הארץ

יום ראשון י' באב תשנ"ה, 6 באוגוסט 1995 VOL 77/23115 AUGUST 6 1995 4.70 שקלים

כולל מע"מ, באילת 4.00 שקלים

פעילי ימין יעלו היום (ט' באב) להר הבית, לפי היתר בג"ץ. חשש במשטרה מעימותים עם מתפללים מוסלמים

רבין דוחה על הסף דרישת המתנחלים לאשר את הסכם הביניים במשאל עם

מאת ירח טל, נדב שרגאי, אורי ניר, איתן רבין וראובן שפירא

ראש הממשלה יצחק רבין דחה על הסף את דרישת נציגי המתנחלים להביא את הסכם הביניים עם הפלשתינאים לאישור במשאל עם. בפגישתו שלשום עם המתנחלים בלשכת שר הביטחון בתל-אביב נימק ראש הממשלה את סירובו בכך שמפלגת העבודה התמודדה בבחירות עם מצע שדגל בפשרה טריטוריאלית בגדה המערבית. לכן, לממשלה שנבחרה על בסיס מצע זה יש מנדט לחתום על הסכם ביניים עם הפלשתינאים ואין כל סיבה לקיים משאל עם.

לא כך הדבר בגולן, שבו, לפי הסבר רבין, ההתחייבות שנתן היא שאם הסכם עם הסורים יהיה כרוך בנסיגה משמעותית מרמת הגולן, מימושו מותנה באישורו במשאל עם, שכן יכולה להיות טענה שמהלך כזה סותר את מצע מפלגת העבודה מלפני הבחירות.

ראו עמודים 2א, 3א

רבין ישוב ויוועד כנראה מחרתיים עם פורום רחב יותר של מועצת יש"ע בהמשך לפגישה שקיים שלשום בבוקר במשך כשעתיים עם ארבעה מחברי המועצה.

הפגישה עסקה בנושאים ביטחוניים ואזרחיים ובסיומה הביעו המתנחלים אי-שביעות רצון כמעט מוחלטת מתוצאותיה. למרות הסכמה קודמת של ראשי המתנחלים להשעות את פעולות המחאה עד לפגישה עם רבין מחרתיים, מתברר כי למועד זה, מייעדים אנשי ארגון "זו ארצנו", שאינם כפופים למועצת יש"ע את תחילת מבצע המאחזים שלהם, בסמוך להתנחלויות, וכן מבצע מקביל של חסימת צירים בתוך תחומי הקו הירוק. שעת המבצע נקבעה ל-17.30. אחת השאלות שתעמודנה בפני מועצת יש"ע בעקבות תוצאות הפגישה ביום שלישי הקרוב, היא האם לקרוא לציבור להשתתף או להימנע מהשתתפות, במבצע "זו ארצנו", שהוא ארגון אופוזיציוני למועצת יש"ע.

המשטרה נערכת היום, ט' באב, בכוחות מוגברים במחוז ירושלים ובעיקר באזור הר הבית בעקבות ההיתר שניתן ליהודים להתפלל היום בתחומי ההר. לירושלים הובאה מאמש תגבורת של כאלף שוטרים ואנשי משמר הגבול מאזורים שונים בארץ, כדי לתגבר את הכוחות שיעסקו באבטחת הסדר והביטחון בבירה.

חלק ניכר מכוחות התגבור יוצב באזור הר הבית כדי למנוע כל אפשרות של התפתחות עימותים בין יהודים לערבים. הרלית פיקוד קדמית של משטרת ירושלים תפקח על פעולת כוחות המשטרה, וכוחות עתודה יוצבו באזור כדי להתערב בכל מקרה של התפתחות הפרות סדר.

ראש תנועת נאמני הר הבית, גרשון סלומון, הביע אמש תקווה כי המשטרה תעמוד בהבטחתה לבג"ץ, ותאפשר ליהודים להיכנס להר הבית ביום השנה לחורבן המקדש. סלומון אמר כי בשנים האחרונות נתלתה המשטרה בנימוקי ביטחון, כשאסרה על נאמני הר הבית להיכנס להר. "לא די בכך שהממשלה אוסרת על תפילת יהודים במקום, גם את המעט שעדיין מותר – ביקורים על ההר – אסרה הממשלה בתירוצים שונים ומשונים.

"אם יש בעיות עם המוסלמים, צריך לדאוג לכך שהבעיות האלה ייפתרו. התפקיד של המשטרה הוא לאבטח אותנו ולא להגיד בכל פעם שבגלל חשש

(סוף בעמוד 2א)

צוות תותחנים קרואטי שהשתתף ביום ששי בהפגזה על הסרבים בעיר קנין, שקדמה לנפילת העיר בידי הקרואטים

תצלום: רויטר

הקרואטים כבשו את קנין מידי הסרבים; רבבות פליטים נטשו את העיר

קלינטון בירך על המתקפה, העשויה לסייע למוסלמים. איטליה וצרפת גינו

זאגרב (אי-פי). כוחות הצבא הקרואטי, בסיוע מסך אש ארטילרי, צעדו אתמול לתוך מעוז הסרבים בעיר קנין, והשתלטו על לב לבו של המרד הסרבי בקרואטיה. התושבים החלו להימלט מקנין, והשאירו את העיר נטושה כמעט לחלוטין, כאשר חדרו החיילים הקרואטים לתוך העיר בשעות הבוקר המוקדמות. הפליטים נמלטו צפון-מזרחה, לעבר שטחי בוסניה שבידי הסרבים.

ראו עמוד 12א

אנשי הסיוע של האו"ם מסרו כי הם מתכוננים לקלוט כ-30,000 פליטים. "כמעט כל האזרחים הנותרים באזור היו מתים וגוססים", מסר דובר האו"ם מייג'ור אלן בלפור, בראיון טלפוני מהעיר קנין. מקורות רשמיים באו"ם מסרו כי ראו לפחות תריסר גופות, ביניהן גם של נשים וילדים, מוטלות ברחוב.

כמו כן, בפעם הראשונה אתמול, מסרו מקורות באו"ם כי החיילים הבוסנים במובלעת ביהאץ' חצו את הגבול הבינלאומי בין שתי המדינות, ובזאת מיזגו את המלחמה בשתיהן. החיילים הבוסנים נעו מערבה, בעוד שהקרואטים נעו מזרחה.

התעצרות הכוחות בראקוביצה, 18 קילומטרים דרום-מזרחית לסלוניי, ניתקה את החלק הצפוני משטחי קרואטיה שבידי הסרבים, מהדרומי, ופיצלה את ריכוז הכוחות הסרבי סביב ביהאץ'. ג'יימס קמנ, דובר באו"ם באזור, סירב למסור כמה חיילים בוסנים היו מעורבים במבצע.

מקורות קרואטיים מסרו כי הדגל המשובץ הקרואטי, המהווה בעיני הסרבים סמל נתעב לשלטון הקרואטי, הונף מעל המבצר העתיק מתקופה ה-13, חלק דומיננטי מהנוף של העיר קנין.

היום השני להתקפות על קנין התחדש במלוא עוזו סמוך לעלות השחר אתמול. מתאן אנגל, פקידת או"ם בזאגרב, מסרה כי פגז נחת כ-100 מטרים ממפקדת האו"ם בקנין אתמול בבוקר, גרם למותם של שבעה אזרחים, ופצע 11 אזרחים נוספים.

בלפור מסר כי החיילים הקרואטים עמדו מול המבנה של האו"ם, כקילומטר צפונית ממרכז העיר, אך הם הסכימו לא להיכנס, אם יישארו כוחות האו"ם במקומם. כמה מאות אנשי או"ם היו בתוך המבנה, יחד עם כ-395 קשישים וילדים. כ-70 מהם היו פצועים. הקולונל אנדרו לסלי, מפקד כוחות האו"ם בקנין, מסר כי הקשר עם עמדות האו"ם האחרות באזור, נותק.

לא ידוע מה עלה בגורלם של מנהיגי הסרבים המורדים שמפקדתם היתה בקנין. בלפור טען כי ככל הנראה, גם הם נמלטו מהמקום.

בליווי טנקים וחיילים התקדמו הקרואטים ברחובותיה של קנין – מהמערב, לעבר ערים נוספות שבשליטת הסרבים. קמנו מסר כי מטוסים קרואטיים הפציצו שתי ערים סרביות, ברצועת שטח דרומית לזאגרב, וצפונית למובלעת ביהאץ'. אלפי אזרחים סרבים נמלטו. במקביל, כבשו כוחות הממשלה הבוסנית מספר עמדות תצפית של האו"ם סמוך לגבול, ודרשו שאנשי הצוות של כעשר עמדות נוספות, ינטשו את עמדותיהם.

בלפור אישר כי העיר גראצ'אץ', כ-40 קילומטרים צפון מערבית לקנין, נפלה גם היא בידי הקרואטים. בין שתי הערים לא היו כמעט חיילים סרבים, דבר שמשמעו שלקרואטים יש עכשיו שליטה בשטח אדמה נרחב, צפונית לקנין. הקרואטים טענו כי הם מתקדמים לעבר שדה התעופה הסרבי אודבינה, צפונית לגראצ'אץ'. שדה תעופה זה שימש להתקפות אוויריות סרביות על מובלעת ביהאץ'.

נציגים אמריקאים, ובראשם הנשיא ביל קלינטון, הביעו "הקלה" נוכח ההערכה כי המתקפה הקרואטית תסייע למוסלמים הנצורים במובלעת ביהאץ'.

איטליה גינתה ביום ששי את המתקפה הקרואטית על הסרבים בחבל קראינה, והצטרפה לשותפותיה האירופיות, שביקשו מהצדדים לגלות איפוק ולשוב לשולחן המשא ומתן.

"הפעולות הצבאיות שיזמה זאגרב גורמות אצלנו לדאגה רבה ואנו מגנים אותן", נאמר בהודעת משרד החוץ ברומא, "פעילות מסוג זה מובילה למערבולת של אלימות, שתגביר את הסבל של האזרחים ותקשה עוד יותר על השגת השלום והיציבות באזור, תוך סיכון להתפשטות הסכסוך".

(סוף בעמוד 2א)

פעיל הימין שגידף את שריד לא ישרת עוד במילואים כשופט צבאי
עמ' 2א

שרים ינסו היום לגבש עם בן-יאיר פשרה שתאפשר להאריך היתרים חריגים לשב"כ
עמ' 4א

שלוש נשים נהרגו בתאונות דרכים
עמ' 6א

קנדה ביטלה את האמברגו על ישראל; חברות ישראליות ישתתפו במכרזי הצבא הקנדי
עמ' 6א

שר קמבודי האשים את ישראל בשיתוף בכירים בארצו כדי לקדם עסקת נשק – והודה
עמ' 7א

ביקור ראשון של מזכיר המדינה האמריקאי בווייטנאם
עמ' 8א

בגליון זה 32 עמודים בשלושה חלקים

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0130	+0.10%
שחור	3.03	—
	סל	
יציג	3.5023	+0.07%

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות
ON-LINE אל פסק
גמאטרוניק
טל': 02-821777

מוסא עשוי להשתתף בפגישת פרס-ערפאת מחר בטאבה

מאת ירח טל ואורי ניר

שר החוץ, שמעון פרס, ויו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, ייוועדו מחר בטאבה, בניסיון לגשר על הסוגיות שנותרו שנויות במחלוקת במשא-ומתן בין שני הצדדים לקראת החתימה על הסדר הביניים. המחלוקת מתמקדת בפיקוח ובסמכויות בענייני מים וחשמל ובכמה סוגיות ביטחוניות. שר החוץ המצרי עמר מוסא עשוי להגיע לטאבה להשתתף במפגש.

בין העניינים הביטחוניים השנויים במחלוקת: רוחבה של בקעת הירדן, אשר תשמש כאזור ביטחון ישראלי. ישראל עדיין תובעת כי רוחב השטח ישתרע בין נהר הירדן לגב ההר. הפלשתינאים מבקשים, כי רוחב השטח יהיה מצומצם יותר.

כן תועלה לדיון סוגיית חלוקת הסמכויות בין צה"ל למשטרה הפלשתינית באזורים הכפריים בגדה המערבית ושאלת הפריסה מחדש של צה"ל בחברון.

שר החוץ, שמעון פרס, כינה שלשום את ההסדר העתידי בשם "דיכוטומיה פונקציונאלית". בראיון לקול-ישראל ביום ששי אמר פרס: "אנחנו לא עושים מיפוי של שטח. אנחנו עושים מיפוי של סמכויות. מדובר בשלושה אזורים. בכל אחד מהם תהיה מידה של סמכות לצד אחד או סמכות מעורבת". היום יכנס ראש הממשלה בלשכתו

(סוף בעמוד 2א)

מאיר שביט העביר ב-'89 הוראות להגדיר את שפירא כ"יועץ" בארדט

מקורבים לחקירה: "מתבטלת האפשרות ששביט פעל ברשלנות כשחתם על מסמכים כוזבים". שביט: "ההוראות ניתנו מטעמים חשבונאיים"

מאת יונתן אהרונסון

מאיר שביט הורה אישית לממלאי תפקידים בחברת הביטוח ארדט, בעת שהיה מנכ"ל הכספים של החברה, להפסיק לציין במסמכים רשמיים כי ה"ה אברהם שפירא הנו "סוכן ביטוח", ובמקום זאת לכתוב ששפירא הנו "יועץ" של החברה – כך עולה מחומר החקירה ב"פרשת ארדט", שמצוי בפרקליטות.

שביט, המכהן כיום כממונה על שוק ההון באוצר, נתן את הוראתו בנובמבר 89', לאחר ישיבה שקיים המפקח על הביטוח, גד ארבל, עם ראשי ענף הביטוח בישראל. בישיבה הודיע ארבל, כי בכוונת האוצר לבדוק את עניין עמלות הביטוח בענף, ודרש כי חברות הביטוח יעבירו לו רשימות מפורטות של כל מי שמקבל מהן עמלות ביטוח.

מקורות המקורבים לחקירה טוענים, כי חשיבותן של ההוראות הפנימיות הללו רבה, "משום שיש בהן כדי לבטל את האפשרות ששביט פעל ברשלנות – ולא בידיעה – בעת שחתם על מסמכים כוזבים". המדובר במסמכים שתיארו את שפירא כ"סוכן ביטוח" ו"יועץ" של ארדט – למרות שהוא מעולם לא קיבל רשיון לעבוד כסוכן ביטוח ולא עבד כיועץ של החברה.

נודע, כי זה כחודשיים מוכנה טיוטת כתב האישום נגד שביט ושלושה מהמעורבים ב"פרשת ארדט" – מנכ"ל ארדט לשעבר, פיני כהן; סוכן הביטוח, ישראל רשף; ויעקב שטרנברג, בכיר לשעבר בהנהלת שפירא. כתב האישום – המשתרע על פני שלושה עמודים – מיועד להגשה בבית משפט שלום. הוא נוסח על ידי הפרקליט שעסק בפרשה בחודשים האחרונים, עו"ד צביקה קלנג.

בסוף השבוע נודע, כי פרקליטת המדינה, דורית ביניש, והיועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר, החליטו לערוך בעוד כחודש שימוע לשביט, בעקבות ממצאים המחשידים אותו בעבירות לכאורה של רישום כוזב במסמכי תאגיד ובעבירות על חוק הפיקוח על עסקי ביטוח. השימוע ייערך על ידי המשנה לפרקליט המדינה, עו"ד יהושע רזניק.

בא כוחו של שביט, עו"ד פנחס מרינסקי, אמר אתמול בתגובה, כי "טיוטת כתב האישום מראה שההדר התקשורתי הוליך שולל. הפעם הראשונה שהפיקוח על הביטוח התחיל לטפל בסוכנים לא מורשים היתה ב-'92, בעת כהונתו של שביט כמפקח על הביטוח. לא ידוע לנו על אכיפה של החוק לפני כן".

מרינסקי הוסיף, כי שינוי הנוהלים "נעשה לכלל הסוכנים מטעמי בקרה חשבונאית ובקרת מיסוי, ולכן גם נוהל התשלום לשפירא שונה – כפי ששונה לגבי מקרים אחרים. על רקע זה אנחנו מאמינים שנוכל לשכנע את נציגי היועץ המשפטי שלא להגיש אישום נגד שביט".

"פרשת ארדט" נחשפה לפני

(סוף בעמוד 2א)

5 חיילים שרכבם התהפך בגבול הצפון נשארו פצועים בשטח כשעה, בלי שנוצר עמם קשר

מאת איתן רבין
סופר הצבאי של "הארץ"

חמישה חיילי צה"ל, שעסקו בפתיחת צירים על גבול הצפון, נפצעו בהתהפכות רכבם ונשארו בשטח במשך כשעה, מבלי שנוצר עמם כל קשר – כך נאמר במסמך פנימי של צה"ל.

המסמך המתאר את התאונה, שאירעה לפני כמה שבועות, מעלה שורה של ליקויים בתפקוד החיילים ומפקדיהם.

לפי המסמך, חמשת החיילים, שנסעו ברכב צבאי, עסקו בפתיחת צירים על גבול הצפון. בעת הירידה באחד השבילים במקום איבד הנהג את שליטתו על הרכב, שביצע סיבוב של 180 מעלות, והתהפך. כתוצאה מההתהפכות נזרקו חמשת החיילים מהרכב ונפצעו באורח קל.

בעקבות ההתהפכות התרסק מכשיר הקשר של החיילים, ונמנעה מהם האפשרות להזעיק עזרה. לדברי המסמך, אחד החיילים ניסה ליצור קשר עם מוקד המבצעים של אחד המוצבים הסמוכים, אך נכשל בעקבות הפגיעה באנטנות הרכב.

לפי התחקיר, כעבור כשעה הבחינו חיילים במוצב סמוך, הצופה על הגזרה, כי חמשת החיילים לא יצרו עמם כל קשר, ושלחו רכב במטרה לעלות על עקבות הסיור.

החיילים שנשלחו איתרו את הפצועים, והזעיקו כוחות רפואה למקום, שחילצו אותם לבית החולים.

התחקיר קבע, כי חמשת החיילים, שביצעו את המשימה משעות הלילה ועד הבוקר, היו עייפים ולא נקטו את כל אמצעי הבטיחות הדרושים. לפי התחקיר, התאונה אירעה בעקבות עייפות הנהג, שנרדם בעת המשימה כמה פעמים. עוד עולה מהתחקיר, כי החיילים לא קיבלו תדרוך בכל הקשור לפתיחת ציר.

בנוסף מצוין בתחקיר כי הגשש שהיה ברכב לא חבש קסדה וישב ליד הנהג, אף כי לפי הנוהלים היה עליו לשבת מאחור.

קצין בכיר בפיקוד הצפון אמר, כי האירוע חמור מאוד, והוא נחקר בצורה יסודית בפיקוד. לדבריו, יש לבדוק מדוע מוצב הפיקוד לא הבחין מיד שנוצר נתק עם החיילים.

בית הנבחרים בארה"ב הסיר את רוב ההגבלות על בעלות כלי תקשורת

במכשירי הטלוויזיה יותקן שבב שיאפשר למנוע הקרנת סרטים אלימים

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו-יורק

ניו-יורק (מיוחד ל"הארץ"). בית הנבחרים האמריקאי אישר שלשום ברוב מכריע – 305 נגד 117 – שורה של הצעות חוק המסירות כמעט את כל ההגבלות מעל ארגונים ומוסדות העוסקים בתקשורת המונים, שהיו בתוקף זה 61 שנה.

הצעות החוק – הנוגעות כמעט לכל תחומי פעילותה של תקשורת ההמונים בארה"ב – הוגדרו אתמול על ידי פרשנים אמריקאים כ"בעלות משמעות מהפכנית בתחום". לדברי הפרשנים, אישור ההצעות ישנה באופן מהותי את אופיים של מרכיבי תקשורת ההמונים בארה"ב ודרך פעולתם.

בין היתר בוטלה תקנה פדראלית-מרכזית, שהגבילה את מספר תחנות הטלוויזיה, הרדיו והעיתונים שהורשתה להפעיל חברה תקשורתית תחת בעלותה בתחומי עיר אחת.

ביוני אישר הסנאט הצעות חוק דומות, והואיל ואלו שהתקבלו שלשום בקונגרס מרחיקות לכת אף יותר בכמה תחומים, הן עוררו גל של תגובות נזעמות מצד הבית הלבן ומצד בכירים בשלושת ערוצי הטלוויזיה הארציים בארה"ב. ההצעות – שאושרו במושב האחרון של הקונגרס טרם יציאתו לפגרת הקיץ – היו אחד היעדים החוקתיים המרכזיים של הרוב הרפובליקאי, המעוניין לבטל או לצמצם ככל האפשר את מעורבות השלטון והסוכנויות הפדראליות בתחומי החיים של האזרח האמריקאי ובפעילות קהילת העסקים.

היוזמה להעלות את ההצעות עוררה ביקורת חריפה מצד בכירים בבית הלבן, ונשיא ארה"ב, ביל קלינטון, הצהיר כי בכוונתו להטיל עליהן וטו. ואולם, הרוב המכריע שתמך בהצעות, הן בסנאט והן בבית הנבחרים, עשוי לגבור על וטו נשיאותי.

לפי אחת ההצעות שאושרו, תורשה חברה תקשורתית לרכוש, ולהיות הבעלים הישירים של מספר בלתי מוגבל של תחנות טלוויזיה, רדיו ועיתונים. לפי התקנות המגבילות שצורפו לחוק זה, נאסר על רשתות של תחנות טלוויזיה, רדיו ועיתונים לחרוג מ-35% מכלל הצרכנים בארה"ב.

כמו כן אושר תיקון, לפיו יידרשו יצרני הטלוויזיה להתקין במכשירים שבב-פיקוח, המונה את דירוג הסרטים, וכתוצאה – עם הפעלתו – שידור התוכניות שבהן יש סצנות אלימות או מיניות. שבב-הפיקוח אמור לאפשר למבוגרים

(סוף בעמוד 2א)

3 שחקני הפועל חיפה נעצרו באנגליה לאחר שהתפרעו בטיסה

מאת רון קסמן, חגי הררי ואשר גולדברג

מאמן הפועל חיפה, אברהם גרנט, שלושה שחקני נבחרת ישראל המשחקים בקבוצה – טל בנין, ראובן עטר ופליקס חלפון – ועוזר האפסנאי אלברט טלשיר, נעצרו ביום חמישי שעבר בנמל התעופה סטאנסטד הסמוך ללונדון, בחשד להתפרעות בעת טיסה.

ראו עמוד 8א

ביום חמישי ב-20:15, בטיסה שכללה 82 נוסעים ואנשי צוות של חברת "איר ירקי" מפראג-קפרס לסטאנסטד, הפסיק קברניט המטוס את הנחיתה, לאחר שצוות הדיילים טען כי כמה משחקני הפועל חיפה במטוס מתפרעים.

ההתפרעות, טען צוות המטוס, החלה סמוך לנחיתה, כאשר הדיילת ביקשה משחקני הקבוצה לפנות את המגשים ולהחזיר למקומן שמיכות. לטענת אנשי הצוות השליכו השחקנים את המגשים לכל עבר ואחד מהם ירק בפרצופה של הדיילת. כאשר המטוס עמד לנחות סירבו לחגור חגורות בטיחות ובמקום לשבת עמדו. לטענת השחקנים, הם ביקשו לברר אם יש אוכל כשר ונענו ש"זה אוכל מגעיל".

כשנחת המטוס נקראו למשטרה שלושה מהשחקנים ועוזר האפסנאי. בהמשך, כשהתברר שהם אינם דוברים אנגלית ואי אפשר לקבל את גרסתם לפרשה, הסכימו השוטרים לאפשר לאברהם גרנט להיות נוכח בתשאול. כל החמישה הובלו באזיקים לחקירה, שארכה כשלוש שעות.

מיד לאחר מעצרם יצר גרנט קשר עם שגרירות ישראל בלונדון, הקונסול הכללי, מנשה בר-און, קישר אותם לעו"ד והשיג להם מתורגמנית. הם שוחררו בתנאי שיופיעו היום במשטרה.

גרנט אמר אתמול כי "התנהגות הקבוצה היתה מופתית, וההתנהגות החריגה היתה של הדיילות".

01081527

לראשונה בישראל! מכבי מגן מציעה לך חוות דעת שנייה של רופאים מחו"ל.

BBDO/Israel

הביטוחים המשלימים של חברי קופ"ח מכבי טובים עכשיו יותר מתמיד:

- ברגע קשה בחיים, כשניצבים בפני החלטה גורלית לבריאותנו, זכאי עתה חבר במכבי מגן לחוות דעת נוספת גם של מומחה עולמי מחו"ל.
- ההתייעצות באמצעות רופא הקופה או בהפנייתו.
- ההשתתפות בגובה 75% מההוצאות עד תקרה של 1,500 ש"ח.
- כפוף למסמך "זכויות וחובות" של אגודת "מכבי מגן".

הביטוחים המשלימים של חברי מכבי

פרסום קשר-ישיר

[illegible] من الأصل

هكذا من الأصل

מאבק המתנחלים

ראשי המתנחלים דורשים מרבין שהשוטרים הפלשתינאים יצוידו באקדחים ואלות בלבד – ולא ברובי סער

מאת נדב שרגאי ואיתן רבין

ראש הממשלה, יצחק רבין, דחה על הסף את דרישת נציגי המתנחלים להביא את הסכם הביניים עם הפלשתינאים לאישור במשאל עם. בפגישתו שלשום עם המתנחלים בלשכת שר הביטחון בתל־אביב נימק ראש הממשלה את סירובו בכך שמפלגת העבודה הלכה לבחירות עם מצע שדיבר במפורש על פשרה טריטוריאלית בגדה המערבית, ולכן לממשלה שנבחרה על בסיס מצע זה יש מנדט לחתום על הסכם ביניים עם הפלשתינאים ואין כל סיבה לקיים משאל עם. לא כן לגבי רמת הגולן, סבר, ציין רבין, התחייבות שנתן היא שאם יושלם הסכם עם הסורים שיהיה כרוך בנסיגה משמעותית מרמת הגולן הרי מימוש ההסכם מותנה באישורו במשאל עם, שכן יכולה להיות טענה שמהלך כזה סותר את מצע מפלגת העבודה מלפני הבחירות.

רבין ישוב וייפגש כנראה מחרתיים עם פורום רחב יותר של מועצת יש"ע בהמשך לפגישה שקיים שלשום בבוקר במשך כשעתיים עם ארבעה מחברי המועצה: המזכ"ל אורי אריאל, מזכ"ל אמנה זאב חבר, ראש מועצת חוף עזה צבי הנדל והרב יואל בן נון מעפרה.

הפגישה עסקה בנושאים ביטחוניים ואזרחיים ובסיומה, אמרו חברי מועצת יש"ע כי לא קיבלו תשובות על רבות מהשאלות שהציגו לראש הממשלה, וכי לצורך כך יתקיים דיון המשך מחרתיים. ביום שני בצהרים, עתידה מועצת יש"ע להתכנס, כדי לקבל דיווח על הפגישה שלשום.

אורי אריאל מעריך, כי בפגישה זו יוחלט לקיים את הפגישה עם ראש הממשלה גם ביום שלישי. עד מועד זה לא תיזום מועצת יש"ע מבצעי היאחזות חדשים בגבעות ליד התנחלויות, בהתאם להבנה עם נשיא המדינה, עזר וייצמן.

עם זאת, מתברר כי למועד הפגישה עם רבין, מחרתיים, מיידעים אנשי ההתארגנות המכונה "זו ארצנו", שאינם כפופים למועצת יש"ע את תחילת מבצע המאחזים שלהם, בסמוך להתנחלויות, וכן מבצע מקביל של חסימת צירים בתחומי ישראל. שעת המבצע נקבעה ל־17.30. אחת השאלות שתעמודנה בפני מועצת יש"ע בעקבות תוצאות הפגישה ביום שלישי הקרוב, היא האם לקרוא לציבור להשתתף או להימנע מהשתתפות, במבצע "זו ארצנו", שהוא ארגון אופוזיציוני למועצת יש"ע.

בפגישה שלשום בבוקר התלוננו חברי מועצת יש"ע בפני ראש הממשלה, כי הם מקבלים אינפורמציה על הצפוי ביישוביהם, בעקבות ההסדרים עם הפלשתינאים, מכלי שני ושלישי, ולא בצורה מסודרת.

הם הציגו לראש הממשלה שאלות בנוגע לתוכנית הגושים, לאחר שלפי המידע שבידיהם נסוגה הממשלה מתפישה זו כחלק מתפישה ביטחונית להגנת היישובים, לאחר מימוש שלב ב' של הסכם אוסלו.

"מחלוקת קשה"

ראשי המתנחלים מתחו ביקורת חריפה על סימון האזור הכפרי בגזרה כשטח צהוב, שיהיה בשליטת הרשות הפלשתינית. הם הציעו שהשוטרים הפלשתינאים יפעלו בתחומי הערים בלבד ולא מחוצה להם ויצוידו באקדחים ואלות ולא ברובים.

מזכ"ל מועצת יש"ע, אורי אריאל, אמר בעניין זה, עם צאתו מהפגישה, כי "לא אחת קיימת התנגשות בין העניין המדיני לעניין הביטחוני למשל בנוגע לעשרים אלף החמושים, המכונים שוטרים פלשתינאים, שלפי הידיעות שבידי יהיו מצוידים כולם בקלצ'ניקובים".

אריאל אמר, כי עובדה זו מעלה חשש כבד בקרב המתנחלים, וכי ההחלטה להכניסם לערים היא אמנם פוליטית, אולם ההחלטה באיזה כלי נשק לציידם, היא בעלת השפעה ביטחונית ישירה, על שלומם של היהודים. "גם במשטרת ישראל לא כל שוטר הולך עם נשק ארוך. חלקם הולכים בכלל בלי כלי נשק, חלקם עם אקדח ורק מיעוטם עם אם־16", אמר אריאל.

מקור מדיני בכיר הביע אמש ספק אם ניתן יהיה לממש תביעה כזו. המקור הסביר כי הניסיון עם כוחות המשטרה הפלשתינית בעזה וביריחו שצוידו ברובי סער הוכיח את עצמו והעובדה היא שחרף חששות המתנחלים הם לא השתמשו בנשק זה נגד ישראלים.

בסיום הפגישה, אמר הרב בן נון, כי לא ניכר מאמץ מצד ראש הממשלה, ללכת לקראת המתיישבים. "כמעט ולא ניתן לנו קצה של חבל, אפילו בנושאים הקיומיים", אמר בן נון.

"יש חילוקי דעות רציניים. בכמה דברים חילוקי הדעות אפילו קשים. התשובות שקיבלנו לא מספקות, למעט בפרט אחד או שניים".

ראש המועצה האזורית חוף עזה, צבי הנדל, אמר כי העלה שורה של הפרות ההסכם על ידי הצד הפלשתיני בעזה. "בכל נושא שאותו העליתי, הנהנו כל קציני צה"ל שנכחו בדיון בראשם, הביעו הסכמה. ביקשתי שאם יופר ההסכם בהמשך – יהיה ניתן לסגת ממנו. לא קיבלנו תשובה".

בחלק הביטחוני של הדיון, השתתפו הרמטכ"ל אמנון שחק, אלוף פיקוד המרכז אילן בירן ויועצו הצבאי של ראש הממשלה אלוף דני יתום. במועצת יש"ע קיימים חילוקי דעות לגבי הפגישה עם ראש הממשלה, ויש כאלה הסבורים שאין להמשיך לנהל את המגעים עם ראש הממשלה ביום שלישי.

ביום ששי אחה"צ, התנהלו מגעים בין אחדים מחברי מועצת יש"ע, לקראת אפשרות, שתפורסם הודעה המודיעה על "חוסר התכלית" שבקיום פגישה נוספת. חוגים במועצת יש"ע גם מתחו ביקורת, על הרכב המשתתפים בפגישה עם ראש הממשלה ביום ששי, שבה לא ניתן ביטוי "לנציגים האותנטיים" שהשתתפו במאבק בשבוע שעבר.

תצלום: [illegible]
ראשי מועצת יש"ע, אורי אריאל (מימין), צבי הנדל וזאב חבר לאחר הפגישה עם ראש הממשלה, שלשום בתל־אביב

רקע / נדב שרגאי

מועצת יש"ע תובעת: "רצף של התנחלויות"

ראשי מועצת יש"ע מצפים לאחר פגישתם שלשום עם ראש הממשלה בתל אביב לתשובות בשורה של נושאים.

● תפישת הגושים. בגוש קטיף התקבלה המלצת צה"ל לנהל את ההגנה על ההתנחלויות באמצעות שמירה על רצף גיאוגרפי בין יישוב ליישוב. לכן הוקפד על רצף בין רוב היישובים. אנשי יש"ע מבקשים שתפישה זו תחול גם על הגדה המערבית. ככל הידוע, תומך צה"ל בדרישה זו, אולם הדרג המדיני מסרב להחילה באופן גורף על כל אזורי יהודה ושומרון.

● אדמות מדינה. מועצת יש"ע מבקשת כי כל אדמות המדינה, למעט אלה שבתחומי הערים, ייוותרו בשליטת ישראל. מדובר ביותר ממיליון דונם, רובם במדבר יהודה, ובחבל בנימין. מאות אלפי דונמים צמודים להתנחלויות, כאדמת עתודה לפיתוחן בעתיד, בגבולות שקבעה ממשלת הליכוד. המתנחלים מבקשים להבטיח עתודות אלה, וגם את אספקת המים השוטפת, בלי להיות תלויים ברצונם של הפלשתינאים בעניין.

● ביטחון. זו הנקודה שממנה חרדים המתנחלים יותר מכל. הכוונות של ישראל לשאת ולתת גם על השטח הכפרי, היא מבחינתם [illegible]. העובדה שבמרחב הכפרי יסתובבו חיילים ישראלים נושאי נשק, שוטרים פלשתינאים נושאי נשק ומתנחלים נושאי נשק, היא לדעתם מתכון לתוהו ובוהו.

בצה"ל מצדדים בעניין זה בעמדת המתנחלים, אולם שמעון פרס ויצחק רבין מעריכים שניתן יהיה לשלוט גם על הנעשה במרחב הכפרי, באמצעות כללים המסוכמים עתה בין צוותי המו"מ.

● נושאים אזרחיים. על שולחנו של יצחק רבין מונחת זה כשנתיים רשימה ערוכה של בעיות נקודתיות, כגון העברת קרוואנים מיישוב ליישוב, לצורך בתי ספר ומבני ציבור, בקשות להיתרים להקמת מוסדות שונים בהתנחלויות, בקשות לאישור של בנייה פרטית, בקשות המונחות בפני ועדת ההיתרים, שאינן מאושרות. כל אלה מוגדרים על ידי המתנחלים, כצורכי קיום, והם התאכזבו מאוד, כאשר גם בעניין זה לא הלך ראש הממשלה לקראתם, בפגישה ביום ששי האחרון.

אתמול

טלוויזיה

הסהרורים

"יומן", ערוץ 1. "אולפן ששי", "קדרת תרבות", ערוץ 2

יש תמונה ששווה אלף מלים, לא כל שכן שתי תמונות. איתן אורן שוטט על גבעת הרגן וצילם ל"יומן" עימותים בין הצבא והמשטרה לבין המתנחלים. תמונה א': המתנחלים מניפים דגלים ושרים שירי מולדת; תמונה ב': החיילים עושים קומזיץ ושרים את שירי זוהר ארגוב: "עם ישראל חי" מול "הפרח בגני". שיר אהבה לאומי מול שיר אהבה פרטי. שני עולמות.

או מראות סהרוריים אחרים: הרב פרומן מתקוע מתבודד על הגבעה עם בתו, ומרביץ את תורתו אל השמים; אחד המתנחלים חורץ לשון למצלמה; הדיאלקטיקה המעופפת של אחת הנשים בקבר רחל ("זו לא ממשלה נבחרת, אני לא בחרתי בה"). כתבה מעולה.

ביבי נתניהו, שהתארח באולפן, מבקש איפוק מהמתנחלים, אבל גם מתאר אותם כ"ציבור נפלא ומרשים". צריך לשמור על החוק, זאת אומרת, אבל צריך לשמור גם על מפירי החוק, כמו אליקים העצני. גם נתניהו אינו מצטמצם כשהוא אומר שהוא רואה במארטין לותר קינג מודל חיקוי למחאת הימין. בו בזמן, בערוץ 2, סיפר שר המשטרה משה שחל על מתנחל שירק שוטר מג"ב. זו לא תורת אי־האלימות של לותר קינג, זו תורתו של מאיר כהנא.

"אולפן ששי" בערוץ 2, התהליך ל"השאלה הבאה" ז"ל, מזכירה בקונספציה את "מוקד" של פעם יותר מאשר את "פגוש את העיתונות" האמריקאית: מנחה, שני עיתונאים מראיינים ומרואיין אחד. השר שחל, המרואיין התורן, התקשה להחזיק תוכנית שלמה, מה גם שבין נושא אחד לשני הוקרן לקט של אירועי השבוע, שכבר שודרו במשך השבוע.

"קדרת תרבות" לקתה, בעיניים ישראליות, בתלישות, שהיתה יכולה להיות מרעננת אלמלא המצב הפוליטי הנוכחי. ברנאר פיבו הביא לירושלים משב רוח קריר, לא מכאן. השיחה סביב לשולחן נסבה על ירושלים שלא מכאן, וכמעט התעלמה ממריבת הרמים. גם זו סוג של סהרוריות, אם כי היא עדיפה על פני מראות גבעת הרגן.

חנה קים

קונצרט

הנזירות רקדו צ'ארלסטון

ימי המוסיקה הקאמרית בכפר בלום

היו כאן שני צ'כים (דבוז'אק ויאנאצ'ק), שהם עצמם כבר הפוכים זה לזה: דבוז'אק הוא המופת למוסיקה פשוטה, על גבול הפשטנות, המשיגה אפקטיביות מירבית של החומרים שהושקעו בה. כל מאזין קולט אותה ישירות ומפיק מיד את מלוא ההנאה. זו מוסיקה המכירה תודה למבצעים: אם יגיעו לספונטניות הראויה, יקטפו את מירב ההתפעלות. בצדק זכו להתפעלות זו ארבעה צעירים בני 17–18 – הרביעייה הירושלמית הצעירה. כדאי לזכור את שמותיהם: הכנרים סשה פבלרבסקי וסרגיי ברסלר, הוויולן עמיחי גרוס והצ'לן קיריל זלוטניקוב. ראוי לזכור גם את שמו של מדריך הרביעייה אבי אברמוביץ', מורה באקדמיה בירושלים. נגינתם הספונטנית והסוחפת של צעירים אלה מעוררת תקווה לפריחה קרובה בנוף ה"רביעייתי" שלנו, שבשנים האחרונות נעשה צחיח במקצת.

הקונצ'רטינו לפסנתר ושישייה של יאנאצ'ק (1925) מפתיע במקוריותו ובמודרניות שלו. קשה לדעת אם יאנאצ'ק, באחרית ימיו, ניבא את שנברג וברג, או אם הושפע מהם. הכל שהפסנתרן גלעד מישורי הדגיש רק את הצד המודרניסטי, היבש והתוקפני של הסגנון החדש, התעלם לגמרי מהפן הרומאנטי, האנושי כל־כך, של יאנאצ'ק. חלקו הראשון של הערב נחתם ב"אופוס גן החיות" של בריד בנגינה ובקריאה שובות לב של חמישיית הנשפנים הישראלית החדשה.

תהפוכות הסגנון הגיעו לשיא במחרוזות השירים של להקת Fuoco e Cenere ("אש ואפר") מצרפת עם הזמרת ג'ניפר לורנס, שהגישה יחד עם ארבע ויולות דה גאמבה וחלילית, תערובת מהודרת של קטעי רנסאנס עם אריות משלהי המאה ה־19 (פוצ'יני, קטלאני וטוסטי). כאן הובא מושג ה"אותנטיות ההיסטורית" לאבסורד קיצוני. גם הקטעים של מונטוורדי וקצ'יני, מתחילת המאה ה־17 הוגשו בעיבוד מסוים (המקור לא נועד להרכב כלים זה). אך לשמוע את פוצ'יני וקטלאני בליווי טהור ותמים של כלי־המיתר העתיקים – מקביל כמעט ללהקת נזירות הרוקדות צ'ארלסטון. עירוב פרדוקסלי זה הצליח בכל זאת לשבות, בשל אישיותה המיוחדת של לורנס ולנגינה המצוינת של "אש ואפר".

עדו אברבאיה

רבין הורה לצה"ל ולמשטרה להפגין יותר תקיפות כלפי מתנחלים מפירי סדר

מאת איתן רבין
סופר הצבאי של "הארץ"

צה"ל והמשטרה יגלו יותר נחישות ותקיפות כלפי מתנחלים אם הם יחדשו את הפרות הסדר ואת מבצעי ההתנחלות הבלתי חוקיים בגדה המערבית: כך הוחלט שלשום בישיבה של הפיקוד הבכיר של צה"ל, המשטרה וגורמי ביטחון עם ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, בקריה בתל אביב.

בישיבה השתתפו הרמטכ"ל אמנון שחק, אלוף פיקוד המרכז אילן בירן, אלוף פיקוד הדרום שאול מופז, גורמי ביטחון וקצינים בכירים ממשטרת ישראל ביניהם ניצב אליק רון מפקד מחוז ש"י (שומרון ויהודה) של משטרת ישראל ושר המשטרה משה שחל.

בישיבה שיבח ראש הממשלה רבין את כוחות צה"ל והמשטרה על הנחישות שגילו בשבוע שעבר בפינוי מאות מתנחלים מהגבעות שניסו להתנחל בהן בגדה המערבית.

המשתתפים בישיבה דיווחו על השתלשלות האירועים בשבוע שעבר ונתנו את הערכתם לגבי הצפוי השבוע. בישיבה הוחלט כי יימשך השיתוף בין צה"ל למשטרה בכל הקשור לפיזור אנשי ימין שיפרו את הסדר. כחלק ממגמה זו, יתגבר מערך המשטרה בשוטרים נוספים וכוחות צה"ל ישמשו כמעטפת לאבטחת הצירים סביב.

בסקירות בלשכת שר הביטחון בתל־אביב התברר כי המשטרה וצה"ל צילמו את התפרעויות המתנחלים בגבעת הדגן, בקדומים, ובבית־אל ג'. המשטרה עצמה מפענחת עתה את סרטי הווידאו ומפיקה לקחים. קצין בכיר בצה"ל מסר כי כוחות גדולים של צה"ל והמשטרה נשארו באזורי העימות עם המתנחלים, למנוע מהומות נוספות.

לדברי הקצין הבכיר, הוחלט לא לאפשר למתנחלים לשהות במאחזי ההתנחלות בלתי חוקיים ביום ובלילה.

כן הוחלט בישיבה כי יחידות הצנחנים ימשיכו לעסוק באבטחת כוחות שוטרים שיפנו מתנחלים. הקצין הבכיר הביע חשש כי בנוסף לפגיעה באימונים של יחידות הצנחנים יאלץ צה"ל להקצות כוחות של יחידות גבעתי לאבטחת עימותים עם מתנחלים על חשבון זמן האימונים שלהם.

משתתפי הדיון החליטו גם להמשיך בפעילות היחידה המיוחדת של המשטרה הצבאית המורכבת מחיילים וחיילות העוסקת בעיקר בפינוי מתנחלים. אנשי היחידה הזאת קיבלו תגבור של 40 שוטרים נוספים מצפון הארץ. בשבוע שעבר פעלה היחידה הזאת שעות רבות. החיילים הגיעו מותשים לחופשה בבתיהם וחלקם ביקשו להיפגש עם פסיכולוג.

מתנחל תקף איש ימ"מ

בראיון לערוץ 2 גילה שלשום שר המשטרה, משה שחל, כי מתנחל המוכר למשטרה ניסה לדקור באמצעות דוקרן איש ימ"מ. גורם המקורב לשר שחל אמר ל"הארץ" כי מדובר בניסיון דקירה וכי הלוחם שנדקר נשרט. התוקף מוכר לכוחות המשטרה והוא יוזמן היום או מחר לחקירה. בשבוע שעבר התברר כי מתנחלים ואנשי ימין שהפגינו במגרש הרוסים בירושלים ובגבעת הדגן יידו אבנים וקבקבים על שוטרים וארבעה מהם נפגעו. במקרה אחד נפגע איש ימ"מ בפניו מאבן והוזקק לטיפול רפואי.

השר שחל גילה עוד כי בקרוב יגויסו עוד 50 שוטרות לתגבר את היחידות המיוחדות של המשטרה לפיזור הפרות סדר.

במערכת הביטחון מעריכים כי המתנחלים ימשיכו בפעולות המחאה כפי שעשו בשבוע שעבר ואף יחריפו את צעדיהם, זאת שהפער שהתגלע שלשום בפגישת רבין עם אנשי מועצת יש"ע הוא גבוה מאוד. כן מעריכים גורמי הביטחון כי המתנחלים יודעים מה הם הקווים האדומים במאבקם עם הממשלה ולכן לא ישתמשו בנשק.

הופצו שטרות כסף ועליהם קריאה "לרצוח את רבין"

מאת גדעון אלון
סופר הפרלמנטרי של "הארץ"

ח"כ אלי גולדשמידט (עבודה) ביקש מראש אגף החקירות במשטרה, ניצב יוסי לוי, לפתוח בחקירה נגד פעילים בימין שהפיצו בסוף השבוע שטרות כסף דמויי 20 שקלים ועליהם מוטבעות חותמות בהן נאמר "לרצוח את רבין, ביבי לשלטון ולירות בחיילים המפנים יישובים".

גולדשמידט, ששטר עם החותמת הגיע לידיו, אמר כי ההסתה הגלומה בחותמות שהוטבעו על שטרות הכסף, היא ביטוי להסלמה בוויכוח הפוליטי ובהשמצות ההדדיות בין הקואליציה והאופוזיציה.

הוא הדגיש כי גם ערב הרצח של אמיל גרינצוויג בהפגנת שלום עכשיו, הגיעה האלימות המילולית לשיאה ועד מהרה גלשה לאלימות פיסית ולרצח פוליטי.

פעיל הימין שגידף את שריד לא ישרת עוד במילואים כשופט צבאי

מאת איתן רבין
סופר הצבאי של "הארץ"

פעיל הימין סא"ל (מיל') שמעון ברס, שופט צבאי במילואים – שקילל את השר יוסי שריד הביע צער על כך שבנו, אהד, לא "הפיל אותו לקרשים" – לא יוזמן עוד למילואים בפרקליטות הצבאית.

ברס, תושב אלקנה, הוא שופט צד בבתי־דין צבאיים, אבל אינו משפטן. בשנה וחצי האחרונות לא הוזמן ברס לשירות מילואים כשופט, וההערכה היא שבעתיד הוא יוזמן לשירות, אך לא כשופט.

שמעון ברס – שבנו, אהד, חסם את מכוניתו של השר יוסי שריד, נעצר על כך ושוחרר בערבות – "גינה" את הבן על כי לא "הפיל את שריד לקרשים", וקרא לו "שר הזבל".

מוסא עשוי

(סוף מעמוד 1א)

התייעצות עם שר החוץ וחברי המשלחת הישראלית למשא ומתן עם הפלשתינאים לקראת חידוש השיחות באילת מחר.

על פי הנחייתם של רבין ופרס לא יתקיימו היום שיחות בשל צום ט' באב. גם ישיבת הממשלה השבועית נדחתה למחר, במועד זה תתכנס גם ועדת השרים לנושא האסירים. התיאום לנושא האסירים הפלשתינאים עם ראש הממשלה. ההצעה המסתמנת עתה היא לשחרר 1,500 אסירים בשני גלים: האחד עם חתימת הסכם הביניים והגל הנוסף לאחר הבחירות למועצה הפלשתינית ככל הנראה בסוף שנה זו או בראשית השנה הבאה.

שר המשטרה, משה שחל, הודיע כי בכוונתו לבקר השבוע יחד עם השר יוסי שריד בחברון ולהיפגש עם ראש העירייה, מוסטפא נתשה. שחל אמר כי בכוונתו להציע סיורים משותפים למשטרת ישראל ולמשטרה הפלשתינית בחברון, בהצעת פשרה למחלוקת הנטושה בסוגיה זו בשיחות על אבטחת המתנחלים בחברון.

מקור במשלחת הישראלית מסר כי בתום שבוע השיחות באילת נרשמה התקדמות בכל 10 הנושאים האזרחיים וכן בניסוח ההסכם אבל התקדמות איטית ומעטה יותר נרשמה בנושאים הביטחוניים, המופיעים בנוסח להסכם, ובראשם – הפריסה מחדש של צה"ל מחוץ לערי הגדה וחלוקת הסמכויות בין צה"ל למשטרה הפלשתינית באזורים האחרים. ההערכה במשלחת הישראלית והפלשתינית כי על נושאי מחלוקת אלה ניתן יהיה להתגבר רק במפגש בין רבין לערפאת, ובפגישות בין פרס לערפאת שיקדמו לה. השיחות יחודשו מחר באילת, ככל הנראה מיד בתום פגישת פרס־ערפאת בטאבה.

עם חידוש השיחות יצומצמו משלחות המשא ומתן בכתבי, מ־150 איש ל־70–80 איש בכל צד, מתוך רצון לנסות להאיץ בכך את המשא ומתן, לאחר שהצדדים הגיעו למסקנה שריבוי המשתתפים סירבל את הדיונים והאט את קצב השיחות.

ההערכה במשלחת הישראלית היא שההסכם ייחתם עד סוף החודש, שכן הפלשתינאים מעוניינים שהבחירות יתקיימו בסוף השנה, ועל פי ההסכם יידרשו 4 חודשים ממועד החתימה על ההסכם עד קיום הבחירות. במשלחת הישראלית מציינים, כי הקשיים שנתגלו בחלק מנושאי המשא ומתן נובעים מכך שהפלשתינאים מבקשים להשיג לעצמם כמה שיותר הישגים, בהעריכם שהסכם הביניים עשוי להימשך זמן רב, לפחות עד מאי 1996 ואולי אף מעבר לכך.

מקורות ברשות הפלשתינית מסרו כי בפגישתו עם השר פרס מחר, יבקש כנראה היו"ר ערפאת כי ישראל תתחייב ללוח זמנים מפורט בנוגע לנסיגה מערי הגדה המערבית ולשחרור האסירים הביטחוניים הפלשתינאים.

המקורות מסרו כי בישיבתה של מועצת הרשות אתמול, שהוקדשה כמעט כולה לסקירת ההתקדמות במו"מ עם ישראל, הסכימו הנוכחים כי יש להתעקש על עיגון ההסכמים עם ישראל בלוח זמנים מחייב ליישומם, כדי למנוע את המשך הסחבת ביישום ההסכמים, המכרסמת בתמיכתו של הציבור בשטחים ברשות הפלשתינית.

מאיר שביט

(סוף מעמוד 1א)

8 חודשים, כשמפרקי תשלובת השטיחים של שפירא, עו"ד יוסי כהן ורו"ח עובדיה בלס, הציגו לבית המשפט 15 המחאות של אודרס שנחתמו בשנים 87'–92', ונכתבו לפקודתו של ח"כ שפירא. על כמה מההמחאות הללו חתום שביט.

במשך שנים היתה אודרס הזרוע הביטוחית של תשלובת השטיחים של שפירא, והמפרקים טענו בבקשה כי ההמחאות חשפו "קנוניה" בין אודרס לשפירא ומעשה של הונאת התשלובת, שבמשכה כ־20 שנה, ושעשו הנזק שנגרם בגינה לתשלובת עומד על מיליוני שקלים.

ישראל רשף הוא סוכן הביטוח שבאמצעותו בוטחה תשלובת שפירא במשך שנים, ולפי החשד התחלק עם שפירא בעמלות שקיבל.

ח"כ שפירא מכחיש מכל וכל טענות אלה.

רבין דוחה

(סוף מעמוד 1א)

לשלומנו ההר נסגר. בשנים עברו נתנו פרס לתוקפן, למאיים ועונש לצד המאוים, היהודים שביקשו לעלות להר. אני מקווה שהשנה בעקבות ההצהרות המדיניות של בג"ץ המשטרה תנהג אחרת", אמר סלומון.

אם תתיר המשטרה לנאמני הר הבית לעלות היום להר, כפי שהורה בג"ץ, יהיה זה בקבוצות קטנות ובליווי שוטרים. גם תנועת הימין הקיצוני "חי וקיים" הודיעה כי תמשיך בניסיונות הכניסה להר הבית. תנועה זו, להבדיל מנאמני הר הבית, מודיעה במפורש שחבריה נכנסים להר על מנת להתפלל בו, דבר האסור היום לפי הוראות המשטרה.

בחודשים האחרונים ניסו חברי תנועת "חי וקיים" בראשותו של יהודה עציון להיכנס עשרות פעמים להר. רבים מחברי התנועה נעצרו, והובאו לפני שופט ושוחררו. מנהיג התנועה עצמו יושב במעצר בית זה כמה חודשים.

מוסלמים רבים צפויים לבוא היום להתפלל במסגד אל־אקצא ולהימצא בהר הבית, כדי למנוע ניסיונות של "נאמני הר הבית" או של פעילי ימין יהודים אחרים להיכנס לאתר. אלפי מוסלמים צפויים להיענות לקריאות של דרשנים במסגדים בסביבת ירושלים, ולקריאה פומבית של משרד ההסברה הפלשתיני אמש, לגלות נוכחות מאסיבית בהר הבית.

בקריאה של משרד ההסברה ברשות הפלשתינית, ששודרה אתמול ברדיו קול פלשתין, נאמר כי המוסלמים נקראים "לקיים את זכותם הטבעית" ולהתפלל במקום. הודעת המשרד קוראת לעולם הערבי ולעולם המוסלמי לגנות בחריפות את החלטת בית הדין הגבוה לצדק "להתיר למתנחלים לחלל את קדושת המקום".

קרואטיה כבשה

(סוף מעמוד 1א)

גם צרפת גינתה ביום ששי את המתקפה הקרואטית ושר החוץ שלה, ארווה דה שארט, אמר בראיון לרדיו הממלכתי, כי "צרפת מגנה בחריפות את המתקפה הקרואטית נגד חבל קראינה". דה שארט קיצר את ביקורו ביוגוסלוויה לשעבר ושב ביום ששי לפאריס, לאחר שביטל פגישה מתוכננת עם נשיא קרואטיה פראניו טוג'מן, בעקבות המתקפה.

שלשום בשעות הערב, דרשה מועצת הביטחון שהקרואטים יעצרו את מתקפתם, אך שגריר זאגרב לאו"ם הגן על הלחימה, והגדירה כמניע לקיום שיחות שלום בעתיד.

לפני שפתחה במתקפתה, עם שחר שלשום, דחתה קרואטיה הצעה בת 11 שעות מהסרבים לדון בחלוקת השטחים – הצעה ראשונה מסוגה שהעלו הסרבים אי פעם.

שר החוץ הקרואטי, מאטה גראניץ' – שהביע אופטימיות שהכוחות הקרואטיים המונים 100,000 אנשים חמושים היטב, יוכלו לגבור על 50,000 הסרבים החמושים היטב – אמר כי הוא צופה שהמתקפה תסתיים בעוד שבוע. בראיון אתמול, אמר גראניץ' כי זכויות האדם של כל האזרחים הסרבים יישמרו, וכל הלוחמים לשעבר, מלבד אלה "המעורבים בפשעי מלחמה", יזכו בחנינה.

בית הנבחרים

(סוף מעמוד 1א)

לצנזר את התוכניות שבהן צפים הילדים.

תיקון זה עורר ביקורת חריפה מצד חוגים שונים, שטענו כי הוא מעודד צנזורה. אולם, לדברי פרשנים התיקון התקבל בסופו של דבר בעקבות המיזוג בין חברות דיסני והרלד לאיי־בי־סי, ורכישת רשת סי־בי־אס על ידי חברת וסטינגהאוס, שעוררו חששות מהשתלטות "אופי בידורי" על עורצי המידע בארה"ב.

ההנחות העיקריות מהצעות החוק הן תחנות הטלוויזיה בכבלים. בין השאר מבטלות ההצעות את הפיקוח על המחירים שגובות תחנות הטלוויזיה בכבלים תמורת צפייה בתוכניות.

תיקון נוסף, שהוגש כמחבני, מתיר לחברות טלפון מקומיות להיכנס לשוק הטלוויזיה בכבלים.

המצדדים בהצעות החוק טוענים, כי הן יעודדו תחרות הוגנת וחופשית בין חברות תקשורת. המתנגדים להן טוענים כי ביטול ההגבלות יגרום לעליית מחירים בלתי מבוקרת, שתפגע בצרכן.

מלון פרנק נהריה
שמורת הטבע של מלונות הצפון

* בחדר זוגי, תוספת לסוף שבוע 30 ש"ח
הרגשה ביתית עם פינוקי מלון
קרוב לחוף הים
בריכת שחיה + ג'קוזי
מלון פרנק נהריה 04-9920278
לפרטים והזמנות עד 10.00 בלילה

הזמנה למפגש היכרות
לקראת מחזור ספטמבר של הקורס המוביל ל:
פרסום, שיווק ויח"צ
[מחזור 27]
מלון רמת אביב ● ד' 9/8, 17:30
בית הספר לפרסום ושיווק
שיווקים
ליד קבוצת אשל לתקשורת
פרטים והזמנות: 656907, 655412-09
בוגרים רבים מצליחים בכל התחומים בענף

לוח העיר
03-638-20-20

חייג הארץ ואתה מנוי על
03-5121333/44 04-623166/7 02-254285/8

צה"ל מפקיע עוד שטח בגדה לכבישים עוקפים. האופוזיציה הפלשתינית: זו הרחבת התנחלויות

מאת אודי ניר

צה"ל הודיע בסוף השבוע שעבר על הפקעת עוד כמה מאות דונמים של קרקעות בבעלות פלשתינית בגדה המערבית, לצורך סלילת כבישים עוקפים. הפעם הופקעו 240 דונם ממזרח לג'נין, ועוד כמה מאות דונמים בקרבת העיירות אל־בירה וביתוניה שליד רמאללה.

הפקעת האדמות של פלשתינאים בגדה לסלילת הכבישים הופכת למוקד מבוכה חמור לרשות הפלשתינית. התושבים דורשים מהרשות הפלשתינית להתנגד להחלטות ישראל, ואילו נציגי הרשות מסתפקים בהבעה פומבית של התנגדות להפקעות החד־צדדיות, ומייעצים לתושבים לעתור לבג"ץ נגד ההפקעות.

עתירה אחת כבר הוגשה, בנוגע לקרקעות שהופקעו ליד אל־בירה, השבוע מתכוון ארגון זכויות אדם פלשתיני, הנותן סעד משפטי לבעלי קרקעות בגדה, להגיש עוד שלוש עתירות על הפקעת קרקעות. הקרקעות שהופקעו באזור אל־בירה, לצורך סלילתו של כביש שיחבר את כביש ירושלים–שכם לכביש בית־חורון–בן־שמן, שייכות לתושבי העיירות אל־בירה וביתוניה שליד רמאללה. בסוף השבוע שעבר נמסרו צווי ההפקעה בחתימת אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן.

בצו נאמר כי ההפקעות בתוקף החל מן ה־26 ביולי השנה ועד 25 ביולי של שנת 2,000. לא ברור מה היקף הקרקעות שהופקעו, אך לדברי תושבי המקום מדובר במאות דונמים. צווים דומים נמסרו בשבועות האחרונים לבעלי קרקעות בסביבת ג'נין, לצורך סלילתם של כבישים עוקפים שם. בניגוד לצווי הפקעה אחרים, אין מנגנון ערעורים על צווי הפקעה צבאיים מעין אלה, המפלט היחיד של בעלי הקרקע הוא בית הדין הגבוה לצדק.

באזור ג'נין נמסרו צווי הפקעה לתושבים מן הכפרים דיר אבו־דעיף, שראנה וג'למה, ממזרח לג'נין ומצפון לה. התושבים מסרו כי מדובר בקרקעות בהיקף של כ־240 דונם, שבהן יעבור כביש עוקף ג'נין, שאורכו המתוכנן הוא כ־7.5 ק"מ. תושבי האזור מתכוונים לבלום את העבודות באמצעות שלוש עתירות לבג"ץ, שהם מתכננים להגיש השבוע באמצעות האגודה למחקרים ולייעוץ משפטי בעניני קרקעות ומים, ארגון זכויות אדם פלשתיני. בעלי האדמות שהופקעו בסוף השבוע שעבר אמרו כי גם הם מתכוונים לעתור לבג"ץ.

מקורות מקורבים לרשות הפלשתינית אומרים כי ההפקעות מעמידות את הרשות במצב מביך מאוד. ישראל אינה נועצת בה ואינה מודיעה לה על הפקעות הקרקעות, ואנשי הרשות עומדים חסרי אונים לנוכח תלונות בעלי הקרקעות והקשותיהם לעזרה. נציגים של הרשות מסתפקים בגינויים פומביים ובהודעות כי תכנית הכבישים לא תיעשה באורח חד־צדדי.

ראש הוועד הציבורי הפלשתיני להגנה על האדמות, סאלח עבד אל־ג'וואד, הנמנה עם תומכי האופוזיציה לרשות הפלשתינית, אמר אתמול כי הוא ועמיתיו מנסים לבוא בדברים עם הרשות הפלשתינית בעניין זה. להערכתו, אין מדובר בסלילת כבישים שתכליתם היא לסייע בפריסה מחדש של צה"ל בגדה, אלא בניסיון להרחיב את ההתנחלויות.

חברים במועצת הרשות הפלשתינית מעדיפים שלא להבליט את סוגיית הכבישים העוקפים. אחד מבכירי הרשות, שנשאל על כך בשבוע שעבר, אמר כי הוא מעדיף שלא להיכנס לעובי הקורה בנושא זה, ומסר כי ראש צוות המו"מ הפלשתיני אחמד קריע (אבו עלא) הוא העוסק בכך. כשאבו עלא נשאל על כך הוא השיב כי הוא מעדיף לא לדבר כלל על הכבישים העוקפים, משום שהוא רואה בהם מעשה בלתי־חוקי.

דרשני מסגדים קראו למאמינים למנוע בהמוניהם כניסת יהודים להר הבית היום

משרד ההסברה הפלשתיני: "החלטת בג"ץ – פעולה תוקפנית נגד השלום"

מאת אודי ניר

מוסלמים רבים צפויים לבוא היום, ט' באב, להתפלל במסגד אל־אקצא ולהימצא בהר הבית, כדי למנוע ניסיונות של "נאמני הר הבית" או של פעילי ימין יהודים אחרים להיכנס לאתר. אלפי מוסלמים צפויים להיענות לקריאות של דרשנים במסגדים בסביבת ירושלים, ולקריאה פומבית של משרד ההסברה הפלשתיני אמש, לגלות נוכחות מאסיבית בהר הבית.

הקריאות למוסלמים לבוא בהמוניהם להר הבית באו בעקבות פרסום החלטת בג"ץ בסוף השבוע שעבר, להתיר "כניסה מבוקרת" של יהודים להר הבית. ייתכן שהימצאותם של המוני מוסלמים בהר הבית מחר תשפיע על שיקולי המשטרה במתן היתרים ליהודים לבקר במקום.

בקריאה של משרד ההסברה ברשות הפלשתינית, ששודרה אתמול ברדיו קול פלשתין, נאמר כי המוסלמים נקראים "לקיים את זכותם הטבעית" ולהתפלל במקום. הודעת המשרד קוראת לעולם הערבי ולעולם המוסלמי לגנות בחריפות את החלטת בית הדין הגבוה לצדק "להתיר למתנחלים לחלל את קדושת המקום". ההודעה מגנה את החלטת בג"ץ ומכנה אותה "פעולה תוקפנית המאיימת על תהליך השלום".

קריאות ברוח דומה השמיעו המטיפים במסגדים בסביבת ירושלים בתפילות של צהרי יום ששי, שלשום. בכירים בממסד המוסלמי בירושלים התבטאו בסוף השבוע בחריפות רבה נגד פסיקת בג"ץ. המופתי של ירושלים, עכרמה סברי, אמר כי לבג"ץ אין סמכות להחליט דבר הנוגע למסגד אל־אקצא, שקדושתו עומדת מעל לכל החלטה כזו.

ראש הנהלת הוואקף (ההקדשים המוסלמים) במזרח־ירושלים, עדנאן אל־חוסייני, מסר כי ככל הנראה יבוטלו ביקורי תיירים על הר הבית היום, כדי למנוע חיכוכים מיותרים.

שר ההקדשים ברשות הפלשתינית, חסן טהבוב, אמר אף הוא, כי לבית משפט ישראלי אין סמכות לפסוק בדבר מתכונת הביקורים במסגד אל־אקצא, שהוא "מקום איסלאמי לפי ציווי אלוהי". לדברי טהבוב, מסגד אל־אקצא הוא "עניין המפעם בלבותיהם של יותר ממיליארד ומאתיים מיליון מוסלמים" ברחבי העולם. הוא הביע תקווה שהחלטת בג"ץ לא תגרום לעימות אלים, שכן המוסלמים מוכנים "לפדות בנפשם את המקום הזה".

העיתון המזרח־ירושלמי "א־נהאר" דיווח אתמול בהרחבה, בעמוד הראשון, על מערות הקבורה שהתגלו בקרבת הר הבית, שבהן נקברו רומאים ויהודים, אשר דבר גילוין נחשף שלשום בכתבה של הטלוויזיה הישראלית. כותרת הידיעה ב"א־נהאר" היתה: "בניסיון נוסף לזייף את ההיסטוריה – מערה סודית מתחת לאל־אקצא, שהישראלים מייחסים אותה להיסטוריה המזויפת שלהם".

ערוץ 7 מדברים אמת.

AM 1143 FM 105.2 AM 711 FM 98.7

הנהלת ערוץ 7 מודה לכולם:
לשרים, לחברי הכנסת, לאנשי הציבור,
לעיתונאים ולאנשי התקשורת
מימין ומשמאל
ולכל רבבות המאזינים היקרים

המשתתפים עמנו ברגעים הקשים העוברים עלינו עם החרמת ציוד השדור *בתשעת הימים*, בין המצרים, בנמל אשדוד.

אנו עושים מאמצים רבים לרכוש ציוד חלופי שיגיע ללב ים על מנת לחדש את השידורים בעזרת השם ביום שני בבוקר ב־6:30 כמתוכנן.

המעוניינים לסייע במאמץ, יכולים לתרום לחשבון של ידידי ערוץ 7 בכל הסניפים בארץ: בנק המזרחי – סניף 401, ח־ן 530100

לתרומות ופרטים נוספים, ניתן להתקשר לטלפון: 02-9974411
כתובת: ידידי ערוץ 7, ד.נ. מזרח בנימין, 90628

בעד חופש הדיבור

המודעה ביוזמת ובמימון אנשי עסקים תומכי ערוץ 7

צילום: יהב לסר

שניים מאנשי הימין החשודים בירי. הם הודו בחשד המיוחס להם וטענו שירו עליהם אבנים

שוחררו ארבעה אנשי ימין החשודים בירי ליד בית חוסייני

(ע). בית משפט השלום בירושלים הורה שלשום לשחרר ארבעה צעירים פעילי ימין, החשודים במעורבות בתקרית הירי במזרח ירושלים, ושני שומרי ראש של פייסל חוסייני.

הירי נורה ביום חמישי שעבר ליד ביתו של חוסייני בירושלים. בעקבות הירי נעצרו ארבעה צעירים ושתי צעירות, שנסעו בשתי מכוניות בואדי ג'וז. השישה הודו בירי אבל טענו שערבים ידו עליהם אבנים. זמן קצר לאחר מעצרם נעצרו גם שניים משומרי ראשו של פייסל חוסייני.

בדיון שלשום בבית משפט השלום בירושלים טענו שני השומרים הערבים – כאצר קים, בן 27, וג'אהיב ג'עארה בן 24 – כי לא ידו אבנים על המכוניות. השופט יצחק ענבר הורה לשחררם בערבות. בדיון אחר בבית המשפט הורה השופט לשחרר גם את ארבעת הצעירים היהודים.

בית משפט השלום בירושלים שחרר שלשום גם את רובר כך, נעם פדרמן, שנעצר ביריחו בחשד שהפר צו הגבלה שהוציא נגדו אלוף פיקוד המרכז. בדיון בהארכת מעצרו אמר נציג המשטרה שפדרמן בא ביום רביעי בלילה לאזור יריחו וסירב לעזוב את המקום, כפי שהורו לו קציני המשטרה.

בא כוחו של נעם פדרמן, עו"ד נפתלי ורטצבורגר, אמר שבאירוע ביריחו השתתפו 80 אנשים, אבל רק פדרמן נעצר, דבר המצביע לטענתו על היות המעצר "פוליטי". הוא הדגיש שאין צורך בהארכת מעצרו של פדרמן ושהחקירה יכולה להתנהל באותה מידה של הצלחה אם פדרמן יהיה בביתו.

שלום עכשיו ופתח יארגנו יחד פעילויות תמיכה בתהליך השלום

מאת אודי ניר

ועדת תיאום משותפת הוקמה אתמול, בפגישה שקיימו כמה מראשי תנועת שלום עכשיו עם מנהיגים מתנועת פתח בגדה המערבית, ונציגים של שני ארגונים פלשתיניים יוניים אחרים: פידא (האיחוד הדמוקרטי הפלשתיני, שהתפלג מהחזית הדמוקרטית) ומפלגת העם (לשעבר המפלגה הקומוניסטית).

פעילי השלום הישראלים פגשו אתמול את עמיתיהם הפלשתינאים במטה הוועדה העליונה של תנועת פתח בגדה, ברמאללה. המזכיר הפוליטי של שלום עכשיו, מוסי רז, שהשתתף בפגישה, אמר שמטרתה היתה לפתוח ערוץ לפעולה משותפת, כדי לשכנע את הציבור הישראלי והציבור הפלשתיני בחשיבות תהליך השלום.

המשתתפים, אמר רז, החליטו להקים ועדה לעניין זה, שתעסוק בהכנת פעילויות משותפות, כמו הפגנות תמיכה בשלום. שני הצדדים מתכננים לקיים בקרוב הפגנת תמיכה כזאת ליד העיר טולכרם, סמוך לקו הירוק, וכינוס גדול, כנראה בעזה, במלאת שנה לחתימת הסכם אוסלו. המארגנים צפוים שסמוך למועד קיומו של הכינוס יחתמו נציגי ישראל והנציגים הפלשתינאים על ההסכם אוסלו ב', ליישום האוטונומיה בגדה.

רז אמר שהבקשה העיקרית של הפלשתינאים מאנשי שלום עכשיו היתה להסדיר להם פגישות עם קבוצות בציבור הישראלי שאינן תומכות בתהליך השלום, כמו תומכי ליכוד ותנועות ימין אחרות, כדי לשכנע את חוגי הימין הישראלי שפני רוב הפלשתינאים לשלום. אנשי שלום עכשיו הבטיחו לנסות לסייע בכך.

לדברי רז, הבקשות העיקריות של שלום עכשיו מהפלשתינאים היו להמשיך במאבק נגד הטרור והתמיכה בו בקרב הקהל הפלשתיני, ולהירתם לפעילות הפגנתית משותפת לתמיכה בתהליך השלום. הפעילים הפלשתינאים, מסר רז, העריכו שהתמיכה הציבורית הפלשתינית בטרור נגד ישראלים הידלדלה מאוד.

רון נחמן הסביר את עמדות הליכוד לסטודנטים מביר זית שהתארחו באריאל לבקשתם

מאת יוסי הטוני

50 סטודנטים מאוניברסיטת ביר זית התארחו שלשום באריאל. הסטודנטים, 20 מהם פלשתינאים, והאחרים בתוכנית ללימודי חוץ מבריטניה, ארצות הברית, קנדה, אירלנד, ארצות סקנדינביה ויפאן, פנו בשבוע שעבר לראש המועצה, ח"כ רון נחמן, בבקשה לבקר באריאל, "כדי לעמוד מקרוב על החיים באחת ההתנחלויות".

נחמן ערך לסטודנטים סיור בהתנחלות, ולאחר מכן ניהל עמם דיון, שהיה לדבריו, "מתוח, אבל מתחשב ומכובד".

אחד הסטודנטים טען באוזני נחמן כי ההתנחלויות נבנו על אדמות ערביות. נחמן ענה כי "למעט מספר מקרים, ההתנחלויות נבנו בעיקר על אדמות ממשלה, על פי הרישום הירדני משנת 67".

סטודנט אחר אמר כי השלום לא יבוא עד שישראל לא תשיב לערבים את אדמותיהם. נחמן ענה לו כי "מה שאתה מציע הנו טראנספר של יהודים. אני איני רוצה טראנספר כלל, של אף צד". סטודנט אחר התלונן על שישראל אינה דואגת לזכויות האדם של הפלשתינאים בשטחים.

סטודנט בריטי, אמר כי על תושבי אריאל להרגיש אשמה על שהכפרים הסמוכים לאריאל "נמצאים בימי הביניים". נחמן ענה לו כי "כפי שיהודי ארצות הברית שולחים כספים לישראל, כך על הנסיכויות במפרץ, על סעודיה ועל כווית לשלוח עשרות מיליוני דולרים לעזה המתפתחת ולגדה".

נחמן שירטט בפני הסטודנטים את ההבדלים שבין הליכוד והעבודה, ואמר להם כי בביקור שכזה, "המסר הוא שכאשר מדברים על דו קיום, צריך להיות דו קיום ברמת השטח".

אלוף (מיל') שלמה גזית מונה ליועצו של פרס

מאת ירח טל

שר החוץ שמעון פרס מינה את אלוף (מיל') שלמה גזית ליועצו למשא ומתן עם הפלשתינאים. גזית כיהן לאחר מלחמת ששת הימים כמתאם הפעולות בשטחים ולאחר מלחמת יום הכיפורים מונה לראש אמ"ן. בשנים האחרונות שימש כחוקר במרכז יפה למחקרים אסטרטגיים באוניברסיטת תל־אביב ופרסם מחקר על בעיית הפליטים הפלשתינאים. בשבוע שעבר השתתף גזית, הפועל לפי הזמנה מיוחדת, כמשקיף בשיחות בין ישראל לבין הפ־

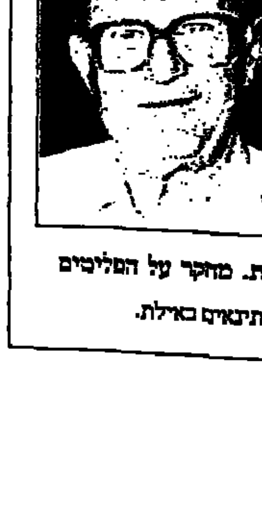

גזית. מחקר על הפליטים לשתינאים באילת.

مكبر من الأصل

هكذا من الأصل

סגנית ר"מ שוודיה עומדת על ביקור באוריינט האוס; רבין עשוי לבטל את ביקורה הרשמי בארץ

לפני כ־3 חודשים קטעה מונה סאלין ביקור בישראל, לנוכח בקשה מצד לשכת רה"מ להימנע מפגישה עם ראשי הרשות הפלשתינית באוריינט האוס

מאת ירח טל

משבר דיפלומטי מתפתח ביחסי ישראל־שוודיה, בעקבות סירובה של סגנית ראש ממשלת שוודיה, מונה סאלין, להישמע לדרישת ישראל להימנע מביקור עבודה באוריינט האוס בעת ביקורה הרשמי בישראל, שאמור להיערך בסוף החודש.

ישראל שוקלת את תגובתה ונודע כי העניין הועבר להכרעת ראש הממשלה, יצחק רבין. בין השאר שוקל רבין את האפשרות להודיע על ביטול הזמנת סאלין, אם היא תמשיך לעמוד על דרישתה לבקר באוריינט האוס.

עוד נודע, כי בעניין ישנם חילוקי דעות בין רבין לשר החוץ, שמעון פרס. בעוד פרס נוקט גישה מתונה יותר, לפיה על ישראל להודיע על עמדתה אך להימנע מנקיטת צעד דראסטי כאם האורחת אכן תבקר במקום, הרי שראש הממשלה מצדד בנקיטת צעדים באם תדחה סאלין את הדרישה.

גם לפני כשלושה חודשים נוצרה תקרית דיפלומטית, שבה היתה מעורבת סגנית ראש ממשלת שוודיה, על רקע דומה.

סאלין הגיעה אז לישראל להשתתף בטקס לזכרו של הרוזן ברנדוט, וביקשה לנצל את שהותה כדי להיפגש באוריינט האוס עם ראשי הרשות הפלשתינית. לשכת ראש הממשלה ומשרד החוץ העבירו אליה בקשה להימנע מביקור במקום, ולהיפגש עם ראשי הרשות בעזה או ביריחו.

סאלין קיבלה במורת רוח מופגנת את דרישת ישראל, ובמחאה ביטלה פגישה שנועדה לה עם רבין, קטעה את ביקורה בישראל ושבה לשוודיה.

עם חזרתה לארצה הצהירה כי בכוונתה לחזור ולבקר בישראל בקרוב, ולממש את תכניתה להיפגש עם ראשי הרשות הפלשתינית באוריינט האוס.

בשבוע שעבר העבירה שגרירות ישראל בשטוקהולם את תוכנית ביקורה של סאלין. בתגובה העביר משרד החוץ מסר תקיף ללשכת ראש ממשלת שוודיה, כי ישראל אם ברצונה של סאלין להיפגש עם ראשי הרשות הפלשתינית, עליה לעשות זאת "בכתובת הלגיטימית היחידה שלה – בעזה או ביריחו".

בכיר במשרד החוץ אמר בסוף השבוע, כי "על ישראל להודיע לממשלת שוודיה שאם סגנית ראש ממשלתם מתעקשת לבקר באוריינט האוס, עדיף שביקורה בארץ יבוטל בכלל".

שר החוץ פרס אמר בתגובה: "חבריה של סאלין מתחילים להאשימה כי היא מפחדת לבקר באוריינט האוס. העניין מתחיל להיות בעיה ביתית שלה".

פרס הזהיר מ"לווינגריזציה" בקרב המתנחלים: "אין סיבה שלא יוכלו לחיות עם הערבים"

(ע). שר החוץ, שמעון פרס, אמר שלשום שההתנחלויות בשטחים יוכלו להישאר שם לתמיד, אבל המתנחלים יצטרכו לשנות את יחסם לפלשתינאים. פרס התריע מיצירת "לווינגריזציה" בשטחים, ואמר שאין שום סיבה שיהודים וערבים לא יוכלו לחיות יחד בשטחים, כפי שהדבר נעשה בערים רבות בארץ. "כל אלה שרוצים לחיות על תער, פגיון, סכין או רובה, הם סכנה לעצמם", אמר פרס בראיון בקול־ישראל.

שר החוץ תקף את המתנחלים שהתפרעו בשבוע האחרון ואמר שהם מנסים לעשות צחוק מהמדינה. לדבריו, הם מציגים את המדינה כמדינה שאין בה דין ואין בה דיין, וכמדינה של חדלי אישים.

"הם התחילו בגבעת הקפיטול, כשרצו לכל מיני רפובליקאים ודמוקרטים כדי להגיד להם שיש שתי ממשלות ושני עמים, שאנחנו חצויים, קרועים ולא מסוגלים להחליט", אמר פרס, וקרא למתנחלים להקשיב ולא רק לדבר.

שר החוץ התייחס למו"מ עם הפלשתינאים ואמר שהוא אינו תקוע. "המו"מ מתקדם ויסתיים בתוך כמה שבועות", אמר. הוא הודה שהבעיות העיקריות הן בענייני המים והביטחון, והוסיף שפתרון בעיית המים נערך בהשגת "ריבונות פונקציונאלית". הדבר כולל, לטענתו, יצירת מיפוי שטח ומיפוי סמכויות באופן שייווצרו שלושה אזורים, שלכל אחד תהיה מידה שונה של סמכויות.

פרס הביע תקווה שעליית יהודים להר הבית בתשעה באב תעבור בשלום, והוסיף כי "יכול להיות שבג"ץ הלך קצת יותר מדי לקראתם בעניין הר הבית".

תצלום: יואב למר

השר לענייני תכנון ושיתוף פעולה מדיני ברשות הפלשתינית, ד"ר נביל שעת, נישא בסוף השבוע לרנ'א אבו־רזאלה, ילידת שכם. הטקס נערך שלשום בבית מלון במזרח־ירושלים, בהשתתפות השר יוסי ביילין וחברי כנסת ישראלים. לפני הטקס התקיימה קבלת פנים באוריינט האוס, שם עבדה אבו־רזאלה עד לא מזמן כממונה על הטקס, ושם הכירה את שעת. (אורי ניר)

שרים ינסו היום לגבש עם בן־יאיר פשרה שתאפשר להאריך היתרים חריגים לשב"כ

מאת גדעון אלון

חברי ועדת המשנה של ועדת השרים המיוחדת, המפקחת על פעולות השב"כ, ייפגשו היום עם היועץ המשפטי לממשלה מיכאל בן־יאיר במגמה לגבש פשרה שתאפשר לאשר חלק מההיתרים המיוחדים שניתנו לשב"כ להפעיל לחץ פיסי ופסיכולוגי מוגבר בחקירותיהם של אנשי חמאס וג'יהאד איסלאמי, החשודים בתכנון ובביצוע פיגועים.

אם יצליחו השרים דוד ליבאי, משה שחל ויוסי שריד לגבש נוסחת פשרה שתהיה מקובלת על היועץ המשפטי לממשלה, היא תובא באמצע השבוע לאישור מליאת ועדת השרים המיוחדת, בראשות ראש הממשלה יצחק רבין. בן־יאיר עומד בתוקף על כך שכל אמצעי החקירה הננקטים על ידי חוקרי השב"כ יקבלו את אישורו. גם לשרים ליבאי ושריד וכן לפרקליטת המדינה דורית ביניש יש השגות לגבי שיטת "טלטול ראשו" של נחקרים, בעקבות מותו של העציר עבד א־סאמד חריזאת.

בשבועיים האחרונים סירב בן־יאיר פעמיים, לאשר בישיבות ועדת השרים לחקירות השב"כ את בקשתם של רבין וראש השב"כ כ' להאריך בשלושה חודשים נוספים את תוקף ההיתרים המיוחדים לחוקרי השב"כ. בן־יאיר טען בדיונים הפנימיים כי הוא אינו מוכן לאשר את השימוש ב"טלטול הראש" ובהיתרים מיוחדים אחרים, בנימוק שחלקם נגועים באי־חוקיות.

עמדתו של בן־יאיר היא שיש לאסור בתכלית את השימוש ב"טלטול הראש" בחקירת חשודים, לאחר שהוכבר שהוא גורם למוות. לעומת זאת, עמדתו הנחרצת של השב"כ היא, שיש לאשר שימוש באמצעי זה, שהוא חיוני לצורך השגת מידע חשוב העשוי למנוע פיגוע המוני.

מקור משפטי בכיר העריך אמש כי ייתכן שהפשרה שתושג תהיה שיותר לחוקרי השב"כ להשתמש באמצעי "הטלטול" רק במסגרת ההיתרים המיוחדים ולא באופן שגרתי. להערכתו, ייתכן גם ש"הטלטול" יתאפשר רק בנוסח שקבעה בזמנו ועדת לנדוי, בלי שיהיה מגע פיסי בין החוקר לנחקר.

בן־יאיר גם טען בדיונים קודמים כי חלק מההיתרים המיוחדים שאושרו בעבר על ידי ועדת השרים המיוחדת, בעקבות הפיגוע בבית ליד, פורשו על ידי השב"כ בצורה בלתי נכונה ולמעשה הם אינם חוקיים והם עלולים לגרום למותם של נחקרים. בן־יאיר גם אינו מוכן בשום אופן לתת את הסכמתו למתן חסינות לחוקרי שב"כ, אם הם יפגעו בנחקרים ויפעלו שלא בהתאם להיתרים.

לפני כשבועיים הפתיע היועץ המשפטי לממשלה את רבין, כשבעת שוועדת השרים המיוחדת התבקשה להאריך בשלושה חודשים נוספים את ההיתרים המיוחדים, הוא הביע התנגדות חריפה להארכתם האוטומטית. הוא טען כי אמצעי חקירה שיש בהם אפשרות לגרימת נזקים חמורים עד כדי מוות לנחקרים, אינם עומדים בתנאי סעיף "הגנת צורך" שבחוק העונשין ועומדים בסתירה לחוק־יסוד כבוד האדם וחירותו ויש חשש שייפסלו גם על ידי בג"ץ.

פרקליטת המדינה דורית ביניש טענה בדיון שהמדינה מתקשה להגן בבג"ץ על אמצעי ה"טלטול" בעתירה שהגישה האגודה לזכויות האזרח. נוכח התנגדותו של בן־יאיר, אליה הצטרפו השרים ליבאי ושריד, הוחלט להאריך את ההיתרים בעשרה ימים בלבד, עד שהוועדה תיפגש שוב.

בפרק זמן זה אמורים היו ראשי השב"כ להציג נוסחה חדשה שתרצה את בן־יאיר אולם ביום רביעי שעבר הובהר, בישיבת ועדת השרים, שהנוסחה החדשה שהציג השב"כ אינה מקובלת עליו. לפיכך החליטה ועדת השרים לקיים היום דיון מקדמי נוסף, בניסיון למצוא פשרה שתובא השבוע לאישור ועדת השרים המיוחדת בראשות רבין.

3 שבועות לאחר תחילת הסמסטר, אושרה יציאת סטודנטים מעזה ללימודי הקיץ בגדה

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" בעזה

כשבועיים־שלושה לאחר שהתחיל סמסטר הקיץ באוניברסיטאות בגדה המערבית, נמסר בשבוע שעבר לרשות הפלשתינית שאושרה יציאתם של כ־400 סטודנטים תושבי הרצועה ללימודי הקיץ. שאלת יציאתם של סטודנטים עזתים ללימודי הקיץ בגדה היתה בטיפול ראש הממשלה, יצחק רבין, ומתן האישור נקבע בלשכתו.

הסטודנטים שלא שבו לרצועה עם תום סמסטר ב', על אף שתוקף אישוריהם פג, יקבלו את האישורים החדשים במשרדי המינהל האזרחי בנפות השונות בגדה. כך נמסר מלשכת מתאם הפעולות בשטחים. במלים אחרות, לא יינקטו סנקציות נגד הסטודנטים ששהו בגדה בלי אישורים מעודכנים. בלשכת המתאם מעריכים שרוב הסטודנטים שסיימו את סמסטר ב' ונרשמו לסמסטר קיץ לא שבו לרצועה, ולכן מספר הנפגעים מהעיכוב במתן האישורים הוא נמוך יחסית.

עוד נמסר מלשכת המתאם, שאישורים יינתנו בהקדם לכל סטודנט השוהה בעזה ומעוניין לצאת ללימודים, בתנאי שאינו מנוע מבחינה ביטחונית, וייתכן שסך כל הסטודנטים המורשים יהיה גבוה מ־400.

ביום רביעי שעבר בערב נמסר לנציגי ועדת התיאום האזרחית העליונה, שהתקבל האישור הסופי ללימודי הקיץ. אך לדברי חברי הוועדה האזרחית הפלשתינית, רק היום הם אמורים לקבל את רשימת השמות המאושרים ולהתחיל בעבודת ההנפקה של האישורים, יחד עם מינהלת התיאום והקישור הישראלית (מת"ק). בוועדה מעריכים שהנפקת האישורים והעברתם תארך כמה ימים, וחוששים שבשל האיחור רוב הסטודנטים ששבו לבתיהם יוותרו על קורסי הקיץ.

סמסטר הקיץ באוניברסיטת ביר זית, שבה רשומים 333 סטודנטים מעזה, התחיל ב־11 ביולי. באוניברסיטת א־נג'אח בשכם, שבה רשומים כ־150 עזתים, ובמכללת רמאללה, שבה רשומים 300 עזתים, התחיל הסמסטר ב־15 ביולי. באוניברסיטת בית לחם, שבה רשומים רק 20 עזתים, התחיל הסמסטר ב־15 ביוני. ועדת הקישור הפלשתינית הגישה למת"ק את שמות הנרשמים עשרה ימים עד שבועיים לפני תחילת הסמסטר, להנפקה וחידוש אישורי היציאה השונות.

הרוב המכריע של הסטודנטים הפונים, למדו כבר בסמסטרים הקודמים, כלומר, כבר נבדקו על ידי הרשויות הישראליות והשב"כ. אך מתן האישורים הדרושים אינו אוטומטי ומהיר, משום שהוא כפוף למתן אישור העקרוני של ראש הממשלה. ביום הפיגוע ברמת גן, ב־24 ביולי, כשלושה שבועות לאחר שהגישה ועדת הקישור הפלשתינית את רוב שמות הלומדים וכעשרה ימים לאחר תחילת הסמסטר, עדיין לא התקבל האישור העקרוני של ראש הממשלה. בשל הפיגוע עוכב הטיפול עד 2 באוגוסט.

מדי שנה נרשמים כ־1,200–1,300 סטודנטים מעזה באוניברסיטאות ובמוסדות אחרים להשכלה גבוהה בגדה. אך מתחילת 1995, בגלל הפיגועים ומדיניות הסגר, קבע רבין מכסת־גג של עזתים המורשים לצאת ללימודים. היא עלתה בהדרגה בחודשים האחרונים ועומדת היום על כ־750 – ב־500 פחות ממספר הנרשמים בפועל. אבל גם מכסה זו אינה ממוצה, משום שבין הפונים יש תמיד מנועי יציאה מבחינה ביטחונית.

בגלל מדיניות המכסה והעיכובים במתן אישורים, סטודנטים רבים הפסידו לפחות סמסטר אחד בשנה האחרונה. עוד מדווח על לא מעטים שמעדיפים להסתכן ולשהות בגדה בלי אישורים, כדי לא להחמיץ קורסים ובחינות. לפי דיווח מחלקת זכויות האדם באוניברסיטת ביר זית, ב־12 ביוני, כמה ימים לפני תחילת תקופת בחינות הסיום, בוטלו כל אישורי השהייה של הסטודנטים העזתים. הביטול חייב כל סטודנט לבחור בין שהות בלתי חוקית וסיכון מאסר, לאבדן הסמסטר או כל שנת הלימודים.

תצלום: איי־פי

יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, במסיבת יום הולדת שנערכה לכבודו במועדון האיגוד הפלשתיני לרכיבה

רדיו דמשק: ישראל מחבלת בתהליך השלום

דמשק (ע"צ). רדיו דמשק האשים ביום שישי את ישראל כי היא מעוניינת לחבל בתהליך השלום. זאת, לאחר שסירבה לחדש את שיחות השלום בוואשינגטון בדרג השגרירים. "ישראל, הדורשת את הסכמתה המוקדמת של ממשלת סוריה לסידורי הביטחון – טרם פגישת השגרירים – ממשיכה להציב מכשולים, ומחבלת בתהליך השלום עם סוריה ולבנון", נאמר בשידורי רדיו דמשק.

עוד צוין כי "סוריה מבקשת להחזיר לידיה את שטחה הכולל של רמת הגולן, ולא תסכים לעולם לנוכחות ישראלית כלשהי במקום".

"סוריה קוראת למנהיגים בישראל לוותר על דרישתם, הגורמת לעיכובים נוספים במשא ומתן. רק אז תיפתח הדרך להסדרים שיבטיחו את ביטחונם של שני הצדדים", נאמר עוד.

לרגל ט' באב תוגברו כוחות צה"ל באתרי תפילה בגדה

(ע). כוחות הביטחון תיגברו את נוכחותם אתמול, ערב ט' באב, בקבר רחל שבבית לחם, באזור קבר יוסף בשכם ובסביבת מערת המכפלה בחברון.

דובר מחוז ש"י במשטרת ישראל, רפ"ק בועז גולדברג, מסר, שכוחות המורכבים משוטרי מחוז ש"י, שוטרי מג"ב וחיילי צה"ל, התפרסו באזורי האתרים הללו, כדי לאבטח את המתפללים.

ערפאת הפסיק הצגת מערכון

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" בעזה

יאסר ערפאת הפסיק שלשום הצגת מערכון שהועלה בפניו, ושתוכנו ויכוח בין תומך תהליך אוסלו למתנגד. כך סיפרו כמה תושבי עזה שהיו במקום.

ביום ששי אחר הצהרים קיימה חוות סוסים בעזה סדרה של מופעים לכבוד יום הולדתו ה־65 של יאסר ערפאת. בחווה מאמנים סוסים וסייסים לרכיבה מסוגננת. האירוע כלל תרגילי רכיבה, קראטה וכן הצגת תיאטרון. לדברי אנשים שנכחו במקום, דברי "המתנגד" (לפיהם הרשות מכרה את האדמה, את הזכויות ואת העקרונות) הכעיסו את ערפאת, והוא הורה להפסיק את האירוע. לא היה פרסום לעניין זה בעיתונות הפלשתינית היומית.

לכבוד יום הולדתו של ערפאת חג בימים האחרונים בשמי הרצועה הליקופטר פלשתיני ואליו קשורה יריעת בד שעליה הספרות 65.

7 נפצעו בקטטה בין חמולות באבו־גוש

(ע). שבעה ערבים מהכפר אבו־גוש, הסמוך לירושלים, נפצעו קל בשבת בצהרים בקטטה בין שתי חמולות.

הקטטה פרצה בעקבות סכסוך על שוויין הכספי של אדמות בכפר, והיריבים השתמשו בסכינים, דוקרנים ואלות. כוח משטרה, שהוזעק למקום, הפריד בין הניצים, וניידות של מד"א פינו 5 פצועים לבית החולים הדסה עין כרם בירושלים. שני פצועים נוספים פונו בכלי רכב פרטיים.

בשבוע שעבר נפצעו 5 בשכונת ואדי ג'וז בקטטה אחרת.

יהודי וערבי נפצעו בקטטה במזרח ירושלים

(ע). יהודי וערבי תושבי ירושלים נפצעו קל אתמול בצהרים בקטטה שפרצה בקבר שמעון הצדיק, בשכונת שייח ג'ראח במזרח העיר.

לקבר הגיעו יהודים במטרה להתפלל, והחלו להתווכח עם קבוצת ערבים שהתגודדה בכניסה. הוויכוח עבר לפסים אלימים והצדדים החלו ליידות אבנים האחד לעבר השני. יהודי וערבי נפצעו קל ופונו בניידת טיפול נמרץ של מגן דוד אדום לבית החולים הדסה עין־כרם. מהמשטרה נמסר כי נפתחה חקירה.

50 שנה להירושימה

היום לפני חמישים שנה הוטלה הפצצה האטומית על הירושימה. 140,000 בני אדם נהרגו, ועידן אימה חדש נפתח בדפי האנושות.

פרופ' אלברט איינשטיין אמר אז: "אם לא נפתח דרכי חשיבה חדשים, האנושות לא תשרוד".

היום, 50 שנה אחרי, יש עדיין 50,000 ראשי חץ גרעיניים במחסני הנשק העולמיים. ביום זה, אנו, חברי ה"איגוד הישראלי של רופאים למניעת מלחמה גרעינית", מצטרפים לקריאתם של כ־200,000 רופאים ברחבי העולם, שקוראים לחיסול טוטאלי של הנשק הגרעיני עד שנת אלפיים.

ביום ה', 10.8.95, ב־10:30, יטעו 50 סטודנטים לרפואה מארצות רבות עצים במרכז הנטיעות של יער הדסה־עין כרם, לזכר קרבנות הירושימה ונגסקי, בנוכחות המזכירה הראשונה של שגרירות יפן.

הציבור מוזמן

האיגוד הישראלי של רופאים למניעת מלחמה גרעינית.
זוכה פרס נובל לשלום 1985.

ת.ד. 1171, הוד השרון, 45111 - 03־6294496, 02־817644

אתם מוזמנים להצטרף אלינו ולתרום לכיסוי המודעה והפעילות.

הודעה למעוניינים והזמנתם לפי תקנות רישום שיכונים ציבוריים (הוראת שעה) (הודעות ועדת התיאום ודרכי ייצוג מעוניינים בבניה), התשכ"ד - 1964

בהתאם לתקנה 3 (א) לתקנות רישום שיכונים ציבוריים (הוראת שעה) (הודעות ועדת התיאום ודרכי ייצוג מעוניינים בבניה) התשכ"ד - 1964[1] אני מודיע כי ועדת התיאום תדון בתכניות שיכון ציבורי המפורטות בתוספת, במשרד הבינוי והשיכון קרית הממשלה - מזרח ירושלים, בנין ג' (ת. ישיבות אצל האדריכל הראשי) ביום רביעי כ"ז באב התשנ"ה (23 באוגוסט 1995) בין השעות 9:00 - 13:00.

המעוניינים בתכנית רשאים להופיע בישיבה האמורה ולהשמיע את טענותיהם לגביה כשהם מיוצגים כלהלן:

1. משתכנים בבנין שנכלל בתכנית - ע"י נציג אחד שהודיעו עליו לועדת התיאום בכתב מראש, המייצג את המספר הגדול של המשתכנים באותו בניין, הרוצים להשמיע את טענותיהם.
2. מעוניינים אחרים - אישית, או על ידי בא כוח, שהודיעו עליו לועדת התיאום בכתב מראש.

הודעות לועדה יש לשלוח ליחידה לתכניות שיכונים ציבוריים, משרד הבינוי והשיכון קרית הממשלה, מזרח ירושלים, בנין ג' חדר ק־25, ירושלים.

[1] ק"ת התשכ"ד עמ' - 1671.

תוספת

מס'	המקום	השכונה	מס' התכנית	גושים	חלקות	חלקי חלקות	יזם התכנית
.1	נצרת עלית (דיון חוזר)		1/02/23	16555 16556 17834	-	22 98,88,83 56	חב' אזורים תל־אביב
.2	קרית טבעון (דיון חוזר)	א'	2/13/4	10479	102	123,103	מינהל מקרקעי ישראל תל־אביב
.3	רחובות (דיון חוזר)	א. תעשיה	3/52/19	3652 3678	66,65,52,47,34	1	מינהל מקרקעי ישראל תל־אביב
.4	רחובות		3/52/20	3656	73,72		מינהל מקרקעי ישראל תל־אביב
.5	הרצליה	נוה עמל	3/29/40	6558	667,586		חב' עמידר תל־אביב
.6	אשקלון (דיון חוזר)	נוה ים	5/45/33	1944 1945	97,43 50,35,3	98,94,92,61,49-44 48,39,30,6,5,2	מינהל מקרקעי ישראל תל־אביב
.7	אשקלון (דיון חוזר)	נוה ים	5/45/34	1944 1951	54-52,41,13,11-7, 88,86,67-65,63, 115,109,90	47-45,15,14,6-2, 92,60,56,51-49, 116,94 48,40	מינהל מקרקעי ישראל תל־אביב
.8	ירושלים (דיון חוזר)	רמות	5/27/3	30727	51,22		חב' אשדר תל־אביב
.9	ירושלים	רמות 02	5/27/4	30726	4		מינהל מקרקעי ישראל תל־אביב
.10	ירושלים	רמות 02	5/27/5	30724	9,8,7		מינהל מקרקעי ישראל תל־אביב
.11	באר שבע	ט'	4/32/1	38111	85,72,50		משהב"ש
.12	באר שבע	1	4/06/7	38100	90		מינהל מקרקעי ישראל ת"א
.13	כפר ורדים		2/60/1	18408 18409 19196	69,67	21,20,18,16 39 3,2,1	מינהל מקרקעי ישראל ת"א
.14	כפר ורדים		2/60/2	18409 18410	31-26,24-22 39	35,34,33,32,25, 47,44-40,38,36, 63,56,48 11,10,9	מינהל מקרקעי ישראל ת"א
.15	קרית ים		2/44/18	10425		26,14,10	מינהל מקרקעי ישראל ת"א
.16	יוקנעם		2/14/11 (2)	11098 11495	130,88,86,85 159,148 61,60,58		חב' עמידר תל־אביב
.17	מעלות		2/53/9	18774			חב' עמידר תל־אביב
.18	מעלות		2/53/10	18777			חב' עמידר תל־אביב
.19	צפת		1/08/28 (1)	13074 13075 13089	55,54 128 28,20-18,17,15-10, 43,40		חב' עמידר תל־אביב
.20	צפת	דרום	1/08/26 (23)	13071 13085 13088	37,33,22,21,20 43,42,38,37,35,34, 51,50,47,46,44	39,38,32,19,3,2, 45,41 9 33	חב' שיכון ופיתוח
.21	מגדל העמק		1/15/21	16886 17450 17451		6 32,29-27 34,23,22,19-16,9,8	מינהל מקרקעי ישראל ת"א
.22	עפולה	ג. המורה	1/17/22	17119 17234		40 60	מינהל מקרקעי ישראל ת"א
.23	כרמיאל	בנה ביתך	1/18/20	18983 18987	176-174,171,170 189-186,183-180, 198,196-194,191, 207,206,199 15	111,108,104-101, 163,145,142,119, 172,169-166,1 184,179-177,173, 193,192,190,185, 205,201,200,197, 224,223,208 131,22-16,14	מינהל מקרקעי ישראל ת"א
.24	הושעיה		1/03/1	17623 17624 17643		16,15,19,13,9,8,7 3	מינהל מקרקעי ישראל ת"א / חב' שיכון ופיתוח ת"א
.25	אשדוד	ד'	3/64/8	2189	42		

קרלוס דרינברג
יו"ר ועדת התאום

ה' תמוז תשנ"ה (3 ביולי 1995)
חמ (3 - 283)

לשלטונות ארה"ב ראיות מוצקות למעורבותו של איאד איסמעיל בפיצוץ במגדלי התאומים

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו יורק

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). לשלטונות החוק בארה"ב ראיות מוצקות למעורבותו של איאד איסמעיל בביצוע הפיגוע במגדלי התאומים בניו יורק. לדברי מקורות המקורבים לחקירה, טביעות אצבעות שלו תואמות את אלה שנמצאו בדירה בניו ג'רסי בה הורכב מטען הנפץ שהוחדר למגרש החניה התת־קרקעי של אחד משני המגדלים.

מיקומה של הדירה התגלה בשלבי החקירה הראשונים של ההתפוצצות במגדלי התאומים. בין אלה ששהו בה בעת שהורכבה הפצצה היו גם ארבעת המהגרים המוסלמים שהורשעו בביצוע הפיגוע ונידונו עתה עונשי מאסר.

איאד איסמעיל, בן 24, שהוסגר בשבוע שעבר לארה"ב על ידי ירדן, ונחקר כעת על ידי סוכני האף־בי־איי מואשם גם בכך שהיה אחד משני הנהגים במכונית התופת שגרמה להתפוצצות. על פי כתב האישום, הנהג השני הוא ראמזי יוסף, שהוסגר לארה"ב לאחר שנלכד בפקיסטאן. יוסף ואיסמעיל נמלטו מארה"ב שעות אחדות לאחר ההתפוצצות.

"ניו יורק טיימס" גילה אתמול כי בספטמבר בשנה שעברה הצטברו ראיות מוצקות נגד איאד איסמעיל, שהוגשו לחבר מושבעים בניו יורק, שהוציא בחשאי צו מעצר נגדו.

סוכני האף־בי־איי גילו בדצמבר שעבר כי איסמעיל מתגורר בירדן. המידע נמסר לשירותי הביטחון הירדניים שהחלו במעקב אחריו. כבר התחילו השלטונות הפדראליים במגעים עם ממשלת ירדן על הסגרתו לארה"ב.

האף־בי־איי ממשיך בחיפושים אחר חשוד שלישי, עבדול רחמן יאסין, המואשם במעורבות בתכנון וביצוע הפיגוע במגדלי התאומים.

יאסין, יליד ארה"ב, נושא דרכון אמריקאי שהונפק בירדן. תקופה מסוימת התגורר בעיראק. על פי מידע מוסמך, גם יאסין נמלט מארה"ב מיד לאחר ההתפוצצות במגדלי התאומים. פרס של 2 מיליון דולר הובטח למי שיביא למעצרו.

תחנת הטלוויזיה המקומית של סי־בי־אס דיווחה ביום ששי כי עיראק הביעה נכונות לסייע בלכידתו של יאסין תמורת הבטחה אמריקאית להסיר את העיצומים הכלכליים נגדה.

"ניו יורק טיימס": ספק אם הראיות נגד אבו מרזוק יביאו בית משפט בארה"ב להסגירו לישראל

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו יורק

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). הראיות שצירפה ישראל לבקשת הסגרתו של מוסא אבו מרזוק, בדבר מעורבותו בפעילות טרוריסטית, הן כפי הנראה קלושות וספק אם יתקבלו בערכאה אמריקאית. כך עולה מדיווח ב"ניו יורק טיימס" שלשום.

החששות כי הראיות ידחו על ידי שופט אמריקאי המריצו את השלטונות הפדראליים לפתוח בחקירה על פעולותיו של אבו מרזוק בתחומי ארה"ב, במטרה להעמידו למשפט בערכאה מקומית, במקרה שבקשתה של ישראל להסגיר לידיה את אבו־מרזוק לא תאושר.

לדברי "ניו יורק טיימס", החקירה נגד אבו־מרזוק עשויה להוביל להגשת תביעה פדראלית נגדו בבית משפט בארה"ב. סוכנים פדראליים, המסתייעים במידע מישראל, אמרו לעיתון כי הצטברו ראיות לכך שאבו־מרזוק הפר את החוק האמריקאי המגביל את סכומי הכסף שמותר להעביר למדינות חוץ. בחקירה נבדק גם המידע שמסר אבו מרזוק לשלטונות ההגירה כשביקש אשרת כניסה לארה"ב. החוקרים מבקשים לגלות אם כיזב והעלים פרטים על השתייכותו לארגוני טרור.

פרקליטו של אבו־מרזוק, סטנלי כהן, אמר ל"ניו יורק טיימס" כי התפתחות החקירה היא סימן לתסכולם של השלטונות ואכזבתם מכך שלא הצליחו להביא הוכחות מוצקות הקושרות את אבו־מרזוק לפעילות טרוריסטית.

בעיתון נכתב כי, "התפתחות החקירה מבטאת ומעמיקה את אווירת החשאיות, המזימות והדרמה המאפיינות את הזירה הפוליטית במזרח התיכון".

בכירים בשלטונות החוק האמריקאים הביעו חשש כי ההוכחות הקושרות את אבו־מרזוק לפעולות טרוריסטיות הן קלושות, וספק אם שופט אמריקאי יסכים על סמך הוכחות אלה לאשר את הסגרתו לישראל. מסיבה זאת, מקווים החוקרים כי חקירה מדוקדקת ונרחבת תניב הוכחות להעמדתו למשפט בארה"ב, אם תידחה בקשת ישראל להסגירו.

מקורות בשלטונות ההגירה אמרו כי ההצעה שהעלה פרקליטו של אבו־מרזוק, לאפשר לו לעזוב את ארה"ב מרצונו, נדחתה בנימוק שלא ניתן לאפשר לו לעזוב את תחומי המדינה, אלא אם יוזהה בקשריו לטרור.

הפרקליט הודה כי מרשו עסק באיסוף כספים בארה"ב והעברתם למוה"ת, אך לדבריו פעל אבו־מרזוק בשירותם של משקיעים ממדינות חוץ.

מחרתיים אמור להתקיים בניו יורק שימוע משפטי שני בעניינו של אבו־מרזוק, ובו תפורט תשובת השלטונות להצעה החדשה של פרקליטו – הצעה ששני הצדדים מסרבים למסור פרטים עליה.

תצלום: אי־פי

רעול פנים פלשתינאי שורף את דגל ארה"ב בעצרת המחאה במסגד פלשתין

נציג חמאס תקף את "בוגדנות ירדן", שגירשה את אבו־מרזוק

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" בעזה

לראשונה מאז כינון הרשות הפלשתינית, הקריא נציג החמאס בעזה כרוז מטעם התנועה, כשהוא רעול פנים.

שלשום לאחר דרשת יום ששי במסגד פלשתין, שהיה מלא מתפללים, קרא רעול פנים כרוז של החמאס, המגנה את מעצרו של מוסא אבו מרזוק, וטוען שזו פעולת איבה נגד כל הפלשתינאים והמוסלמים בעולם. המתפללים קראו קריאות בעיקר נגד ארה"ב, ושרפו את דגלי ארה"ב וישראל.

זו הפעולה הפומבית הראשונה של החמאס זה כחודש וחצי, מאז נעצרו בכירי החמאס, בהם ד"ר מחמוד א־זהאר והשייח' אחמד בחר. תנועת החמאס ממשיכה להפיץ כרוזים מטעמה, אך בשבועות האחרונים נמנעה מלקיים פעולות פומביות ולא ניסתה לארגן את אנשיה להפגנות מחאה.

בעזה מעריכים שהתנועה העזה לקרוא בפומבי (אם כי בפעולה מצומצמת) לשחרור אבו מרזוק, משום שמעצרו ואפשרות הסגרתו לישראל מביכים ומטרידים את הרשות הפלשתינית עצמה. עם זאת, העובדה שמי שקרא את הכרוז היה רעול פנים מלמדת על החשש של פעילים להזדהות ובכך להיחשף לסכנת חקירות ומעצרים אצל זרועות הביטחון. במכתבים פתוחים ששלחה התנועה לכמה אישים מרכזיים בתנועה האיסלאמית במדינות ערב היא שבה ומזהירה מפני ההשלכות שיהיו להסגרת אבו מרזוק לישראל.

בדרשתו ביום ששי במסגד פלשתין תקף הדרשן וג'יה יאע'י את ירדן על שגירשה את אבו מרזוק מתחומיה, וטען שמעצרו הוא תוצאת בוגדנותם של משטרי ערב. הוא גם ביקר במלים מרומזות את הנעשה בתחום הרשות, וקבע ש"מדינה לא תיבנה על בילויים בחוף הים וריקודים אלא על מוסדות חברתיים מסודרים".

השייח' אחמד נימר, מבכירי החמאס ברצועה, ששוחרר בשבוע שעבר לאחר ארבעה חודשי מעצר בכלא פלשתיני, סיפר לכתב השבועון המזוהה עם החמאס "אל וטן" שחוקריו בכלא התרכזו בשאלות על חיכוכים וסכסוכים בין הפתח לחמאס בתקופת השלטון הישראלי הישיר. עוד אמר שהוא לא סבל עינויים בכלא.

מתגבשת עסקת טיעון עם אסיר החמאס שנידון למוות

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

בשבועות האחרונים מתנהלים מגעים לא רשמיים לעסקת טיעון בין הפרקליטות הצבאית בג'נין לבין עורך דינו של אסיר החמאס הנידון למוות, סעד בראר־נה.

בראנה הורשע לפני מספר חודשים בבית הדין הצבאי בג'נין באחריות לשורה של פיגועים, וביניהם שני הפיגועים בעפולה ובחדרה ביום הזיכרון אשתקד, שבהם נהרגו חמישה אזרחים ישראלים ועשרה נפצעו.

בית הדין הצבאי בג'נין גזר על הנאשם גזר דין מוות, ובעקבות ערעור אוטומטי שהוגש לבית הדין הצבאי לערעורים בעזה, הוקפא גזר הדין על ידי אלוף פיקוד המרכז עד לדיון מחדש.

בשבועות האחרונים מתקיימים מגעים לא רשמיים בין עורך דינו של האסיר, עבד אל־מאליק דהאמשה, לבין הפרקליטות הצבאית באזור ג'נין, לאחר שדהאמשה הציע להמיר את גזר הדין במאסר עולם אחד, ולא לקיים משפט נוסף.

ההערכה היא, שמשפט כזה, אם יתקיים, יאלץ את התביעה הצבאית ואת הסנגוריה לזמן עשרות עדים, ביניהם נפגעי הפיגועים, ולנהל את המשפט מתחילתו.

כדי להימנע מהליך מכביד ויקר זה, נשקלת עסקת טיעון, לפיה תסתפק התביעה הצבאית, בכל הנראה, בחמישה מאסרי עולם.

כדי להימנע מהכבדת נטל המילואים, החליט צה"ל לגנוז התוכנית לקיצור שירות חובה

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

בצה"ל הוחלט לגנוז בשלב זה את התוכנית לקיצור שירות החובה של הגברים בצה"ל, על מנת להימנע מהכבדת הנטל על חיילי המילואים.

התוכנית לקיצור השירות היתה בין המלצות דו"ח ועדת שפיר, בראשות האלוף במיל' הרצל שפיר, שבחנה את האפשרויות לקצר את שירות הגברים והנשים בצה"ל.

בכיר במטה הכללי אמר: "הגענו למסקנה כי אין להכביד על נטל המילואים ולכן אין לקצר את שירות חיילי החובה".

הבכיר ציין, כי קיצור שירות הבנות בשלושה חודשים – שגם הוא היה בין המלצות ועדת שפיר – לא הניב חיסכון משמעותי לצה"ל.

לדבריו, ב־96' יוקל הנטל על חיילי המילואים, אך "החיילים מהיחידות המובחרות ישאו בנטל כבד יותר מהחיילים ביחידות העורפיות". עם זאת, אמר הבכיר, נבדקות אפשרויות נוספות להקל על חיילי המילואים.

ליבאי יבהיר היום לאבו־מדין: לא ישוחררו עוד אסירים לפני הסגרת רוצחי ישראלים

מאת גדעון אלון

שר המשפטים דוד ליבאי יבהיר היום לממונה על תיק המשפטים ברשות הפלשתינית פריח אבו־מדין, כי ישראל לא תוכל להמשיך בהליכי שחרורים של אסירים פלשתינאים, אם הרשות הפלשתינית לא תסגיר לידי ישראל מחבלים שרצחו ישראלים וברחו לשטחי האוטונומיה.

בפגישה, שתתקיים במשרד המשפטים, ישתתפו גם היועץ המשפטי לממשלה מיכאל בן־יאיר ומנכ"ל משרד המשפטים, חיים קלוגמן העומד בראש הועדה לשחרור אסירים פלשתינאים.

מבוקשים רוצחי מגידיש, רוזה, קפח, בכרך ושחור

לראש הממשלה יצחק רבין ולליבאי הוגשו התימותיהם של ח"כים ממרבית הסיעות הקוראים להתנות את שחרורם של אסירים פלשתינאים בהסגרתם של המחבלים שרצחו את אורי מגידיש ואת גיל רוזה ושלמה קפח. הבקשות להסגרתם הועברו לרשות הפלשתינית באוגוסט 1994, אולם עד כה היא לא נענתה. כן תדרוש ישראל להסגיר לידיה את רוצחי אוהד בכרך ואורי שחור שנרצחו בוואדי קלט לפני כשבועיים.

בן־יאיר סבור כי מבחינה משפטית אין יסוד לסירובה של הרשות הפלשתינית להעביר לידי ישראל את החשודים ברצח. בהסכם עזה ויריחו אין כל מגבלה לגבי מועד ביצוע העבירה וניתן לדרוש את הסגרתם של רוצחים שביצעו רצח עוד לפני מועד כינון הרשות הפלשתינית במאי 1994.

במקביל תדון היום ועדת השרים לשחרור אסירים פלשתינאים, בה חברים השרים ליבאי, משה שחל ויוסי שריד, בקביעת קריטריונים לשחרור. גם בפגישה זו תועלה הדרישה להתנות את שחרורם של אסירים פלשתינאים בהסגרתם של חשודים ברצח ישראלים. ועדת השרים תדון באפשרות להעניק שחרור מוקדם לכמה אסירות פלשתינאיות המרצות את עונשן בבתי כלא ישראליים.

שריד גורס כי יש לשחרר מהכלא את האסירים המזדהים עם התהליך המדיני ומתנערים מהטרור. כמו כן יש לדעתו לשחרר מהכלא את האסירים המבקשים להשתתף כבוחרים וכנבחרים בבחירות לרשות האוטונומיה.

עובדי רפא"ל מתכוונים לצאת למתקפת הסברה במקביל לעיצומיהם

"עלות שכרנו אינה 75% מן המכירות, כטענת האוצר, אלא רק 57%"

מאת שרון שדה

עובדי רפא"ל יפתחו השבוע במתקפת הסברה בכלי התקשורת, במקביל לצעדי מחאה שינקטו בגלל החלטתם של שרי הביטחון והאוצר לפטר 650 מעובדי הרשות. "אנו מוחים כנגד מסע ההסתה שעורך משרד האוצר נגד עובדי הרשות", אמרו אתמול במטה המאבק של העובדים.

"כלי התקשורת נפלו קרבן לנתונים מגמתיים, אשר מציגים באופן מעוות את מעמדם ושכרם של אנשי הרשות. עלות השכר של עובדי הרשות אינה 75 אחוז כטענת האוצר, אלא כ־57 אחוז בלבד. זאת, בהסתמך על נתוני ההנהלה כפי שמופיעים בדו"חות הכספים של הרשות לשנת 95 – עלויות בהיקף כ־800 מיליון שקל מתוך 1.5 מיליארד שקל מכירות. אנו נפעל בימים הקרובים על מנת להיפגש עם שרי הביטחון והאוצר, ולנסות ולהגיע להבנות".

במשרד האוצר אמרו אתמול כי האוצר החליט לעצור את תהליך המשא ומתן משום שלא הוליך לקראת סיכום. לדברי המקורות, לעובדים נמסר שהאוצר מוכן לחדש את המו"מ עצמו, אך הוא לא מוכן להפסיק את הליך הפיטורין של 650 העובדים, כפי שהוחלט עליו ביום חמישי שעבר. לדבריהם, הוויכוח הוא באילו תנאים יפוטרו העובדים וכיצד לקשור את עזיבתם עם תהליך המעבר של רפא"ל לחברה ממשלתית.

היום ידון בית הדין לעבודה בחיפה בבקשת ההסתדרות להקפיא בצו מניעה את הליך הפיטורין של עובדי המדינה ברפא"ל, עליו הודיע האוצר ביום חמישי שעבר. על פי הודעת האוצר יפוטרו 650 עובדים – 350 עובדי מדינה ו־300 עובדי הסכם.

לדברי המקורות באוצר, תהליך המעבר של רפא"ל לחברה עדיין בר ביצוע, "חרף המשבר אליו נקלעה הרשות בימים האחרונים". הגורמים לא שללו את האפשרות שנגד העובדים יוצאו צווי ריתוק, במידה שיחליטו על השבתה מלאה של רפא"ל. אמרו הגורמים כי בשלב זה השיבושים שנוקטים העובדים אינם מחייבים הוצאת צווי ריתוק, אולם אפשרות זו תישקל "אם העיצומים יפגעו בביטחון המדינה".

ביה"ד לעבודה ביטל פיטורי בכיר מרפא"ל והורה לשלם לו שש שנות משכורת

השופטים: לעובד לא ניתנה זכות שימוע לפני שפוטר על ידי עברי ורבין

(ע). "קיימת חובה להקפיד על זכות השימוע של עובד, תוך מתן הזדמנות אמיתית לעובד להשמיע את טענותיו לפני קבלת ההחלטה על פיטוריו", קבע בית הדין האזורי לעבודה בחיפה, שהורה בצעד יוצא דופן להחזיר תעשר בכיר שפוטר לעבודה ברפא"ל (הרשות לפיתוח אמצעי לחימה).

השופטת נאוה וימן ונציג הציבור ברוך טל ציינו בהחלטתם, שהפגמים שנפלו בהליך הפיטורים של החוקר, מצדיקים את ביטולו. הליך הפיטורין בוצע על ידי מנכ"ל משרד הביטחון דוד עברי, באישור שר הביטחון יצחק רבין.

השופטת ציינה שמעביד המפטר עובד שלא כדין נוטל על עצמו סיכון בכך שיצטרך לשלם שכר בעד תקופת אי־עבודה ממושכת.

בניגוד לתקשי"ר

החוקר עתר, באמצעות עו"ד ענת רוזנר, נגד רפא"ל לאחר ששר הביטחון דחה את ערעורו על החלטת מנכ"ל משרד הביטחון שניתנה ביולי 1989 לפטרו מעבודתו, אחר כ־20 שנה בתפקידים בכירים שונים ברפא"ל. התובע, בעל תואר דוקטור להנדסה, ניהל קודם פיטוריו מהעבודה מאבק לאחר שהנהלת רפא"ל לא עמדה, לטענתו, בהבטחה לשבצו בתפקיד בכיר שהובטח לו קודם יציאתו לשבתון. בשובו משבתון, מצא כי תפקיד הוצאו מתחת במרכז למחקרים צבאיים.

שלושה ראשי יחידות ברפא"ל הציעו לתובע, לטענתו, להשתלב בעבודה ביחידתם, אלא שהנהלת רפא"ל לא אישרה את העברתו ליחידות אלה, בטענה, שלא די בהצעה לקבל עובד ליחידה, שכן היחידה המבקשת להעסיק צריכה לוותר על עובד אחר במקומו.

מנכ"ל משרד הביטחון דוד עברי אמר בעדותו, שפיטורי החוקר בוצעו בהסתמך על תיקו האישי, ובדיקה של היועץ המשפטי. אך מחומר הראיות עולה, שהתובע לא הוזמן להופיע בפני מנכ"ל משרד הביטחון ולא התבקש להביע את תגובתו כלפי הכוונה לפטרו בנימוק ל"אי התאמה".

השופטת נאוה וימן כתבה בהחלטתה: "בעניין אמינות חוות הדעת וההערכות לגבי התובע, תמוהה ביותר גישתו של מנכ"ל משרד הביטחון דוד עברי, כלומר שהוא הסתמך, בהחלטתו לפטר את התובע על חוות דעת שליליות והעדיף להתעלם מחוות הדעת החיוביות לגביו".

השופטת ציינה, שמנכ"ל משרד הביטחון לא שוחח עם התובע לפני שקיבל את ההחלטה לפטרו וגם לא ביקש לקבל את תגובת התובע בכתב לטענות שהועלו כלפיו. יתרה מזאת, עברי גם לא שוחח עם אחרים בעניינו של התובע, כדבריו בעדותו בבית הדין: "אני לא נפגש עם מי שמיועד לפיטורים".

התובע ערער על ההחלטה לפטרו בפני שר הביטחון וקבל על שנשללה ממנו זכות השימוע, אך שר הביטחון לא הזמין את התובע לשימוע ואף לא ביקש ממנו להעביר אליו את טענותיו בכתב.

בנסיבות אלה, הגיע בית הדין למסקנה, שבהליך פיטוריו של החוקר הבכיר "נתגלו מספר פגמים, שמשמעותם היא שהפיטורים נעשו בניגוד להוראות התקשי"ר ובניגוד לכללי הצדק הטבעי".

בית הדין החליט שפיטוריו של החוקר הבכיר בטלים, והורה לרפא"ל לשלם לתובע את שכר עבודתו עבור שש השנים שחלפו מאז פיטוריו, בצירוף הפרשי הצמדה וכל הזכויות המגיעות לו כעובד. הרשות לפיתוח אמצעי לחימה חויבה גם בתשלום 5,000 שקל הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד.

עו"ד רוזנר הגיבה, שמשמעות ביטול הפיטורים מהווה לגבי לקוחה "טיהור שמו מבחינה מקצועית".

שר קמבודי האשים את ישראל בשיחוד בכירים בארצו כדי לקדם עסקת נשק – והודח

(ע). בנאום שנשא בפרלמנט הקמבודי, האשים סם רמזי, שר האוצר הקמבודי, את מדינת ישראל ואת "התעשייה האווירית" בשיחוד בכירים בקמבודיה, כדי לקדם עסקת נשק גדולה. השר הודח בעקבות הדברים אלה.

מהתעשייה האווירית נמסר בתגובה כי החברה לא נוהגת למסור מידע על עסקיה והיא מכחישה מכל וכל את ההאשמות על שוחד לכאורה בעסקת המכירה שלה.

עסקת הנשק בין ישראל וקמבודיה, כוללת בין היתר, השבחה של תשעה מטוסי מיג־21 של חיל האוויר הקמבודי, שהועברו כבר בתחילת '95 לישראל ושיפוצם אמור להסתיים בסוף השנה.

לאחרונה נמסר, כי ישראל סיפקה לקמבודים גם 10 מטוסי אימון, ביניהם מטוסים מדגם "אירו-אל 39", המיוצר בצ'כיה אך משוכלל ומשופץ על־ידי ישראל, וכמו כן סופקו לקמבודים 4 מטוסי אימון מדגם "האל".

ייתכן ועיתוי הכרזותיו של השר רמזי קשור לביקורו של מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, בפנום פן, בטרם הגיעו לווייטנאם, שם הכריז על חידוש היחסים בין ארה"ב ווייטנאם.

בין ארה"ב וישראל קיים הסכם, לפיו אין ישראל יכולה למכור נשק המכיל טכנולוגיות אמריקאיות. לכן פיתחו בתי־עשייה האווירית את נושא השבחתם של מטוסי המיג, על מנת שלא להתעמת עם האמברגו של וואשינגטון על מכירת טכנולוגיות.

מטוסי המיג־21, תוצרת בריה"מ, נחשבים כיום למיושנים יחסית, אבל מטוסים מדגמים אלה נמצאים עדיין ברשות חילות האוויר של מדינות רבות, לרבות חיל האוויר הסורי.

משרד המשפטים - לשכת רשם המפלגות

בחירות מוקדמות - איסור חברות ביותר ממפלגה אחת

עם התקרב המועד לקיומן של "בחירות מוקדמות" במפלגות, מופנית בזה תשומת לב הציבור להוראות הסעיפים 15 ו־20(א) לחוק המפלגות, התשנ"ב–1992, שלפיה **נאסר על כל אדם להיות חבר ביותר ממפלגה אחת** (להוציא חברות במפלגה וב"מערך הכולל אותה מפלגה", כהגדרת "מערך" שם).

כן מופנית תשומת לב הציבור להוראות העונשין הקבועות בסעיף 28(א) לאותו חוק, המגדירות כעבירות שדינן **מאסר שנה** שורה של מעשי פגיעה **בטוהר המידות בבחירות הפנימיות במפלגה**, ובכללם תשלום דמי התפקדות עבור אחר, השמטות או שינויים ברשימת בעלי זכות ההצבעה, הפרעה למהלך הבחירות הפנימיות, השפעה או תשלום שוחד כדי להשפיע על בוחרים בהן, הצבעה בהן יותר מפעם אחת ומתן הצהרה כוזבת בעניין חברות או אי חברות במפלגה.

זאב בונה
רשם המפלגות

ירושלים, ז' באב התשנ"ה (3.8.95)

אוניברסיטת תל-אביב

טקס חנוכת קרן לזכר האמנית נילי אהרוני ז"ל לפרסום קטלוגים

הדברים:
פרופסור מרדכי עומר
אוצר הגלריה האוניברסיטאית
מר יחיאל בן־צבי
סגן הנשיא
פרופסור יאיר אהרוני

הרצאה:
מר ישעיהו גבאי
שנקר, ביה"ס הגבוה למדעי הטקסטיל ולאופנה

אמנות הטקסטיל היום

הטקס ייערך ביום השנה הראשון לפטירתה של נילי אהרוני, יום שלישי, י"ב באב תשנ"ה, 8 באוגוסט 1995, בשעה 18:30 בגלריה האוניברסיטאית ע"ש גניה שרייבר
קריית האוניברסיטה, רמת־אביב

– הציבור מוזמן –

אם אתם עובדים שעות נוספות

רוב הסיכויים שעובדים עליכם!

125%–150%

זו תוספת השכר שאתם* זכאים לה לפי חוקי העבודה עבור שעות נוספות.

אם אתם לא מקבלים את התוספת הזו פנו עכשיו והרשמו

לאיגוד מועסקים בחוזים והסכמים אישיים

של עמית הסתדרות עובדים מכבי.

לנרשמים ישלח המדריך ראשוני לבדיקת החוזה האישי
*למעט מקרים חריגים.

אל תחכו שעה נוספת
צלצלו עכשיו לטל: 03-5143939

עמית הסתדרות עובדים מכבי

مكبر من الأصل

هكذا من الأصل

שלוש נשים נהרגו בתאונות בנתניה ובכרכור; מחר פגישת שרים אצל רבין לדיון בתאונות הדרכים

מאת שרון שדה, ראובן שפירא, יוסי הטוני ועתים

שתי נשים נהרגו ושלושה בני אדם נפצעו בהתהפך רכב בסמוך לבית גולדמינץ בנתניה. הפצועים הועברו לביה"ח מאיר בכפר סבא – שתי נשים נפצעו באורח קל, וגבר נפצע באורח קשה.

אורה רימון, בת 45, תושבת רעננה, נהרגה אתמול אחרי הצהריים בתאונת דרכים בצומת כרכור. הנהג, חברה לחיים, נפצע באורח בינוני.

מכונית פרטית מסוג "סקודה", שבאה מכיוון צומת ביקאי לכיוון חדרה, התהפכה לאחר שהנהג איבד כנראה את השליטה על הרכב, מסיבות שטרם הובררו, והתנגשה בעמוד חשמל. הנוסעת שישבה לידו נהרגה במקום. נהג הרכב פונה על ידי צוות מד"א לביה"ח הלל יפה באורח...

שישה בני אדם נפצעו, שניים מהם באורח בינוני והשאר באורח קל, בתאונת דרכים שאירעה ביום ו' בבוקר ליד התנחלות אפרת.

תושבת אפרת, בת 20, נסעה במכונית פרטית מסוג "סוזוקי" בכביש ירושלים-חברון לכיוון ירושלים. בעקומה חדה שמאלה, איבדה הנהגת שליטה והתנגשה במרצדס מסחרי, שבא ממול, נהוג בידי תושב ירושלים.

נהגי המכוניות מאפרת וירושלים נפצעו באורח בינוני וארבעה מנוסעי הרכב המסחרי, תושבי העיירה חלחול, נפצעו באורח קל.

נערה נפצעה קשה בתאונת דרכים שאירעה בשבת סמוך ל-5 לפנות בוקר בבת ים. שני תושבי ראשון לציון, נסעו ברכב "סובארו" ברחוב בלפור בבת ים, כאשר לפתע, מסיבה שטרם הובררה, סטה הרכב ממסלולו, פגע ב-5 כלי רכב חונים והתהפך.

הנהג, בן 19, נפצע קל והנוסעת נפצעה קשה. השניים הועברו על ידי אמבולנסים של מד"א לביה"ח וולפסון בחולון. המשטרה חוקרת את נסיבות התאונה.

שני רוכבי אופנוע, שאיבדו כנראה את השליטה על האופנוע, והתנגשו בעמוד החשמל בצומת קסטינה, נפצעו קשה. בליל שבת בשעה 11 רכבו השניים על אופנוע במהירות גבוהה. הנהג איבד כנראה את השליטה והתנגש בעמוד. השניים, כבני 25, נפצעו בראשם והובהלו לבית החולים.

משטרת התנועה במרחב לכיש פתחה בחקירה.

משרד התחבורה יגיש הצעה כוללת להגברת האכיפה בכבישים, ייקור הקנסות והתמורה בשיטת הניקוד לנהגים עבריינים, לקראת דיון שיקיים מחר, בלשכת ראש הממשלה, שרי התחבורה, המשטרה והמשפטים בעניין המאבק בתאונות הדרכים.

הצעתו של שר התחבורה ישראל קיסר מורכבת משלושה חלקים:

1) הגדלת תקני שוטרי התנועה מ-1700 איש כיום ל-3600 איש, בתקופה שתארך חמש שנים. באופן מיידי יוצע להוסיף 150 שוטרים עד סוף '95 ובמהלך '96 להוסיף 325 שוטרי תנועה נוספים. הגדלת מספר השוטרים מתבסס על על מחקר שערך הטכניון ולפיו בכבישים בהם תוגברה נוכחות המשטרה חלה ירידה במספר התאונות.

2) העלאת תעריפי הקנסות באופן משמעותי על עבירות חמורות. בעבר הציע קיסר לשר המשפטים לייקר את הקנסות פי 4 – מ-500 שקל ל-2000 שקל – על עבירות קשות, כגון חציית צומת באור אדום, מעבר על קו הפרדה רצוף ואי ציות לתמרור עצור. הסכומים המדויקים לעבירות טרם נקבעו בשלב זה והם יידונו על ידי צוות בין משרדי.

3) בחינה מחדש של החקיקה ובחינת הצעות להחמרת הענישה. יוצע גם להקים צוות שיבדוק מחדש את שיטת הניקוד לנהגים עבריינים, תוך נקיטת צעדים שיתמודדו עם נהגים המועדים לביצוע חוזר של עבירות תנועה. המינהל לבטיחות בדרכים הביע אי שביעות רצון משיטת הניקוד הנוכחית, אשר לא הרתיעה את הנהגים. לדברי ראש המינהל, עמנואל שגלר, יש לגבש שיטת ניקוד חדשה, ולגבותה בצעדים הרתעה משלימים, כגון שלילת רשיון לטווח ארוך.

בנוסף לכך, יש לחייב את הנהגים העבריינים לשפר באופן מעשי את מיומנותם ודמות הנהיגה שלהם. לדבריו, יש לחייב נהגים עבריינים לעבור קורס נהיגה מונעת מעשי על מגרש נהיגה מיוחד. שגלר אמר כי בנוסף יש לגבות צעדים המוצעים כתגבור של בתי המשפט לתעבורה והקצאת משאבים להתקנת אמצעי אכיפה אוטומטית בכבישים שיתעדו את העבירות.

בפגישה יוצג דו"ח מסכם על תאונות הדרכים במחצית השנה האחרונה. על פי הדו"ח ישנה עלייה ניכרת במספר תאונות הדרכים הקשות ובמספר הפצועים וההרוגים. הערכה היא כי עד סוף השנה יגיע מניין ההרוגים בתאונות הדרכים במעט ל-600 לעומת 528 הרוגים בשנה שעברה.

אל"מ אסף סלע מונה לראש מחלקת בטיחות במטכ"ל

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

אל"מ אסף סלע מונה לראש מחלקת הבטיחות במטה הכללי במקומו של אל"מ מתי רביבי, אשר סיים את שירותו. אל"מ רביבי פורש מאחר שהרמטכ"ל אמנון ליפקין-שחק דחה את בקשתו לקבל דרגת תת-אלוף.

אל"מ סלע כיהן בעבר, בין השאר, כמפקד צה"ל וכמפקד חטיבה בשריון.

ראש מחלקת הבטיחות כפוף ישירות לרמטכ"ל. המחלקה מתחקרת תאונות מבצעיות, תאונות אימונים ותאונות דרכים, במקביל למפקדת חילות השדה. כן עוסקים אנשיה בהסברה, בהכנת סרטים על תאונות ובהעברת קורסים לחיילים.

דייגים מרוקנים דליים מלאים במדוזות, שסתמו את רשתותיהם

מיליוני מדוזות מול חופי הארץ

מאת צפריר רינת

נחילים גדולים של מדוזה ממין רופילמה נודדת ממשיכים לשהות במרחק של קילומטרים ספורים מחופי הים התיכון של ישראל. מדובר בנחילים בני מיליוני מדוזות. אורכו של כל נחיל הוא כמה קילומטרים, ורוחבו כחצי קילומטר ועומקו 50-25 מטר.

עם זאת, בימים האחרונים, בעקבות ים שקט, לא נסחפו מדוזות אל החופים והם היו נקיים באופן יחסי.

ד"ר בלה גליל מהמכון לחקר ימים ואגמים אומרת שנחילי מדוזות מתפרשים כיום מחופי מצרים ועד לחופי סוריה. המדוזות המגיעות אל החוף עצמן הן רק חלק קטן מהנחיל הגדול שנמצא עם הזרם לכיוון החוף – הנחיל הנמצא מול חופי ישראל הנו מהגדולים ביותר שהגיעו לחופי ישראל.

המומחים המליצו בימים האחרונים למתרחצים שנכוו שלא לשפשף את האזור הפגוע במים מתוקים או מי ים אלא בחומץ. גליל אומרת עוד כי שטיפה במים מתוקים או מי ים גורמת להתפשטות הארס בתוך הגוף.

המדוזות גם גורמות נזקים כלכליים: הן סותמות רשתות של דייגים ומסכנות את פעילות התקינה של פתחי שאיבה באוניות. בתחנת הכוח בחדרה נאלצו לפנות כמויות גדולות של מדוזות מחשש שיחדרו לטורבינות, אותן מקררים בעזרת מי ים.

לדעת המומחים, מספר המדוזות בים התיכון גדל בקצב מהיר בעיקר בגלל היעדר אויבים טבעיים. כיום נשקלת האפשרות לאסוף את המדוזות ולעבדן במזרח הרחוק, שם הן מאכל מבוקש וגם תרופה להורדת לחץ דם.

ברק, שחל וליבאי תומכים בהצעה להקים מאגר ארצי לטביעות אצבע

ההצעה מגבילה את המאגר רק לזיהוי חללים במקרים של פיגוע המוני

מאת גדעון אלון

שר הפנים אהוד ברק, שר המשטרה, משה שחל ושר המשפטים, דוד ליבאי, תומכים בהקמת מאגר ארצי לטביעות אצבע של כל אזרחי המדינה, כדי לסייע בזיהוים של חללים בעת פיגוע המוני – כך התברר בישיבת ועדת השרים לחקיקה, שדנה בהצעת חוק פרטית של ח"כ עמנואל זיסמן (עבודה).

זיסמן מציע כי שר הפנים יקים מאגר ארצי לטביעות אצבע של כל אזרחי המדינה. עפ"י הצעתו, נטילת טביעות אצבע מאדם תהיה טעונה הסכמתו ותשמש רק למטרות זיהוי חללים. לדבריו, ישראל צריכה להיות ערוכה לכל מקרה של פיגוע המוני ע"י הקמת מאגר של טביעות אצבע לכל האוכלוסייה, כדי לאפשר זיהוי מהיר והולם של הקרבנות.

שר האוצר, אברהם שוחט, ביקש לעכב את הדיון בהצעת החוק על מנת לאפשר לו לבחון את ההשלכות התקציביות שלה.

יו"ר ועדת השרים לחקיקה, שר המשפטים דוד ליבאי, הסכים לכך שהנושא "ראוי ללימוד יסודי ע"י הממשלה" לפני שהיא נוקטת עמדה לגביה ומוליכה על מיקומו של המאגר ובאיזו מידה עלולה הקמתו להוות פגיעה בפרטיותם של אזרחים.

ליבאי ביקש מיוזם הצעת החוק לדחות את העלאת הצעת החוק, עד לאחר פגרת הקיץ של הכנסת, על מנת לאפשר לוועדת השרים להשלים את דיוניה בעניין זה. זיסמן נענה לבקשה. ליבאי הבטיח כי הדיון בהצעת החוק יסתיים בפגרת הקיץ.

נעצר פעיל מרץ שהפגין ברחוב בר-אילן בירושלים

חרדים הפגינו מול בית הקפה "פרדיסו"

(ע), שוטרי משטרת ירושלים עצרו במוצ"ש פעיל מרצ שהשתתף בסידורי המחאה שמקיימת התנועה ברחובות בר-אילן ושמואל הנביא בירושלים.

סידורי המחאה מתקיימים מדי שבת זה מספר שבועות במכוניות הפרטיות של הפעילים, במחאה על דרישת החרדים לסגור את האזור לתנועת כלי רכב בשבתות ובמועדים.

סמוך לשעה 5 לפנות ערב עצרו השוטרים לחקירה את ראש סניף מפ"ם בירושלים, דני בן שטרית בצומת בר-אילן-צפניה. במקום הפגינו עשרות רבות של חרדים, וקראו קריאות "שאבעס" לעבר מכוניות חולפות.

מהמשטרה נמסר, כי בן-שטרית עוכב לחקירה לאחר שנעמד עם מכוניתו מול החרדים המפגינים וסירב לעזוב את המקום. ראש סיעת מרצ בעירייה, ארנן יקותיאלי, שיצא ממכוניתו והתווכח עם החרדים, נדחף ע"י השוטרים לעבר המדרכה ממול.

יקותיאלי הכחיש כי בן שטרית סירב להזיז את מכוניתו. לדבריו, עצרו השוטרים את השיירה ועיכבו את בן שטרית לחקירה ללא סיבה נראית לעין, ואילו הוא עצמו נדחף בכוח רב לעבר המדרכה ממול.

יקותיאלי מסר, כי בימים הקרובים יתלוננו הוא ובן-שטרית על השוטרים שהיו מעורבים באירוע.

עשרות חרדים הפגינו בשבת בצהרים מול קפה פרדיסו, בשכונת שערי חסד במרכז ירושלים, בדרישה לסגור את המקום בשבתות.

לפני מספר שבועות שרפו אלמונים את גגו של בית הקפה, ובמשטרה מעריכים כי היו אלה חרדים. מדי מספר שבועות מתקיימות במקום הפגנות של חרדים והפגנות-נגד של פעילי מרצ.

החרדים הגיעו לאזור בית הקפה בשעות הצהרים ודרשו בקריאות רמות לסגור את המקום. כוח משטרה שהוזעק הרחיק אותם למדרכות ממול ולאחר זמן קצר הם התפזרו.

לדברי ארנן יקותיאלי, התקיימה ההפגנה למרות סיכום שהושג עם רבני שכונת שערי חסד, לפיו ייפסקו ההפגנות במקום.

יקותיאלי הוסיף, שאם יימשכו ההפגנות, תנקוט מרצ פעילות נגדית יזומה.

נדחתה הצעה לשלוח מתנדבים מבין ערביי ישראל להילחם בבוסניה

מאת יוסף אלגזי

ועדת הסיוע לעם בבוסניה, הפועלת בשם ועד ראשי הרשויות המקומיות הערביות בישראל, החליטה לעשות מגבית למען קרבנות המלחמה שם וקראה למדינות הערביות לגרש מבירותיהן את שגרירי יוגוסלוויה ורוסיה, ולהחזירם לארצותיהם. בוועדת הסיוע מיוצגים ראשי רשויות מקומיות ערביות ואנשי דת מוסלמים, דרוזים ונוצרים.

כחלק ממאמצי הסיוע לבוסניה קראה ועדת הסיוע לקיים ימי התרמה במסגדים ובכנסיות, וקראה לכל פועל ערבי בישראל לתרום שכר יום עבודה אחד. עוד קראה הוועדה למשפחות בציבור הערבי בישראל לאמץ ילדים בוסנים יתומים. בכוונת הוועדה לארגן צוות רפואי שיטוס לבוסניה ויסייע שם לפצועים ולפליטים, ולשגר משלחת ציבורית שתבקר בבוסניה.

ועדת הסיוע החליטה לקיים בקרוב הפגנה ארצית, באחת הערים הגדולות, ומשמרות מחאה מול השגרירויות של המעצמות הגדולות בישראל ומול משרדי האו"ם בירושלים; להקים אוהל הזדהות מול נציגות בוסניה בישראל; לערוך מסיבת עיתונאים כדי לעורר את תשומת דעת הקהל בישראל; לבקש מרשויות הכבלים לשדר תוכניות מיוחדות על המצב בבוסניה; לקרוא לחברי הכנסת הערבים להעלות את הנושא על סדר יומה של הכנסת; ליום קריאה לדעת הקהל בעולם בשם נציגי כל הדתות למען הצלת העם הבוסני; לפנות במברק לפטריארך האורתודוקסי באיסטנבול, כדי שיתערב להפסקת הזוועות שם.

הוועדה החליטה לא להתייחס להצעות שהועלו על ידי גורמים שונים, בדבר משלוח מתנדבים לוחמים מישראל לבוסניה.

21 חנויות בבת-ים נקנסו על מכירת בשר לא כשר

מאת יוסי הטוני

במבצע מאורגן של מחלקת הפיקוח בעיריית בת ים, נקנסו, ביום חמישי שעבר, 21 חנויות שעוסקות במכירת בשר לא כשר.

"אנו מבינים שבכוונתה של העירייה להילחם בנו בכל הכוח", התבטא אחד מבעלי האטליזים.

ארנן יקותיאלי, יו"ר הפורום המוניציפאלי של מרצ, מסר שבכוונת מרצ לעזור לבעלי האטליזים, ולהילחם נגד עיריית בת-ים בכל ההליכים המשפטיים האפשריים, כולל הגשת בג"ץ.

"בכוונתנו להסתמך על חוק יסוד כבוד האדם וחירותו, וכן על חוק-יסוד חופש העיסוק", אמר יקותיאלי.

כשנודע לו על דבר הקנסות, שלח יקותיאלי מכתב חריף לראש עיריית בת ים, יהושע שגיא, ובו הוא כותב, "מעשיך הם כניעה והתרפסות לכוחות החשוכים של ימי הביניים. מי שמך להפוך את בת-ים, על כל צרותיה, לבני-ברק שנייה?".

ראש העירייה עדיין לא נענה לדרישתו של יקותיאלי לחשוף את ההבטחות שניתנו לנציגים הדתיים בעירייה בתמורה ל"כפייה הדתית".

קנדה ביטלה את האמברגו על ישראל; חברות ישראליות ישתתפו במכרזי הצבא הקנדי

מאת יורם טל

משרד החוץ הקנדי הודיע בשבוע שעבר למשרד החוץ בירושלים, כי ממשלת קנדה החליטה על ביטול האמברגו הצבאי על ישראל הקיים זה 15 שנה. מדובר בביטול אמברגו למכירת נשק וחלפים מקנדה לישראל ומאמברגו על מכירת נשק וחלפים מישראל לקנדה.

ביטול האמברגו יאפשר לחברות ישראליות להשתתף במכרזי הצבא הקנדי לפיתוח מערכות צבאיות מתקדמות ולאספקת ציוד.

המשנה למנכ"ל משרד החוץ, איתן בנצור, הנציג הבכיר של משרד החוץ בוועדה לבקרת נשק במסגרת השיחות הרב צדדיות, סיפר כי הצבא הקנדי עומד עתה בפני תכנית הצטיידות גדולה והחלטה על ביטול האמברגו יכולה לאפשר לחברות ישראליות למכור לצבא קנדה מערכות מתוחכמות.

קנדה המשיכה לספק נשק למדינות ערביות

נמסר, כי קנדה הייתה בין המדינות המערביות הבודדות שעדיין המשיכו באמברגו הנשק על ישראל עד לאחרונה. בריטניה ביטלה לא מכבר את האמברגו שלה. גורם מדיני בירושלים טען, כי אמברגו הנשק הקנדי על המזה"ת היה סלקטיבי במידה מרובה, ובעוד הקנדים נמנעו מקשרי מסחר ביטחוניים עם ישראל, סיפקו מערכות נשק למדינות ערביות, כולל כלי שיט צבאיים לסעודיה.

מירום קורא לראשי העבודה להיערך לבחירות מוקדמות

מאת יורם טל

יו"ר הוועדה לענייני מפלגה בעבודה, ח"כ חגי מירום, מעריך כי ייתכן מאוד שהבחירות יוקדמו למאי '96 ולכן קרא לראשי המפלגה להיערך לכך.

בכינוס עם עולים בנתניה, אמר ח"כ מירום כי נוכח המצב שהקואליציה נקלעה אליו בכנסת בשבוע החולף, על הנהגת המפלגה להניח שייתכן שהבחירות יוקדמו בחצי שנה. הוא נימק את דבריו בחשש שמא הקואליציה תאבד את הרוב שלה בכנסת. להערכתו אם יחזור שוב תיקו בהצבעה בכנסת, אבל הפעם בהקשר ליוזמת חקיקה ממשלתית, הממשלה תאבד את יכולתה למשול.

מירום מעריך כי לקראת מושב החורף תקום מפלגת "הדרך השלישית" "ודי בכך שייכללו ברשימתה שלושה ח"כים מהקואליציה כדי שהיא תקבע את מועד הקדמת הבחירות".

עודף בהורמון מין גברי אצל נשים גורם סיבוכים בהריון

מאת עדנה אריזור
סופרת "הארץ" לענייני בריאות

נשים הסובלות מעודף בהורמון המין הגברי טסטוסטרון נוטות לסבול מהפרעות וסיבוכים ניכרים במהלך ההריון. כך עולה ממחקר מקיף שנערך על ידי פרופ' יורם דיאמנט, מנהל מחלקת נשים ויולדות במרכז הרפואי שערי-צדק. המחקר, שנמשך מעל חמש שנים, עקב אחר 126 הריונות של נשים בעלות עודף הורמון מין גברי, שסבלו מהעדר ביוץ בשל תסמונת השחלות הרב זקיקיות הנגרמת על ידי הטסטוסטרון העודף, ונזקקו לטיפולי פוריות. למעלה מ-10 אחוז מהנשים בתקופת הפוריות סובלות מתופעה זו.

עוד מגלה המחקר, כי נשים שסבלו מבעיות בפוריות בשל עודף ההורמון הגברי, סבלו משיבושים ניכרים בכל שלבי ההריון בהשוואה לנשים בקבוצת הביקורת. שיעור ההפלות אצלן הגיע ל-30%, לעומת 10% בכלל האוכלוסייה. שיעור הלידות המוקדמות אצל נשים אלו הוא פי שלושה, שיעור הפיגור בהתפתחות העובר הוא פי ארבעה, ושיעור תמותת העוברים ברחם הוא פי שמונה.

39% מנשים אלה פיתחו רעלת הריון לעומת 3%–2.5% בקרב כלל הנשים. לדברי המחקר, נראה כי הסיבה היא בשילוב ההורמון הגברי טסטוסטרון והחומר רנין, שמופרש בצורה מוגברת אצל נשים הסובלות מתסמונת השחלה הרב-זקיקית. פרופ' דיאמנט מסר, כי תוצאות המחקר מצביעות על כך שנשים הרות עם עודף טסטוסטרון הסובלות מתסמונת השחלה הרב-זקיקית צריכות להיות במעקב במרפאה לסיבוכי הריון, ולעתים צריכות גם אשפוז מוקדם ולידה מוקדמת, כדי למנוע את הפסקת התפתחות העובר עקב רעלת הריון.

פורום ראשי ערים ומועצות מקומיות

משאל עם עכשיו

73% מאזרחי ישראל רוצים משאל עם על יישום ההסכם עם הפלסטינים

פורום ראשי ערים ורשויות מקומיות פנה אל הד"ר מינה צמח ממכון "דחף" בבקשה לערוך סקר דעת קהל בעניין משאל עם, בדבר יישום ההסכם עם הפלסטינים.

פורום ראשי ערים ורשויות מקומיות החליט להעביר את הסקר לידיעת ראש הממשלה וחברי הכנסת בדרישה שהממשלה תקיים את משאל העם.

להלן תוצאות הסקר:

שאלה ראשונה:
האם הממשלה צריכה או לא צריכה לערוך משאל עם בעניין המשך יישום ההסכם עם הפלסטינים לפני שתמשיך להתקדם בתהליך השלום?

73% השיבו: הממשלה צריכה לערוך משאל עם

26% - השיבו בשלילה
1% - לא השיב

שאלה שניה:
אם הממשלה לא תערוך משאל עם בעניין המשך יישום ההסכם עם הפלסטינים, ייערך המשאל על ידי גוף ציבורי שחברים בו אנשים מכל הקשת הפוליטית. המשאל יהיה בפיקוח של שופט בדימוס וייערך בתנאים של משאל עם ממלכתי. האם תשתתף במשאל עם זה?

47% השיבו: בטוחים שישתתפו

23% - חושבים שישתתפו
9% - חושבים שלא ישתתפו
20% - בטוחים שלא ישתתפו
1% - לא השיב

המשאל נערך בימים שלישי ורביעי השבוע, 1-2 באוגוסט 1995, הנסקרו בו 501 תושבי מדינת ישראל בכל הארץ.
טעות הדגימה המירבית - 4%.

הוארך מעצרו של החוקר הפרטי החשוד במתן שוחד תמורת מידע

מאת יוסי הטוני

שופט בית משפט השלום בתל אביב, אשר גולדין, האריך שלשום בחמישה ימים את מעצרו של החוקר הפרטי אייל מורטמן, בן 31 מגבעתיים, החשוד במתן שוחד לעובדי ציבור תמורת מידע ממאגרי המידע של רשויות שונות. שני חשודים נוספים בפרשה שוחררו בערבות.

בבקשה להארכת מעצרו ב־12 יום נכתב, כי מורטמן חשוד במתן שוחד והתיווך לשוחד לעובדי ציבור ברשויות שונות, כגון מע"מ, מס הכנסה ומשטרה, כשבתמורה לשוחד קיבל פלטי מידע על אודות אנשים וחברות, שנשלפו ממאגרי מידע של הרשויות השונות.

נציגת היחידה הארצית לחקירות הונאה, מפקחת אירים ברק, אמרה בדיון כי קיים חשש, שמורטמן ישבש את מהלכי החקירה הנדרשים.

ברק הראתה לשופט חומר חקירה, חלקו סודי, והוסיפה כי "יש פה שרשרת שלמה של שליפת מידע וסחר בו עם חוקרים אחרים. תפקידו בשרשרת – מרכזי. הוא קשור למעורבים אחרים בפרשה, חלקם נעצרו וחלקם נחקרו ושוחררו. הוא נעצר ביום חמישי על ידי משטרת הגבולות כאשר עמד לעזוב את הארץ. בימים האחרונים לא לן בביתו, ומיעט להימצא במשרדו". לדברי נציגת המשטרה, יש לראות בהתנהגותו של מורטמן התחמקות מהמשטרה באופן שמצביע על שיבוש הליכי חקירה, ולפיכך דרשה את הארכת מעצרו של החשוד.

פרקליטו של מורטמן, עו"ד בני נהרי, אמר כי מדובר באפליית מורטמן מול מעורבים נוספים בפרשה, ששוחררו בערבות. הוא הוסיף, כי למרשו אין עבר פלילי. "בבקשת המשטרה להאריך את מעצר מרשי ב־12 יום, המשטרה הגזימה. ניתן להמשיך את החקירה כשמרשי במעצר בית", טען עורך הדין.

השופט גולדין קיבל את עמדת המשטרה, לפיה שחרורו של מורטמן עלול לחבל במהלך החקירה, אולם הורה להאריך את מעצרו ב־5 ימים בלבד.

מספר שעות לפני הדיון בעניינו של מורטמן, שחרר שלשום השופט גולדין בערבות שני מעורבים נוספים בפרשה, שמעון סלוק, בן 30, ויואל אמולין, בן 35, שניהם מבת ים. בבקשה לשחררם בערבות, אמרה המפקחת ברק, כי "החקירה טרם הסתיימה, אך אין המשטרה רואה צורך בהמשך מעצרם של השניים. הם חשודים בהפעלת אנשים להשגת החומר מרשויות שונות. אני מבקשת מבית המשפט להורות שלא יהיה כל קשר ביניהם, וכן צו עיכוב יציאה מהארץ למשך חצי שנה".

השופט נענה לבקשת המשטרה, הורה על שחרורם בערבות בסך 20,000 שקלים כל אחד, והורה להם להפקיד את דרכונם במשטרה. השופט הוציא נגדם צו עיכוב יציאה מן הארץ למשך כל ההליכים המשפטיים שיתנהלו נגדם, והורה לשניים שלא ליצור קשר ביניהם, ולא עם מעורבים אחרים בפרשה, עד תום החקירה.

תצלום: אילן אוסטרייכר, ישראל סאן

החוקר הפרטי אייל מורטמן, אחרי הארכת מעצרו בבית משפט השלום

מזכירה של ראש עיריית אופקים ושני אחיה מואשמים ביבוא אלפי טבליות אל־אסדי

(ע). פרקליטות מחוז הדרום הגישה ביום חמישי לבית המשפט המחוזי בבאר־שבע כתב אישום נגד מזכירה מלשכת ראש עיריית אופקים ושניים מאחיה. הם הואשמו ביבוא כמות גדולה של סמים מהולנד ללשכת ראש העירייה ועל שמו. הנאשמים הם אוריאנה אביטן (21) ושני אחיה גבי (18) וסמי (31), שהנו עבריין מוכר.

התובע, עו"ד זאב לםמ, טען בכתב האישום, שבחודש שעבר קשרו השלושה קשר עם אילן אברג'יל, עבריין בן 21 מאופקים, לייבא מהולנד אל־אסדי, באמצעות שיגורו במעטפת דואר. אברג'יל וסמי אביטן נסעו ב־5 ביולי להולנד וקנו שם 5,481 טבליות אל־אסדי שנשלחו במסווה.

התביעה טוענת, ששווי הסמים שנשלחו מהולנד לישראל מסתכם ב־30,000 שקל. בשלב זה, טוען התובע, נשלחה מעטפת הסמים בדואר מאמסטרדם ומוענה אל ראש עיריית אופקים, מיכה הרמן, לפי כתובתו בתיבת הדואר של העירייה. על המעטפה נכתב שהשולח הנו הרב מבתם הבקן. ב־20 ביולי הגיעה המעטפה לבית הדואר באופקים, שכבר היה נתון במעקב משטרתי. ב־23 ביולי הגיעה אוריאנה אביטן לבית הדואר ואספה את דברי הדואר. היא איתרה את מעטפת הסמים, לקחה אותה לעבודה והעבירה את תוכנה למעטפה אחרת. אחר כך היא התקשרה אל אחיה וביקשה ממנו שיבוא לקבל מידה את מעטפת הסמים.

סמי אביטן הגיע במכונית לבניין העירייה, קיבל מאחותו את מעטפת הסמים, אך ביציאה מבניין העירייה כבר המתינו לו שוטרים. הוא נעצר, כשבידו המעטפה. דקות אחדות לאחר מכן נעצרה גם אחותו.

יחד עם הגשת כתב האישום, ביקש עו"ד לםמ מבית המשפט לצוות על הארכת מעצרם של שלושת בני משפחת אביטן עד לסיום ההליכים המשפטיים נגדם. הסניגור, עו"ד אבי אדרי, ביקש לדחות עד יום חמישי את הדיון בהארכת המעצר. עו"ד יגאל פרולה מהפרקליטות הסכים לדחייה. השופט יהושע פלפל הורה להשאיר את הנאשמים במעצר עד הדיון.

זמר חתונות נהרג מיריות שמחה בכפר משהאד; שני חשודים נעצרו

(ע). עבוד מוחי, זמר חתונות מהכפר עילוט, נהרג במהלך הופעה ביום חמישי בלילה מיריות שמחה שנורו במהלך חתונה שנערכה בכפר משהאד, שליד נצרת.

החתונה התקיימה בחצר אחד הבתים בכפר בנוכחות כ־400 חוגגים. סמוך להצגת "התחממה" האווירה והחוגגים החלו לרקוד לצלילי הזמר מוחי.

באותה עת נשמעו באוויר יריות שמחה רבות מכלי נשק שונים ואחת היריות פגעה בפלג גופו התחתון של הזמר.

מוחי הועבר, במצב קשה, לבית החולים האנגלי בנצרת, שם נקבע מותו.

גופתו של הזמר הועברה לגניזה במכון לרפואה משפטית באבו כביר.

שוטרים ממשטרת מרחב העמקים שהגיעו למקום, עצרו שני חשודים, עבדל פתאח חסן מהכפר משהאד ועדי פפור מהכפר ריינה. השניים חשודים בהריגה ובשיבוש הליכי משפט.

אקדח שנתפס נשלח לבדיקה בליסטית

כמו כן תפסה המשטרה אקדח, אשר על פי החשד, קשור למותו של הזמר. האקדח נשלח לבדיקה בליסטית במטה הארצי של המשטרה.

ראש מחלק תשאול במשטרת מרחב העמקים רב פקד אלי לייטמן, מסר כי במהלך היריות שנורו בחתונה, נפגעו גם אחת המכוניות שחנתה בקירבת מקום.

ביום שישי בבוקר, האריך שופט בית משפט השלום בנצרת, ראיק ג'דג'רה, את מעצרם של פתאח חסן ופפור ב־14 יום.

נציג המשטרה, רס"ב יוסי ויינבר, סיפר בבית המשפט כי "ביום ה' בלילה, במהלך חתונה בין בני משפחת סארי, שנערכה באחת מחצרות הבתים בכפר משהאד, נורו יריות שמחה רבות לפנטאזיה".

"הזמר עבוד מוחי שהנעים את זמנם של החוגגים נפגע בפלג גופו התחתון, כתוצאה מהירי איבד מוחי דם רב, ופונה במצב אנוש לבית החולים האנגלי בנצרת, שם נקבע מותו".

בני זוג החשודים במרמה וזיוף במיליוני שקלים שוחררו בערבות

מאת יוסי הטוני

שופט בית משפט השלום בתל אביב, אשר גולדין, שחרר שלשום בערבות את בני הזוג מקסים ותמרה בן עזרא מיבנה, החשודים בניפוח הוצאות במיליוני שקלים, אי דיווח למע"מ, זיוף ומרמה.

בבקשה לשחרור בערבות נכתב כי "במחלקת החקירות של אגף המכס ומע"מ מתנהלת חקירה מסועפת בחשד לאי דיווח, ניפוח תשומות, זיוף ומרמה נגד השניים. הם בעלי ומנהלי מספר חברות: 'הדפסות איכות יבנה', 'האסגת' ו'איכות וביצוע ששון'. החברות האלה עוסקות בהדפסות של מקומונים שונים ברחוב, ובהוצאה לאור של עיתונות לועזית. השניים החשודים שהגישו למע"מ דו"חות כוזבים, שבהם נופחו ההוצאות של החברות באופן מלאכותי".

נציג מחלקת חקירות מע"מ ומכס, החוקר רפי רותם אמר בדיון: "בידינו ראיות המצביעות על כך שבשנתיים האחרונות הם ניפחו את הוצאות החברות שבבעלותם ב־8.3 מיליון שקלים. זאת, בלי שיהיו ברשותם חשבוניות על הסכומים האלה. בידינו גם ראיות שהם העלימו סכום של 1.1 מיליון שקלים, וראיות שהם משכו לכיסם סכומים של מאות אלפי שקלים, תוך שהם מזייפים מסמכים במערכת הנהלת החשבונות שלהם, ומסווים את המשיכות".

רותם הוסיף שהחשודים הודו בחקירה ברוב החשדות המיוחסים להם. הוא אמר ש"ביומיים עבודה גילינו העלמות של מיליוני שקלים. מדובר בסכומי עתק נוספים".

סניגורם של השניים, עו"ד יניב יצחק, אמר כי "הבסיס לחשדות נגרם רעוע. המדובר בחברות שצברו הפסדים של מיליוני שקלים".

השופט קבע שהשניים ישוחררו בערבות של 180 אלף שקל כל אחד. הוא הוציא נגדם צו עיכוב יציאה מהארץ, עד תום ההליכים המשפטיים והורה להם להפקיד את דרכוניהם במשרדי מע"מ.

נעצר חשוד באונס בת 10 במשך חצי שנה; הוארך מעצר חשוד באונס בת 19

מאת יוסי הטוני

בית משפט השלום בתל אביב האריך שלשום בששה ימים את מעצרו של תושב תל אביב, בן 37, החשוד שאנס, במשך חצי שנה, ילדה בת 10.

השופט, חגן אפרתי, הוציא צו איסור פרסום על שם החשוד.

בבקשת המשטרה להארכת המעצר בשמונה ימים נאמר, כי ב־2.8 התלוננה האם שחברה לחיים ביצע בילדתה מעשים מגונים. לדברי המשטרה, בחקירת הילדה התברר כי בחצי השנה האחרונה נהג החשוד לאנוס אותה ולבצע בה מעשים מגונים, כשהאם נעדרה מביתה.

נציג מחלק הנוער במשטרת מרחב ירקון, צנער יוסי אבנר, אמר כי החשוד מכחיש כל קשר למעשים המיוחסים לו.

בהחלטתו כתב השופט: "מחומר החקירה עולה כי החשוד מעורב בפלילים ובניהול מכוני עיסוי. עוד עולה כי אמה של הילדה פעילה גם היא בתחום. עקב אופי החקירה יש מקום שהחשוד יישאר במעצר". השופט גם הורה למשטרה לפנות ברחופות למועצה לשלום הילד ולרשויות הרווחה, כדי לדאוג לשלום הקטינה.

שלשום גם האריך בית משפט השלום בתל אביב את מעצרו של זוהר נאור, בן 29 מתל אביב, החשוד שאנס בדירתו בת 19.

השופט אפרתי קבע, כי החשוד ישהה במעצר בית.

בבקשה להארכת המעצר נכתב, כי נאור סיכם עם הנאנסת שתוכל לשכור בדירתו חדר.

לדברי המשטרה, כשהגיעה לדירה, ב־1.8 בשעות הלילה, לאחר סיום עבודתה, הפשיט אותה נאור בכוח, ואנס אותה.

לאחר המעשה נמלטה הצעירה מהדירה, ומאוחר יותר אושפזה בבית חולים.

פלילים

● **2 נדקרו בקטטה בין חילוניים לדתיים בהרצליה.** קטטה בין שתי חבורות נערים, חילוניים ודתיים, הסתיימה שלשום בהרצליה בדקירת שני בני 17. סמוך לחצות התפתח ויכוח בכתונה המרכזית בעיר, בין קבוצת נערים חילוניים לקבוצה של נערים דתיים שטיילו במקום, בגלל עישון סיגריות בשבת. הוויכוח הפך לקטטה, שבה נדקרו בסכינים שני נערים באורח קל בידיהם. הדוקר, תושב העיר, הודה במעשה ונעצר. (ע)

● **נער נדקר בקטטה ליד מועדון בת"א.** בקטטה בין שתי חבורות צעירים, ליד מועדון גרוס ברחוב יצחק שדה בתל אביב, נדקר בסוף השבוע נער תושב תל אביב בן 16 באורח בינוני ופונה לביה"ח איכילוב. חמישה נערים שהיו מעורבים בקטטה עוכבו לחקירה על ידי המשטרה. זהות הדוקר, שהצליח להימלט, ידועה למשטרה. (ע)

● **אכלו פרי הגורם להזיות ואושפזו בעל כורחם.** שבעה צעירים ממרכז הארץ אושפזו בביה"ח הממשלתי בצפת, לאחר שאכלו פרי בשם "דתורה", הגורם להזיות קשות. המשטרה עצרה את הצעירים בחוף הכינרת שבגולן, ובתיאום עם מכון הרעלים של ביה"ח רמב"ם בחיפה, החליט לפנות את הצעירים בכוח לבית החולים בצפת, שם עברו שטיפת קיבה וטיפולים. בבית החולים צפת נאלצו להפעיל כוח כדי לטפל בצעירים, שחלקם החלו להתפרע ולנפץ חפצים בחדר המיון. (ע)

● **50 אלף שקל נשדדו מקשיש בת"א.** תיק ובו 50 אלף שקל נשדד שלשום לפנות בוקר מגבר בן 76, שיצא מביתו לעסק שלו ברחוב הר"ב אשי בתל אביב. שני אלמונים הגיחו לפתע מאחורי הקשיש, תבטו בו בשוקר חשמלי, חטפו את התיק ונמלטו. הקשיש נפגע קל, אך לא נזקק לטיפול רפואי. (ע)

● **מסיבת אסיד בחוף הדרומי של חיפה.** בלשי משטרת חיפה הפתיעו בליל שבת, סמוך לשעה 2 אחר חצות, עשרות צעירים וצעירות שחגגו בחוף הקשתות בדרומה של חיפה במסיבת אסיד. 30 צעירים, תושבי חיפה והקריות, השתתפו במסיבה. המשטרה עיכבה לחקירה שלושה מהם, שברשותם נתפסו מריחואנה וכדורי אקסטזי. (ע)

● **בעל מרפריה בחולון חשוד שתקף פקחי מס.** נתן לוי, בן 54, בעל מרפריה באזור התעשייה בחולון, נעצר שלשום בבית משפט השלום בת"א ליומיים, בחשד שתקף חוקר מס הכנסה שהגיע לביקורת בעסקו. נציג המשטרה טען, שהחשוד גם איים לירות בפקח. בעת הביקורת הבחין הפקח שהחשוד זורק לפח פנקס וביקש ממנו לבדוק אותו. החשוד טען שזה פנקס אישי, אך בבדיקה התברר שזה פנקס להזמנת עבודות. הדבר הזה להשתולל ותקף את חוקר מס ההכנסה, בעוד חברו לוקח את הפנקס ונמלט. (ע)

2 ילדות שנעדרו מבתיהן בחיפה נמצאו בת"א

(ע). תושייתו של בעל אכסניית נוער בתל אביב, הביאה לגילוי עקבותיהן של שתי הנערות שנעדרו במשך יומיים מבתי הוריהן בחיפה.

הילדות, בנות 13 וחצי, יצאו ביום חמישי, בשעות הצהריים את בתי הוריהן בחיפה, ומאז נעלמו עקבותיהן.

הורי הילדות סיפרו, כי הרגישו בהעדרן של הבנות רק למחרת היום, ביום שישי, לאחר שכל אחד סבר שבתו נמצאת בבית חברתה.

בעקבות שידור הידיעה בתקשורת, דיווח בעל אכסניית נוער בתל אביב למשטרת מרחב הירקון על שהותן של הבנות באכסניה.

אוטוטו אני בחו"ל.
האוטו שלי מתוחזק ושמור ב-
CAR-INN
רוחצים אוטו
לוקחים אותך לנתב"ג
שומרים אוטו
מחכים לך בנתב"ג
מבטחים אוטו
בטוח לך
נושאים אוטו על כפיים
נותנים לך שרות של מלך
מקבלים אוטו 24 שעות ביממה
עומדים לשרותך 24 שעות ביממה
רק 18.- ש"ח ליום
* המחירים כוללים מע"מ
* המחירים הרשומים מתייחסים לשרות המוזל - CAR-INN ECONOMIC
מינימום שהייה - 7 ימים
הזמנות:
03-9330833
או אצל סוכן הנסיעות שלך
המוטו של האוטו
CAR-INN
יוצרים עסקים. קבוצת שווקים חדשים.

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

הבלם בנאדו נשאר בבית"ר ירושלים

אתמול השתתף במשחק הניצחון על הפועל ירושלים 0–1

מאת שלומי ליה

הבלם אריק בנאדו ישחק גם בעונה הקרובה בבית"ר ירושלים. אתמול הסתיים המו"מ בין יו"ר הקבוצה הירושלמית משה דדש לבין פרקליטו של השחקן וסוכנו כי בנאדו ימשיך לשחק בבית"ר שנה שניה ברציפות.

לבנאדו היתה הצעה נוספת ממכבי הרצליה, שאף סיכמה את תנאי השאלתו ממכבי חיפה וצי־פתה לתשובה על טיוטת החוזה שהגישה לו, אבל השחקן הוליט להעדיף את הצעתה של בית"ר מפני שהוא כבר מכיר את הנ־פשות הפועלות בקבוצה ונקלט בה היטב בעונה שחלפה.

תמורת השאלה לעונת אחת תשלם בית"ר למכבי חיפה 50 אלף דולר בקירוב.

בית"ר ירושלים ניצחה במש־חק אימון את הפועל ירושלים 0–1 משער של הקשר ירון דרו־רי. דרורי, שעמד לעזוב את בית"ר אחרי שהמשא ומתן עימו פוצץ, שוב קרוב לקבוצה. בבית"ר שיחק הבלם בנאדו.

את הפועל ירושלים הדריכו אורי מלמיליאן ויוסי מזרחי ששיחקו שנים רבות בבית"ר ומ־זרחי היה מאמנה בעונה שעברה.

הפועל חיפה נוצחה 3–2 בידי קולצ'סטר

הפועל חיפה, שפתחה בסוף השבוע מחנה אימון באנ־גליה, נוצחה במשחק אימון 3–2 בידי קולצ'סטר מהליגה השלישית באנגליה. את הש־ערים לחיפה כבשו עופר טל־קר והישאם זועבי. בדקה ה־90 פסל השופט המקומי שער שיוויון של זועבי בגלל עבירה שנעשתה על השוער.

למחנה האימון של חיפה הגיע ויאצ'סלאב סוקריסטוב שיווסף כישראלי החל מהחו־דש הבא. סוקריסטוב לא הגיע למחנה האימון הראשון בגר־מניה בגלל קשיים בהשגת וי־זה.

באר שבע יוצאת הבוקר מהולנד לאלבניה

סיטארד, הולנד (שירות "ספורט הארץ"). הפועל באר שבע מעתיקה הבוקר ממחנה האימונים שקיימה בסיטארד, הולנד, לטי־ראנה בירת אלבניה, שם תשחק ביום שלישי (18.30) נגד אלופת אלבניה, ספורטקלוב טיראנה.

באר שבע תציג לראשונה את שני השחקנים הזרים שלה, אר־מנד זילברגץ וסרגיי טלאסנ־קו.

קפטן באר שבע, סתיו אלימ־לך: "אנחנו רוצים כמובן לעשות תוצאה טובה. לפני שנה הפסדנו לאריס סלוניקי, הפעם אני מקווה שלא נפסיד בחוץ. גם תי־קו עם שערים מתאים לנו".

כדורמים: נערי ישראל נכנעו 9–8 לרומניה

אסלינגן, גרמניה (שירות "ספורט הארץ"). נבחרת הנוער של ישראל בכדורמים נכנעה אתמול 9–8 לרומניה, במסגרת הבית המוקדם בפתיחת התחר־תיה במשחקי טורניר גמר אלי־פות אירופה לנוער. היום בצהרים תתמודד הנבחרת היש־ראלית ורוסיה.

מדליית זהב באיגרוף לישראלי בשיקאגו

המתאגרף הישראלי יורי קור־ליאנסקי זכה במדליית זהב בת־חרות בינלאומית שנערכה בשיקאגו. הוא התחרה במשקל עד 60 ק"ג וגבר על שני יריבים. קורליאנסקי הופיע בתחרות יחד עם חבריו ממועדון כפפות הזהב באילת.

● נציגי ישראל באליפות אירופה בתריאתלון שנערכה בשטוקהולם קבעו הישגים בינו־ניים. אמיר גבי דורג במקום ה־51 מתוך 130 משתתפים בת־חרויות לבוגרים, בזמן של 1:57.20 שעה. 32 שניות אחריו הגיע עידו מאורי שדורג 55. בקרב הנוער סיים רועי שריד במקום ה־48 מתוך 130 משתת־פים. את ההישג הבולט קבע ער־דד גרוס באליפות ספרינט תריאתלון, כשדורג עשירי עם יריב הנגרי בזמן של 1:03 שעה, מבין 67 מתחרים.

● בטורניר הברידג' חופים האחרון שנערך בחוף ליזה באשד־וד, זכה אתמול יובל בן מהפר על משה אשר בתואר אלוף ישראל. בן, המשחק באוניברסי־טת הואי שזכתה במקום הש־לישי באליפות ארה"ב, גילה בכל הטורנירים את היכולת הטובה ביותר מכל השחקנים שהשתתפו במשחקים בתל אביב, בחיפה ובאשדוד. יובל בן בלט בהנחתות חזקות ומדויקות, מכות פתיחה והגנה במגרש כולו.

מיכאל אמקין

מכבי חיפה הביסה את חולון 5–0

מאת שלומי ליה

במשחק אימון שקיימה ביום שישי לעיני 1,500 צופים, הביסה מכבי חיפה את צפרירים חולון 0–5. כל השערים נכבשו במחצית הראשונה: אלון מזרחי 2, אייל ברקוביץ' 2 וחיים רביבו שער אחד.

במחצית השניה שיתף המנהל המקצועי של חיפה, גיורא שפיגל, את שחקן הרכש החדש מאורוגוואי, אדוארדו אדיעולפי והוא גילה יכולת טובה. היום תשחק מכבי חיפה נגד בית"ר תל אביב.

עוזר המאמן, אברהם אבוקסיס, שיצא לאיי פארו, דיווח אתמול לגיורא שפיגל על הקבוצה המקומית, יריבת חיפה בגביע אירופה למחזיקות גביע.

הצרפתי מז' הרשים במדי חולון

הכדורגלן הצרפתי, פבריס מז', מעוניין לשחק בצפרירים חולון. מז' ששיחק במתקו, בשטראסבורג, בסט. אטיין ובניס, נפצע קשה לפני שלוש שנים, והפציעה השביתה אותו מכדורגל למשך שנה.

הכדורגלן המיודד עם המנהל המקצועי של חולון, מרדכי שפיג־לר, ביקש ממנו לבחון את האפשרות שיחזור לשחק כדורגל ביש־ראל. מז' שותף במשחק ההפסד ביום שישי נגד מכבי חיפה (5–0) ולמרות ההפסד הגבוה של חולון, הציג יכולת טובה מאוד.

שלומי ליה

גראייב כבש שלושער בהולנד

במשחק אימון שקיימה אתמול בהולנד הפסידה מכבי פ"ת 1–0 לקבוצת א.ק.ס. ביום שישי ניצחה פ"ת קבוצה מליגת הכוכבים 6–1. נג'אן גראייב כבש שלושה שערים.

מכבי יפו מחכה לגיל לנדאו

למכבי יפו עדיין אין מאמן חדש במקומו של משה אונגה שהתפ־טר בשבוע שעבר. ראשי יפו עדיין מעוניינים במאמן הפועל בת ים, גילי לנדאו, אלא שמכיר בת ים, ויקטור טל, מסרב לשחרר את המאמן מחוזה בקבוצה.

זו הפעם השנייה שקבוצה בלאומית רוצה את לנדאו. הראשונה היתה צפרירים חולון שניהלה איתו משא ומתן מתקדם, אך לבסוף בחרה במרדכי שפיגלר כמנהל מקצועי. ביפו מעוניינים לראות את לנדאו כמאמן־על של הקבוצה שמתחתיו יעבוד שלמה אלקולומברה.

מערכת היחסים בין טל לבין לנדאו טובה ונראה כי בשיחה בין השניים היום יבקש המאמן לשחרר אותו להולון. אחרי הפגישה הזאת יידעו ביפו אם יש להם מאמן חדש.

יפו יצאה למחנה אימון באריאל ותתאמן בינתיים בהדרכת אלקו־לומברה. לפני היציאה למחנה שילמה ההנהלה לשחקנים חלק מחו־בות העבר.

שלומי ליה

הפועל ת"א התאמנה בבוקרשט

בוקרשט, רומניה (שירות "ספורט הארץ"). בדרכה לקישינייב היום, שם תשחק ביום שלישי בגביע אופ"א, עשתה אתמול הפועל ת"א חניית ביניים ל־24 שעות בבוקרשט. הקבוצה הגיעה לכאן אחר הצהריים מהולנד, וערכה אימון.

מנכ"ל הקבוצה, אריה הרשקוביץ', סיפר בשיחת טלפון מרומניה: "אנחנו מתכוננים רגיל למשחק הזה. כל השחקנים בכושר טוב".

למואן אולי הזר ה־3 של פ"ת

הפועל פ"ת חזרה בסוף השבוע ממחנה אימון בחו"ל. במחנה נבחן הקשר הרומניק למואן והתרשמות של המנהל המקצועי גיא לוי ממנו חיובית. למואן הוזמן להמשך מבחנים בארץ והוא אמור לנחות כאן היום או מחר.

בעונה שעברה הוא שיחק בקבוצת מונגרום מהליגה השניה בבל־גיה ובעבר בבורדו, בירסתוס וכמה קבוצות בצרפת. הוא מחזיק באזר־חות כפולה, צרפתית ובלגית ואם ירשים את גיא לוי יהיה הזר השלישי לצידם של תומס ציבולה וירוסלב ארושקביץ'.

גיא לוי: "זהו מתנה מצויין גם מבחינת התנאים וגם מבחינת הה־תקדמות של הקבוצה. אני הרבה יותר מרוצה מאשר לפני עשרה ימים, אבל יש עוד מקום לשפר ואני מאמין שנגיע לליגה מוכנים".

בפ"ת מחכים להתפתחויות בענין פיטר קרג'יל וישראל כהן ורק אחר כך יוחלט באיזה תפקיד לרכוש שחקן זר. מחר ייפגשו נציגי פ"ת ומכבי נתניה בבית המשפט שיכריע היכן ישחק פיטר קרג'יל בעונה הקרובה. נתניה טוענת כי בחוזה של קרג'יל נאמר שהוא יחזור אליה בתום ההשאלה ואילו בפ"ת אומרים, כי הכל תלוי ברצונו של השחקן.

בפ"ת מצפים לתוצאות הבוררות שהגיש ישראל כהן נגד הפועל ר"ג ובעקיפין נגד הפועל פ"ת. כהן ביקש שפ"ת לא תהיה בעלת הכרטיס שלו כפי שסוכם בין האגודות, אלא אם כן ייקבע לו מחיר מכירה בתחילת כל עונה.

שלומי ליה

בלם הולנדי נבחן בכפר סבא

הבלם ההולנדי קיס ואן דר לינדמן, בן 31, ששיחק 10 שנים בליגה הראשונה בהולנד וכרטיסו שייך לניימיכן, נבחן במחנה האי־מון של הפועל כפר סבא, שחזרה לישראל ביום שישי. השחקן הרשים את המאמנים אלי יאני ונתנאל אינשטיין. הוא יגיע השבוע כדי להיבחן במשחק גביע הטוטו בשבת.

הפסד ביתי 2–1 לאלופה נאנט נגד סן ז'רמן במחזור השלישי

פאריס (רויטר). פאריס סן ז'ר־מן ניצחה את האלופה נאנט 2–1 במחזור השלישי של הליגה הצ־רפתית. השתיים, שנאבקו על האליפות בעונה שעברה, התמו־דדו בליל שבת בנאנט וכבר בד־קה השביעית עלתה נאנט ליתרון משער של נ'דורם. ראי השווה בדקה ה־21 ופסקל נומה הבקיע בדקה ה־82 שער ניצחון.

מונאקו ואוקזר סיימו ב־2–2. ליון הפסידה 2–1 ללה האוור ואילו סט. אטיין וליל סיימו ב־1–1. באסטיה ניצחה את בור־דו 2–0 ועלתה למקום הראשון בהפרש שערים. שאר התוצאות: לנס – שטרסבורג 0–0; גוינגאן – ניס 0–0; קאן – מץ 1–2; מונ־פלייה – רן 3–1; גנגן – מארטיג 0–0.

הצמרת אחרי 3 מחזורים: באסטיה 7, מונאקו 7, מץ 7, נא־נט 6, בורדו 6.

● בלגיה: אנדרלכט הפסידה לאאלוסט 3–1 במחזור הפתיחה של הליגה. שאר התוצאות את־מול: סט. טרודן – סרינג 1–4; סטאנדארד ליאז' – לומל 1–0; סרקל ברוז' – אנטוורפן 3–2; ליארסה – הארלבקה 1–0; מולנ־בק – בורון 1–0; שארלרואה – מכלן 2–4; וורגם – גנט 2–2.

● גרמניה: דורטמונד זכתה בסופר קאפ הגרמני אחרי ניצחון 1–0 על בורוסיה מנשנגלאדבך. ז'וליו סזאר כבש לדורטמונד.

שלושה משחקני הפועל חיפה ומאמנה עוכבו לחקירה באנגליה בגלל התפרעות בטיסה

גרנט: התנהגות הקבוצה היתה מופתית. ההתנהגות החריגה היתה של הדיילות

המאמן ושחקניו טל בנין, ראובן עטר ופליקס חלפון, מאשימים בפרובוקציה את הצוות בטיסת UK905 מפרנקפורט ללונדון ביום חמישי בלילה. לפי גירסת הצוות היה עימות על הגשת מזון כשר, אותו כינתה דיילת לדברי גרנט "מגעיל", וסירוב השחקנים לחגור חגורת בטיחות לפני הנחיתה. הקברניט חג בשמי לונדון, עד שהופסקה ההתפרעות. אחרי חקירה של 3 שעות במשטרת הנמל הוחלט לדחותה להיום, בגלל קשיים בתקשורת עם השחקנים באנגלית. גרנט עוכב רק אחרי שביקש לשמש מתורגמן. הנחקר החמישי הוא עוזר האפסנאי אלברט טל־שיר

גרנט. רק רצה לתרגם

חלפון. לא ירקתי זו המצאה

בנין. רק הוא ידע אנגלית

עטר. רק שיחה רועשת

תצלומי ארכיון

מאת רן קפמן, רפנה ורדי (לונדון) ואשר גולדברג

שלושה כדורגלנים של הפועל חיפה, המאמן ואיש מנהלה, נעצרו אור ליום שישי מיד לאחר נחיתתם בשדה התעופה סטנסטד בקירבת לונדון, לאחר שצוות המטוס טען כי הם התפרעו בטיסה ואילצו את הטייס להפסיק את ההכנות לנחיתה. רק לאחר שהושגה רגיעה הצליח הקברניט להנחית את המטוס בשלום. הבוקר יתייצבו החמישה בתחנת המשטרה כדי למסור את גירסתם, באמצעות מתורגמנית, ולאחר מכן יוחלט אם יש מקום להעמידם לדין, באשמה של גרימת מהומה במטוס, הרס ופגיעה בבטיחות טיסה.

המאמן אברהם גרנט והשחקנים הבינלאומיים ראובן עטר, טל בנין ופליקס חלפון, נעצרו יחד עם עוזר האפסנאי, אלברט טל־שיר. החמישה שהו במחנה אימונים בגרמניה בשבוע שעבר, וביום חמישי בלילה טסו מפרנקפורט לנמל התעופה סטנסטד שליד לונדון. לפי התכנית המקורית תשהה הקבוצה באנגליה עד יום שלישי בלילה.

ביום חמישי ב־20.15, בטיסה הקבוצה UK905 במטוס מדגם "פוקר 100" שהכיל 82 נוסעים ואנשי צוות של חברת "אייר יו.קיי." מפרנקפורט לסטנסטד, הפסיק קברניט המטוס, טום דייקין, את הנחי־תה לאחר שנודע לו מצוות הדיילים, כי נוסעים בחלקו האחורי של המטוס מתפרעים ומסרבים לשבת ולחגור את חגורות הבטיחות לק־ראת הנחיתה.

קל מאוד להפר האיזון במטוס קטן

מעדויות ראשוניות שניגבו מחברי הצוות, היה שיא ההתפרעות כאשר כמה שחקנים ביקשו לברר אם יש במטוס אוכל כשר, ונענו ש"זה אוכל מגעיל". סמוך לנחיתה ביקשה הדיילת משחקני הקבוצה לפנות את המגשים, ולהחזיר לכסאות את השמיכות שלקחו מהתאים. לטענת אנשי הצוות השליכו השחקנים את המגשים לכל עבר ואחד הכדורגלנים אף ירק לפרצופה של הדיילת ואז נוצרה מהומה. שחקני חיפה לא חגרו את חגורות הבטיחות ובמקום לשבת במקומם הם עמדו כאשר המטוס היה קרוב לנחיתה בנמל התעופה.

מאחר שמדובר במטוס קטן, אשר לטענת חברת התעופה קל מאוד להפר את האיזון שלו בתהליך הנחיתה, החליט קפטן דייקין להפסיק את נסיון הנחיתה, ולהמריא חזרה לסיבוב נוסף עד שהתנאים במטוס יאפשרו נחיתה בטוחה. לאחר זמן קצר, כך טוענת חברת התעופה, נרגעו הרוחות והתאפשר למטוס לנחות.

לאחר הפסקת נסיון הנחיתה הראשון, יצר הקברניט קשר עם רשויות נמל התעופה, דיווח להם על הארועים, וכוחות משטרה הוזמנו למקום לקראת הנחיתה.

כל חברי קבוצת הכדורגל, אשר ישבו יחד בחלקו האחורי של המטוס, התבקשו להמתין במקומותיהם עד ששאר הנוסעים ירדו, ורק אז ירדו ופנו לעבור ולפקד הביקורת. דרכוניהם עוכבו עד שחברי צוות המטוס השלימו את ההליכים השיגרתיים ומסרו את גירסתם למשט־רה. אחד אחד נקראו למשטרה שלושת השחקנים ועוזר האפסנאי, ולדברי אברהם גרנט הוא ניסה בכל פעם להצטרף לאחד השחקנים לתישאול הראשוני, נסיון שנדחה בתחילה בידי המשטרה.

בהמשך, אחרי שהתברר שהשחקנים אינם שולטים באנגלית ולא ניתן לקבל את גירסתם לאירועים, הסכימו השוטרים לאפשר לגרנט להיות נוכח בתישאול, בתנאי שיפקיד את דרכונו, כמו ארבעת האחרים. כל החמישה הובלו לחקירה באזיקים. החקירה ארכה כ־3 שעות.

מיד לאחר מעצרם של החמישה, יצר גרנט קשר עם שגרירות ישראל בלונדון, והקונסול הכללי, מנשה בר־און, קישר אותם מיד עם עורך דין מקומי, וכן סייע להם בהשגת מתורגמנית אשר תהיה איתם היום במהלך החקירה. הקונסול יחד עם דובר השגרירות, רון פרוסאור, ביקרו ביום שישי את אנשי הקבוצה במלון שבו הם מתאכסנים, וימשיכו לעמוד איתם בקשר עד סיום הפרשיה.

לטענת דובר המשטרה, לא היתה אפשרות לקיים במקום בדיקה מלאה של העניין, ולהחליט אם יש מקום להגיש תביעה נגד החמישה, מפני ששליטתם באנגלית מוגבלת. הם שוחררו בתנאי שיופיעו היום ב־10.00 בתחנת המשטרה שבנמל התעופה סטנסטד, שם תמתין להם מתורגמנית שתסייע בהשלמת החקירה.

מפקח מריון, ממשטרת מחוז אסקס, אמר אתמול ל"הארץ", כי בשלב זה יש בידי המשטרה רק גירסה אחת לאירועים שקדמו לנסיון הנחיתה, זו גירסת צוות המטוס. היום לאחר שהחמישה יחקרו, והמפקח הדגיש את המילה "ראיון", אפשר יהיה להחליט אם יש מקום להגיש נגדם כתב אישום.

עם השלמת החקירה, יש למשטרת נמל התעופה שלוש אפשרויות: 1. שחרור החמישה ללא כל הגבלה; 2. אזהרה לגבי התנהגותם שלאחריה אין כל הליכים משפטיים נוספים; 3. הגשת תביעה משפ־טית אשר תחייב את הופעתם בפני שופט שלום ביום שני בבוקר. מקורות במשטרה ציינו, כי אם אכן יוגש נגד החמישה כתב אישום, הרי שלפי ניסיון העבר אפשר לצפות לכך שההליכים המשפטיים יתקיימו במהירות המקסימלית בפני שופט שלום, כך שלא ייגרמו כל עיכובים לגבי תכניותיהם לעזוב את אנגליה ביום שלישי בערב. בדרך כלל הקנס המקסימלי על עבירות מהסוג שמיוחסות לחמישה, הוא 2,000 ליש"ט כל אחד.

דוברת חברת התעופה, לואיזה הופ, אמרה אתמול ל"הארץ", כי החברה מעדיפה שלא להתייחס לענין כל עוד לא הושלמה חקירת המשטרה. היא הוסיפה כי כאשר הקברניט דייקין ניסה להנחית את המטוס הוא נאלץ להפסיק את הנחיתה לאחר ההודעה שלפיה כמה מהנוסעים לא ישבו במקומותיהם, סירבו לחגור את חגורות הבטיחות, ולא שיתפו פעולה עם צוות המטוס. הגב' הופ לא הזכירה התנהגות חריגה אחרת של אנשי הפועל חיפה.

עשו ממאומה מהומה

מאמן הקבוצה, אברהם גרנט, אמר אתמול, כי "התנהגותה של הקבוצה היתה מופתית, ההתנהגות החריגה היתה של הדיילות". גרנט סיפר כי ישב יחד עם שאר חברי הקבוצה והיה עד לפחות לשלוש תקריות שבהן בלטה לדעתו התנהגותן הגסה של הדיילות. במקרה אחד, כאשר הוגשה לנוסעים ארוחת ערב, ביקש אחד השחקנים להפריד בין הבשר לגבינה בכריך, ונענה על ידי הדיילת שזה בלתי אפשרי מכיוון ש"זה מגעיל" (הציטוט במקור). במקרה שני ביקש שחקן עוד פחית קוקה קולה, ולדברי גרנט, "הדיילת כמעט שפכה עליו את הפחית". במקרה השלישי ביקש שחקן כוס מים ונענה בסירוב. "לא הייתי מעורב בדברים שהדיילת ניפחה ושיקרה. כאשר המשטרה עצרה את השחקנים, רק טל בנין דיבר איתם אנגלית שלא הספיקה. באתי לעזור בתרגום והם צירפו אותי לשחקנים שהוזמנו לחקירה. הוציאו את הסיפור מכל פרופורציה, עשו ממאומה מהומה".

גרנט הבהיר, כי אם הוא או מישהו אחר מהנהלת הקבוצה היה נוכח במקרה של התנהגות שאינה הולמת מצד אחד השחקנים, היה המקרה מטופל מיידית. אך במקרה זה לא היה לדבריו כל ארוע חריג. הוא חזר וטען כי "התנהגות אנשי הקבוצה היתה רגילה כאשר הודיעו על תחילת הנחיתה, ולא ברור לו ולשחקנים מה הבסיס לטענה שהם סירבו לשתף פעולה עם הצוות".

עטר: היתה שם דיילת אינפנטילית

אגב, זו אינה הפעם הראשונה שגרנט נעצר אחרי טיסה. לפני שנתיים כאשר גרנט, שמעון קודק ואברהם לב שבו מטיסה מאנגליה להולנד, הם נעצרו לאחר שאחת הנוסעות סברה, כי הם טרוריסטים. כאשר נחת המטוס המתינו להם שוטרי משטרת אמסטרדם שעצרה ושיחררה אותם לאחר חקירה ממושכת והתערבות אנשי הקונסוליה הישראלית.

ראובן עטר סיפר אתמול: "היתה שם דיילת אינפנטילית, היא חיפשה אותנו ולא התנהגה כפי שמצפה מדיילת. כאשר ביקשנו ממנה את הפרטים האישיים היא יצרה מהומה מסביב. התנהלה שיחה רועשת וצוות המטוס עשה פרובוקציה כאשר הודיעו שאין באפשרו־תם לנחות".

● זרקתם מגשי אוכל וירקתם על הדיילת?

"שטויות, הם לא פינו את המגשים ולכן שמנו אותם על הרצפה לידינו. אני לא ראיתי ששחקן כלשהו ירק על הדיילת".

פליקס חלפון שנשאל אם ירק בפרצופה של הדיילת, ענה: "לא ירקתי על הדיילת, היא סתם ממציאה. היא ביקשה סיבה לסבך אותנו. אני לא יודע איך השם שלי שורבב ולמה עצרו אותי".

דוברת חברת התעופה הדגישה אתמול כי נערכה בדיקה של הזמנות אנשי הקבוצה ולפי הרישומים של החברה לא הוזמן עבורם מזון כשר. גרנט טען בתגובה שאנשי הקבוצה לא ביקשו מזון כשר, ובקשת אחד השחקנים היתה רק להפריד את הגבינה מהבשר.

"הדיילי אקספרס" הלונדוני טען כי "השחקנים הישראלים זרקו לחמניות זה על זה, השליכו מגשי אוכל לעבר שוער הקבוצה וניסו לתפוס את אחת הדיילות". לטענת היומון הבריטי, אשר היה היחיד שהתייחס אל התקרית, התאפשרה נחיתת המטוס רק לאחר ש"עמיתיהם של חברי הקבוצה המתפרעים, שיכנעו את הטרבל־מייקרס לחזור למושביהם".

בידיעה שהופיעה בסוכנות הידיעות רויטרס ביום שישי ב־15.36 נאמר, כי חמישה שחקני כדורגל של הפועל חיפה (במקור דווח על 5 שחקנים, בפועל מדובר בשלושה שחקנים, מאמן ועוזר אפסנאי. ר.ק.) נעצרו בעקבות "מהומה והרס" בטיסה מגרמניה לאנגליה. בידיעה שבה מצויין שהמקור הוא דובר המשטרה, נמסר עוד, כי התנהגותם של החמישה אילצה את הטייס להפסיק את נסיון הנחיתה, אחרי שהשליכו מגשים עם מזון, הטרידו את הדיילות וסירבו לחגור את חגורות הבטיחות.

בידיעה זו נאמר, כי חמשת המתפרעים נעצרו ומאוחר יותר שוח־ררו בערבות וכי הם חייבים להתייצב במשטרה להמשך ההליכים ביום ראשון, כדי שתיבדק האפשרות אם יש להגיש נגדם כתבי אישום על התפרעות ופגיעה בבטיחות הטיסה.

נשיא הפועל חיפה, רובי שפירא, אמר ביום שישי בראיון ליומן השבוע בטלוויזיה: "דיברתי עם גרנט ועם המנכ"ל אבי קאופמן. הם טוענים שהפרשה נופחה והוצאה מכל פרופורציה. אני מקווה שהפ־רשה תסתיים היום". אתמול סירב שפירא להתייחס לפרשה. "עד שלא אקבל את כל הנתונים, אני לא מגיב. אני רוצה לראות את התמונה בשלמותה ולא להתבסס על דיווחים חלקיים".

הבוקר ימריא שפירא ללונדון כדי לטפל אישית בהליכי החקירה. הוא ישהה עם הקבוצה באנגליה עד שובה לישראל ביום שלישי.

יו"ר ההתאחדות מילצ'ן: אני מזועזע

יו"ר ההתאחדות לכדורגל, עזריקם מילצ'ן, אמר אתמול כי הוא מתכוון להורות על דיון מיוחד בהתאחדות לכדורגל, וייתכן שגם בבית הדין העליון של ההתאחדות, אחרי שיקבל את כל חומר החקירה של המשטרה הבריטית ואת גירסת שחקני ומאמן הפועל חיפה.

"אני מזועזע. זה לא מביא כבוד לישראל ואני מאד מצטער על מה שקרה. זה מכתים את שם מדינת ישראל והכדורגל שלנו ובלי ספק צריך להפיק לקחים מהפרשה. שוחחתי אתמול עם המאמן אברהם גרנט ושמעתי את גירסתו. הוא סיפר על שני שחקנים שלא היו לאחור כסאות ועל תקרית שולית עם אחת הדיילות. הגירסה של המשטרה שונה ורק אחרי שאקבל אותה, אדע איך לפעול".

גם מנכ"ל ההתאחדות, יעקב אראל, שוחח אתמול עם המאמן אברהם גרנט ועם המנכ"ל אבי קאופמן. "תתקיים חקירה. אנחנו עדיין לא רוצים להגיב, כי אין לנו את כל חומר החקירה, ושמענו רק גירסה אחת. הבנתי שהתלונה העיקרית היא ששחקני הפועל חיפה גרמו לסיכון הנוסעים בזמן הטיסה והנחיתה".

20 יום לפתיחת הליגה הלאומית

אלבניה – קרש קפיצה של באר שבע לעונה טובה אחרי ששילמה שכר לימוד באירופה

מאת שלומי ליה

אילו פתחה הפועל באר שבע את העונה שעברה בצורה טובה יותר, יכלה להיות יריבה משמעו־תית לשתי הגדולות של הכדורגל הישראלי, מכבי חיפה ומכבי ת"א. אבל לבאר שבע לקח זמן להתרגל למאמן ויטאלי סאבצ'נקו ועד שהוא הצליח ליצור קבוצה כראות עיניו, חלף הסיכוי לאליפות למ־גינת ליבם של האוהדים שמחכים כבר 20 שנה ליורשים של ברד, נומה, אביטן ושאר הכוכבים שהשיגו באמצע שנות ה־70 שתי אליפויות רצופות.

אבל באר שבע שיחקה כדורגל אטרקטיבי ומשוחרר שהקנה לה את המקום השלישי בטבלה ואת הכרטיס לגביע אופ"א. זו העונה השניה ברציפות שבאר שבע משחקת במפעל אירופי ובקבוצה מצ־פים שאחרי שכר הלימוד ששילמה בשנה שחלפה, יוכלו להתקדם העונה גם בזירה האירופית.

זעזוע גדול עבר הקיץ על הק־בוצה עם חילופי גברי בניהול המ־עיכת. היו"ר רן פסח פינה את מקומו לאיש העסקים אלי להב, שרכש את הקבוצה והצטרף ליע־קב שחר ממכבי חיפה, לרובי שפי־רא מהפועל חיפה ולחברת הניהול של מכבי ת"א, שמנוהלות בידי אנשי עסקים. להב הצליח לקבוע תקציב של 10 מיליון שקל שהוא הרביעי בגודלו בליגה.

גם על הקווים מחליפה הקבוצה פנים. אחרי שנה בצפון הארץ (מכ־בי נתניה והפועל חיפה) חוזר איש הסטטיסטיקה המחושבים, ויקו חדד, לאמן במקומו של סאבצ'נקו שדירך את עירוני ראשל"צ. עוז־רו של חדד יהיה כדורגלן הנבחרת הפועל פ"ת בעבר, ניר לוין.

הצמד הוותיק של הקבוצה, אנ־רים דוידי ושלמה אילוז, הופרד. דוידי ינסה לעלות את עירוני אש־דוד ללאומית, אליו חבר הרומני מריאן קלאפסנו. השוער אסי רוזן מים עבר למכבי יבנה, אם כי הס־כים להיות השוער השני של הקבוצה במשחק באלבניה, שכן השוער השני של הקבוצה נפצע. נסים אביטן יבקע עבור הפועל ת"א ודימיטרי גורמן עבר לראשל"צ. העזיבה המשמעותית ביותר היא של ויקטור מזרחי שהצ־טרף למכבי ת"א. מזרחי היה הלב והמוח של הקבוצה וכשהוא פרש, זוהה הקבוצה. השאלה הגדולה עכשיו היא אם יימצא השחקן שי־כנס לנעליו.

הפנים החדשות הן של צמד המגינים, שמעון ביטון ואבי חיון, ששבו משתי הבית"ריות, מירוש־לים ומת"א והקשר אבי פיטוסי.

רכבת אוקריינית הביאה כדורגל־נים זרים למבצעים בבירת הנגב ואחרי מיתנים קפדניים גם המיכ־סה הזאת הושלמה. לצידו של סר־גיי גוסייב, שממשיך עונה נוספת, הגיעו הבלם האוקראיני, אנדריי טלסנקו והקשר מלאטוויה ארמנד זילברגץ, שמיועד להיות בעל הבית הנרש במגרש.

בבאר שבע, שמתכוננת למשחק באלבניה, לא הצליחו לצרף חלוץ נוסף לצידו של גוסייב. עמיר תורג'מן לא הסכים לשחק בקבוצה למרות שבאר שבע סיכמה עם קבוצתו עירוני אשדוד את ההשאלה ועופר שיטרית שבא גם הוא בחשבון, נשאר במכבי חיפה.

מההכנות לפני המחנה בהולנד אפשר היה להתרשם כי באר שבע נמצאת בשלב ההכנות הסופי וההרכב הולך ומתגבש. המו"מ עם כל השחקנים הושלם והאחרון שחתם היה הקפטן סתיו אלימלך.

ההרכב המסתמן: שוער שאול סמדגיה, מגן ימני גדי חזות, בלם אחורי אנדריי טלסנקו, בלם קד־מי שלמה אילוז, מגן שמאלי שמ־עון ביטון, קשר אחורי ימני סתיו אלימלך, קשר אחורי שמאלי אמיר אבינגור, קשר קדמי ימני אבי פיטוסי, קשר מרכזי ארמנד זילברגץ, קשר קדמי שמאלי אלון ריף, חלוץ מרכזי סרגיי גו־סייב.

סתיו אלימלך משוכנע שבאר שבע בשלה להיאבק על כל התא־רים: "השנה נוכיח שיש לנו קבוצה עם אופי שיכולה לתת למכבי ת"א ולמכבי חיפה פייט צמוד על הקצ־פת של הכדורגל הישראלי. האוה־דים המסורים שלנו רוצים קבוצה מנצחת ואסור לאכזב אותם. אני מאמין שבעידן השני של ויקו חדד נוכל לשחזר את ההצלחות הגדו־לות מעונות האליפות באמצע שנות ה־70. רגשי הנחיתות שהיו לנו מול הקבוצות הגדולות בעבר כבר לא היו קיימים העונה".

תצלום ארכיון

מאמן ויקו חדד. חוזר לקבוצה במקום ויטאלי סאבצ'נקו

שיא למכבי חיפה ב־100X4 מטר מעורב לאחר שירושלים נפסלה

חליקה וכשריאל השחיינים המצטיינים באליפות

שחייני מכבי חיפה הציבו שיא ישראלי במשחה השליחים ל־100X4 מטר בסגנון מעורב – 3:56.51 דקות (הקודם 3:57.70 ד') ביום האחרון של אליפות השחיה בבריכת מכון וינגייט.

למעשה, ניצחה במשחה הפועל ירושלים בהישג טוב מזה של מכבי חיפה – 3:54.61 ד', אבל ירושלים נפסלה כי השחיין האח־רון שלה דן קטלר הקדים בזי־נוק. במקום השני זכתה מסיבה זו הפועל גליל עליון בתוצאה 4:10.44 ד'.

מיקי חליקה (הפועל ירושלים) קבע שיא ישראלי לגילאי 17־18, כשניצח ב־200 מטר מעורב אישי – 2:07.99 דקות, והחמיץ ב־5 מאיות השניה את השיא הלאומי שהוא 2:07.94 ד'. גלעד חן (הפועל נהריה) סיים שני – 2:12.36 ד'.

יואב ברזק (הפועל נהריה) ני־צח ב־50 מטרים חופשי – 23.54 שניות. שני סיים רז דר (פרש משחיה תחרותית) ב־24.52 שנ'.

אהוד דקטר (עומרי) ניצח ב־1,500 מטר חופשי ב־16:38.30 דקות, לפני מיקי חליקה 16:44.19 ד'.

ליטל כשריאל (מכבי מעלה אדומים) השלימה ניצחון חמישי באליפות, כשניצחה ב־200 מט־רים מעורב אישי – 2:29.62 דקות. היא הקדימה את אלונה טריינסייב (עמק יזרעאל) 2:31.07 ד'. ב־50 מטר חופשי ניצחה כשריאל ב־28.29 שניות, לפני אניה גוסטמלסקי (מכבי חיפה) – 28:39 שנ'.

ב־800 מטרים חופשי ניצחה אפירה אשל (קרית טבעון) 9.30.58 דקות. עדי בירמן (הפ־ועל גבעתיים) ניצח ב־100 מט־רים חזה – 1:18.00 דקה.

בגביע האליפות זכתה הפועל ירושלים עם 1,195 נקודות, לפ־ני מכבי חיפה 780 והפועל גבע־תיים 654 נק'.

מיקי חליקה וליטל כשריאל נבחרו לשחיינים המצטיינים באליפות.

ההישג הטוב ביותר על פי הניקוד הבינלאומי – ואדים אל־כסייב ב־100 מטר חזה, 1:04.04 דקה.

החותרת בז'ז'ינסקי במקום ה־8 באליפות העולם לנוער בפולין

החותרת הישראלית ניצן בז־ז'ינסקי סיימה אתמול במקום השני בגמר ב', באליפות העולם לנוער הנערכת בפוזנן, פולין. זמנה למרחק 2,000 מטר היה 8:09.00 דקות, ובדירוג הכללי סיימה במקום השמיני. בחצי הג־מר השיגה ניצן תוצאה טובה יו־תר למרחק 2,000 מטר, 8:00.36 דקות.

החותר הישראלי גנאדי קליי־מן סיים במקום ה־25 בדירוג הכללי.

240 השתתפו בראלי הרי יהודה ל־100 ק"מ

240 איש השתתפו אתמול בראלי הרי יהודה – תחרות ניווט בשטח לאורך 100 ק"מ. בקטגוריה לאופנועים ניצח הצמד רז היימן ואסף שדה (קבוצת קיי.טי.אם). בין הטרקטורונים ניצ־חו יואב כץ ושגיא קרוטר מקבוצת הנגב ובג'יפים – שמעון בסס מסופה.

זה הראלי השלישי הנערך השנה, אחרי ראלי הנגב וראלי רמת הגולן. בסוכות אמור להת־קיים ראלי חוצה ישראל.

ספורט

ההפתעה הנעימה של רוגל

מאת נסים קיתי / גטבורג

כשמלכת הספורט הישראלית משתתת, בהגזמה לא כל כך פרועה, על קומץ משתתפים פעילים, זו ממש הפתעה נעימה לראות את קופץ המשולשת רוגל נחום, תוצר מקומי ולא מיד בא, עולה לשלב הגמר באליפות העולם ומקדים טובים ממנו. נחישות ואמונה, גם הרבה מזל, גברו על הפציעות הקשות ועל טראומת הסנטימטר החסר בשטוטגארט. המקום ה־12 הגמר מקנים לו את זכות ההופעה באטלנטה, תהיה תוצאתו מחר אשר תהיה.

רוגל מאמין שהוא מסוגל לחזור ליכולת של 17 מטר, ומשבח את תרומת מאמנו אלכס מרמן, שאכל בשנתיים האחרונות הרבה מרורים. אבל גם זה פחות בסטר ממה שעשוי להשיג בגמר שיאן העולם (17.97 מ') ג'ונתן אדוארדס, בחור אנגלי צנוע, שמתגורר בבקתות הפרימיטיביות שהוקמו השורדים ליד האיצטדיון, ובפיו אין תלונות, בשעה שהסופר–סטארים האמריקאים התמקמו במלונות פאר בגטבורג.

לאדוארדס אין הסבר לזינוק שלו השנה לצמרת. הוא אומר שאולי סייעה לכך מנוחה בת שנה, שכפתה מחלה על גוף חצי העוף שלו. הוא אינו אצן גדול, אך יתרונו שהוא שומר על מהירות גבוהה בשלושת שלבי הקפיצה, ביחוד בניתור האחרון, ורגליו נוגעות על הקרקע זמן מינימלי, קצר בהרבה מזה של הקופצים "החזקים". איום אפשרי על הבכורה של אדוארדס עשוי לבוא מצידו של הדומיניקאי ג'דום רומיין, ששיפר את שיאו האישי ב־24 ס"מ כשניתר ל־17.48 מ'. זה האיש, אגב, שגזל בסנטימטר את מקומו של רוגל בגמר שטוטגארט.

אליפות העולם טרם הגיעה ממש. הפיקוח ההדוק על השימוש בסמים הוריד את ההישגים במקצועות רבים לרמה הטבעית של יכולת האדם. כל השיאים המדהימים הקודמים ישארו בינתיים הרחק מהישג יד. חזרנו למציאות, וטוב שכך.

השוודים נחמדים, אדיבים, נינוחים והכל כאן מתנהל על מי מנוחות ולא צריך להאיץ לתרשות כל חצי שעה. יתכן שלא שמעו כאן על אמצעי ביטחון. מרבית העבודה השוטפת נעשית בידי מתנדבים שמגלים בקיאות מפליאה בספורט. אין תחליף למסורת ואין תחליף לאסתטיקה. צופי השידורים בטלוויזיה בוודאי התפעלו מהאיצטדיון היפה ששופץ באחרונה. שיבואו האדריכלים שהמציאו את מפלצת רמת גן לראות מה ניתן לעשות גם בלי לשפוך מסות של ביטון מכוער.

היום חצי גמר וגמר ה־100 מטר גברים. אטו (אך מבטאים "אוטו"בולדון), טרינידדי צעיר הלומד הנדסה בארה"ב מאז 1988, היה המרשים ביותר בסיבוב השני, בשיא לאומי של 10.04 ש'. יתכן שהיינו עדים ללידת כוכב חדש. זמן התגובה שלו בזינוק הזכיר את בן ג'ונסון: 58 מאיות השנייה. גם מייק מארש, האלוף האולימפי ב־200 מטר, הרשים ב־10.03 ש' (עם רוח), הקנדים דונובן ביילי וברונו סורין הוליקו נוחות אדומות. אבל הפייבוריט היה ונשאר הבריטי לינפורד כריסטי (10.15 ש'), סבא בגיל 35. הוא מקרין ביטחון עצמי ונראה כמו קפיץ דרוך המפתיע להשתחרר ברגע הנכון. "גלותי לנצח", הכריז במסיבת עיתונאים ביום שישי. הוא חזר והדגיש שיפרוש לפני אטלנטה, יהיו הישגיו כאן אשר יהיו.

קרל לואיס פרש וחזר לארה"ב

הפציעה ברגלו תמנע מהאתלט בן ה־34, בעל 8 מדליות זהב, הופעה חמישית באליפות העולם

גטבורג (רויטר). קרל לואיס פרש מאליפות העולם – כך הודיע אתמול מנהלו ג'ו דאגלאס. לואיס, שמונה פעמים אלוף אולימפי, היה אמור להשתתף בקפיצה לרוחק ובמקצה השליחים 100X4 מטר, אבל במקום זאת יטוס בחזרה לביתו בארה"ב.

"קרל לא יקפוץ בגטבורג", אמר דאגלאס. "במצב הפציעה שלו לא הלה הסבה, ואין סיכוי שישתתף בקפיצה לרוחק או בריצות".

לואיס, 34, שהשתתף בכל ארבע האליפויות הקודמות וזכה בהן בשמונה מדליות זהב, נפצע לפני כשבועיים ברגלו בקולורדו ספרינגס. רונאלד מקגי יחליף את לואיס בריצת השליחים בנבחרת ארה"ב.

מועצת האיגרוף לא תתערב בויכוח על מועדי 2 התחרויות

לאס וגאס (אי־פי). מועצת האיגרוף של מדינת נוואדה, הודיעה ביום שישי להימנע ממעורבות בסיכסוך בין אמרגני האיגרוף, בעניין שני קרבות במשקל כבד שנקבעו ל־4 בנובמבר. מדובר בקרב בין איוואנדר הוליפילד לבין רידיק באו, ולקרב בו יתמודד מייק טייסון נגד יריב שעדיין לא נקבע.

יו"ר מינהל הספורט בנוואדה, מארק ראטנר, אמר שלמינהל הספורט ולמשרד התובע הכללי במדינה אין שום אפשרות להתערב בפרשה, רק משום ששני הקרבות נקבעו לתאריך זהה במלונות סמוכים זה לזה בעיר.

מכירת הכרטיסים לקרב של הוליפילד נגד באו, השלישי ביניהם, שיהיה במלון סיזרס פאלאס, הוחלה ב־28.7. הקרב של טייסון יהיה במלון MGM, ויריבו ייקבע רק אחרי הקרב של טייסון נגד פיטר מקניל ב־19 באוגוסט.

מרטין ואסקז נפצע בברכו וייעדר מלה קורוניה כ־8 חודשים

מדריד (רויטר). קשר לה קורוניה ובעבר נבחרת ספרד, רפאל מרטין ואסקז, ייעדר כשמונה חודשים מהמגרשים בגלל פציעה בברכו. מרטין ואסקז, שעבר מריאל ללה קורוניה בקיץ, נפצע ביום רביעי בדקה הראשונה של משחק ההכנה הראשון של לה קורוניה לקראת העונה החדשה, נגד פורטו. בעקבות ניתוח שעבר ביום שישי התברר כי ייעדר מהמגרשים שמונה חודשים.

בוקה ג'וניורס ופארמה הערב בגמר גביע פארמאלט

איסט רות'פורד, ניו ג'רזי (רויטר). בוקה ג'וניורס ופארמה ישחקו הערב בגמר גביע פארמאלט בטורניר של קבוצות המסובסדות בידי חברת פארמאלט שמתקיים בניו ג'רזי. בוקה ניצחה בבעיטות הכרעה את בנפיקה 2–3 אחרי 1–1 בתום המועד החוקי. פארמה ניצחה את נבחרת ארה"ב 2–1.

חוליט הצטיין בניצחון צ'לסי על פלימות'

לונדון (רויטר). רוד חוליט הרשים במדי קבוצתו החדשה, צ'לסי, במשחק הכנה שבו ניצחה 0–2 את פלימות'. חוליט בישל שער אחד והצטיין במשחק.

נפתחו משחקי גביע העולם בכדורגל לנערים

קיטו, אקוודור (סי"ג). תוצאות המחזור הראשון בגביע העולם לנערים בכדורגל באקוודור. בית א': גאנה – יפאן 1–0; אקוודור – ארה"ב 2–0. בית ב': ארגנטינה – פורטוגל 3–0, קוסטה ריקה – גיניאה 2–0. בית ג': ניגריה – קטאר 1–1; אוסטרליה – ספרד 2–2. בית ד': ברזיל – גרמניה 3–0; עומאן – קנדה 2–1.

גזבר ההתאחדות ההולנדית ניסה לאנוס את מזכירתו

אמסטרדם (מיוחד ל"ספורט הארץ"). גזבר התאחדות הכדורגל ההולנדית נמצא במעצר בית אחרי שניסה לאנוס את מזכירתו. תיאו אלברטס שנחשב לאדם החזק ביותר בהתאחדות ההולנדית האשם על ידי מזכירתו באונס והושם בינתיים במעצר בית.

איזק אבירזר

שטפי גראף: החלטתי להישאר בגרמניה

בון (רויטר). הטניסאית שטפי גראף מתכוונת להישאר בגרמניה, על אף ההאשמות שהעלימה מס ומעצרו של אביה, המסבב בנהל העסקים שלה. "שקלתי את העניין והגעתי למסקנה, שאני רוצה להישאר בגרמניה", אמרה גראף בראיון טלוויזיה.

אליפות העולם ה־5 באתלטיקה

מדליית הזהב הראשונה – למצ'אדו במרתון

האתלטית בת ה־31 מפורטוגל ניצחה בשיא אישי (2:25:39 שעות) אחרי מאבק עם הרומניה קאטונה. הגרמניה קומברנוס אלופת העולם בכדור ברזל. דניס מיצ'ל מתח שריר ופרש מריצת 100 המטר

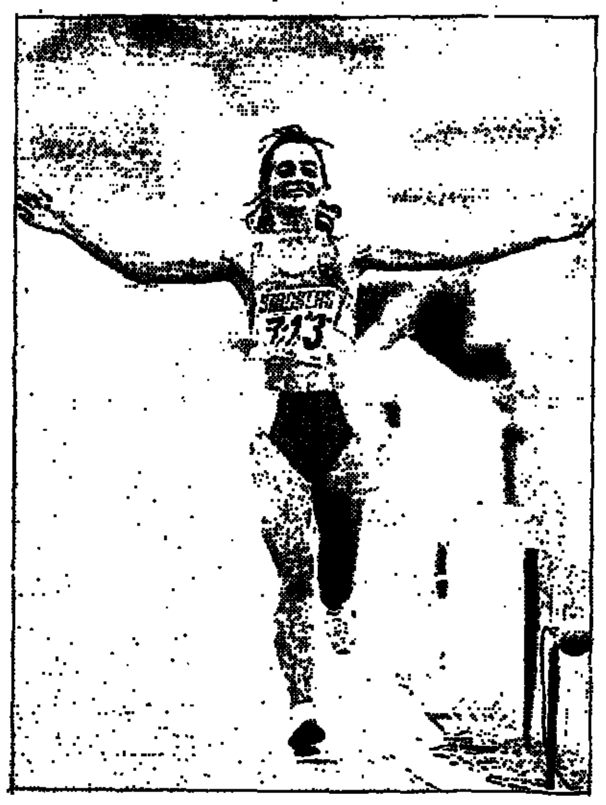

תצלום: איי־פי

הפורטוגלית מנואלה מצ'אדו צוהלת בסיום המרתון בגטבורג – ומצפה בקוצר רוח למרצדס שיוענק לאלופי העולם באתלטיקה

גטבורג (שירות "ספורט הארץ"). מנואלה מצ'אדו מפורטוגל זכתה במדליית הזהב הראשונה באליפות העולם בגטבורג, אחרי ניצחון צפוי במרתון הנשים. מצ'אדו בת ה־31 קבעה שיא אישי של 2:25:39 שעות והקדימה את הרומניה אנוטה קאטונה (2:26.25 שעות) והאיטלקיה אורנלה פראה (2:30.11).

מצ'אדו, אלופת אירופה, זכתה באליפות בשטוטגרט במדליית הכסף אחרי שתכבילה את במשך רוב הריצה. אתמול רצו מצ'אדו וקאטונה כתף אל כתף, ורק כ־10 ק"מ לסיום החלה הפורטוגלית לברוח מיריבתה הרומניה וגם שמרה על הבכורה. "היה חם, ולכן אני מופתעת מהזמן הטוב שלי", אמרה מצ'אדו, שהוסיפה כי היא מצפה בקוצר רוח "לנהוג במרצדס שתקבל (הניתן לזוכים במדליות זהב) ברחובות ליסבון".

בעוד מצ'אדו וקאטונה נאבקו על הזהב, התנהל מאבק דומה על הארד, בין האיטלקיה פראה הספרדיה מוניקה פורס, שרצה בצמוד אליה את רוב רובו של המרחק, אך בסופו של דבר עייפה וסיימה שישית.

בגמר הנוסף שהתקיים אתמול זכתה כצפוי אסטריד קומברנוס מגרמניה בהדיפת כדור ברזל, בהישג של 21.22 מטר, שיא אישי. זה היה התואר הראשון של קומברנוס מאז זכתה באליפות אירופה לפני חמש שנים. הסינית ויהונג האנג זכתה בכסף בהדיפה ל־20.04 מטר, ואילו בארד זכתה סוטלה מיטקובה מבולגריה עם 19.56 מטר.

דניס מיצ'ל: לא יכולתי להמשיך

אלוף העולם והאלוף האולימפי לינפורד כריסטי מבריטניה עלה בקלות לחצי הגמר ב־100 מטר, בעוד האמריקאי דניס מיצ'ל שנחשב אחד המועמדים לניצחון מתח שריר ופרש כבר בסיבוב המוקדם של המיאוצים. כריסטי ניצח במקצה המוקדם בזמן 10.26 שניות ואחר הצהריים ניצח במקצה שלו ברבע הגמר ב־10.15 שניות. "כל צעד שעשיתי הכאיב לי לפתע מאוד. לא יכולתי להמשיך", אמר מיצ'ל, בעל מדליות הארד בשתי האליפויות הקודמות. הפציעה של מיצ'ל, יחד עם הפרישה של קרל לואיס (ראה בנפרד) עלולה לפגוע מאוד בנבחרת השליחים האמריקאית.

הקנדי דונובן ביילי, בעל הזמן המהיר בעולם, נראה בכושר טוב וניצח ברבע הגמר שלו ב־10.18 שניות אחרי ניצחון (10.13) במקצה המוקדם. במקצים רבים היו פסילות. את הזמן המהיר ביותר קבע ברבע הגמר מייק מארש, האלוף האולימפי מארה"ב ב־200 מטר, שניצח ב־10.03 שניות. אטו בולדון מטרינידד קבע 10.04 במקצה האחרון של רבע הגמר. היום ייערכו שני מקצי חצי הגמר והגמר.

מייקל ג'ונסון ניצח בקלות במקצה שלו בסיבוב הראשון ב־400 מטר, וקבע 45.49 שניות ללא מאמץ, במעט בקצב הליכה במטרים האחרונים. "הרגשתי טוב מאוד וראיתי אחרי 300 מטר שאני יכול להאט", אמר ג'ונסון שהוסיף: "אני מנסה לעבור את הסיבובים המוקדמים בצורה הקלה ביותר". בוץ' ריינדולס ניצח במקצה שלו עם 45.60 שניות, אבל הזמן הטוב ביותר נקבע על ידי איברהים איסמעיל מקטאר (45.10).

ווילסון קיפקטר, הקנייתי שרץ במדי דנמרק ובעל הישג השנה ב־800 מטר, ניצח במקצה שלו במוקדמות ה־800 בזמן 1:47.35 דקה. מרק אוורס, בעל מדליית הארד ב־1991, ניצח במקצה שלו ב־1:48.06, ואילו הזמן הטוב ביותר במוקדמות נקבע על ידי הגרמני ניקו מוצ'בן, 1:46.14 דקה.

במוקדמות ה־10,000 ניצח השיאן העולמי היילה גאברסילאסי במקצה שלו ב־28:10.66, שמונה מאיות לפני הקנייתי פול טארגט. ג'וספת מאצ'וקה מקניה קבע את ההישג הטוב ביותר 27:29.07 דקות, שיא אליפות.

דוורס המהירה ביותר בחצי הגמר ב־100 מש'

במוקדמות הריצה ל־400 מטר לנשים לא התקשתה מארי ז'וזה פרק לנצח במקצה שלה בהישג של 51.24 שניות. סנדרה מאיירס שרצה במדי ספרד קבעה את ההישג הטוב ביותר במוקדמות (51.18 שניות), ואילו האוסטרלית קתי פרימן ניצחה במקצה שלה ב־51.29 שניות.

הבריטית פיונה מיי שהתאזרחה באיטליה קבעה את ההישג הטוב ביותר במוקדמות הקפיצה לרוחק (6.76 מטר). הרוסיה ריבליבה (6.74 מטר), ג'קי ג'וינר־קרסי ואינסה קראבץ' (שתיהן 6.73) והייקה דרקסלר (6.70 מטר) עלו גם הן בקלות.

בחצי הגמר ב־100 מטר משוכות קבעה גייל דוורס את הזמן הטוב ביותר, 12.67 שניות. בחצי הגמר האחר ניצחה אולגה שישיגינה ב־12.78 שניות, מול רוח חזקה, לפני בריגיטה בוקובץ'. שישיגינה קבעה את הזמן הטוב ביותר בסיבוב הראשון (12.80 שניות).

במוקדמות יידוי הפטיש לא התקשו שני המועמדים לניצחון לנצח בקבוצה שלהם. איגור אסטאפקביץ' מבלארוס ידה את הפטיש למרחק 79.12 מטר ואנדריי עבדוואלייב מטאג'יקיסטאן קבע 79.18 מטר.

אתלטית מפלשתין הדפה כדור ברזל למרחק...5.71 מ'

גם ספורטאים פלשתינים משתתפים באליפות העולם, כנציגי "מדינת פלשתין". הנציגה הראשונה שלה נכנסה אתמול למעגל התחרויות בהדיפת כדור ברזל, והשיגה תוצאה מגוחכת אפילו בקנה מידה ישראלי. נאבילה מברוק הדפה את הכדור למרחק 5.71 מטר (!), שדירג אותה במקום האחרון בין 25 ההודפות. סי אאי סאנגר מבורונדי היתה במקום ה־24, עם 12.46 מטר.

18.80 מטר היה המינימום לגמר לפני התחרות, אולם בסופו של דבר הספיק 18.05 מטר לגמר.

עוזי דן

רוגל נחום: עכשיו אני רוצה להתברג בשמיניה הראשונה בין 12 קופצי המשולשת בגמר

קפץ 16.71 מטרים במוקדמות ועלה לגמר

תצלום: ארכיון "הארץ"

רוגל נחום. המטרה הבאה – לשפר את השיא הישראלי

גטבורג (שירות "ספורט הארץ"). רוגל נחום, שיאן ישראל בקפיצה משולשת (17.20 מטרים), עלה לגמר עם עוד 11 קופצים, לאחר שקבע 16.71 מ' במוקדמות, התוצאה ה־12 בטיבה.

רוגל קבע את ההישג הרביעי בטיבו בקבוצה הראשונה והיכה אחר כך לראות מה תעשה הקבוצה השנייה, ובסופו של דבר התברר ששמונה קופצים עשו הישג טוב משלו, ובסך הכל הוא סיים במקום ה־12. העלייה לגמר הבטיחה לרוגל השתתפות באולימפיאדת אטלנטה.

לאחר הקפיצה נשמע נחום מרוצה מהישגו: "לפני הקפיצה הצבתי לעצמי שתי משימות: 1. עליה לגמר; 2. לעמוד בקריטריון המינימום האולימפי. עכשיו, לאחר שעמדתי בהצלחה בשתי המשימות הראשונות, אני מציב לעצמי עוד שתי משימות: להתברג בשמיניה הראשונה בין 12 הקופצים בגמר, ולהשתדל לשפר את השיא הישראלי". את שיאו הישראלי 17.20 מ', קבע נחום בתחרות בסוויליה ביוני 1992.

את ההישג הטוב ביותר במוקדמות קבע ג'דום רומאין מדומיניקה (17.48 מ') לפני שיאן העולם ג'ונתן אדוארדס 17.46 מ'.

היום השני באליפות

- 10.30: קרב 10, 100 מטר
- 10:45: מוקדמות כידון נשים, קבוצה א'
- 11:00: 100 מטר נשים, סיבוב ראשון
- 11:15: קפיצה לגובה גברים, מוקדמות
- 11:25: קרב 10, קפיצה לרוחק
- 11:55: 100 משוכות נשים, חצי גמר
- 12:15: מוקדמות כידון נשים, קבוצה ב'
- 12:20: 10,000 מטר נשים, סיבוב מוקדם
- 13:30: קרב 10, כדור ברזל
- 15:00: הליכה ל־20 קילומטר, גמר
- 15:15: יידוי פטיש גברים, גמר
- 17:05: 100 מטר גברים, חצי גמר
- 17:15: קרב 10, קפיצה לגובה
- 17:25: 800 מטר גברים, חצי גמר
- 17:50: קפיצה לרוחק נשים, גמר
- 17:55: 100 מטר נשים, סיבוב שני
- 18:25: 1500 מטר נשים, סיבוב ראשון
- 19:10: 100 מטר משוכות נשים, גמר
- 19:25: 400 מטר גברים, סיבוב שני
- 19:55: 100 מטר גברים, גמר
- 20:10: 400 מטר נשים, חצי גמר
- 20:35: קרב 10, 400 מטר

השיא של פדרוסו עדיין לא אושר אבל הפרארי תישאר אצלו

גטבורג (רויטר). אלברטו תאוגסורנה, יו"ר איגוד האתלטיקה הקובני (ורץ העבר האגריי) אמר כי הבקשה של ההתאחדות האיטלקית שלא לאשר את השיא העולמי של איוון פדרוסו בקפיצה לרוחק היא "שערורייה והכל כשר". תאוגסורנה אמר את הדברים אחרי שהתאחדות האתלטיקה העולמית הודיעה, כי השיא של פדרוסו לא יוכר מכיוון שההתאחדות האיטלקית לא הגישה בקשה לאישור השיא, הליך שבלעדיו השיא לא מוכר.

תאוגסורנה אמר, כי השופט בססטרייר אישר את השיא ולכן האיטלקים חייבים להגיש אותו להתאחדות הבינלאומית. זו בצידה אמרה, כי כל עוד לא יוגש ערעור רשמי מצד הקובנים, היא לא תדון בפרשה.

בינתיים הודיעו מארגני התחרות בססטרייר לפדרוסו, כי בכל מקרה הוא יוכל להשאיר אצלו את מכונית הפרארי שבה זכה כששבר את השיא ושוויה 130 אלף דולר. "היא תישאר אצלו כפרס על הישג יוצא מהכלל", אמרו המארגנים.

מחווה למייקל ג'ונסון: לוח זמנים חלופי ב־200 ו־400 מ' באטלנטה

גטבורג (רויטר). למייקל ג'ונסון תינתן הזדמנות לזכות בתואר הכפול ב־200 וב־400 מטר גם באולימפיאדת אטלנטה, כך התברר אחרי שלוח זמנים אלטרנטיבי הוצע על ידי מארגני המשחקים שיהיו בקיץ 1996.

ג'ונסון ינסה לעשות את הדאבל המיוחד הזה בגטבורג, אך הודיע שלא יעשה זאת באטלנטה אם לא ישונה לוח הזמנים של התחרויות. מארגני האולימפיאדה שינו את התכנית המקורית, כך שיהיה לג'ונסון מרווח גדול יותר בין מוקדמות ה־200 לגמר ה־400, אך האתלט כבר הודיע להוד"ע, שהשינוי המוצע אינו מספיק.

פיל הנסון, מנהל תחרויות האתלטיקה באטלנטה, אמר כי הוכן לוח זמנים חלופי לשביעות רצונו של ג'ונסון, וכי הוא עשוי להיות מופעל. "הכל תלוי מה יעשה ג'ונסון בגטבורג, וברור שאם יזכה בדאבל יהיה זה במחינתו תמריץ לאולימפיאדה".

שידורי הטלוויזיה

ערוץ 1

15.30 אתלטיקה: שידור ישיר מאליפות העולם בשוודיה של תחרויות ההליכה ל־20 ק"מ ויידוי פטיש. 19.30 המשך השידור מאליפות העולם.

ערוץ הספורט

16.30, 21.00 אולימפיאדת האקסטרים; 17.00 הולה הנה; 17.30 ראש טוב; 18.00 התעמלות אמנותית – חלק ב'; 19.30 המאה האולימפית; 20.30 משחקי הפועל ה־14 – הפרס הרשמי; 21.30 הולה הנה; 22.00 כדורגל באנגליה; 23.00 כדורגל מברזיל.

יורוספורט

9.30 אתלטיקה תקציר תחרויות אתמול באליפות העולם; 10.30 עד 14.00, 18.00 עד 22.00 אתלטיקה: שידור ישיר באליפות העולם בשוודיה; 14.00 טניס: גמר טורניר אוסטריה; 23.00 אתלטיקה: תקציר תחרויות היום באליפות העולם; 1.00 טניס: שידור ישיר מארה"ב של גמר הטורניר לנשים.

בעיטה חופשית

מחריף סכסוך העבודה באן.בי.איי.: עכשיו הליגה תובעת את הסוכנים

בתביעה שהוגשה ביום שישי לועדה הפדראלית לעניני עבודה, נטען שסוכני שחקנים בכירים בראשות דייויד פולק זייפו מסמכי ייפוי כח ואיימו על נציגי האיגוד המקצועי. הליגה מוכנה לוותר על מס המותרות, אך דורשת כתנאי ששכר השחקנים לא יעלה על 57.5% מהכנסות הקבוצה

מאת רון קופמן וסוכנויות הידיעות

הנהלת ליגת אן.בי.איי. שהקפיאה ב־1 ביולי את כל פעילות הליגה, הגישה בסוף השבוע תלונה לועדה הפדראלית ליחסי עבודה על אי הגינות במו"מ נגד 14 סוכני שחקנים, שמוגדרים לפי התלונה כמועצת היועצים של איגוד השחקנים. אותה מועצה, מצויין בתלונה, גרמה לביטול הסכם העבודה של בעלי הקבוצות עם איגוד השחקנים, ופועלת לפרק את האיגוד.

בתלונה מוזכרים שמות 16 כדורסלנים – ביניהם פטריק יואינג מניו יורק ניקס ומייקל ג'ורדן משיקגו בולס – מנהיגי השחקנים המורדים. הועדה הפדראלית כבר התערבה בסיכסוך העבודה בין הצדדים, בעקבות בקשת המורדים לפרק את איגוד השחקנים ולמנוע ממנו לנהל מו"מ על הסכם העבודה החדש. "המעורבות של סוכני השחקנים פוגעת בכל עיקרון בהסכם עבודה, לפי החוק הפדראלי", טען סגן המפקח של הליגה, ראס גראניק, בהודעה לעיתונות. "לסוכנים אסור לערב את שיקוליהם הכספיים, כדי לפגוע בהליכי מו"מ שקיימים בליגה כבר 30 שנה".

בין הסוכנים בולט שמו של דייויד פולק, סוכנם של ג'ורדן ויואינג, שמוגדר כאחת הדמויות רבות ההשפעה בליגה. פולק אמר בתגובה שהתלונה מטילה ספק ביכולת האינטליגנטית של השחקנים לקבל החלטה בעצמם. "אני לא מצליח להבין מדוע הליגה ממשיכה לפגוע בשחקנים בדרך זו", אמר פולק והוסיף: "שנית, אני חושב שמתחת לרמתם האישית של דייויד סטרן וגראניק להגיש תלונה חסרת בסיס נגד אנשים. אני מופתע ומאוכזב שהליגה בכלל יורדת לרמה כזו".

פרקליט השחקנים המורדים, ג'פרי קסלר, שמייצג אותם בתביעה פדראלית במיניסוטה ובמאבק נגד הסכם העבודה, אמר ש"זו תלונה טיפשית ואין לה בסיס חוקי, כי הסוכנים אינם מאוגדים בדעה מסויימת או בהליך כלשהו".

בתלונה מואשמים הסוכנים שזייפו מסמכי ייפוי כח ואיימו על נציגי השחקנים באיגוד שמנהלו הכללי, סיימון גורדין, קבע את יום שלישי ה־8 בחודש, בהצבעה, כתאריך יעד להשגת הסכם עבודה לשש השנים הבאות. במקרה שלא יושג הסכם יילכו השחקנים להחליט להנהלת איגוד חדשה, הליך שיתבצע ב־30 באוגוסט וב־7 בספטמבר, במשרדי הועדה הפדראלית לעניני עבודה בניו יורק. ספירת הקולות ומסירת התוצאות תהיה ב־12 בספטמבר.

המפקח על הליגה דייויד סטרן אמר ביום חמישי, אחרי שהמו"מ עם איגוד השחקנים הסתיים ללא תוצאות בתום דיון שארך שש שעות, כי הליגה מוכנה לוותר על מס המותרות משחקנים בכירים, אך דורשת כתנאי ששכר השחקנים בקבוצות לא יעלה על 57.5% מהכנסות ברוטו של הקבוצות.

סטרן יפסוק בתביעת ניקס נגד מיאמי היט

דייויד סטרן נטל הפוגה של יממה מהמו"מ על הסכם השכר בליגה, כדי לשמש בורר בתביעה שהגישה ניו יורק ניקס נגד מיאמי היט על התערבות במו"מ על הארכת חוזהו של המאמן פט ריילי. לפי התביעה הציגו בעלי מיאמי ונשיאה, מיקי אריסון, וסגן הנשיא לענייני כדורסל, דייב וההל, חוזה ארוך טווח לריילי בעת שהיה חתום בניקס. ריילי התפטר ב־15 ביוני, אחרי שסיים ארבע שנים מתוך חמש שנתי במועדון.

בדיון שארך כשמונה שעות העידו ריילי, אריסון וההל ומנהל נשיא MSG המפעילה את ניקס, דייב צ'קטס ומנכ"ל הקבוצה ארני גראנפלד.

סטרן אמר שימסור את החלטתו בקרוב. אם תמצא מיאמי היט אשמה בהפרת תקנון הליגה, שאינו מתיר ניהול מו"מ עם מאמן ו/או שחקן של קבוצה כלשהי ללא הסכמתה הסכמת הנהלת הליגה, היא עלולה להיקנס בסכום גבוה ולפצות את ניקס בבחירות דראפט.

● בוב קלאנגנברג מונה לסגן של ברני ביקרסטאף, מנכ"ל ומאמן דנוור נאגטס. קלאנגנברג בן ה־68 צבר ניסיון של 37 שנות אימון במכללות ובכדורסל מקצועני, כולל שנת אימון בודג'ר ו־20 שנות אימון במכללת קאל–הוסטון ובוואנדה–לאס וגאס.

● ג'ים האריק מאמן אלופת המכללות, יו.סי.אל.איי. האריך בסוף השבוע את חוזהו במכללה בחמש שנים נוספות. האריק, בן 58, הוליך את יו.סי.אל.איי. לשבע עונות ברציפות בהן ניצחה הקבוצה ביותר מ־20 משחקים בעונה. בעקבות הזכייה בתואר האליפות הוא נבחר למאמן העונה האחרונה. מאזנו כולל 168 נצחונות ו־55 הפסדים.

● וואשינגטון בולטס וקבוצת ההוקי קרח וואשינגטון קפיטלס, יתפקדו במסגרת כלכלית אחת – על כך החליט הבעלים של שתי הקבוצות אייב פולין. במסגרת האיחוד החדש מונתה סוזן אומאלי, שהיתה נשיאת הבולטס, לנשיאת החברה שתקרא וואשינגטון ספורטס. וואס אנסלד ימשיך להיות אחראי על קבוצת הכדורסל, וגיים לינץ' ימשיך כמאמן הקבוצה. מאז מונתה אומאלי לנשיאת בולטס בעונת 1988/89, היא הכפילה את כמות הצופים בקפיטל סנטר, מ־9,814 צופים עד 17,100 צופים בממוצע למשחק בעונה שעברה.

חולון החתימה את מילטון ואגנר

כן העבירה את ויקי רוזה לעונה אחת ממכבי ת"א, כשחקן מושאל

מאת אריה ליבנת

הפועל חולון החתימה בסוף השבוע את מילטון ואגנר (32, 1.95 מ') ואת ויקי רוזה (19, 2.04 מ') לעונה אחת. לוואגנר, זה הזר הראשון של חולון העונה, זו העונה הרביעית בארץ. כל הקודמות היו מוצלחות – במכ"סל עליון עם מכבי רמת גן בעונת 1989/90, הצלה מירידה עם בית"ר רמת גן בעונת 1993/94, ובמכ"סל עליון בעונת 1994/95 במדי הפועל תל אביב. הזר השני של חולון יהיה בתפקיד פאואר פורוורד. ההנהלה בודקת עתה מועמדים לתפקיד.

ויקי רוזה מגיע לחולון בהשאלה ממכבי תל אביב, בה שיחק אשתקד. רוזה ישתכר 70 אלף דולר: 50 אלף תשלם לו חולון ואת היתר תשלים מכבי תל אביב.

חולון תארח כנראה את שלושת משחקי הבית בפתיחת העונה – נגד בני הרצליה, הפועל אילת ומכבי ראשל"צ – במגדל העמק.

● מכבי רמת גן תחתים כנראה זר גבוה, לאחר שרוזה חתם בחולון, אולם יש המצדדים באביקון קן שלא הגיע להכנה בספית עם גליל עליון. דייויד הנדרסון, דוד באר-מור וציון קובה יצטרפו הערב (18.30) לאימוני מכבי רמת גן. ביום חמישי תתמודד הקבוצה במשחק אימון נגד הפועל תל אביב.

● הפועל צפת שקלה לצרף את שחקן נבחרת בוסניה וקבוצת בוסניה מאיירבן, סמיר עבדיץ' (26, 1.94 מ'), אולם המאמן משה גרשון סבר כי הרעיון נדחה.

● הפועל תל אביב החתימה את יואב בר (21, 2.01 מ'), שחקן מכבי רחובות אשתקד ולפני כן ברמת השרון.

● אנדרו קנדי ולייזי גודרון ערכו אתמול אימון בכורה בגליל עליון. גנר שלף יצטרף היום, ושרי דודר אמור להגיע מחר.

● משה אבראשב חזר להפועל גבעתיים שירדה ללאומית ב'.

● א.ס. רמת השרון החתימה את טרזה אדוארדס (25, 1.78 מ') ששיחקה לפני שנתיים בפנרבחצ'ה (30 נקודות בממוצע למשחק).

● מכבי רמת חן החתימה את בוני דב (24, 1.91 מ') ואת דנל תומפסון (22, 1.82 מ') שסיימו את מכללת אריזונה.

נצחון והפסד לנבחרת הנוער בכדורסל במבחן נגד טורקיה

נבחרת הנוער של ישראל, המתכוננת לטורניר חצי גמר אליפות אירופה בכדורסל שתחל ביום רביעי בטימישוארה, רומניה, קיימה בסוף השבוע שני משחקי אימון באיסטנבול נגד נבחרת טורקיה.

במשחק הראשון שהיה בליל שבת נוצחה ישראל בידי טורקיה 80–73 (34–50). הקלעים הבולטים: שחר גואטה 10, גיל מוסכזון, ארז מרקוביץ', גיא קים ושלומי גל 9 כ"א.

במשחק השני אמש ניצחה ישראל את טורקיה 62–59 (35–34). בלטו ארז מרקוביץ' ודן בירן עם 10 נקודות כ"א, יוסי דודן 9.

צסק"א מוסקווה תגיע לת"א אחרי מחנה אימונים בפינלנד

מאת אלי סוחלר

אלופת רוסיה צסק"א מוסקווה, אשר תשתתף בסוף החודש בטורניר תל אביב יחד עם מכבי תל אביב, ליטוב' ופנרבחצ'ה, בחנה אפשרות לצרף לשורותיה את איגורס מיגליניאקס – רכזה הבכיר של נבחרת חבר העמים באולימפיאדת ברצלונה. מיגליניאקס (31, 1.92 מ') שיחק בשנה שעברה בקבוצה הלאומית מסידוהל.

מחרתיים תצא צסק"א למחנה אימונים בפינלנד. בתום שהות של 15 יום תחזור למוסקווה, משם תמריא לתל אביב ב־25.8.

אלופת רוסיה תגיע בהרכב: קראסוב, וחסר, מיגליניאקס, קודרלין, סאטורביץ' (שחקן נבחרת הנוער של רוסיה), ספירידונוב, פאנוב, קיסרין, נרזין, קוראשוב, מורגונוב (2.09, שחקן נבחרת העתודה). מאמן הקבוצה הוא סטאניסלאב יוריון.

مكبر من الأصل

هكذا من الأصل

אקאוס: בגדאד לא סיפקה את המידע השלם על תוכנית הנשק הביולוגי

בגדאד (סי"צ). עיראק לא סי־פקה את המידע השלם והסופי בנוגע לתוכנית הנשק הביולוגי כמובטח, הודיע בשבת בבגדאד רולף אקאוס, ראש ועדת האו"ם לענייני פירוק הנשק של עיראק. "ממשלת עיראק הגישה לאו"ם תצהיר הנוגע לתוכנית הנשק הביולוגי שהושמדה, אך למעשה אין במידע שהוגש כל חידוש".

אקאוס הגיע ביום ששי לבג־דאד ונועד עם שר הנפט, הגנ־ראל עמר ראשיד הממונה על תיק פירוק הנשק. "אנו בוחנים כעת את התצהיר שהגישה ממש־לת עיראק. בכוונתנו להסיק מה־תצהיר שהוגש מסקנות ראשוניות עליהן נדון עם בכי־רים בממשלת עיראק עוד היום", אמר אקאוס.

לדבריו, "בתצהיר מפרטת עי־ראק את סעיפי התוכנית הביולו־גית, ותיאור טכני הנוגע לתהליך ייצור הנשק. לתצהיר צורפו מסמכים אחרים, המוכיחים את טענותיה של עיראק. כן כלולים בו הסברים הנוגעים לי־צור הנשק הביולוגי, והשמדתו. עלינו לבדוק כעת את אמיתות הטענות".

אקאוס אמר ב־2 ביולי, בפני חברי מועצת הביטחון של האו"ם, כי "עיראק התחייבה להג־גיש, בסוף חודש יולי, את התיק השלם והסופי הנוגע לכל היבטי תוכנית הנשק הביולוגי, שהושמ־דה". התיק הנוגע לנשק הביולו־גי הנו המכשול המרכזי האחרון, בטרם תאשר ועדת האו"ם לפי־רוק הנשק של עיראק כי עיראק אינה מחזיקה עוד בנשק ביולוגי להשמדה המונית.

עיראק מקווה שלאחר שיושג אישור ועדת האו"ם כי בגדאד אינה מחזיקה עוד בנשק להשמ־דה המונית, תשקול מועצת הבי־טחון של האו"ם הקלה בסנקציות הנפט המוטלות עליה זה 5 שנים.

גופות 3 עובדים נתגלו במקפיא בסניף מקדולנדס בוואשינגטון

ואשינגטון (ע"ר). גופותיהם נקו־בות הכדורים של שלושה עוב־דים, נמצאו ביום ששי בבוקר, במקפיא של מסעדת מקדונלד'ס בדרום-מזרח העיר ואשינגטון.

הגופות של שני הגברים ואשה שניהלה את המקום, נמ־צאו במקפיא כמה שעות לאחר שהמסעדה נסגרה בחצות. המש־טרה, שסבורה כי הרצח נעשה תוך כדי שוד, טרם ביצעה מעצ־רים.

מצרים תבקש מאתיופיה הסגרת החשודים במעורבות בניסיון ההתנקשות במובארק

קהיר (ע"צ). מצרים פתחה במגעים עם שלטונות אתיופיה, במסגרתם תבחן את האפשרות לבקש את הסגרתם של שלושה אזרחים מצרים, העצורים באדיס אבבה.

המגעים החלו לאחר שממש־לת אתיופיה, הודיעה על מעצרם של שלושה אזרחים מצרים – עבדול כאריס אל־נאדי, אל־ערב סודיק ואפו וסואפאט חסן.

ייתכן והשלושה משתייכים לתנועה האיסלאמית הקיצונית ג'מעה אל־איסלאמייה. כמו כן קיים חשד כי היו מעורבים ישי־רות בניסיון ההתנקשות בחייו של נשיא מצרים, חוסני מובארק, ב־26 ביוני, באדיס אבבה.

"במידה ויתברר כי הסגרתם אינה אפשרית, תשגר מצרים חו־קרים מטעמה לאתיופיה על מנת שיטלו חלק בחקירה, או ששגרי־רות מצרים באדיס אבבה תעקוב אחר התפתחויות החקירה", ציינו מקורות משטרתיים בקהיר.

העיתון הממשלתי "אל־אהראם" מציין כי "אין אמנת הסגרה בין מצרים ובין אתיו־פיה", אך יחד עם זאת, מדגיש העיתון, בצטטו מקורות דיפלומ־טיים מצריים, "על פי מסורת החוק הבינלאומי, על אתיופיה לעמוד על חשיבותה' של בקשת ההסגרה, במיוחד לנוכח העובדה שמדובר בניסיון התנקשות בחייו של הנשיא".

חברה אמריקאית תשלם ל־15 עובדות 1.2 מיליון ד' כפיצוי על הטרדה מינית

ניו יורק (ע"ר). חברה המייצרת מוצרי קוסמטיקה לנשים תשלם 1.2 מיליון דולר כפיצויים ל־15 נשים, שהתלוננו על הטרדה מינית מצד אחד ממנהלי החברה.

הסדר הפיצויים הושג ביום חמישי, מחוץ לכותלי בית המשפט. נציגי החברה – מעבדות דייל מלונג איילנד – טענו כי האשמות הנשים נגד המנהל, דן ואסונג, היו חסרות בסיס, וציינו כי הפיצויים אינם מהווים הודאה באשמה. החברה טענה כי הסדר הפיצויים נועד למנוע תשלום שכר גבוה לעורכי דין ופרסום גרוע.

הוועדה להבטחת הזדמנויות שוות בעבודה מסרה, כי אלה הפיצויים הגבוהים ביותר שניתנו אי פעם בגין הטרדה מינית.

העובדות המאשימות טענו, כי ואסונג נגע בשדיים שלהן, דיבר במונחים מעליבים וניהל עסקים במשרד כשהוא לבוש מכנ־סיו פתוח. 15 הנשים היו מזכירותיו או מנהלות הלשכה שלו.

עורך דין מטעם החברה אמר, כי אינו רואה סיבה לפיטוריו של ואסונג, וכי החלטה בעניין כזה צריכה להתקבל בהנהלה.

תצלום: רשות העתיקות

תעלת הניקוז שהתגלתה בחפירות מחודשות בירושלים

תעלת ניקוז מתקופת בית שני נחשפה בחפירות באזור הכותל

מאת מרב נשר

תעלת ניקוז מתקופת בית שני נחשפה בחפירות המתחדשות באזור הכותל. לדברי ד"ר רוני רייך, מנהל החפירה, התעלה תוכשר למעבר קהל בתוך מספר חודשים.

התעלה נבנתה בימי הורדוס, במאה הראשונה לפני הספירה, ושימשה חלק ממערכת ניקוז המים של ירושלים בימי בית שני, עד לחורבן בית המקדש בט' באב בשנת 70 לספירה. "בעבר התושבים השתמשו במעט מים ולא ייצרו כמויות ביוב כמו בימינו, לכן שימשה התעלה בעיקר לניקוז מי גשמים", אמר רייך.

התעלה התגלתה בראשונה על ידי הארכיאולוג הבריטי צ'ארלס וורן שחפר מול קשת רובינזון בשנות ה־60' של המאה הקודמת. וורן פרץ שני פתחים בתקרת התעלה, אך לא חפר בתוכה. בחפירות באזור הכותל הדרומי בשנים 1968–1969 בראשות בנימין מזר התגלו מחדש הפרצות של וורן אבל התעלה היתה מלאה עד תקרתה בסחף. בחפירה הנוכחית הוצא הסחף ונחשף קטע באורך של למעלה מ־30 מטר.

גובה התעלה מגיע כמעט לארבעה מטר. חלקה התחתון חצוב בסלע ואילו חלקה העליון בנוי מאבני גזית. היא שוכנת כחמישה מטר מתחת לרחוב ההרודיאני.

להערכת רייך התעלה נמשכת לאורך הכותל המערבי דרומה, כק"מ נוסף עד בריכת השילוח.

ספר שהתפרסם בארגנטינה טוען כי 40 אלף נאצים מצאו בה מקלט אחרי 1945

בואנוס איירס (ע"צ). יותר מ־40 אלף נאצים, כ־150 מהם פושעי מלחמה, נמלטו לארגנטי־נה בתום מלחמת העולם השנייה ופתחו בחיים חדשים, זאת על פי ספר בשם "אודסה אל סור" (דרום אודסה), שיצא לאור את־מול בבואנוס איירס.

הסופר, חורחה קאמאראסה, כתב בעיתון "קלארין" הארגנטי־ני, פירסם את הספר בתום תח־קיר מקיף שערך בעניין, במשך 15 שנה. קאמאראסה מפרט בספ־רו את ההקלות הרבות להן זכו בכירי האס־אס, בבואם להתגורר בארגנטינה.

"אדולף אייכמן, יוזף מנגלה, ואלטר קוטשמן, אנטה פבליץ' ויוזף שוואמברגר הם מקצת הש־מות המופיעים בספר, בו מופיעה רשימה ארוכה ומפורטת של שמות קציני האס־אס הרבים, שברחו להימלט לארגנטינה לאחר נפילת המשטר הנאצי ב־45", ציין כתב סוכנות הידי־עות הצרפתית.

לדברי קאמאראסה, "קציני האס־אס פתחו בארגנטינה 98 מפעלים, בהון שהוצא מגרמניה הנאצית".

בן 35 נמצא מת בדירתו בחיפה

(ע). אדוארד אלבז, בן 35, נמצא ביום ששי ללא רוח חיים בדירתו שברחוב יציאת אירופה בחיפה. המשטרה מסרה, כי אלבז מת ככל הנראה כתוצאה מלקי־חת מנת יתר של סם.

ביום ששי בערב הזעיקו שכ־ניו של אלבז את המשטרה, לאח־ר שעלה מדירתו ריח של ריקבון. הגופה הועברה למכון לרפואה משפטית באבו כביר.

משטרת חיפה פתחה בחקירת נסיבות המוות. להערכתה, אלבז מת כמה ימים טרם מציאת גופ־תו.

אלפים השתתפו בעצרת בירושלים נגד תהליך השלום

(ע). אלפי תומכי ימין השתת־פו אתמול בערב בעצרת מחאה מול בית ראש הממשלה בירוש־לים, ובצעדה סביב חומות העיר העתיקה, בקריאה לממשלה להפ־סיק את תהליך השלום. לקראת ההפגנה תוגברה משטרת מחוז ירושלים במאות שוטרים מרחבי הארץ. הרחובות סביב בית ראש הממשלה, בהם רחוב עזה, נסגרו לתנועת כלי רכב.

זמן קצר לאחר צאת השבת התאספו מול בית ראש הממשלה אלפי מפגינים, בהם הד"ר יוסף בורג, שהתיישבו על הכביש, וק־ראו את מגילת "איכה".

בתום קריאת המגילה יצאו המפגינים לעצרת מול הקונסו־ליה האמריקאית. מנהיגת תנועת "נשים בירוק", נדיה מטר, מתחה ביקורת על הממשלה, ש"עלולה להביא לחורבן נוסף של עם יש־ראל כולו". לדבריה, תומכי הי־מין הם הרוב בישראל, והם מעוניינים בשלום אמת עם הער־בים, שלום שיבוא עם שלמותה של הארץ וירושלים. "רוב עם ישראל אינו רוצה הנהגה של תגבים. זו מולדתנו ולא ניתן לתגבים לנצח אותנו", אמרה מטר.

הרב שלמה ריסקין אמר, כי גבעת הדגן מסמלת את מאבקם של המתנחלים, שסוחף את העם כולו. ריסקין הדגיש כי מנהיגי הימין אינם מעוניינים בפירוד בעם ופועלים נחרצות כנגדו, דבר שממנו נגזר האופי הפאסיבי של פעולותיהם.

בתום הנאומים יצאו המפגי־נים לצעדה סביב חומות העיר העתיקה, ובסיומה קיימו טקס ברחבת הכותל המערבי.

חולל בית הקברות היהודי בעיר וילנה בליטא

מוסקווה (ע"צ). אלמונים חי־ללו את בית הקברות היהודי בעיר וילנה, בלילה שבין יום שלישי לרביעי, כך נמסר בשי־דורי "רדיו ליטא".

בשידור נאמר כי "התוקפים האלמונים התיזו מיכלי צבע צהוב על 5 מצבות, וכתבו בגר־מנית על אחת מהן 'יהודים החו־צה'.

"זו הפעם השלישית, מתחילת השנה, שאלמונים מבצעים מעשי ואנדליזם בבית הקברות היהודי בעיר וילנה שבליטא, עד כה לא עצרה משטרת וילנה איש". מש־טרת ליטא פתחה בחקירה.

מתפללים רבים התכנסו בבתי הכנסת ובכותל המערבי לאמירת קינות בערב ט' באב

(ע). שעה קלה לאחר צאת השבת התכנסו מתפללים רבים בבתי הכנסת ברחבי הארץ וליד הכותל המערבי לאמירת פרקי איכה וקינות לערב ט' באב. מס־פר גדול של מתפללים מרחבי הארץ הגיעו לכותל המערבי וה־צטרפו אל אלפי אומרי הקינות. רבים השתתפו גם בצעדה סביב חומות ירושלים.

בגלל יום האבל הלאומי על חורבן הבית, נסגרו בתי העינו־גים, בתי הקולנוע, מסעדות ומו־קדי בידור ברחבי הארץ.

בתל אביב נסגרו מוקדי הבי־דור בשעות אחר הצהריים המאו־חרות וברחובות נראו מעט עוברים ושבים. צוותי פיקוח עי־רוניים הגישו דו"חות נגד העוב־רים על חוק העזר העירוני, האוסר פתיחות מוקדי בידור בט' באב.

אלפי חרדים התאספו בכיכר השבת בירושלים, לעצרת ליל ט' באב, כדי להביע את כאבם ומחאתם על חילול הקודש בארץ הקודש – בהם חילול השבת, חי־לול הקברים ועוד. השנה צירפו לזעקתם גם את ריבוי תאונות הדרכים הקטלניות.

מתנחלים קראו מגילת איכה ב"גבעת הדגן"

מאת נדב שרגאי

כ־500 מתנחלים מגוש עציון ואפרת עלו אתמול עם צאת השבת על "גבעת הדגן", קראו במקום מגילת איכה ונשאו קי־נות על חורבן בית המקדש. כע־בור שעתיים פונתה הגבעה ללא כל עימותים עם הצבא.

קבלת מודעות אבל
-03-
5755555

מרחב תכנון מקומי - שומרון
נמסרת בזאת הודעה לפי סעיף 149 לחוק תכנון והבניה תשכ"ה-1965, כי הוגשה בקשה ע"ש אוחיון תמי ואשר על חלקה 134 (מגרש 2) בגוש 10123 בפרדס-חנה
שבאישורה: יש משום הקלה לענין מרווח אחורי 5.50 מ' במקום 6.0 מ'
התנגדות מנומקת בכתב, אפשר להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת, לועדה המקומית השומרון
(ת.ד. 58, זכרון יעקב 30950)
איתמר בר-עזר
יו"ר הועדה המקומית השומרון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית, בקשה להקלה בתיק מס' 36/95 מוגש ע"י אם עיאש ראיד + חוסין מישנב עילוט גוש 17484 חלקה 34/2 מהות ההקלה בקו בניין צידי ואחורי
את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית הנ"ל רח' כרמל 20/5 נצרת עילית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ג'אק לארדו
יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה לאיחוד וחלוקה בגוש 10428 חלקות 277, 276, 288, 3, 271 בקרית מוצקין. "שכונת אביבים". שלא בהתאם לתכנית ק/368.
מהות הסטיה:
שינוי בגודלם של הדרכים ללא מוצא לצורך פתרון תקין של כלי רכב.
כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית רח' הגדוד העברי 4 קרית מוצקין תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

קואופרטיב "דן"
משתתף בצער חברו הגימלאי
יעקב גיל והמשפחה
על מות הבת ז"ל

היקרה לנו מכל
לאה זילברמן
הלכה מאתנו לאחר מחלה קשה
ההלויה תתקיים היום יום ראשון, י' באב תשנ"ה, 6.8.95, בשעה 13:30, בבית העלמין ירקון.
מתאבלים:
בעלה ובניה: יצחק, אלון וכפיר זילברמן
הוריה: בינה ואפרים לקס
בלומה זילברמן
וכל בני המשפחה

בצער ובכאב אנו מודיעים על פטירתה של
פרופ'
לאה שמגר־הנדלמן
לאחר מחלה ממושכת
נא להימנע מביקורי תנחומים
פרופ' דון הנדלמן
רונית, סרגיי ונועה ניקולסקי
אורי ושילה אבן־טוב

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה למדעי החברה
החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
הפקולטה למדעי הרוח
בית הספר לחינוך
המכון לחקר הפיתוח בחינוך
מיסודה של מועצת נשים יהודיות
אבלים על פטירתה של
פרופ' לאה שמגר־הנדלמן
ז"ל
פרופסור לסוציולוגיה וחינוך
ומשתתפים באבלם של
פרופ' דון הנדלמן והמשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
יצחק גרין ז"ל
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ולגילוי מצבה ביום שלישי, י"ב אב תשנ"ה, 8.8.95, בשעה 18:00, בבית העלמין ירקון.
המשפחה

לידידנו סמנכ"ל החברה
איציק זילברמן
לאלון כפיר והמשפחה
אתכם באבלכם הכבד על מותה ללא עת של
לאה
אסתר ומשולם לוינשטיין
רחל ושאול לוטן
וכל עובדי חברת משולם לוינשטיין בע"מ

קואופרטיב "דן"
משתתף בצער החבר
יצחק יחזקאל והמשפחה
על מות האם ז"ל

במלאת שלושים לפטירתה של יקירתנו
חנה דסקל ז"ל
תערך אזכרה וגילוי מצבה בבית העלמין סנהדריה, ירושלים ביום שני, י"א באב תשנ"ה (7.8.95) בשעה 4 אחה"צ.
בעלה: אברהם דסקל
בנותיה: יורעאלה וישעיהו אפרת
זיוה ואורי סגלוביץ'
נכדיה ונינֶיה
תודה לכל מנחמינו בכתב ובעל־פה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אמנו וסבתנו
חנה אמר (לבית שרף)
ההלוויה תצא מחר, יום שני, י"א אב תשנ"ה, 7.8.95, בשעה 16.30, מבית המנוחה, רח' משה שרת 43, קרית אתא, לבית העלמין החדש בקרית אתא.
אוטובוס יעמד לרשות המלווים
אבלים:
בתה וחתנה: שלומית ויורם שרטון
בנה וכלתה: ישראל וסו אמר
הנכדים: גיא, טל, מריסה והל
יושבים שבעה בבית המנוחה

אבלים אנו על פטירת יקירתנו וחברתנו
חנה צ'למרס
ההלויה תצא מבית העם לבית העלמין בבאר טוביה היום, יום ראשון י' באב תשנ"ה 6.8.95 בשעה 16:00
משפחות בן ישראל, הראל וחברי מושב באר טוביה

יקירנו
פרופ' אלכסנדר גולדשמיד
יליד קראקוב
איננו
ההלויה תתקים מחר יום שני, י"א באב תשנ"ה, 7.8.95 בשעה 17:00, בבית העלמין בקרית שאול.
המשפחה האבלה

אמנו וסבתנו היקרה
דינה לחוביץ
לבית לסקה
הלכה מעמנו לעולמה
ההלוויה תתקיים היום יום ראשון י' באב תשנ"ה 6.8.95 בשעה 15:30 בבית העלמין בקרית שאול
אבלים: בתה וחתנה: רחל וגרשון שפט
בנה וכלתה: שמואל ורות שמיר
נכדיה ונינֶיה
השבעה בבית משפ' שמיר רח' האשל 117 הרצליה פיתוח

ועד מחוז תל־אביב
לשכת עורכי־הדין בישראל
אבל על מותה של
עו"ד נועה קראוזה ז"ל
ומשתתף בצער המשפחה

מנחם אבידום
איננו
ההלויה תתקיים מחר, יום שני, י"א באב תשנ"ה 7.8.95, בשעה 17:00, בבית העלמין של קיבוץ שפיים
נא להמנע מביקורי תנחומים
אבלים: אשתו: סוזט אבידום
בתו וחתנה: דניאלה וחנן רבינוביץ'
בתו וחתנה: מימי ודוד בר־לב
נכדיו: רז, אורי, מיכל וגד
אחיותיו: דורה אל־זוהר
אלזה מלר
ברוניה
אחיו: וילו, קובה וסלו קלקשטיין

חדשות חוץ

ביקור ראשון של מזכיר המדינה האמריקאי בווייטנאם

וורן כריסטופר חתם עם עמיתו הווייטנאמי על הסכם לכינון קשרים דיפלומטיים

מאת סוכנויות הידיעות

האנוי. מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, ושר החוץ הווייטנאמי, נגויין מאן קאם, חתמו אתמול על הסכם לכינון קשרים דיפלומטיים בין שתי המדינות, בהבטיחם כי בזאת הם פותחים עידן חדש של שלום.

"הגיע הזמן לחדש את קשרינו ולגעת לעידן חדש", אמר כריסטופר. לדבריו, בישום היחסים התאפשר בזכות מאמצי שני הצדדים לגלות את עקבותיהם של האמריקאים הנעדרים מאז מלחמת וייטנאם. "בשם העם האמריקאי, אני מבקש להביע את הוקרתי לרבים שסייעו במבצע החשוב והאצילי הזה", אמר כריסטופר.

קאם הדגיש כי במערכת היחסים חייבים להיות "כבוד הדדי, שוויון, ושיתוף פעולה", בהביעו את חששות וייטנאם, כי הסוציאליזם שלה עלולה לגרום חיכוך בין המדינות. "אני מקווה שהיחסים יתפתחו בדרך חיובית, ושיעלו בקנה אחד עם הציפיות שלנו", אמר קאם.

כריסטופר אמר מאוחר יותר כי קאם העביר לידיו כמות גדולה של מסמכים על אמריקאים שנהרגו או נשבו במלחמה, מסמכים המהווים ביטוי להתגברות מאמציה של וייטנאם לאסוף אינפורמציה שעשויה לסייע לארה"ב.

כריסטופר הוא מזכיר המדינה האמריקאי הראשון שביקר בווייטנאם מאז המלחמה, בשנות השישים והשבעים. היום ישתתף בטקס שיהפוך את המשרד האמריקאי הקיים בהאנוי זה ששה חודשים, לשגרירות ארה"ב.

ביקורו של כריסטופר נפתח בטקס בשדה התעופה, בו קיבלו אנשי צבא אמריקאים קופסאות עץ המכילות עצמות שהשתייכו, ככל הנראה, לחיילים אמריקאים שנעדרים מאז המלחמה.

לאחר שחתם על ההסכם עם קאם, ביקר כריסטופר במשרד האמריקאי לנעדרי המלחמה בהאנוי, שם שמע סקירה על המאמצים לגלות את עקבותיהם של 2,198 האמריקאים הנעדרים. כשנשאל אם קיים סיכוי למצוא את כל הנעדרים, אמר כריסטופר: "כך או כך, אנו מתכוונים לנסות ולמצוא את הנעדרים. אם עלה בדעתכם שאנו פשוט נעזוב את העניין, כדאי שתדברו עם המשפחות".

בשיחה חפוזה עם עיתונאים, אמר כריסטופר כי וייטנאם לא דרשה מארה"ב פיצויים על נזקי המלחמה. הוא אמר כי ארה"ב מעוניינת להמשיך בשיחות עם וייטנאם על זכויות האדם, וטען כי מערכת היחסים תספק הזדמנויות טובות יותר לדון בעניינים כמו זכויות האדם, ותסייע רבות לעבודות החיפוש אחר הנעדרים. כריסטופר אמר לקאם כי החיפוש אחר הנעדרים הוא המטלה העליונה בסדר העדיפויות של ארה"ב. לדבריו, "שר החוץ הווייטנאמי הבהיר שמניעי ארה"ב ברורים לו".

פנום פן. שלשום ביקר כריסטופר בפנום פן. זו היתה הפעם הראשונה זה 40 שנה שמזכיר מדינה אמריקאי בא לקמבודיה לביקור רשמי. כריסטופר התקבל בשדה התעופה ע"י עמיתו הקמבודי, אונג האוט, ושגריר ארה"ב בקמבודיה, צ'ארלס טוויניג.

"אני מברך את העם הקמבודי על ההתקדמות שהשיג באומץ ובכבוד לשלום ולחופש", אמר כריסטופר. "קמבודיה הצליחה להתעלות מעל הדור שחווה את הסכסוך, מעשי הרצח ההמוני", אמר בהתייחסו למעשי הטבח שביצע הקמר רוז' בעם הקמבודי בשנים 75'-79' בהם נטבחו כמיליון בני אדם.

כריסטופר (משמאל) ונשיא וייטנאם, לי דוק אן, מתחת לפסלו של מנהיג וייטנאם לשעבר, הו צ'י מין

ראש העיר הירושימה יתנצל היום על פשעי ארצו במלחה"ע, במלאת יובל להפצצת האטום

מאת סוכנויות הידיעות

הירושימה. בהתפתחות מפתיעה מתעתד ראש עיריית הירושימה לשבור את המסורת של ארצו ו"להתנצל" באופן רשמי על פשעי יפאן במלחמת העולם השנייה. ההתנצלות תפורסם היום – עת יצוין יובל להפצצה האטומית הראשונה בעולם.

ראו עמוד 4ב

גורמים רשמיים בעיריית הירושימה מסרו כי בגלל הסמליות של התאריך ובשל המודעות הגוברת לנושא הנשק האטומי בעקבות החלטתה של צרפת לחדש את ניסוייה הגרעיניים, מבקש ראש העירייה, טאקשי הירואקה, לעשות מחווה בעלת השלכות מרחיקות לכת, שמטרתה לשכנע את העולם לאסור על שימוש ופיתוח נשק אטומי. גורמים אלה מסרו כי באמצעות השימוש במלה "התנצלות" מקווה הירואקה לאפשר לצעירים להבין נכון יותר את המהלכים ההיסטוריים, ולשכנע אותם להתנגד לנשק הגרעיני.

פעולתו האמיצה של הירואקה עלולה לגרור פעולת תגובה של הקיצונים הלאומנים, הרואים בהתנצלות משום פגיעה בכבוד ויכרונם של הרוגי המלחמה היפאנים. ב-1989, ירה פעיל ימין קיצוני בראש עיריית נגסאקי וגרם לפציעתו, בגלל שראש העיר שבר מסבר אחד, וקבע כי הקיסר הירוהיטו הוא האחראי למלחמה.

ממשלת יפאן עדיין אינה מתכוונת להביע התנצלות ישירה. על פי סקר דעת קהל שהתפרסם אתמול בנושא הפצצה האטומית, סבורים מרבית היפאנים כי על ארה"ב להתנצל על השימוש בפצצות אלה. הסקר של TBS-CBS, בו נבדקה דעתם של 3,000 אנשים בשתי המדינות, מצביע על כך ש-88% מהיפאנים חשים שהיה זה לא נכון מבחינה מוסרית להשתמש בפצצה, ואילו 69% מהם היו מעוניינים בהתנצלות אמריקאית. בארה"ב, 76% מהנשאלים טענו כי אין כל צורך בהתנצלות שכזו.

בערב מלאת יובל להפצצה הגרעינית על הירושימה, מלאה העיר בפעילי שלום, ילדים, תיירים, שהגיעו למקום בו נפלה הפצצה, ב-8:15 בבוקר ב-6 באוגוסט 1945. הפצצה שהוטלה על הירושימה גרמה למותם של 140,000 בני אדם במקום, ושינתה את העולם לעד.

הבית התחתון של הפרלמנט היפאני אישר ביום ששי החלטה המגנה את צרפת על חידוש ניסוייה הגרעיניים בדרום האוקיינוס השקט, ואת סין הממשיכה אף היא בניסויים. בנוסח ההחלטה נאמר, כי "יש בניסויי הגרעין איום על קיומה של האנושות. הפרלמנט היפאני מוחה בחריפות על ניסויי הגרעין שעורכת ממשלת סין, וקורא לממשלת צרפת לחזור בה מהחלטתה לחדש את ניסוייה הגרעיניים".

יוסף אלגזי מוסיף:

"הוועד לשחרורו של מרדכי ואנונו ולמען מזרח תיכון חופשי מנשק גרעיני, כימי וביולוגי" יקיים היום משמרת מחאה בשעה שש בערב מול משרדי הוועדה הישראלית לאנרגיה אטומית בתל-אביב, ברחוב לבנון 26. בכך יצטרף הוועד לשחרורו של ואנונו בישראל להפגנות המחאה שייערכו היום בערים רבות בעולם בתביעה לאסור את הנשק הגרעיני, שימושו ופיתוחו. מחאה מיוחדת תופנה גם לממשלת צרפת.

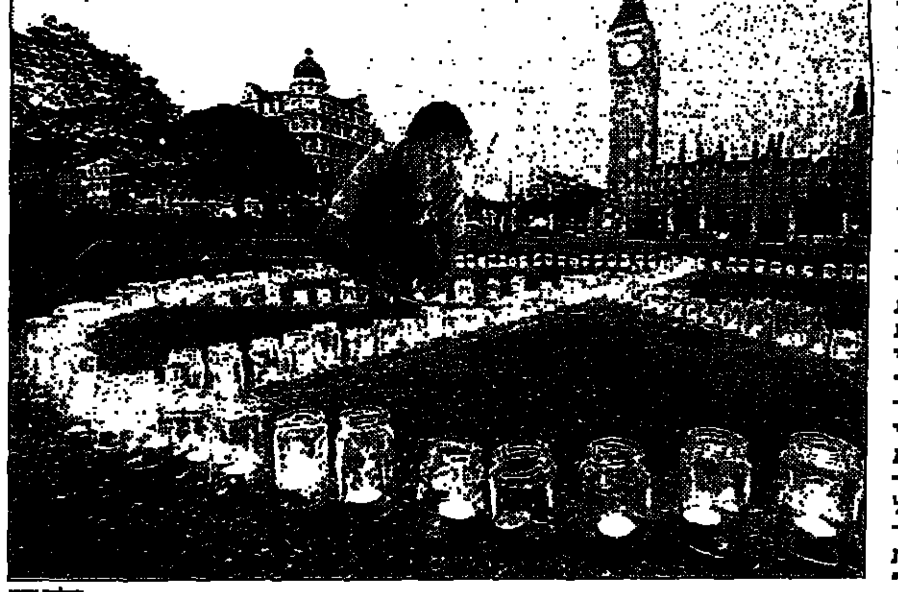

פעיל בריטי בארגון CND לפירוק מנשק גרעיני מדליק את אחד מ-280 הנרות, שהוצבו שלשום לפני בניין הפרלמנט בלונדון, לזכר קרבנות ההפצצה האטומית בהירושימה

94 שוטרים נפצעו בהתנגשויות עם 900 פאנקיסטים בהאנובר, גרמניה

האנובר (רויטר). משטרת גרמניה התפרשה אתמול ברחובות האנובר כדי למנוע השתלטות פאנקיסטים על העיר, לאחר שהתאספות שנתית שלהם הפכה שלשום בלילה למלחמת רחוב אלימה.

94 שוטרים נפצעו בהתנגשויות מול 900 פאנקיסטים, שהגיעו מכל רחבי גרמניה לפסטיבל שנודע בכינוי "ימי הכאוס". הפאנקיסטים, עם מוטות ברזל בידיהם, בנו מתרסים של מכוניות והציתו אותן, ידו אבנים ובקבוקים על השוטרים, ניפצו חלונות ראווה של חנויות ובזזו סופרמארקט. המשטרה אמרה שבהשתוללות נפצעו גם עוברי אורח.

השוטרים נעזרו בשני סילוני מים כדי לפזר את המתפרעים, וכתות של מכבי האש נקראו לכבות את השריפות. השוטרים אמרו שהם מצפים לבואם של עוד כ-2,500 צעירים אתמול להאנובר, אף על פי שהשלטונות המקומיים אסרו על פאנקיסטים להיכנס לעיר והציבו יחידות משמר הגבול על רכבות, כדי למנוע מהם ירידה בתחנות של האנובר.

"כל מי שנראה כמו פאנקיסט לא יורשה להיכנס לעיר", אמר דובר המשטרה, הורסט קארסטנס. יחידות משטרה הובאו לעיר מערים אחרות, כדי לתגבר את כוח המשטרה המפטרל ברחובות.

הפאנקיסטים כינסו שלשום, לאחר ההתנגשויות, מסיבת עיתונאים והודיעו שהאירועים הולדו בפרובוקציות של כוחות המשטרה הרבים. "האירוע האלים ביותר שהיה עד כה. "כינינו את הכתר הפכנו להיות סים כדי להגן על עצמנו מהמשטרה, שהתקיפה אותנו", אמר פאנקיסט מהאנובר.

המשטרה סירבה למסור כמה שוטרים הוצבו ברחובות העיר, אבל עדי ראייה סיפרו שבמקום האירוע נכחו אלפי שוטרים. "בהתחלה סמכנו על כך שההתנגשויות יחלשו בהדרגתיות, אבל נותרנו המומים מהכוונות שהפגינו הפאנקיסטים לבצע מעשי אלימות הרס", אמר דובר המשטרה קארסטנס. לפי דיווחי המשטרה, ידידיהם הפוליטיים של הפאנקיסטים, גלוחי הראש מן הימין, הצטרפו להתפרעות. המשטרה עצרה לחקירה כ-400 פאנקיסטים והודיעה שהיא תגיש כתבי אישום נגדם.

פסטיבל הפאנקיסטים, שתחילתו הלא רשמית לפני 11 שנה, מושך אליו מדי שנה מאות מהם. הם מתאספים בחלק הצפוני של האנובר, סביב האוניברסיטה ומפעל שוקולד ישן שבו מתגוררים פאנקיסטים מקומיים. הם שוהים בפארקים ובמקומות פתוחים, קונים ברחוב בירה ומאזינים למוסיקת פאנק.

משפט סימפסון

תוצאות בדיקות ד"נ"א מטעם התביעה עשויות להיפסל, "משום שנתאחרו"

לוס אנג'לס (א"פי). תובע במשפטו של או"ג'י סימפסון חשף ביום ששי תוצאות של בדיקות ד"נ"א, שעשויות לקשר בין הדם של סימפסון עצמו ושל אחד הנרצחים, רונלד גולדמן, לבין דגימות הדם שנמצאו במכוניתו של סימפסון. עם זאת, ייתכן שהמושבעים במשפט לא יוודעו על קיומם של הממצאים החדשים הללו.

השופט לאנס איטו אמר כי ביצוע בדיקות אלה, שמחזקות ראיות אחרות של התביעה, התאחר ולכן התוצאות עשויות להיות לא קבילות לשימוש במשפט.

השופט איטו ציין כי הרשה לתביעה להמשיך בבדיקות של דגימות הדם שנתגלו במכוניתו של סימפסון אך מעבדת משרד המשפטים בקליפורניה עיכבה את ביצוע הבדיקות "למשך זמן משמעותי, חודשים כמעט". עריכת בדיקות מסוג זה עשויה לארוך שלושה חודשים ויותר.

חלקים מתוצאות הבדיקה שערכה התביעה נמסרים למושבעים לפרקים במהלך המשפט – תוצאות רבות הוצגו בפני המושבעים באביב שעבר, בעוד שבדיקות אחרות, וביניהן הבדיקות שנתבצעו בדגימות הדם שנתגלו במכונית, עדיין נמשכות.

פרקליט ההגנה בארי שק אמר כי להגנה אין כל גישה לבדיקות החדשות, וטען כי אין להפוך את התוצאות לראיות קבילות במשפט. התובע רוקני הארמן טען לעומתו שבדיקות אלה נחשבות אמינות יותר מאשר הבדיקות שנערכו קודם לכן. "אנו מתכוונים להמשיך ולחקור את דגימות הדם", אמר הארמן לשופט, "זמבר זה חוששת ההגנה".

בקצרה

• סין. יותר מ-70 בני אדם נהרגו ולפחות מיליון נותרו ללא קורת גג לאחר שהצפות רוויי הגשם פרצו סכרים והציפו כפרים שלמים בצפון מזרח סין. על פי הערכות ראשוניות של הצלב האדום, שנעשו בימים שלישי ורביעי בשבוע שעבר והתפרסמו אתמול, נהרגו 65 בני אדם במחוז ג'ילין, ותשעה בני אדם נוספים במחוז ליאונינג. הצלב האדום מסר כי אינפורמציה מדוייקת היתה קשה להשגה, משום שהשיטפון גרם לניתוקם של מסילות רכבת, כבישים וקווי טלפון. (א"פי)

• הודו. כ-5,000 הינדים, מלווים בשמירה קפדנית, המשיכו אתמול במסע העלייה לרגל שלהם למערה בהרי קשמיר, למרות איומים שהשמיעו נגדם לוחמי גרילה מוסלמים. הצליינים עזבו את ג'אמו, בירת החורף של מדינת ג'אמו-קשמיר, תחת אבטחה כבדה של השלטונות ההודיים. הקבוצה המוסלמית הבדלנית, "חראכאת-אל-אנסאר", הזהירה את ההינדים שלא להשתתף במסע העלייה לרגל, ולקחה על עצמה אחריות לשני פיגועים שבוצעו בעיר ג'אמו בחודש שעבר, בהם נהרגו 18 בני אדם. כמו כן, המורדים הקשמירים, המחזיקים בתבשת הם המערביים כבני ערובה, מסרו אתמול כי שלושה מבני הערובה שבידיהם חולים במצב אנוש וכי הם עלולים למות. כמו כן, הפיצו חברי קבוצת "אל-פאראן" קלטת אודיו ובה הודעה מפי החטוף האמריקאי, דונלד האצ'ינגס, האומר כי הוא נורה במהלך התקפה שערכו חיילים הודים על המורדים והחוטפים. בהודעה כתובה, הפחיתו החוטפים באופן פתאומי בדרישותיהם, ומסרו כי הם מבקשים שהודו תשחרר 15 ולא 21 לוחמי גרילה קשמירים כלואים. (א"פי ורויטר)

הודעות בעניין

תכנון ובנייה

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990
וחוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי דימונה

הודעה בדבר אשר תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (11) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 25/במ/1/61",

המהווה שינוי לתכניות הבאות:
61/במ/25

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: דימונה
שכ' נווה חורש מזרחי
גוש: לא מוסדר.

עיקרי הוראות התכנית:
יצירת מסגרת תכנונית להקמת שכונת מגורים בת 331 יח"ד ע"י שינויים ביעודי הקרקע וקביעת הנחיות ומגבלות בניה באזור מגורים.

הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בעתונות ביום 08/05/95 ובילקוט הפרסומים מספר 4305 התשנ"ה עמוד 3331 בתאריך 18/05/95.

התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה דימונה וכל המעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום זנים
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז הדרום

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי השומרון

הודעה בדבר אשר תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ש/554/ה",
הפחתה בשטח המינימלי הדרוש למגרש באזור מגורים א'.

המהווה שינוי לתכניות הבאות:
ש/1 ש/205
ש/204 ש/289
ש/17
ש/18

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: פרדס חנה-כרכור

עיקרי הוראות התכנית:
- לאפשר הקמת 2 יח"ד בבנין חד-משפחתי או יחידת דיור אחת בכל בנין משני בנינים צמודים על מגרשים ששטחם פחות מהמינימום הדרוש.

הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4277 תשנ"ה עמוד 1628 לתאריך 19/01/95.

התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית חיפה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה השומרון וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד"ר חיים קופלמן
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז חיפה

ועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל אביב-יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה ליתן היתר לשימוש חורג ברחוב בית עקד מס' 13 גוש 7067 חלקה 37 תיק בנין 013-680
בקשה מס' 1181-95 ר'

הכוללת את ההקלות הבאות:
שימוש חורג מיעוד של תעשיה ליעוד של משרדים לתקופה של 10 שנים בקומות ג' ו-ד'.
קומה ג': 1) אמקס חב' בינלאומית לשלוחי אויר 2) תמקיר - חב' לסקרים ומשקרים בע"מ 3) סוכנות ביטוח-שלטה חיפאני. 4) סוכנות ביטוח צבי גרוס ולוכן רעון 5) סוכנות לציור - מרסין שטרנבל. 6) מוק ביטוח - חבניה אלי. קומה ד': 1) מדיה 88 חב' לפרסום 2) אילנה רייכמן - ייעוץ שיווק כלכלי 3) סימר בע"מ - חקר שווקים - שיווק כלכלי 4) ראוה השכון - החון גלדמן 5) סי.אר.אס.אס - ירום הישג חברה להפקות 6) ששת פזי: עד 1.7.95 - סיקסם בע"מ - חברה למחשבים.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם אשר עלול להפגע מאישור הבקשה, יכול לעיין בבקשה הנמצאת במדור בקרה ומעקב שד' בן גוריון 68 בשעות קבלת קהל ימים א'-ה' (11:00-08:00). במידה שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב-יפו, שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

אדריכל דן דרין
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה תל-אביב יפו

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990
וחוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי שמעונים

הודעה בדבר אשר תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (11) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר 7/במ/166",

המהווה שינוי לתכניות הבאות:
מתאר 7/02/223/2

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: רהט
שכונה 14
גוש: 13 בג.ש. חלק מחלקה 9

עיקרי הוראות התכנית:
יצירת מסגרת תכנונית להקמת שכונת מגורים ע"י שינויים ביעודי קרקע וקביעת הנחיות בניה.

הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בעתונות ביום 24/02/94 ובילקוט הפרסומים מספר 4200 התשנ"ד עמוד 2728 בתאריך 10/03/94.

התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שמעונים וכל המעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום זנים
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז הדרום

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990
וחוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי מצפה רמון

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (3) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מצפה רמון מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 27/במ/4/43". המהווה שינוי לתכניות הבאות:
27/במ/1/43

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: מצפה רמון
גוש: 39033

עיקרי הוראות התכנית:
שינוי בהוראות בניה באזור מגורים א' במגרשים 384-1.

כל המעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים ימים מיום פרסומה של הודעה זו בעתונות, למשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, מחוז הדרום רחוב התקווה ת.ד. 68 באר-שבע 84100 טל: 07-296414.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שלום זנים
יו"ר הועדה לבניה ולתעשיה
מחוז הדרום

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990
וחוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי אשדוד

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (3) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד מופקדת תכנית מפורטת הנקראת תכנית מספר 3/במ/2/54

המהווה שינוי לתכניות הבאות:
מס' 3/במ/54 ו- 3/במ/1/54

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: אשדוד
רובע ג'
גוש: 2484
חלקות: 25, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 34, 35, 39, 40, 47

עיקרי הוראות התכנית:
שינויים בשכונת מגורים קיימת ע"י איחוד וחלוקת מגרשים, שינויים ביעודי הקרקע וקביעת הנחיות ומגבלות בניה.

כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים ימים מיום פרסומה של הודעה זו בעתונות, למשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, מחוז הדרום רחוב התקווה ת.ד. 68 באר-שבע 84100 טל: 07-296414

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שלום זנים
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה מחוז הדרום

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי משגב

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז צפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה משגב מופקדת תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר ג/8384",

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: לבון גוש 18810 חלקות 33,
גוש 18810 ח"ח 28-30, 35, 38,
גוש 18811 ח"ח 1, 6, 7, 8,

עיקרי הוראות התכנית:
פיתוח גני תעשיה ומיכללה טכנולוגית בישוב לבון שבהר חלוץ שבגליל, בשטח של כ-228 דונם.
א. לקבוע יעודי קרקע לשטח לגני תעשיה, ומיכללה לשטח פתוח ציבורי.
ב. לקבוע התוויית דרכים, ואזורי מעבר להולכי רגל.

כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתונות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז צפון קרית הממשלה נצרת עילית 17000 טל: 06-508506

המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, משגב מא"ד משגב 20179 טל: 04-903310

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

מוטי דביר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז צפון

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990
וחוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי קריות

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (3) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה 1965 כי במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ק/במ/385 שכונה בצפון קרית מוצקין, קרית מוצקין"

המהווה שינוי לתכניות הבאות:
ק/130 תכנית מתאר מקומית קריות

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: קרית מוצקין
צפונית למתחם כורדני בצפון קרית מוצקין
גוש 10421 ח"ח 12, 18,
גוש 10423 ח"ח 3, 7,

עיקרי הוראות התכנית:
- הקמת שכונת מגורים בקיבולת מירבית של 430 יח"ד.
- שינוי יעוד מאזור מגורים ג' לאזור מגורים ב', ג' מיוחד ושטח ציבור.
- קביעת מערכת דרכים חדשה.
- קביעת הוראות בניה.
- ביטול חלקות ישנות וחלוקת הקרקע לחלקות חדשות.

כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתונות, למשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, מחוז חיפה רח' חסן שוקרי 11 חיפה 31048 טל: 04-616222

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

ד"ר חיים קופלמן
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז חיפה

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי גבעתיים

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז תל-אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה, גבעתיים מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר גב/388",

המהווה שינוי לתכניות הבאות:
שינוי לתכנית מתאר גב/53 על שינויה.

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: גבעתיים
רח' סירקין
גוש 6168 חלקות 88,

עיקרי הוראות התכנית:
א. שינוי יעוד מגרש 88 "מסחרי מיוחד" ויעודו ל"מגרש מגורים ומסחרי מיוחד" והשימושים המותרים בו יהיו מגורים, מסחר, משרדים ותלון.
ב. שינוי קו בנין קדמי לרחוב סירקין מ-4 מ' ל-0 מ'.
ג. לשטח הבניה למגורים יהיה 3500 מ"ר שטח עיקרי סה"כ 35 יח"ד עד 12 קומות למגורים, שטח מסחרי עד 1000 מ"ר. שטח למשרדים עד 645 מ"ר. סה"כ 1645 מ"ר מסחרי, ומשרדים עד 3 קומות גובה.

כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתונות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז תל-אביב אחד העם 9, מגדל שלום תל-אביב 61290 טל: 03-5193333

המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, גבעתיים רחוב שינקין 2 גבעתיים טל: 03-5722210

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שמואל לסקר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז תל-אביב

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי יזרעאלים

הודעה בדבר אשר תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 בדבר אשור תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר ג/7876",

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: בית לחם הגלילית
גוש 17581 ח"ח 46, 72-73,
גוש 17582 ח"ח 4, 7,
גוש 17583 ח"ח 5, 9-10, 12, 21, 25,

עיקרי הוראות התכנית:
איתור שטחים למשקים לגידול ואחזקת עופות למיניהם בהתאם לתשריט.
קביעת הוראות בניה בהתאם תכנית זו.
איתור אזורי המבנים שמותר להקים לצורכי גידול עופות

הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4212 התשנ"ד עמוד 3235 בתאריך: 05/05/94.

התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית צפון וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה יזרעאלים וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

אפרים קריצלר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז צפון

הועדה המקומית לתכנון ובניה
בית-שמש

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן החוק). ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק לאישור ההקלות המפורטות מטה. כל החושב עצמו נפגע מהבקשה עפ"י האמור בסעיף 149 לחוק רשאי להגיש התנגדות לבקשה. את ההתנגדות ניתן להגיש תוך 14 יום מיום פרסום מודעה זו. את ההתנגדות יש להגיש בכתב למשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה בית-שמש.

גוש: 5215 חלקה: 12
שם המבקש: תורחוס יוסו ופיתוח פרויקטים
מהות ההקלה: מגורים בקומת המסד (תוספת קומה מתחת לקומת הקרקע בבנין 3).

בכבוד רב
אלי בן - לולו
סגן מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת משנה לתכנון ובניה בית שמש

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי

הודעה בדבר אשר תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ג/8295",

המהווה שינוי לתכניות הבאות:
ת.מ.מ./2

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: אעבלין
גוש 12200 חלקות 103,

עיקרי הוראות התכנית:
שנוי יעוד מאזור חקלאי לשטח תחנת תידלוק ושרותי דרך

הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4263 התשנ"ה עמוד 2116 בתאריך 12/02/95.

התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית צפון וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה הגליל המרכזי וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מוטי דביר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז צפון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי - קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה לתוכנית שינויים המתבטאת בחלוקת יח' דיור אחת קומת קרקע ל-2 יח' דיור ברח' קרן היסוד 59 קרית ביאליק - גוש 11560 חלקה 77.

מהות הסטיה:
הוספת יח' דיור המהווה 10% ממס' היחידות המותר מעבר להקלות שכבר פורסמו ואושרו.

כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית רח' הגדוד העברי 4 קרית מוצקין. תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

הועדה המקומית לתכנון ובניה
"מבוא העמקים"

נוסח פרסום עפ"י סעיף 77.
חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965.
מרחב תכנון "מבוא העמקים". הודעה בדבר הכנת התכנית ג/מע/6031.

נמסרת בזאת הודעה בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה-1965, כי הועדה המקומית לתכנון ובניה "מבוא העמקים" החליטה על הכנת תכנית/שינוי לתכנית מתאר/מפורטת שמטרתה שינוי יעוד מאזור תחבורה לשטח מגורים, ומסחר מעורב + ביטול דרך והרחבה.

השטחים הכלולים בתכנית:
ישוב: ריינה
גוש: 17522
חלקות: 6, 7, 5, 81, 82

יו"ר הועדה
ג'אק לוגרו

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה-1965

מרחב תכנון "מבוא העמקים"
הודעה בדבר הכנת התכנית ג/מע/2/6012

נמסרת בזאת הודעה בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965, כי הועדה המקומית לתכנון ובניה "מבוא העמקים" החליטה על הכנת תכנית שינוי/לתכנית מתאר ג/303 שמטרתה: הגדרת שטח למבני ציבור ע"י: שינוי יעוד של חלקות שונות והפקעה לצרכי ציבור

השטחים הכלולים בתכנית:
ישוב: רמת ישי
גוש: 11184 חלקות: 31 ח, 32 ח.
גוש: 11184 חלקות: 33, 34, 35, 50, 51, 123, 129, 132.

יו"ר הועדה
ג'אק לוגרו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
קריה-מלאכי

מרחב תכנון מקומי קרית-מלאכי
ג' באב תשנ"ה
30 ביולי 1995
כ-2 הנדסה 1.

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

נמסרת בזאת הודעה לפי סעיף 149 הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית בקשה להתרת הקלה בכבס. גוש 309 (2404), מגרש 97 א' ת.ב.ע 4/122/03/18 ברח' השומרון, להיתר הקלה בקווי הבניה בשיעור 6% בשטח המגרש.

כל המעוניינים יכולים לעיין בבקשה זו במשרדי הועדה המקומית בשעות קבלת קהל הרגילות, ברחוב דמוסקסי (בניין המשטרה לשעבר).

התנגדויות תתקבלנה בכתב בתוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב
משה שמעון שימי
ראש המועצה יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה קרית-מלאכי

מרחב תכנון מקומי - שומרון

נמסרת בזאת הודעה לפי סעיף 149 לחוק תכנון והבניה תשכ"ה-1965, כי הוגשה בקשה ע"ש גולדרי סובה וסימור על חלקה 149 בגוש 10074 בכרכור שבאחוזה. יש משום הקלה לעון מדל מגרש להקמת 2 יח"ד: 973 מ"ר במקום 1000 מ"ר (לאחר חלוקת החלקה).

התנגדות מנומקת בכתב, אפשר להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת, לועדה המקומית השומרון
(ת.ד. 58, זכרון יעקב 30950)

איתמר בר-עזר
יו"ר הועדה המקומית השומרון

مكـ: من الأصل

هكذا من الأصل

זאגרב המתינה לעיתוי מתאים

אירועי סוף השבוע בקרואטיה ייזכרו כתפנית דרמאטית נוספת במלחמת האזרחים ביוגוסלוויה לשעבר. בקיץ '90 קמה באזור קראינה שבמערב קרואטיה, אזור המאוכלס ברובו בסרבים קרואטים, מיליציה סרבית – "המארטיסוביץ'". ב־17 באוגוסט '90 נפתחה המערכה הצבאית בין כוחות הסרבים־הקרואטים לצבא קרואטיה באזור קנין. שבועיים אחר כך, אירגנו הסרבים של קראינה משאל־עם שבו הצביע הרוב בעד אוטונומיה של המחוז. הממשלה הקרואטית ראתה בקיומו של המשאל פרובוקציה ולא הכירה בתוצאותיו. באוקטובר הכריזו מנהיגי הסרבים בקראינה על פרישת המחוז מקרואטיה ועל כינון הרפובליקה הסרבית בקראינה.

ממשלת קרואטיה מעולם לא השלימה עם מצב העניינים בקראינה, והמתינה לרגע שבו תוכל לחסל את האיום הסרבי בתוך גבולות קרואטיה. הסלמת הקרבות בבוסניה סיפקה את מה שהיה נחוץ לזאגרב: זה חודשים שהקרואטים מנסים לסלק את חיילי האו"ם מהמדינה, וכשהמאבק בבוסניה איים לגלוש לתוך גבולותיה של קרואטיה, החליטה זאגרב כי הגיעה השעה לפעול.

לשיקולי הממשלה הקרואטית נוספו גם תחושת האיום וההכרה שנוצר חלון של הזדמנות שאין להחמיצה. המאמץ הצבאי האחרון של המיליציות הסרביות בבוסניה לכיבוש המובלעות המוסלמיות, היווה אור אדום לקברניטי קרואטיה. הקרבות לחיסול מובלעת ביהאץ' הובילו למעורבות של סרבים קרואטים במערכה, לצדם של הסרבים הבוסנים. שיתוף הפעולה הזה עורר אצל ממשלת קרואטיה צורך דחוף להתערב, שכן התחזקות סרבית על גבולה של קרואטיה – הגושק לאזורים שבהם חיה מרבית האוכלוסייה הסרבית־הקרואטית – הגדילה את הסכנה לשלמות קרואטיה.

ממשלתו של פרניו טוג'מן צדקה בהערכותיה, כי על רקע ההתגרויות הסרביות בכוחות האו"ם בבוסניה ומול שיירות הפליטים המוסלמים הנמלטים מן "האזורים המוגנים" שם, לא תצא דעת הקהל העולמית נגד פעילות הצבא הקרואטי בבוסניה. ואמנם, התגובה הבינ"ל ביומיים האחרונים הסתפקה בגינוי בלבד של מתקפת הצבא הקרואטי בתוך קראינה.

מיכל יניב

בכירים קרואטים: מתקפתנו זכתה לאור ירוק מצד המערב

הקרואטים יצאו למלחמה למרות שהסרבים בקראינה הסכימו לכל דרישותיהם בדיוני השלום שהתקיימו בסוף השבוע בז'נווה

מאת ניצן הורוביץ
שליח "הארץ" באירופה

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). בבירות המערב נשמעו אתמול גינויים רשמיים למתקפה הקרואטית על האזור הסרבי קראינה, אך באופן בלתי רשמי מתקשים מנהיגי המערב להסתיר את שביעות רצונם מהמהלך המלחמתי של זאגרב.

זה כמה ימים מאותת המערב באופן ברור למדי כי לא ינקוט כל צעדי תגמול כנגד קרואטיה, אם זו תצא למלחמה כנגד הבדלנים הסרבים בקראינה. בקרואטיה קלטו היטב את המסר, וגורמים קרואטים הודו כי למעשה זכו לאור ירוק מהמערב. לדבריהם זו היתה אחת הסיבות המרכזיות להחלטת הנשיא פראניו טוג'מן לפתוח בקרבות לכיבוש קראינה, למרות ההתקדמות המשמעותית במגעי השלום במסגרת שיחות ז'נווה, שהתקיימו בסוף השבוע.

נציגים אמריקאים, ובראשם הנשיא ביל קלינטון, הביעו "הקלה" לנוכח ההערכה כי המתקפה הקרואטית תסייע למוסלמים הנצורים במובלעת ביהאץ'. הנציגים הבינלאומיים בשטח כבר מדווחים כי הצבא הבוסני ניצל את ההתלקחות בקראינה כדי לפתוח במהלכים התקפיים בביהאץ'. עם זאת, קראו האמריקאים לקרואטיה לגלות "איפוק" לנוכח הסכנות להסלמת המלחמה. באופן בלתי־רשמי הביעו האמריקאים וכן גורמים אירופיים ובראשם גרמניה, הסכמה חשאית למתקפה הקרואטית.

רוסיה מגנה בחריפות

במגעים שקיימו נציגים אמריקאים ואירופים עם הצמרת הקרואטית בימים האחרונים, השתכנעו במערב כי המתקפה הקרואטית תהיה "אלגנטית", כדברי נציג מערבי בזאגרב, ומהירה במיוחד. על סמך הערכות אלה, ניתן למעשה האור הירוק לטוג'מן להניע את חייליו. הדברים לא נעלמו מעיני הסרבים וגם לא מבעלי בריתם במוסקווה. אתמול גינו הרוסים באופן חריף את קרואטיה וגם את המדינות התומכות בה. משרד החוץ הרוסי מתח ביקורת גלויה על מדינות אלה, והשתמש ללא פקפוקים בטענה כי הן עודדו את קרואטיה לבצע מהלך מלחמתי זה אמש. מבחינה מערבית, יש למתקפה הקרואטית השלכה ישירה על שתי מדינות – צרפת ובריטניה – אשר שיגרו את המספר הגדול ביותר של חיילים לכוחות האו"ם בשטחי יוגוסלוויה לשעבר, כולל בקראינה. התגובה בפאריס ובלונדון למצב החדש נעה בין הגינוי הרוסי לבין התמיכה האמריקאית.

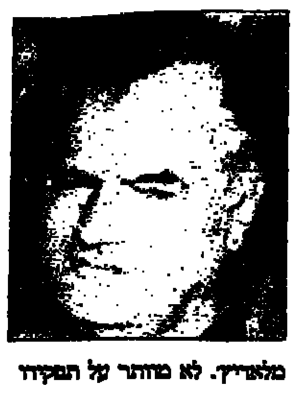

מלאדיץ'. לא מוותר על תפקידו

גורם צרפתי אמר ל"הארץ", כי זאגרב חיבלה במתכוון בסיכויים להגיע להסדר של שלום עם הסרבים של קראינה. הקרואטים, טוענים בפאריס, התכוונו מלכתחילה להשתלט על קראינה בכוח, ומשכו את הדיונים בז'נווה באופן מלאכותי כדי להציב את כוחותיהם בעמדות הנוחות ביותר לקראת כיבוש השטח.

המתקפה הקרואטית גרמה להתמרמרות בקרב המתווכים הבינלאומיים, משום שבדיון שהתקיים בז'נווה ביום חמישי האחרון, קיבלו נציגי הסרבים מקראינה את כל התנאים שהציבה זאגרב. ההערכה היא כי טוג'מן קיווה שהסרבים ידחו את התנאים הללו, וכך יוכל לצאת למלחמה במצפון שקט. אך הסרבים הפתיעו ודווקא הסכימו לכל הדרישות, ולמרות זאת יצאו הקרואטים למתקפה. עם זאת, התבוסה הצבאית של הסרבים גרמה לסיפוק גלוי בפאריס ובלונדון: מאז פרוץ המלחמה מררו הסרבים את חייהם של חיילי האו"ם, והם כשילו פעם אחר פעם את כל תוכניות השלום הבינלאומיות.

מבוכה בקהילה הבינ"ל

ההצהרה שקיבלה אתמול מועצת הביטחון של האו"ם משקפת יפה את חילוקי הדעות והמבוכה בקהילה הבינלאומית. רק לאחר אין־ספור התייעצויות ומגעים שנמשכו עד השעות הקטנות של הלילה ביום שישי, התקבל הנוסח הסופי. הגרסה המקורית שהוצעה על־ידי רוסיה גינתה באופן ישיר ומפורש את המתקפה הקרואטית. נוסח זה עורר את זעמם של האמריקאים והגרמנים אשר טענו כי המתקפה הקרואטית היא תוצאה ישירה של המהלכים של הסרבים בקראינה כנגד ביהאץ'. בבון ובוואשינגטון תבעו לגנות גם את ההתקפות הסרביות על ערים בשטח קרואטיה, ובסופו של דבר התקבל הנוסח הבא: "מועצת הביטחון מגנה בחריפות את החלטתה של ממשלת קרואטיה לפתוח במתקפה צבאית נרחבת, הגורמת באופן שלא ניתן לקבלו להסלמה בסכסוך. דבר זה עלול להביא את מי מהצדדים לפתוח בהתקפות חדשות. מועצת הביטחון תובעת הפסקה מיידית של כל פעולה צבאית, כולל התקפות התגמול".

רבבות פליטים סרבים

דיפלומט מערבי הזכיר אתמול כי מועצת הביטחון כבר קיבלה גינוי נגד קרואטיה בעקבות המתקפה הקרואטית לפני כמה חודשים בסלאבוניה, אולם זאגרב לא מילאה אחר החלטות האו"ם, "ומשום מה כולם שכחו זאת". למרות הסיפוק מהמכה שספגו אנשי קראינה, שורר במערב חשש כבד מתוצאות המהלך הקרואטי. גופי הסיוע הבינלאומיים ואנשי האיחוד האירופי כבר נערכים לקראת בואם הצפוי של רבבות פליטים סרבים מקראינה לאזורים הסרביים בבוסניה השכנה. מעבר לכך ניתנת תשומת לב רבה לאיומים הסרביים בשני מישורים: האיום בשימוש בטילים כנגד קרואטיה, והאיום במתקפה באזור סלאבוניה, על גבול קרואטיה־סרביה.

מנהיג הסרבים בבוסניה, ראדובן קאראדז'יץ', הבטיח אתמול כי כוחותיו יפעלו מעתה בתיאום מלא עם הכוחות בקראינה, כדי להדוף את הקרואטים. קאראדז'יץ' אף הודיע כי יטול לידיו את הפיקוד המלא על הכוחות הסרביים בבוסניה. מפקד הצבא הסרבי־בוסני, ראטקו מלאדיץ', שמונה על ידי קאראדז'יץ' לתפקיד מתאם בין הצבא הסרבי־בוסני לבין הצבא הסרבי־קרואטי הודיע אמש כי תפקידו החדש הוא גמול כל תוכן וכי אין בכוונתו לוותר על פיקוד על הצבא של הסרבים־הבוסנים "כל עוד נמשכת תמיכת הלוחמים הדשם בי".

בלגראד, מצדה, טרם הודיעה על מהלכים צבאיים כלשהם, אך גינתה כמובן את "התוקפנות האגרסיבית" של קרואטיה.

אירועים מרכזיים בסכסוך היוגוסלווי

1990

● בחירות רב־מפלגתיות ראשונות בשש הרפובליקות של יוגוסלוויה לשעבר. מנהיג המפלגה הקומוניסטית הסרבית, סלובודאן מילושביץ', נבחר לנשיא סרביה.

1991

● יוני. סלובניה וקרואטיה מכריזות על עצמאותן. צבא יוגוסלוויה מתקיף את סלובניה.

● יולי. צבא יוגוסלוויה נסוג מסלובניה. הסכסוך הסרבי־קרואטי מתעצם לכדי מלחמה בין הקרואטים לסרבים המורדים בקרואטיה.

● ספטמבר. האו"ם מטיל אמברגו על מכירת נשק לכל שטחי יוגוסלוויה לשעבר.

1992

● ינואר. המתווך סיירוס ואנס משיג הפסקת האש בקרואטיה.

● פברואר. מועצת הביטחון של האו"ם שולחת 14,000 משקיפי או"ם לקרואטיה. בוסניה והרצגובינה מכריזה על עצמאות. הסרבים המורדים מכריזים על מדינה נפרדת.

● אפריל. הסרבים הבוסנים מטילים מצור על סרייבו. האיחוד האירופי, וארה"ב מכירים בעצמאותה של בוסניה.

1993

● מארס. הקרואטים־הבוסנים והמוסלמים נלחמים על 30% משטחי בוסניה, שאינם בשליטת הסרבים־הבוסנים.

● אפריל־מאי. מועצת הביטחון מכריזה על ששה "אזורים מוגנים" בהם מתגוררים המוסלמים: סרייבו, טוזלה, ביהאץ', סרברניצה, ז'פה וגוראז'דה.

1994

● 5 בפברואר. פגז נורה לעבר השוק בסרייבו. יותר מ־60 בני אדם נהרגו וכ־200 נפצעו.

● 18 במארס. ממשלת בוסניה והקרואטים־הבוסנים חותמים על הסכם שלום בתיווך ארה"ב.

● 4 באוגוסט. מילושביץ' מנתק את קשריו עם הסרבים הבוסנים, משום שדחו את תוכנית השלום הבינלאומית.

● 20 בדצמבר. נשיא ארה"ב לשעבר ג'ימי קארטר משיג הפסקת אש בת 4 חודשים בבוסניה.

1995

● 1 במאי. פג תוקפה של הפסקת האש בבוסניה. קרואטיה פותחת במתקפת בזק כדי לכבוש מחדש שטחים שבידי הסרבים המורדים. הסרבים מגיבים בהפגזות על זאגרב.

● 25 במאי. נאט"ו מתקיפה מאגרי תחמושת של הסרבים, משום שלא סילקו את כלי הנשק הכבדים מהאזור סביב סרייבו. הסרבים מגיבים בהפגזות על "האזורים המוגנים", כולל טוזלה, שם נהרגו 71 בני אדם.

● 26 במאי. נאט"ו מפציצה מאגרי תחמושת נוספים. הסרבים תופסים 370 משקיפי או"ם.

● 2 ביוני. הסרבים מפילים מטוס F-16 אמריקאי מעל צפון בוסניה, ומשחררים 121 בני ערובה של האו"ם.

● 8 ביוני. נאט"ו מאשרת את הקמת "הכוח לתגובה מהירה".

● 11 ביולי. הסרבים כובשים את "האזור המוגן" של סרברניצה, לאחר שנכשלו התקיפות האוויריות של נאט"ו.

● 25 ביולי. הסרבים כובשים את "האזור המוגן" של ז'פה, לאחר התקפה בת שבועיים.

● 28 ביולי. קרואטיה שולחת אלפי חיילים מעבר לגבול, לתוך בוסניה.

● 5 באוגוסט. הקרואטים משתלטים על "בירת" הסרבים המורדים, קנין.

יש שני שמות שמעידים על איכות ברמה הגבוהה ביותר.

מכון התקנים הישראלי ת"י ISO 9001 מערכת איכות מאושרת

ומעכשיו אפשר לראות אותם יחד.

אלדור קיבלה את תו התקן ISO 9001 בתחום: "תכנון, הרכבה, הפצה, שרות ותחזוקה למחשבים, ציוד היקפי ומערכות ממוחשבות"

אלדור מציעה מגוון שירותים:

אחזקת מגוון רחב של ציוד מחשבים ומדפסות הנפוצים בשוק.

תכנון רשתות, הטמעה, תחזוקה שוטפת סיוע טלפוני ותמיכה באתר הלקוח.

סיוע טלפוני פעיל (Hot Line) ללקוח.

שירותי תשתית הכוללים: ייעוץ, תכנון, ריהוט, בינוי, ניקוי, פריסת קווי תקשורת, התקנה ואחזקה שוטפת.

עד שעה זמן תגובה, 24 שעות ביממה, 363 יום בשנה

לאלדור מערכת סניפים בערים המרכזיות: חיפה, תל אביב, ירושלים, באר שבע ואילת. הכוללת 100 טכנאים ומהנדסים בכל רחבי הארץ המוכנים לתת פתרון מקצועי לכל בעיה.

...ומותגים:

PRINTRONIX FUJITSU TANDEM DELL 3Com
Navtel TELENEX CORPORATION Microsoft NOVELL SIEMENS NIXDORF
General DataComm, Inc. BBN/Slate Software

אלדור מחשבים בע"מ

שיטה חדשה בעולם המחשבים

התקשר עוד היום - טלפון: 03-6459293. פקס: 03-6487756.

מזג האוויר

תחזית להיום

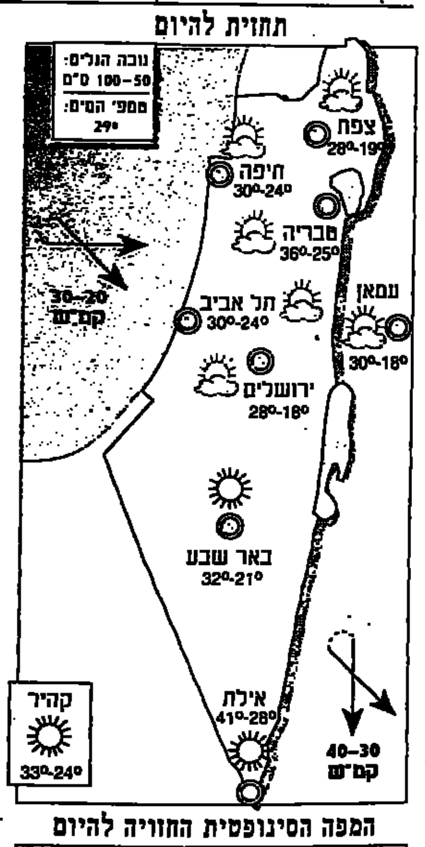

שני | שלישי | רביעי

בהיר עד מעונן חלקית

בהיר עד מעונן חלקית, ללא שינוי ניכר בטמפרטורות שיהיו רגילות לעונה. הים יהיה נוח עד גלי; גובה גלים מ־50 עד 100 ס"מ; טמפרטורת המים: 29 מעלות. תנשב רוח מערבית עד צפון־מערבית במהירות של 20 עד 30 קמ"ש, וישררו תנאים טובים לראייה.

תיאור המפה הסינופטית: רכס בצפון מערב אירופה גורם שם למזג אוויר יציב ובהיר. שקע רדוד במרכז אירופה גורם שם למזג אוויר מעונן חלקית ולגשמים מקומיים. שקע במזרח אירופה גורם לגשמים באזור רוסיה. אפיק עונתי באזורנו, גורם למזג אוויר מעונן חלקית ולטמפרטורות נוחות לעונה.

בימים שני ושלישי לא צפוי שינוי ניכר במזג האוויר. ביום רביעי – תיתכן עלייה בטמפרטורות.

עומס החום

תחזית להיום	בוקר 7-12	צהריים 12-16	ערב 16-20	לילה 20-7
אזור הגליל	קל	קל	קל	—
אזור הכנרת	בינוני	בינוני-כבד	בינוני	—
אזור חיפה	בינוני	בינוני	בינוני-קל	—
אזור תל אביב	בינוני	בינוני	בינוני-קל	—
אזור ירושלים	קל	קל	קל	—
צפון הנגב (ב"ש)	קל-בינוני	בינוני-כבד	בינוני	—
אזור אילת	בינוני-כבד	כבד	כבד-בינוני	קל

התחזית בעולם

	מינ'	מקס'	מזג האוויר
אוסלו	11	25	נאה
איסטנבול	20	28	גשם לפרקים
אמסטרדם	12	26	מעונן חלקית
אתונה	24	32	בהיר
בודפשט	16	30	בהיר
בוסטון	17	21	גשם קל
בוקרשט	14	31	בהיר
בייג'ינג *	24	29	גשם קל
בנגקוק *	24	32	גשם
בריסל	15	26	מעונן חלקית
ברלין	16	31	בהיר
הלסינקי	10	22	נאה
וינה	14	30	נאה
וושינגטון	20	31	מעונן
ז'נבה	14	24	מעונן חלקית
[illegible]	15	31	נאה
טוקיו	26	34	גשם לפרקים
טורונטו	20	30	גשם
יוהנסבורג *	6	19	בהיר
לונדון	14	25	בהיר
לוס אנג'לס	15	25	מעונן חלקית
ליסבון	17	27	מעונן חלקית
מדריד	18	30	מעונן חלקית
מוסקבה	16	20	גשם
מיאמי	26	32	מעונן חלקית
ניו דלהי	25	32	גשם לפרקים
ניו יורק	21	27	גשם
פאריס	17	28	גשם לפרקים
פראג	13	26	מעונן חלקית
פרנקפורט	16	31	בהיר
ציריך	15	30	בהיר
קופנהאגן	18	26	בהיר
רומא	24	34	בהיר
ריו דה ז'נרו *	20	30	גשם קל

* הטמפרטורות אתמול

המפה הסינופטית החזויה להיום

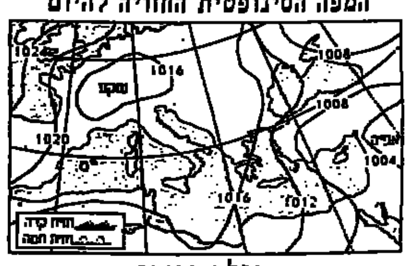

מפלס הכנרת

שמש/ירח

זריחת השמש 05:59
שקיעת השמש 19:33
זריחת הירח 15:29
שקיעת הירח 01:19

זיהום האוויר

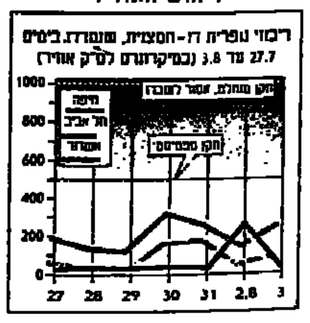

התחזית מת האוויר: חברת "מטאורוקי", במיוחד ל"הארץ"

מבזק

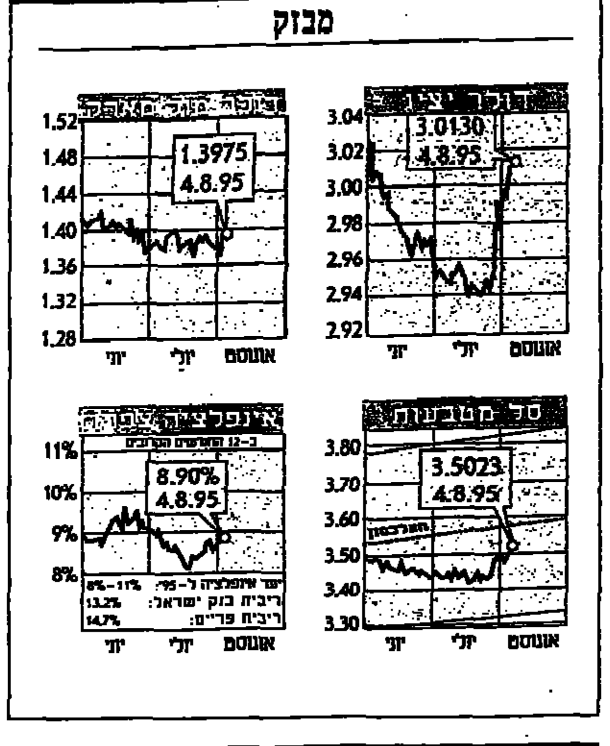

הבנקים: התערבות בנק ישראל בשוק המט"ח תגביר האינפלציה

להערכת בנק הפועלים, המשך מגמת הפיחותים עלול להביא לעלייה באינפלציה דרך מחירי הדירות ושכר הדירה

מאת סמי פרץ

בבנקים הגדולים סבורים כי אם ימשיך בנק ישראל להתערב במסחר במטבע חוץ, כפי שעשה בשבוע שעבר, יביא הדבר להגב־רת קצב האינפלציה במחצית השנייה של השנה.

מחלקת ניירות ערך של בנק הפועלים פירסמה בסוף השבוע סקירה ובה הערכה כי המשך מג־מת הפיחותים בשער החליפין של השקל עלול להביא לעלייה בשיעור האינפלציה דרך מחירי הדירות ושכר הדירה (הנקובים בדולרים).

על פי הסקירה, מאז התערב בנק ישראל במסחר במט"ח ביום שלישי בשבוע שעבר, פחת שער השקל לעומת הדולר ב־2.28%. לדעת כלכלני בנק הפועלים, המשך מדיניות ההתא־מה של שער החליפין ישפיע על החברות המייצאות בצורה חיו־בית – הן מבחינת הגידול בב־ראיות היצוא והן מבחינת צמצום בהוצאות השקליות במונחים דו־לריים.

בסקירת המחלקה האנליטית של בנק לאומי נאמר, כי ייתכן שבנק ישראל אינו חושש מלח־צים אינפלציוניים כעת, משום שהאינפלציה במגמת ירידה ושי־עורי האבטלה במשק עדיין גבו־הים. בהתייחסותם לפעילות הציבור הרחב בשוק ההון, מסבי־רים כלכלני בנק לאומי כי הצי־בור מעדיף בשלב זה השקעות סולידיות בסיכון מינימלי. זאת, בהסתמך על התגברות העניין בתוכניות החיסכון בחודש יולי ועל המשך מגמת הפדיונות בק־רנות הנאמנות.

ההסתדרות שיעבדה 40 מיליון ש' מקרן השביתה לצורך החזר חובות

הגזבר אורון: פעילות הקרן נעשית על פי הכללים

מאת חיים ביאור

הנהלת קרן השביתה של ההס־תדרות החליטה בישיבתה לפני 10 ימים לשעבד 40 מיליון שק־לים מכספי הקרן לטובת הלוואה שההסתדרות נטלה מהבנקים.

ההלוואה נועדה בחלקה להחזר חובות ובחלקה למימון פיצויים ופנסיה מוקדמת לעובדים שפוטרו או פרשו מרצונם מההסתדרות.

אין זו הפעם הראשונה שהנה־לת קרן השביתה של ההסתדרות מחליטה על שיעבוד כספים לצו־רך מילוי התחייבויות מצד ההסת־דרות. לפני חודשיים התקבלה החלטה דומה על שיעבוד, שאף הוא היה בסדר גודל של כמה עש־רות מיליוני שקלים.

בהנהלת קרן השביתה של ההס־תדרות מכהנים בין היתר נציגים של איגודים מקצועיים, המייצגים עובדים הזקוקים מדי פעם לסיוע מקרן השביתה לצורך מימון מאבק מקצועי נגד המעסיקים שאושר על ידי ההסתדרות. ההחלטה על שיעבוד הכספים מעידה על הקשיים התקציביים בהם שרויה ההסתדרות.

אורון. הקרן לא נפגעה

"שאלה לא עניינית"

גזבר ההסתדרות, ח"כ חיים או־רון, העומד בראש קרן השביתה, סירב להתייחס לעניין שיעבוד הכספים בקרן או לאשר שאכן נעשה צעד כזה. עם זאת הבהיר כי "כל הפעילות בקרן השביתה נעשית על פי כל הכללים".

לדבריו, "אין פגיעה בכספים הצבורים בקרן השביתה, אפילו בסך שקל אחד. השאלה, באיזו טכניקה מתקיים עיקרון זה, אינה עניינית. ההסתדרות הוציאה בש־נה האחרונה כספים למימון שבי־תות שאושרו על ידה בהיקף של פי עשרה לעומת הכספים שהוצאו בעשר השנים הקודמות. כאשר תפרוץ שביתה מאושרת, להסתד־רות יהיו כל האמצעים הכספיים כדי לתת לה גיבוי".

יצוין כי ההסתדרות אינה מפר־סמת מה הסכום הצבור בקרן הש־ביתה שלה, בטענה שגם המעסיקים הפרטיים אינם מגלים את הצבירה בקרן ההשבתה שלהם.

קופת הגמל תמר רכשה מגזית ליסינג אג"ח ב־20.2 מיליון שקל

מאת סמי פרץ

קופת הגמל תמר של בנק דיסקונט רכשה בסוף השבוע מחברת גזית ליסינג איגרת חוב נושאת ריבית של 5.4% לש־נה, בשווי של 20.2 מיליון שקל. האיגרת – לתקופה של שנ־תיים וחצי – מגובה בתיק ליסינג הכולל כ־700 הלוואות שהעמידה גזית ליסינג ללקוחותיה. מטרת העסקה, לאפשר לתמר להשיג תשואה גבוהה על השקעותיה ולהעמיד לגזית ליסינג מזומנים לצורך הרחבת פעילותה.

מדובר בעסקה ראשונה מסוגה, שכן קופות הגמל לא נהגו לרכוש עד כה אג"ח מגובות בתיקי ליסינג. תנאי העסקה קוב־עים כי כל הזכויות על תיק הליסינג שנרכש מועברות לקופת הגמל תמר.

העסקה נחתמה בסוף השבוע, לאחר ארבעה חודשי בדיקה פרטנית שערך חיים בן דור לתיק הליסינג. בעסקה היו מעור־בים גם פרופ' חיים בן שחר, ד"ר בועז שורץ וחברת גזית חיתום. גזית חיתום וגזית ליסינג נמצאות בבעלות החברה הבורסאית גזית, שבה שולט עו"ד חיים כצמן. כצמן מסר כי גזית ליסינג מחזיקה בתיק של כ־70 מיליון ש' והריבית הממוצעת על ההלוואות עומדת על *6.5%–7%*. לפיכך, תיהנה החברה גם ממרווח פיננסי של 1.1%–1.6% על ההלוואות.

לדבריו, "העסקה פותחת פתח לקופות גמל ולגופים מוס־דיים נוספים לרכוש אג"ח בדירוג מעולה לשנתיים, בלי חשי־פה לקונצרנים ובתשואה העולה על זו של אג"ח ממשלתי".

יומן

מעט אבל חשוב

נציגי ההסתדרות והמעסיקים במגזר העסקי הסכימו אור ליום ששי על תשלום תוספת יוקר בשיעור 0.5% החל ממשכורת אוגוסט, בנוסף מקדמה על חשבון תוספת היוקר הבאה. מועדה ושיעורה של זו תלויים בהסכם תוספת יוקר כללי, עליו אמורים הצדדים לחתום תוך חודשיים. במו"מ על הסכם זה תעלה ההסתד־רות את תביעתה לתשלום תוספת בשיעור 70% מהתייקרות העולה על 2% תוך חצי שנה. המעסיקים יעדיפו, קרוב לוודאי, את ההסכם הישן – 85% מהתייקרות העולה על 3%.

תוספת היוקר הנוכחית, 13 שקל לכל היותר, לא תעשיר אף שכיר. עיקר חשיבותה בכך שתשלומה מחייב את האוצר לעדכן את מדרגות המס בשיעור עליית המחירים החצי־שנתית (כ־2.8%), וכן את נקודת הזיכוי ואת קצבאות הביטוח הלאומי; קרנות הפנסיה יחוייבו לעדכן את גמלאות הפנסיונרים. המשמ־עות הכספית של עדכונים אלה גדולה יותר.

אף על פי שהצדדים לא הצליחו להשיג הסכם כללי, וההכרעה נדחתה, עמדותיהם במו"מ ראויות לשבח. המעסיקים, שבשמם ניהל את המו"מ דורון טמיר, יו"ר ועדת העבודה של התאחדות התעשיינים, יכלו לו רצו להתעקש על אי תשלום תוספת יוקר כלל כי עקרונות ההסכם הקודם לצדם: הם העדיפו לבוא לקראת ההסתדרות, מה גם שהמחיר מבחינתם נמוך מאוד. ההסתדרות, שיוצגה בידי עמיר פרץ, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, לא התעקשה על הסכם עקרוני ועל שיעור פיצוי מוגדל (הישגים שהיו משפרים את מעמדה בעיני משלמי מס ארגון וכל הנמנעים מתשלום המס או תחליפו), וכתנה את העניין מנקודת ראותם של מאות אלפי שכירים, קצבאים וגמלאים, קהל גדול שאינו זוכה בהכרח את מהנה חברייה.

בפרשה זו יש גם ראוי לגינוי: משרד האוצר, שעשה עד לרגע האחרון מאמצים גדולים לתקוע את המו"מ ולמנוע תשלום תוס־פת יוקר. האוצר, מפי הממונה על התקציבים, רן קרול, טען כי הסכמי השכר במגזר הציבורי לשנים 93'–96' היו נדיבים מאוד ותשלום תוספת יוקר באוגוסט יעלה את השכר הריאלי.

יש שתי מנות צביעות בעמדת האוצר. אחת – מי שהפריז מעבר לכל היגיון בתוספות שכר ריאליות היה דווקא האוצר, במגזר הציבורי, בעוד שהמגזר העסקי, מעסיקים ועובדים, נהג בדרך כלל באיפוק. אחרי ששפך מיליארדים על שכירי המגזר הציבורי, ביקש האוצר לאזן במקצת את הנזק באמצעות גזל כבשת הרש במגזר העסקי.

צביעות ב' – כשטענת השכר הריאלי המופרז בפיו, רצה האוצר לנצל את ההזדמנות כדי למנוע את עדכון מדרגות המס (ספק אם היה מצליח למנוע את עדכון הקצבאות), המותנה בתשלום תוספת היוקר, ולהמשיך בשחיקה אישית של השכר דרך מס הכנסה. רק לאחר שההסכם נחתם על אפו וחמתו, נתקף אברהם שוחט נדיבות והודיע שיבצע את העדכונים "כדי לא למנוע בציבור הרחב בכלל ובמקבלי הקצבאות בפרט".

הלקח המתבקש מאירוע זה הוא תיקון בחוק המוסיף מועד חובה שני לעדכון מדרגות המס (למועד הקיים בינואר), ובמקביל הסדר חוקי, שיחייב עדכון תקופתי סביר יותר של הקצבאות והגמלאות, בלי קשר הכרחי לתוספת היוקר. אלה עניינים השו־בים מכדי להשאירם תלויים בתוצאות המו"מ בין עמיר לטמיר.

אברהם טל

רווח לא סביר ליזמים

מאת זיו מאור

כך אמר מנכ"ל בנק המזרחי בדיון על מדיניות מחירי הנדל"ן, שהתקיים ביום ששי באוניברסיטת תל אביב

"משנת 91' ועוד קודם לכן, אנו רואים בשוק פרמיית סיכונים גבוהה מאוד ולא סבירה ליזמים, בעוד שהיזמים הצליחו להפחית משמעותית את הסיכון שלהם" – כך אמר ביום ששי דוד בלומברג, מנכ"ל בנק מזרחי, בפורום משותף לאוניברסיטת תל אביב ולמינהל מקרקעי ישראל, שדן במדיניות מחירי הנדל"ן.

בכנס שהתקיים באוניברסיטת תל אביב, טען בלומברג כי יש לראות את הפרמיה של היזמים כגודל המקביל למרווח הפיננסי בשוק ההון, על פיו אפשר לקבוע את היעילות בשוק: "אפשר להשוות את מחיר ההון בישראל לדמי השכירות לנכסים מניבים, ברמת סיכון יחסית נמוכה, ולהוד־כח שהפערים אינם סבירים. רמת תשואה של כ־10% לשנה מנותקת לגמרי מהמציאות". לדבריו אין זה משנה אם מהרווח היזמי נהנה יזם, קבלן או ערה, אך שיעורו הגבוה מעיד על שוק לא משוכלל.

בלומברג ציין כי הבנקאות נק־לעה לסיכון גבוה בענף הנדל"ן: "בישראל, מסיבות שונות, התב־ניות המימוניות בענף הנדל"ן עדיין מפגרות יחסית לשווקים די־נמיים אחרים בארץ, או יחסית לשוקי נדל"ן בעולם. הדבר נכון גם למשכנתאות, גם למימון לב־נייה וגם לשוק הנכסים המניבים". הוא הוסיף כי "בישראל לא ני־תן לעמוד בביקושים של 50–60 אלף יח"ד בשנה, ולכשיצטמצמו מקורות המימון הדבר יתבטא בגי־דור הכסף או במחיר הבנייה".

עוזי וכסלר, מנהל המינהל, טען כי במינהל עדיין מסתובבים מאבערים רבים. "אני מקווה שמ־ציאות זו תשתנה בכל שנוגע את המגע מול האוחזים", אמר. לטענות בדבר הצורך בהפרטת המינהל, השיב וכסלר כי "כיום אי אפשר לוותר על הבעלות הלאו־מית על הקרקע, עקב בעיות הנו־געות לשורש קיומה של ישראל".

לטענתו, "היקף היזמות בארץ קטן מאוד יחסית לעולם. בפרויק־טים גדולים, למשל בדרום הקריה ששווים 450 אלף מ"ר, אין מי שי־כול לעזור לנו".

היזמים, לטענתו, אינם משקי־עים בבנייה למגורים כמו בענפי בנייה לנכסים מניבים, מכיוון שאת הדירות הם מוכרים עוד לפ־ני תחילת הבנייה ולאחר הבנייה הם אינם אחראים לה יותר.

וכסלר הציע פתרונות אפשריים לשחרור הנדל"ן מהעומס המינה־לי, הפיקטיבי בחלקו: שיווק פרוי־קטים בנוסחה הדומה לבנה ביתך, שבהם דואגת הרשות לשיווק; או שרוכש הדירה ישלם עבורה מהיום, אך יקבל אותה בעוד 20 שנה, בדומה לתוכנית חיסכון. המינהל, לדבריו, יוכל לעזור בכך בגוף ממשלתי.

פרופ' דוד פינס טען כי המצב בישראל אינו כה חמור: "בכל הא־רצות הקטנות והצפופות, כמו יפאן או אירופה לעומת ארה"ב, מחירי הדירות גבוהים יותר. גם הפרשה מלאה לא תביא לשיווק של כל הדירות, ויישארו עתודות רבות". לדעתו, "ניתן לממש את החוק לפינוי ושיכון שכונות עוני, המתיר לבנות על שכונות אלה שכונות חדשות וצפופות יותר".

פרופ' צבי אקשטיין לא רואה בקרקע בעיה חמורה מדי, זאת משום שישראל אינה מדינה חק־לאית. לדבריו, "בצפיפות הגבו־הה של מספר יח"ד לדונם, ניתן לשכן, כולל תשתית תחבורתית רחבה, כ־30 מיליון תושבים בין חיפה לבאר שבע". לדעתו, העב־רת ניהול הקרקעות מהמינהל ליזמות פרטית תקדם את התהליך: "אפשר לספק את כל הקרקע הנ־חוצה לבנייה ליזמים, לאחר תכנון כללי, הגדרת הייעוד ומספר יחי־דות הדיור שייבנו. היזמים יבנו כשנוח להם. ההסכמים מול המי־נהל, כמות שהם היום, מגבילים".

פרופ' אקשטיין: יש להעביר את ניהול הקרקעות מהמינהל ליזמות פרטית; וכסלר: כיום אי אפשר לוותר על הבעלות הלאומית על הקרקע

פרופ' אפרים צוקר, המשמש כיו"ר הדירקטוריון של שופ, לא הסכים עם אקשטיין. לדעתו, גוף שלטוני אחד יכול להקצות קרקע בצורה טובה יותר. בכל מקרה, אמר, מושג היעילות, במדיניות כלכלית קונספטואלית, לא קיים.

המשתתפים הסכימו כי עלות התחבורה היא הקובעת את עלות הקרקע. אם עלותה במונחים של כסף וזמן היתה אפס, הקרקעות היו שוות ערך בכל חלקי הארץ.

שמאי המקרקעין ירמי אלוני טען, כי ביטול המינהל ייעל את המערכת ויביא לביטול המסים והת־שלומים הנוספים. גם המדינה לא תינזק מכך כספית, אמר. "עם ביטול המינהל יעלה שווי הקרק־עות שהוא ישחרר, כך שהמדינה תפצה עצמה על ידי גידול במסים, כמס רכישה, שבח והיטל השבחה".

כדי לא לנתק את המדינה לגמ־רי, תהיה בידיה מניית זהב שתאפשר לה להטיל וטו על העברת קרקעות. וכסלר אמר כי המינהל עובד כיום על הארכת מועדי תקופת החכירה מ־49 ל־99 שנה.

יו"ר התאחדות השמאים, אב־רהם כהן, הציע כי במקום להפריט קרקעות, עדיף להפריט דווקא את התכנון, ולזרז תהליכים.

ד"ר ליאורה מרידור מבנק ישר־אל טענה, כי אין להשוות מחירי דיור בארצות שונות, כי רמת המ־חיר אינה רלוונטית. הסיבות לע־ליית המחירים בעבר היו לדעתה: "קצב שיווק הקרקע שגרם לצוואר בקבוק ותכנון איטי ומסורבל". השאלה החשובה לדעתה היא מה הדרך האופטימלית לשחרור קרק־עות רבות יותר.

בתגובה לטענות לפיהן המי־נהל צריך להתרכז בניהול בלבד ולהשאיר את התכנון לוועדות ענה דרור צבן, סמנכ"ל שיווק וכ־לכלה במינהל, כי "גופי התכנון גילו רפיסות מול לחצים של אינ־טרסנטים". מסיבה זו גם על המי־נהל לגלות אחריות תכנונית.

את הפורום הנחה יוסף שטיימנץ השתתפו בו עוד פרופ' אליהו ו־רצבורגר, עו"ד אבי רודקלר ועו"ד עזרי לוי מהמינהל.

צווארון לבן / צבי הראל

יולי עופר שווה יותר?

החלטת בן־יאיר לעכב ההליכים נגד יולי עופר ולאפשר לו לשלם כופר בפרשת החשבוניות הפיקטיביות באה לאחר ששום ערכאה, לרבות בג"ץ, לא הסכימה לפטרו מעמידה לדין

זה יותר משנתיים מנסה איש העסקים יולי עופר, ושתי חברות שבשליטתו, להיחלץ מכתב אישום שהוגש נגדם. הרשעה היתה מפריעה לו להשתתף בניהול בנק המזרחי שבו הוא שותף.

עופר ושתי החברות האשמו, כי במערכת הבחירות לרשויות המקומיות ב־89' עשו שימוש בחשבוניות פיקטיביות לטובת מסע הבחירות של הליכוד בשלוש רשויות: תל אביב, רמת גן והרצ־ליה. התביעה טענה נגד עופר, כי תרם למועמדי הליכוד בשלוש הרשויות סכום כולל של 51 אלף ש', באמצעות שלוש חברות פר־סום שנתנו לחברות של עופר חש־בוניות מס שהסכומים הנקובים בהן שולמו כביכול בעבור עבודות פרסום שביצעו עבור חברותיו.

עופר וחברותיו אינם הנאשמים היחידים בפרשה זו. פרקליטות מחוז תל אביב למיסוי וכלכלה הגישה כתבי אישום בפרשה זו ("החשבוניות הפיקטיביות") נגד כמה עשרות נאשמים: חברות, מנהליהן ובעליהן. איש מבין הנאשמים התורמים לא הצליח עדיין לצאת זכאי, בגלל חומר הראיות המוצק.

ביום רביעי הצליחו עופר וחב־רותיו להשיג מה שלא הצליחו בעבר: לקבל בבית המשפט הגבוה לצדק ובהליכים משפטיים נוס־פים: היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, החליט להיעתר לבקשתם לעכב את ההליכים נג־דם ולהמירם בכופר. בהחלטתו הבהיר בן־יאיר כי לא כולם שווים לפני החוק, משום שדווקא בנוגע לעופר היו כמה סיבות שלא להיע־תר לבקשת הכופר: סכום "התרומה" – 51 אלף ש' – היה הגבוה מבין הסכומים שהנאשמים האחרים בפרשה תרמו; העובדה כי מדובר בשלוש תרומות לרשויות מקומיות שונות – המלמדת על שיטה; וסירוב המדינה בעבר לסיים הפרשה בתשלום כופר. בתשובת המדינה לבג"ץ שהגיש עופר, ציטט עו"ד יהודה שפר מפ־רקליטות המדינה מעמדת נציב מס הכנסה, שקבע בחוות דעתו כי חומרת העבירה בתיק, אלמנט ההו־נאה וסכום התרומות הם שמצ־דיקים דחיית הבקשה.

בהחלטתו העמיד בן־יאיר במבו־כה את הפרקליטות, המשיכה לנהל בימים אלה תיקים נגד נאש־מים נוספים בפרשה. סביר לצפות עתה, כי נאשמים נוספים יגישו גם הם בקשות להמרת כתב האישום בתשלום כופר.

יתרה מזו: מה יגידו עכשיו רבים מהנאשמים שכבר הורשעו באותה פרשה? למשל, יהושע פר־רד (תורנו), עמוס טל שיר (פרסו־מאי), חברת הפרסום צרפתי שטרנשוס, חברת גגי בן צבי ונוד־מת).

אין זו הפעם הראשונה שבן־יאיר דן בבקשת הכופר של עופר – בנובמבר 94' הוא דחה את בקש־תו. אלא שנימוקיו של היועץ המשפטי לממשלה, העולים מתגו־בתו לעיתונות מהשבוע שעבר, נראים תמוהים. מלשכתו של בן־יאיר נמסר כי "לאחר שעיין בב־קשה לעיכוב הליכים חדשה, הוא הגיע לכלל מסקנה, שראוי לשנות מהחלטתו הקודמת (נובמ־בר 1994). זאת, בשל כך שמקרים דומים אחרים הסתיימו בתשלום כופר: מדובר באדם מבוגר (71) שאין לו עבר פלילי; אין מדובר באדם שתרומתו לחברה שלילית, אלא דווקא חיובית; ובשל חלוף הזמן הרב מאז האירועים – 6.5 שנים (...) דעתו היא שניתן לממש את האינטרס הציבורי גם בתשלום כופר כסף על פי המלצתו של נציב מס הכנסה".

לאור תגובת בן־יאיר ראוי להע־מיד דברים על דיוקם: רק לשני בעלי עסקים בפרשת החשבוניות הפיקטיביות המירו את כתב האישום בכופר בגלל גילם המופ־לג: ישראל אדלר (84), שתרם לליכוד 11.5 אלף ש', ואליעזר ברנר (75), שתרם לליכוד 20 אלף ש'. אלא שהמקרה שלהם ומקרהו של עופר שונים מהותית – בגלל הסכומים ובגלל השיטתיות.

בקשות בלתי משכנעות אחרות בנימוקיו של בן־יאיר הן, שגם הנאשמים האחרים שהורשעו – להוציא בכתב אישום אחד – הם בעלי עבר נקי. בנוגע לזמן שחלף – יש לציין שכתב האישום נגד עופר הוגש לפני שנתיים, ושעופר הוא זה שגרם לדחיית בירור התיק.

משפטו של עופר היה אמור להתברר בפני שופטת בית משפט השלום בתל אביב חיה הפץ. במא־רס 94' ביקשו הנאשמים לבטל את כתב האישום נגדם עקב אפלייתם לרעה לעומת אחרים ששילמו כופר – ולזכותם מטעמים של "מניעה מן הצדק". לחלופין ביקש הסניגור, עו"ד יגאל ארנון, לתקן את כתב האישום מפני *שהכללת שלושה אישומים בו היא מלאכו*־תית: לטענתו, המדובר בפרשה אחת.

השופטת הפץ קבעה ביוני 94': "איני סבורה, כי ההגנה הצליחה להניח תשתית עובדתית נאותה, היכולת לשמש בסיס להשוואה בין מקרים אחרים, בהם הסתפקה הרשות בכופר, לבין מקרהו של הנאשם. איני סבורה שזה המקרה המצדיק התערבות ביהמ"ש".

בהמשך החלטתה כתבה השופ־טת הפץ, כי היא מקבלת את טע־נותיה של נציגת הפרקליטות, עו"ד כרמלה אוסטפלד, כי הועמ־דו לדין נאשמים מבוגרים מעופר, ועניין הגיל היה חלק ממכלול השיקולים ולא השיקול העיקרי. עוד טענה עו"ד אוסטפלד, כי עו־פר לא עמד באחד הקריטריונים לכופר מפני שלא שיתף פעולה *בזמן החקירה במס הכנסה*.

בנוגע לפיצול כתב האישום קבעה השופטת, שהוא היה ענייני. בדבר אחד זכה עופר בהליך זה: השופטת קבעה כי יש מקום לטע־נתו שלא קיבל נימוק משביע רצון לדחיית בקשתו לכופר. ואו־לם יש לזכור כי כחצי שנה אחרי קביעתה של השופטת המשיך בן־יאיר, בהחלטתו מנובמבר 94', לה־גן על החלטת הפרקליטות ומס הכנסה, שאין מקום להיעתר לב־קשתו של עופר להמרת כתב האישום בתשלום כופר – וכי גם בג"ץ לא קיבל את בקשתו לתש־לום כופר על סמך טענת האפליה.

אתה יכול לקבוע את הריבית הרצויה לך בפקדון שקלי

מכרז לפקדון שקלי בריבית מקסימלית של 13.5% שנתי

בוא לקבל ריבית גבוהה במיוחד בפקדון שקלי ל-152 יום.
המכרז יערך בשיטה הבאה:
אתה מציע את סכום הפקדון והריבית הרצויה לך.
הצעות הכוללות שיעור ריבית נמוך יותר,
יקבלו את מלוא הצעתם במחיר ריבית הסגירה.
לקוח שיציע בריבית הסגירה תתבצע הקצאה
לפי הסכום שנותר במכרז.

- הצעות ניתן להגיש עד יום ה' 10.8.95 בשעה 12:30
- תוצאות המכרז יפורסמו ביום ו' 11.8.95
- הפקדונות יופקדו בתאריך 11.8.95 לפרעון בתאריך 10.1.96
- פרטים והגשת הצעות - בכל סניפי בנק אגוד.
- הבנק רשאי להפסיק או לשנות תנאי התכנית בכל עת.
- תנאי המכרז התקפים נמצאים בסניפי הבנק.

סכום המכרז	35,000,000 ש"ח
תקופת הפקדון	152 יום
ריבית מקסימלית להצעה	13.5% שנתי (14.03% אפקטיבי שנתי)
סכום מינימום להפקדה	50,000 ש"ח
סכום מקסימום להפקדה	1,000,000 ש"ח
ניתן להציע סכומים בכפולות של	10,000 ש"ח
ניתן להציע ריבית נמוכה במרווחים של-	0.1%

בנק אגוד
נשמח לומר לך כן

פרסום קשר־ישיר

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ניסקו – קרקע פורייה לצמיחה

ההסכם שנחתם עם סימנס, הזכייה במכרז הבינ"ל של חברת החשמל והשיפור ברווחיות, יוצרים ציפיות לשיפור בתשואת מניית ניסקו בעתיד

חברת ניסקו תעשיות (1992) בע"מ (להלן החברה) עוסקת בייצור מוצרי חשמל מכניים ואלקטרוניים בעיקר עבור חברת החשמל ובן ליצוא.

החברה התאגדה כחברה פרטית ביוני '92 והפכה לחברה ציבורית באוגוסט '93. היא הוקמה בידי יצחק ביגן ואריה קרונן ובסוף יולי '95 החזיק כ"א מהם ב–32.3% מהון המניות. אפרים שגיא מחזיק ב–14.6% מהון המניות, החברה הבת ניסקו פרויקטים ב–2.5% והשאר בידי הציבור.

פעילותה התעשייתית של החברה (90% מהמכירות) מתרכזת בייצור מונים על פי דרישותיה הספציפיות של חברת החשמל. בסוף יולי '95 זכתה ניסקו במכרז הבינלאומי של חברת החשמל לאספקת מונים תלת פאזיים אלקטרוניים בשווי של כ–23 מיליון שקל בשנתיים הקרובות.

לצורך אספקת המונים תשתף ניסקו פעולה עם קונצרן סימנס הגרמני שעימו חתמה בסוף יולי '95 הסכם לשת"פ בתחום פיתוח, ייצור ושיווק מוני החשמל אלקטרוניים ואחרים.

מפעל החברה שוכן בבאר שבע והוא מוכר כ"מפעל מאושר" במשמעותו בחוק עידוד השקעות הון במסלול ההטבות החלופי. היקף ההשקעה בתוכנית הוא כחצי מיליון דולר. במאי הוחלט להעביר את המפעל לאזור התעשייה עומר המוגדר כאזור פיתוח א'. צבר ההזמנות של החברה הוא 15 מיליון שקל מתוכם 6 מיליון שקל עד סוף '95.

החברה עוסקת גם בפעילות מסחרית באמצעות החברה הבת בבעלות מלאה ניסקו פרויקטים אלקטרוניקה ותקשורת (1990), שמייבאת ומשווקת רכיבי אלקטרוניקה ותקשורת בתחום האזרחי, וכן באמצעות החברות הבנות שלה רטא הולנד בע"מ, המשווקת רכיבי אלקטרוניקה בחו"ל, ובאמצעות רטא ישראל המשווקת רכיבי אלקטרוניקה בארץ.

ניסקו פרויקטים מחזיקה ב–51% מההון של רטא הולנד החל מאוקטובר '94, שתמורתם העבירה למוכרת מניות של ניסקו בשווי 1.15 מיליון דולר.

צבר ההזמנות של ניסקו פרויקטים ורטא הולנד הוא כ–50 מיליון שקל ו–10 מיליון שקל בהתאמה.

בינואר '94 רכשה ניסקו פרויקטים 10% מהון המניות של חברת וידיקון האמריקאית העוסקת בטכנולוגיית ועידת וידאו, תמורת כ–4 מ' ש'. החברה התקשרה בהסכם הצבעה עם משקיע ישראלי נוסף בוידיקון ויחד מינו דירקטור מטעם החברה.

ביולי '95 רכשה ניסקו כ–5% ממניות חברת ELDAT, יצרנית תווים אלקטרוניים לסימון מחירים, תמורת 300 אלף ד' ובאותו מועד רכשה רטא הולנד כ–3% מהון המניות של חברת ELDAT תמורת 200 אלף ד'.

תוצאות הפעילות

הכנסותיה של ניסקו הסתכמו במחצית הראשונה ב–'95 ב–57.3 מיליון שקל לעומת 35.2 מיליון שקל בתקופה המקבילה ב–'94, גידול של 63%. היקף המכירות ב–'94 הסתכם ב–77.3 מיליון שקל. ברבעון השני הסתכמו הכנסות החברה ב–31.3 מיליון שקל, גידול של 56% לעומת התקופה המקבילה ב–'94 ו–19.8% לעומת הרבעון הראשון.

הגידול במכירות נבע בעיקר ממאמצי שיווק ומכירה של החברה הבת ניסקו פרויקטים בשוק התקשורת המתרחב, מגידול במכירות המונים על ידי החברה ומאיחוד של רטא הולנד ורטא ישראל שמכירותיהן מהוות 23% ממחזור המכירות הכולל.

הרווח הגולמי בתקופת הדו"ח הסתכם ב–13.3 מיליון שקל המהווה 23.3% מהמכירות לעומת 9.4 מיליון שקל בתציון המקביל אשתקד המהווה לעומת זאת 26.7% מהמכירות. אמנם הרווח הגולמי עלה אבסולוטית ב–42%, אך שיעור הרווח הגולמי מהמכירות ירד ב–3.4%. הרווח הגולמי ב–'94 הסתכם ב–19.6 מיליון שקל המהווה 25.4% מהמכירות.

החברה הבת ניסקו פרויקטים רוכשת כ–92% מהמוצרים שאותם היא מוכרת מספק עיקרי אחד שמטבע הפעילות שלו הוא המארק הגרמני דבר המסביר את הירידה בשיעור הרווח הגולמי במצטבר, שנובעת בעיקר כתוצאה מהתחזקות המארק הגרמני ביחס לשקל, לעומת היחלשות הדולר ביחס לשקל, דבר זה הביא להורדת התרומות בענף ולהקטנת הרווחיות. עם זאת יש לציין שברבעון השני מסתמנת עלייה בשיעור הרווח הגולמי בעיקר כתוצאה מהתייצבות המארק הגרמני.

הרווח התפעולי בתציון הסתכם ב–7.6 מיליון שקל המהווה 13.3% מהמכירות לעומת 6.7 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד שהיווה 19% מהמכירות. ירידה זו בשיעור הרווח התפעולי מוסברת על ידי הגידול בהוצאות המכירה, 1.7 מיליון שקל בתציון לעומת 0.9 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד, הנובע מגידול בעלות המכירה וכן מאיחוד חברות רטא הולנד ורטא ישראל.

הוצאות הנהלה וכלליות הסתכמו ב–3.5 מיליון שקל לעומת 1.5 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. גידול זה נובע מהרחבת הפעילות ומאיחוד רטא הולנד ורטא ישראל. הגידול היחסי בהוצאות המכירה, הנהלה וכלליות והטיבה בשיעור הרווח הגולמי מסבירים את הקיטון בשיעור הרווח התפעולי.

מתחילת השנה הפסידה החברה מהשקעותיה בבטחונות סחירות מגס 0.25 מיליון שקל לעומת הפסד של כ–7 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השני הרוויחה החברה בסעיף זה כ–0.3 מיליון שקל לעומת הפסד של 4.2 מ' ש' ברבעון המקביל אשתקד.

הוצאות המס בתציון היו 2.5 מיליון שקל לעומת כ–2.1 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד ו–3.7 מיליון שקל ב–'94 כולה.

מפעל החברה אושר כ"מפעל מאושר" והיא תזכה לפטור ממס חברות על רווחיה הבלתי מחולקים מהמפעל המאושר ל–10 שנים. על הרווחים המחולקים יחול מס חברות בשיעור מופחת של 25%. לחברה נוצרה תוספת מס בגין הפסדים לא מוכרים בני"ע בסך 2.6 מיליון שקל ב–'94, ושם נערכו לה שומות מס סופיות מיום היווסדה.

בחצי הראשון ב–'95 מציגה החברה רווח נקי של 4.8 מיליון שקל לעומת הפסד נקי של 2.4 מיליון שקל בתציון המקביל אשתקד. ברבעון השני ב–'95 מסתכם הרווח הנקי בכ–3.6 מיליון שקל לעומת הפסד של 1.9 מיליון שקל ברבעון המקביל אשתקד. סך הרווח הנקי ל–'94 הסתכם ב–0.9 מיליון שקל.

מצב כספי

ב–1 באוגוסט '95 הגיע מועד פקיעת כתבי האופציה מסדרה 1 של ניסקו. מחיר המימוש של כל כתב אופציה עמד על 18.5 שקל בעוד שמחיר המניה עמד ביום זה על 17.5 שקל, משמע מחיר המימוש גבוה ממחיר המניה.

פרסום הדו"חות החצי שנתיים המראים על שיפור בפעילות, פרסום ההסכם לשת"פ בינה לבין סימנס וכן פרסום זכייתה במכרז חברת החשמל הביאו למימוש של 222 אלף אופציות מתוך 936 אלף האופציות במחזור, ועקב כך גייסה החברה 4.1 מיליון שקל.

סך ההון העצמי של החברה הגיע בסוף התציון הראשון ב–'95 ל–54 מיליון שקל לעומת כ–47 מיליון שקל בסוף התציון המקביל אשתקד. בסוף '94 עמד ההון העצמי על 50.7 מיליון שקל. היחס בין ההון העצמי לסך המאזן הוא כ–38%. ההון החוזר הגיע ל–42.6 מיליון שקל לעומת 41.4 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד ו–40 מיליון שקל בסוף '94.

סך הרכוש השוטף עומד על 67.9 מיליון שקל בתקופה לעומת 60.2 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. ההתחייבויות השוטפות – 25.3 מיליון שקל לעומת 18.8 מיליון שקל אשתקד.

תיק ני"ע של החברה לסוף הרבעון השני נאמד ב–20.8 מיליון שקל לעומת כ–29 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

מלאי החברה מסתכם ב–11.2 מיליון שקל לעומת 10.8 מיליון שקל בתציון המקביל אשתקד. הגידול במלאי נבע מהגדלת הפעילות וכתוצאה משינויים בשערי החליפין של המארק מול השקל.

הרכוש הקבוע נטו הגיע התקופה לסך של 4.1 מיליון שקל לעומת 2 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד, ואילו הרכוש האחר הגיע ל–3.3 מיליון שקל לעומת 0.1 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר בזכות המוניטין שנוצר מרכישת רטא הולנד בסך של 3.1 מיליון שקל.

לסוף הרבעון השני של '95 היחס השוטף הוא 2.69 לעומת 3.2 אשתקד ו–3.4 בסוף '94. היחס המהיר לסוף הרבעון השני הוא 2.2 לעומת 2.6 אשתקד ו–2.6 בסוף '94. הקיטון ביחסים נבע מהגדלת סעיף הספקים והזכאים.

תזרים מזומנים

לחברה תזרים מזומנים מפעילות שוטפת בסך 4.8 מיליון שקל שנבע בעיקר מהרווח הנקי התקופה. מול עלייה של 9.7 מיליון שקל באשראי שנתנה החברה ללקוחותיה, היא הצליחה להגדיל ב–7.5 מיליון שקל את האשראי שהיא מקבלת מספקיה.

ניסקו ממומנת בעיקר על ידי הון עצמי (68%) ואשראי ספקים, ואילו האשראי הבנקאי זניח. לחברה תזרים שלילי מפעילות השקעה בסך 22 אלף שקל שנבע בעיקרו מהשקעה בבטחונות סחירות בסך 7.5 מיליון שקל ומהשקעה ברכוש קבוע נטו בסך 1 מיליון שקל בניכוי מימוש בטחונות סחירות בסך 8.7 מיליון שקל.

יתרת המזומנים ושווי המזומנים שבידי החברה מסתכמים בכ–8.9 מיליון שקל וכן ני"ע בשווי 20.8 מיליון שקל.

מבט לעתיד

שווי השוק של החברה לסוף יולי עומד על 121 מיליון שקל והמכפיל, בהתבסס על הרווח החצי שנתי, הוא 14.79.

ב–'94 ירדה מניית ניסקו ב–34.5% לעומת ירידה של 52.2% במדד מניות הבר"מ וירידה של 39.4% במדד הכללי. מתחילת '95 ועד לתחילת חודש אוגוסט, השיגו מניות ניסקו תשואה שלילית של 7.3% לעומת ירידה של 2.3% במדד מניות הבר"מ ועלייה של 6.2% במדד הכללי.

התשואות השליליות שהשיגה המניה ביחס למדדים השונים מראים את חוסר שביעות הרצון של המשקיעים. ייתכן שהתציון הראשון של '95, שהביא להצלחות בתחום הפעילות השוטפת כגון הזכייה במכרז חברת החשמל, שת"פ עם סימנס והשיפור ברווחיות, יוצר קרקע פורייה לצמיחה. אולם רק בעתיד יתברר אם מנהלי החברה השכילו לתרגם הצלחות אלה לרווחים.

הכותב נמנה על סגל ההוראה במכללה לניהול ובמכללה למשפטים באוניברסיטת ת"א

דוח רווח והפסד מאוחד

באלפי ש"ח מותאמים לשקלים של חודש יוני 1995

	לששת החודשים שנסתיימו ביום		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום		לשנה שהסתיימה ביום
	30.6.1995	30.6.1994	30.6.1995	30.6.1994	31.12.1994
	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
הכנסות ממכירות ומעמלות מכירה	57,302	35,221	31,231	20,065	77,285
עלות הייצור	3,485	4,024	2,164	1,853	7,565
עלות המכירות של רכיבי אלקטרוניקה	40,272	21,787	21,110	13,050	50,127
רווח גולמי	13,345	9,410	7,957	5,162	19,593
הוצאות מחקר ופתוח, נטו	581	¯334	288	¯177	1,143
הוצאות מכירה	1,676	906	975	507	3,039
הוצאות הנהלה וכלליות	3,488	¯1,457	1,760	¯687	4,068
רווח מפעולות רגילות	7,600	6,713	4,934	3,791	11,343
רווח (הפסד) מבטחונות סחירות	(247)	(6,967)	337	(4,204)	(6,233)
הוצאות מימון אחרות, נטו	8	191	8	180	370
הוצאות אחרות, נטו	6	–	11	–	66
רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה	7,339	(445)	5,252	(593)	4,674
מסים על הכנסה	2,517	1,986	1,667	1,269	3,735
רווח נקי (הפסד)	4,822	(2,431)	(3,585)	(1,862)	939
רווח למניה					
רווח נקי (הפסד) ל־1 ש"ח ערך נקוב של מניות בש"ח מותאמים – בסיסי	0.68	(0.34)	0.51	(0.26)	0.13
רווח נקי (הפסד) ל־1 ש"ח ערך נקוב של מניות בש"ח מותאמים – בדילול מלא	0.63	(0.34)	0.46	(0.26)	0.13

האטה במכירות במודיעין: מחיר דירות 3 חד' – 100 אלף ד'

מאת זיו מאור

"יש קבלנים המוכנים למכור כיום דירות במודיעין, תמורת כ–100 אלף דולר ולא 145 אלף, כפי שהיה בתחילת השיווק בעיר, לפני 9 חודשים", כך אמר ביום ו' עו"ד אבי דרקסלר, המומחה בדיני מקרקעין, בפורום שנערך באונ' ת"א בשיתוף מינהל מקרקעי ישראל.

יצוין כי דירות שנמכרו תמורת 145 אלף דולר, יועדו בתחילה להימכר ב–120–130 אלף דולר, אך בעקבות הביקושים הגבוהים עלו המחירים. כיום, עקב האטה במכירות, מוכנים הקבלנים להעניק הנחות גבוהות כדי למכור. במשרד השיכון הודו כי קצב מכירות הדירות בעיר מתון יחסית, אך הביעו שביעות רצון מירידת המחירים.

פרופ' דוד פינס אמר במפגש כי "מודיעין היא דוגמה למקרה של שגיאות תכנוניות שהתגלגלו על ידי הציבור". לדבריו, אחת הסיבות לכישלון היא העדר יזם ישראלי גדול, היכול לבנות בעצמו פרויקט בסדר גודל כזה.

עדי הדר, יועץ שר השיכון והממונה על השווק במודיעין, ציין כי הוא מאמין שקצב המכירות יגבר בקרוב: "בחודשים הקרובים אנחנו מתחילים בבניית 4 בתי ספר וכן מוסדות קטנים. גם כביש הגישה לעיר יושלם, כך שהמצב ישתפר".

בנק לאומי מעלה את הריבית בתוכניות חיסכון צמודות מט"ח ב–0.75%–1%

מאת סמי פרץ

בנק לאומי הודיע בסוף השבוע על העלאת הריבית בתוכניות החיסכון הצמודות לדולר ולמארק הגרמני.

בתוכנית צמודת דולר לשנתיים תעמוד הריבית מעתה על 7% לשנה, במקום 6.25%. בתוכנית צמודה לדולר לחמש שנים תינתן ריבית צמודה של 7% לשנה במקום 6% עד כה, ובתוכנית צמודה למארק הגרמני לשנתיים תעמוד הריבית על 6% במקום 5.25% עד כה.

העלאת הריבית נובעת מהמשך התחזקות הדולר בעולם, ואולי גם מהתמיכה שהעניק בנק ישראל לדולר בשבוע שעבר.

הום סנטר נערכת לתחרות בעקבות רכישת קנה ובנה את רשת איים

מאת זוהר בלומנקרנץ

רשת הום סנטר, למוצרי עשה זאת בעצמך, נערכת לתחרות לאחר שבסוף השבוע רכשה רשת קנה ובנה את רשת איים האמריקאית. כך אמר מנכ"ל רשת הום סנטר, אהרון מודן.

לטענת מודן מחזור המכירות של הרשת ב–'94 היה 114 מיליון שקל, הרווח הגיע ל–2.1 מיליון שקל. זאת לעומת הפסד של 2.75 מיליון שקל שרשמה קנה ובנה, ושל 3.3 מיליון שקל, שרשמה בשלושת הרבעונים הראשונים ב–'94 איים. לטענתו, "לאחרות שרשת קנה ובנה רכשה את איים, התחזית היא שגם ב–'95 מחזור המכירות והרווחיות של הום סנטר, יהיה גדול מזה של שתיהן".

בעבר הסביר מנכ"ל רשת קנה ובנה, חיים שטיינברג, כי הפסדי הרשת נבעו מההוצאות שהיו כרוכות בפתיחת סניפים חדשים של הרשת ומפעילותה בשנה הראשונה לקיומה. הוא העריך כי כבר ב–'95 תציג הרשת רווחים.

אנשים ועסקים

אולמרט. גדלין בירושלים

ניצן. ינחה סיור

קופלר. ניגוד עניינים

סיור מודרך בירושלים

מחר יקיים המרכז הישראלי לניהול (המי"ל), יום סיור בנושא מיל"ן בירושלים. המשתתפים ייפגשו בבניין עיריית ירושלים ולאחר פגישה עם ראש העירייה, אהוד אולמרט, ייצאו לסיור בעיר ויקבלו הסברים על פרויקטים הבנוים בה עתה ועל פרויקטים עתידיים. את הסיור ינחה מנכ"ל הרשות לפיתוח ירושלים, מאיר ניצן.

זיו מאור

נפסל לשידור סרטון פרסומת של רוזקס

הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו פסלה בסוף השבוע להקרנה סרטון פרסומת לקונדומי רוזקס, עד השעה 22.00 בלילה, בנימוק של רמזיות מיניות.

המדובר בסרטון פרסומת שהפיק משרד הפרסום תוצאות, לקונדומים שמייצרת חברת LRC הבריטית. סרטון הפרסומת מבוסס על מבחן בד שנעשה לשחקן צעיר, קובי דביר, המתוודה בהתאם לקונדום שאותו הוא נושא עליו.

לאחר מו"מ בין הרשות השנייה לזכיינים, התקבל ערעור הזכאנית ובעקבותיו יוקרנו שתי גרסאות של התשדיר – אחת עד השעה 22.00 והשנייה נועזת יותר, לאחר שעה זו.

זוהר בלומנקרנץ

קופלר החזיר מניותיו בטאואר־רקורדס

איש העסקים, ליאון קופלר, החזיר את מניותיו בחברת טאואר־רקורדס, עקב ניגוד אינטרסים עם שותפתו הנרשה ברשת בלוקבסטר וידאו. הרשת פתוחה בסוף השבוע חנות ראשונה בארץ, בהשקעה של 2 מיליון שקל.

קופלר, נציג קבוצת סופר־פארם החזיק 25% ממניות החברה בטאואר רקורדס, בנוסף לאיש העסקים, בועז ראם וקבוצת טאואר רקורדס העולמית.

זוהר בלומנקרנץ

תו תקן לחברת שירות

חברת שירות – שירותי הרכבת התבלה (1990) – חברה מובילה בתחום שינוע מטען כללי ברכבת, בתפעול מסופי רכבת וההובלות משולבות של רכב ורכבת – קיבלה בימים אלה הסמכה לתו תקן "איזו 9002", שהוא תו התקן העולמי לבטיחות איכות המוצר.

החברה נמצאת בבעלות משותפת של חברת מפעלי־תובלה ומשפחת אריה. ב–'94 הובילה החברה כ–2 מיליון טונות מטען כללי.

בין היתר, עוסקת חברת שירות בשינוע חומרים מסוכנים, וקבלת תו התקן תשפר את רמת הבטיחות בעבודת החברה.

רונית מורגנשטרן

אי.סי.איי טלקום תמכור לספרינט האמריקאית מוצרים ב–30 מיליון ד'

מאת גד פרץ

חברת התקשורת אי.סי.איי. טלקום, חתמה על הסכם מסגרת עם חברת ספרינט האמריקאית לרכישה ולהפצת מוצריה בארה"ב. רכישות הציוד צפויות להסתכם בכ–30 מיליון דולר בחמש השנים הקרובות, אך ייתכן שהרכישות יגדלו.

חברת ספרינט היא חברת הטלפונים השלישית בגודלה בארה"ב אחרי AT&T ו־MCI. שווי השוק של ספרינט הוא 11.8 מיליארד דולר ובשנת '94 הרוויחה החברה 900 מ' ד'.

ההסכם מתייחס, בשלב הראשון, למערכות DTX־240 ממשפחת מוצרי כפל הדיבור הדיגיטלי של החברה ויכלול בהמשך מוצרים אחרים של החברה, כמו מוצרים של החברות הבנות של אי.סי.איי: טלמטיקס אינטרנשיונל אינק, וקומפרשן טלקומיוניקיישנס קורפורישן (סי־טל). טלמטיקס, שבסיסה בפלורידה, תספק מוצרים לתקשורת נתונים ודיבור ברשתות ארציות ובינלאומיות: סי־טל, שבמרילנד תספק ציוד בדיקה ומערכות בקרה.

על פי ההסכם, תפיץ ספרינט את מוצרי אי.סי.איי למשרדי תקשורת וחברות תקשורת שונות ברחבי העולם. הם יציעו את המוצרים, כולל מערכות כפל דיבור דיגיטלי (DCME), מוצרי חוג המנוי ACSESS (NETWORK), מוצרי SDH וציוד אחר שיסופק על ידי טלמטיקס וסי־טל.

אי.סי.איי. טלקום מפתחת, מייצרת ומשווקת מערכות תקשורת ותמסורת, המהווים פתרונות רשת משולבים. החברה מציעה הרחבת קיבולת, גמישות ואמצעי שליטה, לצורך ניצול טוב יותר של מערכות תקשורת, נתונים ומערכות משולבות, קיימות וחדשות. החברה הבת שבבעלותה המלאה – טלמטיקס אינטרנשיונל אינק – מפתחת, מייצרת ומשווקת מגוון מוצרים לתקשורת נתונים ודיבור ברשתות ארציות ובינלאומיות. החברה נמצאת בבעלות כלל תעשיות, אלקטרוניקה (28%), קלירינג' של משפחת ברונפמן (14%) והיתר בידי הציבור.

איך לשייט באוקיינוס המידע ולא לטבוע...
הקורסים הטובים בארץ, בהנחיית פרופ' עמנואל גרינגרד
קורסים מקצועיים שיעשו סדר בשפע המושגים והמידע
ויקנו לך כלים ממשיים ביישום יעיל ואיכותי של האינטרנט.
התקשר/י לקבלת עלון מידע ומועדי פתיחה קרובים
אוריין
מרכז הדרכה ממוחשב בע"מ
בית "דימול", ז'בוטינסקי 1 רמת־גן (ליד בורסת היהלומים)
03־6134626

עדי רוזה
שירותי המפעיל לשרותך (מאז 1962)
בכל הקשור ברשם החברות רשם חברות חדשות רשומים במחשב הרשם * מידע מחשב מרכז כלל חדר 703 ממוקם למשרדי רשם החברות ירושלים
טל 02-248989
פקס 02-250202

כלנית
המרכז לתוכנות PC
פיתוח תוכנה
שרותי תוכנה
מאגרי מידע ומולטימדיה
יעוץ ניהולי
Microsoft SOLUTION PROVIDER
Authorized Training Center (ATC)
Authorized Support Center (ASC)
12 שנות פעילות אינטנסיבית בתחומי ה־PC.
60 מקצועני שרות, פיתוח, תמיכה והטמעה ב־PC
11000 תוכנות PC מהארץ ומחו"ל 15000 לקוחות מרוצים.
להיכנס ל־Windows על בטוח עם כלנית.
מנהל יחידת מחשב בארגון, טלפן עוד היום לשי רוזוב: טל. 03-6386335

ליצואנים בלבד!

לא נגלה לך את רוסיה
אם נאמר שכדי להצליח היום
בעסקים, חייבים לכבוש שווקים חדשים.
אבל כן נגלה בפניך את אחד השווקים בעלי
הפוטנציאל הגדול ביותר – השוק הרוסי!
המסחר בין ישראל לרוסיה נמצא במגמת
צמיחה מזה שלוש שנים, וזה הזמן לנצל
הזדמנות עסקית נדירה, ולכבוש מקום
במדריך הישראלי לעסקים ותעשיה.
המדריך, שיצא לאור בספטמבר 1995, הוא כלי שיווקי ייחודי
שיופץ בקרב חברות עסקיות וארגונים תעשייתיים ברחבי רוסיה!
המדריך הישראלי לעסקים ותעשיה הוכן ומופק ע"י "לאה גרינשפן
פרסום ויעוץ בשיווק", על בסיס ידע ונסיון מצטבר
בפיתוח עסקי ושיווקי למגזר הרוסי בארץ ובמדינות חבר העמים.
עכשיו בהפקה!
המהדורה הראשונה של המדריך הישראלי לעסקים ותעשיה
קשרי מסחר ישראל־ רוסיה. $250 ואתה בפנים.
התקשר עכשיו לטל. 03-6046560/29

לא באַ־לי למרמריס

חור בכיס/אברהם טל

תמיד מתסכל לקרוא איך התקלקלה חופשה. עוד יותר מתסכל כמובן לחוות אירוע כזה, וזה מה שקרה למ"מ מגבעתיים, שזכה בחבילת נופש זוגית במרמריס, טורקיה, במסגרת "המכרז של המדינה" – שם מבצע שבאמצעותו כידוע חברת כרטיסי האשראי ישראכרט הפעולה לצורך זה בשיתוף עם חברת באלי נסיעות. הנופש היה אמור להתקיים במלון אלטין יונוס.

עם שובה של קבוצה קודמת של זוכים שמע מהם מ"מ כי חלק מחדרי המלון אינו ממוזג. הוא בירר בחברת הנסיעות אם אפשר לבטל את העסקה, אך נאמר לו כי הדבר כרוך בתשלום דמי ביטול של 50% ממחיר החבילה. הוא החליט לקחת סיכון ויצא לדרך.

כאשר הגיע למלון התברר לו כי החדר אינו כולל מיטה שלישית (הוא שילם מחיר מלא עבור כרטיס שלישי), אינו מצויד בטלפון והמזגן בו אינו פועל. חוץ מזה היה בסדר. ניסיונותיו החוזרים ונשנים של צוות עובדי המלון לתקן את המזגן בשלושת ימי שהותו הראשונים של מ"מ לא עלו יפה. מ"מ ובני לווייתו סבלו קשות מהחום, בעיקר בלילות ללא שינה. תלונותיו החוזרות נענו לדבריו בהסבר שהמיזוג אינו מופעל כי "אורחי המלון מגרמניה, נורווגיה והולנד אינם זקוקים לכך". בשלב מסוים הובטח לו מאוורר, אבל ההבטחה לא קוימה.

בשובו פנה מ"מ לחברת באלי נסיעות בדרישה להחזיר לו את הכסף ששילם בעד החבילה. "לו ידעתי שהמלון אינו ממוזג, לא הייתי מצטרף לעסקה מלכתחילה. איש אינו קונה חבילה סבל במודע", כתב.

קיבלתי את תשובת החברה, חתומה בידי רבקה אבינרי, האחראית לטיפול בתלונות. לדבריה, מדובר במלון פאר, המדורג בידי משרד התיירות הטורקי כמלון חמישה כוכבים/דה לוקס ונחשב "בצדק" לטוב במלונות מרמריס. אלפי נוסעים של החברה כבר התארחו בו והתגובות היו "נלהבות".

אני משער, אם כי זה לא כתוב שם, שבעת ביקורם של האלפים הללו המזגנים פעלו, כי אבינרי כותבת ש"במלון מותקנת מערכת מיזוג אוויר משוכללת, והיא מופעלת ללא הפסק החל באפריל ועד סוף אוקטובר". מתברר, שבימי המזגנים לא פעלו, לפחות לא בחדר שהוקצה למ"מ.

אבל לחברת באלי נסיעות אין בעיה, כי יש לה סעיף. כותבת אבינרי: "אנו מפנים אתכם לתנאים הכלליים, שעל פיהם פועלים כל מפעילי התיירות... שים לב לסעיף המתייחס במפורש לעניין מיזוג האוויר". ואכן, ב"תנאים הכלליים" נכתב כך: "אנו מצהירים בזאת במפורש כי אין הפעלת מיזוג האוויר באחריותנו וכי לא נוכל לשאת באחריות כלשהי להפעלתו גם אם מצוין בתיאור המלון כי המלון מצויד במערכת מיזוג אוויר...".

מ"מ טוען כי "התנאים הכלליים" לא הוצגו לפניו כאשר רכש את החבילה, ומאבינרי הבנתי, שהתנאים אינם מוצגים בהכרח לכל נוסע. השאלה היא מה תוקפם החוקי של תנאים כאלה, והאם מפעיל תיירות יכול לפטור את עצמו באופן מוחלט מאחריות למרכיב חיוני בשירות.

נכון שהפעלת המזגנים אינה בשליטת מפעילי התיירות, אבל לדעתי אין הם רשאים להשתחרר מאחריות לכך, שהנוסע יקבל שירות חיוני כזה (כפוף לתקלה קצרה), כשם שאינם יכולים להשתחרר מאחריות לכך, שימצא חדר פנוי ומוכן עבורו ביעד (גם זה לא בשליטתם). מבחינה משפטית ראוי היה לבחון, אם סעיף כזה אינו בגדר תנאי מגביל הפסול לפי חוק החוזים האחידים. אני מכל מקום הייתי מעמיד את העניין במבחן בבית המשפט לתביעות קטנות.

נחזור למכתבה של אבינרי. כמו כדי לזרות מלח על פצעי הנופש המתוסכל, אם גם "לא בכוונה" כפי שאומרים הילדים אלא רק מתוך אטימות, היא מסיימת את מכתבה כך: "אנו מקווים כי למרות האמור במכתבך, נהניתם מן השירותים שמלון אלטין יונוס המפואר מציע, ומן הנוף היפהפה של מפרץ מרמריס הנשקף ממנו".

3%? לא עמלה

בנק דיסקונט מפעיל תוכנית חיסכון שעשויה לעניין אוהבי סיכון מוגבל. שמה "יתרון תשואה חו"ל". מדובר בתוכנית חיסכון לשנתיים, הקרן צמודה למדד כרגיל (מפסידים מדד אחד בסיום), ללא ריבית, אבל גם למדד שערי ניירות ערך בשוק ההון האמריקאי. בגירסה אחת של התוכנית מובטחת השתתפות ברווחי עליית מדד 500 המניות המובילות בבורסה של ניו יורק (S/P 500) בשנה הראשונה, וכל זה – כך כתוב בפרסום לתוכנית (למשל, על דף מידע חשבון ללקוח) – "ללא עמלות וללא מס".

כאשר הלקוח הגיע למחלקת תוכניות החיסכון של הבנק, התברר לו שזה לא בדיוק כך: ההצמדה אינה למדד S/P 500, כפי שיהיה בתחילת התוכנית, אלא למדד בתוספת של 3%. במלים אחרות – שלושת האחוזים הראשונים של הרווח, אם יהיה, הולכים לבנק.

לקוח: אבל הבנתי מהפרסום שלכם בפירוש שאין עמלה.

פקיד: זו לא עמלה.

לקוח: מה זה?

פקיד: זה 3% פחות.

מה שנכון – נכון.

בול חסר

לפני מנה טופס התראה לתשלום ארנונה מהמועצה האזורית מטה יהודה. הטופס אחיד והופק כנראה בידי מרכז השלטון המקומי לשימושן של רשויות רבות. ההתראה נשלחת כי "למרות ההשכנות וההודעות הרבות שהועברו אליך" לא נפרע חוב. מקבל ההתראה לא ידע על חוב כלשהו שהוא חב למועצה האזורית, ורצה לטלפן אליה כדי לברר במה העניין. הסתכל כה וכה – ולא ראה מספר טלפון. רצה לכתוב – אין כתובת. הפך את הטופס ושם קרא לאמור:

"תושב יקר, אנו מבקשים להזכירך כי הזה המבצע 'כל פנייה – בול' לשיפור השירות לאזרח ברשויות המקומיות. יש לך בעיה, שאלה או הצעה? למה שתעמוד בתור? פנה בכתב או בטלפון הרשות המקומית ערוכה, מוכנה ומבטיחה לך תשובה בתוך זמן קצר. וכל פנייה – בול".

כאמור, בשום מקום בטופס לא נדפסו כתובת הרשות המקומית ומספר הטלפון שלה, ואין גם משבצת המיועדת לרישומים אלה. עד כאן מבצע בול.

הצעקה האחרונה – ויטמינים מעכבי חמצון

התיאוריה שלפיה ויטמינים מעכבי חמצון עשויים למנוע מחלות מסוכנות כמו סרטן ומחלות לב עדיין לא הוכחה חד משמעית, אבל בינתיים הפכו הוויטמינים האלה ללהיט

מאת הילה קומם

"תרופות אפשר למכור רק לחלק מהאנשים, במשך חלק מהזמן ואילו ויטמינים אפשר למכור כל הזמן - לכולם", סבור פרופ' עזרה זהר, שכתב לפני כעשרים שנה את רב המכר "המזון שאנו אוכלים". לדבריו, עד היום לא הוכיח אף מחקר רפואי מבוקר שתוספת ויטמינים עוזרת לשמור על בריאותם של אנשים שחיים בחברת שפע ואוכלים מזון מגוון.

לעומת זהר, יש תזונאים ורופאים רבים המוצאים שיש סיבה טובה להאמין שתוספת ויטמינים, לפחות אלו מקבוצת "מעכבי החמצון" (Antioxidants) למזון, תוכל להוריד את הסיכון לחלות במחלות לב ובסוגים שונים של סרטן. דעות אלה כבר קנו להן חסידים רבים, בישראל ובעולם, שנעשו צרכנים נלהבים של ויטמינים כאלה.

החמצון הוא תהליך שבעקבותיו מתרחשת העברת אנרגיה בתאי הגוף. גורמים מזיקים כגון קרינה, ריסוסים, עישון וזיהום חיידקים עלולים לפגוע באיזון התהליך ולגרום לכך שבסופו נשארים בגוף רדיקלים חופשיים. כלומר, חלקיקים לא יציבים ופעילים מאוד מבחינה כימית, שגורמים לבעיות בריאותיות. מחקרים מצאו שהם עלולים לפגוע ב־DNA של התא בדרכים שעלולות להוביל להתפתחות סרטן. מחקרים אחרים מצאו שרדיקלים חופשיים עלולים לגרום לשינוי כימי ב־LDL (כולסטרול "רע"), אשר מצטבר על דפנות כלי הדם ופוגע בהן. מחקרים רבים מצאו גם קשר בין רדיקלים חופשיים לבין תהליך ההזדקנות.

מחקרי מעבדה הוכיחו חד משמעית שוויטמין C, ויטמין E ובטא־קרוטן (חומר ההופך בחלקו לוויטמין A בגוף) מעכבים תהליך החמצון לא מבוקר, ועל כן הם נקראים מעכבי חמצון.

התזונאית ד"ר ניבה שפירא אומרת שגורמים תזונתיים נוספים מפעילים אנזימים מעכבי חמצון הנמצאים בגוף. תגלית מעכבי החמצון מעוררת תקווה רבה בקרב חוקרי תזונה. מי לא רוצה להיות זה שימצא את הדרך למנוע סרטן ולעכב את תהליך ההזדקנות?!

ויטמינים מעכבי חמצון והשפעתם על בני אדם עדיין נחקרים

ד"ר אברהם רשף, הממונה על התזונה במשרד הבריאות, אינו מתרגש מ"שיגעון האנטיאוקסידנטים". לדבריו, מוסדות הבריאות האמריקאיים מחליפים לעתים קרובות את המלצותיהם התזונתיות ובכך "משגעים" את הציבור לדיק. "לפני שנתיים קשה היה למצוא מוצרי מזון מעובדים ללא תוספת סידן, היום מוסיפים למזון בטא־קרוטן", הוא אומר. לטענתו, ניתן לקבל בקלות חומרים מעכבי חמצון מהמזון, בעיקר אם שמים לב לסימון התזונתי שעל מוצרי מזון ארוזים. בקרוב, הוא מקווה, יהיה סימון תזונתי גם על מדפים שעליהם מוצרים לא ארוזים כגון ירקות ופירות.

בינתיים נעשו סקרים רבים שהשוו בין אוכלוסיות לא אקראיות, בעלות הרגלי אכילה שונים. אצל אנשים הצורכים כמויות גדולות של ירקות ופירות העשירים בוויטמינים מעכבי חמצון, נמצא שיעור נמוך של תחלואה בסוגי סרטן שונים ובמחלות לב. אבל בעוד שסקרים ומחקרי מעבדות על בעלי חיים, הניבו פרסומים רבים, לא היו עד לפני שנה תוצאות של ניסויים מבוקרים על בני אדם.

רק באפריל 1994 פורסמו תוצאות "המחקר הפיני" – מחקר ארוך טווח שערכה אגודת הסרטן הלאומית האמריקאית - NCI National Cancer Institute. השתתפו בו 29,000 גברים מעשנים פינים והוא נמשך שש שנים. קבוצת הניסוי קיבלה תוספת מזון של בטא קרוטן, והחוקרים שיערו שאלו יקטינו את הסיכון לחלות בסרטן ריאה בקבוצה זו (כשניים עשר מחקרים מצאו שאוכלוסיות הניזונות ממזון עשיר בבטא קרוטן או שיש להן רמה גבוהה של מרכיב זה בדם הן בעלות אותו סיכון נמוך יותר לחלות בסרטן ריאות). אבל במחקר הפיני שיעור מקרי סרטן ריאות היה גבוה ב־18% דווקא בקבוצת הניסוי. קבוצה שלישית (הקבוצה השנייה היתה קבוצת ביקורת) במחקר לקחה ויטמין E. אצל קבוצה זו נמצא אמנם שיעור נמוך יותר של סרטן הערמונית, אולם התגלה בה שיעור מעט יותר גבוה מבשאר הקבוצות של של מוות משבץ כתוצאה משטפי דם.

מאמר מחודש ספטמבר האחרון בעיתון הצרכנות האמריקאי Consumer Reports, דן ארוכות בתוצאות המחקרים הבולטים שנעשו בשטח מעכבי החמצון. למעשה, הקשר בין שיעור נמוך של מחלות סרטן ולב לבין אכילה של מגוון גדול של ירקות ופירות הוא הממצא העקבי ביותר בכל המחקרים שנעשו עד היום על חומרים מעכבי חמצון, כותב ה"קונסיומר", המביע דעתו כי גם קשר חזק זה אינו יכול להעיד בבירור על כך שמעכבי חמצון יכולים למנוע סרטן או מחלות לב. בירקות יש כל כך הרבה מרכיבים, עד שלא ניתן לבודד את השפעתם.

עוד כותב ה"קונסיומר" כי במחקרים מבוקרים על השפעת מעכבי חמצון הנמשכים עדיין, נעשה מעקב תקופתי לגילוי נזק אפשרי של מעכבי החמצון, אבל עד עכשיו לא דווח על נזק כזה. יש עדות מסוימת לכך שמינון יתר של ויטמין E עלול להפריע לתהליך קרישת הדם אצל אנשים עם בעיות רפואיות מסוימות. מינון יומי של יותר מ־1,000 מיליגרם ויטמין C עלול לגרום לשלשול. בכל אופן רוב המדענים סבורים שבטא קרוטן וויטמין E אינם מזיקים. האם הם מועילים? זו כבר שאלה אחרת.

ד"ר ברוך קניבסקי, האחראי על הדרכת רוקחים ברשת הסופר־פארם, מסכים שאין הוכחה חד משמעית לקשר שבין צריכת תוספת חומרים מעכבי חמצון לבין מניעת מחלות. לעומת זאת הוכח מעל לכל ספק שאספירין (במינון של עד ל־100 מ"ג ליום), מוריד סיכון לחלות במחלות לב ומונע תמותה במקרה שיש מחלה פעילה. עם זאת הוא היה ממליץ באופן אינטואיטיבי על מעכבי חמצון לאנשים הנמצאים במצב של דחק שיוצר רדיקלים חופשיים כגון עישון, סרטן, דלקת או מחלה ויראלית.

שפירא אומרת שתזונאים יכולים לאבחן האם תופעות בריאותיות נובעות ממחסור במעכבי חמצון (או ויטמינים ומינרלים אחרים). במקרה של אבחון חסר כזה, הם ינסו להשלים אותו ראשית דרך התזונה (מעכבי חמצון יש בעיקר בירקות ופירות ירוקים וצבעוניים) ואם אין בכך די, או דרך תוספת מזון. היא מוסיפה, כי לפני שלוקחים מעכבי חמצון מעל לקצובה היומית המומלצת, כדאי להיוועץ באיש מקצוע, בתזונאי או ברופא.

רוב כדורי המולטי־ויטמין מכילים את הקצובה היומית המומלצת של רוב הוויטמינים והמינרלים. מאז החל שיגעון האנטיאוקסידנטים, יש המאמינים שצריך לשנות את הרכב הקצובה היומית המומלצת ולהגדיל בצורה משמעותית את הקצובה היומית המומלצת של ויטמין C, ויטמין E ובטא־קרוטן.

ויטמינים נמכרים בשתי צורות: ויטמינים המוגדרים כתרופות ונמכרים בבתי מרקחת כ־OTC, כלומר, ללא מרשם רופא (יש בישראל כ־50 סוגים כאלה) ומאות סוגים של כדורי ויטמינים הנמכרים כ"תוספות מזון" בבתי מרקחת ובחנויות טבע. ויטמינים הנמכרים כתרופות מכילים בדרך כלל מינונים נמוכים של ויטמינים רבים. הם מכונים כדורי מולטי־ויטמין. תוספות מזון מכילות פעמים רבות מינונים גבוהים של מספר ויטמינים, אלו הם כדורי מגה־ויטמין.

לרוקח מותר להמליץ על ויטמינים הנמכרים כתרופות, אך החוק בישראל אוסר לייחס סגולות ריפוי למוצרי מזון.

על מדפי בתי־המרקחת ניתן למצוא ויטמינים הנמכרים ללא מרשם רופא מתוצרת "ניאופארם" (צנטרום) ו"אמריקן ויטמינס פרודוקטס" (בלעדי לסופרפארם) ותוספי מזון מתוצרת "סולגאר", "קל", "גוד אנד נטורל" "ויטליה" ו"סינרג'י".

באחרונה הוציאה "האגודה למלחמה בסרטן" חוברת מתכונים בעריכת רות סירקיס בשם "לבריאות ולתיאבון". בפתח החוברת מובאות מספר המלצות תזונתיות שעשויות להפחית את הסיכון למחלות סרטן. מומלץ לאכול מדי יום לפחות חמש מנות של ירקות ופירות עשירים במעכבי חמצון כגון: גזר, פלפל אדום וירוק, תרד, חסה, בצל ירוק, עגבניה, דלעת, דלורית, שומר, פרי הדר, מלון ומנגו. כמו כן מומלץ לאכול מדי שבוע לפחות שלוש מנות של ירקות מצליבים כגון ברוקולי, כרובית, כרוב ניצנים, קולרבי, וצנונית, שנמצאו כקשורים בבלימת התפתחות סרטן.

כן מומלץ גם לצרוך מזונות עשירים בסיבים תזונתיים (כדי להפחית את הסיכון לחלות בסרטן המעי הגס והחולחולת) ומזונות עשירים בסידן (כדי להקטין את הסיכון לחלות בסרטן המעי הגס).

שבוע לטורפים

טעמים/דניאל רוגוב

הפריצה האחרונה בנוף הבשר המקומי היא של מעדני מורע, שהוציאו לשוק "רדשינקן". איכותו של המוצר גבוהה, ובמורע לא נעשה כל ניסיון לרמוז כי מדובר בפרושוטו אמיתי.

רדשינקן ופרושוטו הם קותלי חזיר נא ושניהם מיוצרים באופן דומה – ממליחים בנדיבות את הבשר, מייבשים אותו במשך תקופה ארוכה ומעשנים אותו בעישון קר, כלומר ללא חום שיבשל אותו. שלא כמו ההאם הלא־מבושל, המומלח והמעושן שמיוצר בווירג'יניה וקנטאקי, הפרושוטו והשינקן של מורע מוכנים לאכילה ללא צורך בהכנה או בבישול.

המוצר החדש של מורע מספק כל מה שאפשר לבקש מרדשינקן. צבעו אדום־עמוק נאה, יש בו עורקי שומן בדיוק במידה, רמה אידיאלית כמעט של מליחות, ואפשר להשתמש בו בכל מתכון המצריך פרושוטו. את השינקן יש לפרוס לפרוסות דקות ככל האפשר.

הטוב ביותר הוא להגיש את הבשר עם מלון, לכרוך אותו סביב שלוים או עופות קטנים אחרים לפני הצלייה בגריל או האפייה בתנור, להוסיפו לגבינה כמלית לקרפ, לאכלו ככריך (עם לחם לבן בציפוי כמות נדיבה של חמאה) או להגישו עם פסטה, ברוטב שמנת. אף שהוא מכיל כולסטרול ואינו יפה לבריאות, הוא מצוין לנשמה. במחיר שבין 9–10 שקלים ל־100 גרם הוא גם משתלם מאוד.

חדשות טובות מאוסטרליה

אם עד עתה נאלצנו להסתפק בבשר טלה קשה, סיבי, שמן וחסר טעם – שאף החדירו לו מים ותוספים כימיקליים למיניהם – מתוצרת מקומית, הרי שמעתה נוכל ליהנות מבשר טלה כשר המיובא מאוסטרליה.

בימים האחרונים טעמתי כמה נתחים שונים של טלה קפוא, שמייבאת "חברת מטעמי בשר כבש אוסטרלי" שבכסיפה בישראל. על אף הדרך הארוכה שעשה, הגיע הבשר לארץ במצב מושלם, ללא סימני הפשרה או הקפאה־יתר. לכל הנתחים היה צבע מצוין והוסרו מהם השיירים ושאר רקמות לא רצויות; בכולם גם השאירו בתבונה שומן, במידה שתאפשר את הבישול הטוב ביותר. מלבד זאת, יש גם לזכור כי באוסטרליה יש חוקים מחמירים נגד הזרקת מים ותוספים לבשר.

מהבשרים שבדקתי, היו הצלעות הטובות ביותר – רכות ומלאות טעם; הספריבס היו טובים והכתף מצוינת לצלייה או לתבשילים.

אפשר להשיג את הבשר ברשתות המרכולים ובמיני־מרקטים, אבל מחירי הנתחים למיניהם עלולים להיות שונים. לדוגמה, מחיר הסטייקים הספריבס הוא 30 שקל לק"ג ברשתות השופרסל וקואופ, מחיר הצלעות בשופרסל 45 שקל ובקואופ 50 שקלים, ומחיר הכתף – 40 שקל בשופרסל ו־50 שקל בקואופ.

בהתחשב באיכותו הגבוהה של הבשר המחירים מתקבלים על הדעת, אך יש צורך בסקר שווקים כדי למצוא את העסקאות הטובות ביותר.

תחליפים עלובים

מעולם לא התקשיתי להבין מדוע נקניקיות הצ'וריסו אהובות על רוב הארגנטינאים והספרדים. הן חריפות, גדושות שום ופפריקה, ואפשר לאכול אותן קרות או חמות כחטיף. כשמטגנים ומגישים אותן עם ביצים הן נהדרות לארוחת הבוקר, וכשהן מבושלות או מאודות הן תוספת נפלאה לתבשילי בשר רבים.

לצערי, "צ'וריסוס ארגנטינאי", מוצר חדש של חברת "מרבק" אינן כאלה. הן מיוצרות מתערובת של בשר עגל, עוף והודו ואין בהן שמץ של חריפות או רמז לשום ולפפריקה. את מקומו של הצבע האדום העמוק של צ'וריסוס אמיתיות, תופס צבע וורוד; מרקמן של ה"צ'וריסוס הארגנטינאי" רך מדי, כמעט כמו של לחם.

שניצלים רכרוכיים

בהתחשב בכך שלפחות תריסר חברות כבר הוציאו שניצלים קפואים של עוף מוכנים לשוק, לא יכולתי שלא לתהות מדוע טרחה חברת "עוף טוב" להוציא חמש גרסאות חדשות לכאורה משלה. אחרי שטעמתי שלוש מהן איבדתי את סקרנותי.

חלק מהשניצלים שטעמתי מצופה בפירורי לחם, חלקם בפירורי צ'יפס וחלקם בשומשום. עם זאת, בכל צורות הבישול היה לכולם אותו טעם בדיוק, שהזכיר קרטון רטוב. לאחר האפייה בתנור הם היו רכרוכיים, בטיגון הם הפכו פריכים ומוצקים יותר. גם הטיגון, עם זאת, לא שיפר את טעמם. אולי מדובר, כפי שכתוב על כל חבילה, ב"שניצל אמיתי", אך זה עדיין לא מצדיק מחיר של 19.90 שקל ל־700 גרם.

משהו טוב מאנגליה

כשקיבלתי קופסה של Sunblest Cornflakes מתוצרת אנגליה לטעימה, שאלתי את עצמי מדוע טורחים לייבא עוד סוג של קורנפלקס לשוק המוצף כבר עכשיו במוצרים דומים מישראל, מארצות הברית, מיוון, מצרפת, מהולנד ומטורקיה. כמה טעימות הוכיחו לי שמדובר בהחלטה נבונה, שכן אלה הם בלי ספק מדגני הבוקר המשובחים ביותר הקיימים בשוק.

הפתיתים, על טהרת המוצרים הטבעיים (תירס, סוכר, לתת) ומועשרים בוויטמינים, פריכים כשמוציאים אותם מהקופסה ונשארים פריכים גם בחלב. בניגוד לרבים מסוגי הקורנפלקס האחרים אלה אינם מתוקים מדי ויש להם באמת טעם של תירס. הם טובים עם חלב או עם יוגורט, עם תוספת פירות או בלעדיה (בננות טריות מומלצות במיוחד), והם מספקים תמורה מצוינת לכסף במחיר המומלץ של 6.99 שקלים לקופסה של 500 גרם, בין 30% ל־50% פחות מסוגים מתחרים רבים.

בגד הים שדהה

דין פרוטה / לאה פורת

בכל מפעל יכולה לקרות תקלה. גם במפעלים טובים וידועים. מבחנו של המפעל הוא הדרך שבה הוא מטפל בלקוחות שנפגעו עקב התקלה. בארצות מתוקנות, מפעל כזה אינו חושש לפרסם מודעות בעיתונים ולהזמין את הלקוחות להחליף את המוצר הפגום או לקבל בחזרה את כספם. בישראל, הס מלהזכיר. הרי זה רע לעסקים – חושבים אצלנו. וזו טעות. מפעל שמוכן להודות בטעותו ולשאת בתוצאות, זוכה להערכה רבה יותר מצד הלקוחות, הלומדים לדעת שאם המוצר שיקנו יתגלה כפגום, היצרן יפצה אותם.

בשבוע שעבר פורסמה כאן כתבה על טלוויזיות פגומות. הנה סיפור נוסף על מוצרים פגומים. הפעם על בגדי ים מתוצרת כליל יופי, המשווקים תחת שם המותג "פלפל". מדובר בביקיני עשוי מבד לייקרה בדוגמת משבצות סקוטיות שהצבע האדום שולט בהן. בגד הים שווק בעיקר לנערות ולווה במסע פרסום בטלוויזיה וב"מעריב לנוער".

בתו של ג"פ היתה בין הנערות שרכשו את בגד הים, תמורת 160 שקל. מהר מאוד התברר לה כי אחרי שהיה במי הים או הבריכה, הצבע האדום דהה. כתוצאה מכך איבד בגד הים את צורתו המקורית. האב ובתו חזרו לחנות שבה נקנה בגד הים, ומשם נשלחו ל"חנות המפעל" ביד אליהו בתל אביב (בדיעבד התברר שזאת לא היתה חנות המפעל, אלא חנות בבעלותו של סוכן עצמאי המשווק בגדי ים של כליל יופי).

בחנות הזאת החליפו את בגד הים, אבל אחרי רחצה אחת התברר שבעוד החלק העליון של בגד הים שמר על צבעו, החלק התחתון דהה. הפעם סירב מנהל "חנות המפעל" להחליף את בגד הים, וטען שעליו לשלוח אותו לבדיקה במפעל בנצרת. תוך כדי ויכוח, הבחין האב בארגז מלא בגדי ים שנראו כמוחזרים. הוא הבין שיש בעיה עם קו ייצור שלם.

עניינו של ג"פ סודר בסופו של דבר. אבל אנו ביקשנו לדעת מה קרה עם בגדי הים האלה. סמנכ"ל החברה, יוסי לב, סיפר כי יצרו 15,000 בגדי ים מדגם זה מבד שנקנה באיטליה, מבלי לדעת שבחלק ממנו יש בעיה עם הצבע. "כשקיבלנו יותר משני בגדי ים בחזרה, הבנו שיש בעיה", סיפר. מבדיקה שעשו, לדבריו, התברר כי שני סלילי בד היו פגומים: בתהליך האשפרה קרתה תקלה, והבד לא קיבל את החומר שמייצב את הצבע. בעקבות הגילוי הזה, הודיעה הנהלת המפעל לכל החנויות שבהן נמכרים בגדי הים מהדגם האמור להחזירם למפעל ולקבל בגדי ים אחרים במקומם. כן הנחו את בעלי החנויות להחליף ללקוחות את בגדי הים הפגומים. חנויות שלא עשו כך לא נהגו כשורה, אמר.

גם על פי חוק חייב בעל חנות להחליף מוצר פגום, ללא כל קשר אם קיבל או לא קיבל הנחיה כזאת מהמפעל, ליפו.

על השאלה כמה בגדי ים פגומים נמכרו ללקוחות, השיב לב כי להערכתו מדובר בכמה מאות. מדוע לא פרסמו מודעות בעיתונים ללקוחות שנפגעו? לדברי סמנכ"ל החברה כמות בגדי הים הפגומים לא הצדיקה מודעות כאלה. האמנם?

אנו מכל מקום עושים זאת במקום המודעה: אם יש מישהו מהקוראים שברשותו בגד ים פגום מהדגם הנזכר, זכותו המלאה להחליפו בבגד ים תקין. אם החנות מסרבת להחליף את המוצר, שיפנה למפעל "כליל יופי" בנצרת, לטלפון 06־6459800.

"מכבי" היתה ראשונה

המחירים לצרכן של מסנני קרני שמש ("תכשירי שיזוף") עם מקדם 15 ומעלה נעים בין 35 שקל ל־100 שקל (בהתאם לגובה המקדם והיצרן) לאריזה של 200–250 מ"ל. רבים מסכימים שאלה אינם מחירים זולים, מה גם שהשימוש בהם נעשה נפוץ בעקבות המידע שתכשירים אלה הם האמצעים העיקריים להגנה מפני קרני השמש המזיקות. מתברר שרק צרכנים מעטים יודעים שאפשר להשיג את התכשירים האלה בהנחות של עשרות אחוזים בבתי המרקחת של קופות החולים.

הראשונה שהנהיגה הוזלות על תכשירי שיזוף, כבר לפני שלוש שנים, היא קופת חולים מכבי שמשווקת תכשירי שיזוף עם מקדמים 15, 34, ו־42 בהנחה של 50% מהמחיר המומלץ לצרכן. לדברי דוברת הקופה אפילו שר הבריאות הופתע לגלות את הדבר בעת שביקר במתקנים שלהם לא כבר והודיע שימליץ על כך גם לקופות חולים האחרות.

לפני שבוע וחצי הודיעה קופת חולים הכללית כי 12 סוגים של תכשירי שיזוף עם מקדמי הגנה בתחום שבין 15 ל־45, נמכרים בבתי המרקחת של הקופה בהנחות של שבין 19% ל־45%.

קופת חולים מאוחדת מסרה גם היא באותו שבוע על הנחות – של 40%. בקופת חולים לאומית הודיעו רק בימים אלה על הוזלת תכשירי השיזוף ב־50% החל מ־1 בספטמבר.

כדאי לדעת גם שברשתות כמו הסופרפארם וכלליפארם נמכרים תכשירים אלה מעת לעת במחירי "מבצע".

עוד מבצעי הוולה

לרשימה שפורסמה במדור זה ב־23.7 על רשתות שבהן מתקיימים מבצעי הוולה של ציוד לבית ספר יש להוסיף גם את רשת "דיונון" (באוניברסיטת תל אביב, באוניברסיטת בן גוריון בבאר שבע ובמרכז הבינתחומי בהרצליה) וכן את המשביר לצרכן.

איך זכיתי (כמעט) בהנחה של 75%

מאת מיכאל שפר

בזמן שהותי בלונדון, בסוף שנות ה־60, רווחה בקהילה היהודית ההגדרה הבאה של גוי: "גוי הוא מי שקונה במחירים לצרכן", ללמדכם כי יהודי הוא מי שקונה במחירים סיטוניים. נראה שכיום אפשר להשיב על השאלה מיהו ישראלי כך: ישראלי הוא מי שקונה בהנחה. כמעט שאי אפשר למכור לישראלי דבר, אם אין מציעים לו הנחה גדולה או לכל הפחות השתתפות בהגרלה. מדובר בהתמכרות של ממש.

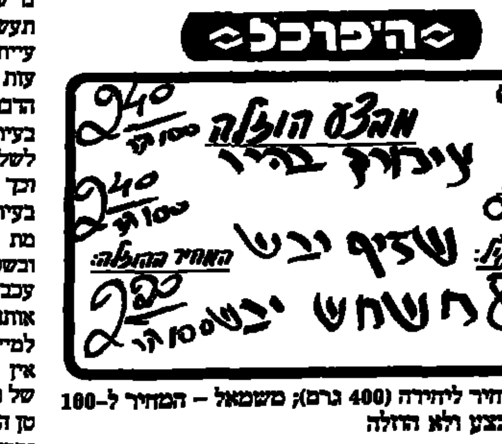

מימין – המחיר ליחידה (400 גרם); משמאל – המחיר ל־100 גרם. לא מבצע ולא הוולה

הצרכן הישראלי מכור להנחות ולמבצעים, וכמו בכל התמכרות – המנה הנדרשת כדי להביא את המכור על סיפוקו הולכת וגדלה. לפני שנים נחשבה הנחה של 10% להנחה מכובדת, הנחה של 20% היתה בגדר מציאה. כיום הנחה של 50% היא דבר שבשגרה.

בשבוע האחרון של חודש יוני ביקרתי ב"חנות הדגל" של רשת שופרסל־היפרכל – החנות שבקניון איילון ברמת גן. שוטטתי בין המדפים וחלפתי בשוויון נפש על פני ערימות של מצרכים שהוצעו למכירה במסגרת המבצע "1+1 חינם", כלומר, בהנחה של 50%. שהרי ההנחות בשיעור כזה חדלו לעניין אותי זה כבר. הנה ראתה עיני שלט המכריז על מכירת צימוקים, שזיפים ושאר פירות יבשים ברבע מהמחיר הרגיל – והיינו, בהנחה של 75%. סוף סוף חידוש מעניין, הרהרתי.

דא עקא, שלא נצרכתי לצימוקים ולשזיפים וכבר עמדתי לוותר על ההצעה הנדיבה. לפתע שמעתי בת קול לוחשת באוזני: אולי אתה צרכן נבון, שהרי אינך קונה אלא מה שאתה צריך, אך דע לך שבתור משקיע אינך אלא טיפש מטופש. בשעה שכמעט כל אפיקי ההשקעה במשק, לרבות קופות הגמל הסולידיות, מניבים תשואות שליליות, אתה עומד להחמיץ הזדמנות פז להשקיע את כספך בנכס בעל תשואה מובטחת של מאות אחוזים. מיד הבנתי את הפוטנציאל העצום הטמון בהשקעה בצימוקים ובמשמשים מיובשים. מדוע שלא אקנה את כל המלאי, אאחסן ימים מספר עד לתום המבצע, ואז אחזור ואמכור אותו (אולי לחברת שופרסל עצמה) ברווח גדול! ללא שיהוי ניגשתי למלאכה, ובמרץ רב העמסתי על עגלת הקניות חבילות של פירות יבשים.

ואולם, עודני ממלא את עגלתי, וספק החל לכרסם בי. אם העסקה כה טובה לי, על שום מה כדאית היא לרשת שופרסל? כלום ייתכן שהסחורה פגומה? בדיקה מהירה ביטלה חשש זה. הסחורה היתה טרייה. ואולי טעיתי בקריאת השלט? חזרתי ועיינתי בו ואז הבחנתי בדבר שנעלם מעיני בהצצה הראשונה. "המחיר הרגיל" היה נקוב בשקלים ליחידה, ואילו "המחיר בהוולה" היה נקוב בשקלים ל־100 גרם. חזרתי ובדקתי את החבילות וגיליתי כי משקל כל אחת מהן הוא 400 גרם. כלומר, "המחיר הרגיל" שווה ל"מחיר בהוולה", וההנחה היתה כלא היתה.

תלשתי את השלט ממקומו ופניתי בכעס עצור אל עמדת ההנהלה. העובדת האחראית קבעה מיד כי אכן המחיר ליחידה והמחיר ל־100 גרם חד הם. בנוגע למחיר הרגיל – זה בכלל אינו מופיע על השלט. בהעדר לוחות קרטון חלקים, הסבירה העובדת, נאלץ צוות החנות להשתמש בלוחות קרטון הנושאים כתובות מודפסות בלתי רלוונטיות. על הלקוחות להתעלם מן הכתובות המודפסות ולהתייחס אך ורק למה שכתוב בכתב יד.

עד כאן סיפור המעשה, שהוא בראש ובראשונה סיפור של הטעיית הצרכן. הנהלת שופרסל תטען אולי להגנתה כי הטעיה של ממש אין כאן, שהרי בסופו של דבר אני עצמי לא הוטעיתי. במקום תשובה משלי אביא את דבריו הנבונים של שופט בית משפט השלום בתל אביב, אביגדור סלטון, בפסק דין שניתן לפני כעשור (בעניינו של יצרן התמרוקים ד"ר זוקה תעשיות בע"מ, שהואשם בהטעיית ציבור הצרכנים באמצעות מודעות בעיתונים). אמנם הדברים מתייחסים למודעות בעיתונות, אך כוחם יפה גם לשלטים מהסוג שבו עסקינן. וכך נכתב בפסק הדין: "מודעה בעיתון, בייחוד מודעת פרסומת למוצר, נקראת במהירות ובשטף, כך בדרך כלל. אין מתעכבים עליה הרבה כדי לבדוק אותה בזכוכית מגדלת וכדי למיין את קטעיה או את חלקיה. אין בודקים אותה במשקפיים של מבקר ספרותי או של משפטן הבוחן כל תג ותג שבה. היא נקראת כחטיבה אחת, והרושם הראשוני הוא הקובע. לא אגזים אם אומר כי בקושי אתה קורא אותה פעמיים... ולכן עיקר כוחה הסוגסטיבי של המודעה הוא בקריאה הראשונה."

ברם, לא רק הטעיה היתה במקרה זה, אלא גם מחדל. מי שמכריז על מבצע הוולה ("מכירה מיוחדת" בלשון החוק) אמור להביא לידיעת הצרכן את מחירו הרגיל של המצרך או את שיעור ההוזלה. הדבר מתחייב מהוראות החוק. סעיף 15 (א) לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א 1981 קובע: "עוסק שהודיע ברבים או במקום העסק על מכירה מיוחדת, יבהיר אילו טובין כלולים בה ואילו אינם כלולים, את מחירם אצלו לפני המכירה ואת שיעור ההנחה או המחיר לאחר ההנחה".

אודה כי אינני חושד בהנהלת שופרסל כי היא מטעה ביודעין את לקוחותיה. ככל הנראה אין מדובר אלא בהתרשלות גרידא. אפשר גם שהתקלה במקרה זה היתה תוצאה של הפיחות המתמשך בערכם של המונחים "מחיר רגיל", "הנחה" ו"הוולה".

ד"ר מיכאל שפר, שהיה יועץ כלכלי של משרד האוצר, משמש היום יועץ כלכלי בחברה פרטית

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

"יקטן מספר החברות הנסחרות מתחת לשוויין" המחלקה האנליטית של כל"ל מציינת בסקירה השבועית שלה, שעל פי מודל המניות שפיתחה "נשיונל קונסלטנטס" הולך וקטן מספר החברות הנסחרות מתחת לשוויין. בקבוצה A לא נותרו חברות, אך בקבוצות B ו-C מרוכז עדיין מספר לא מבוטל של חברות (למעלה מ-50%), שבאמצעותן ניתן "להשביח" את תיקי הלקוחות.

בסקירה נכתב כי בשלב זה לא נראה שכדאי להגדיל את שיעור המניות בתיק הלקוח הסולידי, במיוחד על רקע עליית השערים שכבר היו, המחזורים הנמוכים, והאטרקטיביות של אפיקים אחרים.

משקיע המאמין כי תימשך עליית השערים, אך חושש בכל זאת ממימוש ורוצה להגדיל בכל זאת את שיעור החזקותיו במניות, יכול להגן על השקעתו בטווח הקצר באמצעות אופציות.

"אירוזאות המצריכה סלקטיביות". בסקירה של בנק המזרחי כותבים אנשי אגף ניירות הערך כי מדד המעו"ף נמצא סמוך לקו 200 הנקודות. היציבות המתמשכת בשוק ההון מבריאה אותו ומעניקה לו אפשרות להמשיך ולהתאושש בעקבות הנתונים החיוביים המתפרסמים, כמו השיפור הצפוי בדו"חות הכספיים, המשך התרחבות הפעילות במשק, הקיצוץ הצפוי בתקציב, שיפור רווחיות היצוא כתוצאה מהפיחות, גידול בהכנסות המדינה ממסים, המלצות חיוביות מחברות השקעה בעולם (סלומון ברדרס) ועוד.

הנתונים הללו מותירים אפשרות לעלייה נוספת בשוק המניות, ואולי אף חציית קו 200 הנקודות - קו בעל השפעה פסיכולוגית. אולם, צריך לזכור כי גם בנתונים הנ"ל יש סממנים שליליים כמו צמצום הדיסקונט לטובת צריכה - נתון שיש לו גם השפעה בעניין הכנסות ממסים והמודד המשולב.

בבנק המזרחי סבורים כי ברמת השערים הנוכחית ובהתייצבות השוק בסמוך לקו 200 הנקודות, יש רמה של אירוזאות המצריכה סלקטיביות ומחשבה בטרם מעשה.

"ימשך המגמה החיובית תוך תנודתיות". גם מחלקת ני"ע של בנק הפועלים מתייחסת לקו 200 הנקודות כאל "מחסום פסיכולוגי", אך היא צופה המשך מגמה חיובית תוך תנודתיות. ברמה הנוכחית ניתן להגדיל את מרכיב המניות בתיק תוך בחינה זהירה וסלקטיביות של ענפים ומניות ספציפיות. בנוסף, אם ימשיך בנק ישראל במדיניות השבוע האחרון להתאמת שע"ח שקל-דולר, תושפע רווחיות החברות המייצאות בצורה חיובית, הן מבחינת גידול בכדאיות היצוא והן מבחינת צמצום בהוצאות השקליות במונחים דולריים. מצד שני, עלייה מתמשכת בשע"ח תגרום לעלייה ברמת האינפלציה במחצית השנייה של 1995 שממילא צפויה להיות גבוהה מהמחצית הראשונה.

מועדים בבורסה

6.8.95 הבורסה הסגורה	לרגל תשעה באב
מ.מ הנדסה אופציה 1	יום מסחר אחרון, יום מימוש אחרון 9.8.95
8.8.95 דנבאר אג"ח להמרה א	יום אחרון להמרה לפני פדיון חלקי, תשלום 31.8.95
שלג אופ' 1	יום מסחר אחרון, יום מימוש אחרון: 10.8.95
ת.ק.ן	אקס דיבידנד 27.10%, תשלום 22.8.95
9.8.95 נכיגטור אג"ח להמרה 1	יום המרה אחרון לפני פדיון חלקי, תשלום 31.8.95
רשפי אג"ח להמרה א	יום המרה אחרון לפני פדיון חלקי, תשלום 31.8.95
אספר אג"ח להמרה א	יום המרה אחרון לפני פדיון חלקי, תשלום 31.8.95
ליפסקי	אקס דיוידנד 20%, תשלום 24.8.95

* מקור: בנק המזרחי

האם הבורסה התאוששה השנה? תלוי את מי אתם שואלים

דן פרופר, אלפרד אקירוב, גיורא אקרשטיין, גרשון זלקינד, מאיר לייזר, עופר נמרודי, יובל רן, יאיר המבורגר וד"ר פרג יתנו תשובות שונות

השבוע בבורסה

גיא רולניק

אם תשאלו את דן פרופר, מנכ"ל אסם ואחד מבעלי השליטה בחברה, הוא בוודאי ישיב בחיוב. כמנהלה של חברה עם 300 מיליון שקל מזומנים בקופה, הוא אינו מרגיש את מצוקת הנזילות ממנו סובלים היום רבים מעמיתיו בסקטור העסקי. חוסר היכולת לגייס הון בבורסה בהנפקת מניות או איגרות חוב - אינה מעניינת את פרופר התעשיין, גם הקשיים של חברות רבות בגיוס הלוואות מהבנקים - לא מטרידים את אסם.

פרופר אינו נמנה עם התעשיינים שקפיצת הריבית היכתה ברווחיות שלהם, וגם לא על אלה שעוצרים את ההשקעות בגלל קפיצת מחירי ההון. פרופר התעשיין רואה השנה את תחילת התהליך של כניסת המשקיעים הזרים לישראל. הוא לא רק הצליח לפני חודש לשלב בעסקיו משקיע אסטרטגי זר ענק - חברת נסטלה, אלא הוא גם ער לכניסתם של זרים להשקעה פיננסית במניות אסם באמצעות הבורסה.

אגב - אם תשאלו את פרופר, העסקן, איש שדולת התעשיינים על מצבנו - הוא כנראה יצייר לכם תמונה יותר עגומה על המשק, הריבית, מחירי ההון והבורסה - אבל דעתו של פרופר התעשיין הרבה יותר מעניינת מדעתו של פרופר העסקן.

קפיצות בחשבוניות

אם תשאלו את אלפרד אקירוב, בעל השליטה בחברת הברוקרים צמיתה, האם השוק התאושש? - הוא ישיב בשלילה. ההכנסות של החברה במגמת נסיגה, כמו אצל מרבית מנהלי התיקים יש לו נטישה מתמשכת של לקוחות, התכווצות בעמלות וירידה בחזרי מניות לתיווכים ועסקות בשוק ההון. אקירוב, כמו ברוקרים רבים, יסביר שהבורסה עדיין מושרשת הסיבה העיקרית לעלייה של מדדי המשתנים המעו"ף היא הקפיצות החשבוניות במניות טבע ובזק הנשלטות על ידי משקיעים זרים - ומזה הוא לא מתפרנס.

תשאלו את אקירוב, יום הנדל"ן בעל השליטה בקבוצת אלרוב, מה מצב שוק ההון - גם אז הוא לא יספר סיפור אופטימי מדי. מניות אלרוב חזרו במפולת כמה שנים לאחור, גיוס הון בדרך של אופציות אלרוב, שפקעו לפני כחצי שנה - נכשל, מניות החברה הבת אלקטיק, אותה הוא הנפיק לקבוצת משקיעים - נסחרות במחצית ממחיר ההנפקה, מחירי ההון בהם מתממנת אלרוב יקרים, והשורה התחתונה היא שלאחר שב-'92 ו-'93 הוא היה כוכב, הרי היום המאמין הגדול ביותר בעסקי הנדל"ן שלו - הוא אקירוב עצמו - שמימש בסופו של דבר את האופציות.

אם תשאלו את מאיר לייזר ומנהליו בכלל אלקטרוניקה, מה מצב שוק ההון - הם בוודאי יהיו יותר חיוביים. הם ראו את המניות שלהם עולות ב-43% השנה, הם רוצים להמשיך ולהנפיק שוק הנפקות תוסס בו הם הצליחו להנפיק שלוש חברות. ואת משום שהכתובת להנפקת חברות מהסוג בו הם מעורבים היא לא ת"א אלא וול-סטריט, ושם מצב ההייטק מעולם לא היה טוב יותר. מרקורי, די.אס.פי ואופאל הנפיקו בזאת אחר זו, בהצלחה, במחירים גבוהים, וכלל אלקטרוניקה שוב רווחת לאחר שנתיים בהן מניות סאיטקס ואח"כ אי.סי.איי השביעו אותה מרורים.

תגידו ליובל רן שהשוק התאושש - והוא יצחק. לדיד העניינים בשוק ההון מעולם לא היו יגעים יותר. מרבית המניות של שלל החברות שבשליטתו נמצאות קרוב למחירי השפל שלהן: ההחזקות ההדדיות של החברות בניירות ערך של חברות בקבוצה מסבות לו הפסדים כבדים; לכן גיוס הון נוסף - לו הוא נזקק מאוד לעסקיו - הוא בלתי אפשרי בשוק הראשוני וקשה מאוד גם בבנקים.

לזכותו של רן היום יאמר שבדגע שהוא הבין שמשוק ההון לא תצמח לו הישועה (הגם שזה קרה לו באיחור ולאחר ששילם כמה מיליונים טובים בבורסה הנופלת) - הוא הראשון למצוא דרך מקורית לגייס הון בשפל: השתלטות על חברה גדולה. הוא השתלט על פספורט - ואם זה יהיה תלוי בו - הוא בוודאי ימשיך וינסה למצוא עוד חברות גדולות.

תשאלו את מורי ארקין מאגיס מה מצבו של שוק ההון - הוא יגיד, שהוא לא יודע - אבל זה כנראה גרוע מאוד בהשוואה למה שהיה לא מזמן. כי לפני פחות משנתיים גייס אורקין בהנפקה בורסה 120 מיליון שקל במניות ועוד 30 מיליון שקל באג"ח. שנה קודם לכן הוא גייס 80 מיליון שקל במניות. ואילו היום - אף חברה בבורסה, גם אם גדולה כפול מאגיס, לא יכולה לגייס רבע מה סכום הזה - לא באג"ח ובטח שלא במניות. במניות אגיס עצמן, חברה שגם לאחר שנפלה ב-50% עדיין נסחרת בשווי שוק של 200 מיליון דולר, יש היום מחזורי מסחר יומיים של מאות אלפי שקלים בודדים - והיו גם ימים שכלל לא נקשרו במניה עסקות במסחר במשתנים.

הענף	טובות: המניה	התשואה מ-1.1.95	גרועות: המניה	התשואה מ-1.1.95
מזון	אסם	+30.2%	עלית	-15.4%
השקעות	אפריקה	+6.0%	הכשרה	-14.5%
טקסטיל	קסטרו	-3.0%	פולגת	-38.2%
משקאות	יפאורה	+29.2%	טמפו	+1.6%
אלקטרוניקה	כלל אלק'	+43.4%	אלרון	+7.7%
ביטוח	הראל המשמר	+9.7%	להנסיונל	-53.0%
חשמל	אלקטרה צריכה	+50.9%	תדיראן צריכה	+24.0%
קוסמטיקה	דנס	-1.4%	קליין	-42.0%
מוצרי בניה	וולפמן	+77.0%	כן תעשיות	-56.0%
מימון	תל מימון	-10.5%	קוי אשראי	-39.1%
ברוקרה	אקסלנס	+29.0%	צמיחה	-10.0%
מינרלים	מי עדן	+26.4%	נביעות	+6.6%

אותו משק, אותה בורסה, אותו ענף

כמי שמכיר היטב, ויודע גם להעריך את ההצלחה הפנומנלית של טבע - אורקין מבין שב-7% מהעלייה של מדד המעו"ף בשנה האחרונה נובעת אך ורק מהזינוק של מניות טבע. אם הוא היה ממשיך בכיוון מחשבה זה היה מגלה כי 4.5% נובעים מהעלייה של בזק, ולכן למעשה בנטרול השתיים - מדד המעו"ף, כמו גם מדד המשתנים, עומדים היום פחות או יותר היכן שעמדו בתחילת השנה.

אם תשאלו את עופר נמרודי מה מצבו של שוק ההון - הוא כנראה ישיב שזה לא ממש מעניין אותו. מניות הכשרת הישוב אמנם המשיכו לרדת השנה - אבל נמרודי לא קונה ובטח שלא מוכר.

שוק ההון עשה את שלו עבור נמרודי - בארבע שנות הגאות הגדולות הוא גייס 300 מיליון שקל מהציבור במניות ובאג"ח במחירים מטורפים (מבחינת המשקיעים) ובעלות מצדיקה (מבחינתנו). נמרודי היכה בכרזל נרקסטפ בתקופת הגאות, ועכשיו העניין שהוא מבלה בבורסה הוא בעיקר במישור התיאורטי. הוא יודע היטב שגם אם יתעורר שוק ההנפקות - הוא ממילא לא יהיה האורח הראשון שיתקבל בו בשמחה.

תשאלו את גרשון זלקינד - הוא בוודאי יהיה יותר אופטימי. לא רק שמניותיהן של חלק ניכר מהחברות שלו זינקו בחודשים האחרונים בעשרות אחוזים, אלא שבסוף החודש הוא עומד לגייס מהציבור 22 מיליון שקל. עסקי המזגנים באלקטרה צריכה מעולם לא היו טובים יותר - המניה עלתה השנה ב-50% ובסוף החודש יפקעו האופציות של החברה שלו עמוק עמוק בתוך הכסף מה שיבטיח את גיוס ההון הגדול.

אם תשאלו את גיורא אקרשטיין האם השוק התאושש - הוא בוודאי ישיב בשלילה - אך יוסיף "וטוב שכך". שכן המפולת בבורסה היא אחת הסיבות לנפילתו, או לפחות לזירוז נפילתו של אחד המתחרים היותר מטרידים שלו.

אם הבורסה היתה ממשיכה לדהור, ועוזיא רייכרט היה מגייס עוד 30 מיליון שקל בהמרה של האופציות שלו - אזי התחרות המטורפת במגזר של מוצרי הבנייה והתשתית בין עסקות אקרשטיין ורייכרט היה נמשך. שכן מאז שרייכרט גייס 30 מיליון שקל מהציבור לפני שנתיים הוא "שיגע" לא רק את מס הכנסה ואת המנתחים אלא את ענף התשתית כולו כשהציף את השוק בצינורות בטון במחירי הפסד.

אבל הבורסה נפלה, ואצל רייכרט זו היתה הדחיפה הראשונה לכדור השלג. כל הבלוף התפוצץ והיא הגיעה לכינוס נכסים. לא רק שאקרשטיין העלה עכשיו את המחירים של צינורות הבטון ב-30% - אלא שהוא גם מתמודד היום על רכישת השליטה ברייכרט, מה שעשוי להגדיל את אחיזתו בשוק. בינתיים הוא רואה את המניות שלו מתאוששות - עלייה של כמעט 100% בחצי שנה.

אם תשאלו את יאיר המבורגר, איש הביטוח, אם שוק ההון התאושש - הוא ישיב לכם בשלילה. להמבורגר, כמו לכל איש עסקים המעורה בשוק ההון בכלל ובעל שליטה בחברת ביטוח שמתרכזת בביטוח חיים בפרט, תהיה בוודאי זווית פחות אופטימית על ההתפתחויות בשוק ההון.

החלטה הרת גורל

המבורגר יראה מן הסתם בראש ובראשונה את הסדר קרנות הפנסיה שאישרה הממשלה ואת הנזק שיגרום לענף ביטוח החיים, לשוק ההון ולמשק כולו. ההכרזה של המדינה על פתיחת אפיק חיסכון מסובסד המנותק משוק ההון היא לא רק מכה קשה לענף הפוליסות המשתתפות ברווחים, אלא בעיקר בשורה גרועה מאוד לכל תהליך ההתרחבות וההשתכללות של שוק ההון. המבורגר יגיד לכם שמרבית ההתפתחויות האחרונות בשוק ההון בטלות בשישים מול ההחלטה הרת הגורל של הפנסיה.

אבל המבורגר אישית לא יהיה מודאג מהדשדוש בבורסה וגם לא מעצירת שוק ההנפקות. מאז שהוא הנפיק את הראל המשמר בבורסה לפני 13 שנה הוא מעולם לא נשען על גיוסי הון מהציבור כדי להתקיים ולצמוח.

המבורגר ייצר ערך למשקיעים באמצעות רווחים, צמיחה פנימית וצמיחה ברכישות ומיעט לעסוק בגיוסי הון.

הגם שהעסקים יגעים בחברת הברוקרים איל חברת הייעוץ להנפקות איכות, בין הראל המשמר שותפה, המבורגר ושותפיו, צבי בירן ובועז עדיני - לא מודאגים. הם לא הגיעו לבורסה לפני שנה, וגם לא לפני שנתיים. הם מכירים את כל העונות וגם את עונות המעבר. הם יעברו גם את זאת.

אם תשאלו את ד"ר משה פרג על מצבו של שוק ההון - הוא בוודאי יגיד שגרוע מאוד. שאם לא כן, הוא לא מבין מדוע מניות החברה שלו ירדו השנה ב-50% לאחר שבשנה שעברה הן כבר ירדו בשיעור דומה. אבל - גם פרג לא מודאג במיוחד, משום שעד לפני שנה כשהמשקיעים בבורסה היו מוכנים "לקנות" את התוצאות שהוא הציג בדו"חות ואת המניות שלו - פרג ניצל את זה עד למקסימום בגיוסי הון מהציבור ובמשכורות. עכשיו, כשהם כבר לא קונים ובעיקר שואלים שאלות - פרג פחות מודאג. את שלו הוא כבר עשה.

(אגב, לא שוחחנו עם האנשים המוזכרים כאן לצורך הכתבה. ניסינו להיכנס לנעליים - ולנחש).

משוכות ההתנגדות הקרובות: 195 ו-200 נק'

מזווית טכנית

רפי פרס"ק

חרף מפולת המניות הבנקאיות ב-1983, שגבתה כשבעה מיליארדי דולרים ממשלמי־מסים בישראל, וחרף פיתויי אשראי זול, שבאמצעותם רוקשו בנקאים רבבות לקוחות־קורבנות ב-1993-1994, הסמיך בשבוע שעבר הרוב בכנסת את שדולת בנקאיה התואים ותאבי הבצע של ישראל להוסיף לעשוק משקיעים תמימים לאור היום - כאילו לא היו דברים מעולם.

בכך נסתם הגולל על המלצותיה העתיקות והטובות של ועדת־ביסקי, וניתנה לבנקים גושפנקה חוקית להנצחתם של ניגודי־אינטרסים הרי־עיוותיים, הנובעים מעיסוק ברוממי ביניהם ובשיווקם של קרנות־נאמנות וקופות־גמל מצד אחד, וממתן ייעוץ נטול־פניות ללקוחות מצד אחר.

למען הסדר הטוב, נעיר כי אף שיועצי־השקעות ומנהלי־תיקים עצמאיים חפים מן הפגמים האינטרסנטיים שבהם נגועים הבנקאים, ספק אם עולות מקצועיותם ומיומנותם של הראשונים על אלה שהפגינו האחרונים - ויעידו הנזקים ההרסניים שהנחילו לצאן מרעיתם רוב המלצות שהשמיעו בשנתיים האחרונות.

ספרו הטכני של דניאל מולקנדוב, "בשביל הזהב, הדרך היחידה להרוויח בבורסה" (הוצאת המחבר, 170 עמודים), הראשון בסוגו בעברית, מדגים באותות המופתים כיצד אפשר היה, באמצעים טכניים ישירים ופשוטים (יש שיאמרו: פשטניים), למזער הפסדים ואף לצבור רווחים נאים (גם) בשוק מגמתי יורד.

העקמים והתבניות הצ'ארטיסטיות, שעליהם מתבסס דניאל מולקנדוב, מבוססים בעיקר על קווי־מגמה (מחסומי־תמיכה ומשוכות־התנגדות) ומשולשים, כשלצורך זיהויין של מגמות ארוכות־טווח נעזר המחבר בממוצעים נעים צולבים (הממוצעים 10 ו-50 שערים), בקווי־דיברגנסיה, במעטפות־מסחר, ובבחוורי מסחר.

הדוגמאות שליקט דניאל מולקנדוב - כ-55 במספר - לקוחות כולן ממדדים וממניות הנסחרים בבורסה בתל אביב, והוגבלות את התקופה ממחצית 1993 עד אוקטובר 1994 לערך. התרשימים מוצגים בצבעים מאירי־עיניים, על נייר משובח, כשכל המלצה טכנית ותוצאותיה מתועדות בבהירות.

אף שלא בדקתי את הנתונים (שאינם כוללים עמלות, ושוברי־ריבית והחלקה - SLIPPAGE - למיניהן), ייאמר לזכותה של השיטה שמציג המחבר, שלו תנך לפיה גם עסקות בחסר (במלים אחרות, לו היה תנך עמדה בחסר בכל פעם שחוסל עמדת־רכש, ולו היה מחסל עמדת־חסר זו כל אימת שתנך עמדת־רכש), היו השגי שיטתו עוד יותר מרשימים.

טכנאים צרופים ימצאו טעמים לפגם בכותרתו היומרנית של הספר; בהקדמתו, העלולה להכשיל הדיוטות; בכך שאין בספר זכר להוראות לקטיעת הפסד, או הנחיות לניהול כספים (MONEY MANAGEMENT) מושכל, שבלעדיהם אין לתאר מסחר טכני; ועוד כהנה וכהנה.

התשובה הניצחת לטענות אלה נעוצה בראשי התיבות Kiss: Keep it Simple, Stupid: אם היה בגישתו של המחבר, חרף פשטותה ופשטנותה, להביא תוצאות כה משכנעות - בלא להידקק לחישובי־מומנטום, לרצועות־בולינגר, לקלשוני־אנדרוז, לגלי־אליוט, או לחיתוכי־זהב פיבונאצ'יים - אין בכך פסול. להפך.

משוכות ההתנגדות הקרובות במשתנים: 195 ו-200 נקודות; מחסומי התמיכה: 190 ו-187 נקודות.

20 המניות הטובות והגרועות בשבוע שעבר

המניות הטובות	העליה ב-%	המניות הגרועות	הירידה ב-%
1. פורז	29%	1. אוקי דוק	-21%
2. עצמון	+25%	2. קלדור	-20%
3. מודיעין	+25%	3. עמיגר	-19%
4. על בד	+24%	4. רשנים 0.1	-18%
5. גמבים	+23%	5. קינר	-18%
6. משוב שיווק	+22%	6. קידוכל	-18%
7. שם טוב	+22%	7. בניגמור	-17%
8. מלתות הכשרה	+21%	8. פוליגון	-13%
9. כפרית	+21%	9. רשנים 0.5	-13%
10. ארפל	+21%	10. סיב	-12%

* מקור: בנק הפועלים

ניו־יורק / 4.8.1995

שם המניה	מחיר מניה	שינוי ב-%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה	נמוך	% שינוי שנתי 95	הון עצמי (במליוני דולרים)	רווח שנתי (במליוני דולרים)	מכירות (במליוני דולרים)	שווי שוק (במליוני דולרים)	מכפיל רווח
מדד ישראליות	155.89	0.6	---	---	157.35	154.91	---	---	160.42	108.68	35	---	---	---	---	---
סאיטקס	19⅝	-0.3	19⅝	19¾	19⅞	19⅝	33,100	649,587	24¾	15½	20	749.0	64.0	704.0	836.8	13
טבע	38⅝	-1.6	38⅝	38⅞	39¼	38⅝	444,500	17,168,813	43⅜	21⅜	60	342.0	57.4	588.0	2071.5	36
אי.סי.איי.	16 13/16	3.5	16¾	16⅞	17⅜	16⅛	1,760,200	29,593,363	17⅜	11¼	24	322.0	77.0	385.0	1259.1	16
אדיומיקס	1⅝	4.0	1 9/16	1⅝	1⅝	1 9/16	8,200	13,325	2 3/16	15/16	18	11.3	-6.5	7.3	9.7	---
אדיוסופט	9	2.9	8¾	9	9	8¾	10,100	90,900	9¾	5⅞	29	16.0	1.7	9.8	36.0	21
אורבוטק	12¼	-1.0	12¼	12¾	12¼	12¼	400	4,900	13¾	8	51	51.0	9.2	118.0	147.5	16
איי.איי.אס	3 11/16	5.4	3 9/16	3¾	3¾	3½	14,300	52,731	4¼	1⅞	48	68.0	-9.2	91.8	51.4	---
איי.אס.ג'י.	3½	12.0	3⅜	3⅝	3½	2 15/16	45,800	160,300	4⅝	1	84	6.3	-3.3	15.0	15.9	---
אלבים	22 1/16	0	21⅞	22⅜	22⅛	21⅞	7,000	154,437	24¾	16¼	5	325.0	38.8	709.0	396.9	10
אלדין	23	3.4	22¼	23	23	21⅝	23,600	542,800	26	6¾	163	11.1	2.4	7.4	98.7	41
אלסינט	3	-4.0	3	3⅛	3⅛	3	39,500	118,500	3⅜	1¾	58	175.0	10.1	234.0	238.3	24
אלרון	10⅛	2.5	9⅞	10⅛	10⅛	9⅞	7,800	78,975	10¾	8	11	188.0	7.6	459.0	176.1	23
אלקטרק פיול	10⅛	1.3	9¾	10⅛	10⅛	9½	27,000	273,375	13⅞	4¼	62	23.5	-0.6	4.2	86.5	---
אם. סיסטמס	5	-7.0	5	5⅛	5⅛	5	8,000	40,000	7	3⅛	21	9.0	-3.1	4.8	26.9	---
אראל	3⅛	13.6	2¾	3⅛	3⅛	2¾	7,400	23,125	4¾	2¾	-22	10.0	1.1	4.1	12.3	11
ארית	13/16	8.3	¾	13/16	13/16	¾	10,300	8,368	1	⅜	63	10.5	-0.7	8.8	8.1	---
אשד רובוטק	29/32	0	29/32	31/32	29/32	29/32	20,000	18,125	1 78/128	⅝	-40	10.0	-3.7	26.7	5.6	---
בי.ג'י.אר	5¼	5.0	4⅞	5¼	5¼	5¼	300	1,575	6	3⅝	5	13.7	-1.1	17.6	30.6	---
ביוטכנולוגיה	3½	5.7	3 7/16	3½	3 9/16	3¼	183,100	640,850	4¼	2	63	19.0	-7.4	17.4	132.0	---
גילת	26⅞	1.9	26⅞	27	27	26⅜	15,500	416,562	28¼	12	124	36.6	6.1	27.0	224.4	37
די.אס.אס.איי.	11⅛	1.1	11⅛	11⅜	11⅜	11	23,600	265,500	13½	4¾	137	46.5	9.8	80.0	79.0	8
הכשרת ישוב	8¾	0	8¾	9¼	---	---	---	---	12	7¼	-20	124.0	3.8	156.0	81.5	21
הלת'קייר	1¾	0	1⅜	1 15/16	1 15/16	1¾	2,100	3,675	2 5/16	1 5/16	15	16.0	-0.2	7.2	19.6	---
סימד רכיבי	7¼	1.8	7¼	7⅜	7½	6¾	72,700	527,075	7⅝	3⅛	75	40.0	-6.6	24.7	79.5	---
טאואר	31¾	-2.3	31¾	32¼	32½	31¾	93,400	2,965,450	35½	10¼	189	62.0	7.7	58.0	317.5	41
טי.די.ג'י.	1¼	0	1¼	1½	1¼	1¼	1,500	1,875	2⅛	11/16	25	5.6	-0.2	2.5	3.8	---
טכנומטיקס	11⅜	-1.1	11¼	11⅜	11⅞	11⅛	176,600	2,008,825	12	3⅝	122	33.7	3.0	25.4	89.4	---
[illegible]	1½	-14.3	1⅜	1¼	1¼	1½	11,500	17,250	3⅛	1⅛	-43	7.0	-4.9	2.4	4.8	---
טלדטה	8⅛	-1.5	8⅛	8⅜	8⅝	8⅛	23,300	189,312	9½	4⅛	71	50.2	0.6	28.2	84.3	141
[illegible]	38/128	5.6	¼	5/16	38/128	9/32	5,100	1,514	½	7/32	-41	10.0	2.0	1.0	5.5	3
כרמל	10	0	9⅞	10⅛	---	---	---	---	11¾	7	36	17.8	2.5	75.0	---	---
[illegible]	25⅛	0	25⅛	25¼	25⅜	25⅛	95,000	2,386,875	25¾	15⅞	7	78.0	5.6	70.0	268.3	48
לייזר	8 9/16	0	8 9/16	8⅝	8⅝	8½	5,400	46,237	9¾	4 15/16	49	10.0	4.0	38.0	49.4	12
לנאופטיקס	13	0	12¾	13⅛	13⅛	13	3,000	39,000	15¼	6	60	35.0	3.0	20.5	77.7	26
מג'יק	10⅞	-1.1	10⅞	11⅜	11½	10⅞	23,400	254,475	11½	3⅜	85	15.0	-1.5	21.0	42.2	---
מגל	4 1/32	0.8	3 11/16	4 1/16	4 1/32	3 11/16	13,000	52,406	5	2¾	34	14.4	1.7	16.8	20.1	12
מדיטאל	1¼	0	1¼	1½	---	---	---	---	1⅞	5/16	-33	4.2	-2.6	0.4	10.6	---
נייר חדרה	57⅜	0	---	---	57⅜	57⅜	700	40,337	59¾	41½	23	145.0	10.6	252.0	219.0	21
נקסוס	4	0	4	4⅛	4⅛	4	7,000	28,000	5	2 15/16	-16	1.8	-6.5	1.6	19.9	-3
סילקום	3	0	2¾	3⅛	---	---	---	---	4¾	2	-27	6.0	0.5	3.0	8.7	17
[illegible]	3⅜	12.5	3⅛	3⅜	3⅜	3	84,700	285,862	3⅜	1½	59	9.7	-0.5	27.6	23.1	---
עידן	5/16	-9.1	5/16	11/32	5/16	5/16	11,000	3,437	9/16	¼	-9	13.2	-3.0	14.5	9.3	---
עץ לבוד	7⅜	0	7⅜	7½	---	---	---	---	7¾	5⅜	18	25.0	2.8	97.0	22.1	8
ראדא	4 15/16	1.3	4⅞	5 1/16	5 1/16	4⅞	71,200	351,550	5½	3	32	13.0	0.1	34.0	29.0	290
[illegible]	1½	26.3	1⅛	1⅝	1⅝	1 3/16	6,500	9,750	3⅝	1	-45	4.7	0.6	4.3	8.1	13
ת.א.פ.	3⅝	-1.7	---	---	3⅝	3⅝	1,200	4,350	4¾	3¼	7	51.0	2.0	172.0	94.9	47
תאת	3⅝	0	3⅜	3⅝	3¾	3⅛	13,000	47,125	4⅝	1 11/16	42	11.0	---	16.5	32.3	---
[illegible]	8	1.6	7⅝	8	8⅛	7¾	32,900	263,200	8½	6½	8	21.8	3.4	42.1	76.1	22
תדיראן	19½	0	19½	19⅝	19⅝	19½	900	17,550	24	15	-7	222.0	36.0	813.0	382.4	11
אופאל	21⅞	2.3	21½	22¼	22¼	21¼	153,000	3,346,875	25¼	14	56	34.0	4.7	27.6	137.8	29
אי.ג'י.אי.	33½	6.3	32¾	33½	34	30¾	104,000	3,484,000	39¼	13	158	---	6.1	47.5	184.2	30
אמפל	6⅝	0	---	---	6⅝	6⅝	7,500	49,687	7 3/16	5½	-1	172.0	14.4	81.8	157.3	11
אינדיגו	58⅛	-4.7	58	58½	60¼	58	53,300	3,098,063	64¼	15¾	249	50.0	-21.0	81.0	2915.0	---
אפי	62½	0.4	62½	63¼	63½	62½	32,000	2,000,000	65½	24	127	113.0	21.0	130.0	751.2	36
[illegible]	8½	-1.4	8½	8¾	8⅞	8½	110,000	935,000	9⅞	6¾	-2	80.0	-37.0	64.0	430.4	---
די.אס.פי.	23½	-2.1	23½	24	24½	23½	21,600	507,600	27	10	135	25.5	2.7	17.8	187.3	---
די.אס.פי.גרופ	23¼	3.3	23	23¼	23¼	22	89,300	2,076,225	26	13¾	19	----	16.4	61.6	213.9	13
[illegible]	18¼	3.5	18	18¼	18¼	17½	530,700	9,685,275	22	13	-10	102.0	19.4	76.7	722.7	37
מרקורי	23¾	7.9	23¾	24¼	24¼	21½	117,100	2,781,125	26½	11¾	73	40.0	5.0	26.8	303.5	61
ספיאנס	2⅛	0	---	---	2½	2⅛	79,500	168,937	2⅝	1⅛	-85	40.0	5.0	26.8	27.2	5
פארמוס	1 29/32	-1.6	1 29/32	2 1/32	2 1/32	1 29/32	345,100	657,846	2⅞	½	112	2.7	-12.5	0.1	27.6	-2
פי.אי.סי.	25½	0.5	25½	25¾	25½	25½	700	17,850	28⅛	20¼	-11	353.0	33.4	31.8	478.4	14
קומברס	18⅞	0	18⅞	19¼	19¾	18⅞	109,400	2,064,925	19⅞	11	59	103.0	12.0	99.0	375.6	31
קרן ישראל	12	3.2	---	---	12	11⅞	5,800	69,600	12⅞	9	19	---	---	---	---	---

הנתונים מבוססים על הדו"חות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. הרווחים מהשקעה במניות הרשומות מתחת לקו המודגש חייבים במס.

אי.סי.איי השלימה עלייה של 6.8% בעקבות העסקה עם ספרינט

וול סטריט

צבי רבין

מניית אי.סי.איי השלימה בשני ימי המסחר של סוף השבוע עלייה של 6.8%, ובשבוע שחלף מאז פרסמה את הדו"חות הכספיים, קפצה המניה ב-20%. חלק גדול מהעליות של סוף השבוע קשורות לעסקה עליה הודיעה החברה ביום חמישי בלילה - חתימה על חוזה לחמש שנים עם חברת ספרינט בשווי 30 מיליון דולר.

אי.סי.איי היתה גם בין המניות הבודדות שריכזו פעילות גבוהה ביום שישי בלילה. הצטרפה אליה מניית טבע, שצפויה לפרסם בקרוב את הדו"חות הכספיים שלה. כנראה שגם בטבע לא יהיו הפתעות גדולות.

מרקורי שהודרה ויצאה עם הדו"חות כבר לפני כשבוע, אמורה להשלים עוד כמה ימים את ההנפקה השנייה שלה בוול סטריט. החברה תנפיק 2.7 מיליון מניות, והמחיר שאותו רשמה החברה על טיוטת התשקיף הוא 20.5 דולר למניה. החתם בהנפקה יהיה המברכס אנד קוויסט, שהוציא בסוף השבוע המלצת קנייה חמה על מניות טכנומטיקס.

החברה הבת של טכנומטיקס עוש"פ טיפסה בעוד 12.5% והיא סוגרת את הפער שנוצר בין שתי החברות. מניות עוש"פ שייכות לאותו חלק ברשימת הישראליות שהתעורר רק לאחרונה, כמו גם מניית אם סיסטם שקפצה מדרגה בחודש האחרון ממחיר של 4 דולר, שבו נסחרה בשנה האחרונה, למחיר של 5.5 דולר בסוף השבוע. קפיצה זו קשורה להודעה משמעותית שפרסמה החברה באמצע השבוע.

בהודעת החברה נאמר כי היא מכרה את הטכנולוגיה העיקרית שפיתחה החברה הבת שלה, יורום, ב-10 מיליון דולר. אין ספק שהחברה הרוויחה ממכירה זו, אך סירבה לנקוב בכמה כסף מדובר. הרוכשת היא חברת ISD, שתקבל את הטכנולוגיות למוצרי קול מבוססי טכנולוגיית פלאש.

יורום היא חברה בת של אם־סיסטמס העוסקת בפיתוח טכנולוגיות, רכיבי עיבוד דיגיטאלי מבוססי פלאש.

בעבר התכוונה סיסטם לבצע הנפקה פרטית של החברה, אך לטענת אחת ממנהליה, זו לא יצאה אל הפועל מאחר שכבר אז היה מגעים עם איי.אס.די. זו מתכוונת להקים חברה בת בבעלות מלאה, אשר תרכוש את נכסי יורום הקשורים לטכנולוגיות של רכיבי הקלטת קול. ISD תעסיק את כל עובדי יורום ותרכוש זכויות טכנולוגיות מסוימות מסיסטמס.

המניה של חברת אורסיסטמס, שהיתה בסוף '93 אחת המבטיחות ביותר ברשימת המניות הישראליות ונסחרה בשיא של 17 דולר, עוסקת בפיתוח ייצור ושיווק של מערכות זיכרון המבוססות על טכנולוגית פלאש. טכנולוגיה זו מאפשרת אחסון בלתי נדיף של נתונים על שבבים אלקטרוניים, המבטיחים מהירות גישה גבוהה בשילוב עם עמידות בתנאי סביבה קשים.

חברה שהפכה ב-'94 לאחת ההצלחות המרשימות מבין הישראליות בוול סטריט היא נט מנג', שטיפסה אז לגבהים של 18 דולר, כאשר השוק זיהה מבעוד מועד את הפוטנציאל הרב שטמון במוצרי החברה. נט מנג' פועלת בשני התחומים הצומחים ביותר בשנים האחרונות - משתמשי האינטרנט והחלונות.

בכל מהלך '95 נסחרה המניה במחיר ששיקף שווי שוק של 724 מיליון דולר. החברה סיימה את '94 עם רווח של 16.4 מיליון דולר, ומכירות של 60 מיליון דולר, לעומת רווח של 4.8 מיליון דולר ב-'93. ברבעון השני של '95 עמד קצב המכירות של החברה על 120 מיליון דולר בשנה עם רווח של 28 מיליון דולר בשנה.

החברה אינה קופאת על שמריה והציגה לשוק מספר עדכונים ופיתוחים חדשים. הדוגמה המובילה בתחום אפליקציות לחלונות, היא גרסה חדשה לתוכנת "אינטרנט קמלייון" שלה המיועדת למשתמש הנייד.

נט־מנג' היתה החברה הראשונה שסיפקה חבילת תוכנה המכילה את כל הדרוש למשתמש אינטרנט, המעוניין לנצל מקורות מידע עסקיים. התוכנות החדשות של המוצר מאפשרות אינטגרציה בין כל האפליקציות השונות והופכות את המחשב האישי למשרד אינטרנט רב עוצמה.

שלשום לא פרסמה אף חברה דו"חות כספיים, אבל כבר עתה ניתן לסכם באופן ראשוני, את התוצאות לרבעון השני, אשר כמו הקודם הפתיע לטובה. אף חברה לא איכזבה את השוק או את הציפיות של האנליסטים, ואף אחת גם לא ירדה בעקבות פרסום תוצאותיה.

לעומת זאת, היו שלוש מניות שטיפסו בתנופה. הבולטת שבהם היתה חברת אי.סי.איי שהכפילה ברבעון השני את הרווח שלה לעומת הרבעון הראשון. גם מחיר המניה הגיב בתשואה דומה תוך שלושה ימים. טכנומטיקס זינקה גם היא, אם כי בשיעור נמוך יותר, בעקבות הפתעה בדו"חות.

מחלקת המחקר של אוסקר גרוס כמו גם עמיתיה בארצות הברית עובדים בימים האחרונים מסביב השעון כדי להגיב על הדו"חות, ולעדכן את הערכותיהם. כך לדוגמה, האנליסטים אמיר שכבר ואהד ארגמן פירסמו בסוף השבוע המלצת HOLD לטכנומטיקס. נקודות חשובות אותם הם ציינו בהערכה היו:

שיפור בכל היחסים הפיננסיים של החברה, פרט להוצאות מחקר ופיתוח, שעלו לשיעור של 19.6% לעומת 18.8% בגלל רכישת חברת Cs ברבעון שעבר, ועלייה בשכר העבודה.

הוצאות המכירה ומספר אנשי המכירות שלה גדל ל-26. החברה מתכוונת לגייס אנשי מכירות נוספים, כך שעד סוף '95 יעמוד מספרם על 35.

באוסקר מעלים את התחזיות ל-'95 ו-'96, בגלל העסקאות האחרונות עליהן הודיעה החברה. הם צופים עלייה של 23% במכירות ביחס ל-'95, ועלייה של 30% ברווח הנקי. המכפיל שמתאים לדעתם לטכנומטיקס הוא 17-19, ולכן מחיר היעד שלה הוא 11 עד 12 דולר למניה.

עבודה נוספת שפרסמו באוסקר גרוס היתה על מניית אי.סי.איי. האנליסט גיל-עד פרידהבר, שהעריך נכונה את שהיה צפוי בשני הרבעונים הראשונים של '95, ממליץ על קניית המניה עד לטווח מחירים של 20-21 דולר בשנה הקרובה. לטענתו, ברמת מחירים של 15.8 דולר מניות החברה נסחרות על פי מכפיל 12.9 ו-13.3 בהתבסס על תחזית הרווח ל-'95 ו-'96. חברות אחרות בענף נסחרות במכפילים גבוהים יותר - כ-20 - ולכן המניה אטרקטיבית.

עבודה נוספת שפרסמו באוסקר גרוס בסוף השבוע היתה על לננס. אביבית מגה קליל, טוענת כי לדו"חות שפורסמו אין השלכות על תמחור המניה והערכת שווי החברה, בגלל המיזוג הצפוי. עד סוף אוגוסט אמורה להסתיים כתיבת התשקיף שיוגש לרשות ניירות ערך האמריקאית. להערכתה, קיים סיכוי טוב להשלמת המיזוג, והמחיר שבו נסחרת המניה - 25.5 אינו אטרקטיבי לקנייה לניצול פער הארביטראז'.

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה	מחיר מניה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במליוני דולרים
אי.סי.איי	⇧ 16.8	3.5%	29.5
טבע	⬇ 38.6	-1.6%	17.1
נט מנג'	⇧ 18.3	3.5%	9.6
איי.ג'י.איי	⇧ 33.5	6.3%	3.5
טכנומטיקס	⬇ 11.4	-1.1%	2.0
מדד דאו ג'ונס	⬇ 4683.4	-0.4%	
מדד נאסד"ק	⇧ 991.1	0.9%	

אלביט – רבעון נוסף של הסברים

ברבעון השני של השנה ירד הרווח התפעולי של החברה ב–46.5% למרות עלייה של 12% במכירות מאז ראשית השנה

מאת צבי רבין

מניות חברת אלביט עלו מאז ראשית השנה ב–12% – תשואה גבוהה ביחס למדדי המעו"ף הד משתנים. בדו"חות הכספיים שפרסמה החברה ביום חמישי לא תמצאו את הגורמים לעלייה הזאת. במחצית הראשונה של השנה עסקת אלביט בעיקר בהסברים – ולא מספקת למשקיעיה חדשות על עתיד ורוד.

ברבעון השני של '95 היו אלה "התנודות", "רשומות הרווחיות" בשוק האוחדי, יחד עם "הקיפאון בדולר" שפגעו בחברה. הגורם האחרון היה משמעותי כיוון שרוב מכירות החברה, חומרי הגלם והרכיבים שהיא קונה נקובים בדולרים.

גם שתי הרכישות החדשות של אלביט – של החברות דיאסוניקס ופיברוניקס – נמצאות עדיין בשלבי התארגנות מחדש והשתלבות במערך העסקים של אלביט. תרומתן לרווחיות אלביט במחצית ראשונה של השנה המשיכה להיות שלילית.

התוצאה של כל הגורמים הללו היא ירידה של 46.5% ברווח התפעולי לעומת הרבעון המקביל ב–94', למרות עלייה של כ–36% במכירות שהסתכמו ב–202 מיליון דולר לעומת 137 מיליון דולר ברבעון המקביל. את הרבעון השני סיימה החברה ברווח של 6.5 מיליון דולר לעומת 4.5 מיליון דולר ברבעון הראשון של '95 ו–10 מיליון דולר ברבעון המקביל ב–94'. הרווח הנקי במחצית הראשונה של השנה הסתכם ב–11 מיליון דולר לעומת 17 מיליון דולר במחצית המקבילה.

העלייה במכירות הושגה בעיקר כתוצאה מצירוף הפעילות של דיאסוניקס העוסקת בתחום הרפואי. המכירות בתחום זה עלו מ–70 מיליון דולר ברבעון השני של '94 ל–134 מיליון דולר ברבעון הנוכחי – עלייה גם לעומת הרבעון הראשון של '95 שבו היו המכירות בתחום זה 122 מיליון דולר.

נקודת האור היחידה של אלביט היא אלסינט. לאחר שנתיים שבהן פגעה החברה בתוצאות אלביט, הצליחה זו להגדיל את חלקה בשוק העולמי תוך ששמרה על שיעורי רווח גולמי של 38%. ברבעון השני של השנה תרמה אלסינט 2.7 מיליון דולר לאלביט – לא פחות מ–41.5%) מהרווח הנקי של החברה. לשם השוואה בשנת '94 כולה תרמה אלסינט לאלביט רק 18% מהרווח הנקי.

'94 תמורת 70 מיליון דולר. שם עדיין נעשים מאמצי התייעלות בעיקר בתחום של תיאום השיווק של מוצרי החברה. בסוף '94 הוהיר עמנואל גיל בכנס אנליסטים, כי "בליעת" דיאסוניקס לא תהיה פשוטה – והוא כנראה ידע מדוע הוא אומר זאת.

ההכנסות בתחום הביטחוני ברבעון השני של '95 היו 78 מיליון דולר, די דומה ל–79 מיליון דולר כ–12 מיליון דולר הכנסות חד פעמיות מחברות שנמכרו בסוף '94.

העלייה במכירות בתחום האזרחי נובעת בעיקר מהכללת חברת פיברוניקס, לראשונה בדו"חות אלביט ב–95'. פיברוניקס, שלה מסורת הפסדים ארוכה, ממשיכה כמו תמיד בתהליכי "התייעלות". מכירותיה גדלות אמנם, אבל היא עדיין מפסידה כסף.

אלביט	באלפי דולר	
הרבעון השני	'95	'95
הכנסות	244.0	179.5
רווח גולמי	80.1	55.0
הוצאות הנהלה	11.7	7.6
רווח תפעולי	7.2	13.5
הוצאות מימון	(836)	498
רווח נקי	6.4	9.9
מחצית ראשונה	'95	'94
הכנסות	469.1	339.0
רווח גולמי	153.3	105.7
הוצאות הנהלה	22.6	14.3
רווח תפעולי	14.6	23.9
הוצאות מימון	(.1)	(0.5)
רווח נקי	11.0	17.0
רווח למניה ($)	0.52	0.92
מחיר מניה ($)	22.1	
הון עצמי	349.6	
שווי שוק	452.5	

פעילות נוספת של החברה, אשר על פי ההערכות תורמת תרומה חיובית לחברה, היא זו של המרכזיים הרפואיים. כאן נמשכת מגמת ההתבססות בענף.

אל התחום הרפואי של אלביט, שתפס ברבעון זה נתח של 55% מכלל המכירות (לעומת 39% בתקופה המקבילה) הצטרפה חברת דיאסוניקס שנרכשה לקראת סוף ברבעון השני של '94. הכנסות אלה מהוות כיום כ–32% מההכנסות המאוחדות של אלביט, לעומת 43%–42% בתקופות המקבילות אשתקד.

ההכנסות בתחום האזרחי כולו היו ברבעון זה 33 מיליון דולר, שהם 13% מהכנסות החברה. המכירות בתקופה המקבילה אשתקד היו 31 מיליון דולר והן כללו

אלביט מציינת בסקירת המנהלים שלה כי החברה רשמה "שיפור ברווח הגולמי הנובע מהכללת שתי החברות הבנות שנרכשו בסוף '94 – אלביט אולטרסאונד ("דיאסוניקס") ופיברוניקס – המתאפיינות ברווח גולמי גבוה יחסית לממוצע באלביט".

זה אמנם נכון למחצית הראשונה של '95 לעומת המחצית המקבילה, אולם בהתבוננות על תוצאות רבעוניות ירד שיעור הרווח הגולמי של אלביט ל–32% לעומת 40.5% ברבעון הראשון של '95.

כאמור, החברה מנמקת ירידה זו, בתחרות הקשה בתחום האזרחי והקיפאון בשער הדולר.

בתחום הביטחוני יכולה אלביט להרגיש מעט בנוח בגלל צבר הזמנות שהסתכם בסוף הרבעון ב–719 מיליון דולר לעומת 678 מיליון דולר ברבעון המקביל. מתוך סך כל צבר ההזמנות של החברה, 85% הם הזמנות ביטחוניות. עם זאת, הניסיון באלביט מלמד כי בין צבר לבין רווחים – תק פרסה.

לזכותה של אלביט עומד מאזנה האיתן של החברה ונזילותה. לאלביט יש מזומנים, ניירות ערך סחירים והשקעות לטווח קצר בסך 104 מיליון דולר, לעומת 148 מיליון דולר בסוף '94.

ירידה זו משקפת בעיקר פירעון הלוואות לזמן קצר, אשר ירדו מרמה של 75 מיליון דולר לרמה של 33 מיליון דולר בסוף הרבעון הנוכחי.

סך כל המקדמות מלקוחות הסתכמו ברוטו ב–165 מיליון דולר, בהשוואה ל–128 מיליון דולר בסוף '95. יתרת הלקוחות לזמן קצר גדלה מ–251 מיליון דולר ל–277 מיליון דולר, עלייה המשקפת בעיקר חוב בגין פרויקט ביטחוני, אשר זמן פירעונו יחול בעוד מספר חודשים.

המלאי נטו גדל מ–175 מיליון דולר בסוף 1994 ל–196 מיליון דולר בתחום הציוד, ומשקף בעיקר גידול בתחום הרפואי.

ב–8 במאי עזב את אלביט בנימין פלד – הדירקטור הוותיק, שניהל בעבר את חברת אלסינט.

בתקופת הדו"ח שפורסם העניקה אלסינט – אופציה למניות לעובדים בכירים למימוש בתקופה של עד 3 שנים במחיר 2 דולר למניה.

במידה שימומשו כל האופציות שהוענקו עד ליום 30 ביוני 1995, יירד שיעור ההחזקה של החברה באלסינט לכ–53% (ירידה של כ–2%.

עדכון תחזית האינפלציה החזיר את העניין לצמודי המדד

הירידה בביצועי המשכנתות באוגוסט תקטין את התחרות על כספן של קופות הגמל ועשויה להחזיר אותן לשוק האג"ח

אחת הסיבות לעליות באיגרות החוב הקצרות היא הציפייה להאצה בקצב האינפלציה. בנק הפועלים עדכן את תחזית האינפלציה לאוגוסט ל–1% במקום 0.8%

מחיר הכסף

יורם גביון

התערבותו של בנק ישראל במסחר במטבע חוץ נמשכה גם השבוע והביאה לפיחות של 0.7% בשער השקל כלפי הדולר.

הפיחות הטיב עם איגרות החוב צמודות הדולר, שהמשיכו את מסע ההתאוששות שלהן. השבוע עלו הגלבועים ב–0.8%, לעומת עלייה של 0.44% באג"ח צמודות המדד. האג"ח הקונצרניות צמודות המט"ח הגיבו בתנופה, ורשמו עלייה של 1%. האם גם עכשיו הגלבועים הם השקעה אטרקטיבית?

בבנק לאומי מעריכים כי בתשואות אליהן הגיעו הגלבועים – 7.3%–7% ברוטו וכ–4.8%–5% נטו – צריך הדולר להתחזק בכ–6.5% לשנה, כדי שיהיה אלטרנטיווה. השקעה לצמודי המדד למשקיע הבטוח בהנחת אינפלציה של 8% לשנה הקרובה.

תוצאה אחרת של התחזקות הדולר היתה המשך הזוזה האיטית לאג"ח צמודות המדד, בעיקר בטווח הקצר והבינוני. אג"ח לטווח של עד שנתיים עלו ב–0.7%, אג"ח לשנתיים עד חמש שנים עלו ב–0.6%, אג"ח ל–5–7 שנים עלו ב–0.5%, האיגרות ל–7–10 שנים עלו ב–0.2% ובאגרות לטווח של 10 שנים ומעלה היתה יציבות.

התיקון כלפי מעלה בתשואות נבע גם מבליעת השקעותיהן של קופות הגמל בפיקדונות בבנקים למשכנתאות. עליית הריבית על המשכנתאות האטה את הביצועים. ביצועי המשכנתאות ביולי – 1.6 מיליארד שקל – גרמו לבנקים למשכנתאות להציע לקופות הגמל להפקיד בריבית של 5%. ראובן צבאג, מנכ"ל בנק לאומי למשכנתאות, צופה שביצועי הבנקים למשכנתאות ירדו באוגוסט ל– 1.2 מיליארד שקל. הוא צופה ירידה בריבית הריאלית בתוך שלושה עד ארבעה חודשים, ומסביר בכך את הנטייה של הבנקים שלא לגייס מקורות בעלות הנוכחית וברמת הביצועים הצפויה.

סיבה אחרת לעליות באג"ח הקצרות היא הציפייה להאצה בקצב האינפלציה במחצית השנייה של '95. בנק הפועלים עדכן את תחזית האינפלציה שלו לאוגוסט לכ–1% (במקום 0.8%). בבנק הפועלים מצביעים על השינוי בשער הדולר ועל מדד הדיקת הפירות כגורמים שיעלו את המדד.

שאולי בצלסון מנהל מחלקת כלכלה תכנון ובקרה בבנק דיסקונט מציין גם את השפעת העלייה בשכר הריאלי על המדד.

שני הבנקים צופים שמדד ספטמבר יהיה 1% ובאוקטובר – 1.2%–1.1% להערכתם האינפלציה בשנים עשר החודשים הבאים תהיה 9%–10%.

ההערכה כי אנו עומדים בפני קצב אינפלציה גבוה יותר עד סוף '95 באה לידי ביטוי בציפיות האינפלציוניות המשתקפות בפער שבין המק"מ לשנה לתשואה השנתית נטו של האג"ח לשנה שעלו השבוע ל–10.5% לעומת 9.9% בשבוע שעבר.

האם תגרום העלייה בקצב האינפלציה לירידה בריבית הריאלית? בטווח הקצר נראה שהעלאת ריבית אינה מתיישבת עם ניסיונותיו של הבנק המרכזי למנוע ייסוף של השקל ופגיעה נוספת ביצוא. ירידת ריבית ריאלית עשויה לתמוך בירידת התשואות באג"ח בעיקר בטווח הקצר.

גורם אחר שישפיע על התשואות בטווח זה הן פדיונות של תוכניות חיסכון בסכום של 4.2 מיליארד שקל בספטמבר. פדיונות אלה יביאו להאצת הגיוסים, דבר שעלול לגרום לעליית התשואות. באוצר צופים שהחלק המכריע של הפדיונות יוחזר לתוכניות חיסכון עליהן יתכסו הבנקים באג"ח לטווח קצר ובינוני. מימוש הערכות האוצר יקטין את השפעת ההאצה הצפויה בגיוסי הממשלה בשל פדיונות קרן של 4.7 מיליארד שקל בספטמבר שמרביתן נובעות מהצורך למחזר את הכספים. יש לזכור שהמקטע הצמוד בגיוסי האוצר נעשה לטווח של שש שנים ויותר בעוד שמרבית תוכניות החיסכון הן ל–2–5 שנים.

החשש להאצה בגיוסי האוצר נובעת גם מהערכה שהשנה יממש האוצר את הגרעון התקציבי המתוכנן. מימון הגרעון מבוסס על הנחת הכנסות של 4.6 מיליארד שקל מהפרטת חברות.

עד כה גייסה הממשלה סכום של 1.9 מיליארד שקל, ונראה שהסכום לא יעלה על 2 מיליארד שקל בהנחה שהאוצר לא ייכנס לוויכוח נוסף עם בנק ישראל על השימוש בפיקדונות המק"מ לצורך מימון הגירעון, יש חשש שגיוס הנטו מעבר לקרן, שתוכנן ל–2.7 מיליארד שקל, יעלה ב–2 מיליארד שקל נוספים.

גורם נוסף לדאגה היא העובדה, שעד יולי '95 כבר ביצעה הממשלה 47% מהגירעון המתוכנן. נירית דורון האחראית על גיוס ההון באוצר, אומרת כי האוצר צמוד להנחת הגירעון בתקציב. לדבריה, התפתחות הגירעון אינה חורגת מהתחזית שנצפה.

השבוע יגייס האוצר 100 מיליון שקל בשגיא: 100 מיליון שקל בגליל; 70 מיליון שקל בגלבוע; 150 מיליון שקל בגילון ו–50 מיליון בסדרה חדשה של הכפיר.

האפיק השקלי עמד השבוע בסימן חוסר ההבהרות לגבי נושא מיסוי איגרות החוב הלא צמודות, הגילון והשחר. לקראת סוף השבוע הוחלט על פטור ממס על הגילון והשחר ליחידים ולקרנות. שאלת המיסוי על הגילונים היתה כנראה אחת הסיבות לעובדה שהגילונים נסחרו השבוע ללא שינוי וגם למחיר הנמוך יחסי בו נסגרה הנפקת הגילון – 99.8 נקודות – ששיקפו תשואה של 14.8%.

האם ניתן לראות ביציבות בגילונים והעלייה המתונה – 0.1% – במק"מ איתות לבליעתם של שני אפיקי ההשקעה הטובים בשוק הסולידי? שאולי בצלסון סבור שהביקוש של הציבור לאפיקים השקליים מיצה את עצמו.

לעומתו, מעריך בנק לאומי כי רמת התשואות הנוכחית ברוטו של המק"מ מגלמת בהנחת אינפלציה של 8%, תשואה ריאלית של למעלה מ–5%. כך שעבור משקיעי הנטו המק"מ ועוד יותר ממנו הגילון עדיפים. המצב שונה עבור משקיעי הברוטו שנהנים מתשואה של למעלה מ–4.5% לשנה הגנה מפני עליית האינפלציה גם בבנק הפועלים סבור שרמות התשואה בגילונים (15.6%) ובמק"מ (13.6%) עדיפות למשקיע הנטו ומצביעים על יתרון המיסוי ל גופים העסקיים, שיש לגילונים שאינם חייבים במס.

למשקיע הברוטואיסט ממליצים בבנק הפועלים על האג"ח לטווח הבינוני נוכח שטיחותו של עקום התשואות לפדיון ברמה של 4.6% ועל האג"ח מסוג כפיר שנסחר כשווה של 2.6%–3.5% מתחת לפאר, ובנוסף הסיכון שלו יותר נמוך משום שהריבית עליו ניידת.

ריבית בנק ישראל	
מכרז מוניטרי שבועי לבנקים (הממוצע), נומינלי	13.35%
ריבית פריים, נומינלי	14.70%
אשראי לציבור (משוקלל), אפקטיבי	19.00%
חח"ד – חשבון חוזר דביטורי, אפקטיבי	21.30%
אשראי בריבית קבועה, אפקטיבי	18.10%
אשראי אוריקל, נומינלי	13.60%
אשראי אוריקל, אפקטיבי	14.70%
ריבית קרדיטורית	
פח"ק ליום – 50 עד 100 אלף שקל	9.80%
פח"ק ליום – חצי מליון שקל	10.20%
פק"מ לחודש – 50 עד 100 אלף שקל	10.90%
מק"מ לחודשים	13.31%
מק"מ לשנה	13.61%
תשואה ריאלית	
אג"ח צמוד מדד לשנה (נטו)	3.09%
אג"ח צמוד מדד ל־5 שנים (נטו)	3.02%
אג"ח צמוד מדד ל־10 שנים (נטו)	2.91%
ריבית בינלאומית	
דולר – ליבור – ל־3 חודשים	5.891%
שטרלינג – ליבור – ל־3 חודשים	6.917%
מארק – ליבור – ל־3 חודשים	4.521%

חידוש
לוטוס 5
לסביבת WINDOWS

יום העיון מיוחד למשתמשי גיליון אלקטרוני, הרוצים להחשף לכוחו העצום ולאפשרויותיו הרבות של לוטוס גירסה 5 לסביבת WINDOWS.
בוא ללמוד כל מה שאפשר לבצע בלוטוס 5. והעיקר נוחות בעבודה ושיטות מתוחכמות לשיפור וליעילות.

טלפון/פקס לקבלת תוכנית לימודים מפורטת טל. 03-6385848/50 פקס: 03-6889207
☐ כן! אני מעוניין לקבל תוכנית מפורטת ליום עיון לוטוס 5
שם ______ חברה ______
תפקיד ______ טל ______ פקס ______
אנשים ומחשבים COMPUTERWORLD

מנהלי שיווק ומכירות, חשבים, יועצים, מנהלי מידע, מוזמנים!
הכנס השנתי ויום העיון של ערוצי השיווק והדילרים בישראל

איך לשווק היי-טק
COMPDEX '95
יום ה' 21 ספטמבר, מלון קרלטון, ת"א
לקראת תנופת המכירות של סוף השנה ועל רקע ממצאים מחקריים, תאוריות ולקחים תוכנן יום עיון מיוחד, הכל על: שיטות מכירה מתקדמות, הצלחה מול תחרות גוברת, תיגמול נסיון ולקחים, הדרך הטובה ביותר "לעורר" את המכירות ואת אנשי המכירות לסוגיהם! הנסיון הנצבר בעולם הרחב!

טלפון/פקס לקבלת תוכנית לימודים מפורטת טל. 03-6385850-56 פקס: 03-6889207
☐ כן אני מעוניין לקבל תוכנית לימודים מפורטת לכנס איך לשווק היי-טק
שם ______ חברה ______
תפקיד ______ טל ______ פקס ______
אנשים ומחשבים COMPUTERWORLD

מגל – רק השוק בארה"ב יכול להוציא אותה מקיפאון

החברה שמייצרת מערכות בתחום האבטחה אינה מצליחה להגדיל את המכירות

מאת צבי רבין

בפרוספקט שערכה חברת מגל לפני שיצאה להנפקה בוול סטריט הטיבו מנהלי החברה לספק דיאגרמות ותרשימים, שהצביעו עד כמה השוק העולמי של מוצרי החברה גדול ומוערך במאות מיליוני דולר, והצהירו כי השוק בארצות הברית יהיה היעד של החברה לאחר שתצליח לחדור אליו.

במקביל, הם הציגו את מוצרי החברה ואת יתרונם האיכותי על פני המתחרים בעולם. כיום, שנתיים וחצי לאחר שהחברה הונפקה במחיר של 12 דולר למניה, יודעים המשקיעים כי רק בדבר אחד צדקו המנהלים באותה פרוספקט – המוצרים של מגל הם מהמובילים בעולם, אולם השוק הגדול בעולם – ארצות הברית – עדיין סגור בפניה, ולכן מכירות החברה ממשיכות לדרוך במקום.

ברבעון השני של '95 מכרה מגל מוצרים ב–4.5 מיליון דולר, סכום הזהה גם לרבעון הראשון של '95 וגם לרבעון המקביל ב–94'. הרווח לעומת זאת, ירד מעט והיה 340 אלף דולר לעומת 260 אלף דולר ברבעון הראשון של '95, ו–526 אלף דולר ברבעון המקביל.

מגל עוסקת בפיתוח ובשיווק של מערכות בתחום האבטחה. החברה פועלת בשלושה תחומים מרכזיים. המוצר העיקרי שלה הוא המערכת לגילוי פצצות Alsys – מערכות אלו מסוגלות לאתר ולזהות פצצות בתוך תיקים וחבילות העוברות דרך מסוע, ושימושן המרכזי הוא בנמלי תעופה. המערכת מסוגלת לאתר חומרי נפץ אפילו דרך פלדה, ובכך יש לה עליונות על פני מערכות הרנטגן הנפוצות.

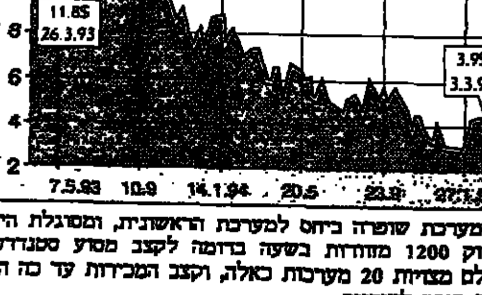

המערכת שופרה ביחס למערכת הראשונית, ומסוגלת היום לסרוק 1200 מזוודות בשעה בדומה לקצב מסוע סטנדרטי. בעולם מצויות 20 מערכות כאלה, וקצב המכירות עד כה היה נמוך ביחס לציפיות.

הדבר היחידי לו מחכים כיום מנהלי החברה והמשקיעים הוא אישור לשווק מכשיר זה בארצות הברית, אולם האישור מתעכב בגלל קביעת התקנים בארה"ב. התקן האירופאי פחות מחמיר, תקף עד שנת '99 בכל שדות התעופה באירופה, ועל הנמלים המקיימים קשר אוירי עמם להתקין מערכת גילוי פצצות.

התקן האמריקאי עדיין לא נקבע, ולטענת המשקיעים במגניה הוא אמור להיקבע עד סוף שנת '95. החברה מעריכה כי מערכת ה–Alsys תהיה כמעט היחידה, שתעמוד בתקן זה ולכן קביעת התקן הנ"ל מהותית לחברה מבחינת תחילת המכירה לשוק האמריקאי והמזרח אסיאתי, הממתינים לתקן הזה. בשנתיים האחרונות נמכרו 5 מערכות ה–Alsys, וארבע נוספות נמכרו במחצית הראשונה של 1995.

המוצר הפופולרי ביותר של מגל, בעיקר ברצועת עזה, היא המערכת להגנה היקפית – בעיקר גדרות ביטחון. זה מוצר שבעבר נמכר לשוק הצבאי בלבד, אך הוסב לשימושים אזרחיים כגון תחנות כוח, בתי זיקוק, בתי כלא ומתקנים דומים. החברה היא ספק יחיד לצה"ל וגדודיו, על מערכות ההתראה והגילוי, במקומות לאורך גבולות המדינה ורצועת עזה.

המוצר השלישי של החברה הוא מערכת הגנה אופטית – ה–DTS – שפותחה על ידי אלתא עבור מגל. המערכת כוללת כרטיס מחשב בעזרתו ניתן לשלוט על עד 32 מצלמות אישי אחר. המערכת מתוחכמת ביותר ומאפשרת איתור, התרעה ומעקב אוטומטיים אחר דמות אדם (או כל עצם אחר שהוגדר) המתודרת לתחום מוגדר. המערכת פועלת גם בתנאי תאורה חלשה ומאפשרת שחזור גראפי של מסלול תנועת הדמות לאחר חדירתה. זה מוצר חדש יחסית במתכונתו הנוכחית ומהווה כ–4.5% מהמכירות ברבעון הראשון של '95.

יתרון המערכת הוא בכך שהיא אינה מחייבת החלפת תשתית קיימת, ובעובדה שהיא מחליפה בצורה מושלמת אדם שעירנותו מוטלת בספק.

סיליקום – הפוטנציאל הטכנולוגי עדיין לא מתבטא בדו"חות

למרות השיפור במכירות לעומת הרבעון הראשון, מדובר בירידה של 22% לעומת הרבעון המקביל ב–94'

מאת צבי רבין

שתי חברות הנפיקה בוול סטריט קבוצת רד בינת. הראשונה, שהונפקה לקראת סוף '92, תתמזג בקרוב עם מארג', בדיוק כשהיא נמצאת בשיא ההצלחה הטכנולוגית שלה, ורושמת שיאי רווח ומכירות.

החברה השנייה, סיליקום, שהונפקה בפברואר '94, מורשת מאז, והמשקיעים בה אינם רואים נחת – לעת עתה.

הדו"חות הכספיים אותם פרסמה סיליקום בסוף השבוע אינם נוטעים תקווה רבה. המכירות ירדו ב–22% לעומת הרבעון המקביל, והסתכמו 797 אלף דולר. אולם מדובר בהכפלת המכירות לעומת הרבעון הראשון של השנה.

גם הרווח הנקי של החברה – 2,000 דולר – היה נמוך משמעותית מהרבעון המקביל. אך זהו שיפור לעומת הרבעון הראשון של השנה שבו הפסידה החברה 165 אלף דולר.

העלייה במכירות בהשוואה לרבעון הראשון, הושגה באמצעות מכירות גבוהות יותר של כרטיסי PCMCIA ומושבים ללייצן מוביל מארצות הברית. ההערכות הן כי לחברה יש כיום צבר הזמנות נוספות גם לרבעון השלישי. במהלך המחצית הראשונה של '95, שיפרה החברה את מערך השיווק העולמי שלה והתבססה בצרפת, איטליה, פורטוגל, ניו זילנד וצ'ילה.

לחברה יש כיום מזומנים ושווה מזומנים בסך של 2.6 מיליון דולר, לעומת 4.9 מיליון דולר ברבעון המקביל. כל הכסף הוא מההנפקה שביצעה החברה.

יהיו גם מוצרים נוספים

סיליקום מפתחת מוצרים המקשרים מחשבים נישאים לרשתות תקשורת מקומיות. שוק זה צומח על פי הערכות בקצב של 30% לשנה, ושוויו מוערך בכ–220 מיליון דולר. אחד המוצרים העיקריים שלה הוא כרטיס PCMCIA לפרד טוקל אטרנט. בקרוב אמורה החברה לצאת עם מוצרים נוספים.

הפוטנציאל העיקרי של החברה הוא השוק הצומח שבו היא פועלת, אך מפאת גודלה, היא חייבת לחדור אליו רק באמצעות הסכמי OEM. מדובר בהסכם במסגרתו נעשות מכירות החברה באמצעות חברה אחרת. היתרון הגדול בשיטה זו הוא ניצול ערוצי שיווק קיימים של חברה גדולה. החיסרון הוא שיעורי רווח גולמי נמוכים יותר.

בעבר הצליחה החברה לחתום על הסכם אחד משמעותי כזה, אולם ככל הנראה נכשלה החברה במשא ומתן שניהלה עם חברה בינלאומית גדולה למכירת כרטיסי PCMCIA על בסיס OEM.

השוק בו פועלת סיליקום הוא תחרותי מאוד, ונשלט על ידי חברות הענק, שאחת הבולטות בו היא חברת 3–COM. לאחר שחדרה לא מזמן לשוק פתחה חברה זו במאמצי שיווק אגרסיביים של הורדת מחירים, במטרה להגדיל את חלקה בשוק.

לסיליקום יש עוד שני מוצרים שגם בהם קיימת ירידת מחירים חדה בתקופה האחרונה. מדובר בכרטיס ה–PCMCIA אטרנט וב–PCMCIA פקס–מודם. יש לציין כי חלק מהורדת המחירים נובעת מהוזלת מחירי הצ'יפים והקונטרולרים.

לעומת זאת במוצרי ה–PLA (Pocket Lan Adaptor) אין הורדת מחירים משמעותית ולא צפויה הורדה נוספת כזו או אחרת.

כמו לגבי מספר חברות ישראליות הפועלות בשוק בעל תחרות קשה, גם לסיליקום יש יתרון אחד גדול על פני מתחרותיה – יכולת טכנולוגית מובילה בעולם. על פי הערכות של מרבית האנליסטים שמסקרים אותה ושל אנשים מהענף, גם מוצרי סיליקום עם השורה הראשונה של מוצרים דומים בעולם כולו.

סיליקום	באלפי דולר	
הרבעון השני	'95	'95
הכנסות	797	1,029
רווח גולמי	408	678
הוצאות הנהלה	51	67
רווח תפעולי	(65)	291
הוצאות מימון	(70)	(44)
רווח נקי	2	331
רווח למניה ($)	—	0.08
מחיר מניה ($)	3.0	
הון עצמי	6,000	
שווי שוק	8,700	

לאחר הדו"חות המשקיעים מצפים לסיום המיזוג

הלת'קר שייכת לאותה קבוצת חברות שלא הצטרפו למגמה הכללית בישראליות, ולא טיפסה איתן כלפי מעלה. חלק מהסיבות לכך קשור כנראה לכך שמרבית מניות החברה מוחזקת בידי קבוצה של משקיעים ישראלים.

את החלק האחר של ההסברים מספקים הדו"חות הכספיים, שאין בהם עדיין בשורה חדשה.

ההכנסות של הלת'קר לרבעון השני של השנה הסתכמו בכ–2.31 מיליון דולר, לעומת כ–2 מיליון דולר ברבעון המקביל אשתקד – עלייה של כ–15%.

הרווח הנקי לרבעון השני הסתכם בכ–132 אלף דולר, לעומת איזון ברבעון המקביל אשתקד. שיעור הרווח הגולמי ברבעון היה 57% לעומת 54% ברבעון המקביל.

מרבית העלייה במכירות החברה, נבעו מעלייה במכירות ערכות הקלמידיה, דיאסליד, ותחילת החדירה של ערכות ה HIV למדינות באירופה. בנוסף לזאת, נכללו במכירות הרבעון מכירותיה של גמידה, חברת שיווק בריטית ש–50% מהון מניותיה נרכשו על ידי הלת'קר בתחילת השנה. מדובר במשווקת העיקרית של חברות דיאגנוסטיקה מהמובילות בעולם כמו בקסטר, ביד ניק ופרימוס. בנוסף קיבלה חברת גמידור זיכיון שיווק בלעדי למוצרי חטיבת המיקרוביולוגיה של בקטון דיקנסון.

עיקר הדימיון במוצרי הלת'קר טמון כיום במוצרי הבדיקה לאיידס. תקווה נוספת יש במיזוג הצפוי בינה לבין אורג'ניקס. הנהלת הלתקר טוענת כי ערכות ה–HIV הן שיביאו לעלייה במכירות וברווחים.

חברות הלת'קר, באמצעות חברות הבת סביון, דיאסק ואיגונוטק מתמחה בפיתוח, ייצור ושיווק ערכות רפואיות ובדיקת מחלות שונות, בעיקר לאבחון מחלות זיהומיות, מחלות הקשורות בדרכי הנשימה, השתן והמין.

מניות הלת'קר נסחרות בעבר לדלפק בבורסת ניו יורק. כ–19% ממניות הלת'קר בבעלות רוזנאר מדיקל בע"מ (לשעבר יישום), וכ–6% בידי הנהלת החברה. ההון העצמי של החברה ב–30.6.95 הוא 16.139 מיליון דולר לעומת 15.867 מיליון דולר ב–31 בדצמבר 1994.

הלת'קר	באלפי דולרים	
הרבעון השני	'95	'94
הכנסות ממכירות	2,313	2,015
רווח גולמי	1,317	1,085
הוצאות מ"פ	240	192
הוצאות מכירה	420	319
הוצאות הנה"כ	463	465
רווח תפעולי	194	109
הוצאות מימון	(61)	(31)
רווח נקי	132	—
מחצית ראשונה	'95	'94
הכנסות ממכירות	4,415	3,814
רווח גולמי	2,433	2,166
הוצאות מ"פ	382	368
הוצאות מכירה	862	598
הוצאות הנה"כ	951	935
רווח תפעולי	233	265
הוצאות מימון	(274)	118
רווח נקי	285	(91)
רווח למניה ($)	2.05	(0.26)
מחיר מניה ($)	1.75	
הון עצמי	16,139	
שווי שוק	19,600	

هكذا من الأصل

مكبر من الأصل

שווקים / אייל גורביץ'

נמשך מסע ההתחזקות של הדולר מול הין – 91.42

יום מסחר יציב עם נטייה לירידות קלות בוול סטריט; עליות מחירים קלות בבורסות אירופה

וול סטריט

בניגוד לימים קודמים בהם הדקיע מפלס העצבים לשווקים ושם את נסיונות הזיהוי ללעג, הרי שיום המסחר האחרון של השבוע אופיין ביציבות מחירים עם נטייה קלה לירידות. תפאורה נדירה בוול־סטריט של התקופה האחרונה. נראה כי מאז אותו יום בו קרס הדאו בכ–130 נקודות במהלך המסחר, הפכו הפעילים לחשדנים יתר על המידה והאמון שהם רוחשים לבורסה הגדולה בעולם ירד משבר עותית.

המשך העליות במניות הסמי־קונדקטורים עמד במרכז יום המסחר. הביקוש לסקטור זה, נמשך כבר תקופה ארוכה כמגמה כלל עולמית, מתוך הערכה כי השוק העולמי והביקושים למוצרי חברות אלו, יוסיף להתרחב גם בעתיד. מניית מייקרוסופט עלתה ב–2.75 דולר למחיר של 93.87 דולר, סיסקו קפצה ב–2 דולר למחיר של 54.5 דולר ואילו אורקל עלתה ב–1.12 דולר למחיר של 40.37 דולר למנייה.

מוקד עוצמה שני היה ענף מוצרי הצריכה המאופיין ברווחים יציבים אפילו בעיתות האטה. ענף זה מושך אליו את המשקיעים המסרבים בשלב זה להיכנע להערכות כי כלכלת ארה"ב מצוייה בתהליך התאוששות.

מי שלמעשה משך את הדאו מטה היו מספר מניות, ביניהן ניתן למנות את דיסני שירדה ב־1.37 דולר למחיר של 58 דולר. סקטור הנפט טייל רדמה בסוף השבוע דיבר לחוץ על המדד שכן אנליסטים העריכו כי הרווחים המרשימים של הרבעון השני, אינם צפויים לחזור על עצמם. טקסקו ירדה ב–1.12 למחיר של 65.62 דולר, רויאל דאץ' ירדה ב–1.62 דולר למחיר של 124.5 דולר למניה.

בסוף השבוע החולף פורסם נתון כלכלי שהראה כי רמת השכר במשק האמריקאי עלתה ביחס לרמת הצמיחה הכללית. קיים מרכיב סותר בנתון שכן מצד אחד מתקיים לחץ אינפלציוני מסויים, ומנגד עדיין מתפרסמים נתונים המורים על המשך האטה. הנתון האחרון, עורר, מן הסתם, דאגות ישנות נושנות לרווחיהן של החברות בחצי השני של השנה. למרות זאת ניתן לטעת בצד הזכות את העובדה כי עד כה, מבין 437 החברות שפירסמו מאזנים לרבעון השני של השנה, 56.5% הראו רווחים גבוהים מתחזיות האנליסטים, בעוד 30.4% בלבד, לא עמדו בתחזיות.

בשוק איגרות החוב המדיד באר־הרנה שינה מעיניהם של הפעילים, נמשכה המגמה החיובית והתשואה על איגרות החוב הארוכות ירדה מרמה של 6.93% לרמה של 6.91%.

השלמות הבנייה של דירות ובתים חדשים ירדה בחודש יוני ב–5.9%, לרמה הנמוכה ביותר מזה 18 חודשים. ירידה זו, היתה הרביעית תוך תקופה של חמישה חודשים.

אירופה

יום מסחר שקט ורגוע נעל את השבוע בבורסות המרכזיות של אירופה.

בלונדון, סגר מדד פוטסי שבוע של עליות מחירים. העליות התמקדו בעיקר בחציו השני של השבוע מתוך הערכות ותקוות כי השבוע הבא יאופיין בזרימת כספים מכיוונה של יפאן לכיוונה של אירופה. ההיתר של ממשלת יפאן למשקיעיה לערוך השקעות וליטול הלוואות בשווקים זרים, הציתו את דמיונם הקשוא של האנגלים שמיהרו להצטייד בסחורה מתוך כוונות לגרוף רווחים נאים.

מדד פוטסי עלה ב–6.8 נקודות או 0.2% לרמה של 3,482 נקודות.

בפרנקפורט העדיפו הסוחרים להיות ריאליים יותר ולהתמקד בנתונים הכלכליים הזורמים מכיוונה של ארה"ב. העובדה כי סוחרי פרנקפורט לא היו מסוגלים לגזור מסקנות חד משמעיות מנתוני העבודה של ארה"ב, הותירה את הבורסה מדשדשת במקומה תוך נטייה לירידות קלות ומחזורי מסחר נמוכים.

מדד דקס ירד ב–4.7 נקודות או 0.2% לרמה של 2,235 נקודות.

פאריס נטתה לעליות מחירים קלות ונגררה למעשה אחר אחיותיה הגדולות יותר לונדון ופרנקפורט. מדד CAC עלה בסיום יום המסחר שנעל את השבוע, ב–6 נקודות או 0.32% לרמה של 1,957 נקודות.

מזרח הרחוק

טוקיו חסרת כיוון בתקופה האחרונה ודומה כי הסוחרים נאחזים בכל טיעון וסיבה שהם מוצאים כדי לפרש תנודות יומיות שלעיתים איננן ניתנות להסבר. טוקיו נעה כבר יותר משבועיים בין הרמות 16,000–17,000 נקודות. את הסיבות לתנודות בתוך טווח זה מטילים הסוחרים על הממשלה, על הדולר ובעצם על כל מי שאר אפשר. בפועל, מצוייה טוקיו בשלב של התגבשות מחירים. ברור לכולם כי קיים מעבר של סחורה מכיוונם של המוסדיים העמוסים בתיקי סחורה וכבר בעבר הבהירו וחזרו והצהירו כי אלה יהיו הרמות בהן הסחורה שלהם תוצע למכירה בשוק.

אולם, אי אפשר ללא הסיבה הנקודתית שעוררת להורדת קצב פעימות הלב. אמש היה זה החשש שמא נתוני התעסוקה הלא מוצלחים שפורסמו בארה"ב, ילחצו את הדולר כלפי מטה, תהליך שישפיע ללא ספק על טוקיו. סוחרים ציינו את העובדה כי לפחות בתקופה הקרובה תעמוד מערכת יחסי הגומלין בין הדולר לין לבחינה מיקרוסקופית ולכל תנודה קלה תהיה השפעה על מהלך המסחר היומי בטוקיו.

מדד ניקיי ירד ב–152 נקודות או 0.9% לרמה של 16,741 נקודות.

הונג קונג עדיין ממאנת לזוז. יום המסחר האחרון של השבוע היה דל, דל באירועים, דל במחזורי מסחר ודל בתנודות. מדד האנג סאנג ירד ב–17 נקודות או 0.18% לרמה של 9,362 נקודות.

מטבעות

בסוף השבוע, המשיך הדולר להתחזק אל מול המטבעות המרכזיים ובעיקר אל מול הין מתוך השערות כי הפד והבנק המרכזי של יפן עומדים לשוב בקרוב לשוק מתוך מטרה ברורה להמשיך ולרכוש דולרים. הדי הרכישות האחרונות עדיין מתגלגלים בשוק כאשר הדיווחים אומרים שסוחרים מוסיפים להיפטר מן המטבע היפאני על בסיס אותן הערכות. שער הסגירה השבועי של הדולר אל מול הין, היה גם הגבוה ביותר בו נסחר במהלך השבוע 91.42. התחזקותו של הדולר אל מול המארק היתה רגועה יותר והוא סגר את השבוע במחיר של 1.3973 מארק לדולר, לאחר שבמהלך השבוע חצה את רמת 1.4 מארק.

עם זאת הדי שרותה"ת שפורסמו בארה"ב והורו כי כוח העבודה במשק גדל בשיעור שהיה נמוך מן הציפיות, צינן מעט את התלהבות הסוחרים וגם אם הדבר לא יצר לחץ משמעותי על הדולר הרי שלנתון זה היה חלק בכך שהדולר לא עלה יותר.

החשש הגדול של הסוחרים נובע מהערכות כי הפד עומד לקצץ בשערי הריבית בקרוב, מהלך שיפחית ממידת האטרקטיביות של הדולר וללא ספק ילחץ אותו מטה, לפחות בטווח הקצר.

כנגד המארק, שאב הדולר כח מהערכות האומרות כי הבונדסבנק יקצץ בשערי הריבית בתחילת השבוע הבא, כאשר סוחרים זהירים יותר אומרים כי הסיכוי לקיצוץ במהלך החודש הקרוב, גדול ביותר.

סחורות

הסיפור המרכזי בשוק הסחורות היה שייך לפולי הסויה. מחירם של אלה ירד בסוף השבוע לרמה הנמוכה ביותר מזה כחודש נוכח מזג אוויר אידאלי בשבוע הנוכחי ותחזיות להמשך בשבוע הבא, שיאיצו את קצב גידול היבולים וכמו כן יתרמו להתרחבותם.

חוזה למסירה עתידית לנובמבר, ירד ב–11.25 סנט או 1.8% למחיר של 5.9725 דולר לבושל.

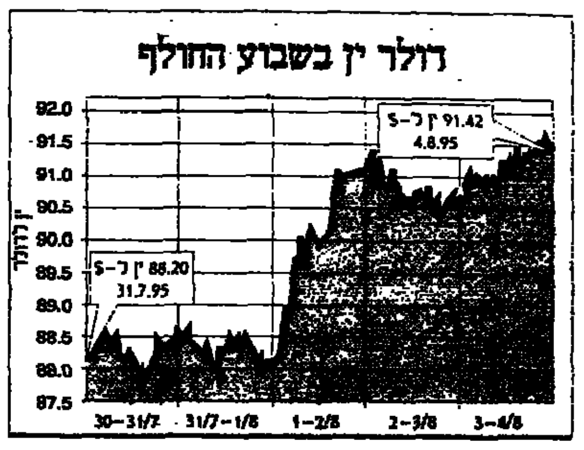

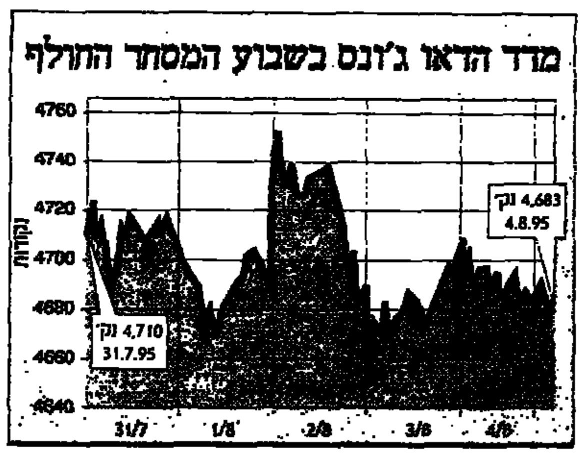

שערי הסגירה בשווקים

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יום הבחנות בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.120525	5.66
פרנק בלגי	20.563	5.39
מארק גרמני	1	5.11
לירה אירית	2.2975	5.08
פרנק צרפתי	3.4415	4.49
כתר דני	3.8748	3.72
אסקודו פורטוגלי	103.81	3.3
פזטה ספרדית	85.31	2.31

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קנייה	פורוורד 3 חודשים קניה	פורוורד 3 חודשים מכירה
מארק	1.3975	1.397	1.3922
פרנק שווייצרי	1.153	1.152	1.1435
ליש"ט	1.6063	1.6053	1.6022
ין	91.45	91.35	91.39
דולר קנדי	1.3593	1.3583	1.3617
פרנק צרפתי	4.814	4.809	4.8120
אקו	1.3341	1.3331	1.3336
ד' אוסטרלי*	0.7433	0.7428	0.7399
ד' סינגפור	1.3985	1.3975	1.3905
לירטה	1572	1570	1571.18

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חוד'	6 חוד'	שנה
דולר	5.891%	5.922%	5.953%
שטרלינג	6.906%	7.000%	7.198%
ין	0.813%	0.750%	0.750%
פר"ש	2.771%	2.896%	3.021%
מארק	4.458%	4.453%	4.495%
אקו	5.927%	5.938%	6.000%
פר"צ	5.941%	5.879%	5.887%
גילדן	4.140%	4.160%	4.350%
ד' קנדי	6.680%	6.930%	7.250%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 8.75%

יורודולר – פרנקפורט

פיקדונות	דולר	מארק
3 חודשים	5.930%	4.430%
6 חודשים	5.930%	4.430%
1 שנה	5.930%	4.480%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	5.57%
שנה	5.69%
10 שנים	6.49%
30 שנה	6.91%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב-% מ-31.12.94
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	4683.46	-17.96	-0.38%	4728.54	4660.57	22.14%
	S&P 500	558.94	0.19	0.03%	559.57	557.91	21.70%
טוקיו	ניקיי 225	16741.2	-152.51	-0.90%	16956.48	16642.43	-15.12%
הונג קונג	האנג סנג	9362.83	-16.89	-0.18%	9389.66	9341.92	14.31%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2110.54	-21.64	-1.01%	2127.41	2104.61	-5.76%
לונדון	FTSE 100	3482.4	6.8	0.20%	3492	3479.7	13.60%
פרנקפורט	דקס	2235.99	-4.73	-0.21%	2241.39	2235.76	4.04%
פאריס	CAC 40	1957.08	6.25	0.32%	1963.7	1951.82	4.04%
מילנו	MIBTEL	10429	69	0.67%	10440	10325	2.34%
ציריך	SMI	2807.1	-7.2	-0.26%	2817.9	2804.9	6.78%
אמסטרדם	EOE	457.99	-0.61	-0.13%	459.86	457.79	10.50%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב אוקטובר (דולר לאונקייה)	386.4	-1
כסף אוקטובר (סנט לאונקייה)	519.2	-8.3
פלטינה אוקטובר (דולר לאונקייה)	422.8	-0.7

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	384
כסף (דולר לאונקייה)	5.2
פלטינה (דולר לאונקייה)	422.5
פלדיום (דולר לאונקייה)	152.5

ניו יורק (סנט לליברה)	מחיר	שינוי
רכז תפוזים ספטמבר	100.85	-0.65
כותנה אוקטובר	74.37	0.67
קפה ספטמבר	144.15	-0.6
קקאו ספט' (דולר לטונה)	1297	18
סוכר אוקטובר	10.7	-0.05

גרעינים ובקר שיקגו	מחיר	שינוי
פולי סויה ספט' (סנט לבושל)	590	-12.75
חיטה ספט' (סנט לבושל)	434.5	-6.5
תירס ספט' (סנט לבושל)	276.25	-2.25
בקר חי אוק' (סנט לליברה)	65.7	0.2

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	3062
בדיל ספוט (דולר לטונה)	6820
עופרת ספוט (דולר לטונה)	634
אבץ ספוט (דולר לטונה)	1030
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1927.5
ניקל ספוט (דולר לטונה)	9010

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	16.1
ברנט יולי	16.15
דובאי ספוט	15.45
מאוץ ספוט	13.9
מקסס קרוד ספוט	17.76
נפט לחימום ספוט	46.85

מוצרים מוגמרים (דולרים לטונה)

איכות ים תיכון (מקביל לאיכות להדרה):

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	188
נפטא פו"ב	144

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה ספט' (דולר לטונה)	2730	-13
קקאו ספט' (ליש"ט לטונה)	886	6
גומי ספט' (דולר לקילו)	124.5	2

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב-%
232.29	-0.55	-0.24%

מי יכול להרים לאוויר 126 טון?
כל אחד משני מטוסי ג'מבו 747 החדשים של אל על מטענים!

שערי מטבע חוץ / 4.8.95

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	מתחילת החודש	מתחילת שנה נומינלי	מתחילת שנה ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.93	3.08	2.94	3.08	2.95	3.08	2.9889	3.0372	2.9861	3.0343	2.9865	3.0352	3.0120	0.07%	0.77%	-0.20%	-2.87%
1 מארק גרמני	2.10	2.21	2.11	2.22	2.13	2.23	2.1429	2.1775	2.1433	2.1780	2.1410	2.1760	2.1610	0.14%	-0.29%	10.88%	7.91%
1 לירה שטרלינג	4.70	4.94	4.73	4.95	4.71	4.94	4.7882	4.8655	4.7896	4.8670	4.7849	4.8632	4.8267	0.02%	0.74%	2.39%	-0.35%
1 פרנק צרפתי	0.61	0.65	0.60	0.64	0.61	0.64	0.6219	0.6320	0.6216	0.6317	0.6213	0.6315	0.6269	0.14%	-0.02%	11.09%	8.12%
100 ין יפני	3.22	3.39	3.23	3.37	3.23	3.39	3.2852	3.3382	3.2850	3.3380	3.2815	3.3351	3.3128	-0.33%	-2.66%	9.46%	6.53%
1 גילדן הולנדי	1.87	1.98	1.88	1.97	1.88	1.97	1.9125	1.9434	1.9102	1.9411	1.9110	1.9422	1.9286	0.15%	-0.28%	10.81%	7.85%
1 פרנק שווייצרי	2.54	2.68	2.56	2.68	2.57	2.70	2.5723	2.6342	2.5899	2.6318	2.5886	2.6309	2.6133	0.26%	0.11%	13.56%	10.52%
1 כתר שוודי	0.41	0.44	0.42	0.44	0.41	0.44	0.4219	0.4288	0.4217	0.4286	0.4214	0.4287	0.4256	0.02%	0.24%	5.22%	2.40%
1 כתר נורבגי	0.47	0.50	0.48	0.50	0.48	0.51	0.4852	0.4931	0.4864	0.4943	0.4849	0.4928	0.4833	-1.17%	-1.06%	8.29%	5.39%
1 כתר דני	0.54	0.57	0.54	0.57	0.55	0.58	0.5526	0.5616	0.5519	0.5609	0.5521	0.5611	0.5572	0.13%	0.04%	12.23%	9.22%
1 מארק פיני	0.70	0.74	0.70	0.74	0.70	0.73	0.7123	0.7238	0.7116	0.7231	0.7115	0.7240	0.7181	0.24%	0.59%	12.63%	9.61%
1 דולר קנדי	2.16	2.27	2.17	2.27	2.17	2.27	2.2033	2.2389	2.2012	2.2368	2.2008	2.2369	2.2195	0.08%	1.73%	3.26%	0.49%
1 דולר אוסטרלי	2.16	2.28	2.13	2.29	2.15	2.27	2.2056	2.2412	2.2076	2.2433	2.2031	2.2393	2.2228	-0.20%	0.60%	-5.13%	-7.67%
1 ראנד דרא"פ	0.74	0.84	0.66	0.85	0.70	0.83	0.8263	0.8397	0.8254	0.8389	0.8258	0.8396	0.8329	0.10%	0.87%	-2.20%	-4.81%
10 פרנק בלגי	1.02	1.08	1.02	1.08	1.02	1.07	1.0420	1.0589	1.0418	1.0587	1.0410	1.0579	1.0506	0.14%	-0.33%	10.80%	7.83%
10 שילינג אוסטרי	2.99	3.14	3.00	3.14	3.03	3.17	3.0474	3.0966	3.0442	3.0934	3.0451	3.0948	3.0729	0.14%	-0.28%	10.91%	7.94%
1000 לירטה איטל'	1.85	1.95	1.85	1.97	1.87	1.97	1.8869	1.9174	1.8893	1.9199	1.8878	1.9188	1.9030	-0.30%	0.91%	2.45%	-0.29%
100 פזטה ספרדית	2.46	2.59	2.48	2.65	2.49	2.61	2.5050	2.5455	2.5061	2.5466	2.5051	2.5460	2.5250	0.06%	0.39%	10.29%	7.33%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.9893	4.0537	3.9839	4.0482	3.9861	4.0511	4.0215	0.10%	-0.08%	8.61%	5.70%
1 דינר ירדני	4.15	4.44	4.15	4.43	---	---	---	---	---	---	---	---	4.3839	0.10%	0.80%	3.39%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---		0.0185	0.00%	0.54%	1.09%	---
1 לירה מצרית	0.85	0.92	0.85	0.91	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9340	0.10%	0.80%	-1.76%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.4740	3.5301	3.4722	3.5283	3.4731	3.5295	3.5023	0.08%	0.25%	4.07%	1.28%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 4.8.95

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפאני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6240	1.3938	0.9092	1.1526	4.8046	1.5618	1.5828	2.8669
1 לירה שטרלינג	1.6025	---	2.2335	1.4570	1.8470	7.6993	2.5027	2.5364	4.5942
1 מארק גרמני	0.7175	0.4477	---	0.6523	0.8269	3.4471	1.1205	1.1356	2.0569
100 ין יפאני	1.0999	0.6863	1.5330	---	1.2677	5.2844	1.7177	1.7408	3.1532
1 פרנק שווייצרי	0.8676	0.5414	1.2093	0.7888	---	4.1686	1.3550	1.3733	2.4874
1 פרנק צרפתי	0.2081	0.1299	0.2901	0.1892	0.2399	---	0.3251	0.3294	0.5967
1 גילדן הולנדי	0.6403	0.3996	0.8925	0.5822	0.7380	3.0764	---	1.0135	1.8357
1000 לירטה איטלקי	0.6318	0.3943	0.8806	0.5744	0.7282	3.0356	0.9867	---	1.8113
10 פרנק בלגי	0.3488	0.2177	0.4862	0.3171	0.4020	1.6759	0.5447	0.5521	---

לאל על מטענים
יש תשובה לכל בקשה
צלצל 03-6917211
השמים פתוחים
EL AL אל על
CARGO מטענים

הודעות בעניין תכנון ובנייה

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990
וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי תל אביב-יפו

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 6 (11) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר תא/בת-49-2680".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
שינוי מס' 2 לשנת 1992 לתכנית מתאר מס' 480
שינוי מס' 1 לשנת 1992 לתכניות מפורטות מס' 301, 1841, 1909.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: תל אביב-יפו
מרחב כפר שלם
מושים 6147,
גוש 6129 חלקות 47, 58-76, 78, 99-101, 138,
גוש 6129 ח"ח 11, 13, 14, 16, 45-48, 48, 50,
גוש 6129 ח"ח 52-55, 77, 79, 80, 82-85, 94, 95,
גוש 6129 ח"ח 96, 98, 103, 106, 107, 140, 165,
גוש 6130 חלקות 46-55, 65, 68, 271, 295,
גוש 6130 ח"ח 36, 276, 282, 284,
גוש 6131 חלקות 11, 62, 63,
גוש 6131 ח"ח 7-10, 12, 36, 48,
גוש 6132 חלקות 2-9,
גוש 6132 ח"ח 1, 9, 10,
גוש 6135 ח"ח 1, 60,
גוש 6148 חלקות 47-51, 53-57, 82, 83,
גוש 6148 ח"ח 52, 58-61, 64, 66-69, 84, 209,
גוש 6148 חלקות 1-14, 16-18, 20, 21,
גוש 6148 ח"ח 15, 19, 22,
גוש 6149 חלקות 2-24, 26, 27, 29-34, 56-58, 88-93,
גוש 6149 חלקות 103, 105, 108-163, 165,
גוש 6149 ח"ח 1, 25, 28, 35, 39, 40, 41, 43, 47,
גוש 6149 ח"ח 94-98, 104, 184,
גוש 6152 חלקות 1-43, 45-57, 59-72,
גוש 6153 חלקות 2-20, 22-24, 27-48, 56,
גוש 6153 ח"ח 52, 53, 55,
עיקרי הוראות התכנית:
1. תכנון מחדש של השטח הכלול בתכנית כדי לממש את הפוטנציאל האמור להגדלת מלאי המגורים בכ-270 יח"ד, שיפור השירותים הציבוריים, תכנון ושיפור של מערכת הדרכים בשכונה, כל זאת על ידי: א. שינוי יעוד של שצ"פ ובנייני ציבור לאזור מגורים מיוחד ולאזור מגורים א-2. ב. שינוי יעוד של אזור מגורים 1 (3 קומות) בנוה צה"ל לאזור מגורים ד'. ג. שינוי יעוד של יחידה מסחרית ושצ"פ לאזור מגורים ד' עם חזית מסחרית בקומת הקרקע. ד. ביטול הדרישה לפרצלציה במתחמים C,B,A וקביעת אזור מגורים א' כחלק מהמתחמים. ה. קביעת זכויות והוראות הבניה באזורי המגורים הנ"ל. ו. ביטול 2 יח' מסחריות והפיכתן לשצ"פ. ז. התוויית מערכת דרכים המקשרת את רח' כורזין עם רח' אלקנה (ציר צפון-דרום) ואת רח' 4845 עם רח' ספפר (ציר מזרח-מערב) ליצירת נגישות לשטחים זמינים למגורים. ח. הגדלת השטחים לבנייני ציבור ע"ח שצ"פ וקביעת זכויות והוראות הבניה בהם. ט. קביעת דרך משולבת בקטע של רח' פורל. י. הרחבת דרך 4845 מ-14 ל-17 מ'.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בעיתונות ביום 16/05/93 ובילקוט הפרסומים מספר 4117 תשנ"ג עמוד 3131 בתאריך 03/06/93.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב-יפו וכל המעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שמואל לסקר
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז תל-אביב

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990
וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי לודים

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (3) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה לודים מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר גז/בנ/2/195/א".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
שינוי בהוראות תכנית גז/בנ/2/195 בלבד.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: אלעד.
גוש 4058 חלקות 1-4, 6-12, 14-18, 20-27, 30-34,
גוש 4058 חלקות 36-38, 40, 43-48, 53, 99, 100,
גוש 4058 חלקות 101, 105, 106, 115,
גוש 4058 ח"ח 50-52, 54, 90, 102, 103,
גוש 4059 חלקות 6, 7, 20-24, 26-28, 35-40, 43, 44,
גוש 4059 חלקות 49-51, 54, 55, 56, 57-62, 66, 68,
גוש 4059 חלקות 69, 77,
גוש 4059 ח"ח 6, 12, 29, 41, 52, 67, 72, 73, 76,
גוש 4059 ח"ח 78, 127-130,
גוש 4060 ח"ח 53, 54, 56, 58,
גוש 4062 חלקות 22, 26, 38-40, 44, 49, 67, 88,
גוש 4062 ח"ח 20, 62, 64, 65,
גוש 4063 חלקות 40, 41, 53-61, 63, 66,
גוש 4063 ח"ח 67,
עיקרי הוראות התכנית:
12.1 שינוי שטח רצפות של יח"ד בתחום אזור מגורים ב' כך ששטח ממוצע של יח"ד ברוטו לא יקטן מ-105 מ"ר.
12.2 התאמת לוח האיזורים כמתחייב מן השינויים המפורטים לעיל.
12.3 התאמת נספח תשומת המגרשים ע"י פירוט שטחי הבניה המירביים וגודל ממוצע של יח"ד אחת באזור מגורים ב'.
12.4 תיקון שלבי ביצוע.
12.5 קביעת הוראות בניה.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים יום מיום פרסומה של הודעה זו בעתונות, למשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, מחוז המרכז רח' הרצל 91 רמלה 72408 טל: 08-270170
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט המנומק ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי הגליל העליון

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז צפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה הגליל העליון מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר ג/7519".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
מפורטת ג/4759/101
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: מושב אמנון
גוש 15643 חלקות 45-55,
עיקרי הוראות התכנית:
שינוי חלוקת מגרשים
אפשרות דרך גישה לכל מגרש חדש
קביעת מיקום מגרשים ציבוריים לפי אישור הג"א
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז צפון קרית הממשלה נצרת עילית 17000 טל: 06-570510
המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, הגליל העליון מאו"ש גליל עליון קרית שמונה 10200 טל: 06-942888
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט המנומק ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
אפרים קרישלר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז צפון

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990
וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי באר שבע

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (11) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 5/במ/4/63".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
5/במ/1/63
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: באר שבע
נחל - בקע
גוש: 38053
יזם: משהב"ש
עיקרי הוראות התכנית:
שינויים בשכונת מגורים קיימת ע"י איחוד וחלוקת מגרשים וקביעת הנחיות ומגבלות בניה, כולל מתן אפשרות לבנית מוסכים.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בעיתונות ביום 19/08/95 ובילקוט הפרסומים מספר 4291 התשנ"ה עמוד 2584 בתאריך 16/03/95.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה באר שבע וכל המעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דהן
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת-גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן - הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בבנס.
בגוש 6126 חלקה 202 רח' מבוא אריה מס' 7
ענינים: 1) תוספת קומה (רביעית)
2) 6% לשיפור הדיור
3) 10% מעומק המרווח הצדדי.
4) בניה לחדר טרנספורמטור במרווח צדדי
על המעונין הרואה את עצמו נפגע על-ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרסום. ההתנגדות צריכה להמסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום ההודעה זו בעתונות.
בכבוד רב
צבי בר - ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה ר"ג

עירית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה לועדה בקשה להיתר ע"י זילקה ולית.
מספר הבקשה: 92/0058.1
מהות הבקשה: בית מחסן
כתובת האתר: רחוב קובבי 4 רמת רחל ים
גוש: 30190 חלקה: 28
הבקשה כוללת הקלות המפורסמות להלן:
בית מחסן בשטח של 20.00 מ"ר ע"ח חלל קיים.
התנגדויות לאישור ההקלות הנ"ל, אם ישנן, אפשר להגיש תוך 21 יום מתאריך פרסום הודעה זו בדואר רשום, לכתובת: עירית ירושלים, מזכירות המחלקה לרישוי בניה, קרית העיריה כיכר ספרא 1 ים.
לאחר פרק זמן זה לא תתקבלנה התנגדויות.
ניתן לקבל טופס להגשת התנגדות
ולעיין בבקשה במחלקה לרישוי בניה, בקרית העיריה.
קבלת קהל: ימים א, ב, ג בין השעות 11:00-13:00, לאחר תאום מראש עם הגברת רחמה יעקובי בטלפון: 297648.
אורי לופוליאנסקי
מ"מ ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי לוד

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 בדבר אשור תכנית, המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת "תכנית מספר לד/6127".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
לד/610
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: לוד
שד' ירושלים
גוש 4024 חלקות 425,
עיקרי הוראות התכנית:
שינוי יעוד של שטח ציבורי פתוח לשטח לבנייני ציבור להקמת בית כנסת מעל מקלט קיים.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4232 תשנ"ד עמוד 4320 בתאריך 21/07/94.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית המרכז וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה לוד וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי קרית טבעון

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר טב/165", תשתית חשמל ותקשורת בקרית חרושת.
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
טב/62 - תכנית מתאר קרית חרושת.
טב/34 - תכנית מתאר קרית טבעון המופקדת.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: קרית חרושת
קרית חרושת
חלק מגושים 11396, 11397, 11398, 11399, 11400.
עיקרי הוראות התכנית:
- קביעת הנחיות לביצוע תשתית חשמל ותקשורת בתחום התכנית.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4284 תשנ"ה עמוד 2156 בתאריך 16/02/95.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית חיפה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה קרית טבעון וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד"ר חיים קופלמן
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז חיפה

עירית קרית אתא
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית אתא

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה לתכנון ולבניה קרית אתא, הוגשה בקשה ע"י יהודי ישב לשם הקלה בגוש 11012 חלקה 70 ברחוב הרצל 23 קרית אתא.
תיק בנ' 2514
מהות ההקלה: הגדלת אחוזי הבניה המותרים ב-0.4%
אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, הפקוח על הבניה, בימים שני ורביעי בשעות 16:00 עד 18:00.
כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר (בדואר רשום), תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עירית קרית אתא, ת.ד. 1 קרית אתא.
דוד ראם
יו"ר הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי כרמיאל

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ג/5819".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
ג/424
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: כרמיאל
גוש 18882 חלקות 1-23,
גוש 18882 ח"ח 24-27, 34, 70-73, 84, 95-100, 158,
גוש 18882 ח"ח 206-213, 264,
גוש 18883 ח"ח 50, 65-68,
גוש 19158 ח"ח 38,
עיקרי הוראות התכנית:
לתכנן את אזור הכניסה לכרמיאל, ליעד שטחים למרכז קניות ובילוי ולשטח תיירות.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 3586 התשמ"ח עמוד 172 בתאריך 22/10/88.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית צפון וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה כרמיאל וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
מוטי דביר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז צפון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית, בקשה להקלה בתיק מס': 47/94 מוגש ע"י: בשארה סלים+ססיל מישוב יפיע גוש 16873 חלקה 3
מהות הקלה: הקלה בקו בנין קדמי לפי קו בנין קיים הקלה במספר יח"ד
את ההתנגדות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רח' כרמל 20/5 נצרת-עילית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ג'אק לפרזו
יו"ר הועדה

בעולם

New York Times

היו"ר נעלם בסין, החברה בדרך אחריו

לפני ארבעה שבועות נעלם סו קין קונג בסין, ועכשיו מנסה החברה להחזיר נכסים בשווי של מיליוני דולרים מסין להונג קונג

ארבעה שבועות אחרי שסו קין קונג נעלם בשנג'ן, סין, מתאמצים פרקליטים, רואי חשבון ובנקאים להחזיר נכסים של חברתו בשווי מיליוני דולרים מסין להונג קונג.

כמו היו"ר שלה עלולה קין סון אלקטרוניקס להיעלם בסין. פשיטת הרגל של קין סון, הראשונה בהונג קונג זה עשר שנים, תרגיש ככל הנראה את המהמורות של השגת הסדר עם נושים כאשר חברות עם עסקים בסין פושטות רגל.

"סין מתעלמת מן החוק ודואגת קודם כל לעצמה", אומר דייוויד האנג, מומחה לפשיטות רגל בחברת רואי החשבון פרייס ווטרהאוס. רבים מנושיה של קין סון מחוץ לסין עלולים, לדבריו, להישאר בידיים ריקות.

חברת האלקטרוניקה מהונג קונג הודיעה בשבוע שעבר כי תגיש בקשה לפירוק אחרי שרואי החשבון שלה, דלואה טאץ' טומאצו, הגיעו למסקנה שלא תוכל לפרוע את חובותיה. החברה לא הצליחה ליצור קשר עם סו מאז 3 ביולי, כאשר גילתה כי המנהל מסר מניות של קין סון כביטחונות על הלוואה לא מאושרת מבנק סיני. כבר אז נראו התחייבויותיה של קין סון כבורות ללא תחתית. לפחות 16 ספקים, רובם סיטונאים של רכיבים אלקטרוניים, הגישו בהונג קונג בקשות לבית המשפט להחזר חובות. בינתיים דורש פבליק בנק בהאד מסאלזיה פירעון הלוואה בסך 12.3 מיליון דולר הונג קונג (1.6 מיליון ד'). אבל הבעיה הגדולה ביותר היא סין.

ב־11 ביולי אמרה קין סון שתבקש ייעוץ משפטי אחרי שגילתה שסו מסר מניות של החברה כביטחונות להלוואה של 2 מיליון ד' מבנק הבנייה העממי של סין. ההלוואה, שהחברה לא אישרה אותה, נמסרה למיזם משותף בשם קין סון מילקוויי. הרשויות הסיניות ידרשו ללא ספק שהלוואה זו וחובות אחרים למלווים, ספקים, שותפים במיזם המשותף ועובדים סינים יוסדרו לפני שירשו למפרקי קין סון מהונג קונג, חברת רואי החשבון ארנסט את יאנג, למכור נכסים כלשהם של החברה בסין כדי לשלם לנושים במקומות אחרים. כמה מאות עובדים במפעל החברה בדונגואן, סין, לא קיבלו את שכרם מאז אפריל, כפי שדיווחו עיתונים מהונג קונג.

רואי החשבון אומרים שכאשר כל הדברים הללו מסתכמים ייתכן שקין סון חייבת רק לבנקים בסין 80 מיליון דולר הונג קונג.

דייוויד מיים, שותף בארנסט את יאנג, הודיע בשבוע שעבר כי החברה שלו קיבלה את השליטה על עסקיה של קין סון והיא מקיימת דיונים עם "צדדים מעוניינים" כדי לבדוק את ההצעות הפוטנציאליות, כולל ארגון מחדש".

מרבית נכסיה של קין סון בסך 190 מיליון דולר הונג קונג (24.6 מיליון ד') מושקעים במפעלים, במכונות ובמלאי של מצלמות ומכשירי חשמל ביתיים מעבר לגבול, שם מבצעת החברה את מרבית הייצור שלה. "לפני שיהיה אפשר להוציא חלק כל שהוא מן הנכסים, יהיה צורך לשלם לנושים הסיניים", אומר מורגן צ'אנג, שותף בחברת רואי החשבון המתמחה בפירוק חברות. "הבעיה היא שתביעות בסין מתחילות להצטבר, ומה שנחשב לסכום שאפשר להסתדר איתו הופך במהירות לסכום שאין שליטה עליו".

לדבריו, רבים מן הנושים של קין סון מחוץ לסין לא יזכו לראות אפילו סנט אחד מן המגיע להם.

כמו יצרנים רבים בהונג קונג העבירה קין סון, שהוקמה ב־1981, את מרבית הייצור שלה אל סין, שם עלויות העבודה זולות יותר. החברה הקימה לפחות ארבעה מיזמים משותפים באמצעות העברת נכסים כמו מבלטים ומכונות מהונג קונג אל מיזמים אלה. בעוד המיזמים נחשבים בהונג קונג ליישויות משפטיות נפרדות, סין אינה רואה כך את הדברים.

לקין סון יש בוודאי מלאי של כל המוצרים החדשים שייצרה בסין. "הבעיה היא שכל הדברים הללו מצויים בסין", אומר האנג מפרייס ווטרהאוס. "מי שנכנס לעסקים כאלה צריך להיות מודע לבעיות פוטנציאליות מעין זה".

לפי חוקי הונג קונג יש זכות קדימה בעת פירוק לנושים כמו בנקים המחזיקים במשכנתאות על נכסי קין סון. נושים מועדפים, כמו עובדים, שניים בתור, ואחריהם מחזיקי אג"ח. בעלי המניות מקבלים את מה שנשאר אחרי שכל התביעות הללו כוסו.

סו וצ'אן סוק קאן, אשתו לשעבר והדירקטורית התפעולית בחברה, מחזיקים יחד בבעלותם 37.15% ממניות החברה. כך עולה מן המדריך לחברות בהונג קונג.

הרשויות הסיניות – ייתכן שכמה מחוזות מעורבים בדבר, ולכל אחד מהם יש כללים שונים – יתעלמו ככל הנראה מחוקיה של הונג קונג ויקבלו ראשונים כל מה שביכולתם לקבל בשביל הבנקים הסיניים והנושים אחרים בסין, אומרים רואי החשבון.

"אם הבנקים רוצים לפעול מעבר לגבול, הם צריכים לקבל יחס טוב יותר מכפי שהם מקבלים. לאנשים כבר נמאס מן היחס הזה", אומר צ'אנג. לדבריו, למרות שנכסים שונים שייכים באופן חוקי לחברה, אומרים הסינים בפשטות ששוב הם אינם בבעלותה. החברה שלו נתקלה בבעיות מסוג זה לפחות בשני מקרים של חברות פרטיות מהונג קונג בחמש השנים האחרונות, אומר צ'אנג.

מאז הודיעה קין סון ביולי שהיו"ר שלה נעלם, דיווחו עיתונים בהונג קונג שהוא נעצר בידי לשכת הביטחון הציבורי של שנג'ן. מאוחר יותר הכחישו הרשויות של העיר את הדיווחים הללו.

בהודעה שנמסרה בשבוע שעבר לבורסה של הונג קונג מסרה קין סון כי לא שמעה דבר מסו מאז 3 ביולי. ארנסט את יאנג מסרה שהיא "רוצה מאוד" לנהל שיחות עם היו"ר הנעלם.

ב־29 באוגוסט תקיים ארנסט את יאנג אסיפה של נושי קין סון, ואז היא מצפה לקבל אישור למכירת נכסיה של קין סון ולתשלום לנושים. "לעת עתה", אומרת ג'ודי צ'או, מנהלת במחלקת השירותים לחברות של חברת רואי החשבון, "אין לנו כל מידע שנוכל למסור לציבור".

קרנות ענק אינן ראויות לבוז

ממחקר חדש עולה שהגודל של קרנות הנאמנות הענקיות אינו מהווה מכשול להצלחתן

New York Times

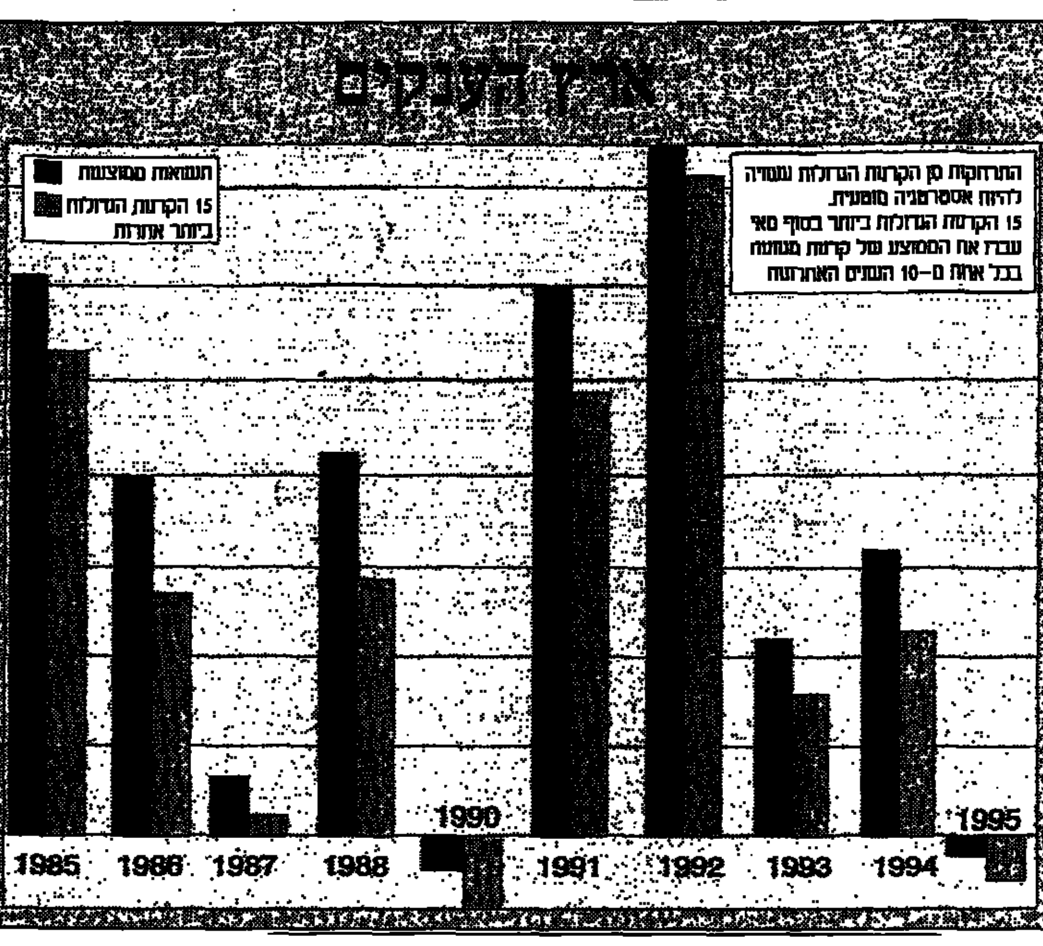

קרנות נאמנות גדולות זוכות בדרך כלל להמלצות רעות של יועצי השקעות.

היזהרו מקרנות גדולות, אומרים היועצים, כי הן יתקשו לספק את התשואות העצומות שמשכו מלכתחילה את כל הכסף הזה אליהן. קרנות המתנפחות לגודל ענקי נאלצות לקנות מניות גדולות יותר עם פחות פוטנציאל, נמשך הטיעון, ומנהלים אינם יכולים להמר הימורים גדולים על מניות החביבות עליהם אישית בלי להפר כללי ריכוז מסוימים.

"אם כל הדברים היו שווים, הייתי בוחר בקרן קטנה", אומר קרייג ליטמן, שותף בחברת ניהול מסן פרנסיסקו המתמחה בקרנות נאמנות.

אבל מבט ברשימת הקרנות המצליחות של הזמן האחרון מראה שיש קרנות גדולות המסוגלות להשתוות לקטנות ואף יותר מזה.

כדי לראות אם זה תמיד הסכימה חברת מורנינגסטאר, אנליסטית הקרנות משיקגו, לבדוק את ביצועיהן של הקרנות הגדולות. ממצאיה, אף שהם לתקופת זמן קצרה יחסית, עושים הרבה להזמת התיאוריה שגודל מבטל הדיוות ומכאן שלקרנות גדולות יש תשואות נמוכות.

פידליטי מגלאן, הקרן הגדולה ביותר בענף עם נכסים בסך 48 מיליארד דולר, סיימה את המחצית הראשונה של השנה ב־2 האחוזים העליונים של כל הקרנות. עד עתה היתה לה תשואה מדהימה של 35%, אפילו לאחר המפולת של מניות הטכנולוגיה באמצע יולי. שתי קרנות ענק אחרות עם תשואות מעל לממוצע השנה הן וינדזור של ונגארד שעלתה ב־24% בשל הימור גדול על מניות פיננסיות ופידליטי קונטרהפאנד, עם עלייה של 25% שנצברה בעיקר בשל השקעות במניות טכנולוגיה ופיננסים.

האנליזה של מורנינגסטאר בחנה בסוף מאי את הביצועים ארוכי הטווח של 15 קרנות הנאמנות המגוונות הגדולות ביותר בארצות הברית, הכוללות את מגלאן, וינדזור וקונטרהפאנד. התשואות של הקרנות נבדקו לפי שתי אמות מידה – כל יתר קרנות המניות המגוונות ומדד 500 המניות של סטנדרד את פורס – ל־10 השנים שהסתיימו ב־1994.

ל־15 הקרנות הגדולות היו מדי שנה בשנה ביצועים טובים יותר מאשר הממוצע של הקרנות המגוונות. הקרנות הגדולות, וכן גם המגוונות, לא הצליחו לעמוד במדד סטנדרד את פורס. מדד רחב זה של השוק עבר את קרנות הנאמנות המשקיעות במגוון של מניות ב־7 מתוך 10 השנים האחרונות, ועלה על הביצועים של 15 הגדולות ב־5 מ־10 השנים האחרונות. למרות זאת היו הקרנות הגדולות קרובות למדד גם בשנות ההפסדים שלהן. בשנה שעברה הפסידו הקרנות הגדולות 0.1%, לעומת עלייה של 1.3% במדד.

כמעט כולן ניצחו

אולי 15 הקרנות הגדולות מרוויחות בשל הביצועים של קרן גדולה אחת או שתיים? בחינה של הקרנות האינדיווידואליות דוחה את הטיעון הזה. בין 11 הקרנות בעלות רקורד של 10 שנים, כמעט כולן ניצחו את המדד ב־6 מתוך 10 השנים. האחרות עברו את המדד ב־5 שנים מתוך ה־10.

"אני חושבת שהשורה התחתונה היא שצמיחה בנכסים אינה גורם טוב לזיהוי מה אפשר לצפות מקרן במונחים של ביצועים", אומרת קתרין סנדרס,

> **ל־15 הקרנות הגדולות היו מדי שנה בשנה ביצועים טובים יותר מאשר הממוצע של הקרנות המגוונות. הקרנות הגדולות היו קרובות למדד סטנדרד את פורס גם בשנות ההפסדים שלהן. בשנה שעברה הפסידו הקרנות הגדולות 0.1%, לעומת עלייה של 1.3% במדד.**

העורכת של עלון ההשקעות "מורנינגסטאר מיוצ'ואל פאנדס". לדבריה קרנות רבות נעשות ענקיות בשל ניהול מיומן וביצועים טובים, ואין כל סיבה לצפות שזה ישתנה עם הגודל.

"בדרכים מסוימות יש סיכוי טוב יותר לקבל את המיטב שחברת קרנות יכולה להציע", אומרת סנדרס. חברות יודעות שהן חייבות להציב את המנהלים הטובים ביותר שלהן בקרנות בעלות הפרופיל הגבוה ביותר ולהעניק להם מספיק משאבים כדי לשמור על תוקף של הקרנות.

קרנות גדולות גם מקבלות עדיפות במקרים של הנפקה ראשונה לציבור, אומר ג'רלד פריס, העורך של העלון "מיוצ'ואל פאנד לטר" משיקגו. "הנפקות הראשונות הקשות להשגה נוטות להימכר לקרנות המייצרות הרבה עסקי עמלות לחתמים", הוא אומר.

לא בכל מקרה

אבל אפילו סנדרס אינה טוענת שגודל יותר הוא טוב יותר בכל מקרה. כאשר הדברים אמורים בקרנות המתמחות במניות של חברות בעלות שווי שוק קטן, עלול הגודל להפוך למכשול. זה כמעט בלתי אפשרי למנהל של קרן גדולה לצבור חלק משמעותי בחברות זעירות.

קרנות הנאמנות מקבלות תכונות חדשות כאשר הן מתרחבות.

ראשית, הקרנות הגדולות ביותר נוטות לרכוש מניות גדולות יותר, כפי שגילתה מורנינגסטאר. בעוד הציון שווי השוק של מדד 500 המניות של סטנדרד את פורס עלה מאז סוף 1991 ב־17%, הגדילו 15 הקרנות הגדולות ביותר את הציון שווי השוק של מניותיהן ב־175%.

קרנות כאלה גם בונות תיקי השקעה פחות מרוכזים. כמעט כל חברות הענק העלו את מספר המניות שבאחזקתן בממוצע של 32% מאז סוף 1991.

הגידול בולט כאשר מתבוננים באחזקות העליונות. מרבית הקרנות הגדולות ביותר צמצמו את חלק נכסיהן בחמש אחזקותיהן הגדולות ביותר, בדרך כלל באחוזים אחדים. קרן פוטנאם לצמיחה והכנסה החזיקה ב־1991 כ־14% מכספה ב־5 המניות העליונות שבחרה, ורק 11% בזמן האחרון.

יוצאת מן הכלל הזה היא קרן פידליטי מגלאן, שבה מכר מנהלה, ג'ף ויניק, מאז שלהי 1991 אחזקות ב־150 מניות והגיע לכ־500 מניות בלבד. ראוי עוד יותר לציין, הוא עבר למניות קטנות יחסית וקיצץ את שווי השוק של הציון של החברות שבמניותיהן החזיק ל־3.3 מיליארד דולר, אחד מן הקטנים ביותר ב־15 הקרנות הגדולות. בדומה לכך קיצצה קרן ההשקעות של אמריקה את שווי השוק של מניותיה מ־16 ל־12 מיליארד דולר באותה התקופה.

אנשים המנהלים קרנות גדולות נוטים לסבול מהסחות דעת, כמו טיפול בפרטים של עסק צרמה או מגע אינטנסיבי עם ארגוני רשות, אומר ליטמן. בקרנות קטנות, הוא אומר, "מנהלים עושים בעצמם חלק גדול יותר מן העבודה". לכן כאשר הוא בוחר בקרנות צמיחה של שווי שוק גדול מתרחק ליטמן מן המנהלים של 15 הקרנות הגדולות ביותר. במקום זאת הוא פונה אל שלבי דייויס, המנהל של סלקטד אמריקן שירס ואת תצ'ר, ואל ספירוס סגלאס, המנהל את הרבור קפיטל אפרישיאיישן.

גם פריס מעדיף בדרך כלל קרנות קטנות. לדבריו, כשמבטים בקרנות העצקות "לא מגלים בדרך כלל קרנות בעלות ניהול כושל". אבל, "אם אתם מחפשים תשואות מעל למקובלות בשוק, מוטב לכם לדוג באר גם עם דגים קטנים יותר".

למרות דבריהם של יועצים כאלה, אין כל סיבה להיפטר מקרן רק משום שהיא גדולה. "אם אני רוצה בסוג מסוים של קרן", מודה ליטמן, "גדולה לא יפריע לי להשקיע בה".

מקום בשמש

האירופים אוהבים לחשוב שהם טובים בתיירות. העשור הבא יבחן את מיומנותם

קיץ אירופי מורכב משתי סנבינות ו־320 מיליון תיירים. הם עומדים צפופים וכהים במונה ליזה. הם משתרעים בחופי ספרד. הקהל בקליסאום גדול יותר מאשר בימיו של קראקלה. "הצלחה" בולטת לעין כל כך עשויה לנחם אירופאים חסרי ביטחון עצמי שראו כיצד שורה שלמה של ענפי תעשייה שנים הינדו לאסיה או לארה"ב. אבל זה אינו זמן להתרווח לאור ההצלחה, אלא להפך: זמן לחשוש.

על הפרק עומד ענף התעשייה (כפי שלא יכולים לעשות ענפים רבים אחרים), שהוא הגדול ביותר באירופה. מועצת הנסיעות והתיירות העולמית (WTTC), שדולה רבת עוצמה של הענף שבסיסה בבריסל, טוענת שהתיירות, לפי הגדרה רחבה, מספקת אחת מכל 8 משרות באיחוד האירופי והשנה תספק 13.4% מן התמ"ג של האזור. העסק משתרע מקבוצות עצומות, כולל חברות תעופה כמו בריטיש איירווייס ואייר פראנס ורשתות בתי מלון כמו פורטה, אקור ומועדון הים התיכון, ועד רבבות אלפי חברות משפחתיות, כולל דוכנים בריטיים למכירת דגים עם טוגנים.

שלא כמו מרבית ענפי התעשייה האירופיים, ענף התיירות האירופי כפוף לפיקוח קליל בלבד. מלחמות המחירים התכופות שמרו על תחרות חריפה. חבילות חופשות הורידו הן את המחירים הן את הוצאות המסעות למדינות אחרות. חברות תעופת שכר, המטיסות כמעט מחצית מן הנוסעים המשתמשים במטוסים באירופה, עקפו את העלויות הגבוהות של הטיסות הסדירות הסובלות מפיקוח יותר מדי.

משמעותית באותה המידה העובדה שבענף שבו רוב הלקוחות עורכים את קניותיהם במקום (כלומר, באותה היבשת), יש באירופה הרבה מדינות קטנות שתושביהן האמידים יחסית אוהבים לנסוע. זה גורם לעתים לאירופה להיראות מצליחה יותר מכפי שהיא: כל גרמני בחוף ים זר נחשב לתייר בינלאומי, ואילו תייר ניו יורקי בחופי פלורידה אינו נחשב לכזה. אבל אירופה הצליחה יותר מיבשות אחרות להחזיק בתעשייה – 9 מכל 10 חופשות אירופיות מתקיימות באירופה.

למרות כל היתרונות הללו עומדת התיירות האירופית בפני תחרות עזה. כוח המשיכה של יעדי תיירות באסיה מכריח את החברות האירופיות למצוא דרכים חדשות למשיכת המיעוט הגדל של אנשים בעלי אמצעים האוהבים לטייל בין יבשות. המשמעות של השגת צמיחה נוספת מתיירי אירופה היא עידודם להוציא יותר, באמצעות הצעת מוצרים חדשים באיכות מעולה. אף ש"חומרי הגלם" של התייר האירופי – חופים, הרים, מצבות זיכרון וגלריות – מרשימים מספיק, חלק גדול מן התשתית שלה – בתי מלון, נמלי תעופה – נחות לעומת זה של אחרים מתחרים.

אף שהתיירות האירופית ממשיכה לצמוח הן בנפח והן בשווי, התיירות במקומות אחרים צומחת במהירות גדולה יותר. בשנה שעברה היו 60% מן הביקורים הבינלאומיים במדינות אירופיות (כולל מזרח אירופה), לעומת 72.5% ב־1960. מאז ירד חלקה של אירופה בהכנסות מ־60% ל־50%. ארגון התיירות העולמי חוזה שאירופה תמשיך לאבד פלח שוק, ייתכן שעד ל־50% מן הביקורים הבינלאומיים ב־2010.

ייתכן שהאחראית לכך היא צמיחה כלכלית מואצת באסיה. מעמד בינוני חדש יוצא לחופשות במקומות אחרים באסיה, יותר מאשר באמריקה או באירופה. לא כל האמידות האלה מצוי מחוץ להישג ידו של ענף התיירות האירופי. אבל כדי למשוך יותר תיירים מאסיה חייבות חברות אירופיות להתאים את עצמן לטעם אסיאתי – לדוגמה, הצעת עזרה בשפות אסיאתיות (כפי שהתגלו לעשות חברות בקליפורניה).

לצד ההזדמנות הזאת יש גם איום: המספר הגדל והולך של אתרי נופש אסיאתיים חדשים הנבנים על גבה של הגיאות המקומית. תומס קוק, חברת נסיעות בריטית, מציינת שהירידה בתעריפי כרטיסי הטיסה עודדה אירופאים רבים לנטוש את מרגייט או מרבייה לטובת אתרים אקזוטיים יותר בתאילנד ובמאליזיה. הודות לכוח עבודה זול יותר, מתחרים אחרים באתרי נופש מחוץ לאירופה בידי לגיונות של עובדים לבושי מדים, שינוי מרענן מן המלצרית היחידה המוצגת הפנים במערב.

השינויים בהרגלי התיירים האירופים מקשים גם על חיזיון של סוכנויות הנסיעות. דאק מאיו, מייסדה של נובל פרונטיר הצרפתית, מציין שמאז המיתון התחילו הצרכנים לבצע חיפושים מתוחכמים כדי לגלות את הצירוף הטוב ביותר של מחיר ואיכות. לעתים יכולה מדינה לקבל יתרון זמני מפיחות המטבע שלה – כפי שיש היום לספרד, המתקרבת לשנת שיא בתיירות אליה. לעתים קרובות יותר תהיה התחרותיות תלויה בהכשרה ובהשקעה. השקעה גדולה. סרז' טריגאנו, הבעלים של מועדון הים התיכון הצרפתי שאפשר למצוא בכל מקום, מבדיל ועד ליפאן, מציין שהנופשים יוצאים לחופשות קצרות ורבות יותר. השהות הממוצעת במועדון שלו ירדה מ־9 ימים לפני עשור ל־7 ימים היום. מבקרים סבלניים פחות לניירת או להפרעות אחרות המרחיקות אותם מן הבריכה. כדוגמה לכך גילה המועדון שהיחס של נופשים המזמינים 5 ימים או פחות לפני צאתם לחופשה נכפל ל־14%. כתוצאה מכך צריכה החברה להיות הרבה יותר גמישה בקביעת לוחות הזמנים של מטוסים וחדרים.

הדרך אחת לשיפור השירות תהיה באמצעות יצירת בריתות לכל אורך הדרך, מסוכני נסיעות ועד למלצרים בבתי מלון. קבוצה שהוקמה מסביב לוסטדויטשה לנדסבנק הגרמני כוללת את חברת הנסיעות TUI, הגדולה ביותר באירופה, וכן את תומס קוק מבריטניה, ג'ס טורס מצרפת ובתי מלון ביוון ובספרד. TUI רוצה לנצל את כוח השפעתה כדי להעלות את רמת השירות בכל רמות הרשת, ומאיימת לסלק כל חברה בעלת ביצועים אפרוריים. קבוצות דומות מתרכזות מסביב לחברות כמו אקור הצרפתית וקאופהוף הגרמנית.

לבד מהעלאת האיכות יכולים קשרים אופקיים בין חברות במדינות שונות לעזור להן לצאת מן השווקים המסורתיים שלהן ולהרחיב את מגוון הפעילות שהן מציעות. פטריק לאוחי, מנהל סיטי קולג' בוולברהמפטון, אומר שהענף יכול למכור רק כמות מסוימת של שמש, חול וים. עכשיו שהתיירים יוצאים לנסיעות אחרות מדי שנה, הם רוצים גיוון. TUI צופה צער לעבר חופשות המבוססות על פעילות מסוימת, כמו גולף או בישול ספרדי. אחרים מציינים ביקוש גדל והולך לחופשות עירוניות.

החלק הפגיע ביותר של הענף יכול להיות אתרי הנופש של שמש וים של מועדון הים התיכון באירופה. פיתוח ללא הכוונה הותיר מורשת של בעיות סביבתיות. רבים מן האתרים הוותיקים יותר תקועים עכשיו עם בתי מלון ישנים באיכות עלובה. זה בולט במיוחד במיורקה, היעד הפופולרי של חבילות תיור באירופה, הזוכה ליותר מ־5 מיליון תיירים בשנה. האי זקוק בדחיפות לשיפור בבתי המלון הקיימים בו, במקום לבנייה של בתי מלון חדשים, אם ענף התיירות שלו רוצה להישאר רווחי וגם בר קיימא.

הממשלות מנסות לעזור. הוועדות הלאומיות לתיירות של אירופה התחילו לשתף פעולה כדי לקדם את אירופה כיעד לתיירים מאמריקה ומיפאן. הבירוקרטים מנסים לעודד את ענפי התיירות ולגוון את פעולותיהם, כדי שיוכלו להתרחב בנחות גדולה יותר. בספרד, שבה 70% מן התיירים מבקרים רק בחוף הים, רוצה הממשלה לקדם את פנים המדינה. הצרפתים מדברים על "פיזור" התיירים לפאריס על פני השנה כולה, וקידום אזורים אחרים.

הכל שמאמצים כאלה מוכשלים על ידי מדיניות גרועה בשטחים ממשלתיים אחרים. לעתים קרובות מדי נמל תעופה עלוב וכביש מלא מהמורות הם המבט הראשון והאחרון של מבקר על המדינה. הוסיפו לכך שילוט עלוב, בעיות ויזה ופקקי תנועה ליד אתרים ונעשה ברור שגם תשתית המנוהלת בידי הממשלה זקוקה לרפורמה מהירה.

וזו אמת מידה למשימה האמיתית העומדת בפני הענף.

© The Economist

הודעה ללקוחותינו
שרותים בנקאיים חדשים

במסגרת שיפור השירות, מפעיל בנק דיסקונט שרותים חדשים ללקוחותיו:

1 **מכירת נ"ע בחסר ("שורט")**
בנק דיסקונט מאפשר מעתה ללקוחותיו לבצע מכירת ניירות ערך בחסר ("שורט") של ניירות ערך הכלולים ברשימה המרכיבה את מדד המעוף (למעט מניות הבנקים).

עסקה של "מכירה בחסר" מוגדרת כמכירה של נייר ערך שאינו רכושו של המוכר, אלא השאול לו לתקופה מגבלת ומוגדרת מראש, ע"י בעל הנייר.
בנק דיסקונט משמש לצורך זה מתווך בין משאיל המניה לבין השואל. הבנק מבטיח למשאיל המניה לקבל בחזרה את מניותיו ואת כל התשלומים והזכויות שיקבעו למחזיקי המניות בתקופת ההשאלה - למעט זכויות ההצבעה, וכן דמי השאלה.

המניה תושאל למשקיע לתקופה מרבית של עד שלושה חודשים, שתסתיים, בכל מקרה, בכל סוף רבעון קלנדרי.
בתום תקופת ההשאלה, מתחייב השואל להחזיר לבנק את המניות.

משקיע המבקש למכור בחסר מניה הכלולה ברשימה הנ"ל, יוכל לעשות זאת באמצעות:

-מחזור חברות באגף ני"ע.
-סוקרי ההשקעות של הבנק.
-ובטלבנק דיסקונט - ללקוחות המנויים על שרות זה.

הבנק יגבה עמלה מהשואל בשיעור של 1.5% לרבעון שלם.

2 **כרטיסי אשראי חדשים בעיצוב זהב לבעלי עסקים**
בנק דיסקונט בשיתוף עם חברת "כ.א.ל", מנפיק שני כרטיסים חדשים המיועדים לפלח הלקוחות העיסקיים:

2.1 כרטיס "ויזה זהב עיסקי"
הכרטיס היוקרתי החדש משלב את התכונות המוכרות בכרטיס "ויזה זהב" ו"ויזה עיסקי".
הכרטיס מיועד לבעלי חברות גדולות, בינוניות וקטנות בעלי מחזורי פעילות גדולים, לחיוב חשבון החברה.

חברת כ.א.ל פיתחה תכונות לכרטיסים שיסייעו למנהלי הכספים והחשבים בחברות גם במישור העיסקי.
התכונות יותאמו לכל חברה בנפרד בשיתוף הסניף, באופן המותאם לפעילות ולאופי החברה.

מחיר הכרטיס - $120 לשנה.

2.2 כרטיס "ויזה זהב מועדון העסקים"
הכרטיס משלב את התכונות המוכרות בכרטיס "ויזה זהב" ואת התכונות הרגילות המוכרות בכרטיס "ויזה עסקי", ובנוסף כולל הטבות יחודיות המוענקות לחברי "מועדון העסקים של ויזה".

הכרטיס מיועד לבעלי בתי עסק ועוסקים קטנים בעלי עושר פיננסי, לחיוב החשבון העיסקי.
מחיר הכרטיס - $105 לשנה.

הודעה זאת מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחות.
לקבלת פרטים נוספים ניתן לפנות לסניף הבנק בו מתנהל החשבון.

בנק דיסקונט

WINDOWS 95
בעקבות ההכרזה
אתה חייב להגיע! ביל גייטס לא
6-7/9/95 מלון דן פנורמה ת"א
חברת מיקרוסופט עומדת להכריז ב־24/8/95 על גירסת WINDOWS חדשה הנקראת WINDOWS 95.
התוכנה החדשה כוללת חידושים רבים כולל שינויי תצוגה ומעבר מסביבת עבודה למערכת הפעלה
ומתודולוגיה הכוללת מנגנוני ניהול קבצים וזכרון חדשים ומיישמת עבודה מרובת משימות בסביבה של 32Bit.
הסמינר הראשון מסוגו בישראל יציג את כל החידושים בהרחבה
תוך שימת דגש על ההבדלים בין WINDOWS 95 לבין WINDOWS 3.11
טלפון/פקס לקבלת תוכנית לימודים מפורטת טל. 03-6385848/50 פקס: 03-6889207
☐ כן אני מעוניין לקבל תוכנית לימודים מפורטת לסמינר WINDOWS '95
שם ______ חברה ______
תפקיד ______ טל ______ פקס ______
COMPUTERWORLD

שוגון
מפעל לייצור:
תיקים לנסיעה ומזוודות.
ארנקים, ססים למניקור, תיקי קוסמטיקה ועוד...
עזרי פרסום ומכירה למוסדות, מפעלים ולועדי עובדים
ניתן להזמין דגמים מיוחדים
ולהטביע את שם החברה לפי דרישה
תצוגה ומכירה
החצב 10 א.ת. אזור 58001
טל. 03-5592917 פקס: 03-5595415

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הבית הלבן מאיים להטיל וטו על חוק תקציב הביטחון שעבר בסנאט

אם תיכלל בו בנייתן של עמדות הגנה נגד טילים

ואשינגטון (בלומברג). יועץ השקעות הלאומי, אנתוני לייק, מסר כי נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, עשוי להטיל וטו על חוק תקציב הביטחון ל־96', בסך 264 מיליארד דולר, אם התוכנית תכלול בנייתן של כמה עמדות הגנה נגד טילים ברחבי המדינה, כפי שהסנאט מציע.

במכתב למנהיג המיעוט בסנאט, הסנטור טום דאשל, דמוקרט ממדינת דקוטה הדרומית, כתב לייק כי "אם לא יתוקנו או יושמטו ההוראות השנויות במחלוקת על עמדות ההגנה נגד טילים, ואם לא ייעשו בחוק שינויים נוספים, שיקרבו אותו למדיניות של הממשל, ימליצו היועצים לנשיא להטיל וטו על החוק".

הפרת אמנה

רבים סבורים שאמצעי ההגנה מפני טילים, השנויים במחלוקת בחוק התקציב, עשויים להוביל לפיתוחן של מערכות שיהוו הפירה ברורה של חוקי האמנה האנטי־באליסטית שנחתמה לפני 20 עם ברית המועצות. אמנה זו הגבילה את פיתוח האמצעים המגינים מפני טילים, בארה"ב וברוסיה. היא מתבססת על התיאוריה, שעל פיה פריסה של מערכת מגן נגד טילים על ידי מדינה אחת, עלולה לגרום למדינה השנייה לייצר טילים שיוכלו לחדור בעד מערכת המגן, וכך להוביל להסלמה במרוץ החימוש.

החוק של הסנאט קורא לפריסתה של מערכת בת עמדות אחדות, שתוכל להגן על ארה"ב היבשתית מפני טילים שישוגרו אליה. האמנה מגבילה את מספר העמדות נגד טילים לעמדה אחת בלבד לכל מדינה.

אזהרתו של לייק מהווה ניסיון להשפיע על ועדה של בית הנבחרים והסנאט, הצפויה להתכנס בספטמבר ולגבש נוסח של פשרה לחוק תקציב הביטחון, מתוך שתי הגרסות הנפרדות שהוגשו בכל בית.

חוק התקציב של בית הנבחרים לא קורא בביחוד לפריסת המערכות שיפרו את כללי האמנה. במקום זאת הוא קורא לנשיא לדון מחדש באמנה עם רוסיה, כדי להגדיל את מספר עמדות ההגנה המותרות.

הטלת הווטו על חוק התקציב תהיה סמלית בעיקרה. התקציב יאשר את התוכניות הצבאיות הקיימות וימליץ על רמות המימון. למעשה, את סכום הכסף יקבע חוק נפרד. אם החוק הזה יאושר, יקבל משרד ההגנה האמריקאי כסף, בלי כל קשר למה שיקרה בסופו של דבר לחוק תקציב הביטחון השנוי במחלוקת.

ארה"ב – המשקיע הזר השישי בגודלו בווייטנאם, עם 700 מיליון דולר

בשלושת המקומות הראשונים נמצאות טייוואן, הונג קונג ויפאן

האנוי (בלומברג). ארצות הברית תופסת היום את המקום השישי בין המשקיעים הזרים בווייטנאם – עם מיזמים בשווי של 700 מיליון דולר – נאמר בהודעה ממשלתית, שפורסמה בעת ביקורו של מזכיר המדינה של ארצות הברית, וורן כריסטופר, בהאנוי לרגל חתימת ההסכם לנירמול היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות.

אנשי עסקים אמריקאים מקווים כי מעתה יוחשו מתן האישורים להשקעות על ידי וייטנאם. מאז הוסר האמברגו האמריקאי על סחר עם וייטנאם, בפברואר אשתקד, משתדלות חברות אמריקאיות לסגור את הפער שנוצר בינן ובין משקיעים זרים אחרים שהחלו סוחרים עם וייטנאם לפני שנים.

קרייזלר מחכה לרישיון

קרייזלר מצפה לאישור תוזה לבניית מפעל להרכבת רכב בהשקעה של 199.5 מיליון דולר. המפעל אמור לקום בדרום וייטנאם. החברה מתכוונת להרכיב דגמי "דודג' דאקוטה", "ג'יפ צ'רוקי" ו"פלימות ניאון" בשביל השוק הווייטנאמי.

פורד מצפה גם היא לאישור ממשלתי לבניית מפעל הרכבה בצפון וייטנאם, בהשקעה של 100 מיליון דולר.

כל השקעה זרה כפופה לאישור של הוועדה הממשלתית לשיתוף פעולה ולהשקעות.

השקעות ב־16.4 מ' ד'

וייטנאם אישרה השקעות זרות ישירות בשווי של 16.4 מיליארד דולר מאז פתחה את שעריה ב־1989 – לדברי הפקיד הממונה על מתן אישורים בוועדה הממשלתית לשיתוף פעולה ולהשקעות. ארצות הברית היתה במקום השמיני עם השקעות בסך 555 מיליון דולר. עכשיו היא תופסת את המקום השישי.

טייוואן היא המשקיע הזר הגדול ביותר, עם מיזמים בשווי מתוכנן של 3.1 מיליארד דולר. הונג קונג ויפאן נמצאות במקומות השני והשלישי, עם השקעות מתוכננות בשווי 2.2 מיליארד דולר ו־1.6 מיליארד דולר בהתאמה.

בי"ד לפשיטות רגל אישר את תוכנית הרה־ארגון של טוו"א

סנט לואיס (בלומברג). חברת התעופה טרנס וורלד איירליינס (טוו"א) הודיעה כי בית המשפט הפדרלי לפשיטות רגל אישר תוכנית הרה־ארגון שתצמצם את חובותיה בכחצי מיליארד דולר.

טוו"א הגישה את התוכנית לבית המשפט לפשיטות רגל בסנט לואיס ב־30 ביוני, אחרי מו"מ עם הנושים.

בית המשפט קבע שהתוכנית תיכנס לתוקף באמצע אוגוסט – מסרה החברה. התוכנית תקטין את סכום הריבית על חובה של טוו"א בסך 1.8 מיליארד דולר, בכ־50 מיליון דולר בשנה, אמר דובר החברה רוברט מיד.

החלטת בית המשפט "מפלסת את הדרך ליישום והה־ארגון הפיננסי שלנו בהמשך החודש הזה", אמר ג'פרי אריקסון, הנשיא והמנכ"ל של טוו"א. עכשיו מתכננת החברה "לרכוש הרבה מטוסים חדשים", אמר אריקסון.

טוו"א מפעילה 184 מטוסים ומקווה להחליף מטוסים מזוקנים במטוסי סילון חדשים מדגם MD-80 של מקדונל־דגלס ו־767 של בואינג. החברה תוציא מן השירות או תשכיר 34 מטוסים ב־18 החודשים הבאים.

הוספת מטוסים חדשים תחסוך לטוו"א 20 מיליון דולר בשנה בעלויות דלק, אמר אריקסון.

ב־94' החלה טוו"א לפטר עובדים ולקצץ עלויות אחרות כדי לחסוך כ־100 מיליון דולר בשנה.

הפסד לקריאייטיב טקנולוג'י בגלל מוצרים שלא נמכרו

סינגפור (בלומברג). קריאייטיב טקנולוג'י דיווחה על הפסד לא צפוי ברבעון האחרון, בגלל ביקוש חלש לרכיבי מחשבים ומערכות סי־די־רום מתוצרתה.

יצרנית האלקטרוניקה שמרכזה בסינגפור דיווחה על הפסד תפעולי בסך 4.8 מיליון דולר, או 6 סנטים למניה, בהשוואה לרווח נקי של 15.7 מיליון דולר, או 18 סנט למניה, לפני שנה.

ההכנסה של החברה ברבעון שהסתיים ב־30 ביוני עלתה ב־50% והסתכמה ב־270.7 מיליון דולר, בהשוואה ל־180.5 מיליון דולר ברבעון הקודם.

וול סטריט צפתה רווח תפעולי של 12 סנט למניה של קריאייטיב טקנולוג'י, על פי סקר שנעשה לפני זמן קצר.

קריאייטיב מייצרת רכיבים אלקטרוניים שמיועדים לשפר ביצועי גרפיקה וקול של מחשבים אישיים. החברה מייצרת גם מערכות סי־די־רום.

לדברי החברה, היא ייצרה כמות גדולה מדי של סי־די־רום במהירות כפולה, שעה שהיום קונים מהירות מרובעת. בגלל המוצרים שלא נמכרו, נפגעו תוצאותיה העסקיות של החברה ברבעון האחרון, מסרה.

בחישוב שנתי דיווחה החברה על רווח תפעולי של 52.7 מיליון דולר, או 59 סנט למניה. הרווח הנקי שלה הסתכם ב־26.5 מיליון דולר, או 30 סנט למניה.

אם־סי־איי של סיגרם תקנה את חברת הארווי אנטרטיינמנט

סנטה מוניקה, קליפורניה (בלומברג). יחידת MCA של סיגרם תקנה בכל הנראה בתוך חודשיים את מו"ל חוברות הקומיקס הארווי אנטרטיינמנט, תמורת סכום הנע בין 60 ל־75 מיליון דולר.

בבעלותה של MCA יש כבר 10.6% מהארווי, שמרכזה בסנטה מוניקה, קליפורניה, והיא המו"ל של חוברות קומיקס של קספר רוח הרפאים הידידותית, ריצ'י ריץ' ודמויות מצוירות פופולריות אחרות.

חברות אחרות עשויות להגיש הצעת רכש של הרווי, דבר העלול לעכב את המשא ומתן בין שתי החברות. נקודת השבירה עשויה להיות המחיר שדורשת הרווי, 60–75 מיליון דולר, פרמיה של לפחות 20% על שווי השוק של החברה.

הרווי ניהלה משא ומתן גם עם מרבל ברודקסטינג, טיים וורנר, וולט דיסני ומרוול אנטרטיינמנט, המפיצה את חוברות הקומיקס שלה בצפון אמריקה.

קספר הופיע באחרונה בסרט של סטיבן ספילברג באותו השם שהפיקה חברת יוניברסל. יוניברסל היא יחידה של MCA.

ביום ה' דיווחה הרווי על רווח של 350,000 דולר לרבעון השני, או 9 סנטים למניה.

קוסמו דיווחה על פחות חובות אבודים משהיו לה למעשה

טוקיו (בלומברג). קוסמו קרדיט יוניון, חברת האשראי מטוקיו המצויה בקשיים גדולים, השתמשה בחברות קש כדי לדווח על מספר נמוך של חובות אבודים מכפי שהיו לה למעשה, דיווח אתמול העיתון "ניהון קייזאי".

לדברי העיתון קוסמו הקימה 33 חברות קש ומכרה להן חובות אבודים בעלי גיבוי של נדל"ן במחירים מופקעים.

כמו מוסדות פיננסיים יפאניים רבים אחרים עמוסה קוסמו בכמויות אדירות של חובות אבודים בשל הלוואות שניתנו לרכישת נדל"ן בשלהי שנות ה־80, בעת "כלכלת הבועה".

נתפסו המשרדים

הממשלה המטרופוליטנית של טוקיו שוקלת למכור את הבניינים של קוסמו שתפסה כדי לפרוע חלק מחובותיה, ולהעביר את הפיקדונות בחברה לבנקים מסחריים גדולים. הממשלה ביקשה גם ממוסדות אשראי לשכור את עובדי קוסמו.

מושל טוקיו יוקיו אאושימה אמר בסוף השבוע כי העירייה צריכה ליצור אמת מידה לגבי השימוש בכספי משלם המסים להצלת מוסדות אשראי כושלים.

בעולם

עבר שבוע / רפי פרסיץ

יפאן תוקעת יתדות בגלגלי הין

בשבוע שעבר נקט הממשל ביפאן שורה של אמצעים שנועדו, בין השאר, לפתת את שערו של מטבעה הלאומי. זרויות כאלה הן לחם חוקן של זירות כלכליות ופיננסיות

תורות הכלכלה והפיננסים עמוסות מערכות של כלים שלרבים, ודוויות סדרות בנהנות של ניגודים ואי־איזונים, המחייבות ויסות וכיוונון מתמידים:

● תחרות חופשית בעודת יבוא זול, המדרבן התייעלות, אך עלול לפגוע בייצור המקומי. הגנה פרוטקציונית על תעשיות מקומיות מספגת אי־יעילות ומייקרת מוצרים ושירותים.

● מדיניות כלכלית/כספית מצרה מרסנת לחצים אינפלציוניים, אך פוגעת בתעסוקה, ועשויה להידרדר למיתון, לאבטלה ולנסיגה ברמת החיים.

● פעילות כלכלית מואצת יפה לתעסוקה ולייצור, אך אוצרת ניצנים של סחרור, העלול להוביל לאנרכיה ולאובדן שליטה.

● מסים נמוכים, שערי ריבית נמוכים ותקציב גירעוני מעודדים בנייה, השקעות וצריכה, אך עלולים לגרור אינפלציה; מסים גבוהים, שערי ריבית גבוהים ועודף תקציבי מרפאים בנייה, השקעות וצריכה, אך עלולים להסתיים בשאטה, במיתון ובאבטלה.

● מאזני־סחר ותשלומים שליליים מתבלים במעמד המטבע האשראי של המדינה הנוגעת בדבר, ונורעים מבטחונות של זרים (ומקומיים) להשקיע בה, ומיכולתה לגייס קווי־אשראי ועדבויות; מאזני־סחר ותשלומים חיוביים (מדי) אמורים לאותת על חוליים כמיתון או על הטיה של משאבים לאפיקי־השקעה זרים.

● עלייה בשער מגבירה את כוח קנייתו והוצאתו של הציבור הרחב, אך פוגמת בתחרותיות היצוא, ועוד כהנה וכהנה.

עסקת חבילה ביפאן

במסגרת מאבקו לעידוד הפעילות במשק ולדרבון היצוא, אימצה יפאן בשבוע שעבר שורה של אמצעים, שכללה הקלות בתקנות, שהגבילו השקעות של ישויות יפאניות מחוץ ליפאן, ו/או העברת הלוואות על־ידי ישויות יפאניות לישויות לא־יפאניות; הקצאת משאבים לעבודות תשתית ציבוריות, שתתבטא בגידול של כ־4% בתקציב; חילוצם של שני בנקים לחיסכון מפשיטת רגל – שהיתה עלולה לגרור תגובת־שרשרת הרסנית במערכת הפיננסית.

מעריכים כי ל־21 הבנקים המובילים ביפאן חובות אבודים בשיעור של כ־600 מיליארד ד'.

צעדים אלה לוו בהתערבויות תכופות בשוקי המטבע מצדו של הבנק המרכזי ביפאן, שגייס לצדו את עמיתו האמריקאי במסע־רכישות של דולרים; דוגמה נדירה לשיתוף פעולה בין שתי מעצמות־העל הכלכליות, שחילוקי הדעות ביניהן היו לתופעה שכיחה.

אף שמצויים רבים המפקפקים ביעילותה של עסקת החבילה לעיל, נחלש הין מול הדולר בחישוב שבועי ביותר מ־3%. שערו של הין מצוי עכשיו ברמתו הנמוכה ביותר זה ארבעה חודשים.

היחלשותו של הין צרכה היזד לשוא, אמנם פתוחה, בשעריהם של שאר המטבעות המובילים מול הדולר. בשוק המסחר בניו יורק, נסחר הדולר ב־1.3970 מארק (+1.60 פניג בחישוב שבועי), ב־1.1530 פרנק שווייצי (+0.70 סנט), ב־4.8080 פרנק צרפתי (+3.40 סנט) וב־1.6060 מול הלי"שט (+0.50 סנט). הדולר הקנדי טיפס מ־73.25 ל־73.61 סנטים אמריקאיים.

בזירת השערים הצולבים, בלטה נסיגתו של הין, לרמה של 65.43 למארק; ושל המארק, לרמה של 0.8253 פרנק שווייצי.

גיל בינגר תחם את תנודותיו של הדולר בטווח 1.36–140.50 מארק, כשהבקעה של אחת הרמות תאותת על שינוי מגמה. נסב את תשומת לבם של סוחרי־מטבע כי לא מן הנמנע שבשבועות הבאים יעלה שערו של הדולר מול הין; ובעת ובעונה אחת, ישפל מול המטבעות האירופיים.

ריבית ובורסות

התשואות הדולריות נותרו יציבות: 6.91% בשנה על איגרת החוב ל־30 שנה ו־5.57% בשנה על שטר־אוצר לשלושה חודשים. לעומתן, פחתה, בחישוב שבועי, התשואה השנתית על איגרת החוב הלי"שטית הארוכה מ־8.22% ל־8.04%, וזו על איגרת החוב המארקית מ־6.79% ל־6.66%.

בבריטניה בהעצמת המחלוקת בין הבנק המרכזי, המצדד בהעלאת הריבית, כדי לעמוד ביעד־אינפלציה של 2.50% לשנה, לאוצר, המסתייג ממנה. פרשנים צופים כי במוקדם או במאוחר, לא יהיה מנוס מייקור הריבית הלי"שטית בכאחוז.

בצרפת קיצץ הבנק המרכזי את ריבית ההלוואות למועדים קצרים מ־7% ל־6.5%. בדנמרק קוצצה ריבית הניכיון הכתרית מ־5.75% ל־5.5%. באיטליה קוצצה ריבית הדיסק מ־10.60% ל־10.18%.

ברוב בורסות העולם התנהל המסחר בסימן עלייה: +2.3% ביוהנסבורג, +1.9% במאלויה, +1.6% בסידני ובמילאנו, +0.8% בפאריס, 0.5% + בטוקיו, +0.4% בלונדון (שבה קובע מדד פיננשל טיימס לפסגתו ההיסטורית).

בפרנקפורט ובאמסטרדם הסתיים המסחר השבועי בלא שינוי. בסינגפור השיל מדד סטרייטס טיימס 3.4%.

בארה"ב לא היה המיזוג־ענק ובעסקת־רכש בתחומי התקשורת, המחשבים והתחבורה כדי להנסיק את מדדי המניות למניהם. מדד דאו ג'ונס חתם את השבוע ב־4,683 נקודות, ירידה שבועית ב־32 נקודות (‎-0.7%).

אף שמצויים פרשנים הסבורים שמדדי המניות בארה"ב טרם השמיעו את שאגתם האחרונה, ההתרשמות הכללית היא ששוקי המניות כבר מגלמים לתפארת את כל הנתונים המשקיים הוורודים; העסקיים הוורודים ביותר; ושכל נתון או דו"ח מאכזב עלול לשמש קש, שישבור את גבו של הגמל.

סחורות ומתכות

המתכות היקרות נסחרו ברגיעה יחסית. שער הזהב עלה בחישוב שבועי מ־383.25 ל־384.35 דולר לאונקייה, שער הכסף מ־5.08 ל־5.18 דולר לאונקייה, ושער הנחושת נשחק מ־425 ל־422.50 דולר לאונקייה.

המתכות התעשייתיות נסחרו בעלייה. הנחושת התייקרה, בחישוב שבועי, מ־2,976 ל־3,062 דולר לטונה; הבדיל מ־6,620 ל־6,820 דולר לטונה; העופרת – מ־620 ל־634 דולר לטונה; האבץ מ־1,028 ל־1,030 ד' לטונה; האלומיניום מ־1,880 ל־1,927 ד' לטונה; הניקל מ־8,760 ל־9,010 ד' לטונה.

שערי הנפט הגולמי התאוששו במקצת, כשחבית נפט מסוג ברנט מתייקרת, בחישוב שבועי, מ־16.01 ל־16.19 דולר.

בעקבות העליות התלולות שנרשמו בשוקי הדגנים בחודשים האחרונים, הגיע תורם של התיקונים. חיטה למסירה בדצמבר צנחה, בחישוב שבועי, מ־4.67 ל־4.44 דולר לבושל; תירס (חוזה־ספטמבר) מ־2.89 ל־2.7625 דולר לבושל; ופולי־סויה (חוזה־נובמבר) מ־6.3450 ל־5.9650 דולר לבושל.

הקפה הוסיף להיסחר בעצבנות, אך חתם את השבוע בעליות: 1.4445 דולר לליברה (ערביקה, חוזה־ספטמבר), לעומת 1.43 דולר בשבוע הקודם; ו־2,730 דולר לטונה (רובוסטה, חוזה־ספטמבר), לעומת 2,685 דולר לטונה בשבוע הקודם.

ארה"ב רכשה כ־50 אלף טונות קקאו מגאנה. רכישה זו מסבירה אולי את העלייה בשער הקקאו (חוזה־ספטמבר) ל־1,296 דולר לטונה (+57 דולר בחישוב שבועי).

אחרי שטיפס מ־1.0410 ל־1.0860 דולר לליברה בתחילת השבוע, נסוג שערו של רכז התפוזים (חוזה־ספטמבר) באמצעו ובסופו ל־1.0085 דולר לליברה.

שער הסוכר הוסיף לדשדש בעצלתיים וננעל ב־10.69 סנט לליברה (חוזה־אוקטובר).

שערי הבקר הוסיפו להפגין ערנות. חוזה־אוקטובר ננעל ב־65.70 סנט לליברה, עלייה שבועית ב־0.575 סנט.

שער הכותנה (חוזה־אוקטובר) התייצב וננעל ב־74.37 סנט לליברה.

סינים נושכים כלבים

בקרב הנתונים והידיעות שראו אור בשבוע שחלף, נציין:

● עלייה ב־0.1%, מ־5.6% ל־5.7%, בשיעור האבטלה החודשי בארה"ב. 116 אלף משרות נוספו למגזר הלא־חקלאי. מדד המדדים החודשי, המשקלל כתריסר מדדים מובילים במשק, האמיר ב־0.2%: העלייה הראשונה שרשם מאז דצמבר 1994. התחלות הבנייה עלו בשיעור חודשי של 6.1%.

● חמש שנים אחרי פלישת עיראק לכווית, ניתן לאמוד את הנזקים שגרמה לשני הצדדים. בעיראק, שעתודות הנפט שלה שניות בגודלן רק לאלה שבסעודיה, גרמו עיצומי האו"ם על יצוא נפט עיראקי למחסור במוצרים ולאינפלציה דוהרת. כדי לספק את צורכיהם הבסיסיים, אנוסים 18 מיליון תושבי עיראק למכור מטלטלים וחפצים מכל הבא ליד. שער הדולר, שעמד לפני חמש שנים על כ־3 דינרים, עומד על 700 דינרים (1,000 דינרים בשוק השחור). בכווית, ששיקמה את 742 בארות הנפט שהבעירו העיראקים, חזרה תפוקת הנפט (כשני מיליוני חביות ביממה) לקדמותה. אך עתרות המטבע שלה פחתו מכ־100 מיליארד דולר לפני המלחמה ל־25–35 מיליארד דולר כעת. גירעונה התקציבי הגואה של כווית מחייב אותה לחפש דרכים לקיצוצו – בין בחיסכון בהוצאות ציבוריות, בין בהגברת גביית מסים, בין בגביית תשלום על שירותים והטבות שהעניקה עד כה בחינם.

● המלחמה שאוסר המשטר בסין על אוכלוסיית הכלבים בבייג'ין אינה פחות נמרצת מהתמודדותו בריסיים הטבעי של בריאנוש. בבייג'ין עולה רישיון להחזקת כלב סכום השווה ל־24 חודשי משכורת ממוצעת. כתוצאה מכך, מובלים אלפי כלבים סיניים למשחטות ומוגשים כמעדן במסעדות הכרך.

● פרו היא אחת המדינות המעטות שנהנתה מן המשבר הפיננסי שפקד את מקסיקו בתחילת השנה. בעקבות שחיקה בשעריהן של איגרות החוב הדולריות שהנפיקו מדינות אמריקה הלטינית, ניצלה ממשלתה הזדמנות לפדות מראש כמיליארד דולר מחובה החיצון בעלות של 50–60 סנט לדולר־חוב. תרגיל זה מעורר מורת רוח בקרב הקהילה הבנקאית.

קרדיט ליונה צופה רווח נקי של 700 מיליון פרנק ב־95'

פאריס (בלומברג). בנק קרדיט ליונה, שהפסיד בשנה שעברה הפסד שיא של 12.1 מיליארד פרנק (2.5 מיליארד דולר), צופה רווח נקי של 700 מיליון פרנק ב־95'. כך דיווח "פיננשל טיימס" הלונדוני, על פי תחזיות פנימיות שהודלפו אליו.

התחזית מהווה חלק מטיעוני הבנק לקבלת חבילת סיוע בסך 135 מיליארד פרנק מידי הבעלים שלו, ממשלת צרפת, בחודש מארס השנה.

בנק ישראל מודיע

פרטי המכרזים לשבוע בין 30 ביולי עד 3 באוגוסט

המכרז המדורג (1)	מספר הסדרה	מועדים: יום המכרז	יום הסליקה הכספית	פדיון/מימוש/פרעון: היום	פדיון/מימוש/פרעון: התקופה	סכומים מוצעים	תשואה/ריבית פרמיה/מחיר/אחוזים: מיזערית	מירבית
מילווה קצר מועד (הנפקה/הצעת מכר) מיכרז על התשואה (3)	1125 0216 0756	8.8.95 8.8.95 8.8.95	9.8.95 9.8.95 9.8.95	8.11.95 7.2.96 31.7.96	91 ימים 182 ימים 357 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 50 125 125	*	20% 20% 20%
מילווה קצר מועד למסירה עתידית – מכירה (2) מיכרז על תשואה	0616 1216	8.8.95 8.8.95	6.12.95 6.12.95	5.6.96 4.12.96	182 ימים 364 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 20 20	*	20% 20%
החלפת איגרת חוב כנגד מק"מ	(4) 0756	9.8.95	*	31.7.96	356 ימים	מיליוני ש"ח 20	*	20%
מכירת אג"ח לבנק ישראל	(6) ——	8.8.95	9.8.95	*	*	——	*	*
אופציות לרכישת דולרים (5) – 3 חודשים	508231 508232	8.8.95	יום המכרז	7.11.95	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	*	*
	508251 508252	10.8.95	יום המכרז	7.11.95	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	*	*
6 חודשים	508230	8.8.95	יום המכרז	6.2.96	6 חודשים	5000 יחידות	*	*

(1) במיכרז מדורג, החיוב הכספי של הזוכים מתבצע לפי פרמיה/ריבית/תשואה המוצעת על ידם בהתאמה לכל כמות הכמות שבה זכו במיכרז.
(2) התשואה הינה תשואה אפקטיבית שנתית בדוסו לתקופה שמיום ההעברה והסליקה הכספית ועד ליום הפדיון. מהזוכים במיכרז גובים חברי הבורסה לניירות ערך, עמלת רכישה בלבד בשיעור שלא יעלה על 0.1 אחוז (עשירית האחוז) מהשווי הכספי על הרכישה. אין הם גובים עמלת מכירה או פדיון
(3) הריבית הינה ריבית שנתית המחושבת עבור התקופה המתאימה באופן יחסי בשיטת הקו הישר.
(4) סדרות אג"ח להחלפה תבחרנה מתוך רשימת הסדרות המפורסמות להלן והמפורסמת לפני המכרז בחוזר ובמערכת שב"א
סדרות האג"ח הם: למק"מ 0756 – שגיא: 4129–4122, 4234–4233, גליל: 3866–3863, 3762–3761, 3765–3764, 3757–3755, גבע: 4613–4609.
(5) פרמיה המיזערית ושער המימוש יפורסמו בחוזר נפרד וברשתות התקשורת של "שב"א" של "קו מנוה" ושל "רויטרס" לפני כל מכרז.
(6) פירוט הסדרות יפורסם בחוזר נפרד וברשתות של "שב"א" ושל "קו מנוה" יום לפני המכרז

הערות:
(*) פרטים מלאים והשתתפות במיכרז בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
(**) בכל מיקרה של סתירה בין נוסח מודעת בנק ישראל לבין נוסח חוזר בנק ישראל המתאים למיכרז, נוסח חוזר בנק ישראל הוא הקובע.

"יוסקו" חברה להשקעות חקלאית ועירונית בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום שני, 21 באוגוסט 1995, בשעה 9:00 בבוקר, במשרדה הרשום של החברה, רחוב הר סיני 1, תל־אביב.

על סדר היום:
1. דו"ח המנהלים.
2. דיון בדו"חות הכספיים ליום 31.12.1994.
3. בחירת מנהלים וקביעת שכרם.
4. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
5. ביטוח דירקטורים ונושאי משרה.
6. אישור התקשרות החברה בהסכם שירותי ניהול עם אשרת יועצים פיננסיים בע"מ, חברה פרטית בבעלות יו"ר הדירקטוריון של החברה, כמפורט בתשקיף שפירסמה החברה ביום 21.2.95 (סעיף 7.2.12).
7. שונות.

חבר הזכאי להצביע רשאי למנות בא כח או באי כח, אשר יהיו נוכחים ויצביעו במקומו, וזאת בתנאי שיפוי הכח יופקד במשרדה הרשום של החברה לא יאוחר מ־48 שעות לפני המועד שנקבע לקיום האסיפה. באי כח אינם חייבים להיות חברי החברה.

יעל קרליץ
מזכיר החברה

"ערד" השקעות ופיתוח תעשיה בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום שלישי, 22 באוגוסט 1995, בשעה 9.30 לפנה"צ, במשרדה הרשום של החברה, רחוב המרד 27 (קומה 5), תל אביב.

על סדר היום:
1. דו"ח המנהלים.
2. דיון בדו"חות הכספיים ליום 31.12.1994.
3. בחירת מנהלים וקביעת שכרם.
4. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
5. ביטוח דירקטורים ונושאי משרה.
6. שונות.

חבר הזכאי להצביע רשאי למנות בא כח או באי כח, אשר יהיו נוכחים ויצביעו במקומו, וזאת בתנאי שיפוי הכח יופקד במשרדה הרשום של החברה לא יאוחר מ־48 שעות לפני המועד שנקבע לקיום האספה. באי כח אינם חייבים להיות חברי החברה.

יעל קרליץ
מזכיר החברה

דוברת, שרם ושות' בע"מ ("החברה")

כתבי האופציה (סדרה 2) של החברה אשר הונפקו על פי תשקיף שפרסמה החברה ביום 27.9.93 (להלן: "התשקיף"), ניתנים למימוש בכל יום עסקים עד ליום 31.8.95 (כולל), למעט מהיום ה־12 עד היום ה־16 מידי חודש.

כל כתב אופציה (סדרה 2) ניתן למימוש למניה רגילה אחת בת 1 ש"ח ע.נ. תמורת תשלום במזומן של מחיר מימוש בסך של 10 ש"ח (1,000%) לכתב אופציה צמוד למדד המחירים לצרכן כפי שפורסם בגין חודש אוגוסט 1993, הכל כמפורט בתשקיף.

כתב אופציה (סדרה 2) שלא ימומש עד ליום 31.8.95 (כולל) יפקע, יהא בטל ומבוטל ולא יקנה למחזיק בו כל זכות.

אורסיס בע"מ

הודעה על כינוס אסיפה כללית רגילה

ניתנת בזאת הודעה לבעלי המניות של אורסיס בע"מ, כי ביום שלישי 15.8.95 בשעה 17:00, תתכנס במשרדי החברה, ברחוב הארד 7 תל־אביב, אסיפה כללית רגילה של החברה, כשעל סדר היום:

- דיון בדו"חות הכספיים ליום 31 בדצמבר 1994
- בחירת דירקטורים
- מינוי רואי החשבון וקביעת שכרם

בעל מניות המעוניין להצביע באסיפה באמצעות מיופה כח, יפקיד את ייפוי הכח במשרדי החברה, לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה.

עו"ד דן אהויזר
מזכיר החברה

מספרנו: פר/9171
פקודת פשיטת הרגל (נוסח חדש) תש"ם 1980
הודעה על מתן צו כינוס האסיפה הראשונה
שם החייב, תיאור ומען: חבבי זיאד ת.ז. 59424300 דלית אל כרמל
בית המשפט המחוזי: חיפה, ת.א. 55/94
תאריך מתן צו כינוס: 06/07/94
היום והמקום לאסיפה ראשונה: 29/08/95 בשעה 09:00 במשרד כונס הנכסים הרשמי רח' חסן שוקרי 2, חיפה
ל. בר שיר, עו"ד
סגן הכונס הרשמי
חיפה 14/07/95

ת.א. 32/95
מספרנו: פר/5517
ל. בר שיר, עו"ד
סגן הכונס הרשמי
חיפה 25/07/95

מספרנו: פר/8729
פקודת פשיטת הרגל (נוסח חדש) תש"ם 1980
הודעה על מתן צו הפטור
שם החייב, תיאור ומען: אבו גאנר נביל ת.ז. 55768972 מקצוע הנהלת חשבונות סיד אזיק 6/30 עבו העתיקה
בית המשפט המחוזי: חיפה, תיק אחוד 17/92
תאריך מתן צו כינוס ופ"ר: 16/06/92
סוג הפטור: הפטור על פי בקשת החייב
תאריך צו הפטור: 05/07/95
ל. בר שיר, עו"ד
סגן הכונס הרשמי
חיפה 23/07/95

ת.א. 166/94
מספרנו: פר/3508
ל. בר שיר, עו"ד
סגן הכונס הרשמי
חיפה 19.6.95

חיפוש נעדרים
03-613 27 33
מוקד - 24 שעות

נדל"ן

שיכון עובדים תבנה בפ"ת 250 יח"ד בהיקף 21 מ' ד'

חברת שיכון עובדים עומדת לבנות בשכונת נוה עוז בפתח תקוה פרויקט בן 250 יחידות דיור, בהיקף מכירות משוער של 21 מיליון דולר. הפרויקט ייבנה על קרקע בבעלות החברה. בשלב הראשון יכלול הפרויקט 42 קוטג'ים.

התוכנית קיבלה לאחרונה את אישור הוועדה המחוזית, ושלב א' ישווק כבר בסוף השנה. מתוך 42 היחידות, 36 יהיו קוטג'ים דו משפחתיים, על מגרש בשטח ממוצע של 320 מ"ר ו-230 מ"ר בנוי. 6 וילות ייבנו על מגרש של חצי דונם ושטח הבנוי יהיה 250 מ"ר.

בפתח תקוה נבנות בתקופה האחרונה מאות יחידות דיור בכמה פרויקטים, בין היתר בונים בה נכסים ובניין פרויקט בן 700 יח"ד, אורי דורי כ-300 יח"ד, וכן החברות קלאסי דה, ארגוב וג'ק קופמן, הבונות כמה מאות יח"ד בעיר.

רנקור ופריצקר בונות בשכונה בפרויקט משותף כ-200 יח"ד. רנקור דורשת עבור דירת 5 חדרים, 120 מ"ר בנוי, כ-250 אלף דולר.

מחירי קרקע ליח"ד צמודת קרקע בנוה עוז הגיעו יותר מ-100 אלף דולר; אחוזי הבנייה המותרים הם 70%.

זיו מאור

ספנקריט-אפשטיין – 33 אלף מ"ר לתעשייה תמורת 35 מ' ש'

בין השאר תבנה 22 אלף מ"ר עבור חברת כנה

מאת רונית מורגנשטרן

תשלובת ספנקריט-תולדות-פלמחים הקימה יחד עם החברה הקבלנית א.אפשטיין שותפות מוגבלת לבניית מבני תעשייה. השותפות זכתה לאחרונה בשני פרויקטים להקמת כ-33 אלף מ"ר של מבני תעשייה תמורת כ-35 מיליון שקל.

השותפות תקים מבנה משרדים והייטק ברמת החיל עבור החברות לווינשטיין-דפמה בשטח של כ-10 אלף מ"ר, תמורת כ-14 מיליון שקל. כמו כן תבנה השותפות מבנה תעשייה בן 22 אלף מ"ר תמורת כ-21 מיליון שקל באזור התעשייה כנות עבור חברת כנה.

מנכ"ל ספנקריט-תולדה, יהוא פלג, ציין כי במסגרת השותפות משמשת חברת א.אפשטיין כקבלן מבצע, ותשלובת ספנקריט-תולדה מספקת את כל האלמנטים הטרומיים הדרושים לביצוע הפרויקטים.

איש העסקים הצרפתי פול וייס בונה בהשקעה של כ-20 מיליון דולר בניין משרדים על חורבותיו של קולנוע מאי ההיסטורי (מזמן המורקים) ברחוב חסן שוקרי, סמוך לבניין העירייה בחיפה.

השטח הבנוי של הבניין יהיה 21 אלף מ"ר; את הבנייה יבצע הקבלן אמנון שמרן. מספר הקומות יאושר סופית בדיון בוועדה המחוזית בסוף החודש.

שטחי המסחר יימכרו בכ-3,600 דולר למ"ר. שטחי המשרדים יימכרו בכ-2,000 דולר למ"ר, ומחירי ההשכרה שלהם ינועו בין 18 ל-28 דולר למ"ר. (רונית מורגנשטרן)

להשכרה משרדים בשד' רוטשילד ת"א

הנהנו מבקשות לקבל הצעות להשכרת משרדים לתקופה של עד 5 שנים במצב טוב הכוללים: ריהוט מלא, תשתית לתקשורת, למערכת טלפונים ותניה.

ניתן לשכור כל מבנה בנפרד

שד' רוטשילד 42	כ-1,000 מ"ר	4 קומות
שד' רוטשילד 42	כ-730 מ"ר	4 קומות

לפרטים בטלפון: 03-5677788

דמי תיווך ישולמו בהסכמה מראש

כלל חברה לביטוח בע"מ

רק קצה הקרחון

חברת הנכסים של ההסתדרות ערכה מיפוי ראשוני של הנדל"ן והמקרקעין שבבעלות ההסתדרות וחברת העובדים. מבין 700 הנכסים שאותרו, 200 נמצאו ראויים להשכרה ולמכירה. ערכם המשוער – 300 מיליון דולר

מאת חיים ביאור

לפני כמה ימים התברר לראשי ההסתדרות שמשרד האוצר רשם הערת אזהרה על כמה מנכסי ההסתדרות וחברת העובדים. לטענת אחד מחברי הוועדה המנהלת של חברת העובדים, הערת האזהרה נרשמה על עשרות נכסים השווים כ-100 מיליון דולר. לדבריו, הערת האזהרה נרשמה מאחר שיו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, הביע להעמיד נכסים אלה כנגד התחייבויות של ההסתדרות לקופת חולים כללית – התחייבויות שלא כולן מומשו.

ואולם, גזבר ההסתדרות, ח"כ חיים אורון, אומר שהערת האזהרה נרשמה רק על 3 נכסים "ולאחר שהעמדנו את האוצר על הטעות שבכך, ההערה נמחקה".

כך או אחרת, לא כל המבנים והמקרקעין של ההסתדרות הם בבעלותה, במובן שהיא יכולה למכרם בלא שתצוץ בעיה בעניין זה. לנוכח מצוקת הנזילות הקשה של ההסתדרות, עליה לשעבד מדי פעם נכס כנגד הלוואות שהיא נוטלת כדי לשלם את שכר עובדיה, פיצויי פיטורים גריבים או פנסיה תקציבית מוקדמת.

בין הנכסים ששועבדו לטובת הבנקים (לרוב לבנק הפועלים) – בית הוועד הפועל של ההסתדרות ברחוב ארלוזורוב בתל-אביב, מגרש בלומפילד ביפו ומבנה בית הספר לפעילי ההסתדרות ברחוב נהרדעה בצפון תל אביב. בנוסף לשעבוד, בעיה אחרת שמעיבה על נכסי ההסתדרות היא העדר רישום של חלק מהנכסים ברשם המקרקעין ואי בהירות בנוגע למצב המשפטי של הבעלות על הנכסים.

לא אורון ולא שום בכיר אחר בהסתדרות אינם יכולים לנקוב בסדר הגודל של שווי נכסי הנדל"ן והמקרקעין של ההסתדרות מבחינה שמאית או כלכלית. סיבה אחת לכך היא הניהול הרשלני שאפיין במשך עשרות שנים את הנכסים הללו. סוג ניהול זה התבטא, בין היתר בכך שאיש בהסתדרות לא מצא לנכון להדרש על ספירת מצאי של הנכסים, או בכך שעשרות מבנים שבבעלות ההסתדרות הוזנחו במשך השנים והופסק השימוש בהם.

סיבה שנייה קשורה לרצון ההסתדרות להשכיר ולמכור, במשך כמה שנים, חלק גדול מנכסיה. כאן נכנס גורם הפער בין הערכת שווי שמאית לבין הערכה כלכלית (הקשורה באפשרות להרוס חלק מהמבנים ולבנות במקומם מגדלי דירות או שטחי משרד). ובכל זאת, ההערכה הרווחת במסדרונות ההסתדרות לגבי שווי נכסי ההסתדרות מדברת על מיליארד דולר, לפני ההשבחה.

הזנחה ומחדלי ניהול

מבקר ההסתדרות, נפתלי בלומנטל, התריע ביותר מדו"ח אחד על מחדלי הניהול ועל ההזנחה של נכסי ההסתדרות. לפי בלומנטל, בידי ההסתדרות 112 מבנים המשמשים את מועצות הפועלים, 264 מבנים, מגרשים ואולמות המשמשים את התאגדות "הפועל" ואת תנועת "הנוער העובד והלומד", 248 מועדונים, בתי תרבות ומרכזים קהילתיים, 90 מעונות ילדים, 50 בתי ספר, מתחם הוועד הפועל (הכולל בניין בן 7 קומות ועוד 3 בניינים בני 4 קומות כ"א) ו-50 מבנים למטרות שונות, שהשימוש בהם משולב.

רוב הנכסים הם בחכירה ארוכת טווח ממנהל מקרקעי ישראל באמצעות חברת העובדים, מועצות הפועלים או תאגידים שונים. בדו"ח משנת 92', ציין המבקר כי הנכסים שבשימוש מוסדות ההסתדרות מוצגים במאזן של חברת העובדים לפי עלותם בערכים היסטוריים, ואולם, ערכם הריאלי גבוה מערכים אלה במידה ניכרת.

חלק מנכסי חברת העובדים נרשמו על שמה במשרד ספרי האחוזה, ולא נערכו חוזים לגבי חלק מהנכסים שבחכירה. יש נכסים שנרשמו בספרי חברת העובדים בקבוצה "07" (נכסים שלא בבעלות החברה) וברשימת מחלקת הנכסים של ההסתדרות הם כלולים בקבוצה "א", קבוצת הנכסים שבבעלות חברת העובדים.

במועצת פועלי ירושלים, אחת המועצות הגדולות, לא נערכה זה שנים התאמה בין הנכסים הרשומים בהנהלת החשבונות לבין אלה הרשומים במחלקת הנכסים של הוועד הפועל. גם במועצת פועלי חיפה נמצא שחלק ניכר מהנכסים אינם רשומים בטאבו ואין רשימה מעודכנת שלהם.

בדו"ח שהוכן ביולי 93', השתמש בלומנטל בלשון חריפה יותר בסכמו את ממצאי הביקורת שלו על נכסי ההסתדרות: מדיניות לא ברורה או העדר מדיניות בכלל בנוגע לנכסים, אי הגדרת תפקידים, אחריות וסמכות לכמה ממלאי תפקידים העוסקים בנכסים, אי מיומנות מקצועית בניהול הנכסים, העדר כוח אדם מתאים ומודלים בגיוס כוח אדם איכותי לטיפול בנכסים והעדר בדיקות כלכליות וניתוחים בסיסיים בנוגע לפוטנציאל הטמון בהם.

בלומנטל המליץ להחליף את מנהל מחלקת הנכסים לשעבר של ההסתדרות, גד אגוזי, שבתוקף תפקידו היה כפוף לגזבר אז, אורי ישראלוביץ. הנהגת ההסתדרות בראשות קיסר ואח"כ הברפלד נרתעה מלהסתבך עם ישראלוביץ ולא נגעה באגוזי. גם המלצה מרכזית אחרת של בלומנטל, להפריד את ניהול נכסי ההסתדרות מגזברות הוועד הפועל ולהעבירה לחברה מקצועית, יושמה רק על הנייר. למעשה הוקמה חברה זו רק לאחר המהפך שעשה חיים רמון בהסתדרות. בראשה עומד איש ש"ס, משה הבא, לשעבר יו"ר בזק.

500 נכסים בשימוש

הבא וכן גזבר ההסתדרות, ח"כ חיים אורון, הגישו לישיבה האחרונה של הנהגת ההסתדרות חוברת בת 26 עמודים שהוכנה בעקבות מיפוי ראשון של נכסי ההסתדרות. עפ"י החוברת, להסתדרות ולחברות הקשורות בה כ-700 נכסי נדל"ן. 500 מהנכסים הם בשימוש עצמי לפעילות שוטפת של מועצות הפועלים ולפעילות חברתית ותרבותית. יתרת 200 הנכסים הם כאלה הראויים למכירה או להשכרה. האומדן הכולל של ערך הנכסים המיועדים למכירה/השבחה הוא 300 מיליון דולר.

מהנכסים – אלה המצויים באזורים יקרים, כגון צפון תל-אביב – מהווים מחצית משווי הנכסים.

הבא ואורון מציינים בחוברת, שבבחינת הרכב נכסי הנדל"ן של ההסתדרות, ניתן לראות כמה מאפיינים לקבוצות שונות של נכסים:

1. נכסים שניתן לראותם כיום כמושבחים, או ששווים כולל כבר את אלמנט הציפיות להשבחה וכבאלה מומלץ לבצע בהם מיד מימוש מיידי בצורת מכירה.

2. נכסים המכילים פוטנציאל השבחה והטיפול הנכון בהם הוא שינוי יעודם וניצולם לאחר השבחת.

לדברי הבא ואורון, תהליך ההשבחה של נכסים אלה הוא ארוך מאוד ומסובך הדורש כוח אדם מקצועי ומיומן שידע לטפל בהכנת התהליך, התוכניות והתנגדויות. כן יידרשו השקעות כספיות רבות בתהליך ההשבחה. מרבית הנכסים נמצאים במרכזי הערים, או בקרבת אזורי מגורים או משרדים.

לנוכח זאת, הם כותבים, ניתן להסיק שאת תהליך ההשבחה ראוי ליישם בשיתוף עם גורם בעל יכולת יזמית, מניסיון ומיומנות, שיהיה לו אינטרס בהצלחת התהליך. מומלץ שגוף זה יהיה שותף אסטרטגי, שבתמורה לתשלום מיידי של 50% מהערך הנוכחי של הפרויקט, יקבל מחצית מזכויות הבעלות או החכירה ועליו תוטל האחריות לטיפול בהשבחת הנכסים.

במקרה זה תיהנה ההסתדרות מהכנסה מיידית של 50% מערך הנכסים המיועדים להשבחה ומפירות ההשבחה בעתיד של המחצית שנשארה בבעלותה. כדי ליצור בסיס נוח למציאת שותפים למטרה זו, יוחלקו הנכסים ל"חבילות". תיערך הבנה מדוקדקת של כל המרכיבים המשפטיים הכרוכים בכניסה לשותפות עם משקיע אסטרטגי לצורך הכנת תזה השיתוף.

נכסי הנדל"ן של ההסתדרות נחלקים, עפ"י הבא ואורון, לארבע קבוצות יסוד:

1. נכסים למימוש מיידי: שלושה נכסים בערך כולל של 60 מיליון דולר, ו-85 נכסים בערך כולל של 20–30 מיליון דולר.

2. נכסים המיועדים להשבחה: שני נכסים בערך כולל של 55 מיליון דולר, חבילה של כ-100 נכסים בערך כולל של 120–150 מיליון דולר.

3. נכסים שיועברו לקופת חולים, בערך כולל של 20–30 מיליון דולר.

4. נכסים לשימוש עצמי של ההסתדרות (כ-500 נכסים).

הנכסים לשימוש מיידי נחלקים, עפ"י החוברת, לשתי קבוצות:

א. נכסים בלב תל-אביב ששווים גבוה במיוחד: מתחם הרכבת נהרדעה ובארי ומתחם הרכבת ויצמן וארלוזורוב. שווי נכסים אלה 60 מיליון דולר.

ב. 85 נכסים ברחבי הארץ ששוויים הכולל 20–30 מיליון דולר. הטיפול בנכסים אלה הועבר לעורך דין.

בחוברת מובאות דוגמאות של נכסים למימוש מיידי: בניין בית הספר לפעילי ההסתדרות ברח' נהרדעה בת"א. שטח המגרש 3,393 מ"ר. שטח בנוי 4,177 מ"ר. הבעלות בידי חברת העובדים. לפי תוכנית בניין ערים 50 משנת 94', החלקה נמצאת באזור המסווג כאזור מגורים 3, בו מותרת הקמת מבני מגורים ומבנים בעלי אופי ציבורי. לפי תוכנית מתאר מ' משנת 82', ניתן להקים במקום מבנים למגורים בני 5 קומות מעל קומת עמודים מפולשת עם בנייה בשיעור 148% משטח החלקה. הצפיפות תחושב לפי 63 מ"ר ליחידת דיור.

נכס אחר המוצע למימוש הוא סירות בת ים, ברחוב טבנקין 20 בבת ים. זהו מגרש פנוי ששטחו 608 מ"ר בבעלות חברת סירות בת ים. לפי תוכנית מתאר 339 משנת 88', האזור מסווג כאזור מגורים ג'. סה"כ שטח בנוי מותר 1,010 מ"ר.

הוועד הפועל בת"א: 19 אלף מ"ר בנוי

בין הדוגמאות לנכסים המיועדים להשבחה נמצאים מבני הוועד הפועל של ההסתדרות ברחוב ארלוזורוב 93, ת"א. שטח הקרקע הוא 13,865 מ"ר. השטח הבנוי מגיע ל-19,191 מ"ר, בבעלות עיריית ת"א וחברת העובדים. קיימת תוכנית בניין ערים נקודתית משנת 55' המתירה 91% בנייה. קיים פוטנציאל לניצול זכויות בנייה נוספות על חטיבת קרקע זו. לפי הוראות תוכנית בניין ערים, השימוש המותר הוא למשרדים.

נכס אחר להשבחה הוא מגרש חניה ברח' בן סרוק בת"א. שטח החלקה הרשום הוא 10,949 מ"ר שממנו הופקעו 5,062 מ"ר. עפ"י התוכניות המוצעות השטח מיועד לבניין בעל אופי ציבורי, ול-62 דירות על מגרש של 3.5 דונם.

נכס נוסף להשבחה הוא סמינר שיין בפתח תקוה. שטח הקרקע המקורי: 71,429 מ"ר. שטח בנוי: 1,300 מ"ר. בעלות: קק"ל. המקום מוחכר לחברת העובדים לפי חוזה שתוקפו עד 2009, עם אופציה להארכה. ייעוד האזור הוא לבנייני ציבור.

להשבחה מיועד גם מגרש הכדורגל ברעננה. שטח המגרש: 22 דונם. שטח בנוי: 250 מ"ר. ייעוד: שטחי ציבור פתוחים. בעלות: מינהל מקרקעי ישראל. השטח נמצא בקרבת אזור מגורים ומשמש כיום כמגרש כדורגל וספורט.

בישיבה האחרונה של בית נבחרי ההסתדרות, אמר רמון ש"נכסי ההסתדרות התנהלו בצורה פושעת". לדבריו, כתוצאה מכך איבדה ההסתדרות נכסים בעשרות ואולי מאות מיליוני שקלים. "כבר שנה אנו פה ולא הצלחנו להגיע לספר נכסים נדל"ני מושלם", אמר יו"ר ההסתדרות.

לדעתו, לאורון ולחברת הנכסים ההסתדרותית, כבר יש קצה חוט לגבי המצאי העצום של הנדל"ן ההסתדרותי. אך כדי לקבל תמונה מלאה ומפורטת, עוד כברת דרך לפניהם.

מגרש הכדורגל ברעננה. 22 דונם באזור מגורים, המיועדים לשטחי ציבור פתוחים

ירידה של 7.7% בהתחלות בניית דירות במגזר הפרטי ברבעון הראשון של 95'

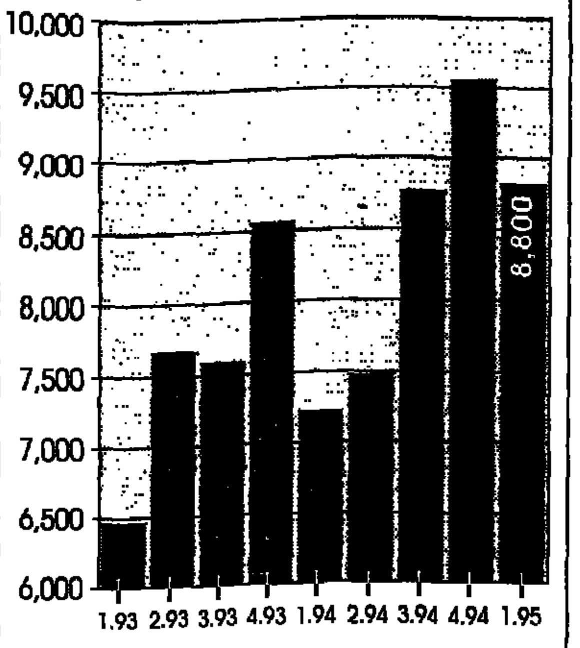

ברבעון הראשון של 95' הוחל בבניית 8,800 יחידות במגזר הפרטי, לעומת 9,530 יח"ד ברבעון הקודם – ירידה של 7.7%. יחסית לרבעון המקביל אשתקד, בו נרשמו 7,179 התחלות בנייה, נרשמה עלייה של 22.7%.

יצוין כי לצד הירידה בבנייה הפרטית, נמשכת מגמת העלייה בהתחלות הבנייה הציבורית של משרד השיכון

200 יח"ד בקרית טבעון ישווקו ל"בנה ביתך" בשיטת ההגרלה

מינהל מקרקעי ישראל ישווק בקרית טבעון מגרשים לבניית 200 יחידות דיור צמודות קרקע בתוכנית "בנה ביתך" של משרד הבינוי והשיכון. כך סוכם בפגישה שהתקיימה בשבוע שעבר בין מנכ"ל משרד השיכון, עמוס רודין, וראש מועצת קרית טבעון, שמואל אבואב. הבתים ישווקו בשיטת הרשמה והגרלה ללא מכרז, והם מיועדים לזוגות צעירים בני הקריה. מחיר יח"ד ל-80 מ"ר בנויים יהיה 80 אלף דולר.

בפרויקט ייבנו 120 יחידות דיור בשכונת מורדות אורנים ו-80 יחידות בשכונת רמת טבעון. כל הדירות יהיו צמודות קרקע. הן ישווקו בשטח בסיסי של 80 מ"ר, ובנוסף יקבל הרוכש מעטפת קירות ל-40 מ"ר נוספים, שאותה יוכל להשלים ולחלק לחדרים לפי רצונו.

רונית מורגנשטרן

18 דירות נמכרו בחוף הכרמל תמורת 3.5 מיליון דולר

מאת גד פרץ

בפרויקט מגדלי חוף הכרמל בחיפה נמכרו ביולי 18 דירות תמורת 3.5 מיליון דולר. בין השאר דווח על מכירת דירת חדר בת 42 מ"ר בבניין אלמוג ב-156 אלף דולר, ודירת סטודיו מורחבת ב-175 אלף דולר.

בפרויקט נמכרה גם דירה בת 1.5 חדרים תמורת 203 אלף דולר ודירת סטודיו בבניין פנינה תמורת 159 אלף דולר.

את הפרויקט חוף הכרמל בונות ידמתש ותשלח (43%), י. מושקוביץ (22%), משה בר נר (22%), ואורי פינקלשטיין (13%).

הפרויקט, הנבנה על 360 דונם, יכלול 4 מלונות דירות ובהם 1,200 דירות, ושני מלונות מסודרים בני 900 חדרים. עד כה נמכרו בפרויקט 295 דירות.

מת"ם תקים בחוף שמן בחיפה מבנה לתעשייה קלה ב-2.5 מיליון דולר

מאת רונית מורגנשטרן

חברת מת"ם – חברה בת של החברה הכלכלית לחיפה, תבנה באזור חוף שמן בחיפה (אזור התעשייה הישן שמאחורי הנמל) מבנה לתעשייה קלה בהשקעה כוללת של כ-2.5 מיליון דולר.

החברה חתמה עם מינהל מקרקעי ישראל על הסכם לחכירת כ-2.2 דונם בחוף שמן (על שם בית חרושת שמן במקום) במחיר של כ-230 אלף דולר, לצורך הקמת מבנה בשטח של כ-2,600 מ"ר. המבנה – שייקרא בית בוסטון חיפה משום שכמיליון דולר למימונו יינתנו על ידי הקהילה היהודית בבוסטון בהלוואה ל-10 שנים לחברת מת"ם – יהיה בן שלוש קומות ומסביבו יוכנו סדרי חניה לכ-80 כלי רכב.

המרכז לטיפוח יזמות של חיפה מתעתד להעביר את פעילותו לבית בוסטון; הכוונה היא שהבניין ישמש חממה ליזמים ותעשיות קלות בתחילת הדרכם, שסביבן יקום מגוון של שירותים נלווים. המבנה מיועד לשמש כ-30–50 עסקים וחברות, שישכרו בו שטחים. תחילת הבנייה צפויה בספטמבר השנה וסיומה צפוי ביולי 96'.

אבי גולדנברג, מנכ"ל החברה הכלכלית לחיפה, מסר כי בית בוסטון חיפה יהיה הראשון בפארק תעשיות שעתיד לקום בחוף שמן, המיועד לתעשיות קלות, בתי מלאכה, משרדים, מסחר וסוגי שירותים נלווים.

הגדלת פעילות הנמל

פיתוח המקום, בו נמצאים היום מסופי הדלק המרכזיים של פז, סונול ודלק, מתקנים של חברת חשמל, משרדי מקורות, מפעל שמן, מחלבת תנובה וצ'מפיון מוטורס – נגזר מתוכנית העירייה לפיתוח נמל חיפה, גם לנוכח הגדלת הפעילות הצפויה בנמל עקב השימוש שתעשה בו ירדן.

רשף נכסים

המומחים לנדל"ן עסקי בע"מ

למכירה בק. מטלון

להיי-טק ומשרדים 1000 מ"ר

חדש+חניה $1500 למ"ר

לפנות לעמית

להשכרה באשדוד

1200 מ"ר בק. קרקע

מבנה עצמאי + חצר

גבוה, חדש

טל. 03-575-44-77 (20 קווים)

חיוני לקבלן ולבונה בית!

כמו חברות הבנייה המובילות, שים בבית החדש "פקסגול"- מערכת צנרת אמינה למים חמים וקרים ושכח מבעיות האינסטלציה!

מערכת "פקסגול" מבטיחה לך איכות חיים זורמת ושקט נפשי!

בלי פיצוצים. בלי חלודה. בלי לשבור קרמיקה. קירות ורצפות!

פקסגול

קיבוץ שער הגולן טל: 06-757432, פקסי 06-757451

ל.ה.ב. לימודי הכשרה בניהול, הפקולטה לניהול, ביה"ס למוסמכים בניהול עסקים ע"ש ליאון רקנאטי, אוניברסיטת תל-אביב

אנגלו-סכסון סוכנות לנכסים (ישראל) בע"מ

יש קרקע אקדמית לעוסקים בנדל"ן

אם אתה מנהל, יזם, עורך-דין, יועץ, משווק או מתווך בתחום הנדל"ן או בעל תפקיד בכיר אחר המעוניין להתפתח מבחינה מקצועית, או אם הנך חסר רקע מוקדם, המעוניין להכנס לענף הנדל"ן, עכשיו יש לך את הקרקע המתאימה לכך - **בית-הספר הגבוה לנדל"ן בישראל.** כאן בהדרכת המרצים והמומחים הטובים בארץ, מאוניברסיטת תל-אביב ומקרב בכירי המנהלים העוסקים בשוק הנדל"ן בישראל - תרכוש את הכלים לפיתוח אסטרטגיה עסקית מקיפה, ואת הידע הדרוש לעסוק בניהול, יזמות, שיווק, מימון ותיווך נדל"ן.

נדל"ן בית הספר הגבוה ישראל

קורס יזמים ומנהלי נדל"ן בכירים

פתיחה: 6.11.95, סיום: סוף יוני 96'

הקורס מיועד למנהלים בכירים בחברות העוסקות בתחומי הנדל"ן השונים, במערכת הבנקאית, ברשויות המקומיות, במשרדי הממשלה ובמינהל מקרקעי ישראל, וכן ליזמים, מנהלי שיווק ומנהלי פרוייקטים בתחום הנדל"ן. נדרש ניסיון של חמש שנים לפחות בתחום. תינתן עדיפות לבעלי תואר אקדמי ובוגרי קורסים קודמים בתחום הנדל"ן. הקורס, בהיקף של 180 שעות אקדמיות, כולל: תכנון ובניה, דיני חוזים, קניין ומקרקעין, מיסים, שמאות והערכת נכסים, ניהול וייזום פרוייקטים, שיווק וניהול נכסים, מימון נדל"ן.

קורס יועצי נדל"ן בכירים

פתיחה: 7.11.95, סיום: סוף מאי 96'

הקורס מיועד למנהלי משרדי תיווך וסוכני מכירות בכירים, מקבלי החלטות במערכת הבנקאות, אנשי ביצוע בחברות בניה ובוועדות תכנון ובניה, ואנשי נדל"ן בחברות ממשלתיות ובסקטור הציבורי. הקורס, בהיקף של 150 שעות אקדמיות, כולל: תכנון ובניה, דיני חוזים, קניין ומקרקעין, מיסוי נדל"ן, שמאות, שיווק נדל"ן, משכנתאות ומימון נדל"ן.

קורס יסודות הנדל"ן

פתיחה: 18.10.95, סיום: נובמבר 95'

קורס זה מיועד לאנשים הנכנסים או המיועדים להיכנס לתחום הנדל"ן. הקורס יספק את הכלים הראשונים לעיסוק בתחום. הקורס בהיקף של 54 שעות אקדמיות (9 מפגשים), יקנה את מושגי היסוד בכל התחומים הרלבנטיים לשוק הנדל"ן בכלל, ובישראל בפרט.

לפרטים ולהרשמה: בית הספר הגבוה לנדל"ן בישראל.

ל.ה.ב. לימודי הכשרה בניהול, קרית האוניברסיטה, רמת-אביב, תל-אביב 69978,

טל: 6427078, 6417122, 6415123, 6408375, 03-6408794. פקס: 03-6423587.

לבוגרי הקורסים בהצלחה תוענק תעודה מטעם ל.ה.ב. - לימודי הכשרה בניהול - הפקולטה לניהול, ביה"ס למוסמכים בניהול עסקים ע"ש ליאון רקנאטי אונ' ת"א.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

נדל"ן

עלייה של 0.5% במכירות 9 חברות הבנייה הגדולות ביולי '95

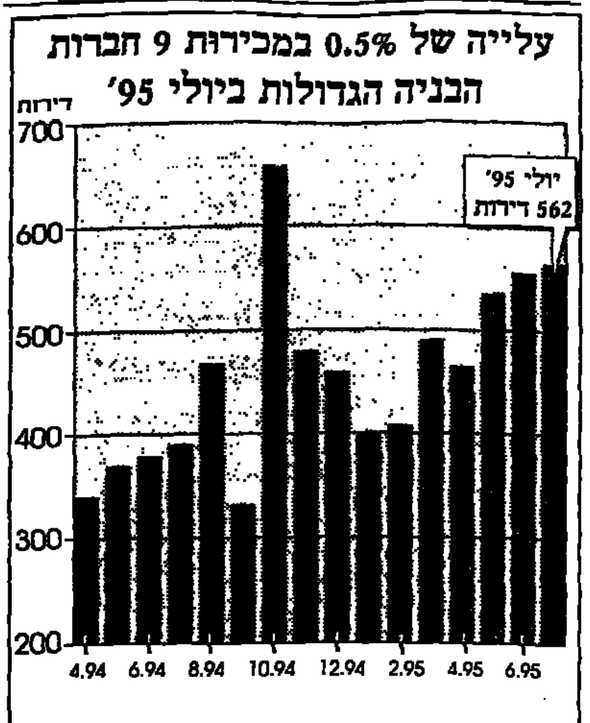

9 חברות הבנייה הגדולות מכרו ביולי 562 יחידות, לעומת 565 ביוני – ירידה בלתי משמעותית של 0.5%. מתחילת השנה, לאחר ירידה במכירות בינואר, נמשכת מגמה רצופה של עלייה במכירות 9 החברות.
החברות כוללות חברות מהגדולות בשוק הנדל"ן, אך לאו דווקא את 9 הגדולות ביותר. בין השאר מופיעות ברשימת החברות שיכון עובדים, שוס, אזורים, רמט, אשדר האלרם

הילטון ת"א שיפץ את אולמות הכינוסים ו–500 מהחדרים

העבודות – חלק מפרויקט של 30 מיליון ד'

מאת עירית רוזנבלום

מלון הילטון תל אביב חנך בסוף השבוע את אולמות הכינוסים המחודשים שלו, כחלק מתוכניתו לחידוש המלון בהשקעה של 30 מיליון דולר.

אגף הכינוסים והקונגרסים במלון כולל את אולם הנשפים, היכול להכיל עד 1,000 איש, ושטחו ביחד עם האכסדרה מגיע ל–1,000 מ"ר, וכן 4 אולמות קטנים יותר, הסמוכים אליו ושטחם הכולל 302 מ"ר.

כחלק מהתוכנית, שביצועה החל לפני 3 שנים, חודשו 500 מבין 594 החדרים והסויטות במלון ובעתיד הקרוב יחודשו מראה סרקלין הלובי, המסעדות, השטחים הציבוריים ואף ייבנה מגרש חנייה תת קרקעי חדש.

מרכז תקשורת

האולמות המחודשים מציעים אפשרות לישיבה עסקית חזותית (וידאו קונפרנס), באמצעות תקשורת לוויינים, אפשרות להפיכת האולמות למרכז תקשורת המאפשר 12 אלף שיחות טלפון בעת ובעונה אחת באמצעות סיב אופטי, מערכת אור־קולית, מחיצות אקוסטיות, מערכות ריהוט חדישות ועוד.

האולמות עוצבו על ידי האדריכלית הבלגית ריטה הוכן.

הטלת הוצאות על התנגדויות – קץ להתנגדויות או תוכניות שפויות יותר

השינוי בחוק המאפשר הטלת הוצאות בגין התנגדויות על המפסיד, מעורר ביקורת כפולה: מצד אחד יש חשש כי אזרחים יימנעו מלהגיש התנגדויות מוצדקות; מנגד, הקבלנים טוענים שהעיכובים בוועדות הם עונש מספיק

מאת זיו מאור

בשבוע שעבר התקבל בכנסת תיקון 43 לחוק התכנון והבנייה. את התיקון הכינה ועדת משנה של ועדת הפנים של הכנסת, וכשהוכן הנוסח הסופי היה ברור שהוא יעבור בקריאה שנייה ושלישית, חוץ מכמה סעיפים שיובאו לאישור הכנסת באוקטובר.

את ההפתעה סיפק ח"כ אברהם פורז, שעמד בראש ועדת המשנה, שהצליח להעביר בכנסת יחד עם ח"כ עוזי לנדאו, ברוב של 20 מול 1, הסתייגות הקובעת כי רשויות התכנון יוכלו להטיל את עלות ההתנגדויות על הצד המפסיד בהליך – המתנגד או המתכנן. הכוונה היא למנוע התנגדויות שאינן רציניות, המעכבות את הליכי התכנון, ומצד שני, להטיל איום נוסף על יזמים כדי שלא יתכננו תוכניות בלתי הגיוניות.

להסתייגות זו התנגדו חברי ועדת הפנים ונציגי הצדדים השונים בוועדת הכנסת, כל אחד מסיבותיו שלו. החשש העיקרי של רוב החברים היה פגיעה קשה בהליך הוגשו של התנגדויות, שהוא הדרך היחידה של אזרחים למחות על תוכניות המוגשות בתב. יו"ר ועדת הפנים, יהושע מצא, אף איים למשוך את הצעת החוק לתיקון 43, אם פורז יגיש את הסתייגותו, אך ויתר לבסוף לאחר שפורז הצליח להשיג את תמיכתם של שרי האוצר, השיכון והפנים.

ההסתייגות לתיקון 43 כוללת 3 סעיפים: מוסד תכנון, ועדה מקומית, ועדה מחוזית, או ועדת ערר, שמצא כי התנגדות לתוכנית או התנגדות להקלה או לשימוש חורג הוגשה שלא בתום לב והיא טורדנית וקנטרנית – רשאי לחייב את מי שהתנגד בתשלום הוצאות ההליך במוסד התכנון ליזם התוכנית.

זכות ערעור

הסעיף השני קובע עם זאת, כי אם מצא מוסד התכנון שההתנגדות מוצדקת, הוא רשאי לחייב את היזם בתשלום הוצאות ההליך למתנגד. בכל מקרה, על פי הסעיף השלישי להסתייגות, מי שהוטלו עליו ההוצאות, רשאי לערער לבית משפט השלום, הרשאי לאשר את החלטת מוסד התכנון, לשנותה או לבטלה.

פורז אמר ל"הארץ" כי מטרתה העיקרית של ההסתייגות היא למנוע "פיליבסטר תכנוני", מצב בו אפשר לעכב תוכנית לזמן רב, על ידי הגשת מאות התנגדויות.

בהיסטוריה הקצרה של התכנון בישראל נרשמו כבר כמה וכמה מקרים כאלה, אך הדוגמה הבולטת כיום היא תוכנית הר חומה, לבניית כ–5,000 יח"ד על קרקעות שהופקעו בחלקן מתושבים ערבים במזרח ירושלים.

תביעה נגד מתנגד מוגבלת להוצאות הישירות בלבד, כגון תשלום לעו"ד. הוא לא ייתבע על נזקים שנגרמו ליזם בשל עיכובים בבנייה

פורז: "הגשת ההתנגדויות בהר חומה, -לדעתי, אינה לגיטימית. למרות שאני אישית מתנגד לתוכנית, אני סבור שמה שעושה שלום עכשיו, המשכנעת אנשים להתנגד לתוכנית וכך לעצור אותה, זה פיליבסטר. הרי ברור באותה צורה יכולים מחר אנשי ימין להגיש מאות התנגדויות נגד בניית שכונה ערבית במזרח ירושלים".

פורז מודע לבעייתיות שבהעדר הגדרה מדויקת למושג התנגדות קנטרנית ולדבריו, צריך לשפוט כל מקרה לגופו: "התנגדות קנטרנית היא כזאת שאין לי עניין אמיתי בה. למשל – תושב תל אביב שיתנגד לאתר הדראים בגבב בגלל הריח. לעומת זאת, התנגדות לתוכנית נתב"ג היא לגיטימית בכל מקרה, כי מדובר בתוכנית בעלת עניין לאומי".

על החשש של מתכננים שונים ונציגי ארגונים שוחרי איכות הסביבה מכך שההסתייגות תחסל למעשה את מוסד ההתנגדות, עונה פורז כי בכל מקרה שמורה לאדם הזכות לערער לבית המשפט. "ואם אדם רוצה להתלונן על מפגע אמיתי שיש מול ביתו, הוא לא ילך להתלונן לבית המשפט? זכות זו שמורה לו גם אם יידחה בוועדות התכנון". בכל מקרה, מבקש פורז להדגיש כי התביעה שתוגש נגד המתנגד מוגבלת להוצאות ההתנגדות הישירות בלבד, כגון שכר טרחה לעו"ד. בכל מקרה לא ייתבע מתנגד על נזקים שנגרמו ליזם בשל עיכובים בבנייה.

מי שמתנגדת להסתייגות שהתקבלה היא פרופ' רחל אלתרמן מהטכניון. אלתרמן בטוחה שהשינוי בחוק יביא לאיומים של עורכי־דין על אזרחים, שאם יגישו התנגדות שלא בתום לב, יחליטו לתבוע מהם הוצאות: "מיד לאחר ההודעות הראשונות בעיתונות על הכוונה להעלות את ההסתייגות להצבעה, היו שני מקרים של מכתבים בתיבות הדואר לשכנים, שהוזהרו לא להגיש התנגדות לתוכניות. הנפגעים העיקריים הם בעלי קרקעות קטנים ותושבים הגרים בסמוך למפגעים מתוכננים".

לטענת אלתרמן החוק הקיים כיום מספיק: "קיימת חובת תצהיר: כל אדם חייב להצהיר אצל עו"ד שהעובדות שלפיהן הוא מתנגד הן אמת. בנוסף, מ–89' קיים סעיף שאומר שיו"ר ועדת התכנון מוסמך לפסול על הסף התנגדויות טורדניות בעליל".

עם זאת מודה אלתרמן שחברי הוועדה אינם מרבים להשתמש בסמכות לפסול התנגדויות, אולי מחשש לפגיעה בחופש הביטוי: "צריך ללחוץ על הוועדות כדי שיפסלו התנגדויות שאינן מוצדקות בעליל. ההתנגדות מוגבלת בזמן. הבעיה היא היעילות העניינית של הדיון. לא צריך עוד כוח אדם, אלא רק לכנס את הוועדות לעתים יותר תכופות".

אלתרמן אינה רואה בהתנגדויות להר חומה התנגדויות קנטרניות: "שיקולים פוליטיים מותרים בתכנון ולכן הם צריכים להיות מותרים גם לתושבים. היתה פסיקה בעניין המריסנטר בהרצליה. אחד הנימוקים לשינוי תוכנית מתאר נקודתית ולהוספת אתר שהיה חשש שיטריד את התושבים, הוא הנימוק לעזור ליהודים מדרום אפריקה להוציא משם כסף. הדרך היחידה היא דרך השקעות. אומנם בג"ץ פסל את הטיעון בנימוק שזה שיקול זר, אבל הדבר מראה שבתכנון יש גם שיקולים פוליטיים שהם לגיטימיים".

הכוונה היא למנוע התנגדויות סרק המעכבות הליכי תכנון, ומצד שני להטיל איום נוסף על יזמים כדי שלא יתכננו תוכניות בלתי הגיוניות

גם נציגי התאחדות הקבלנים בוועדת הפנים התנגדו להצעתו של פורז. הקבלנים היו מוכנים לקבל את האיום על אדם המגיש התנגדות קנטרנית או שאינה בתום לב, אבל מתנגדים לסעיף השני של ההסתייגות, שבעטיו הם עלולים למצוא עצמם משלמים הוצאות למתנגדים.

נציגתם בוועדת הפנים, עו"ד תמי רוזה, אמרה כי ליזם נגרמים נזקים כספיים כבדים מעיכוב התכנית עקב הגשת התנגדויות, ואין סיבה להטיל עליו קנס נוסף. לדעת הקבלנים, הנזקים הכספיים שגורם להם עיכוב, הם איום מספיק כדי שיתכננו תוכניות סבירות.

דיון מקדמי בהתנגדות

למעשה, את כל הצדדים יכול לספק פתרון פשוט יחסי, לפיו תעיין ועדת משנה בהתנגדות טרם הגשתה לוועדה המחוזית. אם תחליט ועדת המשנה כי ההתנגדות אינה קנטרנית, לא יתאפשר לוועדה המחוזית לתבוע אחר כך מהמתנגד את הוצאות ההתנגדות. לעומת זאת, אם תקבע ועדת המשנה כי יש בסיס לקבוע שההתנגדות קנטרנית או שאינה בתום לב, יוכל המתנגד למשוך את התנגדותו או להמשיך בתהליך, אך אז יהיה חשוף לתביעת הוצאות מהוועדה. כך, לא יחששו התושבים להגיש התנגדות ומצד שני יסוננו רוב התביעות הקנטרניות קודם שיבזבזו את זמנה של הוועדה המחוזית.

מנרב תבצע שלושה פרויקטים בהיקף של 31.7 מיליון דולר

מאת זיו מאור

קבוצת הבנייה מנרב זכתה לאחרונה ב–3 פרויקטים בהיקף כספי כולל של כ–31.7 מיליון דולר, באמצעות החברה הבת מנרב הנדסה ובניין, חברה בבעלות מלאה של מנרב אחזקות.

החברה זכתה במכרז לבניית בית החברה לאוטומציה בפתח תקוה, בשטח של כ–4,000 מ"ר, תמורת 5 מיליון דולר; במכרז להקמת קירות אקוסטיים למניעת רעש בכביש רופין בירושלים, בהיקף של 1,000 מ"ר, תמורת 5 מיליון דולר, ובמכרז להקמת גשר עילי מעל כביש נתיבי איילון באזור מחלף גלילות, באורך 70 מ"ר, תמורת 1.7 מיליון דולר.

החברה בונה, בשלבים שונים, 11 בתי ספר בהיקף כספי של 17 מיליון דולר. בין היתר היא בונה את בית הספר במודיעין, בהיקף של 3.3 מיליון דולר. בית ספר זה יושלם עד פתיחת שנת הלימודים הבאה.

החברה משלימה בימים אלה בניית 4 בתי ספר באשדוד, אשקלון ומעלה אדומים, בהיקף של כ–10 אלפים מ"ר, תמורת 6 מיליון דולר.

בנוסף לכך סיימה מנרב במשך השנה בניית 6 בתי ספר נוספים בהיקף כולל של 7.7 מיליון דולר.

מודל המבנה החדש בכפר המכביה. גם מרכז האירועים יורחב

אושרה הוספת 236 חדרים למלון כפר המכביה

מאת נר פרץ

הוועדה המחוזית של תל אביב אישרה תוכנית לבניית 236 חדרים בכפר המכביה. מלון כפר המכביה, השייך לתנועת מכבי העולמית, עומד להשקיע 19 מיליון שקל בהקמת קומפלקס תיירות ונופש חדש, על שטח של 80 דונם שכמתחם עצמו.

התוכנית כוללת הריסת חלק מהמבנים הקיימים ובנייה במקביל של המלון החדש. כן מתוכננת הרחבת מרכז האירועים ב–3,000 מ"ר. עבודות ההריסה בחלק מהמבנים כבר החלו, וצפוי שבתוך שנתיים יפעל המלון במתכונתו החדשה.

חבס מכרה במודיעין בתוך יומיים 7 דירות ב–1.22 מ' ד'

חברת חבס, הבונה במודיעין את פרויקט הקאנטרי בשיתוף עם חברת מבני גזית, מכרה בשבוע שעבר, בתוך יומיים, 7 דירות בהיקף מכירות של 1.22 מיליון דולר. הדירות נמכרו מיד עם פתיחת הדירה לדוגמה באתר.

בסך הכל בונות שתי החברות במודיעין 235 דירות, בהיקף מכירות צפוי של כ–40 מיליון דולר. עד כה נמכרו 160 דירות בכ–27 מיליון דולר. בין הדירות שנמכרו – דופלקס בשטח של 160 מ"ר, שנמכר תמורת 225 אלף דולר; ו–5 דירות של 4 חדרים, בשטח של 127 מ"ר לדירה, שנמכרו ב–169–179 אלף דולר ליחידה.

רמי לוי, סמנכ"ל בקבוצת חבס, טוען שהחברה מוכרת בקצב משביע רצון, גם בתקופה שנטען כי המכירות בעיר נעצרו.
זיו מאור

כפר טרומן השכיר 1,000 מ"ר מחסנים ב–4,400 דולר לחודש

מאת רונית מורגנשטרן

כפר טרומן השכיר 1,000 מ"ר מחסנים לחברת יבוא גדולה במחיר של 4,400 דולר לחודש. החוזה הוא לשנתיים. המחיר של 4.4 דולר למ"ר הוא נמוך לערך מת עלותו של מחסן בסדר גודל כזה באזור המרכז, שדמי השכירות בו מגיעים ל–7–8 דולר למ"ר לחודש; שמסי הארנונה בעיר מגיעים ל–3 דולר למ"ר לעומת דולר למ"ר בכפר טרומן.

בחטיבה המסחרית של אנגלר סכסון תל אביב, שביצעה את העסקה, מפנים את תשומת הלב לתופעה הנמשכת שבה שטחים של מושבים פרטיים, ששימשו לפני כן כרפת או לול, הופכים עתה למחסנים ומושכרים.

ניו יורק

חיים הנדוורקר

דיסני וג'נרל אלקטריק יתחרו על רכישת רוקפלר סנטר

לאחר שחברת דיסני הדהימה את עולם העסקים האמריקאי ברוכשה את רשת הטלוויזיה אי־בי־סי ב–19 מיליארד דולר, היא שוקלת בימים אלה לרכוש את השליטה במרכז רוקפלר בניו יורק. אנשי דיסני חברו למשקיע הנדל"ן סם זל, הבתמחה ברכישת נכסים של חברות שנקלעו לקשיים. דיסני וזל חתמו באחרונה הסכם עם הנהלת מרכז רוקפלר ועם מחזיקי המשכנתא שלו, המאפשר להם לבדוק את מסמכי המרכז.

אלא שדיסני וזל אינם המתעניינים היחידים. ג'נרל אלקטריק, הבעלים של רשת הטלוויזיה אן־בי־סי שמשרדיה ואולפניה נמצאים במרכז, נערכת גם היא לאפשרות של רכישת השליטה בו יחד עם ג'די ספאייר.

בחודש מאי הודיעה חברת רוקפלר סנטר, הנמצאת בבעלות חברת מיצובישי (80%), על פשיטת רגל וביקשה מבית המשפט הגנה תחת "צ'פטר 11". הרי"ט (קרן נאמנות להשקעה בנדל"ן), שמחזיק במשכנתא על המרכז בסך 1.3 מיליארד דולר, פתח בהליכים להשתלט על הנכסים. מאז החלו משקיעים רבים להתעניין באפשרות לרכוש את המרכז או חלקו.

דיסני הזהה לא מכבר בפרויקט גדול של הקמת מרכז בידור ברחוב 42, באזור מפוקפק של זנות ומופעי מין. אנשי נדל"ן סבורים, כי אם החברה תחליט לרכוש גם את רוקפלר סנטר, הדבר עשוי לעודד את שוק הנדל"ן העירוני כולו.

על פי הערכות אנשי נדל"ן, נכסיה של חברת רוקפלר סנטר אינם מצדיקים מחיר גבוה בהרבה מ–5 דולר למניה – המחיר בו נסחרת מניית הרי"ט היום. ואולם שער המניה תלוי במידה רבה בתוכניות שיש לדיסני לגבי המרכז. אם היא לא תסתפק בהעברת משרדיה לנבס ובתשואתו הנוכחית כנדל"ן מניב, אלא למשל תחליט להציב במקום דמות ענק של מיקי מאוס, עשוי המחיר לנסוק. ההערכות הן כי כבר בספטמבר יוחלט למי יימכר המרכז.

ג'ון הנקוק מציעה למכירה בניין ברחוב 33 ב–140 מיליון ד'

חברת הביטוח ג'ון הנקוק מיוצ'ואל לייף מציעה למכירה את הבניין שלה ברחוב 33 מספר 450 ב–140 מיליון דולר. שטח הבניין, שבאחרונה הפך לבית המשרדים של ה"דיילי ניוז", הוא כ–150 אלף מ"ר, ו–70% ממנו תפוסים. לדברי המתווכים שליריהם נמסר הטיפול בעסקה, ההכנסה נטו מהבניין תגיע ל–18.9 מיליון דולר ב–98'.

וילג', צ'לסי וסוהו: שטחי מסחר הופכים לדירות לופט

בשנה האחרונה ניכרת עלייה בהסבה של שטחים מסחריים לדירות לופט בגריניץ' וילג', צ'לסי, טרייבקה וסוהו – בעיקר בבנייני קונדומיניום ולא בבנייני קאופ. כך למשל הפך הבניין ששימש את איגוד עובדי הרכב, באסטור פלייס מספר 21 בגריניץ' וילג', לבניין של דירות לופט. הסבת הבניין שבו 11 קומות תסתיים בסוף השנה, ובסך הכל יהיו בו 71 דירות לופט ושטחי חנויות של 930 מ"ר. דירות הלופט יהיו בשטח של 85–210 מ"ר ומחיריהן ינועו בין 300 אלף דולר למיליון דולר.

ברוקרים מעריכים כי הביקוש ללופטים במנהטן גדול מההיצע. מתוך 359 דירות שנמכרו בשכונות אלה מתחילת '95 ועד חודש יוני – 123 הן דירות לופט. עיקר הביקוש הוא ללופטים גדולים בשטחים שבין 120 ל–160 מ"ר. המחיר הממוצע למ"ר הוא כ–2,800 דולר. המבקשים לרכוש לופטים שייכים לתחומי הבידור והפיננסים.

פרויקט אחר העומד על הפרק הוא ברחוב גריניץ' בטרייבקה: בניין המשמש כמחסן עומד לעבור הסבה לדירות לופט. בכוונת היזמים, חברת טרייבקה נורת אסוסייטס אוף מנהטן, להקים בבניין ששטחו 9,00 מ"ר 27 דירות לופט ששטחן ינוע בין 280 ל–450 מ"ר. יזם אחר, סטיבן קורלי, הודיע כי הוא קרוב לסיכום על רכישת בניין אחר בטרייבקה המשמש כמחסן, ששטחו 1,100 מ"ר, מתוך כוונה להקים 50 דירות לופט.

עסקות אחרונות

- מנהטן, גריניץ' וילג', בוושינגטון פלייס, 3 חדרים, 2 חדרי שירותים, 110 מ"ר, בניין קאופ מלפני מלחמת העולם השנייה, מעלית, דמי אחזקה חודשיים 1,500 דולר שמהם ניתן לנכות 65% לצורכי מס. הבעלים ביקשו 385 אלף דולר. כעבור 17 שבועות נמכרה הדירה במחיר של 360 אלף דולר.
- מנהטן, החלק המזרחי, רחוב 84, 2 חדרי שינה, חדר שירותים אחד, שטח של 90 מ"ר, קונדומיניום בבניין בן 9 שנים, שוער 24 שעות ביממה, חדר אוכל גדול, שני כיווני אוויר, מועדון בריאות ובריכה. דמי אחזקה חודשיים 600 דולר. הבעלים ביקשו 350 אלף דולר. כעבור 15 שבועות נמכרה הדירה ב–316 אלף דולר.
- ברוקלין, ברוקלין הייטס, 4 חדרים, 2 חדרי שירותים, 130 מ"ר, בניין קאופ משופץ, תקרות גבוהות, דמי אחזקה חודשיים של 580 דולר, 60% ניתן לנכות לצורכי מס. הבעלים ביקשו 265 אלף דולר. אחרי 32 שבועות נמכרה הדירה ב–231 אלף דולר.

להשכרה בכרמיאל
מבנה למפעל תעשייתי
מוכן לכניסה מיידית!

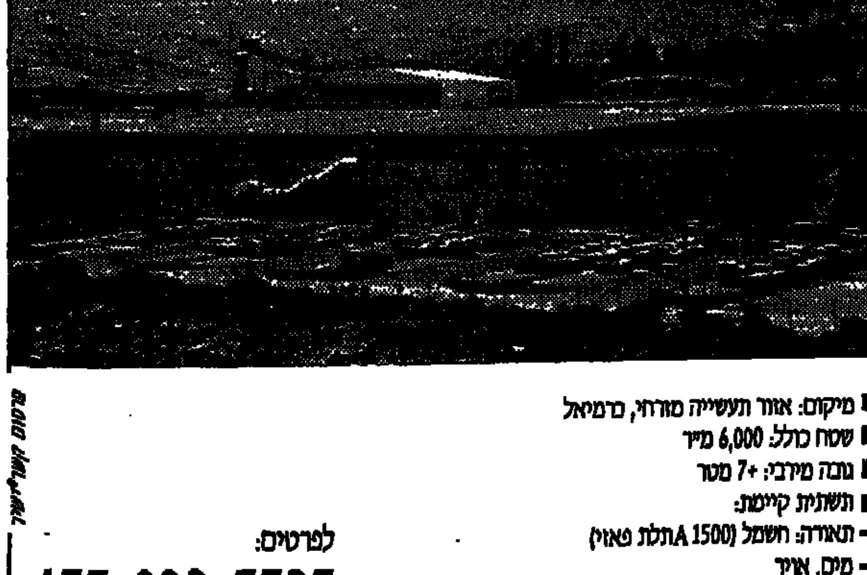

- מיקום: אזור תעשייה מזרחי, כרמיאל
- שטח כולל: 6,000 מ"ר
- גובה מירבי: +7 מטר
- תשתית קיימת:
- – תאורה: חשמל (1500A תלת פאזי)
- – מים, אויר
- כיווני אויר: מזרח/מערב
- בנוסף:
- – חצר צמודה בשטח של כ-12 דונם
- – שטחי משרד ושרותים
- – תעלות מיזוג מורכבות
- כניסה: מיידית

לפרטים:
177-022-7727
קבוצת חי
Since 1954

מיטב כר"מ
קרן נאמנות חדשה, ובזמן

מיטב כר"מ תשקיע את רוב נכסיה בניירות ערך הנסחרים בשיטת הכר"מ

מחקרים רבים הראו: מניות של חברות בסדר גודל בינוני וקטן השיגו תשואה עודפת לאורך זמן. נכון, מניות הכר"מ צנחו בשנה וחצי האחרונות בכ־60%. דווקא בשל כך, מניות הכר"מ נמצאות היום ברמת השקעה נוחה עם פוטנציאל גבוה.

למיטב מחלקה אנליטית גדולה העוקבת מקרוב אחרי כ־150 חברות בסדר גודל בינוני וקטן הנסחרות בשיטת הכר"מ.

במבצע לרוכשים עד־30.9.95 – שיעור הוספה מופחת של 0.5%

יחידות בקרן ניתן לרכוש בכל סניפי הבנקים והברוקרים חברי הבורסה בישראל, החל מה־7.8.95.

מנהל הקרן: מיטב – ניהול קרנות נאמנות (1982) בע"מ.
הבנקאי: בנק אגוד לישראל בע"מ.
הנאמן: החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ.

מיטב – רח' ברזיל 15 רמת־אביב תל־אביב,
טל. 03-6423555, פקס. 03-6422322.

מודעה זו אינה מהווה הצעת לרכישת יחידות השתתפות בקרן. הצעת היחידות נעשית עפ"י תשקיף הקרן בלבד

מיטב
ניהול קרנות נאמנות (1982) בע"מ
הצד החזק שלך בשוק ההון

לפרסום במדור הנדל"ן
משה מעין
מחלקת מודעות – הארץ
טל': 03-5121116/8
פקס: 03-5121170

פס"ד: שטר חכירה גובר על הנהלים הפנימיים של מינהל המקרקעין

כך קבע השופט אורי גורן, בפסק דין שיעניין חוכרים רבים שאינם מודעים לזכויותיהם על פי שטר החכירה שבידם – ולרוב נכנעים לדרישות המינהל

מאת רונית מורגנשטרן

הנהלים הפנימיים של מינהל מקרקעי ישראל אינם גוברים על הכתוב בשטרי החכירה. כך קבע שופט בית המשפט המחוזי אורי גורן, בפסק דין תקדימי שנתן ב-18 ביולי '95.

שטרות כאלה מצויים בידיהם של עשרות אלפי חוכרים, שאינם מודעים כלל לזכויותיהם, ובדרך כלל נכנעים לדרישות המינהל המתעדכנות מדי כמה שנים בהתאם לנהליו הפנימיים.

בחלק גדול של השטרות, בעיקר אלה משנות ה-50 וה-60, הוחכרו קרקעות רבות לחברות משכנות שקיבלו מהמינהל תנאים נוחים בשטר החכירה מאלה הנהוגים כיום. לעיתים, במקרים של הרחבת זכויות בנייה או מחלוקת לגבי שווי הקרקע, יכולה קריאה מעמיקה בשטר החכירה לחסוך עשרות ומאות אלפי שקלים לחוכר.

התשלומים השונים המשולמים למינהל מקרקעי ישראל על ידי החוכרים נגזרים משווי הנכס המוחכר. בין יתר התשלומים ניתן למנות את דמי החכירה השנתיים, דמי הסכמה, דמי פיצול, דמי חכירה ראשונים, דמי היוון וכו"ב. כשמגיע מועד תשלומו של אחד מהתשלומים הנ"ל, קובע המינהל שומה לשווי הנכס באמצעות שמאים שונים העובדים עימו דרך קבע.

חוכר המעוניין לערער על קביעת שווי הנכס, מגיש השגתו למינהל המקרקעין. חוכר המעוניין לערער גם על קביעת פקיד המינהל מופנה על ידי המינהל לערעור (תמורת תשלום) בפני השמאי הממשלתי. העובדה כי גופים אלה – השמאי הממשלתי ומינהל המקרקעין – קשורים בקשרי עבודה ושניהם גופים ממשלתיים, מציבה סימני שאלה כאשר לאובייקטיביות של קביעת השמאי הממשלתי בבואו לפסוק במחלוקת שבין המחכיר/החוכר לבין המינהל. כך טוען עו"ד אלדד כורש, שייצג זוג תובעים יחד עם עו"ד אהרן פולק ממשרד עמית, פולק, מטלון ושות', מול מינהל מקרקעי ישראל במשפט אותו ניהל השופט גורן.

במקרה הנדון, קנה זוג צעיר מגרש בן 2.5 דונם ועליו בית בן 3 חדרים בבני יהודה, וביקש להגדיל את הבית ל-8 חדרים. בעת העברת הזכויות על הנכס, דרש מינהל מקרקעי ישראל מהחוכרים דמי חכירה גבוהים, לנוכח הערכה גבוהה של שווי הנכס, שבוצעה על ידי המינהל. החוכרים, באמצעות באי כוחם, ביקשו להשיג על גובה השומה של הנכס.

> **לעתים, במקרים של הרחבת זכויות בנייה או מחלוקת לגבי שווי הקרקע, יכולה קריאה מעמיקה בשטר החכירה לחסוך עשרות ומאות אלפי שקלים לחוכר**

בהתאם לנהליו הפנימיים של מינהל מקרקעי ישראל, דן בהשגה פקיד של המינהל, שאף הפנה את המשיגים לערער בפני השמאי הממשלתי על קביעתו. אלא שבמקרה זה, עמדו החוכרים על טענתם, כי "הנהלים הפנימיים" של המינהל לא תאמו את תנאי שטר החכירה שבין הצדדים. בהסכם החכירה נקבע, כי אם תהיה השגה על קביעת שווי הקרקע, היא תובא בפני ועדה פריטטית המאוזנת המורכבת מנציג המינהל ומנציג החוכר. משהפנו החוכרים את תשומת לבו של המינהל לטענתם וביקשו כי הערעור על השומה יובא בפני ועדה פריטטית, נדחו בטענה שהנהלים הפנימיים הם המחייבים את הצדדים.

החוכרים החליטו לא לוותר, ופנו אל בית המשפט המחוזי כדי שזה יחייב את המינהל לכבד את הסכם החכירה (דהיינו, שטר החכירה) ולהעביר את הדיון בהשגה לוועדה פריטטית, על פי התנאים הכתובים בו.

נטייה לפשרה

שופט בית המשפט המחוזי, אורי גורן, דחה את טענת בא כוח המינהל, עו"ד ינרמן, לפיה הנהלים הפנימיים של המינהל הם שצריכים לחול, וקיבל את התביעה בקבעו: "...הגוף המוסמך לדון בעניין המבקשים בקשר עם הערכת שווי הנכס המשמש בסיס לקביעת דמי החכירה השנתיים בהתאם לסעיף ו'3 לשטר החכירה המקורי, הינה ועדה פריטטית בלבד המורכבת מנציג בעל הקרקע (המינהל) ומנציג החוכרים, וכי לנוכח האמור כל הלכה ופרוצדורה של המינהל בעניין זה הרי היא בטלה מעיקרה".

במקרה הנדון, דיון בוועדה פריטטית המורכבת מנציג של כל צד, יש להבין, כי קשה יהיה להשיג הסכמה בין הצדדים המרוחקים בכמה שווה, ולכן יש לשער שכדי שיוכל המינהל לגבות כספים כלשהם הוא ייטה להתפשר.

ירידה של 3% במשך זמן בניה ממוצע לדירה במאי '95

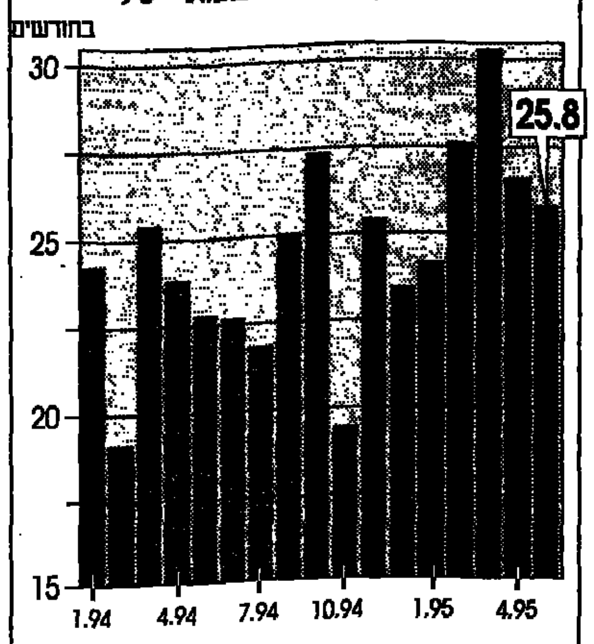

בחודש מאי היה משך זמן בנייה ממוצע של דירה 25.8 חודשים, לעומת 26.6 חודשים באפריל – ירידה של 3%. למרות זאת, משך הבנייה עדיין גבוה יחסית והממוצע השנתי, בחמשת החודשים הראשונים של '95, עומד על 27 חודשים לעומת 23 חודשים ב-94' – עלייה של 17.4%. המדידה נמשכת מתחילת חפירת היסודות ועד סיום הבנייה ומתבססת על נתוני הבנייה הציבורית בערים.

נדל"ן

תעשייה, משרדים ומסחר

רונית מורגנשטרן

המכללה לביטוח שכרה בת"א 1,000 מ"ר ב-18,800 דולר

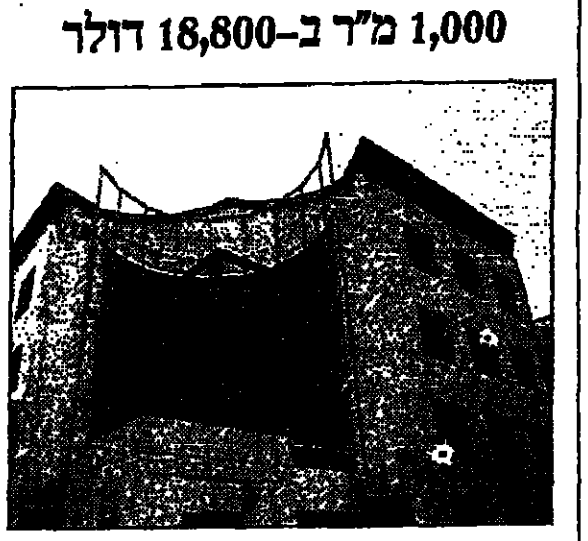

המכללה לביטוח שכרה ממשפחת קפילוב בניין חדש בן 3 קומות ברחוב לבונטין 8 בתל אביב. שטח הבניין 1,106 מ"ר ודמי השכירות נקבעו לפי 17 דולר למ"ר. בסך הכל תשלם המכללה לקפילוב 18,800 דולר לחודש.

הבניין ישמש את כ"אוניברסיטה של הביטוח", שהוא המסלול האקדמי של המכללה לביטוח. בבניין ישכנו משרדי המנהלה, חדרי הלימוד, חדר מחשבים, ספרייה וקפטריה, שתוכננו בידי האדריכל אהרון רוזנפלד.

450 מ"ר בבית עמיאל סנטר בת"א נמכרו ב-955 אלף דולר

בבית עמיאל סנטר שברחוב קיבוץ גלויות בתל אביב, רכשה חברת שירותי כוח אדם משרד בשטח של 450 מ"ר במחיר של 955 אלף דולר. המחיר למ"ר הוא כ-2,120 דולר.

את העסקה ביצעה החטיבה המסחרית של אנגלו-סכסון תל אביב, שהיא המשווקת הבלעדית של הפרויקט. באנגלו-סכסון אומרים, כי מחיר הרכישה מבטא התייצבות מחירי המשרדים באזור דרום תל אביב ברמות של 2,000–2,200 דולר למ"ר.

4,000 ד' למ"ר לחנויות בגני החוף בנתניה

בפרויקט המגורים והמסחר גני החוף, שבונות החברות אזורים ומשהב בריביירה של נתניה, מוצעות למכירה חנויות בקומת הקרקע של בנייני המגורים, שבנויים על צוק עם חזית לים.

החנויות ששטחן בין 40 ל-100 מ"ר – ושיש אפשרות לחבר כמה מהן יחד – מוצעות במחיר התחלתי של 4,000 דולר (לא כולל מע"מ).

בשתי עסקות שבוצעו לאחרונה נמכר שטח של 230 מ"ר לאיש עסקים מקומי, שפתח במקום מינימרקט. מחיר העסקה – כ-920 אלף דולר. משקיע מדרום אפריקה רכש חנות בת 80 מ"ר בכ-320 אלף דולר (המחירים אינם כוללים מע"מ).

הום סנטר – 4,500 מ"ר ב-11 ד' למ"ר בקרית חיים

רשת הום סנטר שכרה כ-4,500 מ"ר בקומת הקרקע בכניסה לקרית חיים. הרשת תשלם כ-11 דולר למ"ר לבעלי הנכס: דוד זכאי, אריה סגל ומיכה בייזמן.

לדברי מנכ"ל הום סנטר, אהרון מירן, החברה השקיעה בסך הכל כ-2.5 מיליון שקל בפתיחת החנות בקרית חיים.

דיגיטל שכרה 1,500 מ"ר בהרצליה ב-17 ד' למ"ר

חברת דיגיטל חתמה הסכם שכירות על שטח של 1,500 מ"ר בפרויקט ההייטק, המסחר והמשרדים "הרצליה ביזנס פארק". דמי השכירות הם כ-17 דולר למ"ר.

הפרויקט, שישתרע בסיומו על שטח של כ-120 אלף מ"ר, נבנה על ידי לאומי ושות' (50%) וחברת לדרבוק, בעלת רשת הילטון העולמית (50%), בהשקעה כוללת של כ-130 מיליון דולר. הפרויקט כולל 6 בנייני משרדים בני 5 קומות כל אחד וכן שני מגדלי משרדים בגובה 13 קומות. כן כולל הפרויקט חניון תת-קרקעי לכ-2,000 כלי רכב.

חנות בבית שביט בתל אביב ושכרה לפי 30 ד' למ"ר

משפחת שביט (בעלי תנורי שביט לשעבר) השכירה בבית שביט שברחוב הברזל בשיכון דן תל אביב, חנות בקומת הקרקע בשטח של 150 מ"ר. החברה ששכרה את המקום תשלם כ-4,500 דולר לחודש, לפי 30 ד' למ"ר.

את העסקה ביצעה החטיבה המסחרית של אנגלו-סכסון ת"א.

ברקוביץ' וארואסטי שכרו 300 מ"ר בכפר סבא

רשת "טיים אאוט" למוצרי בילוי ומשחק משפחתיים, שבבעלות מיקי ברקוביץ, מוטי ארואסטי ויוסי גולדשוב, שכרה כ-300 מ"ר בקומה השנייה בקניון מרכז אהרוני שבכפר סבא. דמי השכירות נקבעו לפי אחוז מסוים מהפדיון. בסך הכל הושקעו בפתיחת המקום כ-400 אלף דולר.

זהו הסניף השני של רשת "טיים אאוט". הסניף הראשון נמצא בקניון הזהב בראשון לציון בשטח של כ-300 מ"ר.

אזורים מכרה בירושלים 56 יח"ד בפרויקט מנחת ב-16 מיליון דולר

מאת גד פרץ

חברת אזורים מכרה בפרויקט מנחת בירושלים 56 דירות תמורת 16 מיליון דולר. בפרויקט בונה החברה 78 דירות בהיקף מכירות של 26 מיליון דולר.

השכונה נבנית על קרקע בשטח של 11 דונם. החברה בונה 9 בניינים בני 6 קומות בבנייה מדורגת. הדירות המוצעות בפרויקט הן דירות 5 חדרים בשטחים שבין 140 מ"ר ל-153 מ"ר במחירים שבין 355 אלף דולר ל-455 אלף דולר.

שטאנג זכתה במכרז תשתית בהרצליה בהיקף 3.3 מיליון ש'

מאת גד פרץ

חברת יהודה שטאנג זכתה במכרז של עיריית הרצליה להקמת תשתיות ציבוריות בהרצליה פיתוח, בהיקף של 3.3 מיליון שקל.

במכרז השתתפו כמה חברות לתשתית ולבנייה, ביניהן סולל בונה ותנופה.

העבודה תימשך 7 חודשים, ותכלול הקמת תשתית חדשה למתחם שאול המלך, הכולל כמה רחובות. בין השאר יונחו אבני שפה חדשות, ויחודשו מערכות תת קרקעיות של מים, ביוב, צנרת, עבודות חשמל ותאורה, ותוקם תשתית תת-קרקעית לטלפון, חשמל וכבלים.

דנהאוז מכרה ביוני 11 קוטג'ים במתן ולפיד ב-2.3 מיליון ד'

מאת זיו מאור

חברת דנהאוז, הבונה 549 קוטג'ים בשני פרויקטים ביישובים מתן ולפיד, ממזרח לכפר סבא, מכרה בחודש יוני 11 קוטג'ים בהיקף מכירות של כ-2.3 מיליון דולר.

עד כה מכרה החברה כ-80% מהפרויקט בהיקף מכירות של כ-60 מיליון דולר.

בלפיד בונה החברה 305 יח"ד ובמתן 244 יח"ד. שטח היחידות הוא 110–175 מ"ר ושטח המגרשים בין 350 ל-550 מ"ר. את הבנייה מבצעת עבור דנהאוז חברת סולל בונה.

סלומון מכרה 114 דירות בבית שמש ב-15 מ' ד'

מאת גד פרץ

חברת הבנייה סלומון מכרה בשלושת החודשים האחרונים את כל 114 הדירות שהיא בונה בפרויקט נוף הפארק בבית שמש, בהיקף מכירות של כ-15 מיליון דולר.

בפרויקט מכרה החברה דירות בנות 3, 4 ו-5 חדרים בשטחים הנעים מ-88 מ"ר ועד 124 מ"ר. מחירי הדירות נעו בין 120 ל-147 אלף דולר.

פרויקט נוף הפארק משתרע על שטח של 15 דונם, ונבנים בו 13 בניינים בני 3 קומות.

רשת-נדל"ן

משרדים - מקצועות חופשיים

למכירה במרכז הסיטי
150 מ"ר מפוארים, חניה צמודה,
מחיר נדרש $450,000

למכירה סמוך לרוטשילד
300 מ"ר מפוארים, קומה עצמאית,
נגישות נוחה, חניה צמודה.

למכירה סמוך לחשמונאים
300 מ"ר מפוארים, קומה עצמאית,
מבנה חדש, חשיפה, נגישות,
חנייה צמודה, כניסה 2/96.

למכירה בבורסה בר"ג
1000 מ"ר, בבנין משרדים מפואר,
קומה עצמאית, מפרט עשיר,
חניה צמודה, כניסה אמצע 1997.

למכירה סמוך לקניון איילון
400-1400 מ"ר מפוארים, חניה צמודה,
מיקום מרכזי, נגישות מעולה,
מחיר נדרש $2400 למ"ר.

להשכרה במרכז הסיטי
450 מ"ר מפוארים, קומה עצמאית,
חנייה צמודה בשפע, כניסה אפריל 96.

להשכרה בלב הסיטי
220 מ"ר מפוארים, התאמה לדרישות
השוכר, חניה צמודה, כניסה מיידית.

להשכרה במרכז הסיטי
200 מ"ר מפוארים ביותר, נוף לים,
חנייה צמודה, כניסה מיידית.

להשכרה ברוטשילד
400-1000 מ"ר, משרדים מפוארים,
חלוקה קיימת, חנייה צמודה, כניסה מיידית.

להשכרה בנחמני
90-130 מ"ר מפוארים ביותר,
חנייה צמודה, כניסה מיידית.

להשכרה במרכז ת"א
80-290 מ"ר, במבנה מפואר, מיקום מעולה
+ נגישות, התאמה מלאה, כניסה מיידית.

להשכרה באבן גבירול
70-500 מ"ר, מבנה חדש ומפואר,
התאמה לשוכר, חנייה צמודה,
מחיר החל מ-$20 למ"ר.

להשכרה במרכז ת"א
100-760 מ"ר, במגדל משרדים, התאמה
מלאה לשוכר, חניה צמודה,
כניסה מיידית.

להשכרה סמוך לשד' יהודית
210 מ"ר, קומה עצמאית ומפוארת,
חניה בשפע, כניסה מיידית.

להשכרה בשכונת מונטיפיורי
350-1700 מ"ר משרדים מפוארים,
אפשרות למבנה עצמאי,
התאמה לשוכר, כניסה ינואר 97.

להשכרה סמוך לצומת עלית
350-2500 מ"ר, משרדים מפוארים,
התאמה לשוכר, חנייה בשפע,
כניסה 5/96.

להשכרה במגדלי הבורסה
170 מ"ר מפוארים, יחידה פנתית,
חניה צמודה - כניסה מיידית.

להשכרה במגדלי הבורסה
700 מ"ר, בשלבי גמר התאמה לדרישות
השוכר, חניה בשפע, כניסה 2/96.

להשכרה סמוך לגשר ההלכה
700 מ"ר מפוארים, יחידה עצמאית,
חלוקה קיימת, חניה צמודה,
כניסה מיידית, מחיר נדרש $13 למ"ר.

שטחי תצוגה

להשכרה במרכז ת"א
130 מ"ר, במגדל מפואר,
חשיפה אדירה,
מיקום מעולה, כניסה מיידית.

להשכרה ביגאל אלון
100-600 מ"ר, תקרה גבוהה,
התאמה לשוכר, חנייה צמודה,
כניסה מיידית.

להשכרה בקרליבך
240 מ"ר/300 מ"ר,
חשיפה אדירה,
מיקום מעולה, מתאים לפאב,
מסעדה, כניסה מיידית.

להשכרה סמוך לקניון אילון
400-2000 מ"ר, לכל מטרה,
מתאים לרשתות שיווק,
חניה ללקוחות,
מיקום מעולה, מיידי.

להשכרה בז'בוטינסקי בר"ג
200/300/600 מ"ר, במיקום מעולה,
חשיפה אדירה, נגישות,
חניות צמודות,
כניסה מיידית.

לחברות היי-טק

למכירה סמוך לגשר ההלכה
350/700 מ"ר, קומות עצמאיות,
חניה צמודה, כניסה מיידית,
מחיר נדרש $2000 למ"ר.

למכירה סמוך לקניון איילון
300-2000 מ"ר מפוארים,
התאמה מלאה לשוכר, חניה צמודה,
מחיר אטרקטיבי!

למכירה סמוך לנתיבי איילון
300-1200 מ"ר, אפשרות לבנין עצמאי,
מפרט עשיר, חניה בשפע,
מחיר נדרש $2500 למ"ר.

למכירה בכניסה הצפונית לת"א
500-2000 מ"ר, מבנה מפואר ביותר,
התאמה מלאה, חניה בשפע,
כניסה 1/97 אטרקטיבי!

להשכרה בגשר ההלכה
100-300 מ"ר מפוארים, התאמה לשוכר.
חניה צמודה, כניסה מיידית,
החל מ-$12 למ"ר.

להשכרה סמוך לנתיבי אילון
300-1500 מ"ר, במבנה מפואר,
התאמה מלאה, חניה בשפע.

להשכרה באור יהודה
400-1300 מ"ר מפוארים ביותר,
התאמה לשוכר, חניה בשפע,
החל מ-$11 למ"ר.

למכירה בהרצליה פיתוח
300 מ"ר מפוארים,
התאמה מלאה, חניה בשפע,
נוף לים, אטרקטיבי!

להשכרה בהרצל"פ
300-1200 מ"ר מפוארים,
חניה בשפע, התאמה לשוכר,
כניסה 3/96.

טל. 03-5624999 רב-קווי

למכירה

מבנה תעשיה
+חצר עצמאי
באזור עמק חפר
700–4000 מ"ר

בוריס

טל' 03-5371450

[illegible] من الأصل

هكذا من الأصل

נדל"ן

מחפשים תחליף לירושלים ובני ברק

משפחות חרדיות מחפשות דירות ביישובים חדשים, מחוץ לשכונות הצפופות של בני ברק וירושלים. אמנם קיימות תוכניות אך הבנייה מתעכבת, בין היתר בגלל דרישת העמותות להקצות אזורי מגורים לחרדים בלבד

מאת זיו מאור

הקרב על קבלת מתחמים נוספים לאוכלוסייה חרדית בבית שמש, הוא רק דוגמה למאבק שמנהלים חרדים, בדרך כלל באמצעות עמותות, על שכונות חדשות, לרוב באמצעות הבטחת רכישה של כל השכונה לעמותה, הערכת הרשמה משלה בקרב האוכלוסייה החרדית.

לחרדים מתחיל להיות צפוף בבני ברק ובשכונות בירושלים ולאחר העיר הוותיקה יחסית המבוקשת בשטרון, עמנואל, שבה

ראש מועצת ביתר טוען כי הבעיה העיקרית של האוכלוסייה החרדית היא העדר פרוגרמה מיוחדת לערים דתיות עד לפני שנתיים

התעורש בחודשים האחרונים שיווק הדירות, החלה בניית היישובים ביתר וקרית ספר, הסמוכה למודיעין. שתי ערים חרשות – אלעד וחריש – מתעכבות בגלל דיונים בבית משפט ולאחר שיחלו בבנייה, הן יאכלסו אלפי משפחות חרדיות.

מלבד שכונות הנבנות מדי פעם בערים כמו ירושלים או אשדוד, ביתר הוא אולי היישוב החרדי היחיד בו מתקדמת הבנייה בקצב משביע רצון. ביישוב, הממוקם באזור גוש עציון, יאוכלסו בפברואר 1,026 דירות הנבנות בימים אלה על ידי כמה חברות קבלניות, ביניהן האחים שרבט ואשטרום. כ-80% מתוכן כבר מכורות. תוכנית לבניית 900 יח"ד נוספות הופקדה בשבוע שעבר במועצת התכנון העליונה של יש"ע הפועלת בבית אל, וביישוב מכינים כבר תוכנית נוספת ל-4,000 יח"ד.

בבית שמש הוקצה לחרדים מתחם לבניית 3,500 יח"ד, על אדמות המושבים הדתיים הסמוכים לעיר, מוסיה תבות. המתחם הוא חלק מכ-20 אלף יח"ד שייבנו בקרוב ברמת בית שמש, מדרום לבית שמש הישנה.

שר השיכון, בנימין בן אליעזר, האשים לפני כחודשיים, בשיאו של העימות עם החרדים על השיווק בבית שמש, כי עסקנים מנסים לעשות הון פוליטי על חשבון הבנייה לחרדים בבית שמש.

השר אמר כי התנהגות החרדים גובלת בהוצאה "בעניין הקרקעות בירושלים עודנו שקרויה בינלאומית, כאשר רובו של השטח נועד לבניית 1,000 יח"ד לחרדים ולבסוף הם הצביעו בכבנות נגרנר".

השר הודה כי קיימת בעיה לבנייה לחרדים, עקב הביקוש הרב לדירות במגזר זה ואופי הבנייה השונה המתחייב. גם מרדכי יונה, נשיא התאחדות הקבלנים, התבטא בעבר כי אין מספיק בנייה לחרדים בישראל.

בן אליעזר האשים עם זאת את החרדים בחלק גדול מבעיית הדיור שלהם. לדבריו, בגלל פניות לבתי משפט מתעכבת בניית אלפי יח"ד: ביישוב אלעד (שנקרא בעבר מזור), מתוכננת בניית 13 אלף יח"ד לציבור החרדי מתוכן 6,500 לשיווק מיידי. "אם לא היינו בביהמ"ש כבר היינו מתחילים בבנייה וגם בחריש יכולנו כבר להתחיל בבנייה".

באלעד העיכוב נובע מתביעה של עמותה חרדית, בית ומנוחה, לחייב את משרד השיכון למכור לה את הקרקעות ביישוב. ביישוב כולו ייבנו, לפי תוכנית המתאר, 5,000 יח"ד. התביעה נוגעת למתחם הראשון הכולל 1,300 יח"ד. בידי העמותה מסמך החתום על ידי שר השיכון הקודם, אריאל שרון, משנת '90, בו מובטח להם לקבל את המתחם הראשון. היישוב הוא חלק מיישובי שבעת הכוכבים, שתכנן שרון לאורך הקו הירוק.

לטענת העמותה היא רשמה אנשים והתכוננה לשווק את הקרקע, אך משרד השיכון, לאחר חילופי השלטון, התנער מההבטחה. במשרד טענו כי הם אינם יכולים לאשר את הבקשה בגלל חוק חובת המכרזים שנכנס בינתיים לתוקף.

לגבי העיר חריש, עתרה לבג"ץ עמותה חרדית אחרת – עמותת קים – בעניין אופי היישוב. לאחר שלטענת העמותה, הובטח להם ש-5,000 יח"ד ראשונות ייוחדו לאוכלוסייה חרדית, שיווק משרד השיכון 300 יח"ד לאנשי כוחות הביטחון. הבג"ץ במקרה זה קבע כי על משרד השיכון לעמוד בהבטחתו ולשווק את המתחם הראשון לחרדים.

בן אליעזר האשים את החרדים בחלק גדול מבעיית הדיור שלהם. לדבריו, בגלל פניות לבתי משפט מתעכבת בניית אלפי יח"ד

היישוב ימנה בסופו של דבר כ-15 אלף יח"ד. גם הוא מיישובי שבעת הכוכבים והוא ממוקם ממזרח לחדרה.

ראש מועצת ביתר, הרב משה לייבוביץ', טוען כי הבעיה העיקרית של האוכלוסייה החרדית היא העדר פרוגרמה מיוחדת לשכונות ולערים דתיות עד לפני שנתיים. כיום, לאחר שהבעיה נפתרה במשרדים אחרים, הבעיה היא העדר פרוגרמה במשרד החינוך. גם בביתר, מזהיר לייבוביץ', צפוי מחסור חמור בכיתות לימוד לאחר אכלוס השכונה החדשה בינואר.

בקרית ספר גם כן מתוכננת בניית אלפי יח"ד לחרדים, בעיר הקרויה במשרד השיכון מתיתיהו צפון. העיר ממוקמת מעבר לקו הירוק, סמוך למודיעין, וכרגע מתוכננת שם בניית כ-4,000 יח"ד. גם שם מתעכבות לאחרונה התוכניות בגלל הרגישות הפוליטית.

מקורות חרדיים טוענים כי הבעיה מתחילה ונגמרת בצפיפות הגדולה והמחסור הסדיר השורדים בבני ברק, שהיא אולי העיר הצפופה בישראל. עד שלא תשתנה הראיה התכנונית, אומרים חלק מהמקורות, ימשיכו החרדים לגור כמו בעיירות במזרח אירופה, יהיו עסקים שיפנו לפריץ, יהיו עסקים לא כשרים, וחלק מהעמותות יורו מו כספים לגופים שונים.

מחירים ממוצעים של דירות 4–3.5 חדרים
עפ"י עסקות שנעשו ברבעון הראשון של '95
(באלפי דולרים)

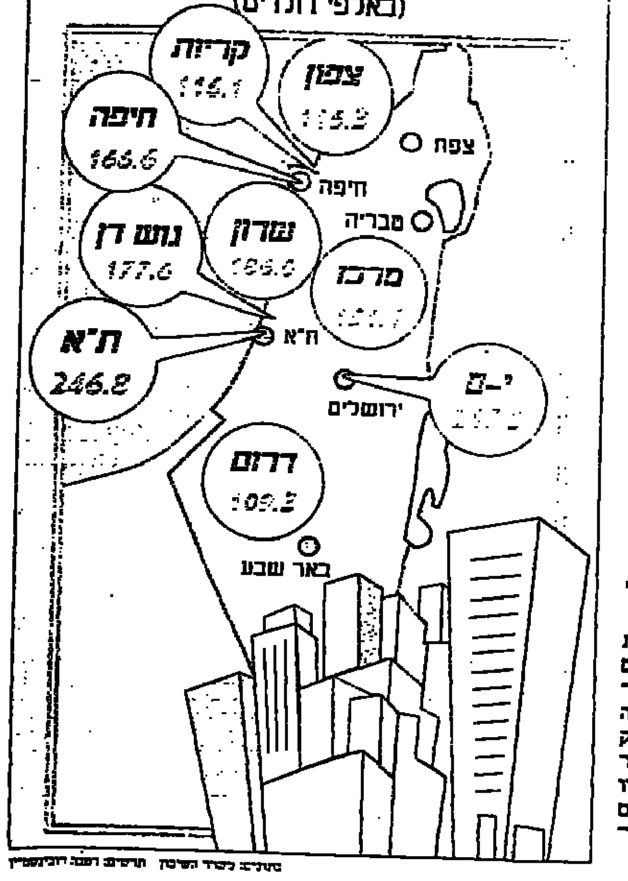

צרפתי רכשה ברחובות קרקע ל-51 קוטג'ים ב-3 מיליון ד'

הערכה: מחיר קוטג' בפרויקט – 300 אלף ד'

חברת הבנייה צבי צרפתי ובניו חתמה ביולי על חוזה לרכישת קרקע לבניית 51 קוטג'ים בקרית ההגנה ברחובות. החברה שילמה 3 מיליון דולר (58 אלף דולר ליחידה) והתחייבה לשאת בהיטלי ההשבחה.

כיום מחזיקה החברה בקרקע לכ-100 קוטג'ים באותו אזור, והיא מנהלת מו"מ לרכישת שטחים נוספים. במקום ישנה תב"ע מאושרת לבניית כ-450 יחידות דיור. החברה מתכננת לבנות קוטג'ים דו משפחתיים בשטחים שבין 150 ל-180 מ"ר על מגרשים בשטח של 250 מ"ר.

מתווכים ברחובות מעריכים את מחיר הקוטג'ים בפרויקט ב-300 אלף דולר.

צרפתי מעורבת בפרויקטים בהיקפי בנייה גדולים באזור ראשל"צ, חולון, נס ציונה ורחובות. הפרויקט הבולט של החברה הוא בחולות ה' בראשל"צ, בו נמכרו עד כה 60 דירות.

צרפתי הציגה במחצית השנה רווח נקי של 4.7 מיליון שקל, לעומת הפסד של 1.6 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השני של השנה הרוויחה החברה 3.6 מיליון שקל, לעומת הפסד של 825 אלף שקל ברבעון המקביל אשתקד. הרווח הנצלמי של החברה הסתכם ב-9.9 מיליון שקל.

גד פרץ

א.דורי תבנה שכונת מגורים בכפר סבא על 127 דונם

טרם הוחלט כמה יח"ד דיור ייבנו בפרויקט

מאת זיו מאור

חברת א.דורי, שבשליטת אורי דורי, החלה בפיתוח מתחם של 127 דונם בכפר סבא, על קרקע שבבעלות היסטורית של החברה. בחברה עדיין לא הוחלט כמה יחידות דיור ייבנו במתחם ומה תהיה החלוקה בין דירות צמודות קרקע לדירות בבניינים.

את הקרקע רכשה החברה לפני שנים מספר תמורת מיליון דולר וכיום ערכה גבוה בהרבה. תחילת הבנייה מתוכננת ל-'97, לאחר שיושלמו הליכי התכנון.

א.דורי מכרה עד כה בפרויקט מגדלי מרום ברמת גן, הנבנה יחד עם חברת גבעת מרום, 90 דירות בהיקף כספי של כ-8.3 מיליון דולר. עד כה הוצעו למכירה בפרויקט 128 דירות, בשלושה בניינים.

3 חדרים בר"ג ב-218 אלף ד'

בסך הכל יכלול הפרויקט 5 בניינים, 4 בני 11 קומות ומגדל בן 22 קומות שייבנה מעל המרכז המסחרי. הפרויקט יאוכלס ב-'97 וב-'98. מחיר דירת 3 חדרים בפרויקט, בשטח של 97 מ"ר, הוא כ-218 אלף דולר; 5 חדרים, 155 מ"ר – החל מ-317 אלף דולר; ופנטהאוז, 190 מ"ר – 587 אלף דולר.

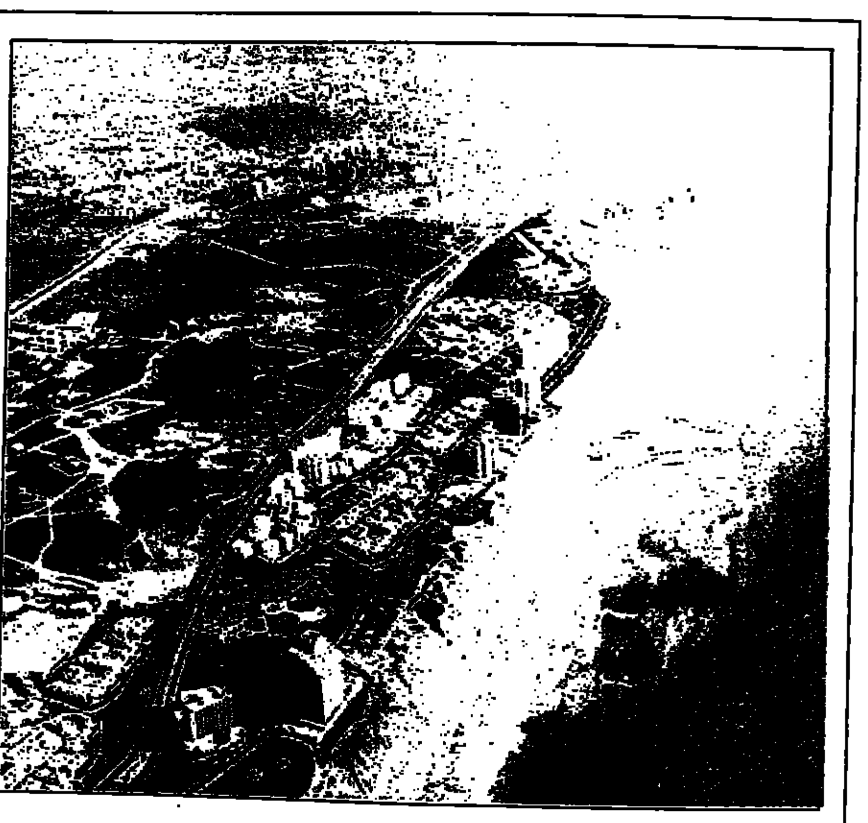

עבודות התשתית בתוכנית נת/600, תוכנית רצועת החוף של נתניה, מתחילות בימים אלה. התוכנית כוללת בין היתר 933 יחיד צמודות קרקע, 1,228 דירות בבניינים, 4,195 חדרי מלון או מלונות דירות. בשטח התוכנית, הגובלת מדרום בשטח תוכנית עיר ימים, 4 מגרשים של המינהל המיועדים למלונאות, שטרם החל שיווקם. בעיריית נתניה אומרים כי בעקבות הנזקים שנגרמו לחופי הרצליה עקב בניית המרינה, שפגיעתה ניכרת גם בחופי נתניה, בודקים שוב את התוכנית וייתכן שיתמקדו במעגנה לאבטבות. (זיו מאור)

DDB ליאור

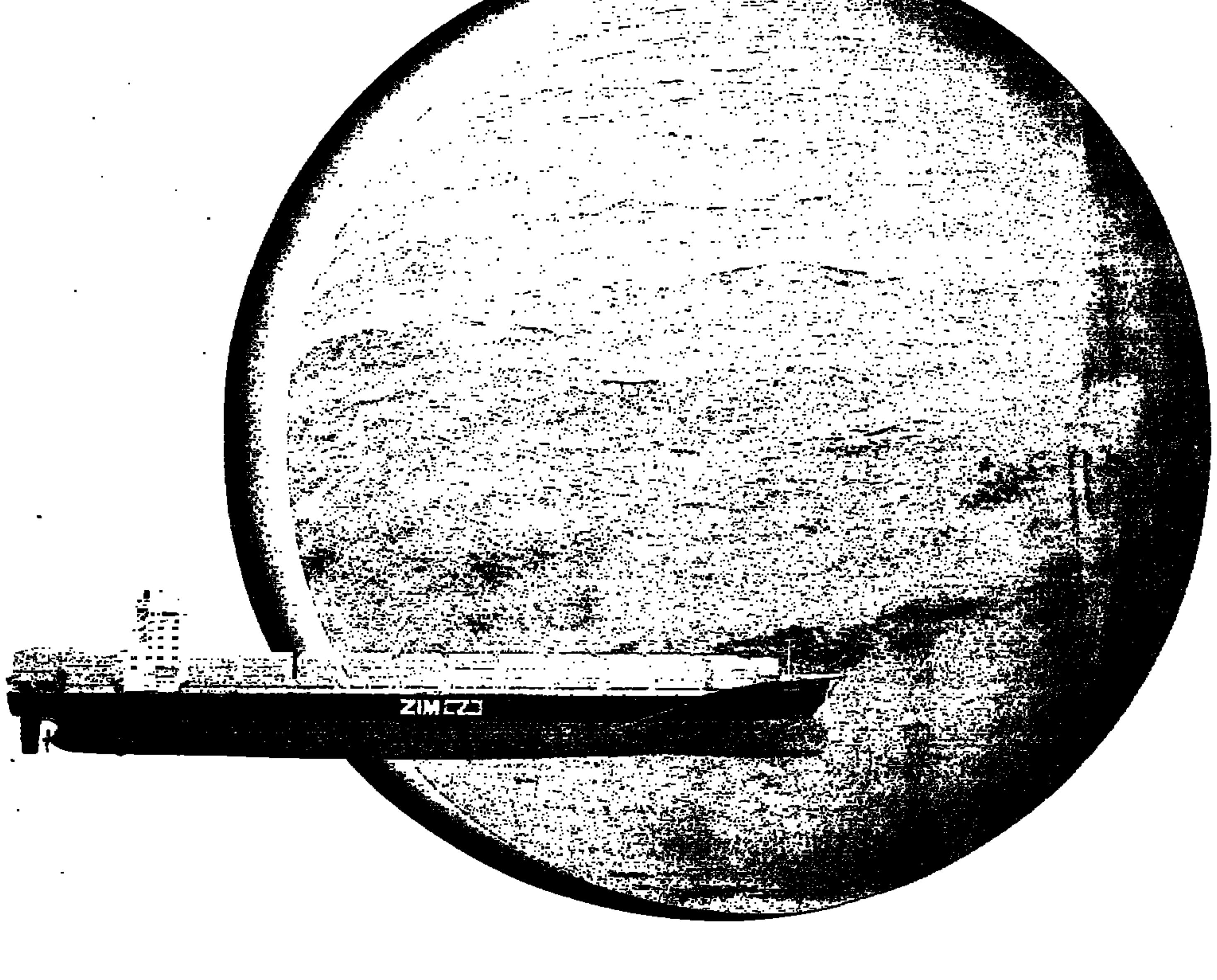

אמינות ואיכות לאורך ימים

צים איזור ישראל וסוכנה מ. דיזנגוף ושותי הוסמכו בימים אלה ע"י מכון התקנים הישראלי לתקן האיכות הבינלאומי והישראלי ת"י ISO 9002 בתחום שירותי ספנות למטענים וסוכנויות אניות.
תו תקן זה ניתן אך ורק לחברות בעלות מערכות ניהול מעולות, בקרת איכות קפדנית, שיפור מתמיד והקפדה מירבית על טיב השרות הניתן ללקוח.
צים הינה חברת הספנות הראשונה בארץ ובין הראשונות בעולם בתחומה הזוכה בהסמכה זו.
מאז ומעולם הציגה לעצמה צים מחוייבות לשירות אישי וחסר פשרות ללקוחותיה. עתה היא קיבלה את האסמכתא לכך.

מכון התקנים הישראלי ת"י ISO 9002

Accredited By RvC — Associate Member EQNet

צים - שדות לאורך ימים

קשר לישיר
לפרסום מודעות
177-022-7575
קבלת מודעות מכל הסוגים ל"הארץ" ל"העיר" ול"לוח העיר"
קשר לישיר

נכסי רזים בע"מ
רפי ברורמן
למכירה
בבית מסוף
א.ת. ראשון לציון
200–4000 מ"ר
מחיר $1200 למ"ר
בבנין מפואר
טל: 9617511, 03-5601194 מלרן

דניס ברק נכסים והשקעות בע"מ
סניף שיכון דן – בתי יוקרה
1. בישגב (שיכון דן) – 600 מ"ר מגרש לבניית 2 קוטגים במיקום טוב!!!
2. ברביבים – קוטג' מודרני וחדיש 5 חד' + מרתף ביחידה נפרדת. מפתחות במשרד.
3. בנווה אביבים בלעדי – דירת 5 חד' מרווחות ומקסימה! ברחוב מצויין!
טל: 03-6472775 פקס: 03-495106
FIABCI
סניף רמה"ש – בתי יוקרה
1. ברמת השרון המערבית
דירת 4 חד' חמודה + פוטנציאל
2. בהרצליה – נווה עמל
מגרש 500 מ"ר במיקום מעולה + בית חמוד 170 מ"ר.
3. בנווה מגן
מגרש 500 מ"ר + בית להריסה, $300,000
טל: 03-5400004 פקס: 03-5402445

הארץ
יום ראשון י' באב תשנ"ה
6 באוגוסט 1995
מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001; פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות
ירושלים: רחוב הסנהדרין 2, טל' 02-254245-6, ת"ד 275 י-ם 91002; פקס' 02-254249
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 04-623166-7, ת"ד 5259 חיפה 31052; פקס' 04-670715
שירות חלוקה למנויים 03-5121543, 03-5121544 מודעות לוח ודרושים 03-6382020
המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי · עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1939–1990
HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212, Fax 6810012

התהליך המדיני יימשך

נשיא המדינה סייע, ביוזמה שנקט ביום חמישי, למועצת יש"ע להיחלץ ממבוכה. הצעתו לעשות פסק זמן ולא להמשיך במבצעי מחאה עד גמר יום תשעה באב יכולה להתקבל על ידי המועצה ביתר קלות, מאחר שממילא לא היו מתנחלים שומרי מצוות נכונים לשוב ולהתעמת עם כוחות הביטחון, תוך כדי חילול שבת והתעלמות מיום האבל הדתי.

פניית הנשיא נתקבלה גם היא מתוך סיפוק במועצת יש"ע; ונכונותו של יצחק רבין להיענות לה בחיוב הקלה עליה להבטיח הפוגה בפעולות המחאה שהחלה בהן. אמנם ראש הממשלה נפגש בזמן האחרון עם מועצת יש"ע; אבל בשתי פגישותיו נתגלעו חילוקי דעות עמוקים ונציגי המועצה עזבו אותן, כפי שלא הסתירו, בתחושה קשה. ישנם המייחסים תחושה זו לסגנון דיבורו המחוספס של יצחק רבין, אחרים סבורים כי ראש הממשלה רואה ברוב ההתנחלויות מטרד פוליטי שמוטב שלא נוצר כלל. ההערכה שראש הממשלה יכול היה לרכך את עמדתה של מועצת יש"ע אילו שקד על קיומם של מגעים תכופים יותר בינו לבינה אינה נחלתם של חוגי האופוזיציה הפרלמנטרית בלבד.

אין להניח כי ראש הממשלה היה מאושר מהתערבותו של נשיא המדינה ובכל זאת ניאות להזמין את מועצת יש"ע לפגישה אתו ביום ששי. נציגי המתנחלים לא יצאו מרוצים גם מפגישה זו; אבל הם הסכימו לחידושה ביום שלישי השבוע ולהאריך את פסק הזמן עד אותו יום.

וזוהי הפוגה בלבד. מטענתם של נציגי מועצת יש"ע כי ראש הממשלה נמנע מלענות על כל שאלותיהם, צריך להסיק כי הפערים המפרידים בינם לבין עמדת ראש הממשלה נשארו בעינם. רבין מנוע מלקבל את תביעות המתנחלים, כפי שאורי אריאל ניסח אותן בפומבי ביום רביעי האחרון. סוגיית חימושה של המשטרה הפלשתינית "הכחולה" היא משנית; בנוגע לאדמות מדינה, אין מנוס מכך שהאוטונומיה הפלשתינית תחליף את המינהל האזרחי תוך כדי ניצול תחבולתה של פליאה אלבק דווקא – ואין מקום למשאל עם על הסדר הביניים.

יש להצטער על שיצחק רבין לא מצא בשעתו דרך אחרת להיחלץ מהמלכודת שנכנס לתוכה, עת הבטיח משאל עם למקרה של ירידה מרמת הגולן. משאל עם הוא נטע זר במשטר הדמוקרטי־פרלמנטרי שלנו. אין להכפיף את קבלת הסדר הביניים בגדה לנוהל המקפח את סמכות הכנסת.

מועצת יש"ע חוששת שמא הסדר הביניים, כפי שהוא מתגבש והולך במו"מ באילת, מקדים לעצב את הסדר הקבע, שהדיון בו צפוי להתחיל בעוד פחות משנה. אמת, כי כל ההתנחלויות מתקיימות על זמן שאול, אבל רק הסכמת אש"ף באוסלו לדו־שלביות מנעה את חיסולן המיידי.

שר החוץ בדעה כי ההתנחלויות יכולות להוסיף ולהתקיים גם בנסיבות של הסדר קבע; אבל תחזית זו תוכל להתאמת בשני תנאים בלבד: שהפלשתינאים יחדלו לתבוע את הרחקתן, על פי הדגם של חוזה השלום עם מצרים, ושהמתנחלים עצמם יסכימו לחיות מחוץ לריבונות ישראלית.

מאבק המתנחלים אינו אלא ביטוי אקטואלי להתנגדותם להסכם אוסלו, שהם רואים את עצמם כקורבנותיו. קבוצה זו אינה מציעה דרך אלטרנטיווית למימוש השלום באזורנו, שהוא האינטרס הישראלי העיקרי. עמדת המתנחלים נגזרת מצרכים מקומיים וכיתתיים שהם מבקשים לכפות על הציבור הרחב. שיתוק המו"מ על הסדר הביניים – הוא דבר שלא יכול כלל להתקבל על ידי ראש הממשלה ושר החוץ, שנתנו את מחויבותם לתהליך והיו לאדריכליו ומבצעיו.

גלולת ההרגעה של ט' באב

מאת עוזי בנזימן

בעצרת נשיא המדינה וט' באב הוכרזה הפסקת אש בין המתנחלים לממשלה וסוף שבוע שקט עבר על כוחותינו. ככל שההפוגה הזאת התקבלה באנחת רווחה בימין ובשמאל גם יחד, ספק אם היא מסייעת לציבור הישראלי לקבל את ההכרעות הנדרשות כתוצאה מהסכם אוסלו. נוצר רושם שפסק הזמן שהוכרז מנוצל למריחת הבעיות בשמן זית זך ולדחיית ההחלטות המתבקשות, ולא לדיון נוקב שמסקנות בהירות בסופו.

בסיבוב הראשון של העימות מסתמן יתרון למתנחלים: הם אילצו את רבין לפתוח אתם בדו־שיח והם גררו את פרס להשמיע הכרזה מופרכת על פניה. ראש הממשלה, שבמשך תקופה ארוכה בחר להתעלם מטענות המתיישבים היהודים בשטחים, סירב לפגוש אותם ועשה מאמץ ניכר לשוות להם מעמד של מפורעים בדעת הקהל, נזעק בעשרת הימים האחרונים להידבר בתכיפות עם נציגיהם. הוא נפגש עם רבנים מהתיישבות, עם אנשי מועצת יש"ע, ומחרתיים צפויה לו שיחה נוספת אתם. ואילו שמעון פרס לא היסס להכריז ביום שישי ב"קול ישראל" שכל היישובים היהודיים יישארו על מכונם ושהבעיה היחידה שמציבים המתנחלים היא יחסם המתנשא לפלשתינאים.

שתי התגובות מעידות שרבין ופרס לחוצים כתוצאה מהפגנות המתנחלים. רבין נאלץ לשנות את יחסו כלפיהם: הוא מאזין להשגותיהם, מחפש דרכים להגיע להבנה אתם, כנראה כדי להפסיק את מחאותיהם. דבריו של פרס משקפים הלך רוח דומה: ככל שהוא צודק באבחון יחסם של המתיישבים לשכניהם הפלשתינאים, הוא אינו מציג את התמונה במלואה כשהוא אומר שהתנשאותם היא המכשול היחיד שהם עומדים על תהליך השלום. לאמיתו של דבר סבור פרס שההתיישבות היהודית בשטחים בעצם קיומה מכבידה מאוד, אם לא מסכלת לחלוטין את הסיכוי להגיע להסכם עמיד עם הפלשתינאים. היה פשוט לאין ערוך להשיג הסדר לולא היו יהודה, שומרון ועזה זרועים יישובים ישראליים. פרס עצמו הכריז זאת פעמים רבות בעבר.

יתרה מזאת, כיצד הוא מצהיר שהיישובים כולם יוכלו להישאר במקומם, כשהוא אינו מסתיר את דעתו שדינם של יישובים כדוגמת נצרים ודוגית (ברצועה), גנים וכדים (בגדה), להיעקר? ומה הוא יאמר ליאסר עראפאת כאשר ייפגש אתו השבוע: שגם בהסדר הקבע אין בדעת ממשלת ישראל לגעת בשערה משערות ראשו של איש מהמתנחלים? שהצהרתו ביום שישי ברדיו היתה מן השפה ולחוץ ונועדה רק להרגיע את התסיסה הפנימית שחוללו המפגינים?

אין לחלוק על זכותם של המתנחלים לבטא את מחאתם. צריך להודות שברוב המקרים הם עושים זאת בהתאם לכללי המשחק המקובלים. המדינה הזאת ראתה הפגנות אלימות וסוערות פי כמה על נושאים הרבה פחות הרי גורל. לא מוצדק איפוא לבוא בטענות למועצת יש"ע על מתכונת ההפגנות שהיא מארגנת. גם הקובלנה על גרירת צה"ל לעימותים מדיפה ריח של צביעות: רק טבעי שהמתנחלים יפגינו ליד בתיהם; הממשלה אינה יכולה לצפות למרי־דהלוקס בתנאים של סלון יופי ובהתאם לנחותה. כאשר המתיישבים מסבים את מחאתם על מצבם הביטחוני כתוצאה מהמו"מ על הסכם הביניים, הם אפילו צודקים: מכיוונו של רבין נשבה רוח פסולה שנטתה לעשות הבחנה בין רמת הביטחון בתחומי הקו הירוק לזו שתיושם בשטחים.

אפשר, ואולי מוצדק, לבוא בטענות אל המתנחלים בגלל עיתוי הפגנותיהם ועילתן: לבד מכוחם למחות נגד הסדרי ביטחון לא מספקים, אין להם, לכאורה, סיבה לתקוף כבר עכשיו את הממשלה. הסכם הביניים אינו פוגע פגיעה ממשית במעמדם, פינוי המפקדות ומתנות צה"ל ממרכזי הערים אינו פוגע באופן משמעותי באורח חייהם (במיוחד כשמוצעים להם כבישים עוקפים), ההסדרים של חלוקת משאבי המים והקרקע עדיין לא סוכמו ובכל מקרה הם יהיו זמניים עד להשגת הסדר הקבע. ואם כל הסוגיות הללו הן רק מסווה למטרה האמיתית של המחאות – לקעקע לחלוטין את התהליך המדיני – היא לא תזכה לתמיכת הציבור הרחב.

יוצא מכך שלכאורה גל ההפגנות הגיע מוקדם מדי: אפשר לדחותו לשלב הדיונים על הסדר הקבע. זו, מן הסתם, נטיית הלב של רובנו והיא עומדת, כנראה, גם ביסוד תגובותיהם הפייסניות של רבין ופרס בסוף השבוע. תן לפוליטיקאי כיסא מפלט של רווח זמן כדי לברוח מהכרעה והוא לא יחמיץ אותו.

אלא שלמגמה הזאת יש מחיר כבד: היא דוחה, אבל אינה מונעת, את הכורח להתמודד עם המכשול שמציבות ההתנחלויות על מסלול הפיוס הישראלי־פלשתיני. בהפגנות המתנחלים יש ערך רב במובן זה שהן מאלצות את החברה הישראלית לגשת להכרעה הקשה על טיב השלום עם הפלשתינאים ועל מחירו. גלולות ההרגעה של סוף השבוע מעידות על נטיית כל הנוגעים בדבר להתכנס שוב במקלט ההזיה שהקשיים ייפתרו מעצמם בבוא היום.

במדינה של ערוץ 7

מאת אורית שוחט

עיתונאים החרדים לחופש הביטוי התמהו על מדוע תמיכה בערוץ 7 וכוונותיהם היו ודאי טובות. ערוץ 7 פעל באופן לא חוקי, אבל סגירת אמצעי תקשורת כלשהו, בעיקר של האופוזיציה, היא מעשה לא רצוי גם כשהוא חוקי.

אלא שערוץ 7 פועל במידה רבה לא רק מחוץ לחוק, אלא גם מחוץ לדמוקרטיה שבשמה הוא תובע את חופש הביטוי. המתנחלים מעולם לא נלחמו על חופש הביטוי של איש מלבדם, ולא התעניינו בזכויות האזרח של איש מלבדם, ובזו לשלטון החוק והחלטותיו, והרצו לשון לדמוקרטיה על כל גבעה ובכל צומת וליד דוכני ירקות ההפוכים של סוחרים בחברון, ובפוגרומים ברחובות שכם בלילות עוצר. המתנחלים הם שהקימו ארגוני טרור תקומה, ובחרו לחיות מחוץ לריבונות הישראלית הדמוקרטית בתנאי אפרטהייד. רוב הישראלים התייחסו לכיבוש כאל רע זמני, המתנחלים ראו בו אידיאל שכדאי להעתיקו גם מעבר לקו הירוק. היום כבר מדברים בערוץ 7 בגלוי גם על שלילת זכויות אזרח מערביי ישראל.

כי בשיטות שהוא והחבריה לארגון הסוד היהודי המציאו כדי לסתום לנצח את פיותיהם של כמה ערבים.

סגל היה חלק מקבוצה נבחרת שהטמינה פצצות במכוניות פרטיות ובאוטובוסים, ירתה למוות בסטודנטים ערבים במכללה האיסלאמית ותיכננה להרים השמיימה את כיפת הסלע ולהרוס בכך את השלום עם הערבים בכמה דורות. כל זה נעשה ערב פינוי סיני כדי למנוע את הנסיגה. עכשיו הגיע שלב הנסיגה מהגדה.

ערוץ 7 מאיים כבר תקופה ארוכה בפריקת עול. אם "נידחק אל הקיר" על ידי "ממשלת הרשע", אין לדעת לאן נגיע, הם חוזרים ואומרים. לכן "ההידברות" עם המתנחלים, שעזר ויצמן כל כך ממליץ עליה, היא כמו הידברות עם חוטפי מטוס המאיימים לפוצץ אותו על נוסעיו. האם גם לו מגיע חופש ביטוי? ערוץ 7 אינו עוד אמצעי תקשורת עם דעות פוליטיות שונות, הוא כלי מלחמה נגד הדמוקרטיה המשתמש בכל פיסת חירות שניתנת לו כדי לדכא את חירותם של אחרים.

ההספדים שנישאו בערוץ 7 על ברוך גולדשטיין הם רק קורטוב לעוצמת שנאת השידורים של התחנה הזאת, שבה מדברים נגד המדינה המשוקצת, בעד סירוב פקודות, בעד פריצה למשרד ראש הממשלה וגרירתו החוצה בכוח ובעד הקמת מיליציות חמושות. אגב, זה שדיבר בערוץ 7 על הקמת מיליציות הוא הרב שלמה ריסקין שמנהל עכשיו את הגבעות עם נריה מטר, מתחבק עם השוטרים והחיילים, בוכה אתם ושואל איפה הדמוקרטיה. דמוקרט הוא לא, אבל למה לא לנצל את יתרונות הדמוקרטיה לעניינינו?

הדמיון בין ספינת השידור של אייבי נתן לספינת השידור של ערוץ 7 הוא ששתיהן ספינות. כל הקבלה נוספת בין שתי התחנות היא מופרכת. הרי אין זה מקרה שרק הסתה של הימין נגמרה בהטלת רימון לתוך הפגנה של שלום עכשיו, ההיפך לא קרה מעולם. זה גם לא מקרה שנער ימני דתי ניסה השבוע להוריד את יוסי שריד מהכביש ואביו הביע צער על כך שהוא לא הצליח. גם זה עוד לא קרה בשמאל.

השמאל והימין גילו השבוע מחדש את התהום הפעורה ביניהם. השפה שהם מדברים אינה אותה שפה. מי שאומר שכשם שיש ימין קיצוני יש גם שמאל קיצוני, צריך להסביר מהי קיצוניות. מיהו חגי סגל של השמאל?

הרב בני אלון, בנו של השופט העליון בדימוס מנחם אלון, אמר בתוכנית "שיחת ועידה" שאם לא יהיו בחירות מיד, הוא אינו יודע "לאן הדברים יגיעו". אגב, בני אלון כבר התחיל לממש חלק מאיומיו: היה בין אלה שנעצרו בשל ירידות לעבר ביתו של פייסל חוסייני.

ממשלות דמוקרטיות אינן מתפנות מכיסאן תחת איומים, ולממשלת רבין יש רוב מוצק בכנסת, אבל בני אלון אינו מכיר ברוב הזה. קולם של הערבים לא יכול להכריע, אומר אלון, ומיד מוסיף: "ואל תאמרו שאני גזען".

העמדה הזאת, שעד לפני שנתיים עוד היתה מעוררת שאט נפש, צוברת עכשיו פופולריות. כולם מדברים על משאל "עם" ועל כך שצריך לתת ל"עם" להכריע, אחרת יהיה קרע ב"עם". "העם" הוא העם היהודי", כשם שערוץ 7 נקרא "הערוץ היהודי". בשלב הבא של הזיכוה אולי יציעו המתנחלים לתת ליהודי אמריקה להצביע במקום ערביי ישראל.

הקרע בעם הוא בין אלה שרוצים לחיות במדינה יהודית ודמוקרטית לבין אלה שמסתפקים בחיים במדינה יהודית. אם יידרשו חגי סגל ובני אלון ושלמה ריסקין להכריע בין חיים במדינה יהודית לבין חיים במדינה דמוקרטית, הם יבחרו ללא היסוס באפשרות הראשונה. צריך לקוות שיש די אזרחים ישראלים הנחרדים ממחשבה כזאת.

במדינה של ערוץ 7 רק היהודים נחשבים. זהו ניסוח מחודש של מגילת העצמאות וחוקי הכנסת, וזוהי כמובן ישראל שונה לחלוטין, שבה יכול להתקבל על הדעת גם הטיעון שהשמיע השבוע יהושע מור־יוסף, גם הוא ממנהלי ערוץ 7, על כך שהתדרים שנתנה שולמית אלוני לרדיו הפלשתיני הם "תדרים יהודיים". כנראה גם האוויר שאנחנו נושמים הוא אוויר יהודי. הערבים יכולים לצרוך אוויר במשורה.

שגרירים, קצינים, מחוות, שיחות

מאת צבי בראל

שלא במתכון, חלה התפתחות מרשימה במשא ומתן בין ישראל לסוריה. כל כך מרשימה עד שלפני ארבע שנים איש לא היה חולם שתתגשם. פתאום, סלע המחלוקת בין ישראל לסוריה איננו עוד אם האחת תדבר עם האחרת, אלא מי ידבר עם מי: האם "רק" שגריר עם שגריר, או שגם הקצינים ישוחחו. תוכן השיחות – עומק הנסיגה, הסדרי הביטחון, לוח הזמנים ומהות הנורמליזציה – כאילו אינו מעניין, ועכשיו דרג המשוחחים נהפך לעיקר.

•

מי שמתבונן על המו"מ עם סוריה כעל מבנה סדור היטב של מחוות הדדיות, יכול להצטרף לכעסו של יצחק רבין ולסירובו לחדש את שיחות השגרירים. הרי ארה"ב סחטה מסוריה הבנה שלפיה יחודשו שיחות הקצינים, בנפרד ולפני שיחות השגרירים, והנה עכשיו חוזרת בה סוריה מן ההבנה. היא אינה מוכנה לשגר שוב את רמטכ"לה לוואשינגטון עד שלא תושג ולו הבנה אחת בשאלת התוכן הביטחוני. "אין טעם שהקצינים יישבו ויביטו עוד פעם זה על זה", הסביר שר החוץ הסורי, פארוק א־שרע.

הפער בין עמדות ישראל לסוריה עדיין עמוק כמעט כשהיה לפני שיחות הרמטכ"לים. סוריה דורשת לקבל לפחות הצהרה ישראלית מוסכמת על נכונותה לסגת מכל רמת הגולן, וישראל תובעת להסכים תחילה על סידורי הביטחון. את הדרישה הסורית יכול לספק רק הדרג הפוליטי בישראל, ואת הדרישה הישראלית, לא הרמטכ"ל הסורי יכול למלא אלא רק הנשיא אסד. איזה תפקיד יש אם כן למפגש הרמטכ"לים כל עוד אינם מקבלים היתר משולחיהם להגיע לפשרה; ומהו ההבדל המהותי בין מפגש של שגרירים למפגש של אנשי צבא?

לממשלת ישראל חשוב להרגיע את העם בכל הנוגע לאינטרס הביטחוני. דמותו של רמטכ"ל ישראלי הנושא ונותן בקשיחות עם עמיתו הסורי יכולה לכאורה לשכנע כי אינטרס זה נמצא בידיים נאמנות. כאילו בדיונים של לובשי מדים ישראל רק קונה נכסים ביטחוניים לעומת מפגשים של שגרירים. הסמלים, משום מה, מכירת נכסים ישראליים, החזרת שטחים וויתורים לסורים. את התדמית המסולפת הזאת מחזק רבין כאשר הוא מודיע שהוא מוכן לקיים את המפגשים במקביל, גם רמטכ"לים וגם שגרירים. גם קנייה וגם מכירה. אבל אין הוא מוכן להקדים שגרירים לקצינים, שלא ייראה שישראל נותנת לפני שהיא מקבלת.

ברגע אחד נשכחה הביקורת על עצם קיום מפגש הרמטכ"לים לפני שהממשלה החליטה מהם הסדרים הגיאוגרפיים שבמסגרתם יתנהל המו"מ הביטחוני. פתאום אין מדברים עוד על כך שכל הבנה צבאית אינה יכולה לעמוד בפני עצמה ללא החבילה השלמה של נורמליזציה, יחסים דיפלומטיים ונסיגה, אלא נותנים בידי הרמטכ"לים נכסים של ראשי מדינה. כאילו בידיהם להחליט, לא רק אם והיכן תהיה נקודת התראה אלקטרונית או מאוישת, אלא הם ממש מוסמכים לצייר את מפת הגבולות בין המדינות.

וזהו, כמובן, תרמית בלבד. סמכותו של הרמטכ"ל הישראלי מצומצמת לעין שיעור מזו של עמיתו הסורי, כי הממשל הישראלי ותהליך קבלת ההחלטות בו מבוקרים ומושפעים על ידי נבחרי הציבור, תושבי הגולן, קבוצות פוליטיות ומועד הבחירות. הרמטכ"ל בישראל הוא שליחה של המדיניות ולא יהודה, הוא צריך להציג דרישות הנגזרות מן התנאים שעליהם מחליטה הממשלה ושלהם מסכים הציבור. ובכך אין מעמדו שונה מזה של שגריר או כל אדם שהממשלה הסמיכה. בסוריה ההליך מתחיל ונגמר באדם אחד, אסד, ואת הוויתור וההבנה, או את הסירוב והדחייה, הוא יכול להשמיע אפילו מפי נהגו ואיש לא יערער על מקור סמכותו של הנהג. לפיכך, בשלב שבו נמצא עכשיו המו"מ עם סוריה, נדמה כי מוקדם מדי להתקשקש על דרג המשלחות, וודאי שאין מקום להפסיק את השיחות בשל כך.

•

הבעיה היא שישראל הפכה את שיחות הקצינים ליותר ממה שהן. אלה אינן רק שיחות של מומחים, אלא מעין צעד בונה אמון, או את התהדקות הקשר בין ישראל לסוריה. בכך נתנה ישראל בידי סוריה נכס נוסף, עוד מחווה בידה לתת או לשלול. גרוע מכך, גם ארה"ב, שהיתה צריכה להיות הנעלבת הראשית מביטול שיחות הקצינים, לא אימצה את העמדה הישראלית ואינה רואה בכך יותר מעניין טכני. למעשה, ארה"ב סבורה שקיום שיחות בכל דרג, ובלבד שיידונו בהן עניינים שבמהות, חשוב יותר מיוקרתה. זוהי גישה מעשית שאינה כרוכה בוויתור על העיקר ויכולה לשמש גם את ישראל.

טיפה של מציאות

מאת אמנון רנקבר

הזמן תמיד עושה את שלו והחיים חזקים יותר מהכל, הן אמרות סבתא שאנחנו בוחלים בהן ומלגלגים עליהן בנעורינו ומשתאים על אמיתותן כשאנחנו מתיישבים מעט בדעתנו וצוברים איזה נסיון חיים. כדאי למפגינים, למתלהמים, למתכתשים ולמי שמבעטים ומצווחים על כפי שוטרים בדרך לניידת להזהר באמיתות האלה גם בעצם השעה שהם שטופים באותה תערובת של התלהבות, רחמים עצמיים, תחושת קדושה ושליחות שהם משתכשכים בה עכשיו.

בלבם פועמת הרגשה מהפכנית וכמו כל המהפכנים, שיש בהם תמיד איזו נימה אינפנטילית הנובעת משינוי סדרים ומיד, הם סבורים שהנה הם משנים סדרי עולם או לפחות סדרי מדינה במאבק נחוש. אבל כדאי אולי לאחוז בידם ולהוביל אותם בפנתיאון העצוב של המהפכות כדי שתהיה בהם התבונה להתייחס אל עצמם עם גרגר של מלח.

הסוד האפל של מהפכות, שממעטים לדבר עליו, הוא שהן תמיד נכשלות, אף כשנדמה כי עלה בידן להשיג את שלהן. במיוחד כך מהפכות אידיאולוגיות משיחיות המתיימרות להביא גאולה ואינן מצליחות בשום פנים לשכנע את המציאות לרתום את עצמה לעגלתן, אפילו כשהמלכות בידיהן. שכן המציאות, אותה בת בליעל ערמומית הנוהגת כדרך חתול יותר מאשר ככלב, אינה מכירה בבעלות ויש לה סדר יום מסתורי משלה. נדמה לך שאילפת אותה ושאתה יכול לצפות את צעדיה, אבל הנה אתה קורא לה והיא מתחממת על הגג או טורפת ציפור בגינה.

בתי האבות של אירופה גדושים מהפכנים לשעבר שכדאי ללמוד משהו מקמטי האכזבה שעל פניהם ומהשריטות של ציפורני המציאות על גופם. והייפלא ששם יושבים שבת אחים מי שהיו קומוניסטים ומלוכנים, פשיסטים ואנרכיסטים, נהנים מהפנסיות שמעניקה מדינת הבורגנות העבה לזקניה ולבם עמוס זיכרונות שאין בהם חפץ ושיש להם טעם מריר של אכזבה.

שבעים שנה חלפו מאז הונף הדגל האדום על הקרמלין ועד שההיסטוריה זרקה בתנופה אחת את כל העסק חזרה, כדי ללמד בפעם האלף שהשינוי צריך לבוא עקב בצד אגודל ולהתחשב בטבע האנושי ובכללי החיים הבלכליים.

כי החיים, כמאמר הסבתא, חזקים מכל דבר אחר וגם אם תטה את מהלכם באיזו חפירה עמוקה, בסופו של דבר הם ישתקו אותה ויחזרו למהלכם הטבעי.

מהפכנים, גם אם אמונה עזה בלבם וכיפה על ראשם, צריכים תמיד לחשוב על היום שאחרי. אם ייכשלו, כדאי להם לדאוג שהיום שאחרי לא יותיר אותם כנת מגרנה הפוסעת בדומייה ממורמרת בשולי המגונה עד שהיא נשחקת ונעלמת. אם ינצחו, הם יבינו עד מהרה כי המציאות שרימו לשנות באבחת חרב עדיין ניצבת מולם במלוא תוקפה ומעתה, כשהם בעלי השלטון, הם צריכים לעשות את כל מה שגינו בימי מהפכנותם – להתפשר אתה ולנהוג לפי כלליה, כי הסיכוי שהיא תנהג על פי כלליהם הוא אפסי.

לא לחינם הדעה העממית המקובלת – ולשם שינוי גם המדויקת – היא כי אפילו יעלה הליכוד לשלטון, לא יוכל, למרות הצהרותיו המלאות אוויר חם, לסובב את גלגלי תהליך השלום אחורה. בנימין נתניהו, אפילו עם צבי קצובר לימינו וישראל הראל לשמאלו, לא יוכל להתעלם מהמציאות שנוצרה ושהכתיבה את התהליך. לנהל מדינה ולקבל אחריות לגורלה הוא דבר שונה בתכלית מאשר לדלג על ראשי גבעות. מי שמתיימר להפוך סדרים על ראשם גומר באחת משתי דרכים – או שהוא יורד דומם באש וחורבן או, מה שקורה לעתים קרובות יותר למרבה האושר, שהוא מאפסן את יומרותיו במחסן החלומות הבלתי מוגשמים וממשיך כמה שהיה תחת מסווה של צבע חדש.

כל זה אינו בא לומר כי אין מקום לחילוקי דעות רדיקליים ושהמציאות היא דטרמיניסטית לחלוטין, אלא רק בא לתבוע מידה נאה של ענווה מבעלי יומרה מגוזמת. לא כדרים תסגו, אם תצליחו, אלא גוונים, לא עיקרים אלא ניואנסים, וגם כך, רוב הסיכויים שתיכשלו.

האם הכוונה לדפוק את ידיכם? חלילה. הכוונה לצוק בכוס הסיכרון שלכם העולה על גדותיה טיפה מרירה של מציאות. לא כדי שברכיכם יהיו פקות אלא כדי שתדעו את הגבולות. מי שסבור שמבחנו לשכוף מרחבים בלי מצר לא יהרהר בקבצנות כמו גולים, בלהבות אדום, שבר לאומי ופירוד שאין לו מאחה. מי שיודע שהמציאות כופה צניעות, לא יזלזל בכבל שעלול להינתק ברגע אל מטה בגבלת יהרהר שבאין הרווח שווה בנזק.

חוק מול ביטחון

מאת גדעון לוי

רק עוד ארבעה ימים נותרו, אוי לי, לשב"כ להמשיך לטלטל את עציריו. לאחר שוועדת השרים המיוחדת האריכה ביום רביעי שעבר בשבוע את תוקף ההיתרים המיוחדים לחקירות חריגות של הארגון. הטלטול, אגב, אינו בין האמצעים שצריך היתר חריג בשבילם, אבל דנים עכשיו גם בו.

בדיונים הללו יש משהו גרוטסקי ומקאברי, אבל גם פן היתולי. שוב ושוב יושבת לה חבורת שרים נכבדה ודנה עד כמה מותר להכות ולהשפיל בחדרי החקירות המשפילים. הדיונים בוועדה נושאים בדרכם אופי טכני – משהו כמו דיון ביעילות הטלטול על האגרוף, הסטירה על השרפרף הקטן, מניעת השינה על פני השק על הראש. תמונת חברי הממשלה המסובים סביבם הדנים בכובד באלה על בורקס ושתייה קלה אינה תמונה קלה לדמיין, אבל העובדה שהדיונים מתקיימים וקיומם מתפרסם היא נקודת אור באפילת חקירות השב"כ.

גם העובדה ששני שרים כמו דוד ליבאי ויוסי שריד הם מוצבים בוועדה היתה אמורה להרגיע את שוחרי זכויות האדם. אבל מתברר שגם מלאכת השניים הללו לא קלה להם בעיני עצמם. מעבר לשאלות הטכניות שבהן דנים השרים והמשפטנים מסתתרת מסכת עמוקה ומורכבת שעיקרה נוגע לאופיה של החברה. השאלה העיקרית שבה מתחבטים השרים היא למעשה שאלת החוק מול הביטחון. הדיון האמיתי של ועדת השרים חייב להעמיק בנבכי הדילמה הזאת למרות שאולי מעולם לא התחבטו בה קודם לכן.

בדיון האחרון נפל דבר: היועץ המשפטי לממשלה קבע שחלק מההיתרים שניתנו לשב"כ "נגועים באי־חוקיות". שר המשפטים תמך בעמדתו. לראשונה קבעה הסמכות המשפטית העליונה של המדינה שהשב"כ מבצע עבירות לכאורה. בעבה שהיתה עד כה רק נחלת כמה משפטנים וארגוני זכויות האדם קיבלה גושפנקה ממלכתית. מנגד, גם יצחק רבין הצריך הפעם את הדילמה והטיל את מלוא כובד משקלו אל תוך הזירה המסובכת הזאת. הוא איים שאם לא תתקבל עמדת השב"כ, הוא, העומד בראש כל זרועות הביטחון של המדינה, לא יוכל עוד לשאת באחריות לביטחון ישראל.

לאיום הזה יש משמעות חמורה מאוד. הוא פותח פתח לכל קצין בכיר וראש כל זרוע ביטחונית להסיר מעליו אחריות אם תביעותיו לא יתקבלו. אבל בעקבותיו הועמדו שלושת השרים החברים בוועדה – איש מהם אינו ידוע כנץ או כביטחוניסט מופרז – מול הברירה החריפה שבין עבירה על החוק לבין אחריות לביטחון. זו אולי לא הברירה האמיתית שניצבת לפניהם, אבל כאשר ראש הממשלה וראש השב"כ מציגים את התמונה כך, מי לא יירא.

לכאורה היה צריך להיות די בדברי היועץ המשפטי, המבצר אגב יותר ויותר את מעמדו כסמכות משפטית עצמאית ואמיצה, לשים קץ להיתרים המיוחדים שנתנה הממשלה לשב"כ לזמן קצוב. מדינת חוק היא מדינת חוק, ודווקא בימים שבהם מטיפה הממשלה לאי לקיחת החוק לידיים, יש לצפות שהממשלה עצמה אפילו לא תהרהר בנקיטת צעדים ש"נגועים באי־חוקיות" מכל סוג שהוא.

אבל ראש הממשלה חושב אחרת. כבר ביום הפיגוע בקו 20, כשרבין נשא כמה דברים אמיצים בזכות המשך התהליך המדיני, הוא מיהר גם להוסיף דברי אזהרה כנגד המבקשים להגביל את פעולות השב"כ. השעות אחרי פיגועים הן תמיד זמן טוב לבנין אלה: לא בכדי הוארך תמיד תוקף ההיתרים המיוחדים דווקא אחרי פיגועים. בישיבת הוועדה בשבוע שעבר ציין ראש הממשלה שביטול ההיתרים יפגע קשות ביכולת השב"כ. האמנם, צריך לשאול, יכולתו של השב"כ מבוססת במידה רבה כל כך על אמצעי חקירה אלימים? האומנם בין חקירה "על כוס קפה", כלשון ראש הממשלה, לבין אמצעים שנזקם עלול להיות נורא כמו הטלטול, אין לשב"כ אמצעים אחרים?

ראש הממשלה מנה 8,000 עצירים שטולטלו בחדרי החקירות ורק אחד מהם מת. אבל השאלה היא לא רק האחד שמת, אלא המאות ואולי האלפים שעונו כך לשווא. מה יהיה בעתיד נזקם לביטחון? מה נושאים אתם 8,000 פלשתינאים מוכים ומושפלים שטולטלו הלוך ושוב בכוח רב? ומה בדבר הנזק הבריאותי שנגרם להם, אולי לצמיתות, אף שלא מתו? יש הרי חוות דעת רפואיות מוסמכות המזהירות מפני נזקים קשים שנגרמים מהטלטול, גם אם לא מתים ממנו. וכמה מידע חיוני שהציל חיי אדם נגבה מהמטולטלים שאלמלא הטלטול לא היה אפשר לגבותו?

בצמרת השב"כ היו מעדיפים שכל הדיון בנושא לא היה עולה עכשיו, בעיקר כשהצעת חוק השב"כ עומדת על סף גיבושה במשרד המשפטים. העיתוי עכשיו, אומרים שם, בהקשר המדיני הנוכחי, הוא [illegible] לנו. הם מונים 48 פיגועי טרור שסוכלו מאז נכנסו ההיתרים המיוחדים לתוקפם ב־22 באוקטובר '94.

כמה מהם לא היה אפשר לסכל גם בלי ההיתרים? קשה לדעת. אבל, אומרים בצמרת השב"כ, אם ההיתרים לא יאושרו, לא יותר לחוקרים להשתמש גם באמצעים קלים יותר, כדי לא לחשוף אותם לסיכונים משפטיים, כדברי מקור שם. השב"כ, בדרכו, מצטרף אפוא לאיומי ראש הממשלה.

עו"ד אביגדור פלדמן כתב כאן לפני כמה חודשים, שמאחורי כל חוקר שב"כ יש עוד כמה אנשים שמפנים את מבטם כדי לא לראות את הנעשה בחקירות. הוא התכוון גם לרופאים, לחובשים, לסוהרים ולשופטים. אחריותם של אלה, קבע אז פלדמן, גדולה מאחריות חוקר השב"כ. אסור שחברי ועדת השרים יצטרפו עכשיו לאלה שכבר הפנו את מבטם.

QTEXT OFFICE

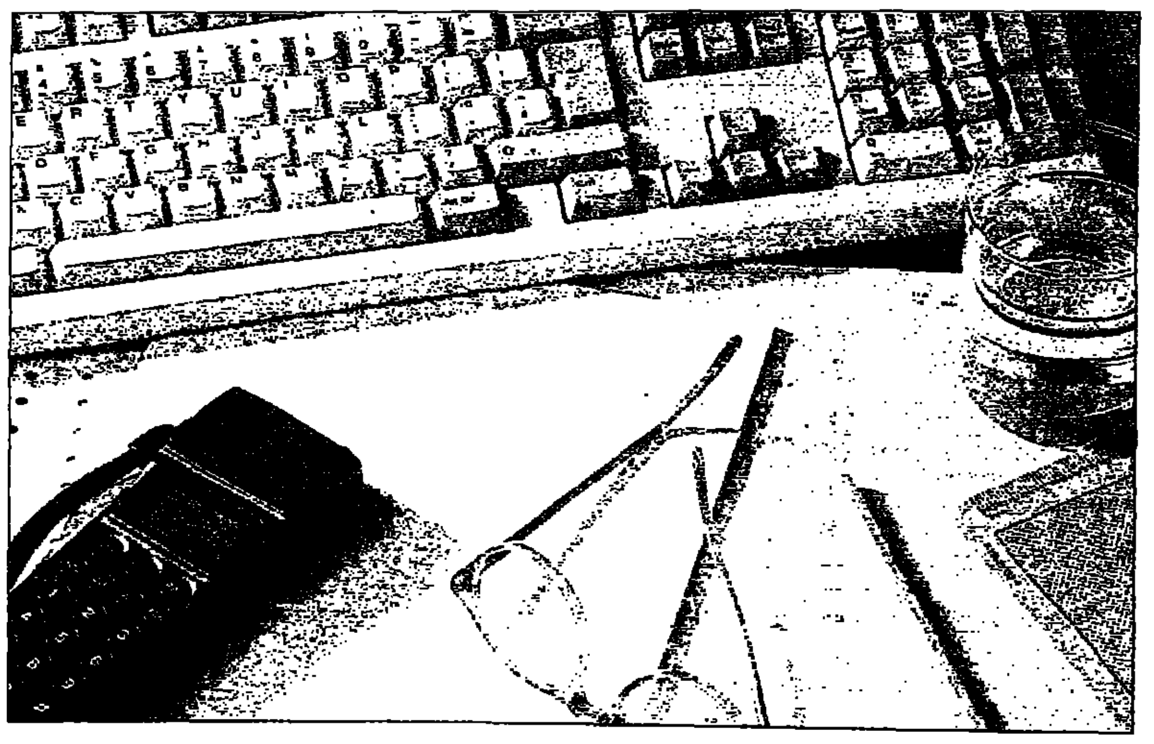

משאיר לך שולחן נקי

לרשותך עכשיו חבילת תוכנה חדשה הכוללת מגוון של יישומים משרדיים חיוניים, לעבודה על מחשב בודד או ברשת. תוכנה זו פועלת כ"תכנית רקע" ומאפשרת ניצול המודולים השונים של התוכנה תוך כדי עבודה על תוכניות אחרות.

QTEXT-OFFICE כוללת את המודולים הבאים:

- QTEXT 5.5 מעבד התמלילים בגירסה העדכנית ביותר.
- מודול QTEXT-FAX+ המאפשר שיגור מסמכי פקס ישירות מתוך מסמכי QTEXT באמצעות כרטיס מודם פקס.
- חייגן טלפונים באמצעות כרטיס המודם.
- אלפון כתובות וטלפונים משוכלל הפועל ברקע בכל עת.
- דואר אלקטרוני לרשתות מקומיות המבוססות על מערכת ההפעלה דוס המאפשר העברת מסרים בין התחנות השונות, כולל תחנות הפועלות בסביבת WINDOWS.
- תזכורן השולח הודעות למסך ביום ובשעה שהגדיר המשתמש.

המודולים השונים קשורים זה לזה.

QTEXT-OFFICE בסביבת רשת מאפשר שיתוף מושכל של משאבים בין כל המשתמשים ברשת. שיתוף זה מייעל מאד את התקשורת הפנימית בארגון וכתוצאה מכך מושג חיסכון ניכר בזמן ובעלויות.

למרות ריבוי האפשרויות, QTEXT-OFFICE צורכת בזמן ריצה רק כ-10K זיכרון.

QTEXT OFFICE

לקבלת פרטים נוספים והזמנות:
קבוץ דביר ד.נ. הנגב 85330
טל. 07-910777
פקס. 07-910151
סניף תל-אביב החרוץ 6,
טל. 03-5375234/5
פקס. 03-5375236

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

לא חרב עליהם עולמם

דווקא לאחר חורבן המקדש ניכרת התאוששות כלכלית ופריחה רוחנית בקרב יהודי ארץ ישראל – אומר פרופ' זאב ספראי ראש החוג ללימודי ארץ ישראל באוניברסיטת בר־אילן. לדבריו, גם העדויות ההיסטוריות שבנו את מיתוס החורבן היו מופרזות

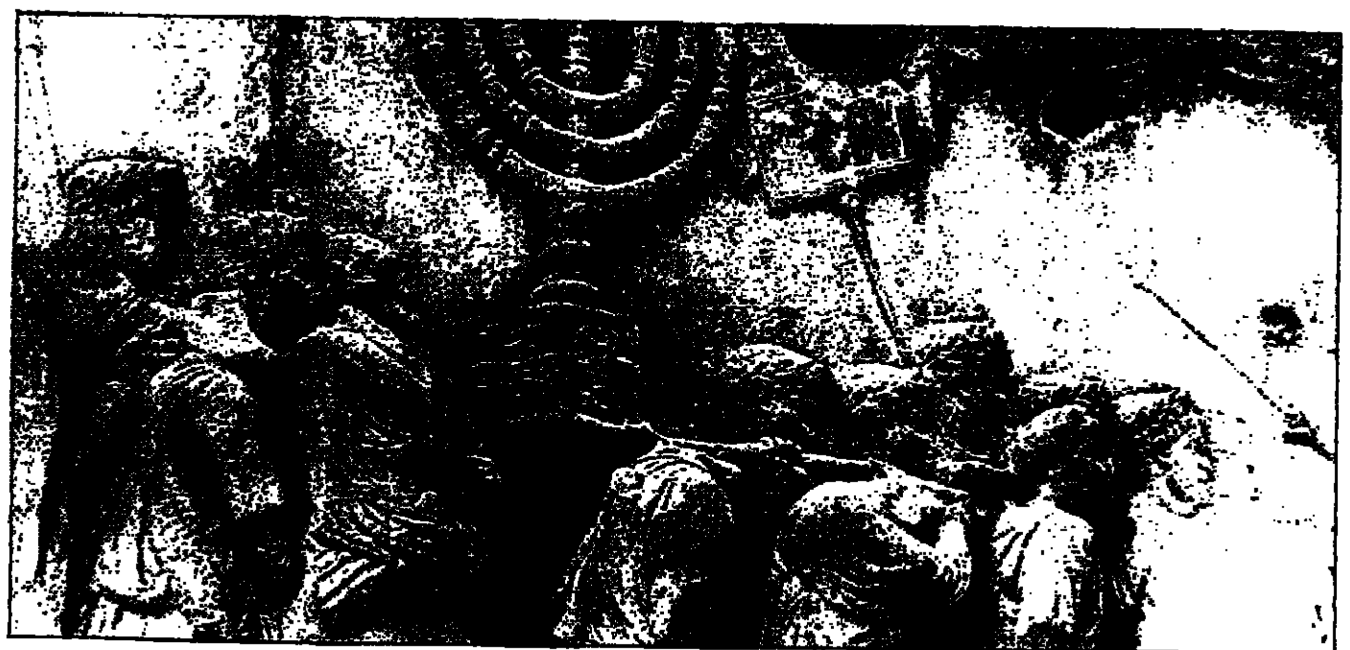
תיאור גירוש היהודים בשער טיטוס. מרד בר כוכבא גרם הרס עצום, אומר ספראי, אך המפנה הרוחני שהחל עם החורבן התעצם באותה תקופה

מאת מרב נשר

"אני לא מתייחס אל חורבן המקדש כאל משבר נורא, אלא כאל מפנה שהוליד יותר לימוד תורה ופחות פולחן ועיצב עולם של ערכים – צדקה, קיום מצוות על היחיד בביתו, תפילה ואחוות פעולה. כדי להדהים אומר אפילו, שאני 'שמח' שהמקדש חרב" – אומר פרופ' זאב ספראי, ראש המחלקה ללימודי ארץ ישראל באוניברסיטת בר־אילן. דברים אלה עומדים בניגוד לגישה המסורתית, ולפיה מאז נשרף בית המקדש בט' באב, שנת 70 לספירה, נוטים היהודים, להדגיש את ההיבטים הנרבים של החורבן – הפולחן והעלאת הקורבנות במקדש הופסקו, רבבות יהודים נהרגו, יישובים ומטעי פרי נהרסו, אדמות הופקעו, ונטל המסים וגזרות הכיבוש הרומי התעצמו. התחושה הכללית בתום המרד היתה צער, ייאוש ומבוכה.

ואולם, המחקר המודרני, המבוסס בחלקו על ממצאים ארכיאולוגיים, מוכיח כי חלק מהעדויות ההיסטוריות שבנו את מיתוס החורבן – כמו אלה של ההיסטוריונים יוספוס פלוויוס וטאקיטוס – היו מופרזות. ערים וכפרים רבים שוקמו, וככל הנראה לא חרבו לגמרי, כפי שתיאר יוספוס. כך, למשל, נאמר כי העיר יפו נשרפה ונהרסה כליל במלחמה, בעוד שכבר בסוף המאה ה־1 לספירה וראשית המאה ה־2 נמצאה העיר בבניה ופעילה.

לדעת ספראי, גם מספר ההרוגים שעליו דווח היה מגוזם. "קשה לדעת באמת כמה יהודים נהרגו", הוא אומר, "אבל נראה שיחסית לאוכלוסייה הכללית, האחוז לא היה כה גבוה עד כדי שיתוק החיים והכלכלה. המשטר הרומי לא היה שלטון רוע, אלא שלטון סדר. הם היו אכזריים, טוטליטריים ובהחלט לא צמחוניים, אבל לא אנטי יהודיים. הם צלבו בעשרות, אבל רק כאשר מרדו בהם".

הרקע למלחמת החורבן מתאפיין בפיצול המתחים עדתיים, דתיים ולאומיים. "העם התפצל לקבוצות עיריות של צדוקים, פרושים ואיסיים, שגם בהן היו כמה תת־קבוצות", אומר פרופ' ספראי. "היה קיטוב סוציאלי, שהתבטא במתח עצום בין עשירים לעניים, בין המון כפרי שורם אל העיר ירושלים לבין האריסטוקרטיה הכהונית. בין הקבוצות השונות התגלעו מחלוקות בנושאים דתיים ולאומיים. כולם היו חדורי שנאה תהומית משותפת לרומאים, אבל המחלוקת בין הצדדים במרד למסתייגים ממנו התמקדה בשאלות הטקטיות. אלה שהאמינו בביאת המשיח תמכו ברעיון שצריך לחסל את הרשע, כלומר את הרומאים, ואילו המתונים טענו שהשעה עדיין אינה כשרה לכך".

עם שריפת המקדש, התמונה הזאת השתנתה. "רוח הפלגנות נעלמה", אומר פרופ' ספראי. "הצדוקים והאיסיים נעלמו כקבוצה חברתית, וחלק מהציבור שהיה מקורב לרומאים ניתק מעם ישראל וחדל לפלג אותו, ועם השגה אחדות פעולה מרשימה. כן אומצו ערכים רוחניים חדשים". אמנם, הוא מוסיף, ערכים אלה התקיימו עוד בימי הבית, אבל מבחינה סוציולוגית הפולחן והעלאת הקורבנות היו מקובלים, כפי שהיה בעולם הקדום, והם דחקו הצדה ערכים אחרים. עם החורבן פנה העם לדרכים אחרות, כמו תפילה.

מי שהטיפו לערכים החדשים היו מנהיגים מוכשרים שהתבלטו בתקופה זו, ובראשם רבן יוחנן בן זכאי ורבן גמליאל השני. הם הנהיגו את העם בתבונה ומילאו תפקיד חשוב בעיצוב הפנים הרוחניות החדשות של היהדות בלא מרכז פולחני. רבן יוחנן בן זכאי החל לשקם את החיים היהודיים מבחינה ארגונית ורעיונית. תקנותיו הדרשות איפשרו לקיים אורח חיים יהודי של שמירת מצוות בלי זיקה הכרחית למקדש או למנהג הקרבת קורבנות.

זאב ספראי. עם שריפת המקדש נעלמה רוח הפלגנות
תצלום: [illegible]

רבן יוחנן בן זכאי גם שיקם את הסנהדרין, שפעלה עד אז במקדש, והקים סנהדרין ביבנה. בימיו של רבן גמליאל, שבא אחריו, ריכז המרכז ביבנה את רוב התפקידים והסמכויות.

דווקא בזמן מרד בר כוכבא היתה הרוח המאוחדת של העם בעוכריו. "בזמן החורבן אף אחד לא קרא לעצמו משיח, אבל בזמן בר כוכבא היו התלהבות ולחימה ללא פשרות. ההרס היה קשה – בהתאם – ובעיקר ביהודה, שהתרוקנה מיהודים. לא צמחה מהמרד כל תועלת. הוא גרם להרס עצום, הכלכלה נהרסה, ועם ישראל חדל להיות רוב בארצו". עם זאת, לדעת ספראי המפנה הרוחני שהחל עם החורבן רק התעצם עם מרד בר כוכבא, ושנות דור לאחר דור הרבנים שנהרג במרד, כמו רבי עקיבא, קם דור רבנים חדש – דור אושה.

גורם חשוב בתהליך השיקום, האחר ממקורות חוסנו של העם לאחר החורבן, היה הכושר הקהילתי והארגוני, שבא לביטוי במצב של מצוקה כספית והעדר עזרה מצד השלטון הרומי. הדברה הכפרית היהודית הקימה מערכת קהילתית מפותחת שכמה מיסודותיה התגבשו עוד בימי בית שני, אבל לאחר מלחמת החורבן היא קיבלה תנופה, ולשיא פריחתה הגיעה לאחר החורבן, במאות ה־1–4 לספירה – בתקופת המשנה והתלמוד. בראש הקהילה עמדו פרנסים, מנהיגי הקהל, שרבים מהם היו עשירים, והנהגת הקהילה שיתפה פעולה עם עולם החכמים. החכמים עיצבו את מערכת החוקים של הקהילה והשפיעו עליה, אך לא ניהלו את חיי היום יום שלה.

הפעילות הזאת התבטאה בעיקר בכפרים. "בניגוד לרוב הערים שהיו בעלות אוכלוסייה מעורבת, בכפרים ובעיירות היה רוב יהודי. הקהילה שם קיבלה אוטונומיה מהרומאים, והוכיחה אחדות וכושר פעולה", אומר ספראי.

על המנגנון הקהילתי אפשר ללמוד מתיאור בתלמוד בבלי של השירותים העירוניים ההכרחיים שבלעדיהם חייו של תלמיד חכם אינם חיים: "כל עיר שאין בה עשרה דברים אין תלמיד חכם רשאי לגור בתוכה. בית דין מכין והובשין, וקופה של צדקה נגבית בשניים ומתחלקת בשלשה, ובית הכנסת, ובית המרחץ, ובית הכסא, רופא, אומן, לבלר (סבח) ומלמד תינוקות..."

בספרו "הקהילה היהודית בארץ ישראל בתקופת המשנה והתלמוד" מתאר ספראי תחומים אלה ואחרים של הארגון הקהילתי בתקופה זו. המחבר משתף את הקורא, בדרך אחר נדבך, במקורות שעמדו לרשות החוקר – תלמודיים וחיצוניים (למשל, כתבים כנסייתיים) וממצאים ארכיאולוגיים. בעזרתם הוא בונה תמונה של ארגון חיי היום יום בקהילה היהודית. לדבריו, הממצאים הארכיאולוגיים מאשרים שהמקורות התלמודיים, וביחוד אלה הנוגעים למסורות הלכתיות, הם בדרך כלל אמינים.

תחום שבו בולט השילוב בין ארכיאולוגיה למקורות הוא מערכת הדרכים הכפריות היהודיות באותה תקופה. מן המודל התחבורתי הצנוע אפשר ללמוד על תהליך השיקום הכלכלי והחברתי של הקהילה לאחר חורבן הבית.

לדברי ספראי, חלק מהדרכים הכפריות נבנו עוד בתקופה ההלניסטית, אבל רובן נבנו לאחר החורבן, בסוף המאה ה־1 לספירה. בתקופה זו התבססה מערכת הסחר בעיקר על מסחר בין הכפרים, ומערכת הדרכים שירתה מערכת סחר זו. מכל יישוב נבנו דרכים ליישובים שמסביב לו, במרחק 3–5 ק"מ.

מפסקי הלכה במקורות עולה שרשת הדרכים היתה באחריותם של המוסדות היהודיים ולא של השלטון הרומי. חכמים דנו בעניין דרכים, קבעו את רוחבן והפקיעו אדמות פרטיות לטובת דרכים ציבוריות.

בימה

הפצ"ר מרכין ראשו

קשה להבין מהי התכלית החברתית בהעמדת סג"מ יהושע שריאל לדין

מאת רון שפירא

קל לנחש כי פרשת העמדתו לדין של סג"מ יהושע שריאל בעניין נסיבת מותו הטרגיות של רב"ס חיים בר נתן ז"ל בלבנון עוד תוסיף להעסיק את בתי המשפט. אבל כך עשויה אף לעלות לדיון השאלה, מדוע הכפיפו הפצ"רים לדורותיהם את שיקול דעתם בנוגע למדיניות ההעמדה לדין לזה של רשות אחרת – היועץ המשפטי לממשלה – שהחוק אינו מעניק לו שליטה ארגונית, תפקודית או מקצועית על פעילותה של התביעה הצבאית. לכאורה, הרכנת ראש מוסדית כזאת מנוגדת לפסיקתו של בית המשפט העליון באשר להוכנתה של "רשות מוסמכת על פי דין" להפעיל שיקול דעת עצמאי בתחום סמכויותיה.

התבוננות מן הצד בפרשה זו מגלה, כי במערכת יחסי הגומלין שבין הפצ"ר לבין היועץ המשפטי משחק הפצ"ר את תפקיד ה־civil servant המקצועי הנאמן, ואילו היועץ המשפטי הוא המפקד הנוקשה. עבירת הרשלנות, שבה בחר היועץ המשפטי לממשלה להאשים את סג"מ שריאל, היא חריג יוצא דופן בספר החוקים הפלילי, והיא מוצאת ביטוי רחב יתר דווקא בתחום הדין הצבאי.

היועץ המשפטי קבע כי סג"מ שריאל התרשל, אלא שהתרשלותו אינה ראויה להיחשב סיבה למותו של חיים בר־נתן, היות שלא היה חייב לצפות שתוצאתה תהיה ירי קטלני. על פי הדין החל מוצץ לצבא, אין זו סיבה מספקת להעמדה לדין. על פי רוב, אין החוק מעניש בשל "רשלנות" סתם, בלא גרימת נזק בצדה, ומשום כך אי אפשר להעמיד לדין מי שאינו חייל בשל התרשלות שלא גרמה לנזק. והנה, דווקא הפצ"ר מגלה רגישויות "אזרחיות" בהירתעו מהעמדה לדין בנסיבות חריגות אלה, בעוד שהיועץ המשפטי לממשלה מקשיח את עמדתו מעבר לזו שנקטו מפקדי הצבא.

קשה להבין, על סמך המידע שפורסם בעיתונות, מהי התכלית החברתית שהיועץ המשפטי לממשלה מבקש להשיג באמצעות העמדתו לדין של סג"מ שריאל. כאשר מדובר בהתרשלותו של אדם המסכן אנשים אחרים אגב ביצוע פעילות המוקרנת את מטרותיו הפרטיות (למשל, נהג בכביש), מטרת הענישה המקובלת ביותר היא הרתעת הרבים מלנהוג באופן דומה במצבים אחרים.

אבל במקרה הנדון הנאשם הוא איש צבא שסיכן את עצמו אגב פעילות לטובת אינטרס חיצוני לו, בתנאים שבהם החברה מעודדת נטילת סיכונים משכלים. המצב שבו נמצא לוחם בפעילות מבצעית כרוך מטיבו בסיכון לא מבוטל, שאותו מפקד מתבקש על ידינו להימצא בו.

בנסיבות אלה אין כמעט צורך מעשי בהרתעה כלשהי: בדרך כלל נודעת לתוצאות הטרגיות של ההתרשלות, על המתרשל ועל הסובבים אותו כאחד, משמעות עצמאית מרתיעה. בדרך כלל לומדים, הן המבצע עצמו והן הציבור הרחב, לקח כללי מן האירוע אף בהעדר סנקציה עונשית. מטרות הענישה האפשריות היחידות במקרה זה עשויות איפוא להיות נקמה או גמול (במובן של השבת שיווי משקל מטאפיסי דמיוני על כנו), או, אולי, סיפוק צורך פסיכולוגי בתגובה כלשהי לאירוע הנורא שהתרחש.

דיון גלוי־לב בשיקולי המדיניות החברתית הנוגעים בדבר צריך ללמד על כך, שסיכויי השגתה של מטרה אחרונה זו אינם רבים. אפילו נניח כי סג"מ שריאל יורשע בדין, עדיין נותרת על כנה שאלת העונש שיושת עליו. כאשר מדובר בהתרשלות שלא גרמה לפגיעה (על פי מסקנת היועץ המשפטי לממשלה עצמו), בנסיבות של פעילות מבצעית, ובמידת רשלנות שגם היועץ אינו רואה אותה כרבה – סביר להניח כי העונש יהיה קל. מי שרואה בהעמדתו לדין של סג"מ שריאל מענה רגשי או סמלי לאסון שהתרחש עלול לחוש עלבון כשמענה זה יישמע כקול ענות חלושה.

ד"ר שפירא הוא עורך דין

מרי אזרחי או המרדה?

בשימוש יום־יומי מתערפלת משמעותו של המונח מרי אזרחי, דבר המטעה גם פובליציסטים מנוסים

מאת חמי בן־נון

דן מרגלית הציע להתייחס למרי אזרחי כאל פעולה מאורגנת ואל הנוטל חלק בפעולה כזאת כאל מרבן גנו: את שניהם יש לעצור עד שיאמרו "רוצה אני". בשני המקרים, טוען מרגלית, אין מקום להבחנות ("הארץ", 24.7). יאיר שלג הצביע על אנרכיה חברתית שהיא פועל יוצא של מילוי פקודות רק בהתאם להשקפה פוליטית ("הארץ", 17.7). עיתונאים מרבים על מרי מימין, מרי של הימין ושל השמאל, עבריינות אידיאולוגית וכדומה. הם טועים להלוטין.

מעבר לעובדה שמדובר בשימוש שגוי ומטעה במונח "מרי אזרחי" נעשה גם שימוש ציני, מתוכם ומדרושע, במונח הזה. שימוש זה מכוון כדי להסוות מעשי מרד והמרדה המכוונים כנגד המדינה והמשטר באיצטלה של מעשי מרי אזרחי, במטרה לרכך את התייחסות הציבור והשלטון למעשים אלה. הטעיה זו מוליכה שולל אף את הנבונים שבעיתונאים, ודרכם את הציבור כולו.

מרי אזרחי הוא מעשה של הפרת חוק ממניעים פוליטיים. תכליתו לתרום להאצת תהליך שינוי החוק או המדיניות הציבורית. מפר החוק מצהיר כי בכוונתו להישאר במסגרת השיטה המשפטית והמדינית הנהוגה, וכי הוא מבקש לגיטימציה למעשהו. אין הכרח שהמרי האזרחי יהיה מעשה מאורגן, ואין הוא צומח בהכרח על מצע מוסרי או אידיאולוגי כלשהו. הוא מבוצע על ידי אזרחים שמגדירים עצמם רציניים, אחראיים ונאמנים למדינתם ולמשטרה, ותכליתם היא שמירה על החוק הדמוקרטיה.

מרי אזרחי אינו מוליך לאנרכיה, משום שתכליתו היא שמירה על המערכת – ולא הריסתה. מה שמוליך לאנרכיה הוא יישומו העיוור של החוק והציות העיוור לו. כל השוואה בין שמאל וימין מיותרת משום שאין הכרח להשתייך לצד פוליטי, כדי לבצע מרי אזרחי. התחושה כי המשטר מתערער, מערכת החוק קורסת והדמוקרטיה נפגמת היא זו המוליכה אדם למרי אזרחי ולא האידיאולוגיה שבה הוא דבק.

מול המרי האזרחי עומד המרד הנובע מאי הכרה במשטר ובשלוחותיו ומרצון להחליפם, באלימות או שלא באלימות, באמצעים לא דמוקרטיים. לצד שני אלה עומדת סרבנות המצפון, שהיא מעשה אישי מרי פרטי שמכוון כלפי חוק ספציפי או מדיניות ספציפית, הפוגעים בערך המוסרי של פרט ספציפי עד כדי כך שהוא מוכן לצאת נגדם ולשלם את המחיר האישי הנובע ממעשהו.

חלק מהמתגוללים אינם מכירים בשלטון ובחוק הישראליים, אם מסיבה אידיאולוגית ואם משום שיש להם מערכת אלטרנטיבית הנסמכת על ההלכה. כך או אחרת, אי ההכרה בחוק ובמשטר ופעילות נגדם היא מרד, מרידה והמרדה. שתי המערכות הללו אינן יכולות לדור בכפיפה אחת, והמלחמה כמו במלחמה – התבססן צובר כוח. הסוואה נבונה של מרד והמרדה כמרי אזרחי מבלבלת עד כדי שהיא מביאה אזרחים לתמוך בפעילות הנעשית תחת המשטר שבו הם חיים.

יש לקרוע את המסווה מעל פניהם של המורדים: כשהם מתארים את מעשיהם כמרי אזרחי, נתקן מיד ונסביר כי מדובר במרד, במרידה ובהמרדה בשלטון ובחוק הישראליים. הממשלה, התקשורת והאזרחים חייבים להבין זאת. על התקשורת מוטל תפקיד מיוחד: לאתר מתנחים מחוררים כדי להפסיק את שיתוף הפעולה עם גורם העוין את המשטר ושלטון החוק.

הכותב הוא מחבר הספר "מרי אזרחי"

---

76 שנות הארץ / 6 באוגוסט

1947. נרדפי העלייה בפני ועדה של האו"ם. (ג'נבה, סט"א) ועדת או"ם לבעיית א"י שמעה היום מפי נציגי רבע מיליון העקורים היהודים בגרמניה ובאוסטריה שאין כל אפשרות להטיל עליהם בכוח את התקשרותם מחדש בארצות אלה. הם ציינו שיסרבו לפיזורם על פני תבל, והמאורעות בשנים האחרונות חיזקו את אמונתם שאין פתרון אלא עלייתם לא"י.

1966. חרם בארה"ב על תקליטי החיפושיות. (ניו יורק, ע"ד) הרומן בין להקת הקצב האנגלית "חיפושיות הקצב" וקהל המעריצים האמריקאי נתקרר היום, וכמה ממדינות ארה"ב הטילו חרם על תקליטיהם כמחאה על הערה אנטי־דתית שהשמיע חבר הלהקה ג'ון לנון בראיון שהתפרסם עמו. לנון אמר: "אנחנו פופולריים יותר מישו הנוצרי. איני יודע מי ייעלם קודם – הרוק אנד רול או הנצרות".

1977. אולמרט מאשים את גנדי בקשר עם הפשע המאורגן. (מאת גדעון אלון) ח"כ אהוד אולמרט דיבר בביטחון כשהוא נעזר בראשי הפרקים שלפניו ומעלעל בפרוטוקולים. העיתונאים ידעו כי הוא מתכוון לומר שממדי הפשע המאורגן בישראל הגיעו להיקף מדאיג... אולם החלק המרכזי היה פרשת פגישתו עם אלוף (מיל') רחבעם זאבי".

כל הציטוטים נלקחו מגליונות "הארץ" בתאריך המצוין והובאו כלשונם בעת הפרסום

מזרח תיכון / גיא בכור

בנות הלוויה הפכו ל"אויבות אללה"

מועמר קדאפי אינו מודאג מהסנקציות הבינלאומיות המוטלות על לוב – העסקים במדינה כרגיל. דאגותיו מתמקדות בהתגברות האיסלאם המיליטנטי, ולכן אפילו כרת ברית עם מצרים ואלג'יריה

מועמר קדאפי. החנויות בטריפולי מלאות בכל טוב מיובא
תצלום: [illegible]

כלי התקשורת בלוב, שהסנקציות האווירית והכלכליות עליה נמשכות כבר שלוש שנים, היו עסוקים בשבועות האחרונים במינויה של השרה הראשונה במדינה מאז ההפיכה ב־69'. פאוזיה שלאבי – שתקבל את תיק התרבות, ההסברה ודעת הקהל – היא דמות מוכרת בלוב לא רק מפני שהיתה שגרירת ארצה בלונדון ונציגת החסיבה שלה בקהיר, אלא בזכות המאמרים הבוטים שפירסמה בעיתונות הלובית. במאמריה לא היססה אמנם לתקוף אנשי שלטון, לרבות הקולונל מועמר קדאפי עצמו. אבל הכל הסיקו מהם, כי נכתבו על דעתו של השליט או אפילו מטעמו.

מינוי נוסף שעליו הוליטה בזולי "ועידות העם הכללית", הפרלמנט הלובי, הוא של שר תיירות חדש, אל־בוכארי ג'ודה. קדאפי הבהיר בחודש שעבר כי בכוונתו לעודד את התיירות ללוב ולהפוך אותה למקור הכנסה חשוב לקופת המדינה, כמו בתוניסיה ובמרוקו השכנות. זו דרכו לאותת לעולם כי מבחינתו העסקים כרגיל – עתותיו בידו לקדם את מעמד האשה ולעודד את התיירות לארצו.

לקדאפי אכן אין סיבה נראית לעין לדאוג בגלל הסנקציות שהטילה עליו מועצת הביטחון באפריל 92', בשל סירובו להסגיר את שני החשודים הלובים בפיצוץ מטוס אמריקאי מעל שמי לוקרבי. איש עסקים שביקר בלוב לפני חודשים אחדים סיפר כי החנויות בטריפולי מלאות בכל טוב מיובא, אף שהמחירים עלו במקצת, וכי אין תחושה של מצור.

מן הבחינה הזאת נכשלו הסנקציות בהשגת מטרתן החשובה ביותר: לאלץ את קדאפי להסגיר את שני החשודים. זאת משום שהן אינן פוגעות בלב כלכלתה של לוב – יצוא הנפט, המוערך בתשעה מיליארד דולר בשנה. הן רק מונעות פעילות אווירית בינלאומית מלוב ואליה, מקפיאות נכסים לוביים בעולם, ומונעות מכירת חלפי ציוד להפקת נפט.

לוב עוקפת את הסנקציות בהסטת "עולי רגל" למכה, המתקבלת בהסכמה שבשתיקה, בהפעלת חברת התעופה משלה בטיסות פנימיות, אם כי בתעריפים מופחתים, וברכישת ציוד נפט וחלפים במחיר גבוה בשוק השחור או באמצעות מתווכים.

ההשפעות האלה גרמו אמנם אינפלציה, ההולכת ומחמירה – רשמית שווה הדינר הלובי שלושה דולרים, אך בשוק השחור שווה שלושים סנטים אמריקאיים. החששות הנמשכים שקדאפי יבצע שינויים גדולים בשער המטבע מעוררים עוד יותר את חוסנו של הדינר הלובי. אבל לירידת ערך המטבע לא היו השלכות נרחבות מדי על חיי היומיום, שכן כל מוצרי היסוד במדינה מסובסדים. מדינות שיש להן אינטרסים בלוב – ובעיקר איטליה, גרמניה ובלגיה – לא הצטרפו לחרם האמריקאי המלא על לוב ברכישת נפט ומוצריו.

דאגותיו של קדאפי מתמקדות בימים אלה בהתגברות סכנת האיסלאם הפוליטי המיליטנטי, ולוב – כמו כל דיין – היא הנוטה לכך שסכנה כזאת לא חייבת לנבוע בהכרח ממצוקה כלכלית. עד כה לא הוכח קשר ישיר בין הסנקציות העולמיות על לוב לבין התגברות האיסלאם הפוליטי במדינה. ביוני היו בעיר השנייה בגודלה בלוב, בנגאזי, כמה תקריות בין מיליטנטים איסלאמיים – שרובם חדרו למדינה ממצרים ומסודאן – לכוחות הביטחון.

ארגוני האופוזיציה הלוביים ניפחו את הישגיהם בתקריות אלה מעל ומעבר. דובר על שחרור מאות אסירים מבתי הכלא ולקיחת חיילים כבני ערובה.

בסך הכל היו אלה מהומות בהיקף מצומצם, שדוכאו במהירות. אך הן הוכיחו כי האופוזיציה האיסלאמית במדינה מסוגלת לגבש עצמה ארגונית אנטי־ממשלתית. קדאפי לא היסס לפעול נגדה. השבוע דיווח השבועון הגרמני "שפיגל" כי קדאפי השליך לכלא כ־2,000 פעילים איסלאמיים. "מנגנוני הדיכוי (הלוביים) פתחו במסע טיהור מאז השבוע השני של יוני והוא עדיין נמשך נגד צעירי ההתעוררות האיסלאמית", נאמר בהודעה שפירסמה ביולי הלשכה המדינית של ארגון "אל־ג'מאעה אל־איסלאמיה" הלובי, היושבת בלונדון. עיתון לבנוני דיווח בחודש שעבר כי בלוב גם נעצרו עשרות "אפגנים" – פעילים איסלאמיים לובים שחזרו מאפגניסטן לאחר שלחמו שם נגד המשטר הקומוניסטי.

לקדאפי קשר מובן בהתייחסותו לתנועות האיסלאמיות הפועלות באופן בלתי חוקי בעולם הערבי: בעבר הוא שיבח אותן ותיאר אותן כ"בנות לחייה בדרך הנכונה". קדאפי אף תמך תקופת מה בקיצונים בירדן ובמצרים. עכשיו השתנתה התמונה, לאחר שנוכח לדעת כי הקיצונים מסכנים את יציבות שלטונו. רדיו טריפולי מכנה אותם עכשיו "אויבי אללה". ואם בעבר סייע קדאפי בעקיפין למחתרות האיסלאמיות האלג'יריות, כדי להגביר שם את חוסר היציבות, עכשיו, על פי דיווחים של גופי מודיעין, הוא הורה לחסום נתיב להברחות נשק מסודאן לאלג'יריה העובר בלוב, שמשמש את "הקבוצה האיסלאמית החמושה" האלג'ירית.

נשיא אלג'יריה, אל־אמין זרואל, כבר הזהיר כמה פעמים את מועמר קדאפי שלוב נעשתה מטרה לקיצונים איסלאמיים המנסים לעודד דרכה אי יציבות במצרים ובאלג'יריה. בשל הסכנה הקיומית המשותפת, והאיום הנובע מן המשטר האיסלאמי בחרטום השכנה, נוצרה ברית אסטרטגית בין המשטר הלובי למשטרים במצרים ובאלג'יריה, וקדאפי הוא שותף חשוב בה.

ב־19 באפריל נפגשו קדאפי ונשיא אלג'יריה וסיכמו את ההבנות הביטחוניות ביניהם, ובראשית יולי ביקר ראש ממשלת לוב, עבד אל־מג'יד קעוד, באלג'יריה, כדי לנסח את ההסכמים המודיעיניים והביטחוניים במטרה להתחיל לבצעם. לשלוש המדינות כמה הסכמים בתחומים אלה, ושיתוף הפעולה ביניהן נראה כמבטיח.

באופן מפתיע לא הביאה עדיין הברית המשולשת במגרב להידרדרות ביחסיה של לוב עם איראן. האחרונה מכירה בחשיבותה האזורית של לוב ושומרת על יחסים תקינים אתה. במערב מתייחסים אל הברית המשולשת בעיקום אף, בשל הזוליה הלובית הבעייתית, אך הנשיא המצרי חוסני מובארק מסביר כי לנוכח האיום האיסלאמי והתגברות הלחצים מסודאן, מיקומה של לוב – שעשויה להיות מקפצה לאיסלאם הפוליטי או מחסום בפני הפצתו – מחייב ברית עם משטרה.

משטר איסלאמי בלוב, הזהיר מובארק, עלול להקיף את מצרים בטבעת להבים ואיומים קיומיים שיהיו קרובים ללב המדינה המצרית, לאלכסנדריה ולקהיר. מובארק פועל אף באחרונה כפרקליטו של קדאפי לא רק למען לוב, אלא בעיקר לשם שמירת היציבות במצרים.

מלבד איום האיסלאם הפוליטי, קדאפי מוטרד מסכנה אפשרית אחרת, שתבוא מתוך הצבא. כמו נשיא עיראק, סדאם חוסיין, גם הוא מקפיד על סבב במינויי הקצינים הבכירים בצבא, כדי שלא יגבשו לעצמם מאד כוח. באחרונה אף העלה רעיון מהפכני: לפרק בכלל את הצבא. על החיילים, הציע קדאפי, יוטלו משימות שונות על פי סבב ביום חובה, וסביב המשטר ייוותר רק גרעין מקצועי של לוחמים מאומנים, כמשמר פרטוריאני.

הסבב בצבא לוב אכן מתבצע בהיקף נרחב. בתקופה האחרונה לא נשאר קצין בכיר בתפקידו יותר מכמה חודשים. קדאפי עדיין זוכר את הימים הקשים שעברו עליו בנובמבר 1993, כאשר חטיבה של הצבא התקוממה בבנגאזי. ההתקוממות דוכאה לאחר ימים אחדים על ידי נאמניו בצבא.

ואולם, עצם הצעתו של קדאפי לפזר את הצבא מעוררת מורת רוח בממסד הצבאי. קדאפי הגיב בפולסת הביטחון המקובלת אצלו בנסיבות כאלה: הוא העלה את משכורות הקצינים.

רוח עצמאית חזקה בקרבת היבשת

הצעדים המקרבים את טייוואן לזהות עצמאית מגבירים את הנימות התוקפניות כלפיה בסין. סין גם מודעת לכך שלנשיא טייוואני שייבחר בפעם הראשונה בבחירות ישירות יהיו שרירים רבים יותר במישור הבינלאומי

אקונומיסט

צילומים: איי־פי
המשמר המלכותי בברוניי מניף את דגל וייטנאם בטקס צירופה לאסיא"ן. חברות אסיא"ן להוטות להפחית ממשקל החששות מפני סין

ביסורי הטילים של סין לא הרחק מטייוואן עוררו צמרמורת באסיה כולה. נראה ששליטי סין – שעל גבם רובצים משבר ירושה ואידיאולוגיה שגם הם עצמם כבר אינם מעמידים פנים כי היא מנחה אותם – מחפשים לעצמם מקורות עוצמה מסורתיים. אחדות טריטוריאלית נחשבה מאז ומתמיד כמאצילה לגיטימיות על שליטים בסין, ברוח מימרתו של קונפוציוס "אם אתה יכול לשלוט בארצך כולה, מי יעז להעליב אותך?"

כעת, כששובבן של הונג קונג ומקאו לחיקה של סין כמעט הושלם, היעד ההגיוני הבא של שליטיה הוא "שחרור" טייוואן. התוקפנות הנוכחית בנימתה של סין כלפי האי שאליו נמלטו חיילי הקואומינטנג ב־1949 נובעת אולי מהחשש כי יעד כיבושו הומק מהם. לא רק ביקורו האחרון של נשיא טייוואן בארה"ב מעורר אצלם דאגה. הבחירות לפרלמנט בטייוואן בדצמבר והבחירות הישירות הראשונות לנשיאות, שייערכו במארס, עשויות לקרב את טייוואן לעצמאות – כטייוואן ולא כ"רפובליקה של סין" האמיתית היחידה. סין משמיעה קולות תוקפניים בתקווה כי הטייוואנים לא יצביעו בעד האופוזיציה, המתבטאת במפורש בזכות עצמאות. אבל סין גם מודעת לכך שלנשיא טייוואני נבחר – יהיה אשר יהיה צביונו הפוליטי – יהיו משקל ושרירים רבים יותר במישור הבינלאומי.

גרוע מכך, מנהיגי סין, שבזמנים הטובים ביותר מגיבים בפרנויה, עלולים כעת להגיע למסקנה שהעולם כולו נערך נגדם. אמריקה תומכת בטייוואן, היא נידמלה את יחסיה עם וייטנאם ותוקפת את גישתה של סין לארגון הסחר העולמי. מי יודע, ייתכן שסין אפילו מאמינה שהארי וו – מתנגד המשטר הסיני שקיבל אזרחות אמריקאית והואשם באמנות בריגול כאשר שב לביקור בסין – הוא באמת מרגל (את שני קציני חיל האוויר האמריקאים העובדים בקונסוליה האמריקאית בהונג קונג, שגורשה ביום רביעי שעבר, היא האשימה בריגול).

אבל טייוואן היא הנקודה הכאובה ביותר. ייתכן שסינים מהרהב אדישים לחלוטין כלפיה. אבל התבטאויות הרשמיות הן לעתים קרובות מקפיאות דם. בשורה של מאמרי מערכת של "יומון העם" ו"שינחואה", סוכנות הידיעות הרשמית הסינית, יצא הפוליטביורו – שבלי ספק הזמין את המאמרים – בהתקפה אישית על לי טנג הוי, נשיא טייוואן, "החוטא הגדול של אלף השנים האחרונות". תגובתם של הדיפלומטים בסין היתה, לעומת זאת, מאופקת יחסית. הדעה של משרד החוץ שציינה את הנסיבות שבהן עלולה סין לפלוש לטייוואן – הכרזה חד־צדדית על עצמאות טייוואן, או פלישה זרה – היתה מאופקת יותר מהכרזות סיניות קודמות. במרוצת השנים העלתה סין לפחות ארבע סיבות אפשריות נוספות לפלישה, ובכלל זה פיתוח פצצה גרעינית טייוואנית ומהומות פנימיות קשות עקב מעורבות זרה.

אולם דקירות דיפלומטיות נבלעו בעשן ניסויי הטילים של סין שנערכו ב־21 וב־22 ביולי. אלה לא היו כלל ניסויים. מאז 1978, כאשר הפסיקה סין להפגיז את האיים הטייוואניים הקרובים ביותר ליבשת, היא הקפידה לערוך תמרונים צבאיים הרחק מטייוואן. טילי הקרקע־קרקע אם־9 ששיגרה סין בשבוע שעבר כוונו ליעד שהיה מרוחק 140 ק"מ בלבד מטייוואן. אך הם כבר נוסו במתחות המערביים של סין.

מה קיוותה סין להשיג? הדמוניזציה החריפה של הנשיא לי, בשל תמיכתו כביכול בעצמאות טייוואן, עלולה להגיע את סין לשפר את יחסיה עם מדינות אחרות. לפתע סין נוהגת בחביבות כלפי בריטניה בכל הקשור לעתידה של הונג קונג. ג'יאנג זמין, נשיא סין, הרעיף תודים על גרמניה, ולי פנג, ראש הממשלה, נסע לרוסיה ובכך פרט על חששות אמריקאים מתחיית הברית הסינית־רוסית.

סין גם ניסתה להרגיע את מדינות דרום מזרח אסיה בוועידת התאחדות מדינות דרום מזרח אסיה (אסיא"ן) בברוניי, שנעלה בשבוע שעבר. אבל הפגישה המשמעותית ביותר התרחשה בשולי ועידת אסיא"ן – בפגישה בין שר החוץ של סין, צ'יאן צ'יצ'ן, לעמיתו האמריקאי, וורן כריסטופר, ביום שלישי. ערב הוועידה הובעה התקווה כי היחסים הרגישים בין ארה"ב לסין מתחילים להשתפר, מה גם שעיתונים סיניים מיתנו או במידת מה את התקפותיהם על ארה"ב. אבל גם האופטימים לא צפו מיתון דומה כלפי טייוואן. מבחינתה של סין, טייוואן מוסיפה להיות אבן נגף – ובעיקר מאז עלותה על דרך שבראית כדרך ללא חזרה.

שר החוץ הסיני, ציאן צ'יצ'ן, בוועידת אסיא"ן. הפגישה החשובה ביותר התקיימה דווקא בשולי הוועידה, בינו לבין כריסטופר

ב־20 ביולי, לאחר קרבות האגרופים הרגילים בין חברי בית המחוקקים בפרלמנט של טייוואן, נסללה הדרך לבחירות נשיאותיות ישירות בשנה הבאה. המועמד בעל הסיכויים הטובים ביותר הוא לי טנג הוי, הנשיא הנוכחי של מפלגת הקואומינטנג. סין, שכבר עוינת אותו, תתקשה במיוחד לבלוע את האופן שבו ייבחר מחדש לנשיאות.

את כהונתו הנוכחית חב לי להיבחרותו ב־1990 באסיפה הלאומית, הבית השני בפרלמנט של טייוואן. שני הבתים היו מלאים בצירי קואומינטנג המייצגים כביכול אזורי בחירה ביבשת שנכבשו במהירות ב־1949. במשך שנים סייעו ותיקים אלה למפלגה הקומוניסטית הסינית ולקואומינטנג כאחד לטפח את מיתוס "סין האחת". אך ב־1991, כאשר הפסיקה טייוואן לדרוש את "סיפוחה" של היבשת, נעלמה העמדת הפנים, וטייוואן החליטה לערוך בשטחה בחירות עממיות לפרלמנט. נשיא שייבחר במארס בבחירות ישירות על ידי טייוואנים בלבד יחזק מאפייניו של האי כמדינה עצמאית, למורת רוחה הגלויה של סין.

אבל בטייוואן הדיון הפוליטי על עצמאות משמש לא אחת מסווה למאבקי כוח. באמצעות תמיכתו ב"ריבונות עממית" ניסה לי לגייס אהדה רבה יותר לקואומינטנג בקרב 90% מהטייוואנים שמשפחותיהם (כמו זו שלו) לא באו בזרם ההגירה מסין עצמה ב־1948–1949. אבל בשאלה זו קיים פיצול עמוק בקואומינטנג. רבים מהעסקנים שהתנגדו ללי חשבו פחות על יעד האיחוד המקודש מאשר על אובדן מקומם והשפעתם במפלגה, שהיא עדיין מקור לחלוקת חסדים.

מפלגת האופוזיציה העיקרית, המפלגה הדמוקרטית המתקדמת (די־פי־פי), תומכת בעצמאות טייוואן. היא זכתה בכ־40% מהקולות בבחירות האחרונות, ובסיס כוחה הוא בקרב טייוואנים החשים רק קרבה מועטה לאנשי היבשת – הן לסינים עצמם וגם לאלה שתפסו את מונופול השלטון הפוליטי באי במשך עשרות שנים. אך ככל שדי־פי־פי טועמת יותר את טעמו של השלטון (ראש עיריית טאיפיי בא משורותיה), כך היא מתמקת משאלת העצמאות. כיום היא אומרת שלעולם לא תכריז על עצמאות בלא משאל עם. משאלי דעת קהל מראים כי לכל היותר 25% מהתושבים תומכים בהכרזת עצמאות.

לדי־פי־פי אין סיכוי לנצח בבחירות לנשיאות. מועמדה, פנג מינג מין, זוכה לכבוד רק כאיש אקדמיה והן כאסיר לשעבר של הקואומינטנג. אך ברור מה למפלגתו הוא חסר ניסיון פוליטי. הקואומינטנג איבדה כ־5% בכל אחת משלוש הבחירות האחרונות לפרלמנט. בפעם האחרונה קיבלה 53% מכלל הקולות, ובבחירות הבאות היא עשויה לאבד את הרוב שלה. כל המפלגות הפוליטיות בטייוואן רואות את האפשרות של ממשלה מפלגת כסימן לבגרות פוליטית. אבל יש מי שחוזים משבר חוקתי, אף כי לא בזיקה ישירה לבעיית העצמאות. זו הסין הסינג, למשל, מהמכון ליחסים בינלאומיים של טייוואן, אומר כי על אף תיקונים שהתקבלו באחרונה, החוקה אינה מספקת הנחיה בעניין היחסים בין הנשיא לבית המחוקקים כאשר הנשיא משתייך למפלגה אחת והרוב בבית המחוקקים נמצא בשליטת מפלגה אחרת. התוצאה – אמר – עלולה להיות מבוי סתום.

בכל הקשור לשאלת העצמאות – שיתוף הפעולה הכלכלי בין סין לטייוואן אינו בונה קבוצה פרו־סינית בטאיפיי. התרומות לסיוע לנפגעי השיטפונות ביבשת ירדו השנה, אף כי השיטפונות היו קשים מאוד. שרים בטאיפיי אמרו כי איבה כלפי תאוות הבצע והשחיתות בסין השפיעה לרעה על נכונותם של תושבים ושל ארגונים לתרום לצדקה.

הכלב הגדול מאותת

לאחר קבלת וייטנאם למועדון חברות אסיא"ן נותר מקום פנוי לאויב חדש. ייתכן מאוד שזו תהיה סין

כאשר יצאו הוייטנאמים מקמבודיה אבד להתאחדות מדינות דרום מזרח אסיה (אסיא"ן) אויב. קבלתה של וייטנאם כחברה השביעית במועדון זה, ב־28 ביולי, בוועידת אסיא"ן, סתמה רשמית את הגולל על האיבה הנושנה.

ייתכן, עם זאת, שהדבר מציין את תחילתה של איבה חדשה – עם סין. אבל שום משתתף בוועידת שרי החוץ של אסיא"ן לא יודה כי כך הוא רואה את הדברים.

למלזיה, לברוניי ולפיליפינים – כולן חברות הארגון – סכסוכים עם סין על חלקים שונים של איי ספרטלי, בים סין הדרומי. חברה רביעית, אינדונזיה, מודאגת מכך שסין לוטשת עיניים אל המים הטריטוריאליים שלה, העשירים בגז, סמוך לאיי נאטונה. סינגפור ותאילנד – שגם הן חברות במועדון – זקוקות לנתיבי הספנות של ים סין הדרומי. וייטנאם נתונה בסכסוך עם סין על איי ספרטלי. היא גם תובעת את איי פרסל, שסין השתלטה עליהם ב־1974.

אם אכן תתגלה אסיא"ן כגוש המתייצב כנגד סין, יהיה זה היפוך היסטורי. חברות הארגון, שהוקם ב־1967, כאשר נראה היה שהקומוניזם מאיים על דרום מזרח אסיה, פעלו בשורות מלוכדות נגד שאיפות ההתפשטות של וייטנאם, שאותה ראו כבבואת ברית המועצות.

משום כך היתה אסיא"ן בברית דה פקטו עם סין נגד וייטנאם. כעת האיום הביטחוני לטווח רחוק נשקף מסין.

סין בדרך כלל תוקפנית פחות בדרום מזרח אסיה מאשר במקומות אחרים. כאשר נשיא טייוואן, לי טנג הוי, ביקר בשנה שעברה בפיליפינים, באינדונזיה ובתאילנד – היו מחאותיה של סין היסטריות הרבה פחות מהמחאות שהשמיעה בעת ביקורו בארצות הברית בחודש יוני.

לדברי ראש ממשלת טייוואן לשעבר, אנאנד פניאראצ'ון, סין גם אינה מגלה עצבנות מיוחדת בגלל הצטרפותה של וייטנאם, ידידתה הוותיקה, לאסיא"ן.

באסיא"ן יש קשת של גישות כלפי סין. בקצה האחד נמצאת תאילנד – שסייעה לסין להעביר נשק לקמרים האדומים בקמבודיה – והיא בעלת בריתה הקרובה ביותר של סין. בקצה האחר – אינדונזיה, שנהגה עד כה בחשדנות מודגשת. הוייטנאמים, שסין היתה האויב ההיסטורי שלהם, עלולים כעת לתפוס את מקום האינדונזים.

אבל לקראת ועידת אסיא"ן יצאו רוב חברות הארגון מגדרן כדי לגלות חביבות כלפי סין. תאילנד דיברה על הידידות החמה ביניהן; שר החוץ האינדונזי, עלי אלטאס, ביקר באחרונה בבייג'ין ואמר כי נוח דעתו מכוונותיה של סין.

הפיליפינים הסכימה לדון עם סין מחדש על סכסוך ספרטלי. במאי היא עוררה את חמתה של סין כאשר הזמינה עיתונאי חוץ לצפות במבנים שהקימה סין על שונית שהפיליפינים תובעים לעצמם.

אסיא"ן היתה גאה בחזית המאוחדת הלא צפויה שהציגה מול סין בתמיכתה בפיליפינים. פקידים אומרים כי בעקבות תמיכה זו מיתנו הסינים במידת מה את נימתם, אך סין לא נסוגה מדרישתה לשאת ולתת על איי ספרטלי עם כל מדינה ומדינה בנפרד.

אסיא"ן היתה רוצה שבעיות אזוריות כאלה יהיו נושא למו"מ רב צדדי. היא מעוניינת כי הפורום האזורי של אסיא"ן, שגם הוא פתח את דיוניו ב־1 באוגוסט בברוניי, ימלא תפקיד חשוב בשיחות כאלה. בפגישות הפורום הזה השתתפו – לצד שבע חברות אסיא"ן – אחת עשרה מדינות אחרות, לרבות סין וארצות הברית.

נוכחותו של וורן כריסטופר התקבלה בברכה. רוב חברות אסיא"ן עדיין רואות את ארצות הברית כמגינה העליונה מפני בריונות אזורית.

הפיליפינים קיימו תמרונים צבאיים "שגרתיים" עם ארצות הברית סמוך לאיי ספרטלי ביולי. אבל מאז נשלחו האמריקאים הביתה מבסיסיהם בפיליפינים, ב־1992, והעמדה המחייבת האסטרטגית האמריקאית לאזור בסימן שאלה. וסימן שאלה מרחף גם על מחויבותן של מדינות האזור לארח חיילים אמריקאיים.

מדינות אסיא"ן אוהבות להדגיש את הקשרים ה"משפחתיים" ואת כישרונן לגבש קונסנזוס פנימי. לפיכך כולן להוטות להפחית ממשקל החששות מפני סין.

נשיא סינגפור, לי קואן יו, אמר כי יש לפרש את פעילות סין באיי ספרטלי כהתנהגות של "כלב גדול שמרים את רגלו ומשתין על עץ כדי שהכלבים הקטנים יותר יידעו שהוא היה במקום". זו אנלוגיה מרגיעה תמימה יחסית – בתנאי שאינך העץ.

אקונומיסט

מדד השלום - יולי 1995

השסע מעמיק

עמדות הציבור בישראל – בעד או נגד תהליך השלום על היבטיו השונים – מגובשות למדי והולכות ומתבססות עם הזמן. ממצאי הסקר שעליו מבוסס מדד השלום לחודש יולי (שנערך ב־27.7, שלושה ימים לאחר הפיגוע בקו 20 ברמת גן) – כמו ממצאים אחרים שהתקבלו בשנה האחרונה – מחזקים את המסקנה שהשפעתם של אירועים חד פעמיים על דעת הקהל מוגבלת, והיחס בין המגמות נותר קבוע יחסית.

במדד השלום הכללי, המבטא את שיעור התמיכה בתהליך השלום האזורי בכללותו ואת האמונה כי יישא פרי של ממש, נרשמה אמנם ירידה מובהקת מבחינה סטטיסטית, אך מתונה (מ־59.8% ביוני ל־54.4% ביולי). בשני המדדים הספציפיים – מדד אוסלו (48.4% ביוני לעומת 45.9% ביולי) ומדד סוריה (41.7% ביוני לעומת 40.5% ביולי) – היתה הירידה קטנה ולא מובהקת סטטיסטית.

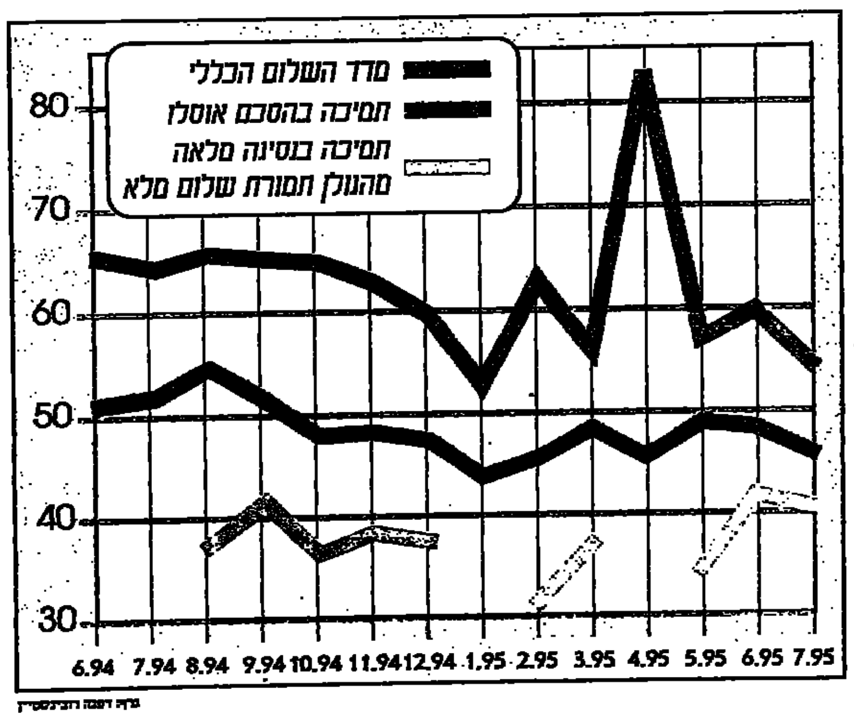

הסקר גם מורה כי בהשוואה ליוני, ירד ביולי שיעורם של אלה שבחרו בעמדות ביניים בנוגע לשאלות שהוצגו בסקר. בהתאמה עלה מספרם של אלה שהיו נכונים לנקוט עמדות נחרצות כלפי התהליך. הקיטוב בין מחנה התומכים בתהליך השלום למחנה המתנגדים לו, כך נראה, גדל.

הסקר גם מלמד כי תחושת הביטחון האישי של תושבי ישראל גבוהה כיום במידה ניכרת משהיתה לפני כמה חודשים. בעוד שבמארס נמצא כי 64.4% חשו כי מצב הביטחון האישי הרע או הורע מאוד מאז החל תהליך השלום, ביולי, על אף הפיגוע בקו 20, ירד שיעור החשים כך ל־47.7%. בעוד שבמארס רק 8.9% סברו כי מצב הביטחון האישי הוטב, ביולי חשו כך 20.4%.

אפשר להסביר מגמה זו בירידה שחלה בחודשים האחרונים בתדירותם של מפגעי טרור המוניים. אפשרות שנייה היא שחלה מעין "דסנסיטיזציה" בהתייחסות הציבור לאירועי טרור, טרגיים ככל שיהיו, בדומה אולי להתייחסות הציבור לתאונות הדרכים הגובות מס דמים גבוה מדי יום. גם בהערכת הציבור את תפקודה של ההנהגה הפלשתינית מסתמנת מגמה של שיפור. בעוד שבינואר סברו רק 20% כי ההנהגה עושה מאמץ למניעת מעשי טרור, ביולי עלה שיעור הסבורים כך ל־37.6%. גם בנוגע להערכת הדרך שבה הפלשתינאים מקיימים את חלקם בהסכם אוסלו חל שינוי לטובה. בעוד שבמארס העריכו 63.6% כי הפלשתינאים אינם מקיימים את חלקם בהסכם, ביולי חשבו כך רק 45.3%. נראה איפוא כי הציבור מסתגל למציאות שנוצרה בעקבות הסכם אוסלו וכי הוא נוטה יותר מבעבר להאמין כי הצד הפלשתיני פועל ברוח ההסכם.

ואולם, אין פירושו של דבר כי נכונות הישראלים לפינוי יישובים בגדה גדלה אף היא. אדרבה, הנכונות לפינוי כל היישובים בגדה במסגרת הסכם שלום סופי עדיין מעטה, ואף ירדה מ־26% במארס ל־22.2% ביולי. בהתאמה עלתה ההתנגדות לפינוי – ולו של יישוב אחד – מ־30% ל־37.5%. כמו כן גדל שיעורם של אלה הסבורים כי אם יוחלט על נסיגה מהגדה במסגרת הסכם השלום הסופי עם הפלשתינאים, יש לאפשר למתיישבים להישאר במקום יישובם, אם כי על אחריותם, מ־47.8% במארס ל־53.2% ביולי.

סוגיה זו מתקשרת לוויכוח הציבורי בעניין חובת צייתנות של חיילים לפקודה לפנות יישובים והתנחלויות בגדה. 52.3% ענו כי חייל חייב למלא פקודה כזאת ללא תנאי; 23.4% ענו כי הוא רשאי לסרב לפקודה, אבל עליו להיות מוכן גם להיענש על כך; ואילו 18.5% טענו כי הוא רשאי לסרב ולא להיענש; 5% בחרו בתשובה: לא יודע. במאי היו התוצאות בהתאמה – 57%, 22%, 15%, ו־6% לא יודעים. שיעור התומכים בציות מוחלט לפקודה בנושא זה, אם כן, הוא כמחצית בלבד מן הציבור, וגם בו חלה ירידה מסוימת באחרונה. בה בעת עלה מספרם של אלה הסבורים כי אין להעניש את המסרבים לפקודה.

ואולם, על השאלה למי צריך לציית חייל דתי, שבדרך כלל מקבל את סמכות מועצת רבני יש"ע, אם קיים ניגוד בין פסיקת הרבנים לפקודת הצבא, ענו 73% כי עליו לציית לפקודה ואילו 15% בלבד ענו כי עליו לפעול על פי הפסיקה. 11.4% לא יכלו להכריע בסוגיה זו.

כצפוי, בשאלות בנושאים אלה נמצא קשר הדוק בין מידת הדתיות לבין התשובות. כך, לדוגמה, מבין מי שהגדירו את עצמם דתיים, לרבות חרדים, רק 22.8% טענו כי על החייל למלא פקודת פינוי ללא תנאי, לעומת 55% מבין המסורתיים ו־58% מהחילוניים. 37% מהדתיים סבורים כי החייל רשאי לסרב בלי שייענש, לעומת 21.8% מהמסורתיים ו־12.2% מהחילוניים.

הקשר ההדוק בין העמדות בנושאים הקשורים בתהליך השלום לבין מאפיינים אידיאולוגיים של קבוצות שונות באוכלוסייה, כגון מידת הדתיות או מוצא עדתי, תורם להעמקת השסע בין מתנגדי התהליך לתומכיו ומגביר את פוטנציאל העימות ביניהם, כפי שמאששים אירועי הימים האחרונים.

פרויקט מדד השלום מתנהל במרכז תמי שטיינמץ למחקרי שלום באוניברסיטת תל אביב, בראשות פרופ' אפרים יער, ד"ר תמר הרמן ופרופ' אריה נדלר. הנתונים נאספו באמצעות סקר טלפוני של "מודיעין אזרחי". בסקר נכללו 502 משיבים, שהם מדגם מייצג של האוכלוסייה היהודית הבוגרת בישראל

ספריקון
MER
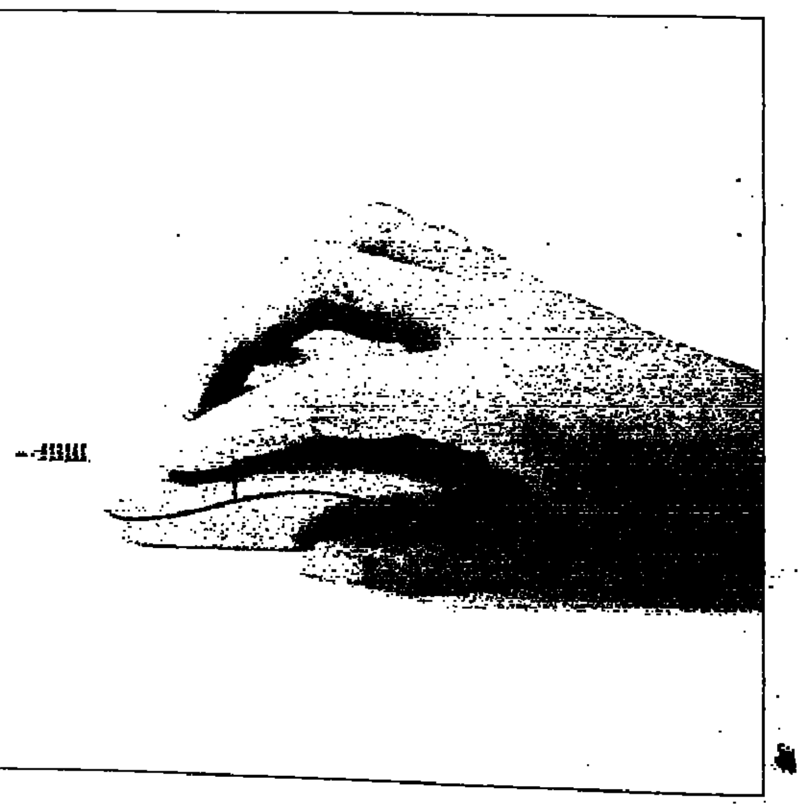
MER שליטה בתקשורת
רח' הקישון 10 בני ברק 51203, ת.ד. 13198 ת"א 61131 טל. 03-5776777, פקס. 03-6184458

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מרכז הירושימה לאחר הטלת הפצצה (מימין) ופטריית העשן שיצר הפיצוץ. יותר מ-75 אלף מבנים נהרסו כליל

משפטים / צבי הראל

דינו של שלטון מזיק

שופט פסק פיצויים לאזרחית שיציאתה מהארץ עוכבה, בגלל קצר בתקשורת בין שתי רשויות

בינואר '92 הוציאה לשכת ההוצאה לפועל בתל אביב צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד אמירה שריג, בגלל סכסוך אזר־חי. כעבור זמן מה שילמה שריג את החוב והצו נגזר בוטל.

באוקטובר '92, כמה חודשים אחרי ששילמה את החוב, הגיעה שריג לנמל התעופה בן גוריון במטרה לטוס לחו"ל. לתדהמתה התברר לה כי ההודעה על ביטול הצו לא התקבלה שם והיא עוכבה במקום. היא נאלצה לטוס לחו"ל במועד מאוחר יותר, רק לאחר שדאגה באופן אישי להסיר את הצו.

מסמכים שהיו בידי שריג לימ־דו מעבר לכל ספק, כי יד שלטו־נית אחת לא ידעה את שעשתה האחרת: ההוצאה לפועל בתל אביב הודיעה לה כי שלחה הוד־עת ביטול למשטרת ישראל, אך־לם המשטרה טענה שמעולם לא קיבלה הודעה כזו.

שריג תבעה את המדינה בגין הוצאות שנגרמו לה בעקבות דחיית הטיסה, ובעיקר בגלל עוג־מת הנפש שנגרמה לה בשל כך.

את התביעה הגישה שריג לבית משפט לתביעות קטנות בתל־אביב, וזו התבררה בפני השופט גבריאל שטרסמן. המדינה ביקשה לדחות את התביעה, בהס־תמך על מקרים דומים שבהם נד־חו תביעות של מעוכבים אחרים.

לטענת המדינה, יש לדחות את התביעה משני טעמים: לא חלה על רשויות ההוצאה לפועל חובה להודיע למשטרה על ביטו־לו של צו העיכוב, והחובה לוודא את ביטול הצו, רובצת לפתחה של התובעת.

נציג המדינה הרחיק לכת וט־ען כי אל לבית המשפט לקבוע את מדיניות רשויות המינהל של המדינה, ומכל מקום לא על בית המשפט לתביעות קטנות לעסוק בכך מפני שזה נושא למ־חוקק או לבג"ץ.

השופט שטרסמן דחה את טע־נות המדינה. בפתח נימוקיו כתב כי זה מכבר מוסמכים כל בתי המשפט להעביר תחת שבט ביק־רתם את מעשי המינהל, ואין סמ־כות זו מוקנית לבג"ץ בלבד. בכל הערכאות, כתב השופט, פו־סקים בתי המשפט מדי יום פסי־קות המבחנות את טיב מעשיו של השלטון.

השופט סקר פסיקה ענפה, לר־בות של בית המשפט העליון בע־ניין זה. הוא מצטט מפסקדינו של השופט פרופ' אהרן ברק, שקבע כי אין למדינה ולרשויו־תיה מעמד־על על האזרח בעניי־ני רשלנות, וכי עיקרון השוויון בפני החוק מחייב הטלת אחריות ברשלנות על הרשות הציבורית, בהתאם לאמות המידה שחלות על הפרט.

"דין השלטון המזיק, כדין הפ־רט המזיק והוא חייב, כמו מזיק אחר, לנקוט אמצעי זהירות סבי־רים כדי למנוע נזק. אין לשחרר גופים ציבוריים מאחריות ברשל־נות לפעולות שלטוניות המבוצ־עות בתחום המשפט הציבורי. הרשלנות 'הפקודתית', או 'הביו־רוקרטית', צריכה להיבחן על פי אותן אמות מידה כמו הרשלנות 'הרפואית' או 'ההנדסית' – או האחרת", לשון השופט ברק.

השופט שטרסמן הדגיש כי בסך כל השיקולים שצריכים לה־נחות אותו להגיע לתוצאה הסו־פית, יש לתת משקל נכבד לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, כיוון שזכותו של אדם לעזוב את המ־דינה זכתה לשריון מפורש בחוק זה. "כל אדם חופשי לצאת מיש־ראל", נאמר בחוק. חוק זה נחקק אחרי התקדימים שהציג לו נציג המדינה, שבעזרתם ניסה לשכנע את השופט כי יש לדחות את התביעה.

השופט שטרסמן מבהיר עוד, כי אין פירושו של דבר שצו עי־כוב היציאה מן הארץ בוטל ועבר מן העולם, אבל "בית המשפט העליון שב מדי פעם והנחה את הרשויות להשתמש בסמכותן לע־כב את יציאתו של אדם מהארץ ביד קמוצה".

השופט שטרסמן סבור כי בי־טולו של צו עיכוב יציאה מן האר־ץ אינו הליך מינהלי שאסור לבית המשפט להתערב בו – כפי שטען בא כוח המדינה – אלא הוא הליך חוקתי בסיסי, הפוגע או עלול לפגוע, בזכויות האדם היסודיות.

מכאן מסיק השופט שטרסמן: "כשם שמודיעים למי שיציאתו מן הארץ עתידה להיות מעוכבת – הדיון נעשה כמעט ללא יוצא מן הכלל בנוכחותו – כך חובה היא על מבטל הצו להודיע לזרו־עות השלטון הממונות, במקרה שלנו למשטרת הגבולות – על ביטולו".

התוצאה הסופית: המדינה חוי־בה בסכום של 4,000 שקל.

היסטוריה / רן שפירא

פשע מלחמה בהיסח הדעת

ד"ר מאיר פעיל ופרופ' בן עמי שילוני חלוקים בדעתם על השאלה אם היה הכרח להשתמש בנשק גרעיני כדי להכניע את יפאן במלחמת העולם ה-2. על התוצאות של ההפצצה אין ויכוח

ב-6 באוגוסט 1945, ב-08:15, הטיל המפציץ האמריקאי שכונה לכינוי "אנולה גיי" את פצצת האטום שנשא מעל מרכז העיר היפאנית הי־רושימה. באותו רגע איבדו את חייהם כ-80 אלף בני אדם, וכ-75 אלף מב־נים נהרסו כליל. בשבוע שלאחר הט־לת הפצצה מתו בהירושימה עוד 70 אלף איש.

שלושה ימים אחר כך מתו 45 אלף איש בעיר נגסקי, שבה הוטלה פצצת האטום השנייה, ובהם כ-10,000 עוב־די כפייה קוריאנים שהוחזקו בעיר. בשנים הבאות סבלו רבבות אנשים שהיו בשתי הערים בעת ההפצצות ובימים שאחריהן מהשפעות הקרינה.

התוצאות הנוראות של השימוש בנשק הגרעיני עוררו ויכוח, שלא הו־כרע עד היום, בשאלה אם היה הכרח להשתמש בשתי הפצצות כדי להכניע את יפאן. אל"מ (מיל') ד"ר מאיר פעיל קובע בפסקנות כי שיקוליו של נשיא ארצות הברית באותם ימים, הארי טרומן, היו נכונים. לטענתו, הטלת הפצצות היתה מוצדקת הן מהבחינה המבצעית והן מהבחינה המוסרית.

"ההחלטה התקבלה לאחר פלוגתא בתוך ההנהגה האמריקאית", אומר פעיל. "גם המדענים שפיתחו את פצצת האטום וגם המזכיר הצבאי של טרומן, האדמירל ויליאם ליהי, התנג־דו לשימוש בנשק הזה. נימוקיהם היו הומניטריים ומוסריים ביסודם. לאר־צות הברית היו אז שתי פצצות אטום בלבד. המדענים התכוונו להטיל אחת מהן על אי שומם באוקיינוס השקט, כדי להטיל מורא על ההנהגה היפא־נית ולגרום לה להיכנע".

אבל, מוסיף פעיל, להנהגה האמרי־קאית היה ברור שבלא שימוש בנשק גרעיני עלולה המלחמה נגד יפאן להימשך עוד כשנה. "כדי להכניע את יפאן היה צורך לבצע שתי נחיתות – בדרום יפאן ובמרכזה – כל אחת מהן במימדים של הנחיתה בנורמנדיה. על פי הנתונים שהיו למפקדים האמרי־קאים, לוח הזמנים להשלמת מבצעים אלה היה כשנה", הוא אומר.

ההנהגה האמריקאית העריכה שבשנה שתחלוף עד להשלמת המבצע ייהרגו מאות אלפי אמריקאים – ומס־פר גדול יותר של יפאנים – בהפגזות קונוונציונליות.

הנימוקים להצדקת הטלתן של פצצות האטום מעוררים את רוגזו של פרופ' בן־עמי שילוני, מרצה להיסטו־ריה יפאנית בחוג ללימודי מזרח אסיה ובחוג להיסטוריה באוניברסיטה העב־רית. "הנשק הגרעיני לא פותח נגד יפאן", אומר שילוני. "הוא נועד להיות הנשק האולטימטיווי נגד גרמניה. זו גם הסיבה שכל כך הרבה מדענים יהו־דים, ובראשם אלברט איינשטיין, נר־תמו לפיתוח הפצצה. בתחילת המלח־מה פנה איינשטיין לנשיא ארצות הב־רית, פרנקלין דלאנו רוזוולט, ושיכנע אותו שיש צורך לפתח פצצת אטום. גם בראש פרויקט פיתוח הפצצה (פרו־יקט לוס אלאמוס) עמד מדען יהודי – יוליוס אופנהיימר".

אבל, מוסיף שילוני, הגורל רצה והמלחמה נגד גרמניה הסתיימה עוד לפני שארצות הברית השלימה את פי־תוח הפצצה. הניסוי הראשון של פצצת האטום היה ביוני 45', אחרי כניעת גרמניה. אז כבר היה ידוע כי הגרמנים לא הספיקו לפתח פצצת אטום מש־להם – אפשרות שהאמריקאים חששו ממנה מאוד.

לדבריו, עתה נותרה השאלה מה לעשות בפצצה אחרי כל הכסף והמאמצים שהושקעו בפיתוחה. "בראש המ־תנגדים להטלת הפצצה על יפאן עמד ליאו סילרד, מדען יהודי. בתחילת 45' הוא פנה לאיינשטיין וביקש ממנו להע־לות לפני רוזוולט את הנימוקים נגד השימוש בנשק הזה נגד יפאן. איינש־טיין שלח לרוזוולט מכתב שבו ביקש ממנו לקבל את סילרד לשיחה, אבל רוזוולט, שהיה חולה מאוד, מת באפ־ריל 45' לפני שקיבל את מכתבו של איינשטיין".

שילוני מזכיר כי בסוף מאי 45' התמו כ-60 מדענים על עצומה שבה קראו למחליפו של רוזוולט, הארי טרומן, לא להטיל את הפצצה על יפאן. אבל טרומן, שהיה אדם חלש ולא ידוע ורצה להוכיח כי ביכולתו להנהיג את ארצות הברית, לא קיבל את העצומה.

שילוני גם אינו מקבל את הטענה שהטלת הפצצה היתה הכרחית למני־עת מערכה קונוונציונלית ממושכת שהיתה עלולה לגבות אבידות רבות משני הצדדים. "בקיץ 45' היפאנים היו מתוסלים. הצי שלהם הוטבע כמ־עט כולו, הכוח האנטי־אווירי שלהם תוסל ונוטרל על ידי חיל האוויר האמ־ריקאי, שכוחו היה עדיף בהרבה. למ־עשה, יפאן נמצאה בהסגר ימי ואווירי כמעט מוחלט. האמריקאים היו יכולים להפציץ את יפאן יומם ולילה ללא הפרעה – והם אכן עשו זאת".

מסוף 44' הופצצו כמעט כל הערים הגדולות ביפאן. בקיץ 45' טוקיו היתה הרוסה, כתוצאה מהפצצות קונוונציונ־ליות, וכך גם אוסאקה ושאר הערים החשובות. "רק שלוש ערים לא נהרסו בהפצצות – קיוטו, שהאמריקאים חסו על המבנים העתיקים שלה, הירושימה ונגסקי. הם השאירו אותן שלמות כיוון שרצו לעמוד על הנזק שתגרום הפ־צצה", אומר שילוני.

לטענתו, לא היה כל צורך בפלישה יבשתית גדולה כדי להכניע את יפאן. עצם תכנון הפלישה היה גילוי של חוסר תבונה, אומר שילוני. לא היה צורך להכניע את יפאן – היא כבר הפסידה במלחמה וכולם ביפאן ידעו את זה.

> פרופ' שילוני: "ביפאן אומרים: 'הפצצה נפלה', אך לא מזכירים מי הפיל אותה. הם מתייחסים אל המלחמה כאל משהו שגרם סבל, אך לא מתייחסים אליה מההיבט המוסרי. לכן הם גם לא מאשימים את האמריקאים"

מה שהיה חשוב ליפאנים באותו שלב, הוא מסביר, היה לצאת מהמפלה עם קצת כבוד. יפאן כבר היתה מוכנה להיכנע, אבל לא היתה מוכנה לכניעה ללא תנאי כפי שדרשה אר־צות הברית. התנאי של היפאנים היה שמירה על המבנה הפוליטי של המדי־נה, ובמיוחד על מעמדו של הקיסר.

אך לאמריקאים היה נימוק נוסף לרצונם להשתמש בפצצה – החשש מברית המועצות. "ב-9 במאי 45', לא־חר כניעת גרמניה, הבטיח סטלין כי שלושה חודשים אחר כך תתחיל ברית המועצות במתקפה נגד יפאן", אומר מאיר פעיל. "סטלין קיים את הבטחתו. הפלישה של ברית המועצות ליפאן החלה ב-9 באוגוסט 45'".

לטענת פעיל, ההנהגה האמריקאית היתה מודעת לתוכנית הסובייטית. האמריקאים לא היו מעוניינים שברית המועצות תהיה שותפה לכיבוש יפאן וביקשו למנוע מצב דומה לזה שנוצר בגרמניה בתום המלחמה. לכן הקפידו להטיל את הפצצה הראשונה שלושה ימים לפני תאריך היעד של הפלישה הסובייטית ואת הפצצה השנייה הש־ליכו ביום הפלישה.

בן־עמי שילוני מסכים עם טענה זו, אבל מזכיר את הדו פרצופיות ביחסה של ברית המועצות כלפי יפאן. ברית המועצות לא לחמה נגד יפאן במשך כל שנות המלחמה, אומר שילוני, לפי הסכם שהיה לסטלין עם ההנהגה הי־פאנית. אך בוועידת יאלטה ביקש רו־זוולט מסטלין להיכנס למלחמה נגד יפאן. סטלין הסכים לבקשה, תמורת חלק מהשלל שייפול בידי ברית המו־עצות במלחמה, אך הסכמתו נשמרה בסוד.

שליטי יפאן נתנו אמון בברית המו־עצות, וכשהחליטו להיכנע פנו אליה כדי שתתווך בינם לבין ארצות הב־רית. האמריקאים ידעו על כוונתה של יפאן להיכנע, כיוון שהצליחו לפענח את כל התשדורות בין יפאן לברית המועצות, אומר שילוני. אבל בעקבות הצלחת הניסוי הגרעיני בניו מקסיקו הבין טרומן שבידי ארצות הברית יש נשק אדיר, שיאפשר לה לגמור את המלחמה לבדה, בלי עזרת ברית המו־עצות.

כשבועיים לפני הפצצת הירושימה, ב-26 ביולי, פירסם טרומן את "הצה־רת פוטסדאם" – שבה הוזהר את יפאן מפני התקפה אם לא תיכנע. "בהצהרת פוטסדאם לא הוזכר כי בידי ארה"ב יש נשק גרעיני. לו יפאן היתה יודעת את זה, ולו היה נאמר במפורש שמדו־בר באולטימטום, היא היתה נכנעת. כך היה קורה גם אילו ידעה שברית המועצות עומדת לפלוש לשטחה", אומר שילוני.

מאיר פעיל אינו מקבל טענה זו. לדבריו, ההנהגה היפאנית מנתה שישה אנשים – ראש הממשלה, שר החוץ, שר הצי, שר הצבא, רמטכ"ל הצי ורמטכ"ל הצבא – שהיו חלוקים בדעתם בשאלה אם להיכנע או לא. בוויכוח בתוך ההנהגה נוצר תיקו – שלושה מחבריה רצו להיכנע, וש־לושת האחרים התנגדו.

לדברי פעיל, הוויכוח לא הוכרע גם ב-9 באוגוסט, היום שבו הוטלה הפ־צצה על נגסקי וברית המועצות החלה בפלישתה למנצ'וריה, שהיתה או בש־ליטת יפאן. משראו שאין ביכולתם לקבל החלטה פנו השישה לקיסר, שה־חליט כי על יפאן להיכנע.

שילוני, לעומת זאת, טוען כי מיד לאחר הטלת הפצצה הראשונה בשלח שגריר יפאן בברית המועצות כדי לה־גיש הצהרת כניעה לשר החוץ הסובי־טי, ויאצ'סלב מולוטוב. בתגובה השיט לו מולוטוב הכרזת מלחמה. לאחר שהקיסר הכריע בעד הכניעה, קיבלה ההנהגה היפאנית את הדין.

הטלת הפצצות גרמה טראומה בי־פאן, אומר שילוני, אך היחס אל האי־רוע הוא כמו אל אסון טבע גדול. "ביפאן אומרים: 'הפצצה נפלה', אך לא מזכירים מי הפיל אותה. מדברים על הטלת הפצצה כעל משהו שגרם סבל, אך לא מתייחסים אליה מההיבט המוסרי.

"היפאנים רוצים לשכוח את המלח־מה, ולכן שיקמו את הירושימה ונגסקי במהירות. לכן הם גם לא מאשימים את האמריקאים. אילו היפאנים הי־ו מטילים פצצות אטום על לוס אנג'לס וסן פרנסיסקו, למשל, במערב היו רואים בזה פשע מלחמה. ביפאן לא מתייחסים להטלת הפצצה באמות מי־דה כאלה. האמריקאים עשו את פשע המלחמה הזה בהיסח הדעת – וזה מה שנורא כל כך בפרשה הזאת".

סביבה / צפריר רינת

גשר על פני נוף כפרי

גופי שמירת הסביבה הציעו חלופה משלהם לקטע בתוואי המתוכנן של כביש הכניסה החדש לירושלים, שיעבור בנחל רפאים

נחל רפאים ליד הכפר בתיר, 1965. הנוף כמעט לא השתנה בשנים שחלפו

"אחד הפרויקטים ההנדסיים המו־רכבים ביותר בישראל" – כך מגדירים במע"ץ את כביש 39, כביש כניסה חדש לירושלים שיחבר את בית שמש המתרחבת ואת אזור צור הדסה והעיר ביתר עם ירושלים. בדרכו הוא יעבור בשטחו של אחד הגנים הלאו־מיים היפים ביותר בישראל, בנחל רפאים שממערב לירושלים, וישנה לתמיד את הנוף עוצר הנשימה של האזור. לפי התכנון, הכביש ייסלל בשנים הקרובות.

עמק נחל רפאים נמצא בין רכסי הכפר הערבי בתיר והיישוב מבוא בי־תר לרכסים של הרי עמינדב ושלמון, הנמצאים ממערב לשכונה הירושל־מית עין כרם. כיום יש בעמק וברכסים שמסביב נוף של חורש טבעי, יערות נטועים וכוסתנים. יש בו שרידים רבים של חקלאות עתיקה ויש גם בנחל, שהביוב הזורם בו כיום אמור להיות מטופל בתוך כמה שנים במכון הטי־הור שיוקם בירושלים. גם מסילת הר־כבת הבאה מתל אביב לא משנה כמעט את הנוף, כפי שהכירו אותו חקלאי האזור במשך מאות שנים.

ראשיתו של כביש 39 תהיה בעמק האלה שליד בית שמש והוא יימשך מצפון לצור הדסה. משם הוא יעשה את דרכו בין הרכסים לעמק רפאים – עד ירושלים. כדי לעשות דרך זו, הד־צופה בהפרשי גבהים ניכרים, ייבנו ארבעה גשרים באורך כולל של כ-1,500 מטרים. בהר גם ייחצבו שתי מנהרות באורך כולל של חמישה ק"מ.

לכביש יהיו שני מסלולים ובהם שני נתיבי נסיעה בכל כיוון. התוואי הסופי של הכביש, הנמצא בשלבי גי־בוש מתקדמים, יובא בקרוב לדיון בוו־עדת העררים של תוכנית המתאר הארצית לכבישים (תמ"א 3).

נציגי רשות הגנים הלאומיים, רשות שמורות הטבע והחברה להגנת הטבע אומרים כי הכביש וכל המתק־נים הנלווים אליו יגרמו פגיעה קשה באזור עמק רפאים והרכסים שמסביב לו. לדבריהם, הגשרים ישנו לחלוטין את הנוף הטבעי של הרכסים, ומעבר של מכוניות בעמק יסתום את הגולל על קיומו של שטח נוף רצוף ובלתי פגוע. עמית שפירא, ראש האגף לש־מירת הסביבה בחברה להגנת הטבע, אומר שקטע הכביש בנחל רפאים הוא כיום אחד ממוקדי המאבק החשובים לשמירה על הנוף בהרי ירושלים.

תוואי הכביש המוצע גובש לאחר דיונים שקיימו נציגי גופי שמירת הס־ביבה עם אנשי מע"ץ. הם הצליחו לש־כנע את מע"ץ לוותר על סלילת תוו־אי שיעבור דרך שמורת הטבע בנחל סנסן, ממערב לצור הדסה. הקטע העי־קרי שעליו אין הסכמה הוא זה העובר בנחל רפאים. גופי שמירת הסביבה מציעים להעביר חלק משמעותי מהכ־ביש באזור זה במנהרה שאורכה יהיה קרוב לארבעה קילומטרים ובכך להק־טין את הפגיעה בנוף.

רובי עמיר, מתכנן שטחים פתוחים ברשות הגנים הלאומיים, מסביר שחלופה זו תמנע פגיעה בטרסות החק־לאיות הייחודיות לאזור ותצמצם את הפגיעה ברכסים היורדים אל נחל רפאים. עם זאת, אנשי רשות הגנים מרגישים שגם החלופה הירוקה רק תקטין את הנזק ולא תמנע אותו. "נזק ייגרם בכל מקרה, גם אם נמצא אר־תו", אומר יוני שילה, מנהל מחוז מר־כז ברשות הגנים הלאומיים.

אבינעם אבנון, האדריכל הראשי במע"ץ, אומר שעדיין אין החלטה סו־פית איזו חלופה יש להעדיף בקטע של צור הדסה־נחל רפאים. לדבריו, עלות החלופה הירוקה תהיה גבוהה בשישים מיליון שקלים מהחלופה שהוצעה על ידי מע"ץ, אבל הוא מוסיף שהשיקול הכספי אינו השיקול היחיד שבו יתח־שבו מתכנני הכביש.

"יתרונה של המנהרה, שהיא לא מפריעה לאף אחד והגישה לאתרי הע־בודה לבנייתה נוחה", אומר אבנון. "בחלופה שלנו יש בעיה של שמירה על הנוף בנקודות הגישה לאתרים, וגם זה מוסיף לעלויות".

אולם אבנון מוצא חיסרון בתוואי המנהרה דווקא בגלל הסיבה הנופית. "אנחנו צריכים לשאול את עצמנו אם יש הצדקה להעביר דווקא באזור כזה כביש מתחת לאדמה, ולמנוע מהנוס־עים את ההנאה מהנוף. צריך גם לזכור שמעבר בשרים אינו מהווה בהכרח פגיעה בנוף. במדינות כמו ארצות הב־רית ושווייץ יש גשרים שמשתלבים בנוף ההררי".

אבנון אומר שהנוף בנחל רפאים ממילא לא יישאר במצבו כיום – גם אם הכביש יעבור מתחת לאדמה – מאחר שרשות הגנים הלאומיים מת־כוונת לפתח את האזור ולבנות בו אגמים מלאכותיים ותיירים למבק־רים. רובי עמיר אומר שמדובר בתכנון ראשוני בלבד. לדבריו, האגמים המ־לאכותיים יהיו מחוץ לנחל רפאים ואל האזור תוביל דרך עפר, שתשמור את אופיו הכפרי.

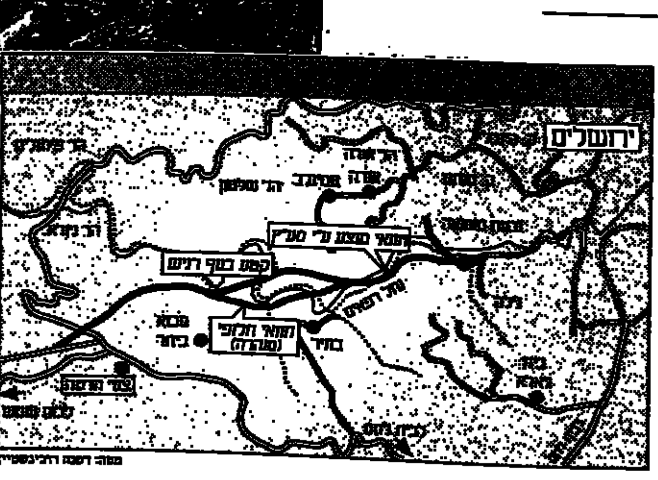

הבימה
התיאטרון הלאומי
החייל האמיץ שוויק
03-6296071

הקאמרי של תל-אביב
פולארד
03-5233335

תיאטרון באר שבע
אשת האופה
מכירת המנויים לעונת ההצגות 95-96 נמשכת
07-238278

בית ליסין
קידוש - הצגות ראשונות
03-6916653

הקאמר / הסיפור
03 5182812

חייג ואתה מנוי על הארץ
02-254245/8 03-5121333/44 04-623166/7

לפרסום במדור מודעות משפטיות ומכרזים
אנא התקשרו 03-5121112/3/4

גלריה

התעמלות בוקר

1. מה זה הידרופוביה?
2. מה ראשי התיבות של DNA?

(התשובות בעמ' ב7)

מלכת המטבח היא בעצם וורקוהולית

דמותה של מרתה סטיוארט היא "ממש מבחן־דרודשאך מהלך לפיצול אישיותה של האשה המודרנית". מדובר בגרושה, עם טונות של אמביציה, נטולת שינה, המשדרת לאומה האמריקאית מסר על קדושת המסורת המשפחתית, על חשיבות החגים ועל טיפוח הבית

מאת גידה רוסו

גם מהוראות להצעת מיטה ולהכנת גרות לחג אפשר להקים אימפריה. תשאלו את מרתה סטיוארט. היא התחילה את דרכה אל מלכות הבית והמטבח בחברת קייטרינג צנועה בקונטיקט, שהובילה לסדרת ספרים צבעוניים על אירוח ומתבונים, שהובילו לתוכנית טלוויזיה שעסקה גם בטיפוח הבית והגינה, שהובילו למגזינים על אותו נושא – שהובילו בתורם לאימפריה כלכלית.

האשה המנהלת את כל זה מתעלמת כבר שנים, בדרך אל הבנק, מכך ששמה הפך מוזמן לבדיחה קבועה בקרב אנשי המדיה, אפילו בתחום הקרוב לזה שלה, כמו במגזין "בון אפטי". סטיוארט היתה עסוקה מכדי להבחין בכך, כי במקביל הפך שמה למותג לאומי רשמי, מה גם שלפני חודשים ספורים מונתה לנשיאת חטיבת "מפעלי מרתה סטיוארט – סגנון חיים" בענק המדיה טיים וורנר.

דמותה של סטיוארט מלאה סתירות. "ממש מבחן־דרודשאך מהלך לפיצול אישיותה של אשה מודרנית", גורסת ברברה ליפרט מ"ניו יורק מגזין". מדובר בגרושה, וורקהולית, עם טונות של אמביציה ואנרגיה, חסרת שינה, המשדרת לאומה מסר על קדושת המסורת המשפחתית, על חשיבות החגים ועל טיפוח הבית והגן בנוסח האופרה, ממבשרי הימין הפשיסטי בגרמניה. דבר ממה שהיא באמת אינו מתיישב עם המסר הזה, אבל אימפריית מיליוני הדולרים שלה מוכיחה רק דבר אחד: המסר נחרץ ומצליח – עד כדי פולחן.

יש לא מעט הסברים לפולחן סטיוארט, למיליוני הצופים בתוכנית הטלוויזיה שלה, להערצה שרוחשות לה נשים צעירות בנות לאמהות פמיניסטיות, ולכמויות הפנטסטיות שבהן נמכרים ספרי האירוח שלה (500 אלף עותקים בממוצע).

אחת הסיבות, לפחות, היא אפקט האורחים בסלון שתרמה תוכנית הטלוויזיה שלה. סטיוארט פרצה לתוך מיליוני משקי־בית שנמנעו עד או מלהכיר אותה. כמו כן, אין לשכוח את המסורת האמריקאית המאמצת אל לבה כל יום פיקה הידוע למכור להמונים שיטה להפגין את עושרם ומעמדם – בטקט ו...כן, אפילו בטוב־טעם.

"יש כיום היפוך אידיאלים מהיום", מספרת מורה לכלכלת בית מצוות המגזין "סגנון חיים" של מרתה. "כל הצעירים האלה שגודלו בשנות השבעים על ידי אמהות עובדות, שאכלו ארוחות טלוויזיה לבדם לפנות ערב ולמדו בידוני משפחה שאפשר להתרועע עם בדורי אבק – תובעים היום בעקשנות ללמוד אותם איך לשטוף רצפה כמו שצריך, ורצוי גם לשלב בכך רקמה, סריגה וגובלינים".

אחת מאלפי החברות במועדון מעריצי מרתה (Marthas Fan Club) סבורה שכל השיטות האחרות, כולל פמיניזם ושוויון זכויות ליברליים ועירוב משפחות, פשוט לא מצאו שום תחליף הוגן לנחמת הרכה ההעוטפת של בית נקי, מסודר ומטופח, ארוחות סדירות, כינוסי משפחה בחגים ומסורות קטנות אך יציבות ועקביות של טקסים ומתנות. אם לא היתה נוצרת מרתה, שמילאה חלל עצום בדיוק בתחום זה – היה צריך להמציא אותה.

יתר על כן, לסטיוארט יש כישרון יהודי לאתר פעולות שגרה יום־יומיות שהיו נטל משעמם במשך מאות שנים לכל עקרת בית, ולהפוך אותן בכמטה קסמים להזדמנות פז להצטיינות ולהפגנת יכולת. מי שישן פעם אחת במיטה שהוצעה על פי נוהלי מרתה סטיוארט, לא ישכח להתוודע לידיים שעשו זאת; מי שלמדה אצלה איך לקפל ולעמלן מפית בד, מרגישה ביטחון שלא היה לה קודם.

והמספרים רק תומכים בתיאוריה: סטיוארט נושאת 12 הרצאות בשנה, כל אחת מכניסה לה 15 אלף דולר. החוזה הייעוץ שלה עם רשת הענק קיי־מארט תם ב־1992, אבל התמלוגים על סדיני/מגבות/נרות/מפיות־מרתה עדיין זורמים. 14 ספריה נמכרים במיליונים, ורשת טיים וורנר נערכת להפיץ סדרה של סידיי רום מרתה, וגם לשלב את מפעלי מרתה באינטרנט. בחודשים הקרובים יוחלט גם אם להקים רשת של חנויות מרתה ברחבי ארצות הברית, בעוד שתוכנית הטלוויזיה הפופולרית שלה, המוקדשת כולה לבית, משודרת ב־138 תחנות בארצות הברית.

המגזין המצליח שלה ילד לא מכבר בן בשם "סטיוארט – תינוקות", ובשנה הקרובה ישוגר לשוק מגזין מתבונים נוסף. האם יתכן שכולנו, בסופו של דבר, רק רוצים הבית, ללמוד מתי שותלים פטוניות, איך מבהיקים את הפריצים בין אריחי הפרסינות באמבטיה ואיך בדיוק מקפלים מגבות? נראה שכן.

מרתה סטיוארט. 15 אלף דולר להרצאה על טיפוח הבית

הצד האפל של הנעורים

הנוער בסרטו של לארי קלארק "קידס" שונה לחלוטין מזה המוכר מ"אמריקן גראפיטי" וכל האסקימו־לימונים שבאו אחריו. השוני הזה גרם לשערורייה גדולה בארצות הברית, כשפוליטיקאים רבים טענו שמדובר בטינופת, בסילוף, בהצגה מעוותת של אמריקה

מאת גיל חובב

צלם הסטילס לארי קלארק, שסרטו רווי השערוריות "Kids" שוחרר סוף סוף להקרנה מסחרית, פגש את התסריטאי שלו במקרה, בכיכר וואשינגטון במנהטן, שעה שהוא ובנו יצאו לדהור על הסקייטבורדים שלהם. בנו של קלארק בן 12. התסריטאי, מן הסתם, נראה לו קשיש לגמרי: הוא בן 21. ואילו קלארק, במובנים רבים הצעיר שבחבורה, בן 52. הבמאי, שלדבריו הבילוי העיקרי שלו הוא התרועעות עם חבורות רוכבי סקייטבורד הצעירים ממנו בכארבעים שנה, מתאר בסרטו החדש (והראשון) את הווי הנוער העירוני הזה, הווי אפל ושונה לחלוטין מזה המוכר מ"אמריקן גראפיטי" וכל האסקימו־לימונים שבאו אחריו.

יש שתי סיבות לשוני הזה: ראשית, גיבוריו של קלארק צעירים בהרבה. הם בני 12 ו־13 (וכמו אצל כלבים, גם אצל בני נוער כל שנת חיים משולה לשבע שנות חיי אדם). ושנית, מה שהם עושים רוב הזמן הוא לא לנסות – לשווא – להגיע למיטה, אלא לקיים יחסי מין ללא הפסקה, ואם כבר יש הפסקה, היא מנוצלת לפעילויות כגון לקיחת סמים, גניבה, מכות או השתכרות עד אובדן חושים. כצפוי, השוני הזה גרם לשערורייה גדולה בארצות הברית, כשפוליטיקאים רבים מצאו לעצמם חובה להתייחס לסרט וליוצרו ולומר שמדובר בטינופת, בסילוף, בהצגה מעוותת של אמריקה. כצפוי, המסר הסופי של רוב הנאומים היה הזה הרגו את השליח.

אבל "Kids" הוגבב להקרנת חצות בפסטיבל סאנדאנס האחרון וזכה בפרס הקהל.

לארי קלארק. "זה לא סרט לילדים"

שהסתבכה לאחרונה כהוגן עם "כמנר" – שהקפיץ את השמרנים והקתולים – וגררה יחד אתה למוקד הצרות את החברה האם השמרנית שלה, אולפני וולט דיסני.

אלא שהפעם נמאס לדיסני להסתבך. אחרי כמה שבועות של רמזים והימורים מעל דפי העיתונות, פורסמה לפני כחודשיים הכרזה רשמית של דיסני שבה נאסר על מירמאקס להפיץ את "Kids". בתגובה (ולא בהכרח בלי תיאום עם דיסני), הקימו בעלי מירמאקס את אקסקליבר, חברת סרטים עצמאית שייעודה העיקרי הוא הפצת סרטו של קלארק. הסיווג שהסרט זכה לו היה NC17, כלומר לצופים מגיל 17 ומעלה. חברת אקסקליבר בחרה בנתיב פעולה לאשכיח והחליטה להפיץ את הסרט ללא סיווג (אך עם הערה נלווית, שהיא ממליצה לא להכניס לאולמות נוער מתחת לגיל 18). כך הושגו שתי מטרות תמוהות: מצד אחד הפך הסרט לעוד פחות מסחרי, משום שרשתות בתי קולנוע גדולות מתרחקות מסרטים ללא סיווג כמו מאש, ומצד שני, הנוער שעליו מספרת העלילה אינו יכול לצפות בו.

"זה בכלל לא סרט לילדים", מבהיר קלארק. "זה סרט על ילדים. זה סרט שמראה אותם כמו שהם, ולא כמו שמראים אותם בכל הסרטים ההוליוודיים האלה, שבהם שהם נעשו על ידי קשישים שאין להם בכלל מושג מה קורה היום".

הוא הוקרן גם בקאן, ומשם דווח בעיקר על צופים רבים שעזבו את האולם בקריאות בוז ומחאה. מי שאמורה היתה להפיץ את הסרט בארצות הברית היתה חברת מירמאקס, זו

"קידס". קבוצת הסיכון הראשונה במעלה להידבק באיידס

ואכן, הסרט שצולם כולו בניו יורק הוא אנטי־תזה לפצצות הסוכר והאסטרטיים המיוצרות בלוס אנג'לס. כמו בספרי הצילום שלו, שפירסמו אותו בשנות השבעים והשמונים, גם בסרטו של קלארק מתגלים הנערים כחוויה קשה, עצובה, כואבת והרבה פחות תינית מכפי שהיא השתקפה בסוריו של איטו אבידם. הספורט העיקרי של הבנים הוא להשכיב בתולות. וכבה הם גם מגדירים אותן, בשפה מלוכלכת. "הם צעירים", אומר קלארק, "ונראה להם שהם בני אלמוות. הם לא מאמינים באיידס, הם חושבים שזאת פיקציה. הם לא מכירים ילדים עם איידס ונראה להם שהם לא יכולים להידבק במחלה, אבל הסטטיסטיקה הרי מראה שבני נוער הם קבוצת הסיכון הראשונה במעלה ורבים מהם ימותו. הסרט הוא רק השתקפות של המציאות הזאת".

אלבומים חדשים / מיכל פלטי

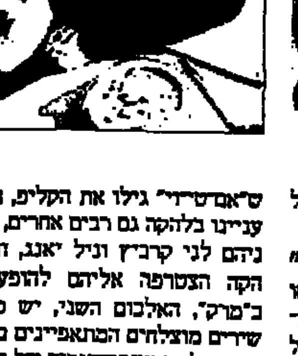

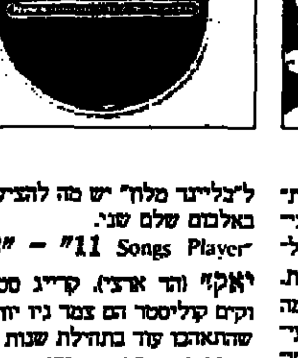

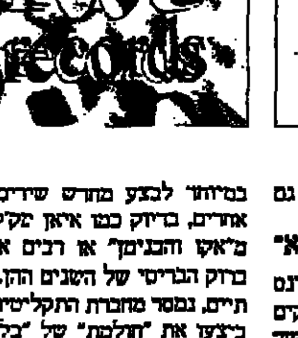

"גרנד פרי" – "סינאייג' פאנקלאב" (הד ארצי). אלבום רביעי לרביעייה הסקוטית, שיציאתו ממלאת בתוכן חדש את הקלישאה "מלווה בכל השמות הנכונים". האלבום הוקלט באולפן "מאנור" – בית מהמאה ה־13 שהפך לאולפן ובו הוקלטו בין היתר "פעמונים צינוריים" של מייק אולדפילד, ו"נווד מיינד דה בולוקס" של ה"סקס פיסטולס". האלבום הופק על ידי ריוויד ביאנקי, שהפיק אלבומים לטום פטי, למיק ג'אגר ולהנרי רולינס. "גרנד פרי" הוא הרבה יותר טום פטי מהנרי רולינס וממיק ג'אגר, אבל בחברת התקליטים של ריוויד גפן, המתמחה בייחודי ציבור מאסיביים, יהיה מי שידחוף את "סינאייג' פאנקלאב" ישר אל הפסגה, כלהקת רוק חדשנית וסוערת. כדאי לשים לב לקטע ה־12 בדיסק, הדומה דמיון מדאיג קצת ל"ג'נסאו יו" היפה של "דאוס".

"מרק" – "בליינד מלון" (אר־אם־סי). "בליינד מלון" נכנסו לתודעה לפני שנתיים בעיקר בזכות וידאו־קליפ מוצלח מאוד על ילדה ברמות דבורה, שליווה את השיר החמוד "אין גשם". אחרי ש"אם־טי־וי" גילו את הקליפ, התעניינו בלהקה גם רבים אחרים, ביניהם לני קרביץ וניל יאנג, והלהקה הצטרפה אליהם להופעות. ב"מרק", האלבום השני, יש כמה שירים מוצלחים המתאפיינים בעיקר בקולו הבאנפי־הגבוה של הסולן, שנון הון, ושווה לבדוק אם ל"בליינד מלון" יש מה להציע גם באלבום שלם שני.

"11 Songs Player" – "נאיאק" (הד ארצי). קרייג סטרנס וקים קוליסטר הם צמד ניו יורקים שהתאהבו עוד בתחילת שנות השמונים במוסיקת רוק בריטית, ועברו ללונדון. "נאיאק" אוהבים במיוחד לבצע מחדש שירים של אחרים, בדיוק כמו איאן מקקאלך מ"אקו והבנימן" או רבים אחרים ברוק הבריטי של השנים ההן. ביניתיים, נמסר מחברת התקליטים, הם ביצעו את "הולכת" של "בלונדי" ואת "אהבה היא זר" של "יוריתמיקס". ל"נאיאק" יש צליל הולמני ועמוס, שכבר נטחן היטב באלבומים של "דייד", בחלק מהשירים של ה"סטון רוזס" ואצל הרבה להקות אחרות. האם העובדה שהם אמריקאים בלונדון הופכת את האלבום בהכרח למעניין יותר? כנראה יש מי שחושב שכן.

"ביג פוט" – אוסף דאנס (הליקון). "ביג פוט", החברה הבת של הליקון המתמחה בדאנס ישראלי מקורי, מוציאה אלבום אוסף ראשון ובו שישה שירים. "אינבר נשיונל גרוב", פיני אבה, ו"של שוק" הם הרכבים ישראליים המקודים להשמעות אידספור במועדונים בחו"ל, ולכן הם שרים באנגלית, עם דגימות וסמפלים של זמרים ערבים שלא ניתן להם אפילו קרדיט על העטיפה. קצת זבל. "אלארם", השיר המסיים את האלבום, הוא שיר מושמע מאוד במועדונים.

הפילהרמונית יוצאת לסיור קונצרטים בפסטיבלים של אירופה

התזמורת הפילהרמונית תצא בימים הקרובים לסיור קונצרטים באירופה, עם מנהלה המוסיקלי זובין מהטה. באוגוסט־ספטמבר תופיע התזמורת עם הזמרים פנחס צוקרמן, מקסים ונגרוב, גיל שחם ושרה צ'אנג ועם המנצח הלמוט רילינג.

בגרמניה תופיע התזמורת בלייפציג, ברמן, מאסטריכט, קלן, דיסלדורף, המבורג, מינכן, מנהיים וברלין. היא תבצע שם, בניצוחו של מהטה, את הסימפוניה מס' 40 של מוצרט, הסימפוניה השנייה של מהלר והקונצ'רטו לכינור מאת ברהמס (עם הכנר גיל שחם).

בפסטיבל ולצבורג היוקרתי תופיע בשני קונצרטים בשתי תוכניות שונות, וכן גם בפסטיבל לוצרן. בפסטיבל שטוטגרט תבצע את "רקוויאם הפיוס" לזכר קורבנות מלחמת העולם השנייה, בניצוחו של הלמוט רילינג. זו יצירה משותפת ל־14 מלחינים ובהם קז'ישטוף פנדרצקי, לוצ'יאנו בריו ואלפרד שניטקה. המסלול, שיכלול גם את ורשה ופאריס, יסתיים בסדרת קונצרטים במילנו ובבוקרשט.

ציפי שוחט

משרד התקשורת נתן לארבע חברות רישיונות לניסוי מולטימדיה

משרד התקשורת נתן לחברות יגב, ממדים, מריה נס ונט גיים רישיונות לעריכת ניסוי בשירותי מולטימדיה. הרישיון ייכנס לתוקפו לאחר שארבע החברות יציגו הסכם התקשרות עם זכייני הכבלים. הניסוי יימשך כשנה ויקיף 500 בתים בפריפריה ו־500 בתים באזור עירוני.

הרישיון מתיר לחברות לבדוק היתכנות טכנית של יישומי מולטימדיה על רשת הכבלים, ולצבור נתונים לקראת גיבוש תקנות בתחום זה. במסגרת הניסוי הותר לחברות לתת שירותי לומדות באישור משרד החינוך, משחקים, עיון במאגרי מידע ודואר אלקטרוני.

הניסוי יתבצע בלי שייגבו כספים, גם לא תמורת הציוד שישמש את משתתפיו. מקבלי הרישיונות יפעילו מוקד שירות שיאפשר למשתתפי הניסוי לקבל מידע עליו ויהיה כתובת לבירורים ולתלונות.

בתום הניסוי יעבירו בעלי הרישיונות למשרד התקשורת דיווח שיכלול פירוט בדבר אתרי הניסוי, אפיוני המשתתפים ואתרי הניסוי, נתונים ומסקנות טכניות והדרכות, וסיכום כללי.

עשית

התבטלה הופעתה של ג'ון ארמטריידינג בקיסריה

התבטלה הופעתה של ג'ון ארמטריידינג שהיתה מיועדת להתקיים ב־17 באוגוסט בקיסריה, בשל העלות הגבוהה שנדרשה כדי לאבטח את ההופעה ובשל מכירת כרטיסים לא משביעת רצון. ההופעה בהיכל התרבות ב־16 לחודש תתקיים כמתוכנן וההופעה בפסטיבל אשקלון ב־15 בחודש תתקיים גם היא.

חברת תקליטי ג'ז לאיסטווד. הבמאי־שחקן קלינט איסטווד הקים חברת תקליטים קטנה בשם "מאלפאסו רקורדס", שתוקדש לאלבומי ג'ז, הז'אנר המוסיקלי החביב עליו (איסטווד ביים את הסרט "בירד" על צ'רלי פרקר). האלבום הראשון שייצא בחברה יהיה פסקול הסרט "הגשרים של מחוז מדיסון" שאיסטווד ביים ומשחק בו בתפקיד הראשי. הירחון "ווקס" מספר שאיסטווד כבר הוציא בעבר אלבומי קאנטרי בחברת תקליטים אחרת שהיתה בבעלותו, "ויווה רקורדס".

ג'וני מיטשל להופעות. הזמרת ג'וני מיטשל תצא בקרוב לסיבוב הופעות קצר שיהיה, כהגדרתה, "סיבוב ניצחון שלי על מצבו של הגוף". מיטשל בת ה־49 חולה בטרשת נפוצה ומתמודדת גם עם מחלת הפוליו שתקפה אותה, אחרי שחלתה בה כשהיתה בת תשע. "אני צריכה לשמור על האנרגיות שלי", היא אומרת לירחון "ווקס", "כמו הארנב בפרסומות לסוללות. אלא שבמקרה שלי, אני הארנב שיפסיק לנגן בכל רגע, ולא זה שממשיך וממשיך".

מהדורה מבוארת של "הכנסת כלה". "מראות ומקומות", מהדורה מבוארת ומאוירת ל"הכנסת כלה" של ש"י עגנון בעריכת אברהם הולץ, תראה אור בקרוב בהוצאת שוקן. בספר מופיע הטקסט המלא ולצדו הסברים על המקורות שמהם שאב עגנון את שפתו. הולץ מפרש את משמעם ומקורם המדויק של מלים וביטויים מהתנ"ך, המשנה והתלמוד.

ספר להרולד שימל. "נוכח", ספר שירה חדש מאת הרולד שימל, ראה אור בהוצאת הליקון. לדברי ההוצאה, "אלה שירי תמונה רפלקסיביים שבהם מושם המשורר את המלים כמו על בד. שירי 'נוכח' נותנים למראות ולחוויות את ממדי הפרספקטיבה של המתבונן".

סרטים חדשים. "הגשרים של מחוז מדיסון" בבימוי של קלינט איסטווד ובכיכובם של איסטווד ומריל סטריפ ייצא לאקרנים המקומיים ב־8 בספטמבר. סינדי קרופורד תופיע על המסכים בארץ בתפקיד עורכת דין צעירה המתמודדת בנימי משפחה ונתבעת מול אילומי רצח, בסרט "משחק שקול" בבימויו של אנדרו סייפס, שיעלה בארץ ב־27 באוקטובר. ג'וליה רוברטס תגלם אשה שמגלה שבעלה בוגד בה, בסרט "Something to Talk About" שעדיין לא נקבע לו שם עברי, אבל תאריך יציאה לאקרנים כן נקבע – 17 בנובמבר.

ביאטריס דאל נעצרה בחקירת סמים. שחקנית הקולנוע הצרפתייה ביאטריס דאל ("בטי בלו") נעצרה עם שני אנשים נוספים בחקירת סמים, נמסר ביום רביעי ממקורות משטרתיים. דאל נעצרה ביום שלישי בלילה לאחר שהמשטרה ערכה חיפוש בביתה. דאל הורשעה ב־1992 בגניבת תכשיטים מבוטיק בפאריס, ונקבע לה אז מאסר על תנאי לשישה חודשים וקנס בסך 20 אלף פרנקים צרפתיים.

הגיליון החמישים של "מסע אחר"

253 אלף אנשים – 11.4% מהאוכלוסייה היהודית הבוגרת בישראל – קראו במגזין "מסע אחר" לפחות פעם אחת בארבעת החודשים האחרונים, וכ־151 אלף אנשים, 6.8% מהאוכלוסייה, קראו את המגזין בחודש האחרון. כך עולה מסקר שערך מכון גיאוקרטוגרפיה לבקשת "מסע אחר", לרגל צאת הגיליון החמישים שלו, בקרוב. כן נמסר כי למגזין יש היום 40 אלף מנויים.

בגיליון החמישים יופיעו תוצאות סקר שבו נשאלו הקוראים מהו המקום שהם חולמים להגיע אליו, באיזו תקופה היו רוצים לחיות ומי האישיות שהיו רוצים לפגוש.

64% מהנשאלים אמרו שהם חולמים להימצא באי טרופי מבודד וציינו את מדגסקר, גלפגוס, סיישל או פיג'י כיעדים מועדפים; 8% ציינו את פאריס כיעדם הנכסף; 5% ציינו אתרים בארצות הברית, והשאר ציינו אתרים רבים על פני הגלובוס.

על השאלה "באיזו תקופה הייתם רוצים לחיות?" ענו 37% כי היו רוצים לחיות בסוף המאה ה־19; 16% היו רוצים לחיות בראשית המאה העשרים, לפני מלחמת העולם הראשונה; 7% היו רוצים לחיות בתקופת התנ"ך; 4% היו רוצים לחיות בתקופה פרהיסטורית; אחוזים אחרים ציינו את העתיד בתקופה מוקדמת, ושאר התשובות מפוזרות על תקופות אחרות רבות ומגוונות. האנשים שאתם היו מרבית קוראי "מסע אחר" מעוניינים להיפגש הם, לפי מידת הפופולריות: מרקו פולו, כריסטופר קולומבוס, מהטמה גנדי וצ'רלס דרווין.

בגיליון החמישים תופיע גם סדרה של כתבות בנושא זהב: מאמר על קדחת הזהב בצפון אמריקה מאת אמיר יחיאלי; רוזין הראל כתב על "הבקתה של ג'ים", האיש שחיפש זהב וגילה את יופיה של אלסקה; אריאלה רינגל־הופמן על שוקי הזהב בישראל; עמי בדבסט על תולדות האלכימיה; גיל חסקין על מקומו של הזהב בתרבות האינקה; צור שיזף על שוד זהב האינקה על ידי הספרדים; מולי שאול כתב על "דיסק הזהב של האינקה"; ורן ראור שואל "ממה עשוי דג זהב".

כן יופיעו בגיליון מאמר מאת תמר הגרשי גינות על השפעת הפצצה הגרעינית על תושבי יפאן וארצות הברית, ועל האופן שבו מציינים השנה בהירושימה ובנגסקי מלאת 50 שנים להפצצה; מאמר מאת רדי גינת יואלי־סללים על פראג; ומאמר מאת דבי הרשמן ושמעון לב שיצאו לברר אם קברו של אלכסנדר מוקדון נמצא אכן בנווה במדבר סיווה.

שגיא גרין

נפתח הסניף הראשון של "בלוקבאסטר וידאו" ברמת גן

בסוף השבוע שעבר נפתח הסניף הראשון של "בלוקבאסטר וידאו" בכיכר כופר היישוב ברמת גן. זהו הסניף הראשון ברשת, שתוקם בישראל בשנים הקרובות. את הזיכיון לפתיחת הרשת בישראל קיבלה קבוצת סופרשארם. בסניף הראשון הושקעו שני מיליון שקלים ומוצעות בו להשכרה 10,000 קלטות וידאו. עוד יש בו מחלקה להשכרה ולמכירה של משחקי סגה ונינטנדו ואגף של תוכנות ומשחקי סידיי רום.

לדברי אילן גבעון, מנכ"ל הרשת בישראל, בלוקבאסטר וידאו תקפיד על צביון משפחתי. בחנות לא יוצגו סרטים פורנוגרפיים והורים יוכלו לציין אם מותר לילדיהם להוציא סרטים שסוגו כלצפייה מוגבלת.

רוב ההיצע בחנות הוא להיטי קולנוע אמריקאיים חדשים יחסית. גם במחלקות של הסרטים שאינם אמריקאיים, או במחלקת הסרטים המוסיקליים, למשל, רוב ההיצע הוא של סרטים חדשים, שהופצו בשנים האחרונות בישראל.

שכירות סרט לשלושה ימים תעלה 12 שקל (7 שקלים לסרט ילדים). כן יהיה אפשר לשכור משחקי סגה ונינטנדו ומכשירי וידאו ומשחק ניידים, ב־35 שקל לשלושה או ארבעה ימים. החנות תפעל בין עשר בבוקר לחצות.

תאגיד בלוקבאסטר וידאו הוא הקמעונאי הגדול ביותר בשוק סרטי הווידאו הביתיים בארצות הברית. יש לו סניפים ב־176 מרכזים מסחריים ב־48 מדינות בארצות הברית, וכן בפורטוריקו, אוסטרליה, קנדה, צ'ילה, יפאן, מקסיקו, ספרד, אנגליה וונצואלה. מטרתו של מנכ"ל הרשת הישראלי היא שתהיה חנות אחת לכל 80 אלף איש בישראל.

רוני פרצ'יק

5ב הארץ 6.8.95

3ד הארץ 11.8.95

5ד הארץ 11.8.95

מכז ומן الأصل

هكذا من الأصل

גלריה

עיצוב / אריה ברקוביץ

תצלומים: אייל נרייך

ציור על החלון

הזכוכית מושכת מעצבים ואמנים רבים – הם יוצרים בה כלים שימושיים, אלמנטים אורנמנט־ליים, ויטראז'ים, פסלים ועוד אין־ספור פריטים. השקיפות מגרה את היוצר לעסוק ב"אין חומר", בשקוף על שקוף וביצירת טקסטורות בטכניקות שונות – התזת חול, הדבקה, ניפוח או כיפוף.

סובה כרמון, מעצבת גרפית לשעבר, בוגרת לע־בוד בזכוכית, ופתחה סטודיו בשכונת פלורנטין בתל אביב. כרמון, שלמדה את הטכניקה בניו יורק, עובדת עם זכוכית בעובי 20 מ"מ, שעליה היא מציירת, בעיקר בלבן, באמצעות התזת חול. צבע היא מוסיפה בעזרת מכחול אוויר עם צבעי זכוכית העמידים באור. היא מציירת צורות מופש־טות או מוטיבים אתניים על מוצרים מגוונים – שולחנות, מחיצות, מקלחונים, תקרות מוארות, חלונות ועוד. כרמון עושה גם מחיצות וחלונות לבתי מלון ומבני ציבור, ומציגה תערוכה קבועה במילנו.

אפשר לראות את העבודות בסטודיו בתל אביב, טל' 6837952.

גלגול עכשווי של חדר המוזרויות

"מיקרומגאס". ביתן וייסבורד, מוזיאון ישראל. אוצרת: לין קוק

תערוכה
סמדר שפי

"מיקרומגאס" היא תערוכה מאכזבת. מה שנראה כמתכון בטוח להצלחה – לין קוק, אוצרת מרכז "דיאה" לאמנות בניו יורק, מציגה עבודות עכשוויות של אמנים בינלאומיים חשובים, בהם צ'רלס ריי, קתרינה פריץ' וג'וליאן אופי – נכשל. התערוכה אינה מצליחה ליצור אמירה מנוסחת, והמכנה המשותף שנבחר לעבודות – היחס הגדלות או הקטנות של אובייקטים מוכרים – מתקבל לכל היותר כסריואלי. בסופו של דבר, התערוכה היא לא יותר מאשר הזדמנות לראות אוסף עבודות בינלאומיות, חלקן טובות, כעין המשך לתערוכת "רכישות חדשות" המוצגת באגף אחר של המוזיאון.

הבעיה המרכזית טמונה בטענה שמעלה האוצרת, במאמר קצר בעלון הדקיק ומחוסר הצילומים המת־לווה לתערוכה. קוק כותבת שם שמעניין ש"אמנים בני הדור הצעיר נמשכים ליצור חפצים ודמויות קטני ממדים או דווקא היפוכם – מפלצות ענקיות". קביעה זו סובלת מכלליות מביכה: העיסוק בגדלים הוא תופעה מתמשכת באמנות, שאפשר לעקוב אח־ריה הזל באמנות עתיקה (למשל פסלי אלים יווניים או קיסרים רומיים מוגדלים עשרות מונים מגודל טבעי), ועד זרמים שונים באמנות מודרנית במאה העשרים, כמו אמנות הפופ, ובעבודותיהם של אמ־נים כמו קלאס אולדנבורג או ג'ף קונס.

בתערוכה כשלושים עבודות, שמקצתן כלל אינן עוסקות בשאלת ההגדלה/ההקטנה, או שהן נוגעות בה באופן חלקי מאוד, למשל "מפעיל הציפור האד־ום" של ג'ון קסלר או "מדפים מדורגים עם אגרט־לים" של קתרינה פריץ'. התערוכה בכללותה נרמזת כגלגול עכשווי, מלאכותי, של "חדר המוזרויות" (Curiousity Chamber), שהיה מקובל בארמונות ובבתי אצילים אירופיים במאות ה־16–19. בחדרים האלה נאספו מוטציות של בעלי חיים וצמחים, חפ־צים אקזוטיים מארצות רחוקות וחפצי חן ואמנות יוצאי דופן, בלא מערכת היררכית של קיטלוג ומי־תוך מבט מרוחק ולא אמפתי.

העבודה המרתקת והמטרידה ביותר בתערוכה היא "דוגמה משפחתית" של צ'רלס ריי, שמסוף שנות השמונים מסתמן כאחד היוצרים האמריקאים המעניינים ביותר. זה פסל המציג משפחה מערבית סטריאוטיפית: אמא, אבא, ילד וילדה, כולם לבנים ושלמים פיסית, המחזיקים ידיים כמאוחדים מול שאר העולם. אלא שריי עיוות את הסטריאוטיפ, ויצר את כל הדמויות באותו גודל. השוויון המזור מדגיש את השינויים החלים עם התבגרות הגוף (שיער ערווה, שינויי פרופורציות) ונוצרת תחושה חריפה של נדידה בזמן, כשהצופה מחפש בגוף המ־בוגר את שרידי הילדותיות והילדותי את הרמז לעתיד. ריי מצביע על הבעייתיות של תפיסת המש־פחה העכשווית: הניסיון ליצור שוויון בין הורים לילדים מוצג כמגוחך, והעירום של הדמויות מתפ־רש לא במונחי חזרה לטבע, כי אם כפגיעות חשופה. למרות הנקודות הקשות שהוא מעלה נדמה שריי – יותר משהוא מותח ביקורת – עוסק במבוכה, וכך מצליח ליצור עבודה מרגשת.

תצלומים מעובדים וכמה פרטים לא שגרתיים נעשו טכניקה מקובלת לעיסוק בפנטסטי, במיוחד בהקשר האנושי. ג'ין דאנינג, שמציגה עתה בתערו־כה "זהות ושונות" בביאנלה בוונציה, בחלק שכותר־תו "הגוף האמיתי והווירטואלי" (לצד אמנים כמו אינו ואן־למסווירדה וננסי בורסון), מציגה תשע עב־ודות בתערוכה בירושלים. הטכניקה של תצלום רגיל, לכאורה, יוצרת אשליה של תיעוד, וכך מעצי־מה את האימה שבהתמודדות עם היוצא דופן. היא מציגה נערה המורצת לשון ענקית באודם מושלם, לא טבעי. או דיוקן בוודרה שרק מקרוב מתגלות על פניה שערות דקיקות, המאיימות על הנשיות המו־בהקת. "פגם", עבודת פיסול של דאנינג, מצליחה להלך על הקו שבין המגוחך לזוועה: בתוך גיליון של שרף גומי יצרה דאנינג שומה, נקודה כהה שמתוכה עולה שערה דקה. שרף הגומי, הנראה כעור אדם, מחריד, ואילו השומה, שנתפסת בדרך כלל כפגם חמור ביופי, נראית בלתי מזיקה.

פיטר פישלי ודייוויד וייס, "מיטה קטנה", 1983

ב"הענקה" מטפל ג'ף וול בזק־נה באמצעות ההיבט של קנה מידה. בעבודה, המורכבת מעיבוד תצלומים לשקפים ותיבת תצוגה, מצולמת ספרייה ציבורית גדולה, שבמרכזו גרם המדרגות שלה ניצ־בת אשה מבוגרת ענקית, עירומה. וול נוגע כאן בשאלת היחס לזק־נה והוא מציג מצב אוטופי שבו הגדילה, הצמיחה שמאפיינת גיל צעיר, תימשך עם הגיל והגוף יש־מור על חן חיוניות. האשה הופ־כת לדמות אלגורית, דימוי לחכ־מה (עוסה דמויות אלגוריות שהו־פיעו בעבר על מבנים דתיים ומה־מאה ה־17 גם על מבנים חילוניים). היא מושתלת בתוך הספרייה, המגישה לבני כל גיל את מה שנחשב פעם לנחלתם ולי־תרונם של הזקנים.

אדריכלות מוקטנת מופיעה בעבודות של רוברט גובר, ג'וליאן אופי, ופיטר פישלי ודייוויד וייס. העיסוק באדריכלות ממוזערת מושך בשל היותו דרך להשתלט על הסביבה המשמעותית ביותר לאד־דם – ביתו – ולשנות את היחס בין הקטן לגדול במה שמוחשי לנו ביותר (בשונה מהיחס למרחבי הטבע שאינם מעשה ידי אדם). הקסם המיוחד נובע גם מהיותם של מודלים ממוזערים חלק מתכנון אדריכ־לי; כך נוצרת מעין תנועה מטולטלת מהגדול לקטן וחזור חלילה.

עוד בולטות בתערוכה עבודות של תומס שוטה, במיוחד "הריקוד האחרון הוא בשבילך" – פסל של רימונים מפלצתיים עשויים יציקות אלומיניום, הנ־ראים כלקוחים מסרט מדע בדיוני, ועבודה של קת־רינה פריץ' – "מדפים מדורגים עם אגרטלים" ובה אגרטלים על מדפים ועליהם ציור ים ואונייה. פריץ' נוגעת בהקטנה באופן מרומז: ציור הים על האגרטל – שיכול להכיל רק מעט מים – מוצג כבגעגוע לבלתי אפשרי.

העמדת התערוכה תמוהה במקצת. בטקסט הנ־לווה נתקל הצופה רק אי־שם בין הקומה העליונה לקומה התחתונה של אולם התערוכה. מי שיטרח ויקרא את מאמרה של האוצרת, ימצא שהיא מנווטת כו מעין מסלול – "כך, בפתח התערוכה שלפנינו מתאים שיעמוד חפץ מיניאטורי בצורת חור מנעול ענק" כותבת קוק (ומתייחסת לעבודה של רוברט תריין), אלא שהמנעול מוסתר מאחורי לוח עם שם התערוכה, ומי שלא יתאמץ במיוחד לחפש אותו שם, ייתקל בו רק ביציאה.

לפני הבאתה למוזיאון ישראל הוצגה התערוכה במרכז תרבות אמריקה בפאריס. היא לא הובאה בשלמותה: חבל, אבל מביך לגלות שיצירות שאינן מוצגות, כמו שתי עבודות של ג'ף וול, מופיעות (באנגלית) ברשימת העבודות המוצגות.

היום בטלוויזיה / רותה קופפר

גם בסוף העולם אשם הש"ג

"העמדה". ערוץ 3, 21:40

בראיון שהתקיים לפני כעשר שנים בטלוויזיה האמריקאית נשאל סטיוון קינג מאיפה הוא מביא את כל הרעיונות המבעיתים לאין־ספור ספריו ותסריטיו, ותשובתו היתה שהם פשוט נמצאים בעולם. הוא מלקט אותם ומאמין בהם. למעשה, הודה, הוא כל כך מפחד מהם שכל לילה הוא טורח לכסות טוב־טוב את אצבעות רגליו בשמי־כה, כדי שלא יחדרו למיטתו אי אילו שדונים או מפלצות. הבעיה, או יותר נכון הכישרון הרב, של קינג היא שהוא גורם שגם הספקנים, האמיצים והישנים ברגליים חשופות שבין קו־ראיו וצופיו מאמינים למע־ללים המשונים והלא מתקב־לים על הדעת (או שמא דוו־קא כן מתקבלים) שהוא מת־אר.

תשדירי הפרומו ל"העמ־דה" של קינג, ששודרו בע־רוץ 3 בשבועיים האחרונים, ובהם מתים רבים, נביאה שחורה וקנה המפלבלת בעי־ניה, כמה זוגות עיניים צהובות/אדומות מסנוורות, פנים מרוטשים, גר־פות שרופות ועורבים שחורים מבשרי רעות, הספיקו בשביל לקבוע חד־משמעית שלא אבלה ולו ערב חשוך וסגרירי (או אפילו חם ולח) אחד מולה. אבל, כפי שקינג מלמד, החיים לא תמיד מתנהלים כמתוכנן: כשם שבסדרה, המדענים בצבא האמריקאי לא ציפו שהנגיף הקטלני שרקחו יהרוג גם אותם בסוף, כך מצאתי את עצמי מול שני הפרקים הראשונים של "העמדה". האי־רוניה בהשתלשלות עניינים זו היא שאחרי צפייה לצורכי התרשמות בשני פרקים (שהיו מאוד מתונים בהפגנת זוועות ובהבהלות), אני רוצה לצפות בששת פרקי הסדרה הנותרים (שכ־נראה יהיו רווי דם, יזע וצלקות).

"העמדה" היא סדרה מסקרנת ועשויה היטב. משחקים בה שחקני קולנוע כמו רוב לאו, קתי בייטס וג'ולייט לואיס, וגם קאריס עבדול ג'באר ושאר שחקנים מוכרים. היא מצולמת בהקפדה, עם נופים יפים ומוכרים הנהרסים מול עינינו המכוסות, ומלווה אותה מוסיקה יפה ודינמית אבל לא מניפולטיווית מדי.

הסדרה נפתחת בניסוי שכשל וגרם למותם של כל המדענים והחיילים בבסיס צבאי באזור קליפורניה. הש"ג – האשם הנצחי – שברח מעמ־דתו, כנראה גרם בכך להתפשטות הנגיף הקטלני בכל רחבי ארצות הברית. אט אט הולכת ומתכ־לה כל אוכלוסיית ארצות הברית, מלבד כמה בני מזל שנאמר להם להיזהר מ"האיש הכהה", ושנפגשו בדרכים טלפתיות עם זקנה שחורה ממוזרת טקסס.

כיאה לאפוקליפסה, מל־ווה אותה אנלוגיה בצורת שירו של ויליאם באטלר יי־טס, "The Second Coming", המדבר על התעוררות בבעתה, לאחר עשרים מאות, לשעתה של המפלצת הגסה שתיוולד בבית לחם.

סטיוון קינג נותן פירוש יותר מדויק לעשרים המאות שעליהן דיבר ייטס: מדובר על הבאן העכשווי של קינג, כשנגיף קטלני כבר קיים והורג רבים בעולם, והאנדרולמוסיה בהוצאת מד־כירה לפרקים את המהומות שפרצו בלוס אנג'לס לאחר זיכויים של השוטרים שהיכו את רודני קינג.

המפלצת במשל היא, ככל הנראה, שלטונות ארצות הברית וצבאה, האחראים להמצאת הנגיף ולניסיון להסתיר את הוועה שהביא לה. היחי־דים שיילחמו בה הם אלה שנותרו בחיים. יש להניח (או לפחות לקוות) שיצליחו להביסה, כי אי אפשר לתאר סדרה כל כך מורטת עצבים ללא סוף טוב. ואולי בשורה אופטימית אך זהירה זו היא שתסייע בצפייה הכדאית בכל פרקי "העמ־דה".

גלריה

ריח מתוק של הבטחה

תלמידי סדנאות הקיץ באופרה הישראלית זוכים לתשואות נלהבות מהקהל, הרבה יותר מזמרים מקצועיים בקונצרטים רגילים מהשורה

מאת עדו אברבאיה

הישגיה ומצבה של האופרה הישראלית החדשה, בכל תחומי פעלותה, נתונים במחלוקת ציבורית לא קטנה. רוב ההצגות זוכות לתגובות מנוגדות בעיתונות ואצל הקהל; מחלוקת עזה ותגובות מנוגדות עוד יותר עוררו הקמת הבניין החדש, ניהול האופרה, ובאחרונה גם בחירתם של מנהל כללי האמנותי. אולי רק תחום פעילות אחד באופרה הישראלית זוכה להסכמה כללית, חיובית עד נלהבת: סדנאות האופרה הקיציות, בניהולה של ג'ואן דורנמן, הקור־פטיטורית (פסנתרנית־מדריכה לזמרים) הראשית של המטרופוליטן אופרה. הסדנאות מתקיימות זה שמונה שנים מטעם המכון הישראלי לאמנות הזמ־רה, בשיתופן ובחסותן של האופרה הישראלית הח־דשה ושל קרן תל אביב לפיתוח.

נראה שבהופעות במסגרות סגורות כאלה קני המידה שונים מאלה הנהוגים בקונצרטים רגילים: זמרי הסדנה, שחלקם מופיעים כמעט לראשונה לפ־ני קהל, זוכים, ללא יוצא מן הכלל, לקבלת פנים נלהבת, חמה ובלתי מסויגת, הרבה יותר מזו שזוכים לה זמרים ותיקים ומיומנים בכל קונצרט מן השורה. תופעה דומה קיימת בתחרויות לנגנים צעירים. במו־בן זה סדנת האופרה דומה במקצת לתחרות רובינש־טיין, אך בלא המתח האכזרי של מלחמת ההישרדות הנלווה בהכרח לתחרויות.

סדנת האופרה זכתה מתחילתה לביקוש רב אצל כישרונות צעירים רבים, מן הארץ ומחוצה לה. היא כוללת שיעורים אישיים, כיתות אמן ומופעים פומ־ביים, שבהם בולטות הפקות אופראיות מלאות (בליווי פסנתר בלבד). השנה יוצגו תשע אופרות (הן מוכנות בתוך כחודש – מאמצע יולי עד 19 באוגו־סט), ומספר זה לבדו מעיד על כמות העבודה האדי־רה המושקעת כאן.

כיתות האמן בסדנה הן קטגוריה שונה, מעין ז'אנר אמנותי נפרד. לכאורה מדובר בשיעור לתל־מיד יחיד, אך האובייקט המרכזי הוא בעצם הקהל. ברגעים הטובים של כיתות האמן (וכאלה לא חסרו בשלוש כיתות האמן שבהן נכחתי) היה אפשר לראות בעין כיצד חלה תמורה אמיתית ברמת הבי־צוע של הזמר או הזמרת, תמורה כזאת, כשהיא מתחוללת לנגד עיניך, היא חוויה מרגשת, אולי יותר מביצוע המוגש בצורה מוגמרת ומושלמת.

בין המורים שמעתי – מלבד ג'ואן דורנמן – את ניקו קסטל ופדריקו דאוויה, שניהם זמרים יוצאים מן הכלל ואנשי במה מובהקים. הם שמים את הדגש, כצפוי, על ההצגה האופראית, אולי משום שכאן עיקר הערך המוסף של תרומתם. מאחר שניסיון ההופעה של זמרים צעירים מסתכם על פי רוב בשיעורי זמרה או בקונצרטים בחוג סגור, כשהם שרים אריה או סצינה אופראית הם מרוכזים בעיקר בהשתלטות על ביצוע התווים ופחות מזה בטקסט המילולי או במתרחש באופרה השלמה. וזהי ההזדמ־נות של המורה לתת את ה"הצגה" שלו – להמחיש את הסיטואציה הדרמטית, להדגים את התפקיד בד־מרה ולגלם את הפרסונה הדרמטית של הזמר, כשהור־כחים באולם הופכים אף הם לרגע לתלמידים.

אבל השיעור לדוגמה הוא רק קצה הקרחון של העבודה הנעשית כאן. במשך היום עובר כל תלמיד צוות גדול של מורים, שאת חלקם הקהל אינו רואה. לדורנמן צוות אנשי מקצוע מעולים משלה: מורים לפיתוח קול, להיגוי, לתנועה, מנצחים וקורפטיטו־רים מעולים ועוד ועוד, בהשתתפות לא גדולה של צוות מקומי (בעיקר פסנתרנים). בתוצאה חשים לא רק בסוף הסדנה, אלא כבר ב"סיכומי ביניים", כמו בקונצרט האריות האופראיות שנערך במוצאי שבת שעברה. הנגשו שם, בין היתר, ביצועים חוזרים לכ־מה קטעים שהושמעו בשיעורים פומביים, ושיפור ניכר הורגש אצל הילה פליטמן באריה מתוך "העט־לף", ואצל יעל זמיר בתפקיד המכשפה מ"הנזל וגרטל". בין הזמרים הזרים יש כישרונות מבטיחים, כמו הסופרן הסינית ייצ'י וו והבריטון אוסקר סמאנו. בין הישראלים בלט לטובה, נוסף על פליטמן וזמיר, הטנור פליקס ליפשיץ. ככלל, ברמה הכללית של הזמרים המקומיים חלה התקדמות מרשימה.

נוכחותה של דורנמן מורגשת לא רק כמורה מבריקה וכמנהלת הסדנה אלא כדמות מעודדת, כמעט אמהית, לזמרים הצעירים. היא לא רק מציגה את האמנים במלים חמות; בתום הופעתם היא מחכה לזם בקצה הבמה ושולחת אותם לקידה נוספת מול הקהל האוהד. כך היא דואגת שהלום הבמה – שאינו קל לאמן מתחיל – יהיה "מרופד" היטב.

סדנת האופרה פועלת כמוסד אוטונומי, אך פעי־לותה לטווח ארוך תלויה רבות בתשומת לב שהיא מקבלת מן האופרה הישראלית החדשה. בשעה של טלטלות בצמרת חשוב להזכיר שהסדנה היא, כמובנים רבים, פנינת ההישגים של האופרה הישראלית, לפחות הישג שיש ביחס אליו קונסנזוס רחב. נקווה שהמנה־לים החדשים של האופרה ימשיכו לתת לסדנה את הגיבוי הכספי והתפעולי שהיא ראויה לו.

לא הכל בגלל אמא

השמנה: האם זה עניין תורשתי?

מי הגיב את עשרה מיליון הילדים השמנים בארצות הברית, הטבע או התזונה? אף על פי שנודע שחוקרים בודדו לאחרונה גן של השמ־נה, התורשה אינה האחד ראית היחידה לבעיה הזאת. חוקרים מאוניברסיטת ממ־פיס בדקו קבוצה של יל־דים בין הגילים שלוש עד חמש. הם בחנו עד כמה השפיעו שמירה על המש־קל, פעילות גופנית והגנטי־קה על משקל הילד במשך שלוש השנים.

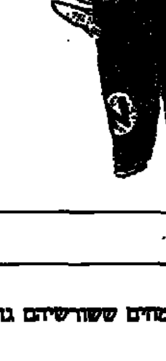

החוקרים זיהו צריכת שומן כאחד המרכיבים שי־כולים לנבא את ההשמנה של הילד. עוד ממצא חשוב הוא שהסיכויים גדולים יותר שילדים יהיו שמנים אחרי גיל חמש אם לא עסקו בפעילות גופנית. לכן כבר בגיל־ שלוש רצוי לעודד את הילדים להתעמל.

למרבה הפלא, נראה שיש לתורשה השפעה גדו־לה יותר על בנים מאשר על בנות. לבנים יש יותר סיכוי להיות שמן אם אחד מהוריו סובל מבעיה זו. לעומת זאת, הסיכוי שיל־דה תהיה שמנה מאוד גדל רק עם אביה סבל מעודף משקל.

שירות "הארץ"

תשובות

1. משיכה לכיוון המים. תכונה הקיימת בעיקר בצמחים ששורשיהם גדלים לכיוון של מקור מים.
2. Deoxiribo Nucleic Acid.

זרים בארץ

יין

דניאל רוגוב

עד לאחרונה היו טעימות מע־מיקות של יינות זרים עניין בלתי אפשרי בארץ. לשמחתנו המצב משתנה, ובד בבד עם השיפור הנ־משך באיכות היינות המיוצרים כאן, מיובאים יותר ויותר יינות מחו"ל.

באחרונה הוזמנו יותר מ־150 איש לטעימה של 27 יינות במעו־נו של שגריר צ'ילה. בין השאר התברר שיש עדיין רכישות משת־למות ביינות צ'יליאניים, אם כי יש להיזהר ולא להסתמך יתר על המידה על השם שיצא לכמה יק־בים בעבר. יקבים כמו Santa Carolina או Causino Macul, למשל, שייצרו עד לפני כמה שנים יינות אדומים מצוינים, הי־דרדרו מאוד.

מהטעימה גם התברר שכוחה של צ'ילה הוא עדיין ביינות האד־ומים. רבים מדי מהלבנים, ובעי־קר יינות השארדונה, מנסים כל כך לחקות את קליפורניה עד שאובד להם טעמם האופייני המיוחד. לעומת זאת, יקבים כמו Concha y Toro, Santa Rita ו־Errazuriz שומרים על איכות גבוהה ומחירים נמוכים.

את יינות Concha y Toro (שנסקרו כאן בפירוט ב־14 במאי) אפשר כבר להשיג בארץ. את שאר היינות אפשר להשיג בלתרון, בניו יורק ובקליפורניה, ובעתיד הקרוב ודאי נראה כמה מהם (במיוחד את יינות סנטה ריטה) על מדפינו.

היינות המקסימים של פאולו די מרצ'י

פאולו דה מרצ'י, המנהל כמ־עט 20 שנה את אחוזת הכרמים המשפחתית Isola y Olena בקי־אנטי שבטוסקנה, נחשב במידת מה למהדר בעיני רוב הייננים האיטלקים. הוא להוט לייצר יי־נות חדשים, לנסות גפנים חדשות וליישם טכניקות יישון שונות. הוא מושך תשומת לב בינלאומית רבה וכתבי עת יוקרתיים בתחום היין, כמו "Wine Spectator" ו־"Wine" אף הקדישו לו כתבות שלמות. כשביקר באחרונה בישר־ראל הוזמן גם לכתבי היין היש־ראלים לבחון את יינותיו.

ל־1992 Chianti Classico של איזולה אי אולנה צבע אדום בהיר להפתיע, אך הוא ניחן בבוקה אדמתי ומורכב ביותר ובטעמים עשירים, פרחוניים וארציים, שמילאו יפה מאוד את הפה. יש מי שיסתייגו אולי מהקלות היח־סית בגוף הקיאנטי הזה, אבל כאילו כדי לפצות על כך היין מעוגל והיל יוסית בחומצות, ול־פיכך אפשר לשתות ממנו עכשיו או להניח לו להתיישן יפה עוד שלוש־ארבע שנים. יין טוב ומע־ניין, אבל לא במודגת הגדולה.

קברנה סוביניון 1988 בסדרת Collezione de Marchi של הא־חוזה המשפחתית הוא יין מקסים, בלי ספק מהיינות הטובים ביותר מן זה המיוצרים כיום באיטליה. ליין בוקה מלא של דומדמניות שחורות, סיגליות וחציל בריוק במידה הנכונה, מתביות האלון שיושן בהן; טאנין כשל יינות בר־דו; טעמים עשירים ואיזון מצוין, המבטיח התיישנות טובה בבקבוק עוד חמש־שש שנים.

ואולם המצטיין האמיתי של הערב היה יין Cepparello (צ'פר־לו) 1990 של האחוזה, שהיה מה־מם ממש. היין, פרי פיתוחו של מרצ'י, עשוי על טהרת ענבי סנ־ג'ובזה (בדרך כלל המרכיב העיק־רי בקיאנטי אבל רק לעתים נדירות מיוצר ביין זניה). ליין מלא גוף זה צבע ארגמן־דובדבן עמוק, עם הרבה טאנין מוצק, אופי פרי־צעיר להפליא, רמות מפתיעות של מורכבות וטעם כללי עשיר המשתהה בנינוחות בפה הרבה לאחר הבליעה. אפשר לשתות את היין עכשיו, אבל אין ספק שהוא ימשיך להתפתח ולשגשג בבקבוק עוד שש־שמונה שנים.

כמעט לכל מחוז באיטליה יש יין קינוח חביב משלו. יין הקינוח של טוסקנה הוא Vin Santo, "יין קודש", ששימש מאות בשנים את הכמרים הקתולים לשתייה בעת המיסה, הן משום שהתענגו על טעמו והן משום שסברו שהוא יא־ריך את חייהם. היין מיוצר מענ־בים שנבצרו ביד ויובשו במגשים קטנים עד חג המולד, או בעשה הסוכר מרוכז מאוד. אחר כך מני־חים ליין להתיישן בחביות אלון קטנות ארבע־חמש שנים.

גרסת איזולה אי אולנה ליין זה יוצאת מן הכלל. ליין צבע זהב עמוק, בוקה פרי מורכב ועמוק נפלא של טעם שיגרום לרבים להשוותו לשרי אמונטיאדו משו־בח. כשלקח הערב היה שארדונה 1992 של היקב, שהיה עפיצי מדי, לא מאוזן ובעל טעם אלון מופרז. בהתחשב באיכותם של שאר היינות שטעמתי, אפשר לס־לוח על המעידה השולית הזאת.

ציון	סוג היין
	קברנה סוביניון
92	1991 Concha y Toro, Cassilero del Diabolo
92	1988 ,Tarapaca
90	1992 ,Santa Rita
90	,Concha y Toro, Marqez de Casa Concha 1991
88	1987 ,Canepa, C.S. Finissimo
86	1992 ,Canepa, Novisimo
86	1992 ,Concha y Toro
84	1991 ,Castillo de Molina, Vina San Pedro
82	1991 ,Errazuriz
80	1991 ,Santa Carolina
72	1990 ,Cousino Macul
70	1993 ,Los Vascos
	מרלו
88	1992 ,Tarapaca ,Gran Tarapaca
88	1992 ,Concha y Toro
84	1992 ,Errazuriz
74	1992 ,Cousino Macul
	פינו נואר
90	1992 ,Underaggo
	רוזה
68	1994 ,Santa Rita ,Cabarnet Sauvignon Rose
	שארדונה
86	1994 ,Concha y Toro
86	1993 ,Canepa Novisimo
84	1994 ,Santa Carolina
72	1991 ,Undurrago, Riserva
72	1993 ,Errazuriz
68	1994 ,San Pedro
	סוביניון בלאן
90	1994 ,Santa Rita, Riserva
88	1993 ,Los Vascos
86	1994 ,Santa Carolina

כותב המדור דירג את היינות הנך שיכרים במבלאות בינלאומיות

בס"ד — פתח תקווה, תמוז תשנ"ה יולי - 7-1995

פניה נרגשת

מהורי הנערה נועה אסתר שוורץ בת 17 וחצי תחי'

וחברי "הוועד הציבורי וידידי הקרן להצלת נועה אסתר שורץ תחי'"

אנו הוריה המודאגים לשלומה של נועה שבים ופונים אליכם מעומק הלב, להמשיך ולסייע לנו להעניק לנועה את הטיפול הרפואי והאבחוני הקפדני, הדרוש על מנת לשמור על חייה, לאחר שבמשך 5 וחצי שנים היא מתמודדת בגבורה עם תוצאות מחלת הסרטן הקשה שפגעה בה בגיל 12, תחילה בגלל ימין ואח"כ בדרורת סרטניות בשתי ריאותיה.

ללא עזרתכם האצילית לא ניתן היה לעמוד בכל התלאות הקשיים שעמדו בדרכנו במסע המופלא וההרואי להצלת החיים של נערה מיוחדת זו, אשר השירה מבטה מול המחלה הנוראה, באמונה ללא סייג בהקב"ה, באומץ לב מיוד, ותוך היותה דוגמא אישית ומופת למשפחתה, חברותיה, ולחולים אחרים ששואבים ממנה כח ועידוד.

נועה עברה סאת סבל ויסורים שלא תתואר, כולל 9 ניתוחים וטיפול כימותראפי קשה וארוך מאוד והיא זקוקה כל 3 חודשים למעקב רפואי בלונדון בבית החולים "Brompton" למחלות ריאה, שם עותרה פעמיים בריאותיה ושם מצוי המיכשור האבחוני היחידי המתקדם, המשוכלל והיקר ביותר, הקיים היום בעולם, מסוג "Imatron" הנמצא במספר מועט של מרכזים רפואיים חשובים באירופה ואה"ב.

יצויין, כי נועה לא יכולה להיבדק במכשיר ה-MRI עקב שתל מתכתי בן 25 ס"מ המצוי ברגלה היכונית בה החל הגידול הסרטני הראשוני. במכשירי אבחון מסוג CT הקיימים בארץ, לא ניתן במקרה מורכב זה לגלות את האבחונים הדרושים והיו תקלות שכמעט נסתיימו באסון. על דעת רופאיה בארץ בחו"ל סוכם, כי אסור בנושא זה לקחת סיכון נוסף שעלול להיות הרה אסון ויש להקפיד על ביצוע המעקבים כל 3-6 חודשים בלונדון.

בחודשיים האחרונים סבלה נועה מהרגשה רעה מאוד, מירידה מתמשכת בהמוגלובין הדם, סחרחורות קשות, עייפות וחולשה קשה מתמשכת, שפגעה בכושר תיפקודה היום־יומי.

לאחר התייעצות בין רופאיה בארץ ורופאיה בלונדון עברה נועה סידרה מקיפה ומתישה של בדיקות תוך הובהר, כי ככל הנראה יש לנועה גם מסויים בלב עקב הסיפולים הכימותראפיים שעברה תוך שימוש בחומרים כימותראפיים קשים הידועים כגורמי סרטן אך גורמי נזקים אחרים בלתי ניתנים למניעה.

המצב של נועה בו היא מתפקדת עם חצי ריאה ימין ו-3/4 מריאה שמאל, הוא מצב של סיכון גבוה לריאות במקרה של כשל בתפקוד הלב ולפיכך אסור להזניח את הדבר ואנו פועלים עם מיטב הרופאים בארץ בייעוץ צמוד עם רופאיה בחו"ל לפתרון הבעיה.

מאחר ובמהלך 5 השנים נגרמו לנועה העדרויות רבות מהלימודים עקב בעיותיה הרפואיות אנו מנסים למנוע פגיעה למהלכן התקין של בחינות הבגרות, ובעייה מיד עם סיום בחינות הבגרות של נועה בעוד 3 שבועות אנו יוצאים ללונדון לבדיקות ריאות חשובות במיוחד במכשיר ה-"Imatron" ואצל מנתח הריאות והאונקולוגים המשגיחים עליה בלונדון. כמו כן נטפל בבאבי הברך בגלל המנותחת, הגורמים לתוצאה מחייכך המתכת בניבת הברך שהיא רקמה סחוסית ונטפל בבעית הרעשים החוקים באוזניים שגם הם מנזקי הכימותראפיה ואשר החריפו לאחרונה. מלונדון נמשיך בעייה לגרמניה/גריפסשטיין, להמשך שיקום השיעמה בקליניקה אצל פרופ' הלדר מר מומחה בעל שם עולמי בשיקום נשימה.כושר נשימתה כיום הוא כ-65% מנערה בגילה, והדבר מקשה על תיפקודה ותורם גם הוא לעייפות ממנה היא סובלת.

בעייה אנו מקווים לשוב ארצה לקראת שהדיל תשנ"ו הבעליים; נועה תתחיל בעייה בשרות הלאומי כמדריכה באולפנת בני עקיבא לבנות כעפולה.

על מנת להשיג זאת בעייה, אנו זקוקים להמשך עזרתכם התשובה.

אנא סייעו לנו להעניק לנועה בריאות אושר ושמחת חיים.

סיוע :יתרוף ניתן להעביר ל"קרן להצלת נועה אסתר שוורץ תחי'", רח' הרב אנטרמן 8, פתח תקווה מיקוד 49270,

או ישירות לחשבון הבנק של "הקרן להצלת נועה אסתר שוורץ תחי'",

בנק המזרחי (20) סניף מס' 052, כיכר העצמאות 12 נתניה מיקוד: 42271, חשבון מס' 531570

ואי"ה נשיב לכם בשמחות ובבריאות כגמולכם הטוב.

בהוקרה רבה ובברכה נאמנה,

חברי הוועד הציבורי וידידי הקרן להצלת נועה אסתר שוורץ — ההורים חיה ומשה שוורץ והמשפחה

"חזקו ידיים רפות וברכיים כושלות אמצו" (ישעיה ל"ה, ג')

וכל המסייעין יתברכו בכל מילי דמיטב.

אנו החתומים מטה המכירים אישית את המשפחה ואת פרטי המקרה מצטרפים לפנייה זו וממליצים בחום להגיש לה כל סיוע נדרש להצלת נפש

אנו מוקירים בכבוד את זיכרו הקדוש של הרה"צ ר' שלמה הלמן אויערבאך זצוק"ל, שהיה מיוזמי ומראשי הוועד הציבורי למען הצלתה של נועה אסתר תחי'.

רדיו

קול המוסיקה

06.05 שחרית מוסיקלית
08.05 קונצרט בוקר. רספיגי: "הציפורים". באטלדייה: קונצ'רטו ברוממזור לנבל ולחלי. היידן: שלישיה מס' 29 בסול־מז'ור לפסנתר, לחליל ולצ'לו. שוברט: 3 שירים. ראוול: "קברו של קופרין". סיבליוס: קונצ'רטו ברה־מינור לכנור ולתז. אופ. 47. בטהובן: סימפוניה מס' 4 במי־מינור, אופ. 98
11.57 בימת שיר. רמי רייצר קורא משירין
12.00 קלאסיקל. מגורים יהודיים של המאה ה־20
13.00 אבזי השבוע. רביעיית האנג
14.00 הדין. מאורים יאמגנים
15.00 שעה של שובינג
16.00 מוסיקה קלילה
18.00 קונצרט. בוקר
20.05 מעולמי הקונצרטים
שלנו. הקאמרטה הישראלית ירושלים
22.57 בימת שיר
23.00 צלילים לסיום של יום

רשת א'

07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
08.05 שתורים באלף
12.05 עיתונות בבוקר
13.00 חדשות באנגלית ובצרפתית

רשת ב'

06.05 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר
10.05 הכל דיבורים
12.05 בחצי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ
16.05 צבע בבכף
17.05 ערבוני תנועה + מוסיקה
18.05 היום הזה
19.05 רדיו 100
20.00 מבט לחדשות
20.30 שירים עבריים
23.05 כל היום + מוסיקה
24.15 חליק נוסטן חברים
01.05 לתוך הלילה

רשת ג'

06.05 עוד חוזר הניגון

13.05 פרקי חזנות
14.05 יותר עדיף. שירה
15.05 חפש אלף אלף
16.05 אמנות באלף
17.05 חגה. בני הגדול
18.00 חדשות ותוכניות באנגלית ובצרפתית
19.05 תשעה באב
19.50 פרקי היום בתנ"ך
20.00 עוד סיפור אחד
20.15 בתנה. שירים ממסורתיים לסיום צום תשעה באב
21.05 בהבדלה
22.05 עיתונות בבוקר
23.05 פנים אל פנים (ש.ח)

21.00 שירים עבריים
22.05 שיר לאחות
23.05 משה פרץ
24.05 אלטרנטיבה בנימל

גלי צה"ל

05.02 גלילי בוקר
06.00 פיקוס עין
07.00 בוקר טוב ישראל
08.05 מה בוקר
10.05 נכון לעכשיו
12.05 זו מרגניות. שירים
13.00 בצהרי היום
13.15 משירי ארץ אהבתי
14.05 מבזה
15.05 יש עם מי לדבר
16.05 ארבע אחה"צ. שירים
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 זו מרגניות. שירים
19.05 שעה קלה על כלכלה
19.30 אנציקלופדיה משודרת
20.00 חדשות שידור 2
20.30 שידורי המופגנה של שורץ הגדול
22.05 ריטמיים. מוסיקה
23.05 עשרים וארבע – היום
24.10 ציפורי לילה משודרות
02.00 לא רדמים לישון

גלגל"צ

07.05 מרינה בוקר
09.05 אוטוסטרדה
11.05 מיזוג אוויר
12.05 עכבר על הכביש
13.05 משה לדרך
14.05 נהנה בגושק
15.05 שתיים בשלוש
16.05 חם בכביש
18.05 גלגלאה. לאה עוז
20.05 מתנת לעצורה
22.05 לילה טוב. לילך ברנע

קולנוע

תל אביב

גן העיר – פריסילה – מלכת המדבר. 14.30, 17.00, 19.30, 21.45
גת – לב אמיץ. 15.00, 18.15, 21.30
דיזנגוף 1 – במבר. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.45, 22.00
דיזנגוף 2 – עץ הדומים תשרים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.45, 22.00
דיזנגוף 3 – אבודיה. 11.00, 13.00, 17.15. שמש בדברות. 19.15. מטאריים. 22.00
הוד 1 – מוסי בר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
הוד 2 – קספר. 11.30, 13.30, 16.30, 18.00, 20.00. מרטש באסם. 22.00
הוד 3 – התפרצות. 22.00. לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00
הוד 4 – ב־72 לא היתה מלחמה. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
הקולנוע – אמה המתוקה והרבי ופקידה. 17.00, 19.45, 21.45
חן 1 – שושם. 19.25, 21.55. ריצ'ארד ושר הספרים האבודים (דיבוב עברי) 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2 – כת לחיות 3. 14.30, 17.00, 19.25, 21.55. אוזור רייצנדים. 11.00
חן 3 – השושם. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. בובן שישנה. 19.30, 21.50
חן 4 – מקרתוסם. 19.30, 21.50. ספר הגדנגל. הרש 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5 – מפריות חולה. 19.05, 21.55. מקרתוסם. 11.00, 13.00, 17.00
חן 6 – בונצות מיריית. 19.25, 21.55. על כלבים וחתולים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
מילת 1 – גברים בצר. 17.00, 19.30, 22.00
מילת 2 – גרדות בראשונה. 17.00, 19.30, 22.00
מילת 3 – לא פראייר של אף אחד. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1 – מירוסו של המלך בחרני. 11.15, 13.10, 15.10, 17.15, 19.45, 22.00
לב 2 – חברים לרגת. 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.45, 22.00
לב 3 – החפשת של תקוה. 14.00, 16.50, 19.00, 22.00. משהו שאמור. 11.30
לב 4 – לאון. 16.25, 18.25, 22.10. חיתנמני. 14.35, 20.40. אינדיאני בעיר. 11.00, 12.45
ליטור – תהכנית קצרית 21.15. קליפים מעל בדורי. 19.30
מוזיאון – הזמבים. א' 20.00, 22.00. ב'־ה' 17.00, 20.00, 22.00
סינמטק – אהבל, שתיה, גבר, אשה. 17.00, 19.30, 22.00
פאר 1 – התעמלת של מחיראל. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
פאר 2 – הינשמות. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
פאר 3 – קונגו. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
פאר 4 – קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. עכבישים ירוקות מסמתגות. 22.00
פאר 5 – לשחרר את ווילי 2. 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. בדליינה של הרחוות. 22.00
צפון – רצח פודרגה ראשונה. 19.30, 21.50. אל המערב הקטום. 17.00
רב־אור 1 – תשבוחי את מאריס. 21.55. אני זור. 14.30, 17.00, 19.30
רב־אור 2 – תשבוחי את מאריס. 14.50, 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 3 – ארבע חתונות ולויה אחת. 17.00, 19.30, 21.55
רב־אור 4 – שמיים בוהלים. 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 5 – לב אמיץ. 15.00, 18.15, 21.30
שחף 1 – התעלמות של מחיראל. 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2 – ביגה מרבינקה. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 1 – קונגו. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 2 – סוסר כלב. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 3 – בוקר של תהילה. 17.00, 19.30, 22.00

ירושלים

ג'ל 1 – סוסר כלב. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. קונגו. 20.00, 22.00
ג'ל 2 – מוסי בר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'ל 3 – קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. חברים לרגת. 22.00
ג'ל 4 – אבודיה. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. התעמלת של מחיראל. 19.45, 22.00
ג'ל 5 – ב־72 לא היתה מלחמה. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'ל 6 – עץ הדומים תשרים. 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.45, 22.00
ג'ל 7 – לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. דיינסאורים. 22.00
ג'ל 8 – סמאריים. 11.30, 14.00, 17.00. מירוסו של המלך בחרני. 19.30, 22.00
חן 1 – כת לחיות 3. 19.25, 21.55
חן 2 – השושם. 19.30, 21.50
חן 3 – תשבוחי את מאריס. 19.30, 21.50
חן 4 – לב אמיץ. 18.00, 21.30
חן 5 – הינפות מיריית. 19.25, 21.55
חן 6 – מפריות חולה. 21.50. מקרתוסם. 19.30
חן 7 – בובן שישנה. 19.30, 21.50
תיאטרון ים – אהבל, שתיה, גבר, אשה. 21.30. במבר. 21.30

חיפה

אורלי – אהבל, שתיה, גבר, אשה. 19.00, 21.30
סינמה קפה מוריה – מירוסו של המלך בחרני. 19.30, 21.30
סינמה קפה עמבי – הכבות של תקווה. 21.30. פריסה מאמא. 19.00
סינמטק. 19.15, 21.30. מריסה מאמא. 19.00
עצמון 1 – קונגו. 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2 – ב־72 לא היתה מלחמה. 16.30, 19.00, 21.30
עצמון 3 – סוסר בר. 16.30, 19.00, 21.30

רמת גן

רמת גן 4 – חברים לרגת. 19.00, 21.30. מוסר כלב. 16.30
עצמון 5 – התעמלת של מחיראל. 16.30, 19.00, 21.30
פנורמה 1 – במבר. 19.00, 21.30. אבודיה. 11.00, 13.00, 16.30
פנורמה 2 – לשחרר את ווילי. 11.00, 13.00, 16.30, 19.00. רצח פודרגה ראשונה. 21.30
פנורמה 3 – קספר. 11.00, 13.00, 16.30, 19.00. עץ הדומים תשרים. 21.30
רב אור 1 – תשבוחי את מאריס. 19.00, 21.20. מקרתוסם. 11.00, 12.55, 17.00
רב אור 2 – ריצ'ארד ושר הספרים האבודים (דיבוב עברי). 11.00, 12.55, 17.00. כת לחיות 3. 19.00, 21.30
רב אור 3 – מקרתוסם. 19.15. ספר הגדנגל הרש. 11.00, 13.00, 17.00. בובן שישנה. 21.25
רב גת 1 – השושם. 11.00, 17.00, 19.30, 21.20
רב גת 2 – לב אמיץ. 17.30, 21.00. אוזור רייצנדים. 11.00
רב מור 1 – ריצ'ארד ושר הספרים האבודים. 11.00, 12.55, 15.00. לב אמיץ. 17.30, 21.00
רב מור 2 – תשבוחי את מאריס. 19.00, 21.20. ספר הגדנגל הרש. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 3 – כת לחיות 3. 11.00, 16.30. בובן שישנה. 19.00, 21.20
רב מור 4 – כת לחיות 3. 19.00, 21.30. מקרתוסם. 11.00, 12.55, 15.00, 17.00
רב מור 5 – השושם. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.10, 21.30
רב מור 6 – מקרתוסם. 19.00, 21.20
רב מור 7 – ריצ'ארד ושר הספרים האבודים. 17.00. ספר הגדנגל הרש. 19.00. בונצות מיריית. 21.20. החשמה בחולים. 11.00

אשדוד

ג'ל 1 – ב־72 לא היתה מלחמה. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'ל 2 – לב אמיץ. 19.15, 21.15. אוזור רייצנדים. 11.30, 13.30, 16.00
ג'ל 3 – קונגו. 19.30, 22.15. קספר. 11.30, 13.30, 15.30, 17.30
ג'ל 4 – בובן שישנה. 20.00, 22.00. סוסר כלב. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
ג'ל 5 – לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00. מוסי בר. 18.00, 20.00, 22.00

אשקלון

ג'ל 1 – ב־72 לא היתה מלחמה. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'ל 2 – מוסי בר. 18.00, 20.00, 22.00. אבודיה. 11.30, 13.30, 16.00
ג'ל 3 – קונגו. 20.00, 22.00. קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
ג'ל 4 – רצח פודרגה ראשונה. 20.00, 22.00. סוסר כלב. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
ג'ל – לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. חברים לרגת. 20.00, 22.00
חן 1 – ריצ'ארד ושר הספרים האבודים. 11.00, 17.00. תשבוחי את מאריס. 19.30, 21.50
חן 2 – מאוזר רייצנדים. 11.00. מקרתוסם. 17.00, 19.30. בובן שישנה. 21.50
חן 3 – השושם. 11.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – כת לחיות 3. 19.25, 21.55. ספר הגדנגל הרש. 11.00, 17.00
חן 5 – לב אמיץ. 18.00, 21.30. מקרתוסם. 11.00

באר־שבע

ג'ל 1 – קונגו. 11.30, 13.30, 16.00, 20.00, 22.00
ג'ל 2 – לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00, 20.00, 22.00
ג'ל 3 – סוסר כלב. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. מוסי בר. 20.00, 22.00
ג'ל 4 – קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. בוקר של תהילה. 20.00, 22.00
רב נגב 1 – השושם. 19.30, 21.30. מקרתוסם. 11.00, 12.55, 17.00
רב נגב 2 – השושם. 11.00, 12.55, 17.00. כת לחיות 3. 19.25, 21.55
רב נגב 3 – תשבוחי את מאריס. 19.30, 21.50. ספר הגדנגל הרש. 11.00, 12.55, 17.00
רב נגב 4 – ריצ'ארד ושר הספרים האבודים. 11.00, 12.55, 17.00, 19.30. לב אמיץ. 21.30

בת־ים

חן 1 – לשחרר את ווילי 2. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30. בובן שישנה. 21.50
חן 2 – השושם. 19.30, 21.50. מקרתוסם. 11.00, 12.55
חן 3 – השושם. 11.00, 13.00, 17.00. כת לחיות 3. 19.25, 21.55
חן 4 – ריצ'ארד ושר הספרים האבודים (דיבוב עברי). 11.00, 13.00. לב אמיץ. 18.00, 21.30
חן 5 – ריצ'ארד ושר הספרים האבודים. 17.00, 19.30. קונגו. 11.00. בונצות מיריית. 21.50
חן 6 – קונגו. 19.30, 21.50. ספר הגדנגל הרש. 11.00, 12.55, 17.00
חן 7 – קספר. 11.00, 13.00, 17.00. מקרתוסם. 19.30. בובן שישנה. 21.50

הרצליה

אודיטוריום דניאל – מירוסו של המלך בחרני. 19.30, 21.45
סטאר 1 – תשבוחי את מאריס. 20.00, 22.10. מקרתוסם. 11.00, 16.30, 18.15
סטאר 2 – התעמלת של מחיראל. 20.15, 22.15. קספר. 11.00, 16.30, 18.30. כת לחיות 3.
סטאר 3 – השושם. 20.30, 22.15. לשחרר את ווילי 2. 11.00, 16.30, 18.30

נתניה

לב 1 – השושם. 18.00, 19.45, 22.00. מקרתוסם. 10.30, 12.30, 16.30, 18.00
לב 2 – לשחרר את ווילי 2. 10.30, 12.30, 16.30, 18.00. מירוסו של המלך בחרני. 19.50. חברים לרגת. 22.00
לב 3 – לב אמיץ. 18.40, 21.40. אבודיה. 10.30, 12.30, 16.30
לב 4 – כת לחיות 3. 19.45, 22.10
מאוזר רייצנדים. 10.30, 12.30, 16.30

חולון

גל 1 – תשבוחי את מאריס. 20.00, 22.00. מקרתוסם. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
גל 2 – ב־72 לא היתה מלחמה. 18.00, 20.00, 22.00. אבודיה. 11.30, 13.30, 16.00
גל 3 – קונגו. 20.00, 22.00. ריצ'ארד ושר הספרים האבודים. 11.30, 13.30, 16.00
גל 4 – בובן שישנה. 20.00, 22.00. ספר הגדנגל הרש. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
גל 5 – מקרתוסם. 20.00, 22.00. סוסר כלב. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00

כפר־סבא

ג'ל 1 – תשבוחי את מאריס. 20.00, 22.00. ריצ'ארד ושר הספרים האבודים. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
ג'ל 2 – התעמלת של מחיראל. 22.00. מקרתוסם. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00
ג'ל 3 – קונגו. 22.00. קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
ג'ל 4 – לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. מוסי בר. 20.00, 22.00
ג'ל 5 – ב־72 לא היתה מלחמה. 18.00, 20.00, 22.00. אבודיה. 11.30, 13.30, 16.00
ג'ל 6 – כת לחיות 3. 19.15, 22.00. ספר הגדנגל הרש. 11.30, 13.30, 15.30, 17.30
ג'ל 7 – מירוסו של המלך בחרני. 20.00, 22.00. סוסר כלב. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00

לוד

סטאר 1 – קונגו. 19.30, 22.00. מאוזר רייצנדים. 11.00, 17.00
סטאר 2 – כת לחיות 3. 11.00, 17.00, 19.30, 22.00
סטאר 3 – קספר. 11.00, 17.00, 19.30. החפשת של תקוה. 22.00

נצרת־עילית

ג'ל 1 – לב אמיץ. 19.15, 21.15. סוסר כלב. 11.30, 13.30, 16.30
ג'ל 2 – קונגו. 11.30, 13.30, 16.30, 19.00, 22.15
ג'ל 3 – השושם. 11.30, 13.30, 16.30, 19.00, 21.30
ג'ל 4 – מוסי בר. 11.30, 13.30, 16.30, 19.00, 21.30
ג'ל 5 – קספר. 11.30, 13.30, 16.30. מקרתוסם. 11.30, 13.30, 16.30. בובן שישנה. 19.00, 21.30
ג'ל 6 – כת לחיות 3. 19.00, 21.30
ג'ל 7 – ב־72 לא היתה מלחמה. 11.30, 13.30, 16.30, 19.00, 21.30

נתניה

ג'ל 1 – קונגו. 20.00, 22.00. סוסר כלב. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
ג'ל 2 – לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. התעמלת של מחיראל. 20.00, 22.00
ג'ל 3 – עץ הדומים תשרים. 20.00, 22.00. קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
ג'ל 4 – מוסי בר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ג'ל 5 – בוקר של תהילה. 20.00, 22.00. אבודיה. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00
חן 1 – השושם. 19.30, 21.50. מקרתוסם. 11.00, 13.00, 17.00
חן 2 – השושם. 11.00, 13.00, 17.00. תשבוחי את מאריס. 19.30, 21.50
חן 3 – ריצ'ארד ושר הספרים האבודים. 11.00, 13.00. לב אמיץ. 18.00, 21.30
חן 4 – ריצ'ארד ושר הספרים האבודים. 17.00. כת לחיות 3. 19.25, 21.55. ספר הגדנגל הרש. 11.00, 13.00

ערד

סטאר 1 – כת לחיות 3. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
סטאר 2 – החפשת של תקוה. 19.30, 22.00. לשחרר את ווילי 2. 11.30, 17.00
סטאר 3 – קונגו. 19.30, 22.00. סוסר כלב. 11.30, 17.00

פתח־תקוה

היכל 1 – השושם. 18.00, 20.00, 22.00
היכל 2 – קספר. 11.30, 13.30, 16.00. כת לחיות 3. 19.30, 22.00. לשחרר את ווילי 2. 11.30
היכל 3 – מקרתוסם. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. תשבוחי את מאריס. 20.00, 22.00
רם 1 – ב־72 לא היתה מלחמה. 17.00, 19.30, 22.00
רם 2 – מוסי בר. 17.00, 19.30, 22.00
רם 3 – קונגו. 17.00, 19.30, 22.00. מקרתוסם. 19.30

קריות

קריון 1 – קספר. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2 – מוסי בר. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3 – קונגו. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 4 – לשחרר את ווילי 2. 11.00, 16.45, 19.00
קריון 5 – התעמלת של מחיראל. 21.30. סמאריים. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 6 – עץ הדומים תשרים. 11.00, 16.45. רצח פודרגה ראשונה. 21.30
קריון 7 – אבודיה. 11.00, 16.45, 19.00. מירוסו של המלך בחרני. 19.00, 21.30
קריון 8 – חברים לרגת. 19.00, 21.30. סוסר כלב. 11.00, 16.45
קריון 9 – ב־72 לא היתה מלחמה. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30

ראשון־לציון

הזהב 1 – קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. מירוסו של המלך בחרני. 20.00, 22.00
הזהב 2 – לשחרר את ווילי 2. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. רצח פודרגה ראשונה. 22.00
הזהב 3 – מוסי בר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
חן 1 – השושם. 19.30, 21.50. ריצ'ארד ושר הספרים האבודים. 11.00, 13.00, 17.00
חן 2 – כת לחיות 3. 19.25, 21.55. ספר הגדנגל הרש. 11.00, 13.00, 17.00
חן 3 – השושם. 16.00. לב אמיץ. 18.00, 21.30
חן 4 – מקרתוסם. 11.00, 13.00. תשבוחי את מאריס. 19.30, 21.50
סטאר 1 – לב אמיץ. 19.20, 22.15. אנבוקרטיה. 11.30, 17.00
סטאר 2 – התעמלת של מחיראל. 19.30, 22.00. מאוזר רייצנדים. 11.30, 17.00
סטאר 3 – כת לחיות 3. 11.30, 17.00, 19.30
סטאר 4 – השושם. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00

מכונה מן הأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

חגיגת זמר גם למבוגרים

תמו ימי האבל על קורבנות הפסטיבל בערד, ואנו חייבים לקרוא את המסר הכללי כדי שמותם לא יהיה לשווא.

רוב המשתתפים בפסטיבל הם בני נוער מתחת לגיל 18, אך פסטיבל ערד הוא חגיגת הזמר העברי גם למבוגרים יותר. הפסטיבל נפתח בכל שנה בסדנה לחבורות זמר ע"ש פסחזון, ומשתתפים בה כמה מאות מבוגרים. מספר המופעים בפסטיבל המיועדים לאוכלוסייה מבוגרת רב מאלה המיועדים לבני הנוער.

כמי שהשתתף בפסטיבל ערד בשנים האחרונות אני חייב לציין, שהמגע הבלתי אמצעי עם בני הנוער ברחובות ערד, ליד הבמות ובכיכר המרכזית, תרם לי להסתכלות שונה על הנוער בסביבתו הטבעית והבהיר לי את מהותה של התרבות הישראלית העכשווית, שאמנם מושפעת מן החוץ, אך מבוססת על שירה עברית ומוטיווים ישראליים.

את הנהר הזה אסור לייבש כי הוא יפרוץ לכיוון אחר בלתי צפוי. הפסטיבל חייב להמשיך; האסור לסגור את אתר הרוק – אלא לשפרו.

הקשר שבין הצעירים המשתתפים בתגיגה ובין המבוגרים הוא חיובי; יש לעודד ביקורי מבוגרים בערד בתקופת הפסטיבל. רוב המופעים האיכותיים התקיימו באולמות שאינם מלאים.

קובי בילר
רחובות

הכנה למשפט התקשורת

בתגובה על "פסטיבל היזמרנות" מאת אורית שוחט ("הארץ", 26.7)

אורית שוחט מתפלאת על כך, שראש עיריית ערד שכר לאחר האסון הנורא איש יחסי ציבור במקום לשכור עורך דין.

עורך דין, תפקידו לסייע לבני אדם בהתמודדותם מול בית המשפט. איש יחסי ציבור, תפקידו לסייע לבני אדם בהתמודדותם מול בית משפט לא פחות חשוב: התקשורת.

ברצוני לשאול: מי שפט את אהוד ברק; ומי שפט ראשון את אריה דרעי; ומי שפט כבר את תא"ל ג' מחיל האוויר, שמונה באחרונה לתפקיד ראש אכ"א? ומי שפט את חברת החשמל בשתי התקלות החמורות האחרונות? הרשימה היא כמעט יום יומית, והתשובה היא: התקשורת.

כל עוד זה חוקי ודמוקרטי ומוסרי, ויש לזה ביקוש מצד הקוראים – איני רואה בכך בעיה. אבל זה גם בסדר גמור אם ה"נאשמים" בבית דין של נייר העיתון שוכרים לעצמם עורכי דין בדמות אנשי יחסי ציבור.

זה לא מאכעריות, בדיוק כמו שעריכת דין אינה מאכעריות.

יוסי ריבלין
כרמי יוסף

חמישה חברים אחרים

בתגובה על "מועצה של אינטרסים" מאת נחמיה שטרסלר ("הארץ", יומן כלכלה, 21.7)

נחמיה שטרסלר תומך באופן עקבי בנגיד בנק ישראל ובמדיניותו המוניטרית. שטרסלר אינו מתרשם מהפגיעה בתעשיית היצוא, מהחינגה של מאות אלפי ישראלים בחו"ל, מט"ח זול בכיסם, התורמים לריקון קופת המדינה.

מובן לכן שהוא מתנגד להקמת מועצת מנהלים לבנק ישראל, אשר תגביל את סמכותו האישית הבלעדית הבלתי מוגבלת של הנגיד.

שטרסלר מתנגד להקמת המועצה בגלל הרכבה. ההרכב המוצע הוא פסול מאחר שישלטו עליה גורמים אינטרסנטיים: הלא הם: שני נציגי לשכת התיאום ואיגוד הבנקים.

ולמה לא יעמדו מולם יתר חמשת חברי המועצה – שני נציגי בנק ישראל ושלושה ראשי חוגים לכלכלה ומינהל עסקים מהאקדמיה?

ישראל קרך
תל אביב

איסלאם רפורמי

המוסלמים הפוגעים ביהודים ואף רוצחים אותם הם מבחינתם מאמינים כנים, המוציאים אל הפועל את צו אללה. יש מוסלמים רבים ברחבי העולם המגנים את האלימות, אבל הם לא העזו לטפל בעיקר הבעיה: הקמת "איסלאם רפורמי", בדומה למה שקרה ביהדות לפני כמאתיים שנה.

אז, באמצעות ביקורת המקרא, הוכחשה הקדושה של ספרי הקודש, ובכך נמצא פתרון לבעיות מוסריות שהועלו עקב הזוועות שעשו בני ישראל בזמן כיבוש הארץ על פי צו ה'.

בניגוד לזאת, האיסלאם כולו הוא פונדמנטליסטי כי עדיין לא השתחרר מן האמונה בקדושת הקוראן.

אל לנו להיות באסליה, שהתיפות תהיה עם הפלשתינאים תשים קץ לרציחות מטעם "להבי אללה". עלינו ללחום נגדם במלחמה בלא הרף, כמו מלחמת מצרים ואלג'יריה, הלוחמות נגד הקנאים הבוסלמים.

אבל לא די בכך. החלק החשוב של המערכה חייב להיות בידי המוסלמים בעלי הקדמה. עליהם להדליש את האיסלאם הקיים על ידי רפורמה דתית תותכה.

הריבה בזק
אשדוד

ומי מנהיג "הפולנים" בארץ?

בתגובה על הידיעה "הרב מאוזו, מבכירי הרבנים של ש"ס, תומך בסירוב פקודה" מאת שחר אילן ("הארץ", 27.7)

הרב מאיר מאזוז אינו "נחשב למנהיג העדה התוניסאית בארץ", כפי שכותב שחר אילן. לא היה תואר כזה בעבר, וודאי אין בהווה. אולי אפשר לדעת מי "המנהיג" של "הפולנים" בישראל?

מהידיעה עולה, כאילו "העדה התוניסאית" תתייצב מעתה לסירוב פקודה. ברור כי "התוניסאים", כמו כל מגזר אחר באוכלוסייה, יגיבו לאירועים באותם חתכי דעות כמו שאר האוכלוסייה.

ולגילוי הדעת של הרב מאוזו – "בבקבוק קיש חילול השם ושפך דם ישראל אין חולקים כבוד לשום נברא שבעולם" – אוסיף, וגם הרב מאוזו בכללם. מבחינתי, מי שמפקיר את דמם של חמש עשרה רבבות מישראל הם אותם הסוברים כי אפשר להמשיך וליישב עשרות יחידות של יהודים מתרסים בלבה של אוכלוסייה ערבית. אלה הזועקים לחסדי שמים מצד אחר ולישועת צה"ל מהצד האחר.

פתגם תוניסאי אומר, בתרגום חופשי: אל תעמוד תחת קיר מט לנפול ותזעק לחסדי האל.

יעקב ישי
מושב ינוב

דורשים להיצמד לתוכנית החשיפה

בתגובה על הידיעה "הלוחצים של תעשייני הטקסטיל והנעלה לעכב את החשיפה – נדחו" מאת גדי מליץ ("הארץ", כלכלה, 25.7)

בתגובה על הידיעה ברצוני לציין, כי תעשייני הטקסטיל לא פנו ולא ביקשו הארכה נוספת בתוכנית החשיפה.

יו"ר אגף הטקסטיל והאופנה בהתאחדות התעשיינים, רפי לרדמן, מכחיש את האמור בידיעה, כאילו תעשייני הטקסטיל ביקשו שוב את הארכת תוקף תוכנית החשיפה. לדבריו, תעשיית הטקסטיל מודעת לתהליך ולסיומו בשנת 2000 ונערכת בהתאם. ההיפך הוא הנכון: תעשייני הטקסטיל דורשים להיצמד לתוכנית החשיפה, ולא לערערה בשום דרך.

דני לייש
התאחדות התעשיינים בישראל

תשעה באב בשנת 1666

בקשר לתשעה באב ברצוני להזכיר את מה שמספר רבי יעקב ששפורטס ב"ספר ציצת נובל צבי" שכתב. בשנת 1666 נפסק על ידי מי שנחשב אז בעיני כמעט כל היהודים למשיח ומלך ישראל, שבתי צבי, ונתקבל על ידי כמעט כל הרבנים של אז, שכל היהודים יקיימו את תשעה באב של אותה שנה כ"יום משתה ושמחה גדולה, במאכלים חשובים ומשקים ערבים וריבוי נרות ואורות ובניגונים רבים ובשירים רבים, מפני שהוא יום לידתו של שבתי צבי מלככם, עליון למלכי ארץ. ולעניין מלאכה ושאר דברים תעשו אותו יום טוב גמור ובמלבושים מעולים ובסדר תפילת יום טוב".

נקבע גם נוסח תפילה ליום טוב זה, האומר: "ותיתן לנו ה' אלוקינו באהבה מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון, את יום הנחמות הזה, זמן לידת מלכינו משיחנו".

לא עברו אלא שישה שבועות מ"יום טוב" זה, שקוים באמונות ובהתלהבות גדולה על ידי המוני יהודים ורבניהם, ושבתי צבי התאסלם.

המסקנה: אם היינו מודעים יותר להיסטוריה שלנו, ובמיוחד לזמני משיחיות השקר והקנאות שגרמו לחלק ניכר מהצרות שעברו עלינו, היינו רואים שרבנים מסוגלים לפסוק כל דבר שעולה (או לא עולה) על הדעת, ושהמאמינים – כפי שקראו לעצמם רוב רובם של היהודים, שהאמינו בשבתי צבי – מסוגלים לקיים כל מה שנפסק.

ישראל שחק
ירושלים

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.31 כותרות חדשות בערבית
06.45 שעת סיפור
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 ג'יגאלים. עם גיא ברוח ואהרניק
10.30 מקאלות לב. לאן נעלם הזכן
11.00 בעקבות הכוכבים. להיות או לחדול
11.25 "התושבים הקטנים". '90. שני ילדים יתומים נשלחים לגור עם כבש בכפר
13.00 ג'יגאלים. עם גיא ברוח ואהרניק
15.30 אליפות העולם באתלטיקה קלה
17.00 ערב חדש. אמנון לוי
17.35 אליפות העולם באתלטיקה קלה
18.15 חדשות באנגלית
18.30 המטמון של אמאל וכאבל
19.00 חדשות בערבית
19.30 אליפות העולם באתלטיקה קלה
20.00 מבט שבספה
21.00 אלפון לילה. בני סאר
21.50 בית אליהו. פרק 3
22.45 לשון הבריאות. פרק ר. "...ואכלת בלבב". על דור הפלמ"ח. פרופ' גרשון שקד
23.30 מהיום למחר
24.00 מבשורי הארץ הבוקר

היום שבין העולם הערבי לבין הרפואה
19.00 לגעת בהיסטוריה. בנהרות הבוחל. הארכיאולוג רן בהט והרב מרדכי איילון
20.00 חדשות
20.30 כאן. בגוון הבוקר את סוק ההון
20.45 פגשוטים. יגאל שילון
21.25 קיץ על החוף. קודר בנסה
22.35 "צעיפות לב". '93. חיבה בין נפיק טלוויזיה מצליח, גרוש ואב לשני בנים, לבין עורכת חדשות, שנפרדת מבעלה לאחר שנכבה להריון בניגוד להסכם הנישואין שלהם. עם ג'ון ריטר, פולי דרייפר, מייקל למבק ואחרים. בבאי: מייקל מילר
24.30 בעולם השנצרים. התזמורת הקיבוצית. מנצח חורון סלומון (ש.ח)
01.05 היום שיר

חינוכית (23)

15.30 הוכנית לתשעה באב
15.45 שאלו שלום ירושלים
16.00 עיסים עסקים (ש.ח)
16.30 קיוזות ברוח. פרופ' אליעזר שביד
18.00 שעת כושר
18.15 הרוכבים הצעירים. מול פני האריה
19.00 זומביב
20.00 ערב חדש. עם כתוביות ברוכית
20.30 קיים ואלי. נערה שרנית
21.00 "כמה טוב לחיות". בתי פריכאוות יוצאות בתום מלחמת העולם הראשונה לחפש את בני זוגן הנעדרים. בבאי: ברטראן טוורניה. 131 ד'

ערוץ 2 (22)

09.45 שידורי היום בערוץ 2
09.55 היום שיר
10.00 כוליק, דליק וליצ'ין (ש.ח)
10.30 מסביב לעולם בשבועים וחלומות
10.55 "ספוס – חייו של כלבלב". '75 קנרה. עם רון מודי ודיוויד סול
12.30 חלום עליכם. עודי חיכמן (ש.ח)
13.00 מסע בין כוכבים – הדור הבא
14.00 רופאים בוססים
15.00 מקום קטן. צללת (ש.ח)
15.30 סקיפי
16.00 הימים והאמיצים
17.00 5 עם רפי רשף
17.30 הבמן כמו הים. כרחה העוסקת בסבלנות. על צעירים עולים כאתיופיה
18.00 אצלנו לא קוראים לזה פרכה. על

ערוץ 3 (33)

16.00 ביום ליום
17.00 זכינו במקסם
18.00 הבוד הסבועי
19.00 חדשות בערבית
19.30 בגדין NBA
20.00 הממקד
21.00 מכב לחדשות
22.00 כלבסח. בתי גולן ואלי לניאדו
22.30 ג'יין אייר. פרק 5

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 רוקסנה. פרק 151 (ש.ח)
09.00 לחיות את החיים. פרק 289 (ש.ח)
08.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1364 (ש.ח)
10.30 מרק קצר. וכן אדיר
11.25 סלסטה. פרק 192 (ש.ח)
12.10 שכנים שכנים (ש.ח)
12.35 פרי מייסון
13.30 פותחים באמת חופי. חנן גולדבלט
14.20 פיקס אתר
15.10 רוקסנה. פרק 152
15.55 נוסס לטרינג
16.45 שכנים שכנים
17.10 אנטונלה. פרק 26
18.00 לחיות את החיים. פרק 290
18.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1365
19.30 סידור מקומי
20.00 סלסטה. פרק 193
20.50 אי. אר
21.40 העמדה. מבוסס על רב המכר של סטיוון קינג. וירוס שפעת קטלני משתחרר מבעבדת ניסויים של צבא ארה"ב, ומכחיד את רוב אוכלוסיית העולם. עתיד האנושות תלוי על כתפיהם של בודדים, שמותסכים מפני השפעתו של הנגיף. עם גארי סיניז, רוב לאו, מולי רינגוולד, קורין נמק ולורה סאן ג'קמו. פרק 1
22.30 איש משטרה
23.20 סיינפלד
23.45 אי.אן ג'י
00.35 חוק וסדר
01.25 מיסות נשיקה

סרטים (04)

10.30 "פסטיבל במונטרי". '69 ארה"ב
11.55 "המפקח הכללי". '49 ארה"ב. 102 ד'
13.40 "לב העניין". סרט קצר
14.05 "הגאון הקטן". '83 ארה"ב. 96 ד'
15.45 "פנים זרות". '91 ארה"ב. 93 ד'
17.30 "זוגתו של שוטר". '90 ארה"ב
19.05 "חנה ואחיותיה". '86 ארה"ב. שנתיים בחייה של משפחה ניו-יורקית.

עם מיה פארו, דיאן ויסט, ברברה הרשי ומייקל קיין. בבאי: וודי אלן. 102 ד'
21.00 "יופי קטלני". '87 ארה"ב. בלשית במחלק הסמים של משטרת לוס-אנג'לס נלחמת בכנופיות הכנופיות להשתלט על משלוח קוקאין גדול. עם ווּפי גולדברג, סם אליוט ורובן בליידס. בבאי: טום הולנר. 99 ד'
22.45 "שגעון הבודרועי". '90 ארה"ב. 99 ד'
24.25 "כוונות אפלות". '92 ארה"ב. חייה של בעלת משרד תיווך נמצאים בסכנה כשהיא הופכת עדה לרצח. עם אליזבת מונטגומרי. 89 ד'
02.00 "איש ההלוכות". '91 קנדה. 88 ד'

ספורט (05)

07.00–08.00 גוף בתנועה
16.00 גוף בתנועה
16.30 אולימפיאדת ה"אקסטרים גיימז"
17.00 תולה הגה (ש.ח)
17.30 ראש טוב
18.00 התעמלות אמנותית. חלק ב'
19.30 הבאה אולימפית. חלק ב'
20.30 משחקי הפועל ה-14
21.00 אולימפיאדת ה"אקסטרים גיימז"
21.30 תולה הגה
22.00 משחק בהמגנה. כדורגל אנגלי
23.00 כדורגל מכרויל. ליגת האפליסכה

ילדים (06)

06.30 מצויירים על הבוקר
08.00 גינת ההפתעות
08.30 הבוצבים. בכבות. פרק 24
08.50 המתוק של כאילו
09.10 הסיפור האמיתי. פרק 6
09.35 עליזה בארץ הפלאות. פרק 31
10.05 סאוזר ריינג'רס. פרק 37
10.30 ג'ימס כונר הצעיר. פרק 31
11.00 הכדור החוזר לקפר. פרק 4
11.35 לתי טונס. פרק 22
12.00 צוות לענייו. פרק 32
13.00 משפחת ברקלי. פרק 1

13.25 הגגו. מפחוק סלחריה
14.00 שידור חוזר של תוכניות הבוקר (08.00–14.00)
19.30 שלושה בדירה אחת
20.00 נכבאים מלום
20.30 להתבגר ולהתגבר
20.55 אבא חדש – אבא חורנת
21.20 תעקיר על הבר

הצגה שניה (06)

22.00 "לילות טרופים". '92 צרפת. על ביסקסואל חולה איידס ועל יחסיו המורכבים עם גבר ועם נערה בת 17. עם רומן בוהרנה וסיריל קולאר שגם ביים
24.05 "דיל פני". '68 ארה"ב. מפרטן על נוקר בגיל העמידה כשמתנכר עם משפחה של פוסעים אליפים. עם צ'ולסון הכוה, ג'ואן האקס, רונלד סלותם, לי מייג'ורס והרוס רדן. בבאי: טום גריס. 105 ד'

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אנציקלופדיה פתוחה. תרבות האבנות
12.00 דיסקברי. כשהרוח נוקבת (ש.ח)
13.30 דרום פראי. להום הקשת (ש.ח)
14.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16.00 דיסקברי. כשהרוח נושבת (ש.ח)
17.30 דרום פראי. להום הקשת (ש.ח)
18.00 אנציקלופדיה פתוחה. סופרים – מסע השורש. פרק 1
19.00 אנציקלופדיה פתוחה. בראות ספרותיים. לתת בקשעות למסגרת
19.30 ציירים בכמסולו של קיסינג. מנה
20.00 דיסקברי. ארץ הבראשית האסורה
21.00 השדרות. בריוק בסביל ציפורים
22.00 דיסקברי. מעבר ל-2000. פרק 368
22.45 דיסקברי. ארץ הבראשית האסורה
23.45 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

הום סינמה (41)

ליל הדין. 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00, 24.15, 02.15, 04.15

הום סינמה (42) (כבסאן – מסכת תעתועים). 08.30
זה בסך הכל כסף. 10.30, 14.30, 18.30, 24.30
רק אותך. 12.30, 20.30
ארוס כרע. 16.30
העיתון. 22.30
רצח בערות הסער. 02.30

הום סינמה (43)

סוד הגן הנעלם. 08.00
וקנים חסרי מנוח. 10.00, 21.00
האקדח מת מצחוק 33.3. 12.00, 23.00
עגבניות ירוקות מטוגנות. 14.00, 18.30, 01.00
איש הגרם. 16.30, 03.30

הום סינמה (44)

הדרקון הקסום. 10.00, 15.30
להיות אנושי. 11.30
בני של הפנתר הורוד. 13.30
הדרקון הקסום. 15.30
על קיקע בוערת. 17.00, 05.15
תיק קיקאר. 19.00, 24.15
ללא פחד. 02.45

הארץ ממליץ

קולנוע

♦ אמה המתוקה ובובי היקרה. סרטו הצנוע והמרגש של אישטוואן סאבו מתאר את הונגריה אחרי נפילת המשטר הקומוניסטי דרך סיפורן העגום של שתי נשים צעירות שמבנסות לשרוד במציאות החדשה. היה רע קודם, אומר הסרט, ורע גם עכשיו. הקולנוע, תל אביב

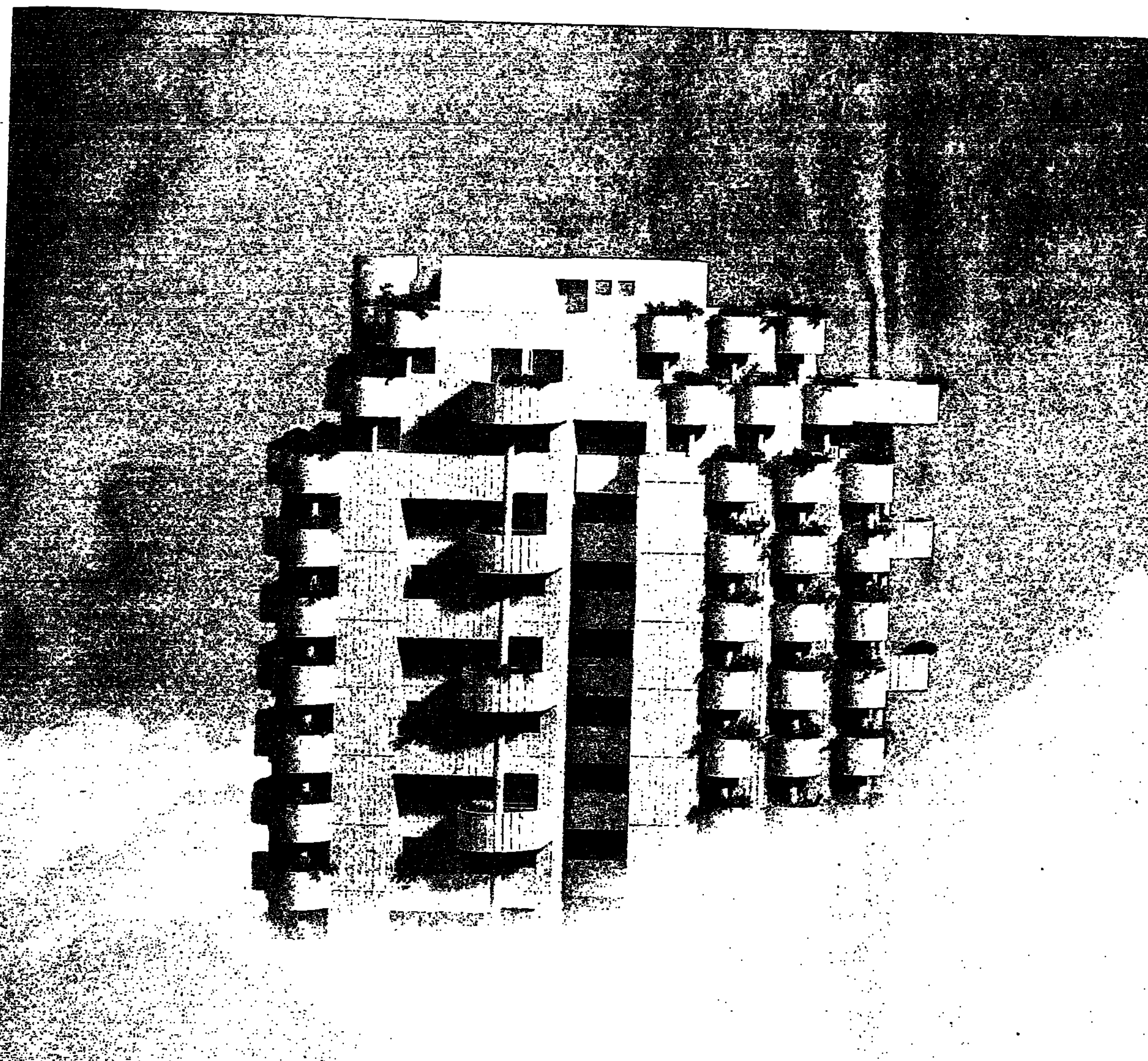

יותר טוף מזה, אין
(ואם לא תזדרזו - גם לא יהיה)

מכירת מגדל המגורים השני והאחרון בטוף אביב בעצומה מי שירחבה עלול להפסיד

עכשיו חייבים להזדרז. אחרי ההצלחה של המגדל הראשון ביטוף אביבי נשארה עוד הזדמנות נוספת אחת בטוף - המגדל השני. תוכלו לבחור בין דירות 3.5, 4.5, 5 חדרים או דופלקסים בני 4 ו-5 חדרים.
הבניינים עצמם מחופים באבן דקורטיבית מיוחדת, בלובי המפואר דלפק קבלה לשוער ומערכת טלוויזיה במעגל סגור, החניה מקורה ושתי מעליות מהירות יובילו אתכם ישר לדירה. אין עוד פרוייקט כזה בסטנדרט כזה אפילו ברמת אביב ג', אז רק אם תזדרזו תוכלו לגור בטוף של הטוף. של שופ.

הדירה לדוגמא ומשרד מכירות באתר:
רח' קשאני 8, רמת אביב ג', תל אביב.
טלפון: 03-6422559, פתוח בימים א'-ה'
בשעות 11.00-19.00, ו' 10.00-13.00,
שבת 11.00-14.00.

משרד מכירות ראשי:
רח' השמשונים 121 תל אביב.
טלפון: 03-5632710.

שופ
לגור בטוף
שיכון ופיתוח לישראל

בתי חולים

תל אביב - רנה-איכילוב, טל' 6974504 (ילדים: איכילוב, טל' 6974444 (פנימית, כירורגית)
ים - שערי צדק, טל' 555111 (פנימית, נשים, א.א.ג) ביקור חולים, טל' 701111 (כירורגית) הדסה עין כרם, טל' 427427 (אורטופדית, ילדים, עיניים)
בייש - המרכז הרפואי סורוקה, 400111

בתי מרקחת

תל אביב - בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535 (עד 03:00); סופרפארם, איינשטיין 40, רמת-אביב, 6413730 (עד 24:00); סופרפארם לונדון מיניסטור, שאול המלך 4, 6960106 (עד 24:00); בני, דיזנגוף 174, 5222386; אפרסמון, יהודה הלוי 110, 5613010
ירושלים - שטראוס א', אביגדורי 3, 706660
חיפה - מוריה, מוריה 30, 665806
באר שבע - הנגב, קק"ל 94, 277016
רמת גן - פרמה פלוס השרון, שד' ירושלים 23, 6742046
חולון - אהרון, הופיין 52, 889153
נתניה - קופ"ח כללית, רזיאל 8 (עד 24:00) 603549; ברודצקי 31 (מ-24:00) 628121
פתח תקוה - קופ"ח הכללית, ההסתדרות 21, 9343395
רחובות - נשיא, הנשיא הי1, 461342
רעננה - קופ"ח מכבי, החייל 49, 987736
בני ברק - פרינץ, ר' עקיבא 162, 6196324

עזרה ראשונה

ער"ן - עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה). ירושלים 610503 תל אביב 5461111. ילדים ונוער 6961113 חיפה 3' 672222
ארגון קשבת לילדים ולבני נוער מטעם ארגון הורים הארצי. טל' 03-621515
אנוש - העמותה הישראלית לבריאות הנפש מרכז ייעוץ למשפחות נפגעי הנפש. טל' 03-5400672, 03-5494899, 04-326727 בימים א'-ה' מ-09.00-13.00
יד שרה השאלת ציוד רפואי תל אביב 813501 ירושלים 244242 חיפה 381704 בימים א'-ה' מ-09.00-14.00 וביום ו'
אגודת יד ביד - אוזן קשבת - לילדים ולבני נוער: תל-אביב 5226027 (גם ברוסית), 6919765 (נוער מקשיב לנוער) ירושלים, 243358; חיפה 229488 (גם ברוסית)
אמבודסמן ארצי לילדים ולנוער המועצה לילד חוסה, 02-664824, 02-664910
הקו הלבן ייעוץ, עזרה ותמיכה ללסביות והומוסקסואלים. א'-ה' 19.30-23.30, טל. 03-292797
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה). תל אביב טל' 5234819. קו טלפון מיוחד לסיוע לגברים ולנערים נפגעי תקיפה מינית טל' 5449191 בימים א', ג' ו-ה' בשעות 18.00-22.00; ירושלים טל' 514455; חיפה טל' 382611, מגד 1991
קו פתוח לנפגעות אלימות מינית, גופנית ונפשית במרכז לסיוע לנשים (נגב). טל' 07-74907. בימים א'-ד' מ-08.30-12.00 בימים א'-ה'
ויצו 24 שעות קו ארצי לנשים מוכות, טל' 03-5461133, 08-550506, 02-514111, 07-376310
ויצו מידע משפטי וייעוץ בענייני משפחה, ימים א'-ה', 09.00-14.00, 03-5421791
קו אלי - האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות, טל' 03-6961070, 03-6956763 א'-ה' 08.00-22.00. פניות ברוסית ביום ו' 18.00-22.00
מרכז סיוע למצבי לחץ מטעם "מעגלים" טל' 03-5220031 רח' מאפו 13 תל אביב
דלת פתוחה מרכז מידע וייעוץ לצעירים 5101511/2; חיפה 04-381520
האגודה למרשת נפרצה 03-5279739
מניש - משפחות נפגעי סמים. מתן מידע ומידע. 03-5170789/0
האגודה למניעת אלכוהוליזם 24 שעות 724128
אלכוהוליסטים אנונימים 02-630524
הוועד למלחמה באיידס המכרה וסיוע לחולים ובני משפחותיהם. בימים ב' ו-ה' מ-19.30-22.30 טל' 5660380, 5604576 ת.ד. 33602, ת"א
האגודה למניעת האורה בישראל, תל אביב ביאליק 12, טל' 5254162/3; ירושלים טל' 243984/5; חיפה טל' 348217; באר-שבע טל' 239094. בימים א'-ה' מ-09.00-14.00

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים וחולים כרוניים ע"י המחלקה לטיפולי בית ביה"ח איכילוב ת"א, טל' 6974627/8; 6974627
מגיבים - שירות רפואי בבית חברת לב הביכר, טל' 03-5467733
שחל - 03-5625555
מוקד לב בטריא שירות לחולי לב 177-0226699
נ.ב.ל.י. שירות ניידות טיפול נמרץ לב. 03-5757788, 177-022-4224

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה, תל אביב: דיזנגוף סנטר 294869, 285822
איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' ויצמן 6, בימים א'-ה' מ-19.00-24.00. בימי שישי מ-15.00 עד 24.00. בשבת מ-08.00-24.00 6973696 6973670
ירושלים: הדסה עין כרם 22.00-16.00 254779
S.O.S DOCTORS ביקורי בית ע"י רופאים, 24 שעות ביממה. 03-5033939
ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל: 24 שעות ביממה, 177-022-3773

24 שעות

חברת החשמל, ירושלים: 513188; תל אביב: 5633777; חיפה: 647647
מבזקים, נחיות עברית: 03-9731111, אנגלית: 03-9731122
רכבות: מועדים ודמי נסיעה. טלפון: 03-5652200; 04-303133